

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

INSTYTUT PEDAGOGIKI SPECJALNEJ

PROGRAM KSZTAŁCENIA
DLA JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH
NA KIERUNKU PEDAGOGIKA SPECJALNA (PC)
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU STUDIÓW	4
II. EFEKTY UCZENIA	9
2.1. Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji.....	9
2.2. Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia i ich rozwinięcia dla obszaru nauk społecznych	10
III. Opis zajęć - efekty uczenia się i treści programowe.....	15
3.1. Kształcenie ogólne – przedmioty fundamentalne (F).....	15
3.2. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne.....	26
3.2.1. Ogólne przygotowanie psychologiczne.....	26
3.2.2. Ogólne przygotowanie pedagogiczne.....	28
3.3. KSZTAŁCENIE KIERUNKOWE	35
3.3.1. Przygotowanie merytoryczne (zgodne z opisem efektów kształcenia dla realizowanego kierunku pedagogika specjalna)	35
3.3.2. Przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i młodzieżą z potrzebą kształcenia specjalnego.....	62
3.3.3. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i młodzieżą z potrzebą kształcenia specjalnego	67
3.3.4. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dorosłymi osobami z niepełnosprawnościami	72
3.3.5. Dydaktyka specjalna i diagnostyka w pedagogice specjalnej	77
3.3.6. Diagnostyka w pedagogice specjalnej	79
3.4. Edukacja włączająca.....	81
3.4.1. Teorie edukacji integracyjnej i włączającej.....	81
3.4.2. Diagnostyka specjalnych potrzeb edukacyjnych i opracowanie indywidualnych programów.....	85
3.4.3. Metodyka kształcenia uczniów w grupach zróżnicowanych.....	88

3.4.4. Programy wychowawcze w edukacji integracyjnej i włączającej	98
3.4.5. Organizacja edukacji integracyjnej i włączającej	103
3.5. MODUŁ WSPARCIA WARSZTATU PRACY PEDAGOGA SPECJALNEGO ..	106
3.6. MODUŁ DYPLOMOWANIA	111
3.6.1. Metodologia badań społecznych	111
7.6.2. Seminarium magisterskie	116
3.8. PRAKTYKI W RAMACH PRZEDMIOTÓW KIERUNKOWYCH.....	119
3.9. PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE REALIZOWANEJ SPECJALNOŚCI.....	125
3.9.1. EDUKACJA I REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ.....	125
3.9.2. LOGOPEDIA	154
3.9.3. PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA	203
3.9.4. SURDOPEDAGOGIKA	242
3.9.5. EDUKACJA I TERAPIA OSÓB ZE SPEKTRUM AUTYZMU	280
3.9.6. TERAPIA PEDAGOGICZNA.....	313
MODUŁ: PRZYGOTOWANIE DIAGNOSTYCZNO-METODYCZNE	336
3.9.8. TYFLOPEDGOGIKA	356
3.9.7. WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA	393

I. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika specjalna
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	Poziom 7
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Specjalności	<p style="text-align: center;">STUDIA STACJONARNE</p> <p>NAUCZYCIELSKIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - Logopedia - Pedagogika resocjalizacyjna - Surdopedagogika - Terapia i edukacja osób ze spektrum autyzmu - Terapia pedagogiczna - Tyflopädagogika - Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka <p style="text-align: center;">STUDIA NIESTACJONARNE</p> <p>NAUCZYCIELSKIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - Logopedia - Pedagogika resocjalizacyjna - Surdopedagogika - Terapia i edukacja osób ze spektrum autyzmu - Terapia pedagogiczna - Tyflopädagogika - Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka
Formy studiów	Studia stacjonarne Studia niestacjonarne
Liczba semestrów	10
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	Minimum 303 punktów
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister
Łączna liczba godzin zajęć	W zależności od specjalności <ul style="list-style-type: none"> - studia stacjonarne: <ul style="list-style-type: none"> 3375 godzin - specjalność logopedia 3180 godzin - pozostałe specjalności - studia niestacjonarne: 2036 – 2543 godzin
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Realizacja programu nauczania, w tym założonych efektów kształcenia, podlega pomiarowi w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Pomiar wiedzy studenta jest dokonywany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> - ustnego egzaminu dyplomowego; - wyników egzaminów pisemnych różnych typów:

	<p>testowych, rekonstruujących wiedzę oraz erudycyjno-problemowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - oceny pisemnych prac śródsesemstralnych przygotowanych na zajęcia i w ramach zaliczenia przedmiotu; - oceny wypowiedzi ustnych w formie egzaminów, - zaliczeń, referatów bądź dyskusji prowadzonych podczas zajęć; - oceny opracowanych koncepcji i realizacji projektów badawczych; - oceny opracowanych koncepcji i realizacji projektów praktycznych. <p>Pomiar umiejętności i kompetencji społecznych studenta jest dokonywany na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oceny pracy dyplomowej; - oceny ustnego egzaminu dyplomowego; - wyników różnego typu egzaminów pisemnych: testowych, rekonstruujących wiedzę oraz erudycyjno-problemowych; - oceny pisemnych prac przygotowanych na zajęcia i w ramach zaliczenia przedmiotu, - oceny wypowiedzi ustnych w formie egzaminów, zaliczeń; - oceny referatów bądź dyskusji prowadzonych podczas zajęć; - oceny opracowanych koncepcji i realizacji projektów badawczych; - oceny opracowanych koncepcji i realizacji projektów praktycznych; - oceny uczestnictwa w praktykach pedagogicznych i związanych z nimi działań; - oceny realizacji innych projektów i działań pedagogicznych związanych z programem studiów, podejmowanych w uczelni i jej społecznym otoczeniu. <p>Szczegółowy opis sprawdzania efektów kształcenia z odniesieniem do konkretnych modułów kształcenia, przedmiotów, form zajęć zawierają sylabusy przedmiotów.</p>
Sposoby oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Kryteria oceny pracy ustalane przez prowadzącego zajęcia i/lub skale punktowe z przedziałami odpowiadającymi skali ocen przyjętej w APS (3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0).
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	<ul style="list-style-type: none"> - 284 punkty – specjalność: wczesne wspomaganie rozwoju dziecka - 289 punktów – pozostałe specjalności
Dziedziny nauki/sztuki i dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia	Dziedzina nauk - nauki społeczne Dyscyplina – pedagogika
Procentowy udział liczby punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia	-----

studiów) dla każdej z dyscyplin, do której przyporządkowany został kierunek studiów, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych*	-----
Wymiar praktyk zawodowych	330 godzin
Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praktyka w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego – 30 godzin 2. Praktyka w zakresie przygotowania kierunkowego – 60 godzin 3. Praktyka w zakresie edukacji włączającej – 120 godzin 4. Praktyka w zakresie realizowanej specjalności – 120 godzin
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	13
Procentowy udział punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), które student uzyskuje w ramach zajęć do wyboru	37%
Procentowy udział punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), którą student musi uzyskać w ramach zajęć: związanych z prowadzoną na uczelni działalnością naukową** w dyscyplinie/dyscyplinach do których przyporządkowany został kierunek studiów (w przypadku profilu ogólnoakademickiego) lub kształtujących umiejętności praktyczne (w przypadku profilu praktycznego)	60%
Wskazanie związków z misją uczelni i strategią jej rozwoju	<p><i>Pedagogika specjalna</i> jako obszar poznania naukowego i kierunek studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej jest nieodłączną wartością niemal stuletniej tradycji <i>Uczelni</i>, podkreślając jej tożsamość naukowo-dydaktyczną i działalność o doniosłym znaczeniu społecznym.</p> <p>Studia na kierunku Pedagogika specjalna łączą tradycję Uczelni z wymaganiami współczesności. Realizowane są w duchu patronki- twórczyni Pedagogiki specjalnej w Polsce Marii Grzegorzewskiej i zgodnie z przesłaniem „nie ma kaleki - jest człowiek”. Kształcenie na kierunku Pedagogika specjalna wynika z humanistycznych idei rozumienia człowieka, diagnozowania jego potrzeb i problemów oraz tworzenia adekwatnych strategii pomocowych i systemów wsparcia. Uwzględnia także światowe założenia rozwoju edukacji i modeli kształcenia pedagogów oraz aktualne rozwiązania i tendencje</p>

	<p>w pedagogice szkoły wyższej. Studia na kierunku Pedagogika specjalna realizują strategię rozwoju Uczelni, deklarującej swój akademicki charakter oraz komplementarność subdyscyplin pedagogicznych i komplementarność dwóch kierunków studiów: Pedagogika specjalna i Pedagogika. Studiowanie na kierunku Pedagogika specjalna ma zapewnić wykształcenie twórczych pedagogów specjalnych, profesjonalnie przygotowanych do zadań zawodowych, dbających o rozwijanie własnej osobowości i zainteresowań naukowych oraz ustawiczne doskonalenie umiejętności praktycznych. Studia na kierunku Pedagogika specjalna, zgodnie z misją i strategią rozwoju Uczelni, zapewniają wysoką jakość merytoryczną kształcenia i profesjonalne przygotowanie zgodnie z wybranym profilem specjalnościowym. Istotnymi cechami kształcenia, wynikającymi zarówno z Misji Uczelni, jak i Strategii jej rozwoju, jest otwarcie kierunku na nowe osiągnięcia w zakresie nauk społecznych oraz humanistycznych i medycznych, a także na umiędzynarodowienie kształcenia będące wynikiem istniejącej i intensywnie rozwijanej współpracy z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, badawczymi. Sformułowana koncepcja kształcenia jest wynikiem pogłębionych analiz wzorców i doświadczeń krajowych i międzynarodowych w zakresie pedagogiki specjalnej i poszczególnych specjalności.</p>
Sylwetka absolwenta	<p>Absolwent kierunku pedagogika specjalna, jednolitych studiów magisterskich posiada wiedzę o miejscu pedagogiki specjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi, zna terminologię z zakresu nauk humanistycznych, społecznych i medycznych, która pozwala mu rozumieć zagadnienia pedagogiki specjalnej. Zna historyczne uwarunkowania pedagogiki specjalnej, jej najważniejsze nurty, aktualne tendencje i wybitnych przedstawicieli. Umie na podstawie wybranych koncepcji człowieka (filozoficzne, psychologiczne i socjologiczne) analizować procesy rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji. Umie zastosować wiedzę o rozwoju człowieka do analizowania i interpretowania zaburzeń, deficytów. Ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, zna prawidłowości i zakłócenia. Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o różnych środowiskach (wychowawczych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych), ich specyfice. Ma ugruntowaną wiedzę na temat subdyscyplin pedagogiki specjalnej. Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej. Potrafi wykorzystywać interdyscyplinarną wiedzę w celu analizowania i interpretowania problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych. Ma</p>

przekonanie o sensie, wartości podejmowania działań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania z obszaru pedagogiki specjalnej. Absolwent zna tradycyjne koncepcje i współczesne tendencje w rehabilitacji, edukacji, terapii, resocjalizacji osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Ma ugruntowaną wiedzę o uczestnikach działalności rehabilitacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej i resocjalizacyjnej oraz wiedzę i umiejętności wykonywania zadań związanych z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej. Ma wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych oraz instytucji wsparcia. Ma wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Ma pogłębioną wiedzę i umiejętności z zakresu zdobytej specjalności.

Absolwent posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne do pełnienia funkcji nauczyciela uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zarówno w kształceniu integracyjnym/włączającym, jak i w kształceniu specjalnym. Jest przygotowany do prowadzenia zajęć w grupach zróżnicowanych, indywidualizowania zadań i dostosowywania metod i treści do potrzeb i możliwości uczniów. Absolwent posiada stosowną wiedzę i umiejętności prowadzenia badań w zakresie pedagogiki specjalnej. Umie projektować ścieżkę własnego rozwoju, potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, ma umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych, też kierowniczych. Absolwent ma wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności zawodowych, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych. Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru badań naukowych. Absolwent jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, wyraża gotowość do podejmowania wyzwań zawodowych, odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela.

II. EFEKTY UCZENIA

2.1. Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji

Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji		
Absolwent kierunku pedagogika specjalna		Symbol efektu z PRK
zna i rozumie:	<ul style="list-style-type: none"> - w pogłębiony sposób fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami, stanowiące podstawę projektowania i podejmowania zróżnicowanych działań w zakresie pedagogiki specjalnej - różnorodne złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst w pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 	P7U_W
potrafi:	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy dotyczące działań: edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i wspierających z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin - samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie - komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska 	P7U_U
jest gotów do:	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz poza środowiskiem pracy - podejmowania inicjatyw zawodowych, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy; przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią 	P7U_K

2.2. Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia i ich rozwinięcia dla obszaru nauk społecznych

Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia i ich rozwinięcia dla obszaru nauk społecznych			
Symbol efektu kierunkowego	Symbol efektu z PRK Symbol standardu kształcenia nauczycieli	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z charakterystyk drugiego stopnia i ich rozwinięcia dla obszaru nauk społecznych
		Absolwent kierunku pedagogika specjalna	
WIEDZA (absolwent zna i rozumie)			
K_W01	SW3, SW4	Główne tendencje w rozwoju dyscyplin naukowych do których przyporządkowana jest pedagogika specjalna, jej miejsce w systemie nauk, przedmiotowe i metodologiczne powiązanie z naukami humanistycznymi, społecznymi i medycznymi, a także subdyscypliny pedagogiki specjalnej oraz usystematyzowaną terminologię stosowaną w ich zakresie.	P7S_WG
K_W02	SW1	Rozszerzone filozoficzne, psychologiczne i społeczne koncepcje człowieka stanowiące teoretyczne podstawy rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji	P7S_WG
K_W03	SW2	W pogłębionym stopniu proces prawidłowego i zaburzonego rozwoju człowieka (w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym), wynikające z niego specjalne potrzeby uczestników złożonego procesu edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji	P7S_WG
K_W04		Rozbudowane metody diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych	P7S_WG
K_W05	SW8	Współczesne podejścia do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i wynikające z nich nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca	P7S_WG
K_W06	SW5	W pogłębionym stopniu koncepcje socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań	P7S_WG
K_W07	SW9	W pogłębionym stopniu strukturę i funkcję systemu kształcenia specjalnego w kontekście kształcenia powszechnego	P7S_WG
K_W08	SW11	Merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zgodnie z wybraną specjalnością)	P7S_WG

K_W09	SW10	Metodyczne i organizacyjne założenia dotyczące kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w tym modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami, modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania oraz zasady uniwersalnego prowadzenia zajęć	P7S_WG
K_W10	SW5 SW15	Założenia metodologiczne projektowania i prowadzenia badań w pedagogice specjalnej ze szczególnym uwzględnieniem metod badań stosowanych w naukach społecznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności; zna zasady i normy etyczne związane z realizacją badań w pedagogice specjalnej	P7S_WG
K_W11	SW7	W pogłębionym stopniu ekonomiczne, prawne i etyczne podstawy oddziaływań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych	P7S_WK
K_W12	SW12	Podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem głosu	P7S_WG
K_W13	SW14	Zasady dotyczące stosowania pierwszej pomocy przedmedycznej	P7S_WG
K_W14		Normy związane z kulturą języka polskiego (i wybranych języków obcych)	P7S_WK
K_W15		Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P7S_WK
K_W16		Fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	P7S_WK
K_W17	SW16	Zasady dotyczące ochrony i zarządzania własnością intelektualną i prawem autorskim	P7S_WK
K_W18		Mechanizmy tworzenia i rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości w ujęciu przedmiotowym (aktywne działanie w sferze gospodarczej) i podmiotowym (cechy osobowe warunkujące aktywność gospodarczą)	P7S_WK
K_W19	SW7	Zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent potrafi)			
K_U01	SU_2	Identyfikować i interpretować złożone zjawiska i problemy społeczne ukazując ich powiązania z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych oraz humanistycznych i medycznych	P7S_UW
K_U02	SU_1 SU_6 SU_17	Wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania złożonych i nietypowych procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji; właściwie dobierać źródła wiedzy, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji	P7S_UW
K_U03	SU_4	Dokonywać pogłębionej diagnozy i oceniania złożonych sytuacji rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych	P7S_UW
K_U04	SU_4 SU_5 SU_17	Wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	P7S_UW

K_U05	SU_4 SU_11	Projektować i przeprowadzać zajęcia rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów	P7S_UW
K_U06	SU_7 SU_8	Prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć; wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	P7S_UW
K_U07	SU_3 SU_15	Konstruować proste projekty badawcze: w tym rozróżniać orientacje w metodologii badań, formułować problemy i hipotezy badawcze, dobierać adekwatne metody i techniki badawcze, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań, dokonywać twórczej prezentacji wyników badań w obrębie pedagogiki specjalnej; współpracować z członkami zespołów badawczych na różnych etapach projektowania i realizacji badań	P7S_UW
K_U08		Komunikować się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczyć w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentować własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonywać oceny innych stanowisk	P7S_UK
K_U09		Posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu pedagogiki specjalnej	P7S_UK
K_U10	SU_9	Pracować w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji; kierować pracą zespołu, podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych	P7S_UO
K_U11	SU_10, SU_16	Analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych; samodzielnie planować i realizować program własnego rozwoju osobowego i zawodowego, a także inspirować uczestników procesów pedagogicznych do planowania i realizowania własnego rozwoju i uczenia się przez całe życie	P7S_UU
K_U12	SU_14	Udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej w nagłych przypadkach	P7S_UW
K_U13	SU_13	Efektywnie korzystać z głosu	P7S_UK
K_U14	SU_12	Poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz poprawnie i adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się specjalistyczną	P7S_UK

		terminologią	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)			
K_K01	SK_8	Doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze; krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów	P7S_KK
K_K02	SK_3 SK_2 SK_4 SK_7 SK_5	<p>Podjmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (K_K02a) szanowania kultury języka polskiego (K_K02b) komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne; budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi uczestnikami procesu kształcenia, w tym rodzicami i opiekunami uczniów, włączania ich w działania sprzyjające efektywnemu nauczaniu; porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, rozwiązywania konfliktów przez dialog i tworzenie dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią - (K_K02c) świadomego podejmowania zobowiązań społecznych związanych z realizacją zadań zawodowych pedagoga specjalnego - (K_K02d) podejmowania trudu i wykazywania się aktywnością wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli pedagoga specjalnego - (K_K02e) inspirowania i organizowania działalności innych ludzi na rzecz środowiska społecznego osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - (K_K02f) myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy - (K_K02g) rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska 	P7S_KO

K_K03	SK_1 SK_6	<p>Odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną i resocjalizacyjną, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (K_K03a) wrażliwości na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, prezentowania właściwej postawy wobec osób z niepełnosprawnością oraz alternatywnych sposobów komunikowania się z nimi - (K_K03b) przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki - (K_K03c) posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w swojej działalności i kierowania się szacunkiem dla każdego człowieka - (K_K03d) wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej - (K_K03e) dostrzegania potrzeby samodoskonalenia się - (K_K03f) podtrzymywania etosu zawodu - (K_K03g) świadomego podejmowania działań nad rozwijaniem dorobku naukowo-badawczego pedagogiki specjalnej oraz poszerzania go o nowe obszary i procedury badawcze - (K_K03h) działania na rzecz poprawy jakości pracy szkoły i placówek oświatowych 	P7S_KR
-------	--------------	--	--------

III. Opis zajęć - efekty uczenia się i treści programowe

3.1. Kształcenie ogólne – przedmioty fundamentalne (F)

Bezpieczeństwo i higiena pracy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W15	Student/-ka ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.
2	K_W15	Zna przepisy prawa pracy.
3	K_W15	Ma wiedzę na temat zagrożeń w środowisku pracy, oceny ryzyka zawodowego w zakresie nabycia chorób zawodowych oraz wypadków w pracy.
4	K_W15	Ma wiedzę z zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej.
5	K_W15	Zna zasady postępowania w razie wypadku, w sytuacjach zagrożeń (pożaru, awarii), w tym udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.
Umiejętności		
6	K_U11	Student/-ka analizuje okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz związaną z nimi profilaktykę.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03b	Student/-ka ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy.
8	K_K01	Ma świadomość dotyczącą bezpieczeństwa społecznego.
9	K_K01	Ma świadomość skutków ekonomicznych niewłaściwych warunków pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> Wybrane zagadnienia prawne dotyczące BHP. Informacje o potencjalnych zagrożeniach dla życia i zdrowia. Informacje o ochronie przed występującymi zagrożeniami. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń (w tym sposoby udzielania pierwszej pomocy). Zasady ewakuacji, postępowanie przy zaistniałych wypadkach, zagrożeniu pożarowym. Ocena ryzyka zawodowego. 		

Wychowanie fizyczne 1 - 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Student/-ka ma wiedzę w zakresie kultury fizycznej.
2	K_W03	Zna podstawową terminologię używaną w zakresie prowadzonej

		dyscypliny sportowej.
3	K_W03	Zna i rozumie wpływ wysiłku fizycznego na organizm i jego aspekt zdrowotny.
4	K_W08	Zna swoje predyspozycje i ograniczenia psychofizyczne.
5	K_W11	Rozumie społeczne aspekty praktycznego stosowania zdobytej wiedzy oraz związaną z tym odpowiedzialność.
		Umiejętności
6	K_U11	Student/-ka potrafi włączyć się w prozdrowotny styl życia, ma umiejętność wyboru aktywności na całe życie.
7	K_U05	Potrafi wykonać i wykorzystać w praktyce podstawowe ćwiczenia oraz zastosować je w opracowywaniu własnego programu treningowego.
8	K_U06	Potrafi wykonać i wykorzystać w praktyce podstawowe elementy techniczno-taktyczne danej dyscypliny oraz zastosować przepisy w niej obowiązujące.
9	K_U03	Ma umiejętność korzystania z testów i sprawdzianów oceniających sprawność fizyczną.
10	K_U02	Potrafi wykorzystać wiedzę o strukturze sportu rekreacyjnego w Polsce.
		Kompetencje społeczne
11	K_K01	Student/-ka ma świadomość i zrozumienie ważności aktywności fizycznej.
12	K_K02c	Wykazuje gotowość do promowania społecznego i kulturowego znaczenia sportu.
13	K_K02d	Pielęgnowuje własne upodobania z zakresu kultury fizycznej.
14	K_K02f	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w celu wykorzystania do potrzeb własnych i najbliższego otoczenia.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zainteresowanie studentów kulturą fizyczną i aktywnością sportową. 2. Wdrożenie do systematycznej aktywności fizycznej oraz kształtowanie stałej potrzeby ruchu w dorosłym życiu. 3. Zapoznanie z różnymi formami aktywności fizycznej, tj.: sport, rekreacja, turystyka, rehabilitacja. 4. Nauczanie i doskonalenie podstawowych elementów technicznych i taktycznych z poszczególnych dyscyplin sportowych. 5. Wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego studentów. 6. Promowanie zdrowego stylu życia; kontrola i ocena poziomu sprawności fizycznej studentów na podstawie przeprowadzonych testów i sprawdzianów. 		

Język obcy 1 - 4		
<i>język angielski, język francuski, język niemiecki, język rosyjski</i>		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W14	Student/-ka posiada kompetencje z języka obcego na poziomie B2, zna podstawową terminologię z zakresu nauk społecznych, w tym studiowanego kierunku; posiada wiedzę o kulturze krajów z danego obszaru językowego, którą zdobył/-a na zajęciach.
		Umiejętności
2	K_U09	Student/-ka potrafi zrozumieć główne myśli w złożonych

		wypowiedziach np. prezentacji, wykładzie, programie TV lub radiowym, o ile prezydent posługuje się językiem standardowym, mówi składnie i wyraźnie; potrafi ze zrozumieniem przeczytać fragmenty współczesnych utworów literackich, opracowań naukowych ze swojej dziedziny pisanych prostym językiem, dysponuje podstawowym słownictwem oraz posługuje się prostymi strukturami gramatycznymi, aby stworzyć spójny i logiczny tekst, CV, list motywacyjny, list nieformalny.
3	K_U09	Potrafi uczestniczyć w dyskusji, umie sformułować swoją opinię. Prawidłowo stosuje zwroty i wyrażenia kolokwialne. Stosuje wyrażenia sygnalizujące aprobatę, zdziwienie lub niedowierzanie.
4	K_U09	Potrafi przygotować i wygłosić krótką prezentację w języku obcym.
Kompetencje społeczne		
5	K_K01	Student/-ka jest świadomy/-a własnego sposobu uczenia się i efektywnie go wykorzystuje.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Rozwijanie struktur leksykalno-gramatycznych oraz umiejętności komunikacyjnych z zakresu języka obcego na poziomie B2 w oparciu o materiał zawarty w rozdziałach obowiązującego podręcznika podstawowego.
2. Rozwijanie wszystkich umiejętności językowych (przy wykorzystaniu szerokiej gamy środków dydaktycznych).
3. Poznawanie słownictwa związanego w szczególności z tematyką: pracy i jej poszukiwania, chorób i wieku starszego, mody, podróży, pogody i ochrony środowiska, muzyki, mediów oraz słownictwem związanym ze studiowanym kierunkiem.
4. Doskonalenie wypowiedzi pisemnych i ustnych związanych z powyższą tematyką oraz tematyką poruszaną na zajęciach.
5. Omawianie dłuższych artykułów z prasy fachowej wraz z towarzyszącymi im różnorodnymi ćwiczeniami mającymi na celu doskonalenie umiejętności językowych w zakresie rozumienia tekstów, również w zakresie słownictwa i terminologii fachowej z zakresu studiowanego kierunku.

Warsztaty umiejętności interpersonalnych

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W6	Student/-ka zna pojęcia: komunikacja werbalna i niewerbalna; konflikty wewnętrzne i interpersonalne, stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja; role grupowe w relacjach interpersonalnych.
Umiejętności		
2	K_U10	Student/-ka nabywa umiejętności formułowania i dotrzymania kontraktu grupowego.
3	K_U06	Korzysta z adekwatnych metod nawiązywania oraz utrzymywania kontaktów interpersonalnych oraz kontaktów w grupie.
4	K_U11	Analizuje własne postępowanie w kontakcie z drugim człowiekiem, swoje mocne i słabe strony.
5	K_U06	Rozpoznaje sytuacje konfliktowe, podejmuje próbę ich rozwiązania i

		dobiera adekwatne metody rozwiązywania konfliktów interpersonalnych.
		Kompetencje społeczne
6	K_K02b	Student/-ka wykazuje się otwartością na nawiązywanie kontaktów przy jednoczesnej obronie własnych i cudzych granic psychologicznych; zachowuje dyskrecję; okazuje zainteresowanie i szacunek dla innych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja grupowa. Ćwiczenia obniżające lęk i napięcie. 2. Dzielenie się informacjami o sobie w bezpiecznych warunkach. Sformułowanie kontraktu grupowego. 3. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Uważne i nieoceniające słuchanie. Typowe błędy komunikacyjne. Mocne i słabe strony własnych kompetencji komunikacyjnych. 4. Konflikty interpersonalne i międzygrupowe. Indywidualny styl rozwiązywania konfliktów i zarządzania konfliktem. Konflikty zakorzenione w kulturze. 		

Przedsiębiorczość i rynek pracy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W17	Student/-ka ma podstawową wiedzę na temat przedsiębiorczości.
2	K_W17	Zna uwarunkowania ekonomiczne, prawne, etyczne i społeczne działalności gospodarczej na współczesnym rynku pracy.
3	K_W17	Zna pojęcie oraz elementy rynku pracy, współzależności pomiędzy nimi i typy rynków pracy.
Umiejętności		
4	K_U08	Student/-ka potrafi rozróżnić pojęcia: „przedsiębiorczość” i „przedsiębiorca” oraz „przedsiębiorcze przedsiębiorstwo” i „przedsiębiorcze zarządzanie”.
5	K_U08	Potrafi określić cechy osoby przedsiębiorczej.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02f	Student/-ka ma świadomość znaczenia myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy dla rozwoju jednostki i organizacji.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie, elementy i typy rynku pracy. 2. Edukacja zawodowa a rynek pracy. 3. Przedsiębiorczość jako złożona kompetencja (zespół cech osobowych) i jako proces organizowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz podejmowania związanego z nią ryzyka. 4. Przedsiębiorstwo jako podmiot rynku pracy. Rodzaje przedsiębiorstw. 5. Bycie przedsiębiorczym a bycie przedsiębiorcą na rynku pracy. 6. Zatrudnialność - czynniki skutecznego wejścia, uczestnictwa i osiągnięcia powodzenia na rynku pracy. 		

Wybrane zagadnienia prawa		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Student/-ka zna źródła prawa, zasady ich tworzenia i podstawowe pojęcia prawoznawcze, w szczególności hierarchię źródeł prawa, w tym aktów prawa międzynarodowego i UE, tryb legislacyjny oraz zasady ich obowiązywania.
2	K_W06	Ma podstawową wiedzę na temat międzynarodowych i konstytucyjnych wolności i praw człowieka oraz środków ich ochrony, w szczególności zasad przewodnich statusu jednostki, w tym zakazu dyskryminacji, europejskich i międzynarodowych organów ochrony praw człowieka.
3	K_W11	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat systemu rządów w Polsce, organów władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej, ich kompetencji i wzajemnych relacji.
4	K_W11	Zna ogólne zasady wymiaru sprawiedliwości w Polsce, kompetencje Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego oraz Trybunału Stanu.
5	K_W11	Ma pogłębioną wiedzę na temat zdolności do czynności prawnych, zasad korzystania z niej, jej ograniczeń, w szczególności ubezwłasnowolnienia całkowitego i częściowego, postępowania w sprawach o ubezwłasnowolnienie, jego skutkach.
6	K_W17	Ma podstawową wiedzę o ochronie własności intelektualnej.
Umiejętności		
7	K_U11	Student/-ka potrafi odnaleźć interesujące go przepisy prawa, usystematyzować je w hierarchicznym katalogu.
8	K_U03	Potrafi zdiagnozować przypadki naruszeń praw człowieka, w tym dyskryminacji, wskazać ich podstawę prawną oraz zaproponować zastosowanie odpowiednich środków prawnych ich ochrony.
9	K_U01	Potrafi przyporządkować kompetencje do rządowych i samorządowych organów władzy publicznej.
10	K_U01	Posiada umiejętności obserwowania życia politycznego, analizuje i ocenia decyzje podejmowane przez przedstawicieli władzy publicznej, w szczególności w zakresie ich legalności.
11	K_U01	Potrafi przyporządkować kompetencje do krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej.
12	K_U03	Potrafi zdiagnozować i rozwiązuje problemy wynikające z korzystania ze zdolności do czynności prawnych oraz określić konsekwencje ubezwłasnowolnienia.
13	K_U01	Potrafi rozpoznać przypadki naruszenia praw autorskich.
Kompetencje społeczne		
14	K_K01	Student/-ka prezentuje postawę legalistyczną.
15	K_K01	Posiada szacunek do prawa i wartości, jakie prawo chroni.
16	K_K01	Utożsamia się z zasadą równości i niedyskryminacji, ma pogłębioną świadomość istnienia różnorodnych grup społecznych narażonych na dyskryminację.
17	K_K01	Jest przekonany/-a o konieczności poszukiwania wsparcia prawnego dla osób tego wymagających.
18	K_K01	Prezentuje postawę poszanowania własności intelektualnej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
1. Prawo - definicja. Dziedziny prawa.		

2. Źródła prawa (pojęcie źródeł prawa, Konstytucja RP, ratyfikowane umowy międzynarodowe, ustawy, rozporządzenia, akty prawa miejscowego, akty prawa wewnętrznego, cechy systemu źródeł prawa).
3. Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela (źródła wolności i praw człowieka, katalog wolności i praw człowieka i obywatela).
4. Zakaz dyskryminacji w praktyce (definicja, rodzaje dyskryminacji na podstawie kodeksu pracy).
5. Władza ustawodawcza, wykonawcza i sądowa w Polsce (Sejm i Senat, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Rada Ministrów, sądy i trybunały).
6. Organy władzy sądowej (struktura sądów w Polsce, Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne, Trybunał Stanu, Trybunał Konstytucyjny).
7. Ubezpieczeniowość w świetle praw człowieka.
8. Prawo własności intelektualnej.

Filozofia z elementami logiki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Student/-ka rozumie istotę współczesnych problemów filozoficznych i logicznych oraz zna sposoby ich uzasadniania.
2	K_W02	Rozumie w zaawansowanym stopniu znaczenie poszczególnych idei filozoficznych i aksjomatów logicznych i zna ich uzasadnienie w odniesieniu do współczesnych przemian społecznych.
3	K_W02	Posiada wiedzę na temat współczesnych osiągnięć w zakresie filozofii i logiki.
4.	K_W02	Zna i rozumie złożone zależności między poszczególnymi zagadnieniami filozoficznymi i logicznymi a współczesnymi problemami społecznymi.
Umiejętności		
5	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę filozoficzną i logiczną, aby formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy społeczne.
6	K_U08	Potrafi komunikować się za pomocą filozoficznej i logicznej terminologii oraz wykorzystywać je w debacie.
7	K_U02	Potrafi prezentować i oceniać inne stanowiska filozoficzne oraz krytycznie je uzasadniać.
8	K_U11	Potrafi samodzielnie kształtować i planować własny rozwój poprzez wskazanie istotnych idei i wartości.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03E	Student/-ka jest przygotowany/-a do krytycznej refleksji nad własnym światopoglądem, poglądami filozoficznymi i koncepcjami logicznymi.
10	K_K01	Jest przygotowany/-a do realizowania fundamentalnych idei filozoficznych i koncepcji logicznych w życiu społecznym i publicznym oraz ich merytorycznego uzasadniania.
11	K_K01	Jest przygotowany/-a do krytycznej refleksji poznawanych treści filozoficznych i logicznych oraz ich oceny względem aktualnych problemów społecznych.
12	K_K03f	Jest przygotowany/-a do merytorycznej oceny i odpowiedzialnego realizowania zadań wynikających z aktualnie wykonywanego zawodu i pełnionej funkcji społecznej.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Przeglądowa prezentacja zachodniej myśli filozoficznej (wybór): presokratycy, grecka sofistyka, filozofia Sokratesa, Platona i Arystotelesa.
2. Szkoły hellenistyczne (Stoicyzm, Epikureizm, Sceptycyzm).
3. Średniowieczna myśl chrześcijańska (m.in.: św. Augustyn, św. Tomasz).
4. Filozofia nowożytna (m.in.: F. Bacon, Kartezjusz, B. Spinoza, B. Pascal, I. Kant, W.G. Hegel).
5. Filozofia współczesna (m.in.: S. Kierkegaard, A. Schopenhauer, F. Nietzsche, E. Husserl, K. Marks, J. P. Sartre).
6. Wybrane zagadnienia logiki m.in: prawda logiczna.
7. Podział zdań oraz związki między nimi.
8. Logiczne problemy języka naturalnego.
9. Tautologiczność zdań.
10. Ustalenie wniosku wynikającego z przesłanek.

Etyka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Student/-ka zna podstawowe pojęcia z zakresu etyki.
2	K_W02	Zna kluczowe dylematy etyczne związane z życiem współczesnych społeczeństw.
3	K_W02	Zna wybrane nurty współczesnej etyki, w tym etyki stosowanej.
Umiejętności		
4	K_U01	Student/-ka umie wskazać konsekwencje rozwoju współczesnej nauki i techniki dla perspektywy życia ludzkiego na Ziemi.
5	K_U02	Umie dokonać analizy krytycznej przeczytanej przez siebie książki naukowej na temat problemów etycznych.
6	K_U01	Potrafi zinterpretować stosunki społeczne w ich różnych wymiarach: od relacji: ja – grupa, ja – wspólnota do relacji ja – ludzkość.
7	K_U01	Rozpoznaje etyczny wymiar problemów globalnych.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01	Student/-ka wyraża oceny moralne wskazanych zjawisk współczesności i rozumie znaczenie tych ocen dla życia społecznego.
9	K_K01	Reprezentuje postawę otwartą na krytyczny namysł nad sobą wśród innych i stosunek do drugiego człowieka oraz potrafi rozwiązywać dylematy moralne w praktyce.
10	K_K01	Podejmuje krytyczny namysł nad działalnością swoją i innych ludzi oraz ich etycznymi konsekwencjami.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka i moralność - pojęcia i rozróżnienia, istota etyki, jej geneza i miejsce w życiu społecznym - znaczenie debaty etycznej w dzisiejszym świecie. 2. Deontologizm i utilitaryzm. 3. Kontrowersje bioetyczne związane z rozwojem nauki, techniki, medycyny. Problem zdefiniowania miejsca człowieka w świecie. 4. Odpowiedzialność człowieka za przyrodę jako konsekwencja wzrostu skali aktywności człowieka. Odpowiedzialność jako pojęcie etyczne - warunki uznania odpowiedzialności, kontrowersje. 5. Etyka postępu technologicznego. Przemiany w postrzeganiu świata spowodowane przez nauki 		

przyrodnicze.

6. Etyczne wymiary globalizacji i współczesnych przemian kulturowych i cywilizacyjnych.

Etyka zawodu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W19	Student/-ka zna istotę etyki zawodowej/etyki zawodu i podstawową terminologię z zakresu etyki zawodu.
Umiejętności		
2	K_U11	Student/-ka dostrzega związki pomiędzy wartościami etycznymi a zachowaniami w praktyce zawodowej.
3	K_U11	Potrafi analizować sytuacje profesjonalne pod kątem wyszukiwania ich aspektów etycznych.
4	K_U07	Potrafi podjąć głębszy namysł nad szerszym kontekstem i konsekwencjami badań naukowych oraz odpowiedzialnością nauki i odpowiedzialnością naukowca – badacza.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03C	Student/-ka potrafi przyjąć aktywną postawę w sytuacjach dylematu etycznego w działalności profesjonalnej.
6	K_K03C	Zachowuje otwartość na krytyczny namysł nad własnymi standardami etycznymi oraz obecnymi w środowisku zawodowym.
7	K_K03C	Jest świadomy/-a zobowiązań etycznych na etapie badań do pracy dyplomowej i na dalszych etapach pracy badawczej/zawodowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Zapoznanie studentów z podejściami metodologicznymi do tworzenia etyk zawodowych. Etyka zawodowa: podstawowe zasady etyki zawodowej, wybrane problemy tworzenia etyk zawodowych.</p> <p>2. Kształcenie umiejętności praktycznego wykorzystania kodeksów etycznych: kodeksy etyki zawodowej, kodeksy a wartości/aksjologiczne podstawy kodeksów, rola i funkcje kodeksów etyki zawodowej, przykłady kodeksów etyki zawodowej.</p> <p>3. Przygotowanie studentów do aktywnego uczestnictwa we współczesnych dyskusjach na temat etyki zawodowej.</p> <p>4. Etos, wzór osobowy i łączenie różnych wartości: godność, odpowiedzialność, tolerancja, prywatność, sprawiedliwość, solidarność międzyludzka, miłość bliźniego, ład społeczny, skuteczność działania, sumienność, uczciwość, samodoskonalenie i rozwój zawodowy, lojalność, hierarchia wartości.</p> <p>5. Rozwijanie poczucia moralnych zobowiązań, jakie stawia praktyka zawodowa w różnych zawodach.</p> <p>6. Specyficzne zagadnienia związane z etyką danego zawodu.</p> <p>7. Przykłady dylematów etycznych i konfliktów wartości charakterystycznych dla danego zawodu.</p> <p>8. Nadużycia i naganne praktyki, które podważają zaufanie i naruszają etos zawodowy.</p>		

Współczesne nurty filozofii

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Student/-ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu znaczenie poszczególnych idei filozoficznych dla współczesnych przemian społecznych.
2	K_W02	Rozumie istotę współczesnych dylematów filozoficznych oraz zna sposoby ich argumentowania za i przeciw.
3	K_W02	Ma wiedzę o współczesnych trendach rozwojowych i najistotniejszych nowych osiągnięciach w zakresie filozofii.
4	K_W02	Zna i rozumie złożone zależności między poszczególnymi zagadnieniami filozoficznymi a współczesnymi problemami społecznymi.
Umiejętności		
5	K_U02	Student/-ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę filozoficzną, aby formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy społeczne.
6	K_U08	Potrafi komunikować się z użyciem filozoficznej terminologii; oraz wykorzystywać ją w debacie.
7	K_U02	Potrafi prezentować i oceniać różne stanowiska filozoficzne oraz krytycznie się do nich odnosić.
8	K_U11	Potrafi samodzielnie kształtować i planować własny rozwój poprzez wskazanie istotnych idei i wartości.
Kompetencje społeczne		
9	K_K01	Student/-ka jest przygotowany/-a do krytycznej refleksji nad własnymi światopoglądem i posiadanymi ideami filozoficznymi.
10	K_K02c	Jest przygotowany/-a do realizowania fundamentalnych idei filozoficznych w życiu społecznym i publicznym oraz ich merytorycznego uzasadniania.
11	K_K01	Jest przygotowany/-a do krytycznej refleksji poznawanych i treści filozoficznych oraz ich oceny względem aktualnych problemów społecznych.
12	K_K03D	Jest przygotowany/-a do merytorycznej oceny i odpowiedzialnego realizowania zadań wynikających z aktualnie wykonywanego zawodu i pełnionej funkcji społecznej.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wybrane zagadnienia współczesnej filozofii.
2. Źródła i oddziaływanie filozofii współczesnej.
3. Podstawowe nurty w filozofii współczesnej - wybór: filozofia pozytywistyczna, analityczna, pragmatyczna, egzystencjalizm, filozofia życia, personalizm, fenomenologia, filozofia umysłu i ekofilozofia.

Problemy współczesnej edukacji – konwersatorium w języku obcym – 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna podstawową terminologię obcojęzyczną używaną w pedagogice, pedagogice specjalnej, psychologii, socjologii i medycynie.
		Umiejętności
2	K_U08	Potrafi w sposób spójny wypowiadać się w obcym języku na wybrane tematy dotyczące swojej dziedziny studiów.
3	K_U08	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności językowe, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii.
		Kompetencje społeczne
4	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności językowych, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się językowego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wybrane pojęcia z zakresu pedagogiki, pedagogiki specjalnej, psychologii, socjologii i medycyny w języku obcym.
- Podstawowe konstrukcje gramatyczne stosowane w językach obcych.
- Zastosowanie konstrukcji gramatycznych i terminologii zawodowej do budowania swobodnych wypowiedzi.
- Analiza tekstów naukowych w językach obcych.
- Doskonalenie własnych umiejętności językowych.

Problemy współczesnej edukacji – konwersatorium w języku obcym – 2

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna specjalistyczną terminologię obcojęzyczną używaną w pedagogice, pedagogice specjalnej, psychologii, socjologii i medycynie.
		Umiejętności
2	K_U08	Potrafi w sposób spójny wypowiadać się w obcym języku na zróżnicowane tematy dotyczące swojej dziedziny studiów, wykorzystując rozbudowany zasób słownictwa specjalistycznego.
3	K_U08	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności językowe, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii.
		Kompetencje społeczne
4	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności językowych, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się językowego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Rozbudowana terminologia specjalistyczna z zakresu pedagogiki, pedagogiki specjalnej, psychologii, socjologii i medycyny w języku obcym.
- Doskonalenie konstrukcji gramatycznych stosowanych w językach obcych.
- Zastosowanie konstrukcji gramatycznych i terminologii zawodowej do budowania swobodnych wypowiedzi.
- Analiza tekstów naukowych w językach obcych.
- Doskonalenie własnych umiejętności językowych.

Prawa człowieka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11	Student/-ka zna źródła prawa, zasady ich tworzenia i podstawowe pojęcia prawoznawcze, w szczególności hierarchię źródeł prawa, w tym aktów prawa międzynarodowego i UE, tryb legislacyjny oraz zasady ich obowiązywania.
2	K_W11	Ma wiedzę na temat historii praw człowieka oraz najważniejszych źródeł prawnych (międzynarodowych i krajowych) praw człowieka.
3	K_W11	Ma pogłębioną wiedzę na temat katalogu wolności i praw człowieka, zasad przewodnich statusu jednostki, europejskich i międzynarodowych organów ochrony praw człowieka i środków ich ochrony.
4	K_W11	Rozpoznaje przypadki dyskryminacji bezpośredniej i pośredniej, molestowania, molestowania seksualnego, zachęcania do dyskryminacji, dyskryminacji wielokrotnej, dyskryminacji przez asocjację oraz mowy nienawiści.
5	K_W11	Ma pogłębioną wiedzę na temat ograniczeń wolności i praw konstytucyjnych.
Umiejętności		
6	K_U02	Student/-ka potrafi odnaleźć interesujące go umowy międzynarodowe na temat praw człowieka i zastosować właściwy przepis służący ich ochronie.
7	K_U03	Potrafi zdiagnozować przypadki naruszeń praw człowieka, w tym dyskryminacji, wskazać ich podstawę prawną oraz zaproponować zastosowanie odpowiednich środków prawnych ich ochrony.
8	K_U03	Potrafi zdiagnozować potrzeby grup narażonych na dyskryminację, w szczególności osób z niepełnosprawnościami, kobiet, dzieci.
9	K_U02	Potrafi odnaleźć i zinterpretować orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.
Kompetencje społeczne		
10	K_K03a	Student/-ka prezentuje postawę legalistyczną.
11	K_K03a	Posiada szacunek do prawa i wartości, jakie prawo chroni.
11	K_K03a	Jest wrażliwy/-a na wszelkie przejawy naruszeń praw człowieka.
13	K_K03a	Utożsamia się z zasadą równości i niedyskryminacji, ma pogłębioną świadomość istnienia różnorodnych grup społecznych narażonych na dyskryminację.
TREŚCI PROGRAMOWE		

1. Źródła praw człowieka, hierarchia aktów prawnych.
2. Prawa człowieka w systemie ONZ, Rady Europy, Unii Europejskiej.
3. Konstytucyjny katalog wolności, praw i obowiązków człowieka.
4. Prawo do równego traktowania i zakaz dyskryminacji.
5. Prawo do życia a prawo do decydowania o swoim życiu osobistym.
6. Prawo i płeć - sytuacja kobiet w ujęciu międzynarodowym i krajowym.
7. Prawa osób z niepełnosprawnościami w świetle Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami.
8. Prawa dzieci w ujęciu międzynarodowym i krajowym.

3.2. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne

3.2.1. Ogólne przygotowanie psychologiczne

Podstawy psychologii		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	WIEDZA
1	K_W01	Zna przedmiot i zadania psychologii i jej miejsce w systemie nauk.
2	K_W02	Omawia i rozumie główne koncepcje i nurty psychologiczne.
3	K_W02 B.1.W1.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, proces mowy, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia.
4	K_W02 B.1.W3.	Teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, zagadnienia empatii, zachowań asertywnych, agresywnych i uległych, postaw, stereotypów, uprzedzeń, stresu i radzenia sobie z nim, porozumiewania się ludzi w instytucjach; reguły współdziałania.
5	K_W02 B.1.W4.	Rozumie prawidłowości rządzące procesem uczenia się: modele uczenia się – koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia, metody i techniki uczenia się, trudności w uczeniu się i strategie ich przewycięzania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, , techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem.
6	K_W02 B.1.W1.	Zna i rozumie różnice indywidualne między ludźmi w szczególności w zakresie inteligencji, temperamentu i stylu poznawczego.
Umiejętności		
7	K_U01	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu procesów poznawczych, emocjonalnych, motywacyjnych, mowy i komunikacji w celu analizy złożonych problemów związanych z zachowaniem człowieka.
8	K_U01	Potrafi identyfikować i interpretować procesy emocjonalno-motywacyjne.
9	K_U02	Potrafi analizować zachowania człowieka uwzględniając cechy osobowości.

Kompetencje społeczne		
10	K_K01	Wykazuje gotowość krytycznej oceny i umiejętności własnych z zakresu zagadnień z psychologii ogólnej.
11	K_K03a	Wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru psychologii.
12	K_K01 B.2.K1	Wykazuje gotowość do korzystania z wiedzy psychologicznej celem samodoskonalenia się.
13	K_K03e B.2.K1	Jest gotów do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Psychologia jako nauka, cele psychologii.
- Główne koncepcje psychologiczne.
- Osobowość: teorie i struktura osobowości, wybrane koncepcje osobowości, temperament jako składnik osobowości.
- Emocje i motywacje w regulacji zachowania: charakterystyczne cechy emocji i motywacji, rola emocji i motywacji, mechanizmy emocji, regulacja emocji.
- Elementarne procesy poznawcze: wrażenia, spostrzeżenie i wyobrażenia.
- Pamięć: pojęcie, trzy procesy pamięciowe, rodzaje i modele pamięci.
- Koncentracja uwagi: struktury zaangażowane w proces uwagi, teorie uwagi, funkcje, uwaga a świadomość.
- Uczenie się: warunkowanie klasyczne, warunkowanie sprawcze, uczenie się poznawcze i społeczne.
- Myślenie i rozumowanie: operacje umysłowe, istota, funkcje i rodzaje myślenia, strategie i sposoby rozwiązywania problemów.
- Inteligencja: pojęcie ilorazu inteligencji, koncepcje inteligencji, pomiar i testy, uwarunkowania inteligencji, rodzaje inteligencji.
- Poznanie i spostrzeganie społeczne. Postawy, stereotypy, uprzedzenia. Zachowania społeczne i ich uwarunkowania. Sytuacja interpersonalna. Empatia. Zachowania asertywne, agresywne i uległe. Stres i radzenie sobie z nim. Porozumiewanie się ludzi w instytucjach. Reguły współdziałania. Zdolności i uzdolnienia.
- Psychologia różnic indywidualnych w zakresie temperamentu, stylu poznawczego i inteligencji.

Psychologia rozwojowa

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii rozwojowej.
2	K_W02 B.1.W2. B.2.W6.	Potrafi opisać proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny; rozwój procesów poznawczych (myślenia, mowy, spostrzegania, uwagi, pamięci); rozwój społeczno-emocjonalny i moralny; zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania; a także zmiany w zakresie podstawowych form aktywności dziecka: w tym w zakresie nauki i zabawy;

		zainteresowań, poszerzania autonomii i samodzielności.
3	K_W02 B.1.W2.	Rozumie pojęcie normy rozwojowej; rozwój w kontekście wychowania; opisuje dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów a także zaburzenia zachowania oraz zjawiska takie jak nieśmiałość i nadpobudliwość.
		Umiejętności
4	K_U02	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu psychologii do opisu zaburzeń w rozwoju wychowanka.
		Kompetencje społeczne
5	K_K03a	Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań edukacyjnych wobec uczniów z uwzględnieniem fazy ich rozwoju.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Przedmiot psychologii rozwoju człowieka.
- Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej.
- Rozwój wybranych funkcji - rozwój fizyczny i motoryczny człowieka, rozwój poznawczy (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga, pamięć), emocjonalny, społeczny i moralny, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój a wychowanie.
- Modele przebiegu zmiany rozwojowej, fazy rozwoju.
- Biologiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju.
- Sylwetka rozwojowa dziecka – wiek niemowlęcy, poniemowlęcy, przedszkolny, szkolny (zabawa i nauka, rozwój zainteresowań, poszerzanie autonomii i samodzielności, uspołecznienie dziecka, kontakty rówieśnicze), okres dojrzewania (zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, konstruowanie się tożsamości, problemy okresy dojrzewania), wczesna, średnia i późna dorosłość (identyfikacja z nowymi rolami społecznymi, kształtowanie się stylu życia).

3.2.2. Ogólne przygotowanie pedagogiczne

Pedagogika ogólna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 B.2.W1	Zna genezę pedagogiki jako dyscypliny naukowej.
2	K_W01 B.2.W1	Zna i rozumie podstawowe kwestie związane ze współczesnym statusem naukowym pedagogiki jako nauki.
3	K_W01 B.2.W1	Zna i rozumie powiązanie pedagogiki z innymi dyscyplinami.
4	K_W01 B.2.W1	Rozumie ewolucję pedagogiki, potrafi wyjaśniać jej związek ze zmianami kulturowymi oraz ewolucją modelu nauki.

5	K_W01 B.2.W1	Zna główne pojęcia pedagogiki jako dyscypliny naukowej z uwzględnieniem ich odniesienia do praktyki wychowania.
6	K_W01 B.2.W2	Ma wiedzę wprowadzającą w zakresie wybranych wykładni teoretycznych głównych pojęć pedagogicznych, z uwzględnieniem ich odniesienia do praktyki wychowania.
7	K_W01 B.2.W3.	Rozumie uwarunkowania edukacji, miejsca powstawania relacji edukacyjnych, kultury, ideologii, zagadnienie ekonomii w kontekście edukacji, zmiany i wyzwania edukacyjne XXI wieku.
Umiejętności		
8	K_U01	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.
Kompetencje społeczne		
9	K_K01	Odznacza się świadomością potrzeby poszerzania swojej wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki i nauk z nią powiązanych.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Miejsce pedagogiki ogólnej w strukturze pedagogiki.
- Uzasadnienie dyscyplinarności naukowej.
- Subdyscypliny pedagogiki.
- Umocowanie pedagogiki wśród nauk społecznych i humanistycznych.
- Paradygmaty pedagogiczne, rodzaje myślenia o wychowaniu a naukowy charakter pedagogiki - myślenie potoczne, intuicyjne, mityczne magiczne, mistyczne, religijne, techniczne filozoficzne, praktycystyczne, moralistyczne, estetyczne ideologiczne. Metodologiczne podstawy pedagogiki, spór agnostycznego i realistycznego realistycznego podejścia do nauki jako przesłanka współczesnych dyskusji o pedagogice i jego konsekwencje, struktura nauk pedagogicznych, redukcjonizm i antyredukcjonizm w pedagogice, humanistyczne podejście do uprawiania pedagogiki.
- Podstawowe wymiary refleksji nad edukacją w ujęciu statycznym - rozwój biologiczny i psychiczny, socjalizacja, kulturacja, polityzacja, temporalny aspekt refleksji nad edukacją, edukacja jako wychowanie dla przyszłości, perspektywa adaptacyjna i perspektywa kreacyjna. Możliwość syntezy obu perspektyw.
- Edukacja a społeczeństwo industrialne i postindustrialne - edukacja w świetle teorii postindustrializmu a edukacja w świetle filozofii postmodernizmu, konsympcjonizm a edukacja, globalizacja jako wyzwanie dla edukacji, edukacja a ochrona środowiska, edukacja drogą ku alternatywnej cywilizacji humanistycznej.

Teoria wychowania

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 B.2.W1.	Zna podstawowe pojęcia pedagogiczne, w tym wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania.

	D.4.W1.	
2	K_W01 D.4.W9.	Rozumie społeczne i kulturowe uwarunkowania procesu wychowania oraz relacje odrębności, współzależności i przenikania się socjalizacji, wychowania i inkulturacji.
3	K_W01 B.2.W2 B.2.W4.	Zna podstawowe teorie pedagogiczne, w tym nurty i kierunki; konteksty normatywne, personalistyczne i społeczne w pedagogice; zagadnienia pedagogiki autorytarnej i nieautorytarnej, emancypacji i krytyczności w naukach o wychowaniu oraz antypedagogiki; rozumie źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania.
4	K_W06 B.2.W4.	Opisuje podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą, szkołę.
5	K_W06 B.2.W4. D.4.W1.	Zna funkcje i style wychowania, opisuje proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę.
6	K_W06 B.2.W4. D.4.W1.	Rozumie pojęcia: przymus i swoboda w wychowaniu, wychowania jako wspomaganie rozwoju, wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne, podmiotowości w wychowaniu.
7	K_W06 B.2.W4.	Zna style i postawy wychowawcze; style wychowania.
8	K_W02 D.4.W3.	Analizuje współczesne konteksty wychowania: kultura i współczesne media.
		Umiejętności
9	K_U01	Rewiduje stopień szczegółowości lub ogólności formułowanych celów wychowania, w zależności od zmiennych osobowych i środowiskowych różnicujących przebieg oddziaływań pedagogicznych.
10	K_U04	Ukazuje różne obszary dysfunkcjonalności strategii wychowania oraz błędy wychowania.
11	K_U04	Rozpoznaje i identyfikuje style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych.
		Kompetencje społeczne
12	K_K01	Rozumie potrzebę uzupełniania wiedzy teoretycznej stanowiącej bazę projektowania i realizowania oddziaływań pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawowe pojęcia pedagogiczne: wychowanie, kształcenie, edukacja, samowychowanie. - Podstawowe teorie pedagogiczne, teorie, nurty i kierunki pedagogiczne, konteksty normatywne, personalistyczne i społeczne w pedagogice, pedagogika autorytarna i nieautorytarna. - Emancypacja i krytyczność w naukach o wychowaniu, antypedagogika. - Wychowanie a rozwój, funkcje wychowania, proces wychowania, jego struktura, właściwości, dynamika. - Przymus i swoboda w wychowaniu, wychowanie jako wspomaganie rozwoju, wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne. - Podmiotowość w wychowaniu. - Podstawowe środowiska wychowawcze: rodzina, grupa rówieśnicza, szkoła. - Style i postawy wychowawcze. - Konteksty wychowania - kulturę i współczesne media. - Źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania. - Niewłaściwe style wychowania. 		

Pedagogika społeczna

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej tj.: środowisko, wychowanie, kultura, rozwój, wsparcie, opieka, diagnoza środowiskowa, kapitał ludzki, kapitał społeczny, siły ludzkie, empowerment.
2	K_W01	Zna relacje pedagogiki społecznej z innymi dziedzinami naukowymi.
3	K_W06 B.2.W4.	Zna podstawowe środowiska wychowawcze, ma wiedzę o ich strukturze rozwoju i zmieniających się kontekstach funkcjonowania.
4	K_W06 B.2.W11.	Rozumie rolę kontaktów społecznych ucznia, w tym w grupie rówieśniczej, koleżeństwa, przyjaźni i konfliktów wśród uczniów; rolę osób znaczących i autorytetów; zagadnienia zmiany autorytetów, kryzysu autorytetu nauczyciela, rodzica i opiekuna, buntu okresu dorastania i jego funkcji.
Umiejętności		
5	K_U02	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.
6	K_U02	Ma umiejętność odkrywania i stawiania własnych tez, poszukiwania argumentów w kontekście wybranych perspektyw pedagogiki społecznej.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01	Krytycznie ocenia swoją wiedzę z zakresu społecznych uwarunkowań działalności dydaktyczno-wychowawczej.
8	K_K02c	Angażuje się w życie społeczne, podejmuje się prac wolontarystycznych; uczestniczy w projektach społecznych.

TRZĘCI PROGRAMOWE

- Rodowód pedagogiki społecznej, kształtowanie się tożsamości pedagogiki. Pokolenie niepokornych Helena Radlińska – Florian Znaniecki.
- Podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej: środowisko, przestrzeń, miejsce i nie-miejsce, kapitał ludzki, kulturowy, społeczny, intelektualny, społeczeństwo wiedzy, edukacja a globalizacja, rozwój społeczny i jego mierniki (HDI).
- Podstawowe środowiska wychowawcze, rodzina, grupa rówieśnicza, szkoła, środowisko lokalne.
- Dziecko w grupie rówieśniczej - pozycja społeczna dziecka w grupie, koleżeństwo, przyjaźń, konflikty z rówieśnikami rodzicami i wychowawcami. Znaczenie grupy rówieśniczej dla dziecka.
- Odzyskana przestrzeń publiczna – organizacje pozarządowe, społeczna partycypacja – społeczeństwo obywatelskie.
- Wybrane problemy edukacyjne i socjalne: globalizacja, marginalizacja, nierówności w edukacji, bieda, bezrobocie, uzależnienia, zagrożone dzieciństwo – dzieci wojny, uchodźcy, emigranci.

Dydaktyka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 B.2.W5.	Zna i rozumie na poziomie elementarnym pojęcia dydaktyczne: nauczanie, uczenie się, kształcenie, wykształcenie, samokształcenie.
2	K_W08 B.2.W5.	Zna i rozumie wybrane elementy przedmiotu dydaktyki: cele i wyniki kształcenia, metody kształcenia, treść kształcenia, proces kształcenia, zasady dydaktyczne, style nauczania, systemy dydaktyczne, sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel; zagadnienie ukrytego programu szkoły.
3	K_W08 B.2.W5.	Zna wielorakie uwarunkowania procesu kształcenia.
Umiejętności		
4	K_U05 B.2.U3.	Potrafi zaprojektować podstawowe zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z wykorzystaniem odpowiednich celów, metod, form, środków i zasad dydaktycznych.
Kompetencje społeczne		
5	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności dydaktycznych związanych z planowaniem zajęć.
6	K_K02d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiki. - Podstawowe pojęcia dydaktyczne (uczenie, nauczanie, kształcenie). - Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. - Podstawowe typy systemów (kształcenia) dydaktycznych. - Planowanie pracy pedagogicznej: cele, treści, zasady, metody kształcenia, formy organizacyjne, środki dydaktyczne. - Sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel. - Style kierowania uczeniem się. - Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów. - Edukacja zdalna, uwarunkowania i wyzwania. 		

Kierunki pedagogiki współczesnej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna kierunki rozwoju współczesnej pedagogiki.
Umiejętności		

2	K_U01	Potrafi identyfikować i interpretować złożone zjawiska i problemy wychowawcze ukazując ich powiązania z różnymi obszarami pedagogiki, pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych oraz humanistycznych i medycznych.
3	K_U11	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych; samodzielnie planować i realizować program własnego rozwoju osobowego i zawodowego a także inspirować uczestników procesów pedagogicznych do planowania i realizowania własnego rozwoju i uczenia się przez całe życie.
Kompetencje społeczne		
4	K_K01 B.2.U7.	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu pedagogicznych problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii innych nauczycieli i ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem tych problemów.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Różnicowanie się pedagogiki i sposoby jej uprawiania: różnicowanie się teoretyczne pedagogiki na początku XX w.; rozróżnienie pedagogiki i pedagogii.
- Relacja pomiędzy teorią i praktyką.
- Sposoby uprawiania pedagogiki: pedagogika teoretyczna, stosowana (prakseologiczna), normatywna.
- Podstawowe paradygmaty pedagogiki współczesnej: analityczno-empiryczny, humanistyczno-filozoficzny, krytyczny.
- Kategorie metodologiczne: opis, rozumienie, wyjaśnianie, interpretacja krytyczna.
- Przyjęta „mapa” współczesnych kierunków pedagogicznych.

Pedeutologia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W09 B.2.W8.	Zna podstawową terminologię pedeutologiczną, (role zawodowe nauczyciela, wzór osobowy, postawę i kunszt nauczycielski, powinności nauczyciela, program wewnętrzny nauczyciela.), potrafi ją interpretować oraz wskazywać drogi i efekty zastosowania.
2	K_W09 B.2.W8.	Opisuje rozwój profesjonalny nauczyciela, rozumie zasady dotyczące przygotowania zawodowego nauczyciela oraz konieczność doksztalcenia i doskonalenia zawodowego jako warunków awansu zawodowego, posiada orientację we współczesnych tendencjach związanych z zawodem nauczyciela, określa perspektywy funkcji zawodowych nauczyciela.
3	K_W09 B.2.W8.	Rozumie zasady etyki nauczycielskiej, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela i wychowawcy.
4	K_W09 B.2.W8.	Opisuje problem stresu i wypalenia zawodowego nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze, choroby związane z

		wykonywaniem zawodu nauczyciela i profilaktykę w tym zakresie.
		Umiejętności
4	K_U04	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedeutologii dla rozwoju teorii osobistej i umiejętności praktycznych.
5	K_U04 K_U11	Potrafi ocenić przydatność stosowanych procedur, metod i programów praktyk dla realizacji zadań związanych z działalnością zawodową.
6	K_U08 B.2.U7.	Potrafi współpracować z innymi nauczycielami i środowiskiem pozaszkolnym w celu skutecznej realizacji zadań zawodowych.
7	K_U11 B.2.U6.	Potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.
8	K_U11 B.1.U8.	Potrafi stosować techniki radzenia sobie ze stresem w trudnych sytuacjach zawodowych.
9	K_U11 B.1.U9. B.2.U5.	Potrafi zaprojektować, na podstawie świadomej autorefleksji, ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.
		Kompetencje społeczne
10	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności dydaktycznych, rozumie potrzebę samokształcenia.
11	K_K02d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i rzetelnie realizuje zadania pedagogiczne.
12	K_K02b	Jest gotów do współpracy z innymi, rozumie sens pomocy innym, aktywnie uczestniczy w projektowaniu i wdrażaniu rozwiązań metodycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zawód nauczyciela. Role zawodowe nauczyciela. - Wzór osobowy, postawa i kunszt nauczycielski. Powinności nauczyciela i rozwój profesjonalny. - Program wewnętrzny nauczyciela. - Przygotowanie zawodowe nauczyciela. - Rozwój zawodowy nauczyciela i jego uwarunkowania. Awans zawodowy nauczyciela. - Uczenie się w miejscu pracy. Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe jako warunki awansu zawodowego. - Etyka nauczycielska. - Odpowiedzialność prawna opiekuna, nauczyciela i wychowawcy. - Uczenie się w miejscu pracy. - Takt pedagogiczny w pracy nauczyciela. Ujęcia interpretacyjne z komentarzem oraz przejawy taktu: poszanowanie godności ucznia, unikanie konfliktów, docenianie podmiotowości, rola wyrozumiałości pedagogicznej. Problem nietaktu pedagogicznego i jego konsekwencje. - Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe jako warunki awansu zawodowego. - Wypalenie zawodowe nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze. - Choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela – profilaktyka. 		

3.3. KSZTAŁCENIE KIERUNKOWE

3.3.1. Przygotowanie merytoryczne (zgodne z opisem efektów kształcenia dla realizowanego kierunku pedagogika specjalna)

Podstawy anatomii		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Potrafi scharakteryzować budowę i podstawowe funkcje głównych układów i narządów organizmu.
2	K_W03	Posiada wiedzę na temat wpływu czynników genetycznych i środowiskowych na pojawienie się chorób cywilizacyjnych.
3	K_W03	Potrafi opisać poszczególne etapy rozwoju ontogenetycznego człowieka.
Umiejętności		
4	K_U02	Potrafi ocenić zaburzenia funkcjonowania głównych układów i narządów organizmu w kontekście wpływu na rozwój organizmu.
5	K_U02	Potrafi zdefiniować pojęcie zdrowia i choroby oraz wyjaśnić istotę oraz rodzaje profilaktyki w kontekście chorób wrodzonych i powszechnych (cywilizacyjnych).
6	K_U01	Potrafi opisać specyfikę rozwoju w każdym okresie rozwojowym człowieka.
7	K_U01	Zna metody oceny rozwoju fizycznego oraz cele jakim one służą.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01	Potrafi identyfikować problemy wymagające specjalistycznej konsultacji lub opieki.
9	K_K01	Potrafi krytycznie oceniać otrzymywane informacje, opinie lub wnioski.
10	K_K01	Potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą głównych układów i narządów w sytuacji zaburzeń ich funkcjonowania w celu współpracy ze specjalistami.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Układ nerwowy – budowa i rola jako układu nadrzędnego kontrolującego zachowanie homeostazy. Budowa komórki nerwowej, neuroprzebieżność, neurogeneza. Somatyczny i autonomiczny układ nerwowy. Patologia układu nerwowego a powstawanie niepełnosprawności ruchowej. - Zmysły – budowa i rola zmysłu wzroku, słuchu i równowagi. Patologie zmysłów mające wpływ na rozwój człowieka. - Układ hormonalny - regulacja funkcji życiowych i rozwoju organizmu, mechanizmy integracji i koordynacji organizmu. Patologie układu hormonalnego wpływające na rozwój. - Układ immunologiczny – warunkowanie zdrowia i choroby. Elementy układu odpornościowego. Odpowiedź immunologiczna organizmu. Mechanizmy obrony organizmu 		

<p>Naturalne bariery immunologiczne. Rola szczepień ochronnych w nabywaniu odporności. Patologie układu odpornościowego wpływające na rozwój: alergie, AIDS. Homeostaza – rola układów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachowania żywieniowe a rozwój organizmu, żywienie źródłem budulca i energii. Przemiany metaboliczne podstawowych substancji niezbędnych do życia i funkcjonowania organizmu (funkcje układów: pokarmowego, oddechowego, krążenia i wydalniczego w procesach metabolicznych). Nowa piramida żywieniowa, racjonalne żywienie uczniów. Zaburzenia żywienia (anoreksja, bulimia, otyłość). - Rozwój i zdrowie dziecka w pierwszych trzech latach życia, okresie przedszkolnym i wczesnoszkolnym (tempo i harmonijność rozwoju oraz jego ocena, kształtowanie się proporcji ciała i postawy ciała, potrzeby żywieniowe). - Okres dojrzewania (zmiany somatyczne i psychiczne pod wpływem hormonów, kształtowanie się dojrzałości biologicznej). Młodzieńczość (kształtowanie się cech konstytucyjnych, dymorfizm płciowy, postawa ciała, rozwój motoryczny). - Proces starzenia się organizmu (kryteria starzenia się i problemy zdrowotne). - Stres i jego wpływ na organizm. - Metody oceny wybranych elementów rozwoju człowieka i ich znaczenie.

Podstawy genetyki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Potrafi zdefiniować pojęcie genomu, opisać strukturę DNA oraz zasady zapisu i odczytywania informacji genetycznej
2	K_W03	Potrafi wytłumaczyć istotę i znaczenie mutacji genowych w patogenezie chorób i zaburzeń rozwoju.
3	K_W01	Zna zasady dziedziczenia chorób monogenowych oraz chorób i cech wielogenowych. Potrafi wyjaśnić istotę i rodzaje aberracji chromosomowych.
4	K_W03	Potrafi wyjaśnić relacje pomiędzy genotypem a fenotypem oraz zasady dziedziczenia mendlowskiego i wielogenowego na przykładzie znanych chorób i cech.
Umiejętności		
5	K_U02	Potrafi wyjaśnić określenie „choroba genetycznie uwarunkowana”.
6	K_U01	Potrafi wyjaśnić istotę i rodzaje mutacji genowych i chromosomalnych a także różnice pomiędzy badaniami genetycznymi a testami genetycznymi.
7	K_U02	Zna podstawowe metody diagnostyczne wykorzystywane w diagnostyce chorób genetycznych.
8	K_U02	Potrafi odróżniać choroby wrodzone od chorób nabytych a także identyfikować zagrożenia zdrowotne oraz promować zachowania prozdrowotne.
9	K_U02	Potrafi identyfikować problemy wymagające specjalistycznej konsultacji lub opieki.
Kompetencje społeczne		
10	K_K02	Korzystając ze zdobytej wiedzy potrafi w sposób kompetentny

		kontaktować się z różnymi instytucjami oraz specjalistami (m.in. medycyny, psychologii, pomocy społecznej lub rehabilitacji), w sprawach podopiecznych wymagających konsultacji lub specjalistycznej pomocy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawy genetyki molekularnej (geny, chromosomy, kariotyp, kwasy nukleinowe, kod genetyczny, genotyp, fenotyp, biosynteza białka). - Przekazywanie informacji genetycznej z komórki do komórki (mitoza) i z pokolenia na pokolenie (mejoza). Gametogeneza. - Typy dziedziczenia (autosomalne dominujące i recesywne, sprzężone z płcią, wieloczynnikowe, mitochondrialne). - Mutacje genowe i chromosomowe, przykłady chorób genetycznych. - Rozwój prenatalny. Czynniki endogenne paragenetyczne i pozagenetyczne w rozwoju prenatalnym człowieka. - Teratogeneza, teratogeny. Wczesna diagnostyka chorób wrodzonych, metody badań prenatalnych, testy diagnostyczne po urodzeniu. 		

Podstawy neurologii		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Opisuje budowę i funkcję ośrodkowego układu nerwowego człowieka.
2	K_W03	Zna i opisuje czynniki uszkodzające strukturę i działanie ośrodkowego układu nerwowego.
3	K_W03	Wymienia i opisuje wybrane zespoły chorobowe będące wynikiem zmian patologicznych układu nerwowego.
Umiejętności		
4	K_U01	Wyjaśnia związki między zaburzeniami układu nerwowego a dysfunkcjami psychofizycznymi człowieka.
5	K_U02	Potrafi różnicować zaburzenia rozwojowe (patomechanizmy, symptomy, prognoza).
6	K_U02	Potrafi ocenić wpływ czynników środowiskowych na możliwość pojawienia się patologii funkcjonowania ośrodkowego układu nerwowego.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01	Ma świadomość znaczenia diagnostyki prenatalnej oraz wczesnej diagnostyki zaburzeń rozwojowych.
8	K_K01	Potrafi identyfikować problemy wymagające specjalistycznej konsultacji lub opieki.
9	K_K02	Korzystając ze zdobytej wiedzy potrafi w sposób kompetentny kontaktować się z różnymi instytucjami oraz specjalistami (m.in. psychiatrii, psychologii, pomocy społecznej lub rehabilitacji), w sprawach podopiecznych wymagających konsultacji lub specjalistycznej pomocy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Budowa i funkcje ośrodkowego układu nerwowego.
- Zaburzenia rozwojowe i okołoporodowe ośrodkowego układu nerwowego.
- Encefalopatie endogenne i egzogenne.
- Nowotwory układu nerwowego.
- Zmiany neuronalne w starzejącym się mózgu.
- Mózgowe korelaty poznawczego starzenia się.
- Choroby demielinizacyjne.
- Choroby naczyniowe i naczyniopochodne OUN.
- Choroby zwyrodnieniowe.

Podstawy psychiatrii

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Posiada wiedzę na temat mechanizmów powstawania zaburzeń rozwojowych z uwzględnieniem wiedzy z zakresu psychiatrii.
2	K_W03	Posiada wiedzę na temat powstawania chorób i zaburzeń psychicznych.
3	K_W01	Zna objawy podstawowych chorób psychicznych i uzależnień.
4	K_W01	Ma podstawową wiedzę na temat ryzyka samobójczego u dzieci i młodzieży.
5	K_W04	Zna zakres pracy psychiatrii i psychologa.
		Umiejętności
6	K_U03	Potrafi ocenić możliwości funkcjonowania dziecka z zaburzeniami rozwojowymi i psychicznymi.
7	K_U02	Potrafi określić czynniki prowadzące do rozwoju uzależnień u dzieci i młodzieży i ich konsekwencje.
8	K_U02	Potrafi określić czynniki prowadzące do rozwoju ryzyka samobójczego.
		Kompetencje społeczne
9	K_K01	Potrafi identyfikować problemy wymagające specjalistycznej konsultacji lub opieki.
10	K_K02	Korzystając ze zdobytej wiedzy potrafi w sposób kompetentny kontaktować się z różnymi instytucjami oraz specjalistami (m.in. psychiatrii, psychologii, pomocy społecznej lub rehabilitacji), w sprawach podopiecznych wymagających konsultacji lub specjalistycznej pomocy.
11	K_K03	Jest wrażliwy na zagrożenia wynikające z istnienia czynników powodujących zaburzenia funkcjonowania psychicznego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Specyfika psychiatrii dzieci i młodzieży.
- Badanie psychiatryczne.

- Podstawowe pojęcia psychopatologii.
- Biologiczne, psychologiczne i społeczne uwarunkowania zaburzeń psychicznych.
- Klasyfikacja zaburzeń psychicznych.
- Niepełnosprawność intelektualna.
- Wybrane choroby i zaburzenia psychiczne (schizofrenia, zaburzenia depresyjne, choroba afektywna dwubiegunowa, zaburzenia lękowe).
- Całościowe zaburzenia rozwoju (autyzm, zespół Aspergera).
- Specyficzne zaburzenia rozwoju psychicznego (mowy, języka, umiejętności szkolnych).
- Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i wieku młodzieńczym (zaburzenia hiperkinetyczne – zespoły nadpobudliwości, zaburzenia zachowania zachowania opozycyjno-buntownicze, zaburzenia emocji – lęk społeczny, lęk przed separacją, zaburzenia funkcjonowania społecznego – mutyzm wybiórczy, tiki).
- Samobójstwa wśród dzieci i młodzieży.
- Wybrane aspekty uzależnień.
- Zaburzenia odżywiania.

Historia wychowania		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06	Zna genezę i źródła czynności wychowawczych człowieka w oparciu o działania pedagogiczne podejmowane w okresie antyku i kolejnych epokach, co pozwala na uporządkowanie wiedzy dotyczącej wychowania i kształcenia na przestrzeni wieków.
2	K_W02	Ma orientację w podstawowych koncepcjach filozofów i pedagogów, dotyczących istoty wychowania i kształtowania osobowości wychowanka w skali rozwoju cywilizacji europejskiej do XX wieku.
3	K_W01	Ma wiedzę o tradycjach pedagogiki polskiej w poszczególnych okresach historycznych, rozumie jej rozwój i konteksty kulturowe wyróżniające ją od koncepcji ogólnoeuropejskich.
4	K_W01	Zna najwybitniejszych przedstawicieli polskiej i europejskiej pedagogiki zarówno w zakresie teorii jak i praktyki. Zna genezę i rozwój instytucji edukacyjnych oraz zakres ich kompetencji w kontekście historycznym.
Umiejętności		
5	K_U01	Potrafi powiązać wiedzę historyczną na temat genezy i rozwoju instytucji oświatowo-wychowawczych z innymi obszarami pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i pomocowych.
6	K_U08	Umie zaprezentować swoje poglądy, zgłosić wątpliwości i dobrać stosowną argumentację, wspartą wybranymi perspektywami teoretycznymi i poglądami różnych autorów.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03e	Właściwie ocenia poziom swojej wiedzy i zdobytych umiejętności, rozumie znaczenie ciągłego doskonalenia swych umiejętności i pogłębiania wiedzy związanej z wychowaniem i kształceniem.

8	K_K01	Zdaje sobie sprawę ze znaczenia dziedzictwa kulturowego własnego kraju, szanuje jego tradycję i historię.
---	-------	---

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wychowanie i nauczanie w starożytnej Grecji i Rzymu (działalność nauczycielska sofistów, Sokratesa, myśl Platona i Arystotelesa. Ideały wychowawcze w ateńskiej polis. Epoka hellenistyczna).
- Nauka i oświata w średniowiecznej Europie (typy szkół, uniwersytety, treści nauczania)
- Humanizm i reformacja wobec edukacji (myśl pedagogiczna, szkolnictwo jezuickie i protestanckie).
- Poglądy pedagogiczne J.A. Komeńskiego i J. Locke'a.
- Nauka, oświata i kultura epoki Oświecenia (dokonania encyklopedystów francuskich, działalność edukacyjna pijarów, reforma Komisji Edukacji Narodowej).
- Myśl pedagogiczna i praktyka edukacyjna w XIX w. na ziemiach polskich i w Europie (szkolnictwo elementarne, szkoły średnie, szkoły zawodowe, kształcenie wyższe, edukacja kobiet. Reformy oświatowe. Poglądy pedagogiczne czołowych pedagogów europejskich).
- Edukacja na przełomie XIX/XX w. (idee ruchu Nowego Wychowania. Pajdocentryzm i pedologia w teorii i praktyce pedagogicznej). Edukacja na ziemiach polskich w początkach XX w. (Galicja, Królestwo Polskie, ziemie zaboru pruskiego).

Socjologia wychowania

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna elementarną terminologię z zakresu socjologii wychowania i edukacji.
2	K_W02	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w socjologii wychowania.
3	K_W02	Posiada wiedzę o normach i regułach (społecznych, prawnych, organizacyjnych i moralnych) organizujących struktury i instytucje społeczne wychowawcze i edukacyjne i o rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania.
		Umiejętności
4	K_U01	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska w zakresie wychowania i edukacji.
5	K_U02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk wychowawczych i edukacyjnych.
		Kompetencje społeczne
6	K_K03e	Odnacza się samodzielnością w zdobywaniu wiedzy o czynnikach tworzących system kształcenia i edukacji oraz możliwości jego przekształcania i rozwoju.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Socjologia wychowania jako subdyscyplina socjologii.
- Wychowanie a socjalizacja.
- Wychowanie jako proces społeczny.
- Elementy procesu wychowania.
- Podstawowe i najważniejsze środowiska wychowawcze.
- Przemiany procesu wychowania.
- Więź społeczna – podstawowa procesu wychowawczego.
- Rodzina jako najważniejsze środowisko wychowawcze.
- Rola i znaczenie małej grupy jako środowiska wychowawczego.
- Grupa rówieśnicza w procesie wychowania.
- Szkoła a wychowanie.
- Kościół środowiskiem wychowawczym.

Historia kształcenia specjalnego

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna najważniejsze tradycje i współczesne nurty pedagogiki specjalnej.
		Umiejętności
2	K_U01	Dokonyje krytycznej analizy historycznych nurtów w pedagogice specjalnej.
3	K_U01	Analizuje tendencje rozwojowe w pedagogice specjalnej.
		Kompetencje społeczne
4	K_K03g	Rozumie związek tradycji z współczesnymi nurtami w pedagogice specjalnej.
5	K_K03f	Podtrzymuje etos zawodowy pedagoga specjalnego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Początki kształcenia osób niepełnosprawnych w Europie i świecie.
- Historia kształcenia dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie.
- Historia kształcenia dzieci i młodzieży niewidomej i słabowidzącej.
- Historia kształcenia dzieci i młodzieży niesłyszącej i słabosłyszącej.
- Historia kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.
- Historia kształcenia dzieci i młodzieży wybitnie zdolnych.
- Historia kształcenia dzieci i młodzieży przewlekle chorej i młodzieży z dysfunkcją ruchu.

Pedagogika specjalna

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna i rozumie miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk oraz jej

	C.3.W1.	przedmiotowe i metodologiczne powiązania interdyscyplinarne.
2	K_W01 C.3.W1.	Posiada usystematyzowany zasób terminologiczny z zakresu pedagogiki specjalnej i nauk pokrewnych.
3	K_W01 C.3.W1.	Zna cele, zadania, zasady i zakres.
4	K_W01 C.3.W1.	Rozumie kontekst opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie w ujęciu historycznym; współczesne tendencje w pedagogice specjalnej.
5	K_W01 C.3.W1.	Zna wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikrodeficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowaniem społecznym lub uzdolnieniami.
6	K_W01 C.3.W1.	Opisują skalę i dynamikę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie.
7	K_W01 C.3.W1.	Charakteryzuje systemy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i na świecie; zasady wyrównywania szans edukacyjnych; system kształcenia pedagogów specjalnych.
8	K_W05 C.3.W1.	Zna i rozumie współczesne podejścia do problemów osób z niepełnosprawnością (podmiotowość, godność, autonomia, samostanowienie, jakość życia).
		Umiejętności
9	K_U01 C.3.U1.	Potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne ukazując ich powiązania z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej.
10	K_U11	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz wdrażania działań innowacyjnych.
		Kompetencje społeczne
11	K_K0f	Docenia bogatą tradycję oraz dorobek pedagogiki specjalnej oraz utożsamia się z jej wartościami, celami i zadaniami.
12	K_K03a	Jest gotów do okazywania wrażliwości na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej oraz prezentowania właściwej postawy wobec osób z niepełnosprawnością.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres pedagogiki specjalnej.
- Opieka i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością i niedostosowaniem społecznym w ujęciu historycznym.
- Tradycyjne i współczesne tendencje w pedagogice specjalnej w zakresie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą.
- Skala i dynamika zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie.
- Wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikrodeficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowanie społeczne oraz uzdolnienia.
- Zagadnienia gerontologii specjalnej – okres starości w sytuacji choroby przewlekłej i niepełnosprawności.
- Podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia i godność osób z niepełnosprawnością we współczesnym społeczeństwie.
- Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością, ich konsekwencje dla procesu rewalidacji oraz normalizacja warunków życia osób z niepełnosprawnością.

<ul style="list-style-type: none"> - Systemy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i na świecie. - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Kształcenie pedagogów specjalnych. - Wybrane metody pedagogiki specjalnej – biblioterapia, czytelnictwo, wybrane metody pracy z osobami z niepełnosprawnością sprzężoną. - Rodzina osób z niepełnosprawnością. - Kreatywność osób z niepełnosprawnością w różnych przejawach ludzkiej aktywności. - Nowe technologie a aktywność społeczna osób z niepełnosprawnością.
--

Subdyscypliny pedagogiki specjalnej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 C.3.W2.	Zna subdyscypliny pedagogiki specjalnej (surdopedagogikę, tyflopędagogikę, edukację i rehabilitację osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogikę resocjalizacyjną, pedagogikę korekcyjną (terapię pedagogiczną), pedagogikę leczniczo-terapeutyczną), ich specyfikę oraz przemiany związane z rozwojem wiedzy o osobach z niepełnosprawnością, o osobach niedostosowanych społecznie.
2	K_W01 C.3.W2.	Zna usystematyzowaną terminologię związaną z subdyscyplinami pedagogiki specjalnej.
Umiejętności		
3	K_U02 C.3.W2.	Analizować podstawowe problemy rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej w powiązaniu z naukami społecznymi, humanistycznymi i medycznymi.
4	K_U02 C.3.W2.	Potrafi określić ogólne uwarunkowania rozwoju niepełnosprawności.
5	K_U01 C.3.W2.	Potrafi dokonać wstępnej diagnozy potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
Kompetencje społeczne		
6	K_K02c	Jest gotowy świadomego podejmowania zadań zawodowych pedagoga specjalnego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Surdopedagogika – Osoba z wadą słuchu; definicje, klasyfikacje w perspektywie medycznej i społecznej, funkcjonowanie (charakterystyka). Sposoby werbalnej i niewerbalnej komunikacji osób z wadą słuchu. Środki techniczne wspomagające słyszenie osób z wadą słuchu. System edukacji przedszkolnej i szkolnej dzieci i młodzież z uszkodzonym narządem słuchu w Polsce. - Tyflopędagogika - Definicje niewidzenia i słabowzroczności w ujęciu medycznym, psychologicznym, pedagogicznym i funkcjonalnym. Przyczyny niewidzenia i słabowzroczności. Konsekwencje wynikające z braku lub znacznego ograniczenia widzenia. Znaczenie kompensacji w edukacji i rehabilitacji osób z dysfunkcją wzroku. - Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - Cele, zadania, przedmiot pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną. Współczesne koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej. Psychospołeczne funkcjonowanie osób z 		

niepełnosprawnością intelektualną. Orientacja w aspektach historycznych edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w Polsce i na świecie. Społeczna percepcja oraz wykluczenie osób z niepełnosprawnością intelektualną.

- Edukacja i terapia osób ze spektrum autyzmu Wprowadzenie w problematykę zaburzeń ze spektrum autyzmu - rys historyczny, ustalenie terminologiczne, koncepcje etiologiczne i badania epidemiologiczne. Charakterystyka funkcjonowania dzieci/młodzieży/osób dorosłych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w zakresie: komunikacji i kontaktów międzyludzkich, procesy myślowe i przyswajanie informacji, zachowanie i rozwój społeczny, rozwój zmysłów i/lub rozwój fizyczny.
- Pedagogika resocjalizacyjna - Pedagogika resocjalizacyjna jak dyscyplina naukowa. Działy pedagogiki resocjalizacyjnej. Wyjaśnienie podstawowych pojęć: resocjalizacja, profilaktyka społeczna, demoralizacja, nieprzystosowanie społeczne, dewiacja, patologia społeczna. Analiza przebiegu procesu nieprzystosowania społecznego. Placówki resocjalizacyjne dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych – krótka prezentacja.
- Pedagogika korekcyjna (terapia pedagogiczna) - Cele, zadania, przedmiot terapii pedagogicznej (pedagogiki korekcyjnej). Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (krótka charakterystyka). Zadania terapeuty pedagogicznego.
- Pedagogika leczniczo-terapeutyczna – Psychologiczne, pedagogiczne i socjologiczne koncepcje choroby somatycznej i niepełnosprawności ruchowej. Specyfika zachowania dziecka w sytuacji choroby przewlekłej oraz jego emocjonalne i społeczne przystosowanie się. Wczesna interwencja wobec dzieci z przewlekłą chorobą somatyczną i niepełnosprawnością ruchową. Formy edukacji i rehabilitacji dzieci chorych i z niepełnosprawnością ruchową.
- Logopedia - Przedmiot logopedii (komunikacja językowa, język a mowa, mowa a wymowa). Opóźniony a zaburzony rozwój mowy. Nabyte zaburzenia mowy. Zadania logopedii i wynikające z nich specjalizacje w logopedii (w powiązaniu z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej, psychologii i medycyny). Kryteria przyjęć na specjalność logopedia.
- Wczesna interwencja - Wczesna interwencja a wczesne wspomaganie rozwoju - jako kompleksowa, skoordynowana pomoc dziecku i rodzinie- pojęcia, założenia, zadania i funkcje. Koncepcje wczesnej interwencji i wspomagania rozwoju małego dziecka wieku 0-6 lat.

Metody ekspresji muzyczno-ruchowej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W09	Zna cele, treści kształcenia, materiały i pomoce dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć opierających się na ekspresji muzyczno-ruchowej.
2	K_W09	Rozumie znaczenie polisensorycznego wspierania rozwoju ucznia z wykorzystaniem metod ekspresji muzyczno-ruchowej w edukacji i terapii dziecka z niepełnosprawnością.
3	K_W09	Zna podstawy rozwoju muzyczno-ruchowego dziecka, rozumie znaczenie podejmowania działań w tym obszarze rozwoju w kontekście edukacji i rehabilitacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4	K_W09	Zna metody ekspresji muzyczno-ruchowej, jej przeznaczenie, zastosowanie, założenia metodyczne i organizacyjne, wie w jaki

		sposób zaadaptować ją do indywidualnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
		Umiejętności
5	K_U05	Potrafi wybierać metody, łączyć je i adaptować do indywidualnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wykorzystywać różnorodne materiały i pomoce dydaktyczne podczas zajęć.
6	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia z wykorzystaniem metod ekspresji, muzyczno-ruchowej, dokonywać ewaluacji zajęć, generować nowe sposoby rozwiązywania problemów podczas zajęć.
7	K_U04	Potrafi analizować przebieg zajęć wykorzystujących aktywność muzyczno-ruchową, potrafi dokonywać oceny zajęć i sytuacji edukacyjnych i terapeutycznych.
8	K_U04	Potrafi analizować wytwory i zachowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w celu rozpoznania ich trudności i znalezienia dla nich odpowiednich rozwiązań metodycznych.
		Kompetencje społeczne
9	K_K02c	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki w procesie wspierania rozwoju uczniów podczas zajęć muzyczno-ruchowych.
10	K_K02d	Jest gotów do podejmowania działań wykazując cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia podejmowanych przez siebie działań w edukacji i rehabilitacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
11	K_K02e	Jest gotów do podejmowania w swojej pracy różnorodnych działań opartych na ekspresji muzyczno-ruchowej, które mogą stanowić inspirację do organizowania działalności innych ludzi na rzecz środowiska społecznego osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
12	K_K01	Jest gotów to podjęcia krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności oraz postaw w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz oceny wykorzystania kreatywnych metod opartych na ekspresji we własnej pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterystyka rozwoju muzycznego i ruchowego dziecka, wzajemne powiązania sfer rozwoju w kontekście edukacji i rehabilitacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Polisensoryczne wspieranie rozwoju z wykorzystaniem metod ekspresji muzyczno-plastyczno-ruchowych i jego znaczenie w edukacji i terapii dziecka. - Cele, treści kształcenia, materiały i pomoce dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć muzyczno-ruchowych. - Metody i ich dobór, łączenie metod, adaptacja metod do indywidualnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Wykorzystanie metod ekspresji muzyczno-ruchowych podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, włączanie ich w strukturę innych zajęć. - Planowanie zajęć, formy organizacji zajęć, organizacja przestrzeni zajęć, zaplecze techniczne do zajęć muzyczno-ruchowych. - Konstruowanie i Ewaluowanie pojedynczych zajęć, cykli zajęć, programów, prezentowanie efektów zajęć. - Diagnostyczny, terapeutyczny aspekt ekspresji muzyczno-ruchowej. - Etyczne aspekty zajęć, których podstawą jest ekspresja muzyczno-ruchowa. 		

Metody ekspresji plastycznej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W09	Zna cele, treści kształcenia, materiały i pomoce dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć opierających się na ekspresji plastycznej.
2	K_W09	Rozumie znaczenie polisensorycznego wspierania rozwoju ucznia z wykorzystaniem metod ekspresji plastycznej w edukacji i terapii dziecka z niepełnosprawnością.
3	K_W09	Zna podstawy rozwoju plastycznego dziecka, rozumie znaczenie podejmowania działań w tym obszarze rozwoju w kontekście edukacji i rehabilitacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4	K_W09	Zna metody ekspresji plastycznej, ich przeznaczenie, zastosowanie, założenia metodyczne i organizacyjne, wie w jaki sposób zaadaptować je do indywidualnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Umiejętności		
5	K_U05	Potrafi wybierać metody, łączyć je i adaptować do indywidualnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wykorzystywać różnorodne materiały i pomoce dydaktyczne podczas zajęć.
6	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia z wykorzystaniem metod ekspresji plastycznej, dokonywać ewaluacji zajęć, generować nowe sposoby rozwiązywania problemów podczas zajęć.
7	K_U04	Potrafi analizować przebieg zajęć wykorzystujących aktywność plastyczną, potrafi dokonywać oceny zajęć i sytuacji edukacyjnych i terapeutycznych.
8	K_U04	Potrafi analizować wytwory i zachowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w celu rozpoznania ich trudności i znalezienia dla nich odpowiednich rozwiązań metodycznych.
Kompetencje społeczne		
9	K_K02c	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki w procesie wspierania rozwoju uczniów podczas zajęć plastycznych.
10	K_K02d	Jest gotów do podejmowania działań wykazując cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia podejmowanych przez siebie działań w edukacji i rehabilitacji i resocjalizacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
11	K_K02e	Jest gotów do podejmowania w swojej pracy różnorodnych działań opartych na ekspresji plastycznej, które mogą stanowić inspirację do organizowania działalności innych ludzi na rzecz środowiska społecznego osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
12	K_K01	Jest gotów do podjęcia krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności oraz postaw w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz oceny wykorzystania kreatywnych metod opartych na ekspresji we własnej pracy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Charakterystyka rozwoju plastycznego dziecka.
- Polisensoryczne wspieranie rozwoju z wykorzystaniem metod ekspresji muzyczno-plastyczno-ruchowych i jego znaczenie w edukacji i terapii dziecka.
- Cele, treści kształcenia, materiały i pomoce dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć rozwijających ekspresję plastyczną.
- Metody i ich dobór, łączenie metod, adaptacja metod do indywidualnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Wykorzystanie metod ekspresji plastycznej podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, włączanie ich w strukturę innych zajęć.
- Planowanie zajęć, formy organizacji zajęć, organizacja przestrzeni zajęć, zaplecze techniczne do zajęć plastycznych.
- Konstruowanie i ewaluowanie pojedynczych zajęć, cykli zajęć, programów, prezentowanie efektów zajęć plastycznych.
- Diagnostyczny i terapeutyczny aspekt ekspresji plastycznej.

Podstawy języka migowego**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Ma podstawową, wiedzę na temat języka (fonicznego oraz wizualno-przestrzennego: migowego) i jego funkcji.
2	K_W01	Zna terminologię z zakresu przedmiotu: daktylografia, ideografia, polski język migowy (PJM); język narodowy.
3	K_W02	Ma elementarną wiedzę na temat językowych, społecznych i kulturowych aspektów komunikacji głuchych.
Umiejętności		
4	K_U09	Umie posługiwać się alfabetem palcowym oraz liczebnikami, w tym liczebnikami inkorporowanymi.
5	K_U09	Umie rozpocząć rozmowę z głuchym użytkownikiem języka migowego, przedstawić się oraz wyrazić prośbę, podziękowanie oraz przeprosiny.
6	K_U09	Umie posługiwać się słownictwem języka migowego w zakresie podstawowym w następujących zakresach tematycznych: przedstawianie się, rodzina, dom, szkoła, kalendarz, określanie miejsca, państwa, miasta, pogoda, podróż, zdrowie, urzędy administracji publicznej.
7	K_U09	Umie tworzyć proste zdania twierdzące, przeczące i pytające z użyciem odpowiedniej ekspresji twarzy i ciała.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03a	Prezentuje właściwą postawę wobec języka migowego oraz użytkowników języka migowego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Językowe, kulturowe i społeczne aspekty komunikacji głuchych.
- Znaki daktylograficzne (alfabet palcowy, liczebniki w tym liczebniki inkorporowane).
- Wprowadzenie słów migowych: powitanie/pożegnanie, zwroty grzecznościowe, kolory,

rodzina, szkoła, pogoda, przedmioty, czynności codzienne, zdrowie, określanie miejsca, państwa, miasta, urzędy administracji publicznej.
- Gramatyka twarzy – wprowadzenie zdań migowych (twierdzących, przeczących i pytających) z użyciem ekspresji twarzy. Wprowadzenie elementów pantomimicznych.
- Gramatyka przestrzenna. Wprowadzenie czasowników kierunkowych (migać, mówić, pytać, dać). użycie przestrzeni migowej w podwójnej roli: topograficznej i lingwistycznej.
- Rozwijanie umiejętności użycia regulatorów niezbędnych do komunikacji wizualnej (np. nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu wzrokowego, zwracanie na siebie uwagi, naprzemiennosc ról).
- Demonstracja dialogów migowych. Tworzenie prostych opowiadań (autoprezentacja).

Nowoczesne technologie w oddziaływaniach pedagogicznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna współczesne rozwiązania technologiczne stosowane w procesie kształcenia.
2	K_W16	Zna zasady dotyczące ochrony i zarządzania własnością intelektualną i prawem autorskim w kontekście stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych.
Umiejętności		
3	K_U04	Potrafi planować i realizować zajęcia dydaktyczne dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wykorzystując techniki informacyjno-komunikacyjne.
4	K_U06	Potrafi tworzyć multimedialne pomoce dydaktyczne dostosowane do indywidualnych potrzeb wychowanków.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03a	Ma świadomość potrzeby dostosowywania technik informacyjno-komunikacyjnych do zróżnicowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
6	K_K03c	Przestrzega zasad własności intelektualnej i praw autorskich
7	K_K03e	Dostrzega potrzebę ciągłego samokształcenia się w zakresie korzystania z technologii.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Obsługa i konfiguracja tablicy interaktywnej. - Typy licencji oprogramowania i prawa autorskie. - Oprogramowanie wspomagające realizację zajęć z tablicą interaktywną. - Projektowanie i tworzenie interaktywnych multimedialnych pomocy dydaktycznych. - Korzystanie z edukacyjnych zasobów internetu w pracy z tablicą interaktywną. - Oprogramowanie edukacyjne na urządzenia mobilne. - Projekt autorskiego zestawu interaktywnych ćwiczeń dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych. 		

Wprowadzenie do komunikacji alternatywnej i wspomagającej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna założenia metodyczne procesu komunikacji wspomagającej i alternatywnej.
2	K_W16	Zna prawidłowy przebiegu procesu diagnostycznego ukierunkowanego na dobór strategii komunikacyjnych.
		Umiejętności
3	K_U04	Potrafi właściwie scharakteryzować strategie komunikacji na poszczególnych poziomach AAC.
4	K_U06	Potrafi scharakteryzować metody i formy AAC.
		Kompetencje społeczne
5	K_K03A	Ma świadomość potrzeby dostosowywania technik informacyjno-komunikacyjnych do zróżnicowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
6	K_K03C	Przestrzega zasad własności intelektualnej i praw autorskich.
7	K_K03E	Dostrzega potrzebę ciągłego samokształcenia się w zakresie korzystania z technologii.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC). - Poziomy komunikacji wspomagającej i alternatywnej w aspekcie procesu uczenia. - Systemy komunikacji AAC. - Profil komunikacyjny ucznia - ocena predyspozycji dziecka do zastosowania wspomagających i alternatywnych metod komunikacji. - Zasady doboru metod alternatywnych i wspomagających komunikacji. - Porozumiewanie się z użyciem AAC- zasady pracy z dzieckiem. - Rodzaje, dobór oraz wykorzystanie środków technicznych do komunikacji z dzieckiem niepełnosprawnym. 		

Podstawy metodyki kształcenia przedszkolnego i wczesnoszkolnego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 B.2.W10.	Ma wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej.
2	K_W06 B.2.W10.	Ma wiedzę o procesie adaptacji dziecka w przedszkolu i w szkole, dojrzałości szkolnej, przygotowaniu dziecka do nauki w szkole oraz o obowiązku szkolnego.
3	K_W02	Ma wiedzę z poszczególnych zakresów treści wychowania i edukacji dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

4	K_W09	Posiada wiedzę z zakresu prowadzenia działalności pedagogicznej na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
5	K_W09 B.2.W12.	Zna i rozumie istotę programu wychowawczego, zagadnienia edukacji zdrowotnej, bezpieczeństwa dzieci w przedszkolu i uczniów w szkole oraz poza ich terenem (zajęcia terenowe, wycieczki); potrzebę ochrony zdrowia dziecka; znaczenie edukacji dla bezpieczeństwa i dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych, zna cele pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu i uczniami w szkole na różnych etapach edukacyjnych.
Umiejętności		
6	K_U02	Posiada umiejętności oceniania przydatności typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
7	K_U04	Potrafi posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu planowania i analizowania sposobów pracy z uczniem.
8	K_U01	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii i pedagogiki oraz powiązanych z nimi dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03	Jest przygotowany do aktywnego udziału w procesie edukacyjnym i efektywnego porozumiewania się z różnymi uczestnikami tego procesu.
10	K_K02	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań psychologicznych i pedagogicznych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pracy nauczycielskiej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Adaptacja dziecka do przedszkola, jego istota i uwarunkowania. - Prawdliwości rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i jego wpływ na organizację zajęć w przedszkolu. - Praca opiekuńczo-wychowawcza z dziećmi w przedszkolu i w szkole na różnych etapach edukacyjnych. - Proces wychowawczy – dydaktyczny w przedszkolu i szkole, jego istota i specyfika. - Teoretyczne i metodyczne podstawy organizowania procesu edukacyjnego w klasach I-III. - Metody i formy pracy z dziećmi w przedszkolu i w młodszym wieku szkolnym (zgodnie z koncepcją kształcenia zintegrowanego) - aktywizujące metody nauczania, ich zastosowanie w procesie wspomagania rozwoju małych uczniów. - Etapy osiągania umiejętności kluczowych i sposoby realizacji w ramach obszarów edukacji przedszkolnej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gotowość szkolna dzieci a ich środowisko wychowawcze - czynniki sprzyjające i blokujące osiąganie gotowości szkolnej przez dzieci. Poziom gotowości szkolnej a przyszłe powodzenie w nauce - bariery i blokady w uczeniu się, ▪ Adaptacja dziecka w przedszkolu i w szkole. Dojrzałość szkolna. Przygotowanie dziecka do nauki w szkole. Obowiązek szkolny. Samodzielność i niesamodzielność dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uspołecznienie dziecka. Umiejętności samoobsługowe, nawyki higieniczne i kulturalne, odporność emocjonalna, 		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukacja zdrowotna. Rozwijanie u dzieci umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji. Współbycie z innym, integracja, ▪ Bezpieczeństwo dzieci w przedszkolu, szkole i poza ich terenem (zajęcia terenowe, wycieczki). Ochrona zdrowia dziecka. Edukacja dla bezpieczeństwa – dbałość o bezpieczeństwo własne oraz innych. <p>- Organizacja nauczania i wychowania uczniów edukacji wczesnoszkolnej.</p>

Metodyka edukacji polonistycznej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Posiada merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć w zakresie edukacji polonistycznej.
		Umiejętności
2	K_U05	Potrafi planować i realizować zajęcia z zakresu edukacji polonistycznej dzieci.
		Kompetencje społeczne
3	K_K01	Jest w stanie krytycznie oceniać własną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy dydaktycznej z uczniem.
4	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań zawodowych związanych z prowadzeniem edukacji polonistycznej dzieci.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza podstawy programowej w zakresie edukacji polonistycznej w edukacji wczesnoszkolnej. - Klasyfikacja i formułowanie celów nauczania w edukacji polonistycznej. - Materiał nauczania i środki dydaktyczne w nauczaniu języka ojczystego w edukacji wczesnoszkolnej. - Cele kształcenia polonistycznego a funkcje języka. - Metody i formy pracy z dziećmi w młodszym wieku szkolnym (zgodnie z koncepcją kształcenia zintegrowanego) - aktywizujące metody nauczania, ich zastosowanie w procesie wspomagania rozwoju uczniów w klasach I – III. - Etapy wprowadzania litery. - Metody nauki pisania i czytania. - Podstawowe rodzaje wypowiedzi ustnych i pisemnych. - Praca z tekstem literackim. - Nauczanie gramatyki. - Nauczanie ortografii i interpunkcji. - Projektowanie scenariuszy zajęć. - Nauczyciel a kształcenie języka ojczystego w nauczaniu wczesnoszkolnym (przygotowanie merytoryczne i metodyczne). 		

Metodyka edukacji matematycznej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Posiada merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć w zakresie edukacji matematycznej.
Umiejętności		
2	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia edukacyjne rozwijające umiejętności matematyczne.
Kompetencje społeczne		
3	K_K01	Jest w stanie krytycznie oceniać własną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy dydaktycznej z uczniem.
4	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań zawodowych związanych z prowadzeniem edukacji matematycznej dzieci.
5	B.1.K2.	Jest gotów do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Cele edukacji matematycznej.
- Orientacja w przestrzeni, porządkowanie, klasyfikowanie.
- Monografia liczby naturalnej.
- Kształtowanie pojęcia dodawania i odejmowania.
- Kształtowanie pojęcia mnożenia i dzielenia.
- Kształtowanie pojęć geometrycznych.
- Mierzenie, ważenie, obliczenia pieniężne, kalendarzowe.
- Rozwiązywanie prostych i złożonych zadań tekstowych. Rozwiązywanie zadań problemowych.
- Projektowanie scenariuszy zajęć.

Metodyka edukacji społecznej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Posiada merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć w zakresie edukacji społecznej.
Umiejętności		
2	K_U05	Potrafi planować i realizować zajęcia z zakresu edukacji społecznej dzieci.
Kompetencje społeczne		
3	K_K01	Jest w stanie krytycznie oceniać własną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy dydaktycznej z uczniem.
4	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań zawodowych związanych z prowadzeniem edukacji społecznej dzieci.

5	B.1.K2.	Jest gotów do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania
---	---------	---

TREŚCI PROGRAMOWE

- Cele edukacji społecznej.
- Podejmowanie działań zmierzających do rozumienia środowiska społecznego.
- Strategie kształtowania u uczniów przynależności do grupy rówieśniczej, społecznej, środowiska życia.
- Poznawanie i wyjaśnianie znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich.
- Tworzenie projektów wspierających rozwój umiejętności i kompetencji niezbędnych do uczestniczenia w życiu społecznym dzieci.
- Projektowanie scenariuszy zajęć w zakresie edukacji społecznej.

Metodyka edukacji przyrodniczej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć w zakresie edukacji przyrodniczej.
		Umiejętności
2	K_U05	Potrafi planować i realizować zajęcia z zakresu edukacji przyrodniczej dzieci.
		Kompetencje społeczne
3	K_K01	Krytycznie oceniać własną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy dydaktycznej z uczniem.
4	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań zawodowych związanych z prowadzeniem edukacji przyrodniczej dzieci.
5	B.1.K2.	Jest gotów do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Cele edukacji przyrodniczej.
- Poznawanie przyrody – edukacja o środowisku, w środowisku i dla środowiska.
- Edukacja przyrodnicza w książkach dla dzieci, programach nauczania, pakietach edukacyjnych, bajkach.
- Rola zmysłów w doświadczaniu przyrody i rozwoju dziecięcego myślenia.
- Metody i formy pracy na zajęciach przyrodniczych drogą do rozbudzania ciekawości przyrodniczej.
- Zajęcia terenowe jako przykład aktywnie zdobywanej wiedzy, umiejętności i kompetencji.
- Projektowanie scenariuszy zajęć.

Metodyka edukacji plastycznej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W09	Zna i rozumie cele i treści z zakresu plastyki zawarte w podstawie programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawie programowej kształcenia ogólnego dla klas I-III szkoły podstawowej.
2	K_W09	Zna etapy, metody i formy projektowania działań plastycznych dziecka.
3	K_W09	Rozumie znaczenie ekspresji plastycznej w rozwoju dziecka.
4	KW_04	Zna sposoby diagnozowania ucznia, wykorzystujące jego aktywność plastyczną.
Umiejętności		
5	K_U05	Potrafi zaprojektować zajęcia plastyczne.
6	K_U05	Potrafi stymulować twórczą aktywność dziecka.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01	Jest gotów do kreatywnego korzystania z wiedzy z zakresu metodyki edukacji plastycznej.
8	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań w zakresie wspierania aktywności plastycznej dzieci.
9	B.1.K2.	Jest gotów do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Etapy, metody i formy projektowania działań plastycznych dziecka (ucznia).
- Stymulowanie twórczej aktywności dziecka/ucznia – rozwijanie percepcji wizualnej i ekspresji plastycznej z wykorzystaniem różnych technik i mediów.
- Projektowanie zajęć plastycznych w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej.
- Metody i techniki diagnozowania dziecka (ucznia) w zakresie jego zdolności plastycznych i monitorowania jego rozwoju w tym obszarze.

Metodyka edukacji technicznej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W09	Zna cele i treści nauczania w zakresie edukacji technicznej zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla klas I-III szkoły podstawowej.
2	K_W09	Wie, jak kształtować umiejętności techniczne uczniów w nawiązaniu do techniki, kultury i sztuki ludowej.

3	K_W09	Zna wybrane zabawy manipulacyjne.
		Umiejętności
4	K_U05	Potrafi planować i realizować zajęcia z zakresu edukacji technicznej dzieci.
		Kompetencje społeczne
5	K_K01	Krytycznie ocenia własną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy dydaktycznej z uczniem.
6	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań zawodowych związanych z prowadzeniem edukacji technicznej dzieci.
7	B.1.K2.	Jest gotów do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Etapy, metody i formy projektowania działań technicznych dziecka/ucznia - Inicjacja techniczna dziecka (ucznia) - Zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne oraz zadania wytwórcze - Projektowanie zajęć technicznych - Kształtowanie umiejętności technicznych dzieci/uczniów w nawiązaniu do techniki, kultury i sztuki ludowej 		

Metodyka edukacji informatycznej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W09	Zna cele i treści edukacji informatycznej zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla klas I-III szkoły podstawowej.
2	K_W09	Wie, które programy komputerowe do rysowania, pisania tekstu, wykonywania obliczeń, przeglądania Internetu, przesyłania poczty elektronicznej można wykorzystać w pracy z dziećmi, w tym z uczniami z niepełnosprawnością.
3	K_W09	Zna wybrany blokowo-wizualny język programowania dla dzieci.
		Umiejętności
4	K_U05	Potrafi planować i realizować zajęcia z zakresu edukacji informatycznej dzieci.
		Kompetencje społeczne
5	K_K01	Krytycznie oceniać własną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy dydaktycznej z uczniem.
6	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań zawodowych związanych z prowadzeniem edukacji informatycznej dzieci.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie celowego i właściwego posługiwania się przez uczniów typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania 		

obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych, oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji.

- Rozwiązywanie sytuacji problemowych w otoczeniu uczniów drogą tworzenia algorytmu – używanie języka blokowo-wizualnego programowania.
- Inspirowanie i angażowanie uczniów do kreatywności i rozwoju myślenia komputacyjnego.
- Integrowanie zajęć edukacji informatycznej z elementami innych edukacji, jak i z aktywnościami wizualnymi, słuchowymi i kinestetycznymi.
- Promowanie i kształtowanie u uczniów postawy obywatelskiej i prospołecznej oraz odpowiedzialności w świecie mediów cyfrowych.

Metodyka edukacji muzycznej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć w zakresie edukacji muzycznej.
Umiejętności		
2	K_U05	Potrafi planować i realizować zajęcia z zakresu edukacji muzycznej dzieci.
Kompetencje społeczne		
3	K_K01	Krytycznie ocenia własną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy dydaktycznej z uczniem.
4	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań zawodowych związanych z prowadzeniem edukacji muzycznej dzieci.
5	K_K02d	Wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji muzycznej.
5	B.1.K2.	Jest gotów do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania

TREŚCI PROGRAMOWE

- Cele edukacji muzycznej i plastycznej, formy wychowania muzycznego
- Zarys wybranych koncepcji wychowania muzycznego (C. Orff, E. Jaques-Dalcroze, Z. Kodaly, B. Strauss)
- Rozwój dyspozycji muzycznych i ruchowych w odniesieniu do możliwości słuchowo-głosowo-ruchowe dzieci na poszczególnych etapach rozwoju
- Dobór piosenek, zabaw muzyczno-ruchowych, tańców, utworów do słuchania stosownych do wieku i możliwości percepcyjnych i fizycznych dziecka
- Korelacja działań muzyczno-ruchowych z innymi działaniami edukacyjnymi w szkole
- Sylwetka osoby prowadzącej zajęcia muzyczno-ruchowe w szkole
- Projektowanie scenariuszy zajęć

Metodyka wychowania fizycznego

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.
Umiejętności		
2	K_U05	Potrafi planować i realizować zajęcia z zakresu wychowania fizycznego.
Kompetencje społeczne		
3	K_K01	Krytycznie ocenia własną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy dydaktycznej z uczniem.
4	K_K02c	Jest gotów do realizacji zadań zawodowych związanych z prowadzeniem zajęć z zakresu wychowania fizycznego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Cele edukacji fizycznej.
- Rodzaje zajęć ruchowych.
- Organizacja zajęć w-f w szkole – formy podziału uczniów - trudne warunki prowadzenia lekcji.
- Bezpieczeństwo i higiena uczniów ćwiczących.
- Ćwiczenia praktyczne na sali gimnastycznej. Poziom opanowania treści edukacji fizycznej przez uczniów okresowo zwolnionych z zajęć.
- Specyfika kontroli i oceny wiadomości i umiejętności uczniów w zakresie edukacji fizycznej.
- Projektowanie scenariuszy zajęć.

Współczesna recepcja tekstów pedagogicznych

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna wartość twórczości Marii Grzegorzewskiej dla rozwoju pedagogiki specjalnej.
2	K_W02	Zna i rozumie przesłania Janusza Korczaka zawarte w jego utworach.
Umiejętności		
3	K_U02	Potrafi wypowiadać się na temat wartości twórczości Marii Grzegorzewskiej i Janusza Korczaka.
4	K_U02	Potrafi uzasadniać znaczenie twórczości Marii Grzegorzewskiej i Janusza Korczaka dla kształcenia nauczycieli.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03a	Jest gotowy do prezentowania wrażliwej postawy wobec problemów związanych z wykluczeniem społecznym.

6	K_K02c	Jest gotowy do świadomego podejmowania zobowiązań społecznych związanych z realizacją zadań zawodowych pedagoga specjalnego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza wybranych publikacji Marii Grzegorzewskiej celem wykazania ich wartości dla kształcenia postaw poszanowania godności drugiego człowieka, jego ludzkich i obywatelskich praw, zrozumienia i akceptacji dla odmienności, traktowania niepełnosprawności jako immanentnego elementu ludzkiej kondycji oraz włączania osób z niepełnosprawnością w życie społeczeństwa na zasadzie równoprawnych obywateli. - Analiza wybranych prac Janusza Korczaka w refleksji „Dziecko to także człowiek, tylko jeszcze mały”. 		

Autorstwo własnego życia osoby z niepełnosprawnością		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna implikacje psychologii humanistycznej i psychologii pozytywnej w rozumieniu fenomenu niepełnosprawności.
2	K_W02	Zna filozoficzne, psychologiczne i społeczne koncepcje człowieka w kontekście niepełnosprawności i procesu rehabilitacji.
3	K_W03	W pogłębionym stopniu zna problemy osób z niepełnosprawnością w wymiarze osobowym, społecznym, kulturowym, ekonomicznym oraz ich złożone potrzeby w zakresie rehabilitacji i wsparcia.
4	K_W05	Zna współczesne podejścia do problemów osób z niepełnosprawnością (autorstwo własnego życia, podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia, normalizacja warunków życia).
Umiejętności		
5	K_U01	Umie interpretować istotne problemy osób z niepełnosprawnością w wymiarze osobowym, społecznym, kulturowym, ekonomicznym.
6	K_U02	Analizuje złożoną sytuację osób z niepełnosprawnością w odniesieniu do właściwych teorii i koncepcji: autorstwa własnego życia, dobrostanu, samostanowienia, jakości życia, zadań rozwojowych, koherencji.
7	K_U02	Umie wnikliwie analizować biografie osób z niepełnosprawnością i interpretować fakty w perspektywie wybranych koncepcji.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01	Dokonuje krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności z obszaru niepełnosprawności, kreatywnie korzysta z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.
9	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością na rzecz osób z niepełnosprawnością.
TREŚCI PROGRAMOWE		
- Teoretyczne podstawy konstruktu <i>Autorstwo własnego życia osoby z niepełnosprawnością</i> –		

ustalenie terminologiczne, wymiary konstruktów, założenia teoretyczne psychologii pozytywnej i humanistycznej. Przedmiot w kontekście innych przedmiotów dotyczących niepełnosprawności. Autorstwo życia osoby z niepełnosprawnością a tożsamość, podmiotowość, autonomia, samostanowienie i normalizacja życia osób z niepełnosprawnością.

- Model autorstwa życia osoby z niepełnosprawnością: wymiar personalistyczny, wymiar eudajmoniczny, wymiar temporalny, wymiar funkcjonalny, wymiar pomocowy – ugruntowanie teoretyczne. Podstawowe kategorie pojęciowe: jakość życia, samostanowienie, zadania rozwojowe, podmiotowość, wsparcie społeczne i strategie radzenia sobie z trudnościami.
- Indywidualna i społeczna percepcja niepełnosprawności. Bariery życiowe a niepełnosprawność. Zasoby osobowe i społeczne osób z niepełnosprawnością. Analiza kontekstu osobowego i społecznego sytuacji życiowej osób z niepełnosprawnością – czynniki osłabiające i budujące poczucie bycia autorem własnego życia.
- Rehabilitacja jako proces indywidualnie zróżnicowany, umożliwiający spełnianie zadań rozwojowych od wczesnego dzieciństwa do późnej dorosłości. Jakość przestrzeni rehabilitacyjnej w wyznaczaniu jakości życia osób z niepełnosprawnością. Współczesny model rehabilitacji podmiotowej.
- Osoba z niepełnosprawnością autorem własnego życia – analiza biografii.
- Studia nad niepełnosprawnością (*disability studies*). Interdyscyplinarne analizy empiryczne fenomenu niepełnosprawności.

Studia nad niepełnosprawnością

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Ma wiedzę o źródłach i rozwoju <i>Disability Studies</i> jako akademickiego obszaru naukowego i dydaktycznego.
2	K_W02	Zna modele niepełnosprawności i istotne koncepcje z nimi związane ujmujące niepełnosprawność w wymiarze indywidualnym, międzyludzkim i ogólnospołecznym.
3	K_W02	Zna tradycyjne i współczesne kierunki badań nad niepełnosprawnością oraz ich historyczne i społeczne uwarunkowania.
4	K_W02	Ma wiedzę na temat wykluczania, stygmatyzacji osób z niepełnosprawnością w życiu osobowym, społecznym, kulturowym, prawnym i ekonomicznym.
Umiejętności		
5	K_U01	Potrafi zastosować interdyscyplinarną wiedzę do wyjaśniania niepełnosprawności w perspektywie nauk humanistycznych, społecznych, medycznych.
6	K_U03	Potrafi podejmować krytyczny dyskurs nad miejscem Innego w społeczeństwie i rolą społeczeństwa w zapewnieniu wszystkim jego obywatelom równych szans.
7	K_U03	Potrafi formułować rekomendacje do konstruowania systemów wsparcia osób niepełnosprawnych w społeczeństwie.
Kompetencje społeczne		

8	K_K01	Jest gotowy do dostrzegania i analizowania dylematów etycznych i problemów społecznych związanych z działaniami na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ich środowiskiem.
9	K_K03a	Jest gotowy do prezentowania wrażliwości etycznej oraz refleksyjnej i odpowiedzialnej postawy wobec problemów związanych z niepełnosprawnością.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Konceptualizacja niepełnosprawności i modele (medyczny, rozwojowy, kulturowy, relacyjny, społeczny, obywatelski, afirmujący).
- Współczesny wizerunek osób z niepełnosprawnością –normalizacja, self-adwokatura, integracja, inkluzja a marginalizacja i społeczne wykluczenie.
- *Disability Studies* jako interdyscyplinarny nurt teoretyczno-badawczy w perspektywie osobistej, społecznej, kulturowej, ekonomicznej, historycznej i literackiej.
- *Disability Studies* jako obszar dydaktyczny, przygotowujący specjalistów, liderów, badaczy.
- Wybrane ujęcia fenomenu niepełnosprawności z uwzględnieniem m.in. koncepcji Innego, koncepcja spotkania i dialogu, teoria piętna, koncepcja stygmatu społecznego.
- Wybrana problematyka badania niepełnosprawności: postawy społeczne, autonomia, samostanowienie, zasoby osobowe, dobrostan, systemy rodzinne, systemy wsparcia.
- Uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w różnych przejawach życia społecznego.

Prawo oświatowe i podstawy prawne pracy pedagoga specjalnego

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11	Zna główne akty prawne stanowiące obszar prawa oświatowego, zna kontekst ich powstania i strukturę.
2	K_W11	Posiada rozszerzoną wiedzę na temat struktury i funkcjonowania systemu prawnego w Polsce.
3	K_W11	Potrafi określić podstaw prawne oraz standardy kształcenia pedagogów specjalnych w Polsce.
Umiejętności		
4	K_U11	Wyszukuje akty prawne oraz powiązane z nimi orzecznictwo.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03c	Dostrzega etyczny wymiar stosowania prawa oświatowego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- System oświaty: definicja, cele systemu oświaty, zakładanie i prowadzenie szkół i placówek (organ prowadzący), nadzór pedagogiczny.
- Wychowanie przedszkolne: okres objęcia dziecka wychowaniem przedszkolnym, roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne, sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych – obowiązki gminy, rekrutacja do przedszkoli publicznych (kryteria ustawowe i samorządowe).
- Obowiązek szkolny i obowiązek nauki: typy szkół, zasady przyjmowania do szkoły

podstawowej, zasady rekrutacji do I klasy publicznej szkoły ponadpodstawowej, spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą (tzw. edukacja domowa) a indywidualne nauczanie, ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych, egzaminy (ósmoklasisty, maturalny, potwierdzający kwalifikacje w zawodzie).

- Nauczyciele: definicja i status prawny nauczyciela, prawa i obowiązki nauczycieli, wymagania kwalifikacyjne, ocena pracy nauczyciela, awans zawodowy nauczycieli, rada pedagogiczna.
- Dyrektor szkoły: wymogi ustawowe do objęcia stanowiska, uprawnienia.
- Podstawy prawne kształcenia pedagogów specjalnych w Polsce.
- Standardy kształcenia pedagogów specjalnych w Polsce.
- Awans zawodowy nauczyciela.

3.3.2. Przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i młodzieżą z potrzebą kształcenia specjalnego

Psychologia rozwoju dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 C.2.W1. C.2.W5.	Zna i rozumie terminologię stosowaną w obszarze psychologii rozwoju dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz psychologii rehabilitacji.
	K_W03 C.2.W1.	Zna i rozumie psychologiczne uwarunkowania rozwoju dzieci i młodzieży: środowisko rozwoju – strukturę i konsekwencje, czynniki zakłócające proces rozwoju, konsekwencje niepunktualności wydarzeń życiowych, mechanizm adaptacji i trudności przystosowawczych, zaburzenia i opóźnienia rozwojowe, wyzwania rozwojowe, koncepcje jakości życia i dobrostanu.
	C.2.W2.	Zna i rozumie psychologiczne uwarunkowania kształcenia dzieci i młodzieży: proces uczenia się w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych, uwarunkowania i konsekwencje motywacji do uczenia się i osiągnięć, powodzenia i niepowodzenia szkolne – przyczyny i skutki; koncepcję zrównoważonego rozwoju; sytuację szkolną ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; psychologiczne mechanizmy przebiegu i oceny efektów procesu uczenia się uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; sposoby identyfikacji uzdolnień ucznia; zagadnienie pomocy psychologicznej dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; sposoby wspomagania osób pracujących z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2	K_W04 C.2.W1. C.2.W5.	Zna i rozumie założenia diagnozy rozwojowej i funkcjonalnej dzieci i adolescentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz cele i formy wspomagania ich rozwoju oraz pomocy psychologicznej.
12	C.2.W3.	Zna podstawy psychologii wychowawczej i psychoprofilaktyki: proces wychowawczy w kontekście wyzwań rozwojowych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych, wychowanie do wartości i odpowiedzialności, kształtowanie postaw prospołecznych, kompetencje emocjonalno-społeczne (rozwój, zakłócenia, diagnoza, warunki i możliwości kształtowania), źródła niedostosowania społecznego i diagnozę jego ryzyka, psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych, trudności wychowawcze i adaptacyjne wynikające ze zmiany środowiska życia, założenia profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, postawy i style wychowawcze.
6	K_W02	Zna podstawy psychologii rehabilitacji: zagadnienia

	C.2.W5.	niepełnosprawności i rehabilitacji, niepełnosprawności w kontekście zdrowia, niepełnosprawności z perspektywy rozwojowej, potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, psychologicznych konsekwencji niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej, problemów życiowych i możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz z chorobami przewlekłymi; istotę i psychospołeczne konsekwencje widocznej i niewidocznej niepełnosprawności lub choroby przewlekłej; psychologiczne mechanizmy postrzegania własnej niepełnosprawności i choroby przewlekłej; zagadnienie niepełnosprawności i choroby przewlekłej w kontekście obrazu siebie i społecznego postrzegania dzieci i młodzieży; procesy stereotypizacji, stygmatyzacji i automarginalizacji; psychospołeczną adaptację do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istotę i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia; pozytywne aspekty rozwojowe w kontekście niepełnosprawności i choroby przewlekłej; zewnętrzne i wewnętrzne zasoby w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą; tradycyjne i współczesne podejścia w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą; znaczenie udziału w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – pojęcie samotroski i partnerstwa w procesie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych; formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i z chorobami przewlekłymi; zasady wspomagania rozwoju twórczości i zainteresowań.
		Umiejętności
7	K_U02 C.2.U1.	Potrafi w sposób pogłębiony analizować zjawiska, zależności, związki i problemy zachodzące w obszarze procesu nauczania-uczenia się dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odwołując się do wiedzy psychologicznej.
8	K_U02 C.2.U2.	Potrafi w sposób pogłębiony omówić psychologiczny kontekst procesu wychowania dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
9	K_U02 C.2.U3.	Potrafi opisać przebieg procesu psychospołecznej adaptacji do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą w kontekście uzyskania satysfakcjonującej jakości życia, odwołując się do wybranych koncepcji psychologicznych.
10	K_U02 C.2.U4.	Potrafi identyfikować zasoby zewnętrzne i wewnętrzne kluczowe w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą.
		Kompetencje społeczne
13	K_K01 C.2.K1.	Korzysta z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.
14	K_K03a C.2.K2.	Wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru psychologii rozwoju dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i prezentuje właściwą postawę wobec tych osób.
TREŚCI PROGRAMOWE		

- Niepełnosprawność i rehabilitacja (pojęcie i klasyfikacje), niepełnosprawność a zdrowie, Niepełnosprawność z perspektywy rozwojowej.
- Wyzwania rozwojowe, środowisko rozwoju – struktura i konsekwencje, czynniki zakłócające proces rozwoju, zaburzenia i opóźnienia rozwojowe, konsekwencje niepunktualności wydarzeń życiowych, mechanizm adaptacji i trudności przystosowawcze, koncepcje jakości życia i dobrostanu.
- Współczesne ujęcia definicyjne i klasyfikacje niepełnosprawności i rehabilitacji. Niepełnosprawność i choroba przewlekła jako źródła specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Psychologiczne konsekwencje różnych rodzajów niepełnosprawności oraz choroby przewlekłej. Problemy życiowe i możliwości rozwojowe dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz z chorobą przewlekłą. Psychologiczne mechanizmy postrzegania własnej niepełnosprawności i choroby. Niepełnosprawność i choroba przewlekła a obraz siebie i postrzeganie społeczne dzieci i młodzieży. Procesy stereotypizacji, stygmatyzacji i automarginalizacji. Psychospołeczna adaptacja do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istota i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia.
- Podstawowe założenia diagnozy rozwojowej i funkcjonalnej dzieci i adolescentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wspomaganie rozwoju i wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi – cele, formy, skutki.
- Psychologiczne aspekty kształcenia dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - proces uczenia się a specjalne potrzeby edukacyjne; motywacja do uczenia się i osiągnięć (uwarunkowania i konsekwencje); przyczyny i następstwa sukcesów i niepowodzeń szkolnych; koncepcja zrównoważonego rozwoju; proces nauczania a specjalne potrzeby edukacyjne; sposoby identyfikacji uzdolnień ucznia; pomoc psychologiczna dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wsparcie osób z nim pracujących.
- Proces wychowawczy a wyzwania rozwojowe dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych; kompetencje emocjonalno-społeczne: rozwój, zakłócenia, diagnoza, warunki i możliwości kształtowania. Psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych. Postawy i style wychowawcze w rodzinach dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Pozytywne aspekty rozwojowe w kontekście niepełnosprawności i choroby przewlekłej. Zasoby zewnętrzne i wewnętrzne w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą.
- Tradycyjne i współczesne podejścia w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą. Udział w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – znaczenie samostanowienia, autonomii i partnerstwa w procesie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych. Formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością i z chorobą przewlekłą. Wspomaganie rozwoju twórczości i zainteresowań. Realizacja zadań rozwojowych przez młodzież z niepełnosprawnością lub z chorobą przewlekłą. Doradztwo zawodowe a zjawisko tranzykcji.

Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 C.2.W4.	Zna przedmiot i zadania psychologii klinicznej oraz jej miejsce w systemie nauk.

2	K_W03 C.2.W4.	Zna terminologię stosowaną w psychologii klinicznej, w tym pojęcie normy, normalności i zdrowia.
3	K_W03 B.1.W2.	Potrafi opisać dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, w tym zaburzenia emocjonalnych i behawioralnych oraz całościowe zaburzenia rozwoju. Zna ich obraz kliniczny, kryteria diagnostyczne oraz uwarunkowani problemów klinicznych w rozwoju dzieci i młodzieży.
4	K_W03 C.2.W4.	Zna i rozumie problematykę stresu i sytuacji kryzysowych oraz sposoby radzenia sobie z nimi, psychologicznych następstw doświadczeń traumatycznych, w tym choroby przewlekłej lub niepełnosprawności.
5	K_W03 C.2.W4.	Rozumie psychologiczne aspekty zaburzeń komunikacji językowej.
6	K_W04	Zna metody diagnozy i formy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych.
7	K_W11	Zna zasady etycznego postępowania psychologa klinicznego.
		Umiejętności
8	K_U02	Potrafi opisać rodzaje i modele zdrowia i choroby, pojęcia normy i patologii.
9	K_U02	Potrafi scharakteryzować wybrane zaburzenia rozwojowe oraz zaburzenia zdrowia psychicznego w okresie dzieciństwa i adolescencji.
10	K_U02	Potrafi określać w oparciu o kryteria diagnostyczne rodzaj zaburzenia i ich specyficzne cechy.
11	K_U02 B.1.U5.	Potrafi przewidywać skutki występowania różnorodnych zaburzeń u dzieci; rozpoznawać bariery i trudności dzieci i młodzieży w procesie uczenia się.
		Kompetencje społeczne
12	K_K01	Wykazuje gotowość krytycznej oceny i umiejętności własnych z zakresu zagadnień z psychologii klinicznej podczas rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.
13	K_K03a C.2.K2.	Wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru psychologii klinicznej oraz prezentuje właściwą postawę wobec dzieci i młodzieży. Prezentuje właściwą postawę wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawowe zagadnienia z psychologii klinicznej: psychologia kliniczna jako subdyscyplina, historia psychologii klinicznej w Polsce, związki psychologii klinicznej z innymi dyscyplinami naukowymi, modele wybranych klasyfikacji, etyka postępowania psychologa klinicznego.
- Pojęcie normy i patologii rozwojowej, zdrowia i choroby, modele zdrowia i choroby, dysharmonie rozwojowe.
- Specyfika zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji w tym uwarunkowania.
- Wybrane zaburzenia rozwojowe oraz zdrowia psychicznego w okresie dzieciństwa i adolescencji i ich wpływ na sytuację szkolną.
- Zaburzenia rozwoju, zaburzenia zachowania (zespół nadpobudliwości psychoruchowej, zachowania opozycyjno-buntownicze)
- Zaburzenia lękowe (m.in. lęk separacyjny, fobie), nastroju (m.in. depresja), próby samobójcze.

- Zaburzenia osobowości u młodzieży.
- Agresja i przemoc (w tym agresja elektroniczna).
- Uzależnienia - koncepcje i modele uzależnień, rodzaje i symptomy uzależnień (uzależnienia od środków psychoaktywnych i mediów elektronicznych).
- Zaburzenia odżywiania.
- Stres i sytuacje kryzysowe w okresie dzieciństwa i adolescencji: przyczyny, mechanizmy powstawania, objawy, sposoby radzenia sobie z nimi.
- Psychologiczne następstwa doświadczeń traumatycznych (w tym choroby przewlekłe, niepełnosprawności) – negatywne i pozytywne.
- Zaburzeń komunikacji językowej.
- Problemy zdrowotne ucznia i ich wpływ na jego sytuację szkolną. Konsekwencje psychologiczne stanów chorobowych.
- Dysharmonie i wybrane zaburzenia rozwojowe u dzieci, a ich funkcjonowanie w grupie rówieśniczej.
- Psychologiczne metody diagnozy problemów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością, konsekwencje psychologiczne stanów chorobowych.
- Formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży.

3.3.3. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i młodzieżą z potrzebą kształcenia specjalnego

Prawne podstawy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11 C.3.W3.	Zna prawne regulacje kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w prawie międzynarodowym i krajowym, zna orzecznictwo w tym zakresie.
2	K_W11 C.3.W3.	Zna zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3	K_W11 C.3.W3	Zna zasady klasyfikowania i oceniania uczniów.
4	K_W11 B.2.W9.	Zna zasady udzielania uczniom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
Umiejętności		
5	K_U04	Potrafi uzasadnić konieczność stosowania prawa do kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na gruncie obowiązujących unormowań prawnych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02c C.3.K1.	Rozumie potrzebę stosowania prawa w organizowaniu kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
7	K_K02c C.3.K1.	Jest świadomy konsekwencji nieprzestrzegania prawa w ramach kształcenia dzieci ze specjalnym potrzebami edukacyjnymi.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Prawo do edukacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w prawie międzynarodowym i krajowym. Regulacje prawne odnoszące się do osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami oraz niedostosowanych społecznie i ich rodzin. - Organizacja procesu i formy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Orzecznictwo dla celów kształcenia specjalnego. - Orzekanie o specjalnych potrzebach edukacyjnych na tle innych systemów orzecznich. - Obowiązki organu prowadzącego szkołę w realizacji edukacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Obowiązki szkoły w realizacji edukacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Pomoc psychologiczno-pedagogiczna – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia. - Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów. - Odpowiedzialność zawodowa, cywilna i karna nauczycieli w edukacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 		

Systemy wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 C.3.W4.	Zna na poziomie poszerzonym i pogłębionym założenia koncepcyjne opieki i wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2	K_W02 C.3.W4.	Posiada usystematyzowany zasób terminologiczny dotyczący wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	K_W03 C.3.W4.	Zna zagadnienia dotyczące poradnictwa edukacyjno-zawodowego, opieki i edukacji zdrowotnej i seksualnej.
4	K_W03 C.3.W4.	Zna zasady, metody i formy opieki i wychowania oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
5	K_W03 B.2.W13. B.2.W9.	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o systemach wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz o działaniu placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów związanych z ich funkcjonowaniem.
6		Zna regulacje prawne określające organizacyjne zasady działania placówek wspierających
Umiejętności		
7	K_U01 C.3.U1.	Potrafi identyfikować i interpretować złożone zjawiska i systemy wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu.
8	K_U02 C.3.U2.	Potrafi dokonać oceny krytycznej systemów wsparcia wykorzystując wybrane aktualne ujęcia koncepcyjne.
9	K_U03 C.3.U1. B.1.U7.	Potrafi przeprowadzić pogłębioną diagnozę i ocenę złożonych sytuacji rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych.
10	K_U04 C.3.U1. B.1.U6. B.1.U7.	Potrafi rozpoznawać potrzeby psychospołecznego wsparcia ucznia, w tym w zakresie rozwoju jego uzdolnień i zainteresowań, dobrać odpowiednie formy wsparcia do rodzaju problemu z jakim boryka się osoba ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, określić zadania poszczególnych form wsparcia.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03a C.3.K2.	Ma świadomość przestrzegania zasad etyki w pracy z osobami ze SPE.
12	K_K03e C.3.K3.	Ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego.
13	K_K02g	Rozpoznaje specyfikę środowiska lokalnego w kontekście podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> – Wsparcie – pojęcie, cel, typy, rodzaje, systemy wsparcia. Wsparcie społeczne - ujęcie strukturalne i funkcjonalne. – Czynniki decydujące o skuteczności działań wspierających. 		

- Model macierzy wsparcia - faza wejścia, faza procesu i faza wyjścia. Aspekt jednostkowy, lokalny i globalny.
- Rodzaje wsparcia w rehabilitacji osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi niepełnosprawnością. Systemy wsparcia: rodzina, grupy samopomocowe i wolontariusze, system pomocy pozarządowej, formalny system pomocy, system edukacji i rehabilitacji, pomoc socjalna, system rentowy.
- Działalność placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów ich funkcjonowania. Zasady, metody, formy wychowania
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia.
- Orzecznictwo dla celów kształcenia specjalnego. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Podstawy merytoryczne i organizacyjne kształcenia. Aspekty klasyfikowania i oceniania.
- Wspomaganie osób pracujących z uczniem ze SPE.
- Poradnictwo edukacyjno-zawodowe. Opieka zdrowotna. Edukacja zdrowotna.
- Doradztwo zawodowe a zjawisko tranzycji.
- Edukacja seksualna.
- Rola rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności. System wsparcia rodzin osób z niepełnosprawnością.
- Rozwiązania związane z ograniczaniem zdolności do czynności prawnych oraz przesłanki i konsekwencje ich stosowania.
- Koncepcja wspieranego podejmowania decyzji.
- Osoby z niepełnosprawnością w systemie prawa karnego.
- Projektowanie przestrzeni informacyjnej i materialnej, zgodnie z potrzebami wynikającymi z ograniczeń intelektualnych, sensorycznych i ruchowych.
- Stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i w innych krajach (narodowe oraz międzynarodowe) na rzecz wsparcia osób ze SPE.

Rodzina dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 C.3.W5.	Zna koncepcje adaptacji rodziny do niepełnosprawności (choroby przewlekłej) dziecka.
2	K_W03 C.3.W5.	Potrafi scharakteryzować zachowanie rodziców na różnych etapach procesu adaptacji do sytuacji życiowych związanych z zaburzeniami dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	K_W11 C.3.W5.	Zna i rozumie problemy i utrudnienia związane z wychowaniem w rodzinie z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4	K_W09 C.3.W5.	Zna formy wsparcia rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia, możliwości wspierania funkcjonowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie;
5	K_W09 C.3.W5.	Zna zagadnienia relacji między rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami.

		Umiejętności
6	K_U02 C.3.U3.	Analizuje zachowania, procesy i zjawiska dotyczące psychospołecznych potrzeb członków rodzin dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
7	K_U03 C.3.U4.	Określa i wyjaśnia czynniki moderujące zróżnicowanie rodzin z dzieckiem z SPE w zależności od rodzaju zaburzenia u dziecka i stylu radzenia sobie rodziców.
8	K_U03 C.3.U5.	Rozpoznaje i interpretuje potrzeby rodzin z dzieckiem z SPE w odniesieniu do konkretnych problemów rodziny.
9	K_U04 C.3.U6.	Projektuje zadania dla procesu wsparcia rodziny dziecka z SPE.
		Kompetencje społeczne
11	K_K03e C.3.K4.	Jest odpowiedzialny za własne przygotowanie do pracy z rodzinami dziecka z SPE i samodzielnie poszerza wiedzę na ten temat
10	K_K02b K_K02g	Wykazuje zainteresowania problematyką rodzin dzieci z SPE, rozumie potrzebę współpracy i odpowiedzialność specjalistów w procesie terapeutycznym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności (choroby przewlekłej) dziecka. Problemy adaptacji rodziny do choroby lub niepełnosprawności dziecka. - Utrudnienia życiowe rodziców (matki, ojcowie) i rodzeństwo dzieci z SPE. - Czynniki wpływające na funkcjonowanie rodziny dziecka z SPE (w poszczególnych okresach życia dziecka). - Uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym w poszczególnych okresach życia dziecka. - Wpływ rodzaju zaburzeń rozwoju dziecka na funkcjonowanie rodziny. - Zasady diagnozowania sytuacji rodzinnej dziecka z SPE. - Wsparcie społeczne rodziny dziecka ze SPE. Rodzaje i źródła wsparcia społecznego. Formalne i nieformalne systemy wsparcia społecznego rodziny dziecka ze SPE. - Założenia i metody wspierania rodziny dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym w całym cyklu jego życia. - Możliwości wspierania funkcjonowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie. - Relacje między rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami. - Personalizowanie procesu wychowania w zależności od zdiagnozowanych zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów. 		

Doradztwo zawodowe dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 B.2.W13.	Zna koncepcje rozwoju zawodowego człowieka, które stanowią teoretyczne podstawy poradnictwa zawodowego.

2	K_W04 B.2.W13.	Zna wybrane metody i techniki określania potencjału ucznia przydatne w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej.
3	K_W08 B.2.W13.	Potrafi scharakteryzować metody i formy oraz proces wspierania uczniów w konstruowaniu kariery edukacyjno-zawodowej, opisuje drogi rozwoju zawodowego.
4	B.2.W13.	Rozumie znaczenie przygotowania młodzieży do samokształcenia, pracy nad własnym rozwojem oraz do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy, wyjaśnia pojęcie rynku edukacyjnego i rynku pracy oraz uczenia się przez całe życie.
5	K_W11 B.2.W13.	Zna prawne założenia poradnictwa zawodowego w szkole.
Umiejętności		
6	K_U01	Potrafi rozpoznać specyficzne problemy w rozwoju zawodowym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
7	K_U02	Potrafi dokonać analizy ograniczeń i możliwości zawodowych w odniesieniu do niepełnosprawności.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03c	Jest gotowy do podejmowania refleksji nad znaczeniem postawy etycznej w pełnieniu roli nauczyciela – doradcy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Teoretyczne i prawne założenia poradnictwa zawodowego w szkole. - Wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej. - Diagnoza w poradnictwie zawodowym - metody i techniki określania potencjału ucznia. - Metody, formy i proces wspomagania ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej - Przygotowanie młodzieży do samokształcenia, pracy nad własnym rozwojem oraz do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy. - Rynek edukacyjny i rynek pracy. - Droga rozwoju zawodowego. - Nauczyciel jako doradca. - Uczenie się przez całe życie. 		

3.3.4. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dorosłymi osobami z niepełnosprawnościami

Rehabilitacja społeczna osób dorosłych z niepełnosprawnościami		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 C.4.W1.	Potrafi opisać potrzeby człowieka dorosłego z niepełnosprawnością: wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia, a także możliwości. i ograniczenia w realizacji autonomii, potrzeby psychoseksualne osób z niepełnosprawnościami – formy realizacji, indywidualne i społeczne uwarunkowania problemu, potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnościami, w tym w zakresie zdrowia seksualnego, oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji.
2	K_W03 C.4.W5.	Potrafi opisać znacznie aktywności kulturalnej i sportowej osób z niepełnosprawnościami: ich osiągnięcia w zakresie kultury, sztuki i sportu, rehabilitacyjne znaczenie udziału w kulturze, sztuce i sporcie, osobowe, środowiskowe i prawno-organizacyjne bariery w dostępie do udziału w kulturze, sztuce i sporcie.
3	K_W03 C.4.W6.	Potrafi opisać znaczenie udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu obywatelskim i projektowania przestrzeni informacyjnej i materialnej zgodnie z potrzebami wynikającymi z ograniczeń intelektualnych, sensorycznych i ruchowych.
4	K_W03 C.4.W2.	Rozumie indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnościami; zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełnosprawnością; rolę rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności.
5	K_W02	Posługuje się usystematyzowaną terminologią z zakresu procesu kompleksowej rehabilitacji oraz rehabilitacji społecznej.
6	K_W01	Zna i rozumie współczesne tendencje w rehabilitacji społecznej w świetle wybranych koncepcji teoretycznych i badań naukowych.
7	K_W11	W pogłębionym stopniu zna i rozumie ekonomiczne, prawne i etyczne podstawy oddziaływań w zakresie rehabilitacji społecznej.
8	K_W07 C.4.W2.	Potrafi scharakteryzować instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami, opisać instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce oraz w innych państwach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista); scharakteryzować przykładowe programy realizowane w Polsce i w innych państwach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnościami, przedstawia zadania realizowane przez główne stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i w innych państwach na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
9	K_W03 C.4.W2.	Zna problematykę związaną z funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych w rodzinie generacyjnej i prokreacyjnej, rozumie

		znaczenie rodziny generacyjnej i prokreacji w kontekście normalizacji życia osoby z niepełnosprawnością; zna osobiste i społeczne uwarunkowania ról rodzicielskich i małżeńskich osób z niepełnosprawnościami, potrafi opisać trudności i potrzeby wsparcia w zakresie realizacji funkcji i zadań.
10	K_W07 C.4.W2.	Zna system wsparcia rodzin generacyjnych i prokreacyjnych osób z niepełnosprawnościami, uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach prokreacyjnych i generacyjnych.
		Umiejętności
11	K_U01 C.4.U1.	Trafnie wypowiada się na temat kluczowych zagadnień dotyczących rehabilitacji społecznej.
12	K_U02	Umie zaprezentować własne rozwiązania w kontekście znanych teorii rehabilitacji społecznej.
13	K_U03	Uznaje i ocenia dorobek naukowy i praktyczny w dziedzinie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością.
14	K_U05 C.4.U4.	Zaprojektować działania wspierające dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami.
		Kompetencje społeczne
15	K_K03A C.4.K1.	Uznaje konieczność zachowania zasad etyki zawodowej.
16	K_K03E C.4.K2.	Uznaje znaczenie ciągłego poszerzania wiedzy dla własnego rozwoju zawodowego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Potrzeby człowieka dorosłego z niepełnosprawnością. Wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnością w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia. Autonomia oraz możliwości i ograniczenia w jej realizacji. - Potrzeby psychoseksualne osób z niepełnosprawnością – formy realizacji, indywidualne i społeczne uwarunkowania problemu. - Potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnością (w tym potrzeby w zakresie zdrowia seksualnego) oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji. - Indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnością. - Zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełno-sprawnością. - Stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i w innych krajach (narodowe oraz międzynarodowe) na rzecz osób z niepełnosprawnością. - Udział osób z niepełnosprawnością w życiu obywatelskim. Self-adwokatura osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście indywidualnym i społecznym. Znaczenie badań partycypacyjnych oraz możliwości i ograniczenia ich podejmowania. - Rozwiązania związane z ograniczaniem zdolności do czynności prawnych oraz przesłanki i konsekwencje ich stosowania. Koncepcja wspieranego podejmowania decyzji. - Projektowanie przestrzeni informacyjnej i materialnej, zgodnie z potrzebami wynikającymi z ograniczeń intelektualnych, sensorycznych i ruchowych. - Aktywność kulturalna i sportowa osób z niepełnosprawnością. Osiągnięcia osób z niepełnosprawnością w zakresie kultury, sztuki i sportu. Rehabilitacyjne znaczenie udziału w kulturze, sztuce i sporcie. - Osobowe, środowiskowe i prawno-organizacyjne bariery w dostępie osób z niepełnosprawnością do udziału w kulturze, sztuce i sporcie. - Szczególne problemy dorosłych osób z niepełnosprawnością i ich rodzin. Przemoc wobec dorosłych osób z niepełnosprawnością (w tym starszych). Przemoc w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych. 		

- Potrzeby rodzin generacyjnych dorosłych osób z niepełnosprawnością. Uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach generacyjnych.
- Rodzina prokreacji osoby z niepełnosprawnością - Znaczenie rodziny prokreacji w kontekście normalizacji życia osoby z niepełnosprawnością. Trudności i potrzeby wsparcia w zakresie realizacji funkcji i zadań. Wsparcie rodzin prokreacyjnych osób z niepełnosprawnością. Osobiste i społeczne uwarunkowania ról rodzicielskich i małżeńskich osób z niepełnosprawnością.
- Systemy wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością: rodzina, grupy samopomocowe i wolontariusze, system pomocy pozarządowej, formalny system pomocy, system edukacji i rehabilitacji, pomoc socjalna, system rentowy, środowiskowe domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej.
- Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych starzejących się i starych z niepełnosprawnością. Instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce oraz w innych krajach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista).
- Projekty i programy realizowane w Polsce i w innych krajach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnością.
- Opieka i wsparcie osób starszych z niepełnosprawnością.
- Stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i w innych krajach (narodowe oraz międzynarodowe) na rzecz rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością.

Rehabilitacja zawodowa osób dorosłych z niepełnosprawnościami

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
2	K_W01 C.4.W4.	Zna i rozumie współczesne tendencje w rehabilitacji zawodowej w świetle wybranych koncepcji teoretycznych i badań naukowych.
1	K_W02 C.4.W4.	Potrafi opisać prawno-organizacyjne, środowiskowe i osobowe uwarunkowania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, zakres, specyfikę i dynamikę zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w Polsce oraz w innych państwach, zagadnienie przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami w sferze zatrudnienia.
3	K_W02 C.4.W4.	Potrafi scharakteryzować system przygotowania do pracy osób dorosłych z niepełnosprawnościami, formy zatrudnienia tych osób w Polsce oraz w innych państwach (zatrudnienie wspierane, chronione i socjalne) oraz poradnictwo zawodowe oraz zadania doradcy zawodowego w aktywizacji zawodowej i społecznej osoby z niepełnosprawnością.
4	K_W06 C.4.W4.	Zna i porównuje systemy rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych na otwartym i chronionym rynku pracy.
		problematykę aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami:
		Umiejętności
5	K_U01	Trafnie wypowiada się na temat kluczowych zagadnień dotyczących rehabilitacji zawodowej.
6	K_U02	Umie zaprezentować własne rozwiązania w kontekście znanych teorii

		rehabilitacji zawodowej.
7	K_U011	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz wdrażania działań innowacyjnych.
		Kompetencje społeczne
8	K_K03a C.4.K1.	Uznaje konieczność zachowania zasad etyki zawodowej.
9	K_K03e C.4.K2.	Uznaje znaczenie ciągłego poszerzania wiedzy dla własnego rozwoju zawodowego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Cele, zadania i cechy oraz zasady procesu kompleksowej rehabilitacji. Rys historyczny. Twórcy systemu rehabilitacji w Polsce i na świecie.
- Ustawodawstwo w zakresie rehabilitacji zawodowej.
- Bariery w rehabilitacji społecznej i zawodowej.
- Wspólne i swoiste aspekty niepełnosprawności w realizacji procesu kompleksowej rehabilitacji.
- Poradnictwo psychopedagogiczne dla osób z zaburzeniami w rozwoju. Poradnictwo zawodowe. Przygotowanie do pracy osób dorosłych z niepełnosprawnością. Zadania doradcy zawodowego w aktywizacji zawodowej i społecznej osoby z niepełnosprawnością.
- Aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnością. Osoba z niepełnosprawnością jako podmiot polityki społecznej państwa.
- Aktywizacja zawodowa, zatrudnienie dorosłych osób z niepełnosprawnością – problemy, dobre praktyki.
- Pośrednictwo pracy. Formy zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w Polsce oraz w innych krajach (zatrudnienie wspierane, chronione i socjalne).
- Zakres, specyfika i dynamika zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w Polsce oraz w innych krajach.
- Prawno-organizacyjne, środowiskowe i osobowe uwarunkowania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnością.
- Instytucje działające w obszarze rehabilitacji społecznej i zawodowej.
- Przeciwdziałanie dyskryminacji osób z niepełnosprawnością w sferze zatrudnienia. Kompleksowe programy rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób z niepełnosprawnością.
- Ekonomia społeczna jako forma aktywizacji społecznej i zawodowej dorosłych osób z niepełnosprawnością.
- Znaczenie badań partycypacyjnych oraz możliwości i ograniczenia ich podejmowania.
- Rozwiązania związane z ograniczaniem zdolności do czynności prawnych oraz przesłanki i konsekwencje ich stosowania. Koncepcja wspieranego podejmowania decyzji.
- Instytucje działające w obszarze rehabilitacji zawodowej.
- Etyczne aspekty w procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej.
- Współczesne tendencje w rehabilitacji zawodowej w świetle wybranych koncepcji teoretycznych i badań naukowych.

Andragogika specjalna

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna i rozumie miejsce andragogiki specjalnej w systemie nauk oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania interdyscyplinarne.
2	K_W01	Zna przemiany związane z rozwojem wiedzy o dorosłych osobach z niepełnosprawnością.
3	K_W05 C.4.W7. C.4.W8.	Zna i rozumie szczególne problemy dorosłych osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, w tym specyfikę starzenia się na tle specjalnych potrzeb związanych z niepełnosprawnością, osobowe i środowiskowe uwarunkowania pomyślnego starzenia się osób z długotrwałą niepełnosprawnością, problematykę przemocy wobec osób dorosłych z niepełnosprawnościami w szczególności w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych, zachowania dewiacyjne i pseudodewiacyjne w kontekście niepełnosprawności intelektualnej; problem marginalizacji i wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.
4	K_W07 C.4.W7. C.4.W8.	Potrafi scharakteryzować instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy wsparcie osób starzejących się i starych z niepełnosprawnościami w Polsce i w innych państwach; system opieki i wsparcia osób starszych z niepełnosprawnościami; zna koncepcję vulnerability oraz jej praktyczne implikacje w zakresie systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób z niepełnosprawnościami.
Umiejętności		
5	K_U01 C.4.U1.	Potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne dorosłych osób z niepełnosprawnością, ukazując ich powiązania z różnymi obszarami andragogiki specjalnej.
6	K_U02 C.4.U2.	Potrafi analizować procesy i zjawiska dotyczące funkcjonowania osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki specjalnej.
7	K_U11 C.4.U3.	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz wdrażania działań innowacyjnych w pracy z dorosłymi i starszymi osobami z niepełnosprawnością.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03a	Jest gotów do okazywania wrażliwości na problemy z obszaru andragogiki specjalnej oraz prezentowania właściwej postawy wobec dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnością.
9	K_K03e	Ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Andragogika specjalna jako dyscyplina naukowa. Pojęcie, działy, cele, zasady problematyka teleologiczna w andragogice specjalnej. Rys historyczny - ewolucja poglądów na istotę pedagogiki dorosłych osób z niepełnosprawnością.
- Rola zawodowa andragoga specjalnego. Osobowość i kompetencje andragoga specjalnego.

- Dorosłość oraz starzenie się osób niepełnosprawnych w aspekcie biologicznym, psychologicznym oraz społecznym. Specyfika funkcjonowania dorosłych osób z niepełnosprawnością.
- Osobowe i środowiskowe uwarunkowania pomyślnego starzenia się osób z długotrwałą niepełnosprawnością.
- Kryzysy dorosłości – odchodzenie bliskich osób, samotność, samobójstwa, itp. Wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnością w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia. Potrzeby psychoseksualne osób z niepełnosprawnością – formy realizacji, indywidualne i społeczne uwarunkowania problemu. Potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnością oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji.
- Indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnością
- Edukacja ustawiczna jako jeden z obszarów zainteresowań andragogiki specjalnej. Tworzenie warunków umożliwiających całożyciowe uczenie się osób niepełnosprawnych (możliwości, bariery, dobre praktyki - instytucje, NGO)
- Koncepcja *vulnerability* oraz jej praktyczne implikacje w zakresie systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób z niepełnosprawnością.
- Przemoc wobec dorosłych osób z niepełnosprawnością (w tym starszych). Przemoc w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych. Osoby z niepełnosprawnością jako sprawcy przestępstw. Zachowania dewiacyjne i pseudodewiacyjne w kontekście niepełnosprawności intelektualnej. Marginalizacja i wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.
- Geragogika specjalna w systemie nauk. Aparatura pojęciowa, obszary zainteresowań, współczesne wyzwania i dylematy.
- Instytucjonalne i pozainstytucjonalne wsparcie osób starzejących się i starych z niepełnosprawnościami w Polsce i w innych państwach; system opieki i wsparcia osób starszych z niepełnosprawnościami.

3.3.5. Dydaktyka specjalna i diagnostyka w pedagogice specjalnej

Dydaktyka specjalna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 C.5.W1.	Potrafi opisać dydaktykę specjalną jako naukę teoretyczną i empiryczną, przedstawić klasyfikację dydaktyki specjalnej z uwzględnieniem dydaktyk szczegółowych, przedstawić dydaktykę specjalną w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym.
2	K_W06 C.5.W2.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu koncepcje dydaktyczne kształcenia specjalnego.
3	K_W06 C.5.W3.	Zna organizację procesu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju, zasady ewaluacji i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych.

4	K_W09 C.5.W3.	Zna i rozumie metodyczne i organizacyjne założenia dotyczące kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Umiejętności		
5	K_U05 C.5.U1.	Potrafi projektować zajęcia edukacyjne, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów z zakresu dydaktyki specjalnej.
6	K_U06 C.5.U2.	Potrafi indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb wychowanków, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą.
7	K_U10 C.5.U3.	Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i organizować realizację złożonych działań pedagogicznych.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03 C.5.K1.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną.
9	K_K03d C.5.K2.	Wykazuje cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
10	K_K03e C.5.K3.	Dostrzega potrzeby samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Dydaktyka specjalna jako nauka teoretyczna i empiryczna. Podział dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe. - Dydaktyka specjalna w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym. - Koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego. - Wzorce edukacyjne w odniesieniu do grupy osób ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, a dydaktyka specjalna. - Zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju (niepełnosprawność ruchowa, intelektualna, słuchu, wzroku, całościowe zaburzenia w rozwoju, zaburzenia sprzężone, zaburzenia dynamiki procesów nerwowych, choroba przewlekła, niedostosowanie społeczne i inne). - Miejsce i rola dydaktyki specjalnej w szkolnictwie ogólnodostępnym. - Wybrane metody wspomagające proces kształcenia i wychowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: gry dydaktyczne; rozrywki umysłowe; gry interakcyjne rozwijające kompetencje społeczne, wspomagające zdolności poznawcze, rozwijające sprawność motoryczną i sensoryczną; metody aktywizujące do rozwiązywania problemów w twórczy sposób, do efektywnego współdziałania w zespole, do rozwoju sprawności umysłowych i osobistych zainteresowań; metoda baśniowych spotkań; metody i techniki oddziaływania instrumentalnego – „Szkoła super”, praktyka pozytywna, autokorekcja, hiperkorekcja, modelowanie; techniki Freineta; metoda projektów; mapy myśli; metody rozwijające umiejętność uczenia się; metody relaksacyjne – trening wizualizacji; metody rozwijające kreatywność. 		

3.3.6. Diagnostyka w pedagogice specjalnej

Diagnostyka w pedagogice specjalnej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Zna teoretyczne podstawy diagnozowania w pedagogice specjalnej.
2	K_W04 C.6.W1.	Określa cele, założenia, obszary i cechy diagnozy.
3	K_W04 C.6.W2.	Rozróżnia procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe.
4	K_W04 C.6.W3.	Określa przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju.
5	K_W04 C.6.W4.	Zna wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego osób z niepełnosprawnościami i niedostosowanych społecznie.
6	K_W04 C.6.W5.	Ocenia skuteczności stosowanych metod wychowania, nauczania specjalnego, rehabilitacji i resocjalizacji oraz socjoterapii.
7	K_W04 C.6.W6.	Określa rolę i miejsce diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji.
8	K_W11	Zna zasady i normy etyczne związane z diagnozowaniem w pedagogice specjalnej.
		Umiejętności
9	K_U07	Rozróżnia procedury badań diagnostycznych.
10	K_U03 C.6.U1.	Analizuje dokumenty i wytwory ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb edukacyjno-terapeutycznych.
11	K_U07 C.6.U2.	Interpretuje wyniki diagnozy pedagogicznej.
12	K_U07 C.6.U3	Konstruuje proste narzędzia do diagnozy pedagogicznej.
13	K_U04 C.6.U4.	Potrafi planować ewaluację procesu edukacyjno-terapeutycznego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
		Kompetencje społeczne
14	K_K02d	Wykazuje się aktywnością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań wynikających z uczenia się roli pedagoga specjalnego.
15	K_K03d	Jest świadomy znaczenia procesu diagnozowania w pracy pedagoga specjalnego.
15	K_K03b C.6.K1.	Wykazuje gotowość przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego.
TREŚCI PROGRAMOWE		

- Podstawy diagnostyki w pedagogice specjalnej – analiza historyczna.
- Cele, założenia i obszary diagnozy.
- Cechy diagnozy w pedagogice specjalnej.
- Diagnoza rozwojowa i funkcjonalna, ICF. Diagnoza nozologiczna wg klasyfikacji ICD, DSM.
- Procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe.
- Rola i miejsce diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej w pracy różnych placówek i instytucji.
- Orzecznictwo psychopedagogiczne a orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
- Pedagogiczne metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Modele podejmowanych działań przez zespoły specjalistów i modele działania diagnostów.
- Modele diagnozowania w pedagogice (Ziemski, Kępiński, Obuchowska, Marcinkowska, modele diagnozy dydaktycznej, wychowawczej i środowiskowej, ujęcie strukturalno-dynamiczne, i in.).
- Wyznaczniki metodyki diagnozy.
- Diagnoza w planowaniu procesu rehabilitacji wychowanka: obszary, w których mogą występować przyczyny utrudniające funkcjonowanie osoby w różnych obszarach jej życia. Diagnoza na użytek działań resocjalizacyjnych.
- Rozpoznawanie błędów wychowawczych i ich wpływu na funkcjonowanie osoby.
- Ocena skuteczności stosowanych metod wychowania, nauczania specjalnego, rehabilitacji i resocjalizacji oraz socjoterapii - ewaluacja i efektywność w kształceniu specjalnym.
- Uwarunkowania kontaktu diagnostycznego.
- Metody, techniki i narzędzia diagnozy pedagogicznej - ocena funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie.
- Planowanie i konstrukcja narzędzi diagnozy w pedagogice specjalnej.
- Diagnoza pedagogiczna w polskim prawie oświatowym – zadania nauczycieli i specjalistów, zasady sporządzania opinii, zawartość wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia.
- Analiza dokumentów i wytworów pod kątem określania specjalnych potrzeb edukacyjnych.
- Postępowanie etyczne w procesie diagnozowania pedagogicznego.
- Ewaluacja edukacyjna.

3.4.Edukacja włączająca

3.4.1. Teorie edukacji integracyjnej i włączającej

Teorie wykluczenia społecznego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 D.1.W1. D.1.W3.	Zna terminologię związaną ze zjawiskiem wykluczenia społecznego (pojęcia edukacji włączającej, integracyjnej i ogólnodostępnej; specjalne potrzeby edukacyjne, postawy społeczne – stereotypy, stygmaty, piętna; strategie przeciwdziałania postawom dyskryminacyjnym).
2	K_W02 D.1.W2.	Zna wybrane teorie wykluczenia społecznego.
3	K_W06 D.1.W2.	Zna przyczyny i konsekwencje procesu wykluczania; zagadnienie grup defaworyzowanych; zagrożenia wykluczeniem.
Umiejętności		
4	K_U01 D.1.U1.	Potrafi identyfikować obszary wykluczenia społecznego oraz wskazywać ich przyczyny i symptomy w powiązaniu z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych.
5	K_U02 D.1.U1.	Potrafi dokonać charakterystyki grup defaworyzowanych w kontekście aktualnej wiedzy w zakresie pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych.
6	K_U02 D.1.U2.	Potrafi wyjaśnić proces wykluczenia społecznego oraz wskazać jego konsekwencje wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej w powiązaniu z naukami społecznymi, humanistycznymi.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03a	Wykazuje wrażliwość na problemy osób wykluczonych społecznie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zjawisko wykluczenia społecznego – definicje, podstawowe pojęcia. - Wybrane teorie wykluczenia społecznego. - Obszary i symptomy wykluczenia społecznego. - Podstawy procesu wykluczenia. - Grupy defaworyzowane – charakterystyka. - Przyczyny zagrożenia wykluczeniem społecznym. - Konsekwencje wykluczenia edukacyjnego i społecznego. - Polityka przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w Polsce. 		

Podstawy edukacji integracyjnej i włączającej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 D.1.W4	Zna teoretyczne podstawy edukacji włączającej; psychologiczny i prawny wymiar edukacji włączającej, genezę edukacji włączającej w Polsce i na świecie; rozwój edukacji włączającej w międzynarodowym ujęciu porównawczym; społeczny, psychologiczny i prawny wymiar edukacji włączającej.
2	K_W07	Zna strukturę i funkcję systemu edukacji włączającej w Polsce.
3	K_W03 D.1.W5.	Zna koncepcję wspólnych i swoistych potrzeb uczniów i jej konsekwencje dla procesu edukacji.
4	K_W11 D.1.W6.	Zna podstawy prawne dotyczące działań włączających w Polsce i na świecie, w tym system edukacji włączającej w Polsce; typy szkół i ich charakterystykę; organizację wsparcia edukacji włączającej; zasady finansowania edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce.
5	K_W07 D.1.W7.	Zna zasady orzekania o potrzebach kształcenia specjalnego w Polsce.
Umiejętności		
6	K_U01	Potrafi wyjaśnić filozoficzne, społeczne, psychologiczne uwarunkowania edukacji włączającej.
7	K_U02	Potrafi dokonać charakterystyki rozwoju edukacji włączającej w Polsce w odniesieniu do rzeczywistości międzynarodowej.
8	K_U03	Potrafi wskazać elementy systemu orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego w Polsce.
9	K_U01	Potrafi wskazać i wyjaśnić uwarunkowania efektywności edukacji włączającej.
10	K_U04 D.1.U3.	Potrafi zaprojektować badania efektywności modelu edukacji włączającej.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03a	Wykazuje gotowość do przeciwdziałania postawom dyskryminacyjnym.
12	K_K01	Wykazuje gotowość do krytycznej oceny systemu edukacji włączającej w Polsce w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów.
13	K_K02c D.1.K2.	Wykazuje gotowość do świadomego podejmowania zobowiązań społecznych związanych z realizacją zadań zawodowych pedagoga specjalnego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Edukacja włączająca, integracyjna i ogólnodostępna – wyjaśnienie pojęć.
- Specjalne potrzeby edukacyjne.
- Wymiar postulatywny edukacji włączającej.
- Filozoficzne, w tym aksjonormatywne podstawy procesu inkluzji.
- Kulturowe uwarunkowania procesu inkluzji.
- Inkluzja, a podstawowe prawa osoby.

- Wymiar społeczny i psychologiczny edukacji włączającej.
- Postawy społeczne. Stereotyp, stygmat, piętno.
- Strategie przeciwdziałania postawom dyskryminacyjnym.
- Teoretyczne podstawy edukacji włączającej.
- Koncepcja wspólnych i swoistych potrzeb uczniów i jej konsekwencje dla procesu edukacji.
- Geneza edukacji włączającej w Polsce i na świecie.
- Rozwój edukacji włączającej w międzynarodowym ujęciu porównawczym.
- Prawny wymiar edukacji włączającej. Międzynarodowe akty prawne związane z problematyką inkluzji społecznej w tym edukacyjnej. Polskie podstawy prawne działań włączających.
- System edukacji włączającej w Polsce. Typy szkół i ich charakterystyka.
- Orzekanie o potrzebach kształcenia specjalnego w Polsce – procedury i rozmiary orzecznictwa.
- Finansowanie edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce.
- Organizacja wsparcia edukacji włączającej.
- Kształcenie kadr dla edukacji włączającej.
- Efektywność edukacji włączającej: sposoby rozumienia efektywności i uwarunkowania efektywności edukacji włączającej. Badania efektywności modelu edukacji włączającej. Metody i wyniki, w świetle badań empirycznych.

Kompetencje pedagoga specjalnego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 D.1.W8.	Zna obszary kompetencji nauczycieli w edukacji włączającej.
2	K_W07 D.1.W8.	Zna zasady kształcenia kadr w zakresie edukacji włączającej; system wsparcia i doskonalenia zawodowego nauczycieli.
Umiejętności		
3	K_U11	Potrafi wskazać i scharakteryzować obszary kompetencji nauczyciela włączającego.
4	K_U08	Potrafi wymienić zadania i określić rolę pedagoga specjalnego w systemie edukacji włączającej.
5	K_U11	Potrafi samodzielnie planować i realizować program własnego rozwoju osobowego i zawodowego a także inspirować uczestników procesów pedagogicznych do planowania i realizowania własnego rozwoju i uczenia się przez całe życie.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02c D.1.K2.	Wykazuje gotowość do świadomego podejmowania zobowiązań społecznych związanych z realizacją zadań zawodowych pedagoga specjalnego.
7	K_K02d B.2.K1. B.2.K2.	Wykazuje gotowość okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy oraz profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie wychowanków.
8	K_K03e B.1.K1.	Dostrzega potrzeby ciągłego poszerzania swojej wiedzy merytorycznej, rozwijania i uczenia się przez całe życie.

	D.1.K1. B.2.K3.	
9	K_K02b B.2.K4.	Potrafi współpracować z innymi nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Kompetencje nauczycieli w świetle potrzeb ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w edukacji włączającej – wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne. - Cechy osobowości pedagoga specjalnego. - Rola i zadania pedagoga specjalnego w nauczaniu włączającym. - Samorozwój, samodoskonalenie, kształcenie ustawiczne nauczyciela. Plan rozwoju zawodowego. - Wsparcie i doskonalenie zawodowe nauczycieli - formy doskonalenia oraz placówki doskonalenia nauczycieli. - Współpraca z innymi nauczycielami w celu doskonalenia warsztatu pracy. 		

3.4.2. Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych i opracowanie indywidualnych programów

Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna uwarunkowania kształcenia ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2	K_W04 D.2.W1.	Zna pojęcie i proces diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; założenia różnicowej i funkcjonalnej diagnozy; kryteria diagnostyczne (ICD, DSM, ICF).
3	K_W04 D.2.W1.	Zna wybrane narzędzia do diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych.
4	K_W09 D.2.W2.	Zna założenia i zasady konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych; zasady i metody ewaluacji programów.
Umiejętności		
5	K_U03 D.2.U1.	Potrafi dokonać funkcjonalnej charakterystyki ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; określić potrzeby edukacyjne i uwarunkowania kształcenia uczniów: z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniem wzroku, zaburzeniami słuchu, chorobą przewlekłą, w tym psychiczną, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z zaburzeniami zachowania i emocji, całościowym zaburzeniem rozwoju, zaburzeniami ruchu, niepowodzeniami szkolnymi (ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się), zaburzeniami komunikacji i sprawności językowych, trudnościami adaptacyjnymi związanymi z migracją jednego lub obojga rodziców lub opiekunów, trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi, wyznaniowymi, oraz uczniów uzdolnionych.
6	K_U03 D.2.U2.	Przeprowadzić diagnozę edukacyjnych potrzeb ucznia i diagnozę relacji społecznych w grupie integracyjnej.
9		Kompetencje społeczne
10	K_K03b D.2.K1.	Wykazuje gotowość przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w edukacji włączającej.
11	K_K03c D.2.K2.	Postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych i określania wskazań terapeutycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych. - Diagnozowanie relacji społecznych w grupach integracyjnych – charakterystyka metod, sposoby ich używania i interpretacja wyników. 		

- Potrzeby edukacyjne i uwarunkowania kształcenia uczniów z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z migracją jednego lub obojga rodziców; z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi, wyznaniowymi; uczniów uzdolnionych.
- Uwarunkowania kształcenia uczniów z:
 - niepełnosprawnością intelektualną,
 - zaburzeniem wzroku,
 - zaburzeniami słuchu,
 - zaburzeniami ruchu, chorobą przewlekłą, w tym psychiczną,
 - niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z zaburzeniami zachowania i emocji,
 - całościowym zaburzeniem rozwoju,
 - ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
 - zaburzeniami komunikacji i sprawności językowych.
- Wybrane narzędzia diagnozy potrzeb edukacyjnych – ich znajomość, ocena przydatności i umiejętność zastosowania.
- Sporządzanie diagnozy edukacyjnych potrzeb ucznia:
 - rozpoznawanie potencjału ucznia na podstawie diagnozy funkcjonalnej,
 - określenie możliwości i ograniczeń w realizacji zadań wynikających z roli ucznia.
- Działania postdiagnostyczne – wyznaczanie kierunków pracy edukacyjno-terapeutycznej (określanie wymagań edukacyjnych i wskazań terapeutycznych).
- Ewaluacja indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych ucznia. Monitorowanie realizacji programów.

Konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11	Zna obowiązujące podstawy prawne dotyczące konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.
2	K_W09	Zna elementy indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego i rozumie pojęcia w nim zawarte.
		Umiejętności
3	K_U01	Potrafi dokonać analizy orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i innych dokumentów wychowanka.
4	K_U03 D.2.U3.	Określić obszary i wskazania terapeutyczne dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
5	K_U05	Potrafi skonstruować indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.
6	K_U03 D.2.U4.	Zaprojektować proces ewaluacji indywidualnych programów edukacyjnych.
		Kompetencje społeczne
7	K_K03b D.2.K1.	Podejmuje odpowiedzialne decyzje na rzecz dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w edukacji włączającej.

8	K_K02b	Dostrzega i rozumie konieczność zespołowej pracy na rzecz organizowania edukacji oraz terapii dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.
9	K_K03c D.2.K2.	Dostrzega potrzebę postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych i określania wskazań terapeutycznych.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawy prawne konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET).
- IPET jako forma realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego i wskazań wynikających z wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania ucznia.
- Zakres i sposób dostosowania programu wychowania przedszkolnego lub wymagań edukacyjnych do potrzeb wychowanka.
- Zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów o charakterze rewalidacyjnym, socjoterapeutycznym lub resocjalizacyjnym a zajęcia rewalidacyjne, socjoterapeutyczne, resocjalizacyjne.
- Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej możliwe do wskazania w IPET i zasady ich określania.
- Działania wspierające rodziców ucznia oraz współpraca z innymi podmiotami w zakresie realizacji IPET i zadań placówki.
- Monitorowanie i ewaluacja indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.
- Konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.

3.4.3. Metodyka kształcenia uczniów w grupach zróżnicowanych

Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 D.3.W1.	Rozumie istotę i zalety nauczania otwartego w edukacji włączającej; specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej, zasady projektowania przestrzeni klasy szkolnej; style poznawcze i strategie uczenia się oraz style nauczania w kontekście grupy heterogenicznej.
2	K_W08 D.3.W2.	Zna metody wdrażania nauczania otwartego; modele nauczania indywidualizującego.
3	K_W08 D.3.W3.	Zna pojęcie i zasady uniwersalnego projektowania zajęć.
4	K_W08 D.3.W4.	Rozumie rolę nowych technologii w dostosowaniu nauczania do potrzeb uczniów.
5	K_W09 D.3.W5.	Zna metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania i ich adaptacja do zróżnicowanych potrzeb uczniów, metody aktywizujące, metoda projektów, praca badawcza ucznia), alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania.
6	K_W09 D.3.W6.	Zna formy organizacyjne pracy na lekcji (praca zbiorowa, grupowa, indywidualna, tutoring uczniowski w klasach włączających); modele nauczania w małych grupach w klasach włączających.
7	K_W09 D.3.W7.	Zna modele współpracy nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć edukacyjnych.
8	K_W09 D.3.W8.	Zna sposoby i zasady kontroli postępów i oceniania w klasach włączających; znaczenie i sposoby udzielania informacji zwrotnej uczniom w klasach włączających; ocenianie wspierające uczenie się.
		Umiejętności
9	K_U05 D.3.U1.	Potrafi zaprojektować zajęcia z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w grupie zróżnicowanej.
10	K_U06 D.3.U2.	Dobiera i dokonuje adaptacji środków dydaktycznych do potrzeb ucznia; opracowywać materiały dydaktyczne zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania zajęć; dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
11	K_U06 D.3.U3.	Motywuje uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; rozwijać jego ciekawość, aktywność i samodzielność, wspierać motywację do uczenia się.
12	K_U06 D.3.U4.	Stosuje ocenianie wspierające uczenie się.
13	K_U06	Umie zaplanować pracę w grupie zróżnicowanej z zastosowaniem tutoringu rówieśniczego.

14	K_U06	Potrafi indywidualizować zadania, dostosowywać treści i metody do potrzeb uczniów ze SPE.
		Kompetencje społeczne
15	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
16	K_K03b D.3.K1.	Jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Specyfika pracy w grupie zróżnicowanej (niepełnosprawność intelektualna, spektrum autyzmu, niedostosowanie społeczne i zachowania ryzykowne, wady wzroku, wady słuchu, specyficzne trudności w uczeniu się, zaburzenia zachowania i emocji, zaburzenia w komunikacji i sprawności językowej, niepełnosprawność ruchowa, zaburzenia sprzężone, choroba przewlekła, trudności adaptacyjne, szczególne uzdolnienia).
- Podmiotowość i pełnomocność ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Style poznawcze i strategie uczenia się, a style nauczania w kontekście grupy heterogenicznej.
- Istota i zalety nauczania otwartego w edukacji włączającej.
- Założenia teoretyczne metodyki wdrażania nauczania otwartego.
- Indywidualizacja nauczania w grupach włączających. Modele nauczania indywidualizującego.
- Uniwersalne projektowanie zajęć. Pojęcie i zasady uniwersalnego projektowania zajęć.
- Motywowanie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i bazowanie na jego zainteresowaniach.
- Rozwijanie ciekawości, aktywności i samodzielności. Kształtowanie motywacji do uczenia się.
- Metody nauczania. Metody aktywizujące. Metoda projektów.
- Praca badawcza ucznia.
- Różne formy organizacyjne pracy na lekcji. Praca zbiorowa, grupowa, indywidualna.
- Tutoring uczniowski w klasach włączających – istota, efektywność i modele tutoringu uczniowskiego.
- Modele nauczania w małych grupach w klasach włączających. Kontrola postępów i ocenianie w klasach włączających.
- Specyfika pracy z uczniami w grupach zróżnicowanych (niepełnosprawność intelektualna, autyzm, zachowania ryzykowne, wady wzroku, wady słuchu, specyficzne trudności w uczeniu się, zaburzenia w komunikacji):
 - Konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania i ich adaptacja do zróżnicowanych potrzeb uczniów,
 - Stosowanie alternatywnych sposobów uczenia się i elastycznego nauczania,
 - Odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień uczniów,
 - Rola nowych technologii w dostosowaniu nauczania do potrzeb uczniów,
 - Środki dydaktyczne: podręczniki, pomoce dydaktyczne – dobór, adaptacja do potrzeb ucznia,
 - Opracowywanie materiałów dydaktycznych zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania zajęć,
 - Projektowanie przestrzeni klasy szkolnej,
 - Dostosowanie treści i form sprawdzianów dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - Znaczenie i sposoby udzielania informacji zwrotnej uczniom w klasach włączających. Ocenianie wspierające uczenie się,
 - Koordynowanie pracy w grupach ze względu na zróżnicowane specjalne potrzeby

edukacyjne uczniów,

- Współpraca nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć edukacyjnych.

Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W08 D.3.W3	Zna zasady projektowania zajęć dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w grupie zróżnicowanej
2.	K_W08 D.3.W	Zna zasady dostosowanie warunków edukacji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną
		Umiejętności
3.	K_U06 D.3.U2.	Potrafi dobierać środki dydaktyczne do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością intelektualną
4.	K_U06 D.3.U2.	Potrafi dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów z niepełnosprawnością intelektualną
5.	K_U06 D.3.U3.	Potrafi motywować uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, rozwijać ich ciekawość i samodzielność
6.	K_U05 D.3.U1.	Potrafi zaprojektować zajęcia z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną w grupie zróżnicowanej
		Kompetencje społeczne
7.	K_K03b D.3.K1.	Jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej

TREŚCI PROGRAMOWE

- Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnością intelektualną – charakterystyka funkcjonowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
- Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w grupie zróżnicowanej – zasady pracy.
- Specyfika planowania pracy wychowawczo-dydaktycznej na każdym etapie edukacyjnym. Cele, zadania i zasady pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną.
- Dostosowanie warunków edukacji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. Dostosowanie zajęć pod względem organizacyjnym, metodycznym i terapeutycznym.
- Sposoby i znacznie udzielania informacji zwrotnej uczniom z niepełnosprawnością intelektualną.
- Projektowanie zajęć z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną w grupie zróżnicowanej.

Metodyka kształcenia uczniów ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W08 D.3.W3	Zna podstawowe zasady projektowania zajęć dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w grupie zróżnicowanej
2.	K_W08 D.3.W	Zna zasady dostosowanie warunków edukacji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD).
Umiejętności		
3.	K_U06 D.3.U2.	Potrafi dobierać środki dydaktyczne do potrzeb uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4.	K_U06 D.3.U2.	Potrafi dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5.	K_U06 D.3.U3.	Potrafi motywować uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
6.	K_U05 D.3.U1.	Potrafi zaprojektować zajęcia z uczniem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w grupie zróżnicowanej
Kompetencje społeczne		
7.	K_K03b D.3.K1.	Jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Charakterystyka funkcjonowania uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
- Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
- Dostosowanie warunków edukacji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD). Dostosowanie zajęć pod względem organizacyjnym, metodycznym i terapeutycznym.
- Specyfika planowania pracy wychowawczo-dydaktycznej na każdym etapie edukacyjnym. Cele i zadania edukacji.
- Wprowadzenia w problematykę metod, form i środków dydaktycznych wykorzystywanych w pracy z uczniem z ASD. Skuteczność podejmowanych oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych i terapeutycznych.
- Projektowanie zajęć z uczniem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w grupie zróżnicowanej.

Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością wzroku

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 D.3.W5	Zna i rozumie podstawy metodyki kształcenia uczniów z niepełnosprawnością wzroku
2	K_W08	Zna i rozumie specyfikę procesu rozwoju umiejętności czytania i

	D.3.W5	pisania uczniów niewidomych i słabowidzących oraz sposoby wspomaganie nabywania tych umiejętności
3	K_W08 D.3.W5.	Zna podstawy pisma Braille'a
4	K_W08	Zna podstawowe zasady bycia przewodnikiem osób z niepełnosprawnością wzroku
5	K_W08 D.3.W3	Zna podstawowe zasady projektowania zajęć i pomocy tyfłodydaktycznych dla uczniów niewidomych i słabowidzących
6	K_W08 D.3.W1	Zna i rozumie bariery oraz potrzeby komunikacyjne wynikające z niewidzenia lub słabowzroczności; zna podstawowe sposoby ich przewyższania
7	K_W08 D.3.W1	Zna podstawowe zasady adaptacji przestrzeni i stanowiska pracy ucznia niewidomego lub słabowidzącego
8	K_W08 D.3.W4	Rozumie rolę nowych technologii, w tym edukacyjnych technologii wspomagających w edukacji i komunikacji uczniów z niepełnosprawnością wzroku
		Umiejętności
9	K_U06 D.3.U2.	Potrafi dobierać i w podstawowym zakresie adaptować środki dydaktyczne do potrzeb dziecka i ucznia z niepełnosprawnością wzroku; dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów niewidomych i słabowidzących
10	K_U04 D.3.U2.	Potrafi zaadaptować stanowisko pracy i przestrzeń klasy do potrzeb ucznia niewidomego lub słabowidzącego
11	K_U06 D.3.U2.	Potrafi zaprojektować i wykonać pomoc dydaktyczną dla dziecka z niepełnosprawnością wzroku
12	K_U03	Potrafi formułować komunikaty objaśniające, opisy oraz polecenia do potrzeb i możliwości uczniów niewidomych i słabowidzących
		Kompetencje społeczne
15	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy uczniów niewidomych i słabowidzących
16	K_K03b D.3.K1.	Jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.

TREŚCI PROGRAMOWE:

1. Metodyka pracy z uczniem niewidomym
 - a) Adaptacja, dobór i sposoby wykorzystywania pomocy dydaktycznych
 - b) Bariery komunikacyjne i podstawowe sposoby ich przewyższania
 - c) Podstawy pisma Braille'a; specyfika czytania dotykowego (pisma i grafiki wypukłej); rozwój percepcji dotykowej
 - d) Zasady formułowania komunikatów objaśniających, opisów oraz poleceń
2. Metodyka pracy z uczniem słabowidzącym
 - a) Adaptacja, dobór i sposoby wykorzystywania pomocy dydaktycznych
 - b) Bariery komunikacyjne i podstawowe sposoby ich przewyższania
 - c) Specyfika procesu rozwoju umiejętności czytania i pisania oraz sposoby wspomaganie nabywania tych umiejętności
 - d) Zasady formułowania komunikatów objaśniających, opisów oraz poleceń
3. Podstawowe zasady adaptacji przestrzeni i stanowiska pracy ucznia niewidomego lub słabowidzącego
4. Podstawowe techniki bycia przewodnikiem ucznia z niepełnosprawnością wzroku
5. Nowe technologie (w tym technologie wspomagające) w edukacji i komunikacji ucznia z niepełnosprawnością wzroku

Metodyka kształcenia uczniów z wadami słuchu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 K_W07 E.2S.W1.	Zna i rozumie podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie edukacji wczesnoszkolnej uczniów z wadą słuchu oraz realizowane programy nauczania w placówkach specjalnych i integracyjnych, z uwzględnieniem adaptacji treści programowych do specjalnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych uczniów z wadą słuchu
2	K_W04 E.1S.W6. E.2S.W1	Ma szeroką, uporządkowaną wiedzę na temat celów, metod i form pracy stosowanych w kształceniu i wychowaniu dzieci z wadą słuchu klas I-III szkoły podstawowej
3	K_W06 E.1S.W6.	Ma szeroką wiedzę na temat metod rozwijania kompetencji językowej i komunikacyjnej uczniów z wadą słuchu na etapie edukacji wczesnoszkolnej
4	K_W08 K_W09 K_W14 E.1S.W6. E.2S.W1. E.2S.W3	Ma szeroką, uporządkowaną wiedzę w zakresie metodycznego toku postępowania podczas opracowywania wybranych zagadnień treści kształcenia, określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie edukacji wczesnoszkolnej uczniów z wadą słuchu biorąc pod uwagę specyfikę rozwoju oraz specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z uwzględnieniem sposobu komunikowania się: werbalnie, w języku migowym, a także warunków dwujęzycznego nauczania oraz wykorzystywania w procesie porozumiewania się metod wspomagających (Fonogesty, daktylografia)
5	K_W02 E.2S.W1	Zna, rozumie i potrafi wyjaśnić znaczenie dobrej współpracy surdopedagoga z innymi specjalistami oraz rodzicami dziecka z wadą słuchu w procesie rehabilitacji kształcenia, wychowania
		Umiejętności
6	K_U02 K_U03 E.2S.U1.	Potrafi analizować zajęcia dydaktyczne z uczniami z wadą słuchu, prowadzone przez surdopedagoga oraz studentów określając ich tematykę, założone i zrealizowane cele, zastosowane metody, formy, środki dydaktyczne oraz etapy zajęć, dobór ćwiczeń, zadań, poprawność toku metodycznego uwzględnianie specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz specyfiki komunikowania się werbalnego oraz w PJM
7	K_U04 E.2S.U1.	Potrafi formułować cele dydaktyczne, wychowawcze, rewalidacyjne w odniesieniu do konkretnej jednostki dydaktycznej w klasach I-III
8	K_U04 K_U05 E.1S.U9. E.2S.U1.	Potrafi zaprojektować plan oraz opracować konspekt zajęć dydaktyczno - wychowawczych dla uczniów z wadą słuchu, realizowanych na poziomie edukacji wczesnoszkolnej biorąc pod uwagę wskazania metodyczne zalecane w rewalidacji kształceniu i wychowaniu dzieci z wadą słuchu, dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, rodzaje ćwiczeń i zadań; oraz uwzględniając specyfikę komunikowania się werbalnego z uczniami
9	K_U04	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać

	K_U05 E.2S.U1.	pomoce dydaktyczne z uwzględnieniem celu zajęć dydaktyczno - wychowawczych oraz specyfiki potrzeb w zakresie rewalidacji i edukacji dzieci z wadą słuchu
10	K_U06 K_U07 E.1S.U9. E.2S.U1.	Potrafi samodzielnie prowadzić zajęcia w klasach I-III z dziećmi z wadą słuchu, biorąc pod uwagę specjalne potrzeby edukacyjne i rehabilitacyjne uczniów z wadą słuchu dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne oraz uwzględniając specyfikę komunikowania się w języku fonicznym (werbalnym) oraz migowym (PJM)
11	K_U011 E.2S.U1.	Poddaje refleksji własne oraz obserwowane działania edukacyjno-wychowawcze; wyraża gotowość do korygowania błędów metodycznych i zdobywania nowych wiadomości doskonalenia własnych umiejętności surdopedagogicznych
		Kompetencje społeczne
12	K_K03a K_K03b E.1S.K1. E.1S.K2.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za własną działalność dydaktyczno-wychowawczą, poprawnie i kreatywnie prowadzi zajęcia z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu, potrafi modyfikować przebieg prowadzonych zajęć adekwatnie do zaistniałej sytuacji
13	K_K03c E.1S.K1.	Przestrzega zasad moralnych i etycznych w pracy pedagoga; prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu surdopedagoga
14	K_K02b E.2S.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie uczniów
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawa programowa kształcenia ogólnego – dostosowanie treści programowych do możliwości ucznia z wadą słuchu - Dostosowanie metod dydaktycznych, form pracy i środków dydaktycznych do specyficznych potrzeb ucznia z wadą słuchu - Cele rewalidacyjne realizowane w klasach I-III dla uczniów z wadą słuchu - Strategie realizacji programu nauczania zintegrowanego w edukacji wczesnoszkolnej z uwzględnieniem specyfiki postępowania metodycznego związanej z metodami rozwijania mowy dźwiękowej, kompetencji językowej i komunikacyjnej ucznia z wadą słuchu: metoda ustno- słuchowa; fonogesty – jako metoda wspomagająca proces prawidłowej artykulacji i odczytywania mowy z ust, metoda bimodalna jednojęzykowa - Tok metodycznego postępowania podczas opracowywania następujących zagadnień związanych ze specyfiką potrzeb rozwojowych ucznia z wadą słuchu: Metody nauki czytania; Nauka czytania i pisanie w klasie I; Założenia metodyczne wprowadzenie nowej litery; Doskonalenie nauki czytania w klasie II i III; Ćwiczenia gramatyczne; Ćwiczenia słownikowo – frazeologiczne; Ćwiczenia stylistyczne (wypowiedzi ustne i pisemne); Czytanie ze zrozumieniem - metodyczne kroki opracowywania tekstu czytanki; Kształtowanie pojęcia liczby - Umiejętności praktyczne w programie matematyki klasy I - III w szkole dla dzieci słabosłyszących. - Model edukacji dwujęzycznej uczniów niesłyszących w szkole specjalnej 		

Metodyka kształcenia uczniów z zaburzeniami komunikacji

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
2	K_W08 D.3.W5	Zna metody nauczania uczniów z zaburzeniami komunikacji
3	D.3.W1	Rozumie podmiotowość i pełnomocność ucznia z zaburzeniami w komunikacji
4	D.3.W6	Zna i rozumie potrzebę indywidualizacji nauczania dzieci z zaburzeniami w komunikacji w grupach włączających
5	D.3.W1	Rozumie specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej z udziałem dzieci z różnymi zaburzeniami w komunikacji i sprawności językowej
Umiejętności		
6	D.3.U1.	Potrafi pracować w grupie zróżnicowanej z udziałem dzieci z różnymi zaburzeniami w komunikacji i sprawności językowej
7	D.3.U2.	Potrafi wspierać ucznia z zaburzeniami w komunikacji w różnych formach organizacji pracy (praca zbiorowa, grupowa, indywidualna)
Kompetencje społeczne		
8.	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy uczniów z zaburzeniami komunikacji
9.	K_K03b D.3.K1.	Jest gotowy do współdziałania z nauczycielami i specjalistami w celu optymalizacji pracy z uczniami z zaburzeniami komunikacji

TREŚCI PROGRAMOWE

- Założenia teoretyczne metodyki pracy z dziećmi z zaburzeniami komunikacji
- Metody nauczania uczniów z zaburzeniami komunikacji
- Podmiotowość i pełnomocność ucznia z zaburzeniami w komunikacji
- Indywidualizacja nauczania dzieci z zaburzeniami w komunikacji w grupach włączających
- Wspieranie ucznia z zaburzeniami w komunikacji w różnych formach organizacji pracy (praca zbiorowa, grupowa, indywidualna)
- Specyfika pracy w grupie zróżnicowanej z udziałem dzieci z różnymi zaburzeniami w komunikacji i sprawności językowej
 - Rola nowych technologii w dostosowaniu nauczania do potrzeb uczniów z zaburzeniami komunikacji
 - Środki dydaktyczne: podręczniki, pomoce dydaktyczne – dobór, adaptacja do potrzeb ucznia z zaburzeniami komunikacji
 - Opracowywanie materiałów dydaktycznych zgodnie z zasadami pracy z osobami z zaburzeniami komunikacji
 - Projektowanie przestrzeni klasy szkolnej w pracy z uczniami z zaburzeniami komunikacji
 - Dostosowanie treści i form sprawdzianów dla uczniów z zaburzeniami komunikacji
 - Współpraca nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć z uczniami z zaburzeniami komunikacji

Metodyka kształcenia uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 D.3.W2.	Zna zasady i zakres dostosowania do potrzeb uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
2	K_W08 D.3.W1.	Rozumie rolę nauczyciela oraz rodzica w procesie wsparcia ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
3	K_W08 D.3.W1.	Wie na czym polega współpraca nauczycieli i specjalistów w procesie wsparcia ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
		Umiejętności
4	K_U06 D.3.U2.	Potrafi dobrać i dostosować środków dydaktycznych do potrzeb uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
5	K_U06 D.3.U2.	Potrafi dostosować wymagania do potrzeb uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
6	K_U06 D.3.U3.	Potrafi motywować uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
		Kompetencje społeczne
7	K_K03a D.3.K1.	Jest wrażliwy na problemy uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

TREŚCI PROGRAMOWE

- Środki dydaktyczne: podręczniki, pomoce dydaktyczne – dobór do potrzeb ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
- Projektowanie przestrzeni klasy szkolnej przyjaznej dla ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
- Dostosowanie form, metod, sposobów pracy do potrzeb uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
- Znaczenie i sposoby udzielania informacji zwrotnej uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
- Rozpoznawanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
- Rola nauczyciela i rodzica w procesie uczeniu się ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
- Współpraca nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć edukacyjnych.
- Rola nowych technologii w dostosowaniu nauczania do potrzeb uczniów

Metodyka kształcenia uczniów z zachowaniami ryzykownymi

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 D.3.W1.	Rozumie specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej z udziałem dzieci i młodzieży nieprzystosowanej społecznie i zagrożonej nieprzystosowaniem
2	K_W08 D.3.W5.	Zna wybrane metody pracy z uczniami nieprzystosowanymi społecznie i zagrożonymi nieprzystosowaniem
3	K_W08 D.3.W1.	Zna i rozumie potrzebę indywidualizacji nauczania dzieci i młodzieży nieprzystosowanej społecznie i zagrożonej nieprzystosowaniem społecznym.
Umiejętności		
4	K_U05 D.3.U1.	Potrafi zaprojektować zajęcia z uczniem nieprzystosowanym społecznie lub zagrożonym nieprzystosowaniem
5	K_U06 D.3.U2.	Dobierać i dokonać adaptacji środków dydaktycznych do potrzeb ucznia; opracowywać materiały dydaktyczne zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania zajęć; dostosować treści i formy pracy do potrzeb uczniów nieprzystosowanych społecznie i zagrożonych nieprzystosowaniem społecznym
6	K_U06 D.3.U3.	Motywować uczniów nieprzystosowanych społecznie i zagrożonym nieprzystosowaniem, rozwijać ich ciekawość, aktywność i samodzielność, wspierać motywację do uczenia się.
7	K_U06 D.3.U2.	Potrafi indywidualizować zadania, dostosowywać treści i metody do potrzeb ucznia nieprzystosowanego społecznie lub zagrożonego nieprzystosowaniem
Kompetencje społeczne		
8		Jest wrażliwy na problemy uczniów nieprzystosowanych społecznie i zagrożonych nieprzystosowaniem
9	K_K03b D.3.K1.	Jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zachowania ryzykowane młodzieży w ujęciu teoretycznym: zachowania antyspołeczne, problemowe, ryzykowne, internalizacyjne i eksternalizacyjne młodzieży, ich struktura i uwarunkowania
- Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów nieprzystosowanych społecznie i zagrożonych nieprzystosowaniem
- Specyfika planowania pracy wychowawczej z uczniem nieprzystosowanym społecznie i zagrożonym nieprzystosowaniem, cele pracy wychowawczej.
- Wybrane metody pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem
- Dostosowanie warunków edukacji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów nieprzystosowanych społecznie i zagrożonych nieprzystosowaniem

3.4.4. Programy wychowawcze w edukacji integracyjnej i włączającej

Szkoła jako środowisko wychowawcze		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 B.2.W7. D.4.W2. D.4.W8. D.4.W9.	Charakteryzuje środowisko społeczne szkoły oraz zasady współpracy różnych środowisk wychowawczych w procesie wychowania dzieci i młodzieży, charakteryzuje cechy środowiska kształcenia i wychowania.
2	K_W07 D.4.W6.	Charakteryzuje zadania szkoły jako instytucji wychowawczej.
3	K_W07 D.4.W4	Charakteryzuje zasady konstruowania programu wychowawczego szkoły
4	K_W08 B.2.W7.	Zna zasady i metody wychowawcze wykorzystywane w szkole i ocenia ich skuteczność
5	K_W02 B.2.W7.	Potrafi wyjaśnić pojęcia: klimat wychowawczy szkoły, ukryty program szkoły, kryzysu szkoły, autokratyzm i demokrację w szkole.
6	K_W08 B.2.W7.	Rozumie problematykę umiejętności i trudności wychowawczych, konfliktów w klasie i w rodzinie, błędów wychowawczych, granic i mierników oddziaływań wychowawczych.
Umiejętności		
7	K_W08 D.4.U1.	Rozpoznaje relacje społeczne w szkole i klasie.
8	K_W08 D.4.U2.	Diagnostuje potrzeby, oczekiwania i zasoby podmiotów życia szkolnego.
9	K_U04	Określa zakres współpracy szkoły z różnymi środowiskami wychowawczymi.
10	K_U02	Określa konsekwencje postaw, stylów i zasad wychowania w szkole.
Kompetencje społeczne		
11	K_K02e	Inspiruje i organizuje działania środowiska szkolnego na rzecz ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
12	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
13	K_K03b D.4.K1.	Jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Szkoła jako instytucja wychowawcza. - Cechy środowiska kształcenia i wychowania. - Środowisko społeczne klasy i szkoły, zasady życia społecznego, relacje społeczne i pozycja społeczna ucznia w szkole i klasie. - Zasady współpracy środowisk wychowawczych w procesie wychowania. 		

- Klasa jako grupa psychologicznie zróżnicowana. Konflikty w klasie.
- Trudności i niepowodzenia szkolne. Rozpoznanie sytuacji kryzysowych. Reakcje na zachowania niepożądane.
- Poznawanie uczniów. Techniki poznawania uczniów. Kwestie etyczne poznawania ucznia.
- Praca z grupą rówieśniczą - zasady i metody pracy wychowawczej w szkole i ich skuteczność.
- Kształtowanie i zmiana postaw uczniów.
- Tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole.
- Współpraca środowisk wychowawczych w procesie wychowania.
- Program wychowawczy szkoły.
- Ukryty program szkoły.
- Pedagog specjalny – style i postawy wychowawcze, umiejętności, trudności i błędy wychowawcze.
- Dylematy związane z procesem wychowania w szkole - autokratyzm i demokracja w szkole, wychowanie a manipulacja.
- Kryzys szkoły.

Zachowania trudne dzieci i młodzieży		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 D.4.W5. D.4.W10. D.4.W11	Potrafi zdefiniować pojęcia: zasady życia społecznego, norma i patologia społeczna, zachowania ryzykowne (w tym zachowania ryzykowne online i offline, podkultury młodzieżowe, uzależnienia i zagrożenie uzależnieniem, agresja, przemoc symboliczna, przemoc dorosłych i przemoc rówieśnicza) oraz wskazać i opisać ich przykłady.
2	K_W03 D.4.W5. D.4.W10.	Zna uwarunkowania agresji i przemoc w szkole oraz uwarunkowania innych zachowań ryzykownych.
3	K_W03 D.4.W10.	Zna czynniki (chroniące) ograniczające zachowania ryzykowne.
Umiejętności		
4	K_U03 B.2.U1.	Potrafi rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole.
5	K_U01 U.4.U7.	Potrafi odróżnić sprawcę od ofiary przemocy.
6	K_U02 B.2.U1. D.4.U5. D.4.U6.	Potrafi przeprowadzić proces diagnozowania zagrożeń i zachowań ryzykownych w szkole (między innymi, agresji, uzależnień, sytuacji konfliktowych w grupie zróżnicowanej).
7	K_U04	Potrafi zaprojektować działania przeciwdziałające przemocy w szkole.
Kompetencje społeczne		
8	K_K02b	Potrafi podejmować współpracę z placówkami terapeutycznymi, resocjalizacyjnymi działającymi na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami w zakresie zachowań trudnych.
9	K_K03c	Potrafi postępować zgodnie z zasadami etyki zawodowej w procesie

	D.4.K2.	rozpoznawania zachowań świadczących o wystąpieniu konfliktu lub stosowaniu przemocy i określania wskazań terapeutycznych.
10	K_K03b	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za podejmowane decyzje i prowadzone działania.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Pojęcie zachowań problemowych i zachowań ryzykownych.
- Teoria zachowań problemowych Richarda Jessora.
- Uwarunkowania podejmowania zachowań ryzykownych. Bunt okresu dojrzewania i jego funkcje.
- Nieprzystosowanie społeczne - źródła, diagnoza jego ryzyka.
- Przemoc w szkole - przemoc rówieśnicza, sprawcy i ofiary przemocy, przemoc symboliczna, przemoc dorosłych, uwarunkowania przemocy, diagnoza, rozpoznawanie zjawiska przemocy.
- Cyberprzemoc – formy, uwarunkowania, konsekwencje.
- Uzależnienia fizyczne i behawioralne – uzależnieni od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, od komputera i Internetu.
- Grupy nieformalne. Podkultury młodzieżowe.
- Konflikty w klasie, szkole.
- Trudności wychowawcze i adaptacyjne wynikające ze zmiany środowiska życia.
- Profilaktyka. Czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka związane z zachowaniami ryzykownymi.
- Kształtowanie postaw prospołecznych - wychowanie do wartości i odpowiedzialności.

Warsztat wychowawczy pedagoga

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Ma wiedze na temat roli pedagoga w procesie wychowania
2	K_W08 D.4.W7.	Potrafi określić podstawowe zasady, metody i style pracy wychowawczej i postawy wychowawcze wykorzystywane w pracy z wychowankami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	K_W08	Ma wiedzę dotyczącą organizacji i udzielania, na różne sposoby i w różnych zakresach zdeterminowanych potrzebami jednostki, wsparcia pedagogicznego uczniów i ich rodzin.
4	K_W08	Zna granice i mierniki oddziaływań wychowawczych oraz podstawowe błędy wychowawcze.
5	K_W08 B.2.W7.	Opisuje podstawowe umiejętności i trudności wychowawcze pedagoga specjalnego.
		Umiejętności
6	K_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dotyczącą koncepcji i metod wychowania w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych.
7	K_U02	Potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi w celu diagnozowania i interpretowania sytuacji wychowawczych.
8	K_U04	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę teoretyczną do analizowania

		i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych występujących na etapie edukacji elementarnej dziecka.
9	K_U05 D.4.U3.	Projektuje zajęcia dla zróżnicowanych grup uczniów.
		Kompetencje społeczne
10	K_K01 B.2.K1. B.2.K2.	Ma rozwinięte umiejętności wychowawcze, potrafi porozumiewać się w sposób precyzyjny oraz właściwie używać i dostosowywać poznane techniki/metody do zaistniałej sytuacji wychowawczej, w tym rozwiązywać konflikty w klasie i szkole, okazywać empatię dzieciom potrzebującym wsparcia.
10	K_K03c	Rozumie konieczność etycznego zachowania w kontaktach ze środowiskiem rodzinnym dziecka, pomaga w sposób profesjonalny, przestrzegając zasad etyki.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Wybrane metody wychowawcze – założenia teoretyczne, metodyczne i ich skuteczność w sytuacji wybranych trudności wychowawczych.
- Praca nauczyciela z grupą rówieśniczą – zasady budowania klimatu współpracy.
- Granice i mierniki oddziaływań wychowawczych.
- Błędy wychowawcze.
- Współpraca rodziny i szkoły – formy współpracy z rodziną w zakresie rozwiązywania problemów:
 - Różnorodne formy współpracy z rodzicami (spotkanie inauguracyjne, zajęcia adaptacyjne, informator dla rodziców, zajęcia integracyjne, zebrania, zajęcia otwarte, uroczystości, spotkania z ekspertem),
 - Indywidualne formy współdziałania nauczycieli i rodziców: konsultacje pedagogiczne, wizyty domowe, korespondencja,
 - Postawy i zachowania rodziców utrudniające współpracę oraz sposoby ich przezwyciężania: unikanie współpracy, zaniedbywanie spraw dziecka, nadopiekuńczość, rodzice skłócenia ze sobą, wrogość, agresywność, kłótność.
- Projektowanie zajęć wychowawczych dla zróżnicowanych grup uczniów.

Konstruowanie programów wychowawczych i profilaktycznych

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 B.2.W9.	Ma wiedzę o uczestnikach działalności wychowawczej i profilaktycznej w edukacji.
2	K_W08 D.4.W12.	Zna teoretyczne przesłanki projektowania programów profilaktycznych.
3	K_W02 B.2.W9.	Zna zasady diagnozowania zachowań ryzykownych w kontekście działań profilaktycznych.
4	K_W02 K_W08	Zna terminologię i zasady konstruowania, oceny i wdrażania programów wychowawczo-profilaktycznych.

	B.2.W9.	
5	K_W08 D.4.W13.	Zna metodykę wykorzystywania konstruowanych programów wychowawczych, ich założenia teoretyczne oraz klasyfikacje programów kształtowania postaw wobec uczniów z niepełnosprawnością i relacji w grupach integracyjnych.
6	K_W08 B.2.W9.	Zna zasady tworzenia programów mających na celu kształtowanie właściwych postaw wobec uczniów z niepełnosprawnością.
		Umiejętności
9	D.4.U4.	Określa cele podejmowanych działań wychowawczych w szkole i klasie.
7	K_U05 B.2.U4. D.4.U4.	Potrafi skonstruować program wychowawczy i profilaktyczny w przedszkolu i szkole oraz dokonywać ich ewaluacji.
8	K_U05 D.4.U8. D.4.U9.	Potrafi zaprojektować oddziaływania wychowawcze kształtujące kompetencje społeczne w klasie integracyjnej i dokonać oceny jego efektywności.
9	K_U05 D.4.U10.	Potrafi opracować programy kształtowania postaw wobec uczniów z niepełnosprawnościami i relacji rówieśniczych w grupach integracyjnych.
10	K_U05 D.4.U9.	Potrafi ocenić efektywność programów rozwijających kompetencje społeczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.
		Kompetencje społeczne
11	K_U02	Potrafi pracować w zespole, pełnić różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Profilaktyka w szkole i klasie szkolnej.
- Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły - założenia, konstrukcja.
- Diagnoza potrzeb, oczekiwań i zasobów podmiotów życia szkolnego.
- Rola nauczyciela w procesie diagnozowania - diagnoza nauczycielska w kontekście działań profilaktycznych.
- Cele, treści i działania w programach wychowawczych i profilaktycznych.
- Dostosowanie programów do konkretnego środowiska szkolnego.
- Promocja i ochrona zdrowia uczniów.
- Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych nastawionych na problem. Monitorowanie i ewaluacja kształtujące kompetencje społeczne uczniów z niepełnosprawnością i ich zastosowanie w klasach włączających.
- Przesłanki teoretyczne programów, efektywność programów rozwijających kompetencje społeczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością. Metodyka wykorzystywania programów.
- Programy kształtowania postaw wobec uczniów z niepełnosprawnością i relacji rówieśniczych w grupach integracyjnych. Założenia teoretyczne programów, klasyfikacje programów kształtowania postaw wobec uczniów z niepełnosprawnością i relacji w grupach integracyjnych.

3.4.5. Organizacja edukacji integracyjnej i włączającej

Komunikacja w szkole		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 D.5.W1. D.5.W4.	Zna podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji interpersonalnej, w tym pojęcie aktu komunikacji, procesu i wzorów komunikowania się na terenie szkoły, komunikacji niewerbalnej.
2	K_W06 B.1.W3 D.5.W2. D.5.W3. D.5.W4.	Rozumie zasady rządzące procesem komunikowania się, zna style i wzory komunikowania się uczniów i nauczyciela, zasady aktywnego słuchania i efektywnego nadawanie komunikatów, bariery w komunikowaniu się.
3	K_W06 B.1.W3 B.1.W4.	Zna zasady porozumiewania się emocjonalnego w klasie i w sytuacjach konfliktowych; w szczególności bariery komunikacyjne w klasie szkolnej.
4	K_W09	Zna zasady i formy prawidłowej komunikacji nauczyciela z rodzicami, innymi nauczycielami oraz uczniami w szkole.
Umiejętności		
5	K_U05 D.5.U1. D.5.U2. B.1.U4.	Potrafi porozumiewać się w sytuacji konfliktowej, w tym: aktywnie słuchać oraz dokonać analizy sytuacji konfliktowej oraz zaproponować różne strategie rozwiązania zidentyfikowanych problemów komunikacyjnych, zna techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem.
6	K_U08 B.1.U3.	Potrafi komunikować się z innymi nauczycielami, specjalistami oraz osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych.
7	K_U06	Potrafi scharakteryzować style komunikowania się uczniów i nauczyciela.
Kompetencje społeczne		
8	K_K02b D.5.K3.	Wykazuje gotowość do podejmowania prawidłowej komunikacji i współpracy z otoczeniem (z innymi nauczycielami, specjalistami, kadrą pomocniczą, rodzicami i opiekunami uczniów oraz ze środowiskiem lokalnym) podczas realizowania działań edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych.
9	K_K02d	Wykazuje wrażliwość na problemy w zakresie komunikacji na terenie szkoły.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Procesy komunikowania się. - Akt komunikacji, nadawca, odbiorca. - Aktywne słuchanie, aktywne nadawanie komunikatu. - Komunikacja werbalna i niewerbalna. 		

- Emocje w komunikacji. Asertywność i empatia w komunikacji.
- Proces i wzorce komunikowania się na terenie szkoły.
- Style komunikowania się uczniów i nauczyciela.
- Bariery komunikacyjne w klasie szkolnej.
- Zasady i formy prawidłowej komunikacji nauczyciela z rodzicami.
- Komunikacja w grupie rówieśniczej.
- Praca z grupą rówieśniczą.
- Konflikty z rówieśnikami, rodzicami i wychowawcami.
- Porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.
- Nauczyciel w procesie komunikacji – autoprezentacja.
- Media i ich wpływ na zmiany współczesnej komunikacji.

Kultura organizacyjna szkoły i jej diagnozowanie

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 D.5.W5.	Zna pojęcia: kultura organizacyjna i klimat szkoły.
2	K_W09 D.5.W6.	Rozumie zasady rozwoju kultury włączającej szkoły.
3	K_W07 D.5.W6.	Rozumie przywódczą rolę dyrektora szkoły.
4	K_U06 D.5.W7.	Zna założenia teoretyczne, budowę i metodykę stosowania indeksu włączania oraz inne narzędzia wspomagające rozwój edukacji włączającej w szkole.
5	K_W07 D.5.W8.	Rozumie rolę i zna zasady organizacji wewnętrznych systemów doskonalenia zawodowego nauczycieli.
6	K_W06	Zna zasady współpracy szkoły z różnymi środowiskami wychowawczymi.
Umiejętności		
7	K_U03	Potrafi dokonać diagnozy kultury szkoły.
8	K_U10 D.5.U3.	Potrafi współpracować z nauczycielami, specjalistami, kadrą pomocniczą, rodzicami i opiekunami uczniów oraz ze środowiskiem lokalnym.
9	K_U06 D.5.U4.	Potrafi tworzyć szkolne bazy zasobów metodycznych dla edukacji włączającej.
10	K_U01 D.5.U5.	Potrafi wskazać kierunki oddziaływania szkoły na rzecz budowania środowiska włączającego, dbać o miejsce i rangę szkoły w środowisku lokalnym.
Kompetencje społeczne		
11	K_K02c D.5.K2. D.5.K1.	Jest gotów do angażowania się w życie klasy i szkoły, podejmowania na rzecz szkoły działań zmierzających do budowania kultury szkoły włączającej.
12	K_K02e D.5.K4.	Wykazuje gotowość do kształtowania postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami, inspirowania i organizowania działalności

		środowiska lokalnego na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Kultura organizacyjna szkoły włączającej. Pojęcie kultury szkoły, kultura szkoły włączającej. - Rozwój kultury włączającej szkoły. - Diagnozowanie kultury szkoły. - Tworzenie i funkcjonowanie szkolnych baz zasobów metodycznych dla edukacji włączającej. - Indeks włączania i inne narzędzia wspomagające rozwój szkoły włączającej. Założenia teoretyczne, budowa i metodyka stosowania Indeksu włączania. - Samokształceniowe zespoły nauczycielskie. - Rola i organizacja wewnątrzszkolnych systemów doskonalenia zawodowego nauczycieli. Współpraca z rodzicami uczniów. - Współpraca nauczycieli. Współpraca w zespole szkolnym, z innymi nauczycielami, specjalistami i kadrą pomocniczą. - Przywódcza rola dyrektora. - Zaangażowanie rodziców w życie szkoły i ich udział w życiu społeczności szkolnej. - Współpraca szkoły z lokalnym środowiskiem. Miejsce szkoły w środowisku lokalnym. Współpraca z samorządem lokalnym. - Działania szkoły na rzecz kształtowania postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnością, udział szkoły w budowaniu środowiska włączającego. 		

3.5. MODUŁ WSPARCIA WARSZTATU PRACY PEDAGOGA SPECJALNEGO

Emisja głosu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W12	Ma podstawową wiedzę z zakresu funkcjonowania i patologii narządów mowy.
Umiejętności		
2	K_U08	Ma rozwinięte umiejętności komunikowania się, w tym także posiada umiejętność poprawnego posługiwania się głosem.
3	K_U08	Ma wykształcone nawyki prawidłowego posługiwania się narządami mowy i wykazuje higieniczną dbałość w tym obszarze.
4	K_U08	Potrafi analizować i doskonalić własne sposoby komunikacji stosowane w pracy nauczyciela.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03e	Dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w obszarze posługiwania się zawodowo głosem.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawowe zagadnienia dotyczące prawidłowej emisji, higieny głosu i dykcji. - Ćwiczeni oddechowo-emisyjne. - Ćwiczeń usprawniających aparat mowy. - Predyspozycji studentów i kierunki indywidualnej pracy w obszarze emisji i higieny głosu oraz dykcji. - Ćwiczenia z autoprezentacji ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia głosu. - Ćwiczenia doskonalące emisję głosu - wygłoszenie fragmentu wiersza lub prozy z zachowaniem wymogów prawidłowej emisji i higieny głosu. 		

Kultura języka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W14	Zna Ustawę o Języku Polskim.
2	K_W14	Posiada wiedzę o języku jako instrumencie pedagogicznego oddziaływania.

3	K_W14	Zna istotę języka, normę językową, kryteria językowej poprawności, identyfikuje rodzaje błędów językowych.
4	K_W14	Zna rodzaje stylów wypowiedzi i ich udział w różnorodnych sytuacjach pedagogicznych typowych dla pedagogiki specjalnej.
		Umiejętności
5	K_U08 K_U14	Umie dostrzegać błędy językowe i mechanizmy ich powstawania w tekstach mówionych i pisanych.
6	K_U08 K_U14	Potrafi dokonać korekty błędów językowych w tekstach mówionych i pisanych.
7	K_U08 K_U14	Ma rozwiniętą umiejętność posługiwania się różnymi formami wypowiedzi, rozwiniętą wrażliwość na słowo, odznacza się wysokim poziomem etyki słowa.
8	K_U08 K_U14	Ma rozwiniętą własną kompetencję lingwistyczną i komunikacyjną, by coraz sprawniej i zgodnie z językową normą posługiwać się językiem.
		Kompetencje społeczne
9	K_K02b	Potrafi, dzięki swym wykształconym kompetencjom językowych zachowań, uczestniczyć w najróżnorodniejszych formach międzyludzkich kontaktów w społecznej przestrzeni.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Ustawa o Języku Polskim - analiza i komentarz - jak przeciwdziałać wulgaryzacji języka i ekspansji angloamerykanizmów.
- Kompetencja językowa i komunikacyjna. Słowo instrumentem pedagogicznego oddziaływania. Norma językowa, błąd językowy.
- Kryteria poprawności językowej. Rodzaje błędów językowych. Poradnictwo językowe, wzory językowej poprawności.
- Rodzaje środków językowych, rodzaje form i gatunków wypowiedzi ustnych i pisemnych.
- Język w przestrzeni publicznej, analizy językowe wybranych wypowiedzi osób publicznych.
- Formy wypowiedzi-sztuka monologu, dialogu, debaty.
- Debaty Oksfordzkie, istota i rodzaje wykładu, wypowiedzi okolicznościowych, rozmowy, sztuka erystyki - czyli prowadzenia sporów.
- Perswazja i manipulacja językowa, środki perswazji, istota perswazji pedagogicznej.
- SŁOWO instrumentem pedagogicznego oddziaływania , retoryka pedagogiczna i jej rola w dydaktyce i wychowaniu.
- Kongresy Kultury Języka, Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, debaty o języku nienawiści.
- Omówienie Apelu KRASP-u przeciwko językowi nienawiści.
- Język mediów i cyberprzestrzeni, jego rola w dydaktyce i wychowaniu.
- Zabawy słowem. Kształtowanie wrażliwości dziecka na słowo na różnych etapach jego rozwoju. Kształtowanie wrażliwości na słowo przyszłych pedagogów wszystkich specjalności.
- Terapia słowem i jej twórcze koncepty w pracy pedagoga ogólnego i specjalnego, pedagoga o profilu praktycznym.
- Stan współczesnej polszczyzny- diagnoza i prognoza. Analizy językowe różnych tekstów współczesnej kultury, języka mediów i nowych mediów.
- „Odpowiednie dać rzeczy słowo” kultura języka w pracy pedagoga - synteza materiału.

Pierwsza pomoc przedmedyczna

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W15	Student/-ka zna prawne aspekty udzielania pierwszej pomocy.
2	K_W15	Zna sposoby zabezpieczania różnych sytuacji zagrożenia życia.
3	K_W15	Wie jak zachować się na miejscu zagrożenia bezpiecznie dla siebie.
4	K_W15	Zna teoretyczne aspekty postępowania z osobą nieprzytomną, resuscytacji, użycia AED.
5	K_W15	Zna i potrafi scharakteryzować objawy padaczki, zaburzeń oddychania, cukrzycy, ataku serca, omdlenia.
6	K_W15	Zna zasady postępowania przy urazach i krwotokach.
Umiejętności		
7	K_U12	Student/-ka potrafi zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
8	K_U12	Potrafi postępować z poszkodowanym nieprzytomnym.
9	K_U12	Potrafi bezpiecznie odwrócić poszkodowanego nieprzytomnego z brzucha na plecy, wykonać rękoczyn czoło-żuchwa, ułożyć w pozycji bocznej bezpiecznej.
10	K_U12	Potrafi wykonać praktycznie resuscytację dorosłego, dziecka i niemowlęcia.
11	K_U12	Potrafi użyć AED.
12	K_U12	Potrafi postępować przy ataku padaczki, ataku serca, zranieniu, krwotoku.
13	K_U12	W każdym z powyższych potrafi w sposób bezpieczny dla siebie i podopiecznych udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej.
Kompetencje społeczne		
14	K_K02d	Student/-ka współpracuje w grupie zadaniowej, wykazuje się empatią wobec poszkodowanych na pozoracjach.
15	K_K03b	Wykazuje się postawą opiekuńczą i pedagogiczną wobec poszkodowanych dzieci.
16	K_K03b	Dostrzega zagrożenia dla zdrowia i życia, zagrożenia społeczne.
17	K_K03b	Dostrzega przeszkody fizyczne dla osób z niepełnosprawnością, zagrożenia zdrowotne.
18	K_K03b	Wykazuje postawy prozdrowotne.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Podstawy prawne w udzielaniu pierwszej pomocy.
2. Ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
3. Ocena stanu poszkodowanego.
4. Ćwiczenie oceny stanu poszkodowanego.
5. Ocena stanu poszkodowanego leżącego na brzuchu.
6. Zmiana pozycji z brzucha na plecy
7. Pozycja boczna bezpieczna teoria i praktyka.
8. Zasady ogólne postępowania z nieprzytomnym.
9. Resuscytacja dorosłych, dzieci i niemowląt.
10. Metody użycia AED.

11. Wzywanie pomocy
12. Postępowanie przy padaczce, omdleniu, cukrzycy, udarze, ataku serca.
13. Urazy i krwotoki, złamania.
14. Pozoracje podczas wszystkich tematów.
- 15. Sprawdzian teoretyczny i praktyczny. Wzywanie pomocy
- Postępowanie przy padaczce, omdleniu, cukrzycy, udarze, ataku serca
- Urazy i krwotoki, złamania
- Pozoracje podczas wszystkich tematów

Technologia informacyjna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpieczeństwa pracy sieci Internet, ochrony własności intelektualnej i praw autorskich.
2.	K_W01	Posiada podstawową wiedzę i umiejętności w zakresie technik informatycznych, przetwarzania tekstów, wykorzystywania arkuszy kalkulacyjnych, posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji.
Umiejętności		
1.	K_U02	Student/-ka korzysta z zaawansowanych metod wyszukiwania informacji w sieci Internet, tworzy i przetwarza informacje w programach biurowych i aplikacjach internetowych.
2.	K_U02	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT).
3.	K_U08	Korzysta w stopniu zaawansowanym z pakietu biurowego.
4.	K_U07	Projektuje autorskie narzędzia badawcze właściwe dla wybranego kierunku studiów.
5.	K_U07	Wykorzystuje pakiet biurowy do opracowania i prezentacji wyników badań empirycznych.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka szanuje cudzą własność intelektualną.
2.	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie TI.
3.	K_K03e	Rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się w zakresie technologii informacyjnej.
4.	K_K03b	Ma świadomość korzyści i zagrożeń związanych z pracą w sieci Internet.
TREŚCI PROGRAMOWE		
1. Wprowadzenie do technologii informacyjnej.		
2. Edytor tekstów:		
- tworzenie, formatowanie i korekta dokumentów tekstowych;		
- tworzenie tabel, wykresów, umieszczanie grafiki i in.;		
- tworzenie formularzy drukowanych i elektronicznych;		

- tworzenie długich dokumentów zawierających teksty i grafikę, przygotowanie do konstruowania prac naukowych z automatycznymi spisami, przypisami i bibliografią.

3. Arkusz kalkulacyjny:

- wprowadzanie i formatowanie danych;
- tworzenie formuł;
- projektowanie i formatowanie wykresów;
- obróbka danych z wykorzystaniem tabel i wykresów przestawnych.

4. Program do tworzenia publikacji:

- wybór szablonu do publikacji;
- praca na szablonach, drukowanie i zapisywanie danych;

5. Prezentacja multimedialna:

- podstawowe pojęcia i operacje;
- tworzenie interaktywnych i multimedialnych prezentacji.

6. Internet:

- korzystanie z wyszukiwarek, poczty internetowej, a także portali tematycznych ze szczególnym uwzględnieniem przydatnych w pracy zawodowej;
- zapoznanie z zasadami z zakresu ochrony własności intelektualnej i praw autorskich;
- zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa korzystania z sieci Internet.

3.6. MODUŁ DYPLMOWANIA

3.6.1. Metodologia badań społecznych

Metodologia badań pedagogicznych jakościowych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Rozumie specyfikę badań jakościowych w aspekcie teoretycznym i praktycznym.
2	K_W10	Zna metodologiczne założenia prowadzenia badań jakościowych
3	K_W10	Zna metody, techniki i narzędzia stosowane w badaniach jakościowych.
4	K_W10	Zna założenia analizy danych jakościowych.
Umiejętności		
5	K_U04	Planuje proces badań jakościowych.
6	K_U07	Dobiera odpowiednie metody, techniki i narzędzia do celu badań.
7	K_U07	Konstruuje własne narzędzia do realizacji badań jakościowych
8	K_U07	Analizuje i interpretuje wyniki badań jakościowych, formułuje wnioski pedagogiczne z badań.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03c	Rozumie konieczność przestrzegania etyki badań naukowych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zasady projektowania badań jakościowych w pedagogice specjalnej. - Przesłanki teoretyczne wyboru strategii analizy danych. - Zagadnienia metodologiczne związane z prowadzeniem badań jakościowych, analiza hermeneutyczna, strukturalna i metodologia teorii ugruntowanej. - Budowa kwestionariusza wywiadu. - Zasady prowadzenia wywiadów indywidualnych i grupowych. - Swobodne metody zbierania danych, metody etnograficzne i analiza danych wizualnych. - Metody analizy narracji. - Metody analizy danych biograficznych i archiwalnych. - Przetwarzanie danych jakościowych, kategoryzacja i kodowanie. - Wnioski z badań. - Konstruowanie i prezentacja raportów z badań. - Zalety i wady badań jakościowych. 		

Metodologia badań pedagogicznych ilościowych

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 K_W10	Posiada rozszerzoną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie pedagogiki specjalnej.
2	K_W04	Zna metodologiczne założenia prowadzenia badań ilościowych.
3	K_W10	Zna metody, techniki i narzędzia stosowane w badaniach jakościowych.
4	K_W10	Zna założenia analizy danych ilościowych.
Umiejętności		
5	K_U07	Planuje proces badań ilościowych.
6	K_U07	Dobiera metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych.
7	K_U07	Konstruuje własne narzędzia do realizacji badań ilościowych.
8	K_U07	Analizuje i interpretuje wyniki badań ilościowych, formułuje wnioski pedagogiczne z badań.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03c	Rozumie konieczność przestrzegania etyki badań naukowych.
10	K_K03b	Wykazuje gotowość przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego.

TRZĘCI PROGRAMOWE

- Ilościowe i jakościowe badania społeczne.
- Zasady projektowania badań ilościowych w pedagogice specjalnej.
- Konceptualizacja i operacjonalizacja w badaniach ilościowych: pojęcia i definicje oraz zmienne i wskaźniki.
- Rodzaje i zasady doboru prób badawczych w badaniach ilościowych.
- Pomiar w badaniach ilościowych: trafność i rzetelność pomiaru.
- Narzędzia pomiarowe w badaniach ilościowych: indeksy i skale.
- Skale ilościowe – konstruowanie; budowa kwestionariusza ankiety.
- Rodzaje pytań kwestionariuszowych, błędy w formułowaniu pytań kwestionariuszowych.
- Kodowanie danych ilościowych.
- Analiza danych ilościowych.
- Konstruowanie raportów z badań ilościowych.
- Prezentacja wyników badań ilościowych.

Statystyka

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 K_W10	Zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla socjologii, pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
2	K_W10	Zna podstawowe wskaźniki opisu statystycznego: miary tendencji centralnej, miary rozproszenia, miary współzależności, analizę regresji liniowej; zna podstawy wnioskowania statystycznego.
3	K_W10	Zna testy: istotności różnic, niezależności, zgodności.
Umiejętności		
4	K_U07	Potrafi obliczyć i zinterpretować podstawowe wskaźniki opisu statystycznego, potrafi je dobierać uwzględniając specyfikę analizowanych danych (jakościowe, porządkowe, ilościowe).
5	K_U07	umie obliczyć i zinterpretować dane uzyskiwane z testów statystycznych.
6	K_U07	Potrafi dobierać testy do problemu badawczego uwzględniając specyfikę analizowanych danych.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03d	Potrafi odpowiednio określić zasady służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.
8	K_K03e K_K02b	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; potrafi współdziałać w grupie.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Populacja, próba, strategia badań prostych wyczerpujących i reprezentatywnych, próba reprezentatywna: losowa, systematyczna i celowa, próba tendencyjna, - sposoby pobierania próby reprezentatywnej: losowanie proste i warstwowe.
- Podstawowe metody opisu statystycznego:
 - Cechy i skale pomiarowe: rodzaje cech, skala nominalna, porządkowa, interwałowa i stosunkowa, przekształcanie skal, cechy skokowe, ciągłe i w przybliżeniu ciągłe,
 - Miary położenia (tendencji centralnej): skale nominalne (modalna), skale porządkowe (mediana), skale przedziałowe (średnia arytmetyczna, środek przedziału zmienności),
 - Miary rozproszenia: skale nominalne (dyspersja względna klasyfikacji), skale porządkowe (kwartyle, rozstęp), skale przedziałowe (odchylenie standardowe, wariancja),
 - Miary współzależności: skale nominalne (współczynnik siły związku), skale porządkowe (współczynniki korelacji rang Spearmana i Kendalla), skale przedziałowe (współczynnik korelacji liniowej Pearsona), analiza regresji liniowej,
 - Miary skośności.
- Podstawowe metody wnioskowania:
 - Kryteria doboru testów statystycznych: hipotezy statystyczne (istotności różnic, niezależności, zgodności), rodzaj badanych cech, typ rozkładu danych,
 - Procedura wnioskowania statystycznego: opis modelu populacji generalnej, opis próby, hipotezy statystyczne, weryfikacja hipotez statystycznych (błędy I i II rodzaju, ryzyko błędu we wnioskowaniu), sformułowanie wniosku statystycznego,

- Testy istotności różnic: cechy jakościowe (test porównywania częstości dla m prób niezależnych), cechy porządkowe (test Wilcozona dla dwu prób niezależnych, test znaków), cechy ilościowe (test Fishera dla dwu prób niezależnych, test Studenta dla dwu prób niezależnych, test Studenta dla jednej próby, test Studenta dla dwu prób zależnych, analiza wariancji),
- Testy niezależności: skale nominalne (χ^2 Pearsona dla m cech jakościowych), skale porządkowe (test szacowania współczynnika korelacji Kendalla, Spearmana), skale przedziałowe (test Studenta szacowania istotności współczynnika korelacji liniowej),
- Testy zgodności: skale nominalne (test zgodności dwu rozkładów empirycznych - χ^2), skale porządkowe (test serii Stevensa), skale przedziałowe (badanie zgodności rozkładu empirycznego z rozkładem normalnym, badanie zgodności dwóch rozkładów empirycznych).

Proseminarium		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych.
2	K_W01	Zna metodologiczne powiązania pedagogiki specjalnej z naukami humanistycznymi, społecznymi i medycznymi.
3	K_W02	Zna nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań.
4	K_W10	Rozumie znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych oraz rozumie postulat wieloparadygmatyczności badań w pedagogice specjalnej.
5	K_W10	Zna charakterystykę warsztatu pisarskiego oraz przewidywanych odbiorców badań.
6	K_W10	Zna kryteria jakości badań naukowych (reprezentatywność, trafność, rzetelność, wiarygodność, transparentność, autentyczność, triangulacja perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródeł danych, możliwość uogólnienia i transferu rezultatów badawczych).
Umiejętności		
7	K_U02 K_U07	Potrafi rozpoznawać paradygmaty badawcze i podawać ich charakterystykę w projektach empirycznych z zakresu pedagogiki specjalnej
8	K_U07	Umie prezentować wyniki badań, korzystać z zasad przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych.
9	K_U08	Umie rozpoznać cechy styl i gatunki tekstów oraz ocenić język i sposób narracji.
10	K_U02	Potrafi selekcjonować literaturę przedmiotu i gromadzić piśmiennictwo naukowe adekwatne do wybranego obszaru badań korzystając z różnych źródeł.
11	K_U01	Potrafi korzystać z tradycyjnych źródeł i nowoczesnych technologii informacyjnych oraz umie dokonać analizy krytycznej uzyskanych informacji.
12	K_U07	Sporządza bibliografię w zakresie wybranej problematyki pedagogiki specjalnej zgodnie z przyjętym wzorem.

13	K_U07	Potrafi dokonywać krytycznej analizy wyników badań prezentowanych w piśmiennictwie naukowym z zakresu pedagogiki specjalnej.
14	K_U02	Potrafi wyjaśnić krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych.
		Kompetencje społeczne
15	K_K03e	Rozumie potrzebę ustawicznego uczenia się przez całe życie.
16	K_K03c	Rozumie zasady przeprowadzania badań oraz uświadamia sobie dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego.
17	K_K01 K_K03g	Rozumie społeczno-polityczny kontekst badań nauk społecznych oraz uświadamia sobie znaczenie popularyzacji wyników badań w przestrzeni publicznej i zastosowania praktycznego (analiza i diagnoza sytuacji, analiza problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluacja osiągnięć).
18	K_K03d	Rozumie pojęcie plagiatu oraz wartość systemu antyplagiatowego w pracy naukowej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych.
- Nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań.
- Sposoby prezentacji wyników badań, zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych.
- Warsztat pisarski, style i gatunki, język i sposób narracji, cechy, style tekstów naukowych.
- Kryteria jakości badań naukowych: reprezentatywność, trafność, rzetelność, wiarygodność, transparentność, autentyczność, triangulacja perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródeł danych, możliwość uogólnienia i transferu rezultatów badawczych.
- Sposoby praktycznego wykorzystania badań: analiza i diagnoza sytuacji, analiza problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluacja osiągnięć.
- Krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych.
- Podstawowe zasady przeprowadzania badań, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego.
- Zaangażowanie uczestników badań, konteksty badawcze w obszarze nauk społecznych, znaczenie promocji wyników badań w przestrzeni publicznej.
- Plagiat i system antyplagiatowy w pracy naukowej.

7.6.2. Seminarium magisterskie

Seminarium dyplomowe magisterskie – 1		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Wymienia etapy procesu badawczego.
2	K_W10	Definiuje i podaje przykłady podstawowych pojęć: cel badań i przedmiot badań, problemy, hipotezy, zmienne, wskaźniki.
Umiejętności		
3	K_U07	Dostrzega i formułuje aktualne problemy badawcze o charakterze teoretycznym i empirycznym.
4	K_U07	Potrafi opracować koncepcję badań z uzasadnieniem teoretycznym, wskazaniem na cele poznawcze i praktyczne.
5	K_U02	Zna, selekcjonuje i kategoryzuje zagadnienia teoretyczne i terminologię związaną z tematyką pracy.
6	K_U07	Potrafi selekcjonować pozycje bibliograficzne i opracować bibliografię stosując standardy edytorskie.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03b	Odnacza się odpowiedzialnością w projektowaniu procedur badawczych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Etapy postępowania badawczego. - Podstawowe pojęcia metodologiczne: cel badań i przedmiot badań, problemy, hipotezy, zmienne, wskaźniki, metody, techniki i narzędzia badań. - Formułowanie zakresu problematyki badawczej oraz tematu badań. - Analiza, selekcja i kategoryzacja zagadnień teoretycznych i terminologii związanej z tematyką pracy. Opracowanie bibliografii z zastosowaniem standardów edytorskich. 		

Seminarium dyplomowe magisterskie – 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Zna i opisuje metody analizy ilościowych i jakościowych danych empirycznych; zna rodzaje i kryteria doboru ilościowych i jakościowych metod badawczych.
2	K_W10	Wymienia kryteria doboru próby badawczej.
3	K_W01	Zna metodologiczne założenia ilościowych i jakościowych metod badawczych.

		Umiejętności
4	K_U07	Dobiera odpowiednie do celu i problemów badań techniki i narzędzia badawcze.
		Kompetencje społeczne
5	K_K03c	Kieruje się dobrem badanych podczas projektowania badania.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Metody, techniki i narzędzia badawcze odpowiednie dla rodzaju prowadzonych badań. - Metodologiczne założenia badań własnych: przedmiot i cel badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i wskaźniki. Dobór metod, technik i narzędzi badań. - Kryteria doboru próby badawczej. - Metody analizy ilościowych i jakościowych danych empirycznych. 		

Seminarium dyplomowe magisterskie – 3		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Zna procedurę prowadzenia badań w pedagogice specjalnej.
		Umiejętności
2	K_U07	Realizuje projekt badawczy w oparciu o przyjęte założenia metodologiczne.
3	K_U07	Analizuje i interpretuje wyniki badań zgodnie z przyjętym schematem i w świetle literatury przedmiotu.
		Kompetencje społeczne
4	K_K03c	Kieruje się dobrem badanych podczas prowadzenia badania.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja projektu badawczego zgodnie z przyjętymi założeniami metodologicznymi oraz zgodnie z zasadami etyki badań. - Analiza i interpretacja wyników badań zgodnie z przyjętą orientacją metodologiczną i w świetle literatury przedmiotu. 		

Seminarium dyplomowe magisterskie - 4 i złożenie pracy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Zna i rozumie zasady redagowania i edycji pisemnej pracy dyplomowej o charakterze naukowo – badawczym.

		Umiejętności
2	K_U07	Redaguje poszczególne części pracy zgodnie z przyjętymi standardami.
3	K_U07	Dokonuje prezentacji danych (tabele, wykresy) zgodnie ze standardami edytorskimi.
		Kompetencje społeczne
4	K_K03c	Kieruje się zasadami etycznymi podczas redagowania pracy dyplomowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza i interpretacja wyników badań zgodnie z przyjętą orientacją metodologiczną i w świetle literatury przedmiotu. - Prezentacja wyników badań własnych (tekst, tabele, wykresy). - Redagowanie poszczególnych części pracy dyplomowej zgodnie z przyjętymi dla prac magisterskich standardami. 		

3.8. PRAKTYKI W RAMACH PRZEDMIOTÓW KIERUNKOWYCH

Praktyka asystencka (30 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 B.3.W1.	Zna specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki oświatowej, w której jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji;
3	K_W07 B.3.W2.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole i poza nimi.
Umiejętności		
4	K_U02	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
5	K_U02 B.3.U1.	Potrafi zaobserwować funkcjonowanie dziecka, ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły.
6	K_U02 B.3.U2.	Potrafi dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych albo doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej
8	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje działania pedagogiczne
9	K_K02b B.3.K1.	Potrafi skutecznie współdziałać z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki gdzie praktyka jest realizowana, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentacją - Obserwacja funkcjonowania ucznia w życiu szkoły - Obserwacja pracy nauczyciela w życiu szkoły - Współdziałania z opiekunem praktyk w podejmowaniu działań i prowadzeniu zajęć opiekuńczo-wychowawczych - Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych - Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych zajęć - ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk <p>Praktyka ma charakter obserwacyjny.</p>		

Praktyka asystencko-pedagogiczna w przedszkolu (30 godz.)
(przedszkole: ogólnodostępne, integracyjne lub specjalne)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 C.7.W1.	Zna specyfikę, w tym: strukturę organizacyjną, cele, podstawy prawne i organizację pracy przedszkola, szkoły lub placówki w której realizowana jest praktyka, zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji.
2	K_W07	Potrafi w sposób rozbudowany scharakteryzować działania nauczyciela o charakterze edukacyjnym, diagnostycznym, konsultacyjnym, terapeutycznym podejmowanych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	K_W07 C.7.W2.	Zna w zaawansowany stopniu zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole i poza nimi.
Umiejętności		
4	K_U02 B.1.U1.	Obserwuje procesy rozwojowe uczniów.
5	K_U02 C.7.U1. C.7.U2.	Wykorzystuje i integruje rozbudowaną wiedzę teoretyczną w celu dokonania obserwacji funkcjonowanie ucznia i nauczyciela w życiu szkoły oraz analizy i interpretacji zaobserwowanych albo doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
6	K_U02 C.7.U1. B.1.U2.	Potrafi zaobserwować funkcjonowanie społeczne dziecka, ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej
8	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje działania pedagogiczne
9	K_K03a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
10	K_K02b C.7.K1.	Potrafi skutecznie współdziałać z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania przedszkola, gdzie praktyka jest realizowana, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami dydaktyczno-wychowawczo-terapeutycznymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentacją.
- Poznanie pracy nauczyciela.
- Obserwacja pracy nauczyciela oraz działań podejmowanych na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Obserwacja funkcjonowania ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w życiu przedszkola.
- Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń

pedagogicznych.

- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych zajęć - ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w szkole (30 godz.)

(szkoła: ogólnodostępna, integracyjna lub specjalna)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 D.6.W1.	Zna specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki oświatowej, w której jest realizowana praktyka, w szczególności działania edukacyjne, terapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji;
2	K_W07	Potrafi scharakteryzować działania nauczyciela o charakterze edukacyjnym, diagnostycznym, konsultacyjnym, terapeutycznym podejmowanych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	K_W07 D.6.W2.	Wie na czym polega specyfiką edukacji włączającej dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole.
4	K_W15 D.6.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.
		Umiejętności
5	D.6.U1.	Potrafi zaobserwować funkcjonowanie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczyciela w szkole.
6	K_U02 D.6.U2.	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną w celu obserwowania, analizowania i interpretowania doświadczonych albo zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
		Kompetencje społeczne
7	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
8	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje działania pedagogiczne.
9	K_K03a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
10	K_K02b D.6.K1.	Jest zdolny do współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy i rozwijania umiejętności niezbędnych do pracy w placówkach zajmujących się edukacją włączającą.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania szkoły, gdzie praktyka jest realizowana, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami dydaktyczno-wychowawczo-terapeutycznymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy pracowników, uczestników

<p>procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentacją.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznanie pracy nauczyciela. - Poznanie organizacji nauczania oraz przebiegu uczenia się dziecka, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pod względem psychopedagogicznych uwarunkowań i trudności w nabywaniu wiedzy. - Obserwacja funkcjonowania ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w życiu szkoły. - Obserwacja pracy nauczyciela oraz działań podejmowanych na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Współdziałanie z opiekunem praktyk w podejmowaniu działań i prowadzeniu zajęć. - Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. - Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych zajęć - ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk.
--

Praktyka asystencko-pedagogiczna w przedszkolu (40 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna strukturę organizacyjną, cele, podstawy prawne i funkcjonowanie przedszkola.
2	K_W07	Potrafi scharakteryzować działania nauczyciela o charakterze edukacyjnym, diagnostycznym, konsultacyjnym, terapeutycznym podejmowanych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	K_W07	Wie na czym polega specyfiką edukacji włączającej dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Umiejętności		
4	K_U02	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
5	K_U02	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić zajęcia w grupie przedszkolnej, w której są uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
7	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje działania pedagogiczne.
8	K_K03a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania przedszkola, gdzie praktyka jest realizowana, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami dydaktyczno-wychowawczo-terapeutycznymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentacją. - Poznanie pracy nauczyciela w przedszkolu integracyjnym lub ogólnodostępnym. 		

<ul style="list-style-type: none"> - Obserwacja funkcjonowania zespołu klasowego pod kątem włączenia i integracji ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w życie przedszkola. - Obserwacja pracy nauczyciela oraz działań podejmowanych na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Prowadzenie zajęć w grupie zróżnicowanej, gdzie są uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Współdziałanie z opiekunem praktyk w podejmowaniu działań i prowadzeniu zajęć opiekuńczo-wychowawczych. - Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. - Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych zajęć - ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk oraz scenariuszy zajęć prowadzonych samodzielnie.
--

Praktyka asystencko-pedagogiczna w szkole (80 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna strukturę organizacyjną, cele, podstawy prawne i funkcjonowanie szkoły.
2	K_W07	Potrafi scharakteryzować działania nauczyciela o charakterze edukacyjnym, diagnostycznym, konsultacyjnym, terapeutycznym podejmowanych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	K_W07	Wie na czym polega specyfiką edukacji włączającej dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole.
Umiejętności		
4	K_U02	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
5	K_U02	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić zajęcia w grupie szkolnej, w której są uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
7	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje działania pedagogiczne.
8	K_K03a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania szkoły, gdzie praktyka jest realizowana, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami dydaktyczno-wychowawczo-terapeutycznymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentacją. - Poznanie pracy nauczyciela w szkole integracyjnej lub ogólnodostępnej. 		

- Poznanie organizacji nauczania oraz przebiegu uczenia się dziecka, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pod względem psychopedagogicznych uwarunkowań i trudności w nabywaniu wiedzy.
- Obserwacja funkcjonowania zespołu klasowego pod kątem włączenia i integracji ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w życie szkoły.
- Obserwacja pracy nauczyciela oraz działań podejmowanych na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Prowadzenie zajęć w grupie zróżnicowanej, w której są uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Współdziałanie z opiekunem praktyk w podejmowaniu działań i prowadzeniu zajęć.
- Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych zajęć - ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk oraz scenariuszy zajęć prowadzonych samodzielnie.

3.9. PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE REALIZOWANEJ SPECJALNOŚCI

3.9.1. EDUKACJA I REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ

MODUŁ: PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE W RAMACH SPECJALNOŚCI

Medyczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1I.W2.	Zna medyczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.
2	K_W01 E.1I.W2.	Zna współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej.
3	K_W02 E.1I.W2.	Zna etiologię niepełnosprawności intelektualnej.
4	K_W03 E.1I.W2.	Zna obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych związanych z niepełnosprawnością intelektualną.
5	K_W03 E.1I.W2.	Zna medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej.
Umiejętności		
6	K_U02 E.1I.U2.	Potrafi analizować medyczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.
7	K_U02 E.1I.U2.	Potrafi analizować i wykorzystywać współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej.
8	K_U02 E.1I.U2.	Potrafi określać etiologię niepełnosprawności intelektualnej.
9	K_U03 E.1I.U2.	Potrafi przedstawiać obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych związanych z niepełnosprawnością intelektualną.
10	K_U03 E.1I.U2.	Potrafi określać medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej.
Kompetencje społeczne		
11	K_K01 E.1I.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Anatomia i fizjologia układu nerwowego w kontekście deficytów i nieprawidłowości rozwojowych w niepełnosprawności intelektualnej. Podstawy psychiatrii i psychopatologii. Podstawy neurologii. - Niepełnosprawność intelektualna a zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności sprzężone. 		

- Narzędzia do monitorowania stanu zdrowia dzieci. Wybrane badania laboratoryjne, radiograficzne lub inne badania diagnostyczne służące ocenie dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
- Etiologia niepełnosprawności intelektualnej.
- Niepełnosprawność intelektualna w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF).

Psychologiczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna teorie oraz stan dotychczasowych badań nad osobowością, temperamentem, obrazem siebie i samooceną osób z niepełnosprawnością intelektualną.
2	K_W02 E.1I.W3.	Zna psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.
3	K_W02 E.1I.W3.	Zna kryteria definiowania niepełnosprawności intelektualnej w psychologii klinicznej. Zna pojęcie niepełnosprawności intelektualnej z uwzględnieniem współczesnych koncepcji psychologii.
4	K_W02 E.1I.W3.	Zna genezę niepełnosprawności intelektualnej.
5	K_W02 E.1I.W3.	Zna psychologiczne podstawy terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną.
6	K_W03 E.1I.W3.	Zna podstawy diagnostyki.
7	K_W08 E.1I.W3.	Zna wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji psychologicznej.
Umiejętności		
8	K_U01	Potrafi wymienić charakterystyczne cechy procesów poznawczych osób z niepełnosprawnością intelektualną i wskazać różnice w odniesieniu do osób o prawidłowym rozwoju.
9	K_U01	Posiada umiejętności interpretowania i wykorzystywania aktualnych teorii psychologicznych w procesie tworzenia procedur rehabilitacyjno-edukacyjnych.
10	K_U02 E.1I.U3.	Potrafi analizować psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.
11	K_U02 E.1I.U3.	Potrafi prezentować kryteria definiowania niepełnosprawności intelektualnej w psychologii klinicznej.
12	K_U02 E.1I.U3.	Potrafi określać genezę niepełnosprawności intelektualnej.
13	K_U03 E.1I.U3.	Potrafi stosować podstawy diagnostyki. Umie rozpoznawać i analizować możliwości oraz potrzeby osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin.
14	K_U04 E.1I.U3.	Potrafi analizować i stosować psychologiczne podstawy terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną.
15	K_U04 E.1I.U3.	Potrafi stosować wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji psychologicznej.
Kompetencje społeczne		
16	K_K03	Przejawia wrażliwość na potrzeby osób z niepełnosprawnością

		intelektualną.
17	K_K01 E.1I.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Klasyfikacje przyczyn niepełnosprawności intelektualnej. - Aberracje chromosomowe strukturalne i liczbowe związane z niepełnosprawnością intelektualną. - Charakterystyka osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym, głębokim. - Przebieg procesów poznawczych: uwaga, pamięć, myślenie. - Podmiotowość i autonomia osób z niepełnosprawnością intelektualną. - Funkcjonowanie rodzin wychowujących i opiekujących się osobami z niepełnosprawnością intelektualną. - Mocne i słabe strony osób z niepełnosprawnością intelektualną we współczesnych badaniach naukowych. 		

Prawne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11 E.1I.W5.	Zna i rozumie zasady orzekania o niepełnosprawności i zagadnienie ubezwłasnowolnienia.
2	K_W11	Ma wiedzę o aktach prawnych regulujących prawa osób z niepełnosprawnością. Zna rolę ulg i udogodnień.
3	K_W11	Zna akty prawne warunkujące kształcenie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
4	K_W11 E.1I.W5.	Zna regulacje prawne w zakresie organizacji edukacji i wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną, a w tym rozumie podstawy prawne funkcjonowania systemów oświaty w krajach Unii Europejskiej; zna cele i zadania systemu polskiego oświaty; zna istotę zmian polskiego systemu oświaty w związku.
Umiejętności		
5	K_U01 E.1I.U5.	Potrafi analizować prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną, orzecznictwo w tym zakresie.
6	K_U01 E.1I.U5.	Potrafi ocenić konsekwencje ubezwłasnowolnienia.
7	K_U01 E.1I.U5.	Potrafi wskazać ulgi i udogodnienia.
8	K_U01	Potrafi wskazać rodzaje i formy dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność szczególnie w realizacji prawa do edukacji.
9	K_U02 E.1I.U5.	Potrafi oceniać organizację edukacji i wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną. Potrafi wskazać szczegółowe obowiązki szkoły w realizacji prawa do edukacji ucznia z orzeczeniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
10	K_U02	Potrafi zinterpretować orzecznictwo sądów krajowych i międzynarodowych w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Kompetencje społeczne		
11	K_K01	Posiada szacunek do prawa i wartości.
12	K_K01 E.1I.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
13	K_K03b C.3.K1.	Jest gotów do stosowania prawa w organizowaniu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Prawo do edukacji dzieci z niepełnosprawnościami w Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami z 13 grudnia 2006 r., Konstytucji z 2 kwietnia 1997 r. oraz w ustawie o systemie oświaty z 7 września 1991 r. - Orzekanie o specjalnych potrzebach edukacyjnych. - Realizacja prawa do edukacji dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> a. obowiązki organów prowadzących szkołę; b. obowiązki szkoły; c. indywidualizacja procesu kształcenia; d. organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. - Orzecznictwo. - Ubezwłasnowolnienie. - Ulgi i udogodnienia. - Standardy prawne organizacji edukacji i wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną. 		

Pedagogiczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1I.W1.	Zna ujęcie historyczne, koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej.
2	K_W03 E.1I.W1.	Zna potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia.
3	K_W06 E.1I.W1.	Zna podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.
4	K_W06 E.1I.W1.	Zna cele, zadania, przedmiot pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną.
5	K_W06 E.1I.W1.	Zna rolę ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w systemach edukacji w Polsce i w innych państwach.
6	K_W06 E.1I.W1.	Zna zagadnienie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
7	K_W06 E.1I.W1.	Zna zagadnienie osobowości i zakres kompetencji nauczyciela (wychowawcy).
8	K_W06 E.1I.W1.	Zna rolę rodziny osoby z niepełnosprawnością.
9	K_W06 E.1I.W1.	Zna systemy wsparcia społecznego.
10	K_W06	Zna i rozumie kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności

	E.11.W4.	intelektualnej.
11	K_W06 E.11.W4.	Zna uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych.
12	K_W06 E.11.W4.	Zna i rozumie strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych.
13	K_W09	Zna możliwości wdrażania do praktyki rehabilitacyjnej idei integracji, normalizacji, inkluzji.
14	K_W11 E.11.W4.	Zna zasady partycypacji społecznej jako legitymizacji praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.
		Umiejętności
15	K_U01 E.11.U4.	Potrafi określać jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych.
16	K_U01 E.11.U4.	Potrafi prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych.
17	K_U01 E.11.U4.	Potrafi analizować partycypację społeczną jako legitymizację praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.
18	K_U02 E.11.U1.	Potrafi analizować cele pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, jej zadania, ujęcie historyczne, koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej.
19	K_U03 E.11.U1.	Potrafi analizować i określać potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia.
20	K_U02 E.11.U1.	Potrafi analizować podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.
21	K_U02 E.11.U1.	Potrafi określać rolę ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w systemach edukacji w Polsce i w innych państwach.
22	K_U02 E.11.U1.	Potrafi uzasadniać rolę wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
23	K_U02 E.11.U1.	Potrafi charakteryzować rolę rodziny osoby z niepełnosprawnością. Potrafi analizować i określać systemy wsparcia społecznego.
24	K_U02 E.11.U1.	Potrafi definiować osobowość i kompetencje nauczyciela (wychowawcy).
25	K_U02 E.11.U4.	Potrafi analizować kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej.
		Kompetencje społeczne
26	K_K01 E.11.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
27	K_K01 E.11.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Cele, zadania, przedmiot edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną – ujęcie historyczne oraz współczesne. - Koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej. - Percepcja osób z niepełnosprawnością intelektualną a możliwości wdrażania do praktyki rehabilitacyjnej idei normalizacji, integracji, inkluzji. 		

- Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w systemach edukacji w Polsce i na świecie.
- Osobowość i kompetencje nauczyciela (wychowawcy).
- Potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia.
- Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. Rodzina osoby z niepełnosprawnością intelektualną.
- Systemy wsparcia społecznego.
- Jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rola czynników społeczno-kulturowych.
- Strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych.
- Partycypacja społeczna jako legitymizacja praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Podstawy edukacji i rehabilitacji osób ze sprzężoną niepełnosprawnością

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Tendencje krajowe i zagraniczne w zakresie rehabilitacji i edukacji osób ze sprzężoną / wieloraką niepełnosprawnością.
2	K_W02	Zna koncepcje niepełnosprawności stanowiące podstawę edukacji i rehabilitacji osób ze złożoną niepełnosprawnością.
3	K_W03	Zna przyczyny, rodzaje, stopień zaburzeń współwystępujących oraz skalę i dynamikę zjawiska niepełnosprawności sprzężonej/wielorakiej.
4	K_W05	Zna współczesne standardy edukacji i rehabilitacji osób ze złożoną niepełnosprawnością.
5	K_W09	Zna metodyczne i organizacyjne założenia dotyczące edukacji i rehabilitacji osób ze złożoną niepełnosprawnością.
Umiejętności		
6	K_U02	Potrafi dostrzegać i analizować nietypowe problemy edukacyjno – rehabilitacyjne wynikające ze specyficznej sytuacji osób z wieloraką niepełnosprawnością.
7	K_U08	Potrafi komunikować się i współpracować z różnymi specjalistami.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03b	Wyraża gotowość do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje dotyczące edukacji i rehabilitacji osób z wieloraką niepełnosprawnością.
9	K_K03e	Dostrzega potrzebę samodoskonalenia się.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Pojęcie niepełnosprawności sprzężonej, wielorakiej.
- Przyczyny, rodzaje, stopień zaburzeń współwystępujących.
- Skala i dynamika zjawiska niepełnosprawności sprzężonej/wielorakiej.
- Koncepcje krajowe i zagraniczne w zakresie rehabilitacji i edukacji osób ze sprzężoną / wieloraką niepełnosprawnością.
- Współczesne standardy edukacji i rehabilitacji osób ze złożoną niepełnosprawnością.
- Metodyczne i organizacyjne założenia dotyczące edukacji i rehabilitacji osób ze złożoną niepełnosprawnością.

- Problemy edukacyjno –rehabilitacyjne wynikające ze specyficznej sytuacji osób z wieloraką niepełnosprawnością.

Metody pracy edukacyjno-terapeutycznej w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.2I.W3.	Zna wybrane, specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych.
2	K_W06	Zna zasady doboru metod edukacyjno – terapeutycznych.
Umiejętności		
3	K_W06 E.2I.U3.	Potrafi analizować i stosować specjalistyczne metody edukacyjno-terapeutyczne do rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości osób z niepełnosprawnością intelektualną.
4	K_W05	Potrafi zastosować elementy wybranych metod w projektowaniu zajęć edukacyjnych i terapeutycznych.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03a	Prezentuje właściwe postawy wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.
6	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Cele i zadania wybranych metod pracy edukacyjnej - terapeutycznej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim. - Zasady doboru metod edukacyjno-terapeutycznych w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim. - Praktyczne zastosowanie wybranych metod edukacyjno- terapeutycznych w pracy z osobami niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym, głębokim. - Aranżacja przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przy zastosowaniu wybranych metod edukacyjno-terapeutycznych. - Stymulacja życia codziennego sprzyjająca stymulacji psychoruchowego rozwoju osób z niepełnosprawnością intelektualną. 		

Diagnoza funkcjonalna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 E.2I.W3.	Zna główne założenia wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.

2	K_W04	Zna wybrane metody i narzędzia diagnostyczne wykorzystywane w wielospecjalistycznej ocenie funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
Umiejętności		
3	K_U10	Rozumie znaczenie współpracy specjalistów w wielospecjalistycznej ocenie funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
4	K_U04	Potrafi opracować arkusz obserwacyjny, zaprojektować zadania diagnostyczne dla dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
5	K_U04 E.2I.U3.	Potrafi przeprowadzić wielospecjalistyczną ocenę funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością intelektualną przy zastosowaniu wybranych narzędzi diagnostycznych.
6	K_U03	Potrafi rozpoznawać potencjał dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01	Jest świadomy zasad etycznych w diagnozie i planowaniu działań rehabilitacyjnych.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością intelektualną - główne założenia, cel, zakres.
- Metody i narzędzia wykorzystywane w diagnozie funkcjonalnej dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
- Rola zespołu specjalistów i innych osób wspierających w procesie rozpoznawania poziomu funkcjonowania dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.
- Konstruowanie arkuszy obserwacyjnych, serii zadań diagnostycznych dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym, głębokim.
- Zaplanowanie wywiadu z rodzicami dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym, głębokim.
- Projektowanie arkuszy monitorujących postępy ucznia z lekką, umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną z wykorzystaniem odpowiedniej podstawy programowej.
- Interpretacja wyników rozpoznania i formułowanie wniosków do edukacji i rehabilitacji/terapii dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim.

Komunikacja alternatywna i wspomagająca

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna główne założenia komunikacji alternatywnej i wspomagającej w procesie rozwoju komunikacji.
2	K_W03	Zna etapy rozwoju komunikacji werbalnej i niewerbalnej osób z niepełnosprawnością intelektualną.
3	K_W03	Zna wybrane metody, narzędzia i strategie komunikacyjne wspierające rozwój mowy i zachowań komunikacyjnych.
4	K_W04	Zna prawidłowy przebiegu procesu diagnostycznego ukierunkowanego na dobór strategii komunikacyjnych.
5	K_W04	Zna narzędzia diagnostyczne do badania kompetencji umysłowych

		i społecznych.
6	K_W08	Zna zasady opracowania i doboru środków, pomocy i narzędzi komunikacyjnych.
		Umiejętności
7	K_U03	Potrafi dokonać oceny umiejętności komunikacyjnych uczniów niepełnosprawnością intelektualną w aspekcie zachowań niewerbalnych.
8	K_U05	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć stymulujących rozwój komunikacji.
9	K_U05	Potrafi opracować zestaw pomocy komunikacyjnych, uwzględniając poziom funkcjonowania ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.
10	K_U05	Potrafi dobrać odpowiednią strategię wdrażania odpowiednich metod komunikacji z uwzględnieniem specyfiki rozwoju ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.
11	K2U03	Potrafi omówić założenia komunikacji wspomagającej i alternatywnej z rodzicami.
		Kompetencje społeczne
12	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
13	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
14	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
15	K_K03b K_K03c K_K03d	Odpowiedzialnie pełni rolę zawodową związaną z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną i resocjalizacyjną, w tym: przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki, podejmowania refleksji na tematy etyczne, przestrzegania zasad etyki zawodowej i etyki badań naukowych, wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC). - Komunikacja na poziomie przedsymbolicznym- sygnały sensoryczne a wyzwalamie aktywności - sygnały dotykowe, gestowe, środowiskowe. - Komunikacja na poziomie symboli konkretnych – system kalendarzowy (metodyka wprowadzania pojęć – PCS, Piktogramy, PECS – tworze tablic tematycznych. - Komunikacja na poziomie symboli abstrakcyjnych – system Blissa. - Ocena predyspozycji dziecka do zastosowania wspomagających i alternatywnych metod komunikacji. - Zasady doboru metod alternatywnych i wspomagających komunikacji. - Porozumiewanie się z użyciem AAC- zasady pracy z dzieckiem. - Rodzaje, dobór oraz wykorzystanie środków technicznych do komunikacji z dzieckiem niepełnosprawnym. 		

Projekt badawczy specjalnościowy - 1		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego.
2	K_W04	Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań (obserwacji bezpośredniej, skal szacunkowych, ankiety, wywiadu, socjometrii, testów osiągnięć szkolnych, eksperymentu pedagogicznego).
Umiejętności		
3	K_U04	Potrafi, wykorzystując wiedzę z zakresu studiowanej specjalności, opracowywać i realizować projekty badawcze.
4	K_U04	Potrafi wydobywać i precyzować problemy dotyczące obszaru studiowanej specjalności oraz projektować ich eksplorację poznawczą w trakcie badań zespołowych.
5	K_U10	Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.
Kompetencje społeczne		
5	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> – Nabywanie wiedzy i umiejętności związanych z prowadzeniem procedury postępowania badawczego. – Poznanie metod opracowywania i prezentacji wyników badań. – Jakościowa i ilościowa perspektywa badawcza - możliwości zastosowania. – Możliwości i ograniczenia różnych perspektyw badawczych, łączenie perspektywy jakościowej i ilościowej w badaniach. – Opracowanie projektu badawczego: przedmiot badań, cel, problemy badawcze, hipotezy badawcze, kryteria doboru grupy badawczej, metody techniki badawcze. 		

Projekt badawczy specjalnościowy - 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego.
2	K_W04	Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań (obserwacji bezpośredniej, skal szacunkowych, ankiety, wywiadu, socjometrii, testów osiągnięć szkolnych, eksperymentu pedagogicznego).
Umiejętności		

3	K_U04	Potrafi, wykorzystując wiedzę z zakresu studiowanej specjalności, opracowywać i realizować projekty badawcze.
	K_U04	Potrafi wydobywać i precyzować problemy dotyczące obszaru studiowanej specjalności oraz projektować ich eksplorację poznawczą w trakcie badań zespołowych.
4	K_U10	Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.
		Kompetencje społeczne
5	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> – Jakościowa i ilościowa perspektywa badawcza - możliwości zastosowania. – Możliwości i ograniczenia różnych perspektyw badawczych, łączenie perspektywy jakościowej i ilościowej w badaniach. – Obszary badań w zakresie studiowanej specjalności (analiza literatury przedmiotu). – Opracowanie projektu badawczego: przedmiot badań, cel, problemy badawcze, hipotezy badawcze, kryteria doboru grupy badawczej, metody, techniki i narzędzia badawcze. – Wybór jednego projektu, przygotowanie narzędzi badawczych. – Przeprowadzenie badań oraz analiza uzyskanych danych. – Sformułowanie wniosków i postulatów pedagogicznych. 		

Konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna uwarunkowania edukacji i rehabilitacji ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2	K_W08 E.2I.W1.	Zna podstawy, założenia i etapy konstruowania IPET dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną na różnych etapach kształcenia.
3	K_W09	Zna uwarunkowania procesu realizacji IPET.
		Umiejętności
4	E.2I.U1. K_U03	Potrafi konstruować i ewaluować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne na I etapie edukacyjnym; Potrafi określić obszary wsparcia, cele i warunki realizacji IPET.
5	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzić ewaluacje IPET.
6	K_U10	Potrafi pracować w zespole i podejmować współpracę z różnymi specjalistami.
		Kompetencje społeczne
7	K_K01	Wykazuje gotowość krytycznej oceny własnych umiejętności oraz gotowość konsultacji z innymi uczestnikami procesu edukacyjno – terapeutycznego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Miejsce i rola indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych /IPET w procesie edukacji osób z niepełnosprawnością.
- Podstawy i zasady konstruowania IPET.
- Etapy konstruowania IPET / w tym określanie obszarów wsparcia, celów i warunków ich realizacji, monitorowanie realizacji programów, planowanie i przeprowadzanie ewaluacji.
- Cechy dobrego IPET.
- Akty prawne regulujące opracowywanie IPET.

Spółeczny projekt specjalnościowy**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna podstawowe metody badawcze.
2	K_W08	Rozumie znaczenie pojęć stosowanych w procesie badawczym (hipoteza badawcza, zadanie badawcze, techniki badawcze itd.).
Umiejętności		
3	K_U03	Potrafi dokonać konceptualizacji problemu badawczego.
4	K_U05	Potrafi sporządzić plan badań, kosztorys badań, opis projektu.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03b,c,d	Potrafi pracować w zespole.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wybór społecznego problemu badawczego i jego konceptualizacja.
- Metody, techniki i narzędzia badawcze.
- Plan badań.
- Opis społecznego projektu badawczego.
- Organizacja zespołu badawczego.
- Kosztorys społecznego projektu badawczego.
- Pozyskanie środków, sponsorów na realizację.
- Realizacja społecznego projektu badawczego.
- Opracowanie wyników badań i ich prezentacja.

Wspieranie dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11	Zna regulacje prawne potwierdzające prawo do dorosłości i seksualności osób z niepełnosprawnością intelektualną.

2	K_W03	Zna wybrane, psychologiczne i społeczne koncepcje dorosłości i seksualności człowieka, stanowiące teoretyczne podstawy, edukacji, terapii i resocjalizacji.
3	K_W02	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju psychoseksualnego człowieka w cyklu życia.
Umiejętności		
4	K_U02	Potrafi analizować zachowania, problemy osób z niepełnosprawnością intelektualną z perspektywy dorosłości i potrzeb z tego wynikających wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej w powiązaniu z naukami społecznymi, humanistycznymi i medycznymi.
5	K_U05	Potrafi skonstruować program z zakresu edukacji seksualnej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03a	Przejawia wrażliwość i prezentuje właściwe postawy wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Problematyka dorosłości osób z niepełnosprawnością intelektualną w ujęciu prawnym, społecznym i kulturowym. - Podejście do seksualności osób z niepełnosprawnością intelektualną w ujęciu historycznym oraz współczesnym. Edukacja seksualna a seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną – konstruowanie programów. - Wypełnianie zadań rozwojowych przez dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną. - Małżeństwa i zakładanie rodzin przez dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną. - Samostanowienie osób z niepełnosprawnością intelektualną. - Formy i proces zatrudniania osób z niepełnosprawnością intelektualną. - Formy mieszkalnictwa osób z niepełnosprawnością intelektualną. 		

MODUŁ: DYDAKTYCZNO-METODYCZNY

Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w szkole podstawowej – 1		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna trudności w opanowaniu programu kształcenia przez uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, ich przejawy, przyczyny, sposoby niwelowania.
2	K_W06 E.2I.W1.	Zna i rozumie paradygmat konstruktywistyczny.
3	K_W08 E.2I.W1.	Zna i rozumie metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej.
4	K_W08 E.2I.W1.	Zna podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (klasy I–III), adaptację treści i ich realizację w stosunku do dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, cele oraz zasady kształcenia.
5	K_W08 E.2I.W1.	Zna i rozumie metodykę nauczania wczesnoszkolnego w zakresie różnych obszarów edukacji.

6	K_W08 E.2I.W1.	Zna specjalistyczne rozwiązania ze szczególnym uwzględnieniem nauki czytania i pisanie oraz edukacji matematycznej.
7	K_W08	Zna dokumentację edukacyjno - terapeutyczną obowiązującą w kształceniu specjalnym uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym.
Umiejętności		
8	K_U02 E.2I.U1.	Potrafi analizować metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej.
9	K_U04	Potrafi dostosować proces kształcenia i wychowania do indywidualnych specjalnych potrzeb ucznia z lekką niepełnosprawnością intelektualną.
10	K_U05 E.2I.U1.	Potrafi dokonać krytycznej analizy zajęć dydaktycznych realizowanych na I etapie edukacyjnym.
11	K_U05 E.2I.U1.	Potrafi analizować i realizować podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (klasy I–III), dokonywać adaptacji treści i ich realizacji w stosunku do dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.
12	K_U05 E.2I.U1.	Potrafi analizować i stosować specjalistyczne rozwiązania ze szczególnym uwzględnieniem nauki czytania i pisanie oraz edukacji matematycznej.
Kompetencje społeczne		
13	K_K01	Prezentuje swoje umiejętności dotyczące tworzenia sytuacji zadaniowych i wykonanych prac.
14	K_K03 E.2I.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Specyfika procesu uczenia się uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną i jego uwarunkowania. - Proces kształcenia i wychowania uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną na pierwszym etapie edukacyjnym. - Kontrola wiadomości i umiejętności uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w klasach I – III. - Cele, treści kształcenia i wychowania uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną na I etapie edukacyjnym. - Zasady kształcenia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną na I etapie edukacyjnym. - Podstawa programowa, programy kształcenia w klasach początkowych: cele i struktura treści edukacji elementarnej, kryteria doboru treści kształcenia, kryteria analizy wartości podręcznika dla ucznia i jego przydatności dydaktycznej. - Plany nauczania w klasach I – III szkoły podstawowej dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. - Kształcenie zintegrowane uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną - specyfika nauczania uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Organizacja nauczania i wychowania uczniów. - Cele edukacji polonistycznej a specyfika uczenia się uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. - Gry i zabawy dydaktyczne w edukacji polonistycznej. - Poziom opanowania treści edukacji polonistycznej przez uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną – dostosowania do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów. 		

Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w szkole podstawowej – 2

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna trudności w opanowaniu programu kształcenia przez uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, ich przejawy, przyczyny, sposoby niwelowania.
2	K_W07 E.2I.W2.	Zna i rozumie organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym.
3	K_W07 E.2I.W2.	Zna i rozumie zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych.
4	K_W07 E.2I.W2.	Zna i rozumie wsparcie metodyczne nauczyciela.
5	K_W07	Zna dokumentację edukacyjno - terapeutyczną obowiązującą w kształceniu specjalnym uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym.
6	K_W08 E.2I.W2.	Zna i rozumie zasady i reguły pracy dydaktyczno-wychowawczej.
7	K_W08 E.2I.W2.	Zna cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć.
8	K_W08 E.2I.W2.	Zna zajęcia pozalekcyjne.
9	K_W08 E.2I.W2.	Zna i rozumie strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w tym z dodatkowymi sprzężonymi zaburzeniami.
10	K_W08 E.2I.W2.	Zna i rozumie metodyczne aspekty błędów wychowawczych oraz współpracy z rodzicami, opiekunami i specjalistami.
Umiejętności		
11	K_U02 E.2I.U2.	Potrafi analizować organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym.
12	K_U02 E.2I.U2.	Potrafi analizować metodyczne aspekty błędów wychowawczych.
13	K_U02 E.2I.U2.	Potrafi prezentować metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami oraz specjalistami.
14	K_U04	Potrafi dostosować proces kształcenia i wychowania do indywidualnych specjalnych potrzeb ucznia z lekką niepełnosprawnością intelektualną.
15	K_U04 E.2I.U2.	Potrafi realizować zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych.
16	K_U04 E.2I.U2.	Potrafi przestrzegać zasad i reguł pracy dydaktyczno-wychowawczej.
17	K_U04 E.2I.U2.	Potrafi określać cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć.
18	K_U05 E.2I.U2.	Potrafi planować zajęcia edukacyjne.
19	K_U05	Potrafi prezentować wsparcie metodyczne nauczyciela.

	E.2I.U2.	
20	K_U05 E.2I.U2.	Potrafi analizować i stosować strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w tym z dodatkowymi sprzężonymi zaburzeniami.
21	K_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy zajęć dydaktycznych realizowanych na I etapie edukacyjnym.
Kompetencje społeczne		
22	K_K01	Prezentuje swoje umiejętności dotyczące tworzenia sytuacji zadaniowych i wykonanych prac.
23	K_K03 E.2I.K1.	Jest gotów do okazywania empatii uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
24	K_K03 E.2I.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Cele edukacji matematycznej a specyfika uczenia się uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. - Gry i zabawy dydaktyczne w edukacji matematycznej. - Poziom opanowania treści edukacji matematycznej przez uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną – dostosowania do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów. - Cele edukacji społeczno - przyrodniczej specyfika uczenia się uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. - Gry i zabawy dydaktyczne w edukacji społeczno – przyrodniczej. - Poziom opanowania treści edukacji społeczno – przyrodniczej przez uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną – dostosowania do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów. - Zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach kształcenia. Zasady i reguły pracy dydaktyczno-wychowawczej. - Wsparcie metodyczne nauczyciela. - Strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w tym z dodatkowymi sprzężonymi zaburzeniami. - Metodyczne aspekty błędów wychowawczych. Metodyczne aspekty współpracy z rodzicami oraz innymi specjalistami. 		

Metodyka kształcenia i wychowania dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna cele, treści i wybrane metody wychowania przedszkolnego.
2	K_W07	Zna zasady kształcenia i wychowania dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu.
3	K_W06	Zna dokumentację edukacyjno-terapeutyczną obowiązującą w przedszkolu.
Umiejętności		
4	K_U02	Potrafi dostosować proces kształcenia i wychowania do indywidualnych potrzeb dziecka.
5	K_U07	Potrafi współpracować w grupie realizując zadania.
Kompetencje społeczne		
6	K_K01	Prezentuje swoje umiejętności dotyczące tworzenia sytuacji

	zadaniowych i wykonanych prac.
TREŚCI PROGRAMOWE	
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawy prawne funkcjonowania przedszkola specjalnego, integracyjnego i ogólnodostępnego. - Formy, zadania, możliwości, w zakresie działalności przedszkola specjalnego integracyjnego i ogólnodostępnego. - Etapy pracy nauczyciela w przedszkolu: wizja, wiedza, motywy, środki, wsparcie, plan działania, ewaluacja. - Rozwój i funkcjonowanie psychospołeczne dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w wieku przedszkolnym. - Planowanie pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu specjalnym, integracyjnym i ogólnodostępnym. - Statut przedszkola, programy wychowania w przedszkolu, założenia i planowanie rozkładu materiału, przygotowanie scenariuszy zajęć przedszkolnych. - Metody i formy pracy w przedszkolu. - Zabawa swobodna i zabawa dydaktyczna jako wyznaczniki i wymiary aktywności własnej dziecka. - Obserwacja dziecka jako podstawa do ewaluacji wytycznych dotyczących jego rozwoju i edukacji. - Wyznaczniki diagnozy gotowości szkolnej dziecka. - Warsztat zawodowy nauczyciela pracującego w przedszkolu. 	

Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną - 1		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna trudności w opanowaniu programu kształcenia przez uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną, ich przejawy, przyczyny, sposoby niwelowania.
2	K_W04 E.2I.W3.	Zna i rozumie znaczenie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywanie oraz modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego.
3	K_W06 E.2I.W3.	Zna i rozumie rolę współpracy z rodziną, nauczycielami i specjalistami.
4	K_W06	Zna cele oraz treści kształcenia i wychowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.
5	K_W06	Zna dokumentację edukacyjno-terapeutyczną obowiązującą w kształceniu specjalnym uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.
6	K_W06	Zna środki informatyczne możliwe do wykorzystania w edukacji i rehabilitacji uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną.
Umiejętności		
7	K_U01	Potrafi dostosować proces kształcenia i wychowania do indywidualnych specjalnych potrzeb ucznia z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną.
8	K_U03	Potrafi dokonywać wielospecjalistycznej oceny poziomu

	E.2I.U3.	funkcjonowania ucznia i opracowywać oraz modyfikować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne.
9	K_U05 E.2I.U3.	Potrafi organizować przestrzeń szkolną oraz optymalne stanowisko pracy; współpracować z rodziną, nauczycielami i specjalistami.
Kompetencje społeczne		
10	K_K01 E.2I.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie uczniów.
11	K_K03 E.2I.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
12	K_K03 E.2I.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Specyfika funkcjonowania szkół specjalnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. - Sposoby i możliwości dostosowania procesu edukacyjno-terapeutycznego do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną. - Sposoby i możliwości zastosowania środków informatycznych w edukacji i rehabilitacji uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną - Edukacja seksualna osób z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną. - Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych. - Sposoby korzystania z instytucji medycznych, policji i innych służb społecznych. - Sport dla osób z niepełnosprawnością intelektualną – ruch „Olimpiad specjalnych”. - Sposoby kształtowania asertywności u osób z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną. 		

Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną - 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.2I.W3.	Zna i rozumie metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek oświatowych, na różnych etapach edukacyjnych.
2	K_W08 E.2I.W3.	Zna i rozumie podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.
3	K_W08 E.2I.W3.	Zna i rozumie specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych.
4	K_W08 E.2I.W3.	Zna zasady organizowania przestrzeni szkolnej oraz optymalnego stanowiska pracy.
Umiejętności		
11	K_U02 E.2I.U3.	Potrafi analizować metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek oświatowych, na różnych etapach edukacyjnych.
12	K_U05 E.2I.U3.	Potrafi realizować podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu

		umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.
13	K_U05 E.2I.U3.	Potrafi analizować i stosować specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych.
14	K_U05	Potrafi organizować przestrzeń szkolną oraz optymalne stanowisko pracy; współpracować z rodziną, nauczycielami i specjalistami.
Kompetencje społeczne		
18	K_K03 E.2I.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
19	K_K03 E.2I.K3.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie uczniów.
20	K_K03 E.2I.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Analiza programów nauczania w szkołach specjalnych.
- Nauczanie technik szkolnych (pisanie, czytanie, liczenie) w szkołach specjalnych.
- Metody nauczania wykorzystywane w szkołach specjalnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym ze szczególnym zwróceniem uwagi na metody wykorzystywane w ramach zajęć z przedmiotu „rozwijanie kreatywności”.
- Sposoby realizacji wybranych przedmiotów wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.
- Metody kształtowania postaw proekologicznych w kontaktach z przyrodą.
- Sposoby przygotowania uczniów szkół specjalnych do życia dorosłego – niezależność, odpowiedzialność, umiejętność podejmowania decyzji, prawa osób z niepełnosprawnością intelektualną, podjęcie pracy.

Metodyka zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.2I.W4.	Zna i rozumie metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej osób ze niepełnosprawnością intelektualną.
2	K_W08 E.2I.W4.	Zna i rozumie metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.
3	K_W08 E.2I.W4.	Zna organizację i metodykę zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.
4	K_W08 E.2I.W4.	Zna zasady konstruowania indywidualnego programu zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz współpracy ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego.
Umiejętności		
5	K_U02 E.2I.U4.	Potrafi analizować metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną.
6	K_U04	Potrafi dostosować proces rewalidacyjno – wychowawczy do indywidualnych specjalnych potrzeb ucznia.
7	K_U05	Potrafi analizować i stosować metody pracy z osobami

	E.2I.U4.	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.
8	K_U05 E.2I.U4.	Potrafi dokonywać analizy organizacji i metodyki zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.
9	K_U05 E.2I.U4.	Potrafi konstruować indywidualne programy zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; współpracować ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego.
10	K_U05	Potrafi opracować scenariusz zajęć rewalidacyjnych dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną oraz scenariusz zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03 E.2I.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
12	K_K03 E.2I.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
13	K_K01 E.2I.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie uczniów.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Charakterystyka funkcjonowania osób z głęboką oraz głęboką złożoną niepełnosprawnością intelektualną.
- Istota procesu rehabilitacji osób z głęboką, głęboką złożoną niepełnosprawnością intelektualną.
- Charakterystyka faz rozwojowych poszczególnych sfer rozwoju w oparciu o teorię J. Piageta - istotnych w procesie diagnozy funkcjonalnej i planowania pracy rehabilitacyjnej.
- Znaczenie dotyku w terapii osób głęboką i głęboką złożoną niepełnosprawnością intelektualną.
- Istota czynności pielęgnacyjnych w rehabilitacji osób z głęboką i głęboko złożoną niepełnosprawnością intelektualną.
- Metody wykorzystywane w rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością.
- Edukacja osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną – istota i złożoność zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.
- Charakterystyka funkcjonowania zespołów rewalidacyjno-wychowawczych.
- Metodyka postępowania wychowawczego w sytuacjach trudnych.
- Współpraca terapeutów z rodzicami osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.
- Dorosłość osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną.

Rewalidacja indywidualna

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05	Zna cele wychowania i kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
2	K_W05	Zna metody i formy wychowania i kształcenia uczniów z niepełnosprawnością.
3	K_W05 E.2I.W2.	Zna istotę zajęć z zakresu rewalidacji indywidualnej.
Umiejętności		
4	K_U01	Potrafi dostosować proces kształcenia i wychowania do indywidualnych specjalnych potrzeb ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.

5	K_U05 E.2I.U2.	Potrafi planować zajęcia rewalidacyjne.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02	Potrafi współpracować w grupie realizując zadania.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Teoretyczne podstawy rewalidacji. Przedmiot i zakres rewalidacji. Główne kierunki oddziaływań oraz rodzaje zajęć rewalidacyjnych. Zasady konstruowania programów rewalidacji indywidualnej. - Interpretacja wyników rozpoznania i formułowanie celów do rewalidacji. Określenie trudności ucznia w poszczególnych sferach wynikające z oceny poziomu funkcjonowania. - Program zajęć rewalidacyjnych – projektowanie w oparciu o diagnozę i opis indywidualnego przypadku. 		

Metodyka zajęć pozalekcyjnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05	Zna cele wychowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
2	K_W05	Zna metody i formy wychowania uczniów z niepełnosprawnością.
3	K_W05 E.2I.W2.	Zna zajęcia pozalekcyjne.
Umiejętności		
4	K_U01	Potrafi dostosować proces kształcenia i wychowania do indywidualnych specjalnych potrzeb ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.
5	K_U05 E.2I.U2.	Potrafi planować zajęcia pozalekcyjne.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02	Potrafi współpracować w grupie realizując zadania.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Przedmiot i podstawowe zadania pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej. - Formy i metody pracy opiekuńczo-wychowawczej. - Zajęcia pozalekcyjne - ich znaczenie w rozwoju dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. - Planowanie zajęć pozalekcyjnych – metody, formy, środki. - Dostosowanie zajęć pozalekcyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. 		

Wspieranie rozwoju uczniów z mózgowym porażeniem dziecięcym		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05	Zna uwarunkowania specyficznych potrzeb i możliwości dzieci z mpdz.
2	K_W05	Zna zasady, metody i formy edukacji i terapii dzieci z mpdz.
3	K_W05	Zna specyficzne środki możliwe do wykorzystania w edukacji i terapii

	E.2I.W2.	dzieci z mpdz.
		Umiejętności
4	K_U01	Potrafi dostosować proces edukacji i terapii do indywidualnych potrzeb dzieci z mpdz.
		Kompetencje społeczne
5	K_K02	Potrafi współpracować w grupie realizując zadania.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Mózgowe porażenie dziecięce: terminologia, etiologia, postacie i stopnie zaburzenia, klasyfikacja wg ICD 10. - Postać porażenia a poziom funkcjonowania dziecka. Diagnoza funkcjonalna obejmująca opis różnych sfer funkcjonowania dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym. - Jakość życia dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym i ich rodzin. - Wybrane metody rehabilitacji ruchowej, pedagogicznej, psychologicznej, m.in. NDT Bobath, Metoda Vojty, Peto. - Pielęgnacja i codzienna opieka nad dzieckiem z mpd - zasady postępowania (przenoszenie, ubieranie, karmienie, trening czystości). - Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z dzieckiem z mpd. - Zasady efektywnego wykorzystania materiałów dydaktycznych, środków rehabilitacyjnych i zaopatrzenia ortopedycznego we wspomaganie rozwoju dziecka z mpd. 		

Praktyka asystencko-pedagogiczna w szkole podstawowej specjalnej lub ogólnodostępnej lub integracyjnej w klasach 1-3 (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3I.W1.	Zna i rozumie zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W07 E.3I.W3.	Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.
3	E.3I.W2. K_W09	Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy szkoły oraz program wychowawczo-profilaktyczny oraz organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w klasach I-III szkoły podstawowej.
4	K_W08	Zna specyfikę pracy z uczniami z lekką niepełnosprawnością intelektualną w klasach I –III szkoły podstawowej specjalnej, w tym formy, rodzaje i etapy zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz zajęć o charakterze rewalidacyjnym, podstawowe cele, metody pracy, formy pracy oraz zasady realizacji funkcji kształcącej, opiekuńczo - wychowawczej i rewalidacyjnej.
5	K_W09	Zna zasady pracy zespołu wspierającego rozwój ucznia, m.in. pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów oraz zna formy działań wspierających ucznia z lekką niepełnosprawnością intelektualną w placówkach, w których student realizował praktyki.
		Umiejętności
6	K_U02	Potrafi dokonać anonimowej charakterystyki ucznia z lekką niepełnosprawnością intelektualną – na podstawie własnych obserwacji, analizy udostępnionych dokumentów, dotyczących

		określonego ucznia oraz informacji, zdobytych od nauczycieli i specjalistów.
7	K_U03 E.3I.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze.
8	K_U03 E.3I.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
9	K_U03 E.3I.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.
10	K_U03 E.3I.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.
11	K_U06 E.3I.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną na poziomie klas I-III szkoły podstawowej zgodnie z opracowaną koncepcją oraz dokonywać na bieżąco potrzebnych modyfikacji, dostosowując proces nauczania do potrzeb i możliwości uczniów.
		Kompetencje społeczne
12	K_K01 E.3I.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
13	K_K03a	Prezentuje właściwe postawy wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.
14	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela/pedagoga specjalnego w klasach I-III z uczniami z lekką niepełnosprawnością intelektualną. - Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych. - Poznanie zespołu klasowego oraz przeprowadzenie wywiadu z nauczycielem. - Poznanie zakresu i form działań wspierających ucznia z organizowanych w szkole (poznanie form udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej; modelu pracy zespołów wspierających rozwój uczniów w placówce; zapoznanie się z prowadzoną dokumentacją dotyczącą pomocy psychologiczno-pedagogicznej; poznanie sposobów diagnozowania uczniów objętych pomocą ppp). - Poznanie zasad organizacyjnych placówki, obserwacja uczniów podczas różnych aktywności, obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych poznanie różnych form i metod pracy. - Konstruowanie scenariuszy oraz nabycie umiejętności prowadzenia zajęć. - Konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. - Kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. - Weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 		

**Praktyka asystencko-pedagogiczna
w przedszkolach specjalnych dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną
w stopniu umiarkowanym lub znacznym (20 godz.)**

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3I.W1.	Zna i rozumie zadania charakterystyczne dla przedszkola oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W07 E.3I.W3.	Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i poza nim.
3	E.3I.W2. K_W09	Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy przedszkola oraz organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania dzieci w przedszkolach specjalnych dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
4	K_W09	Zna dokumentację dziecka w przedszkolu specjalnym.
5	K_W07	Zna rodzaje i etapy zajęć w przedszkolu specjalnym.
6	K_W08	Zna założenia przygotowania scenariusza zajęć w przedszkolu specjalnym.
Umiejętności		
7	K_U02	Potrafi dokonać anonimowej charakterystyki dziecka – na podstawie własnych obserwacji, analizy udostępnionych dokumentów, dotyczących określonego dziecka oraz informacji, zdobytych od nauczycieli i specjalistów.
8	K_U03 E.3I.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze.
9	K_U03 E.3I.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
10	K_U03 E.3I.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.
11	K_U06 E.3I.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dokonywać na bieżąco potrzebnych modyfikacji, dostosowując proces nauczania do potrzeb i możliwości dzieci.
Kompetencje społeczne		
12	K_K01 E.3I.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
13	K_K03a	Prezentuje właściwe postawy wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.
14	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela/pedagoga specjalnego w przedszkolu specjalnym.
- Poznanie zasad organizacyjnych placówki, obserwacja dzieci podczas różnych aktywności,

obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, poznanie różnych form i metod pracy.

- Nabycie umiejętności konstruowania scenariuszy i prowadzenia zajęć.
- Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka, m.in. nauczyciel-wychowawcy, psychologa, logopedy, innych specjalistów.
- Konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.
- Kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego w przedszkolu specjalnym.
- Weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z dziećmi w przedszkolu specjalnym.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w szkole podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (40 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W09	Zna dokumentację placówki oraz organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
2	K_W08	Zna specyfikę pracy z uczniami z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną.
3	K_W08	Zna formy, rodzaje i etapy zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz zajęć o charakterze rewalidacyjnym, podstawowe cele, metody pracy, formy pracy oraz zasady realizacji funkcji kształcącej, opiekuńczo - wychowawczej i rewalidacyjnej.
Umiejętności		
4	K_U03	Potrafi dokonać analizy obserwowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz zajęć o charakterze rewalidacyjnym.
5	K_U02	Potrafi dokonać anonimowej charakterystyki ucznia z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną – na podstawie własnych obserwacji, analizy udostępnionych dokumentów, dotyczących określonego ucznia oraz informacji, zdobytych od nauczycieli i specjalistów.
6	K_U05	Potrafi zaprojektować plan przebiegu zajęć dydaktyczno-wychowawczych (scenariusz) dla uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną na poziomie szkoły podstawowej specjalnej.
7	K_U06	Potrafi samodzielnie przeprowadzić zajęcia dla uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną zgodnie z opracowaną koncepcją oraz dokonywać na bieżąco potrzebnych modyfikacji, dostosowując proces nauczania do potrzeb i możliwości uczniów.
Kompetencje społeczne		

8	K_K03a	Prezentuje właściwe postawy wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.
9	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela/pedagoga specjalnego w szkole podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. – Poznanie zasad organizacyjnych placówki, obserwacja uczniów podczas różnych aktywności, obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, poznanie różnych form i metod pracy. – Konstruowanie scenariuszy oraz nabycie umiejętności prowadzenia zajęć. – Konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. – Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój ucznia, m.in. pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów. – Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych. – Kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. – Weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 		

Praktyka asystencko-pedagogiczna w szkole przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3I.W1.	Zna i rozumie zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W07 E.3I.W3.	Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.
3	E.3I.W2. K_W09	Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy szkoły oraz program wychowawczo-profilaktyczny oraz organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkole przysposabiającej do pracy.
4	K_W09	Zna dokumentację placówki oraz organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
5	K_W08	Zna specyfikę pracy z uczniami z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną w szkole przysposabiającej do pracy.

6	K_W08	Zna podstawowe cele, metody pracy, formy pracy oraz zasady realizacji funkcji kształcącej, opiekuńczo - wychowawczej i rewalidacyjnej.
Umiejętności		
7	K_U02	Potrafi dokonać anonimowej charakterystyki ucznia z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną – na podstawie własnych obserwacji, analizy udostępnionych dokumentów, dotyczących określonego ucznia oraz informacji, zdobytych od nauczycieli i specjalistów.
8	K_U03 E.3I.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze.
9	K_U03 E.3I.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
10	K_U03 E.3I.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.
11	K_U03 E.3I.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.
12	K_U05 E.3I.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkole przysposabiającej do pracy zgodnie z opracowaną koncepcją oraz dokonywać na bieżąco potrzebnych modyfikacji, dostosowując proces nauczania do potrzeb i możliwości uczniów.
Kompetencje społeczne		
13	K_K01 E.3I.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
14	K_K03a	Prezentuje właściwe postawy wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.
15	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela/pedagoga specjalnego w szkole przysposabiającej do pracy.
- Poznanie zasad organizacyjnych placówki, obserwacja uczniów podczas różnych aktywności, obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, poznanie różnych form i metod pracy.
- Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój ucznia, m.in. pedagoga szkolnego, psychologa, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów.
- Konstruowanie scenariuszy oraz nabycie umiejętności prowadzenia zajęć.
- Poznanie zakresu i form działań wspierających ucznia organizowanych w szkole przysposabiającej do pracy.
- Konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.
- Kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego.

- Weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci z głęboką niepełnosprawnością intelektualną (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3I.W1.	Zna i rozumie zadania charakterystyczne dla placówki oświatowej oraz środowisko, w jakim ona działa.
2	K_W07 E.3I.W3.	Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.
3	K_W09 E.3I.W2.	Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy szkoły oraz program wychowawczo-profilaktyczny oraz organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną.
4	KW_09	Zna dokumentację uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych
5	K_W08	Zna założenia przygotowania scenariusza zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.
Umiejętności		
6	K_U03 E.3I.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z osobami z głęboką niepełnosprawnością intelektualną oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze.
7	K_U03 E.3I.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
8	K_U03 E.3I.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.
9	K_U06 E.3I.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych dla uczestników zespołu rewalidacyjno-wychowawczego.
10	K_U10	Potrafi pełnić rolę wspierającą podczas zajęć prowadzonych przez nauczyciela.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03a	Prezentuje właściwe postawy wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.
12	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela/pedagoga specjalnego w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych. – Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej uczestnika oraz 		

wytycznych do konstruowania indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

- Poznanie zasad organizacyjnych placówki, obserwacja uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych podczas różnych aktywności, obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, poznanie różnych form i metod pracy.
- Konstruowanie scenariuszy zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz nabycie umiejętności prowadzenia zajęć.
- Konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.
- Kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego.
- Weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

3.9.2. LOGOPEDIA

MODUŁ: PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE

Wprowadzenie do logopedii		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1L.W1	Zna elementarną terminologię używaną w logopedii i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych. Zna i rozumie językoznawcze, medyczne i psychologiczno-pedagogiczne podstawy logopedii.
2	K_W05 E.1L.W3	Potrafi określić przedmiot i zadania logopedii. Zna i rozumie interdyscyplinarność logopedii, potrafi wskazać psychologiczno-pedagogiczne podstawy logopedii oraz działania profilaktyczno-wspomagające i terapeutyczne.
3	K_W06 E.1L.W1	Ma podstawową wiedzę dotyczącą klasyfikacji zaburzeń mowy. Zna i rozumie zaburzenia mowy.
4	K_W03 E.1L.W1	Rozumie na poziomie elementarnym uwarunkowania prawidłowego i nieprawidłowego rozwoju umiejętności językowego porozumiewania się i łączy je z różnymi formami zaburzeń mowy. Zna i rozumie medyczne podstawy logopedii; biologiczne podstawy mowy i myślenia.
Umiejętności		
5	K_U03 E.1L.U3	Potrafi odróżnić stan prawidłowego i nieprawidłowego rozwoju mowy u dziecka w różnym wieku. Potrafi analizować i oceniać stan prawidłowego i nieprawidłowego rozwoju mowy dziecka.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02c E.1L.K2.	Ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań logopedycznych w środowisku społecznym. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
7	K_K02b E.2L.K4.	Ma przekonanie o potrzebie współpracy z innymi specjalistami. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Krótki rys historyczny logopedii w APS. - Podstawowa terminologia stosowana w logopedii. - Orientacyjne normy rozwoju mowy. - Uwarunkowania umiejętności językowego porozumiewania się i trudności w tym zakresie (wstępne definiowanie form zaburzeń mowy oraz opóźnionego rozwoju mowy wraz z ich krótką charakterystyką). - Zestawienie form zaburzeń mowy wg H. Mierzejewskiej D. Emiluty – Rozya (2008). 		

- Zadania logopedii (specjalizacje w logopedii).
- Formy terapii – ćwiczenia logopedyczne.
- Współpraca logopedy z innymi specjalistami.

Wybrane zagadnienia z wiedzy o języku

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1L.W2	Zna podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa ogólnego. Zna i rozumie językoznawcze podstawy logopedii, posiada teoretyczne podstawy wiedzy o języku; zna podstawowe pojęcia i główne teorie socjolingwistyki.
2	K_W02 E.1L.W2	Zna cechy definicyjne i płaszczyzny opisu języka. Zna i rozumie językoznawcze podstawy logopedii, posiada teoretyczne podstawy wiedzy o języku.
3	K_W03 E.1L.W2	Ma podstawową wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych i społecznych uwarunkowań mowy. Zna i rozumie językoznawcze podstawy logopedii, posiada teoretyczne podstawy wiedzy o języku.
4	K_W14 E.1L.W2.	Posiada wiedzę na temat semantycznych i pragmatycznych aspektów komunikacji językowej. Zna i rozumie językoznawcze podstawy logopedii, posiada teoretyczne podstawy wiedzy o języku.
5	K_W05 E.1L.W3.	Rozumie zjawisko dwujęzyczności i komunikacji międzykulturowej. Zna i rozumie zagadnienie dwujęzyczności i jej rodzaje oraz konsekwencje dwujęzyczności dla rozwoju dziecka. Zna i rozumie zagadnienie logopedii międzykulturowej.
Umiejętności		
6	K_U01 E.1L.U2.	Różnicuje znaczenie terminów z zakresu wiedzy o języku. Potrafi analizować językoznawcze podstawy logopedii oraz analizować teoretyczne podstawy wiedzy o języku. Potrafi prezentować podstawowe pojęcia i główne teorie socjolingwistyki.
7	K_U02 E.1L.U2.	Potrafi opisać poszczególne elementy wypowiedzi językowej. Potrafi prezentować podstawowe zagadnienia z zakresu słowotwórstwa języka polskiego, składni i fleksji języka polskiego.
8	K_U01 E.1L.U2. \\ E.1L.U3.	Posiada zdolność określania funkcji języka i wypowiedzi. Potrafi analizować językoznawcze podstawy logopedii oraz analizować teoretyczne podstawy wiedzy o języku. Potrafi wykorzystywać logopedię międzykulturową
Kompetencje społeczne		
9	K_K01	Ma świadomość specjalistycznej wiedzy o języku.
10	K_K03e E.1L.K1. E.2L.K3.	Rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się w nawiązaniu do samooceny własnej kompetencji i umiejętności w tym zakresie. Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym oraz samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Język i komunikacja językowa.
- Mowa w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym.

- Płaszczyzny opisu języka.
- Cechy definicyjne języka.
- Strukturalny, generatywny i kognitywny opis języka.
- Znaczenie w języku.
- Pragmatyczne uwarunkowania komunikacji językowej.
- Funkcje języka.
- Dwujęzyczność i komunikacja międzykulturowa.

Foniatria		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1L.W1	Zna anatomie i fizjologię krtani. Zna medyczne podstawy logopedii - biologiczne podstawy mowy.
2	K_W03 E.1L.W1	Zna klasyfikację zaburzeń głosu. Zna zaburzenia głosu.
3	K_W03 E.1L.W1	Potrafi scharakteryzować przyczyny zaburzeń głosu i powiązać je z jakością głosu. Zna podstawy foniatryi.
Umiejętności		
4	K_U02 E.1L.U1.	Zauważa różnice między głosem prawidłowym a nieprawidłowym. Potrafi analizować zaburzenia głosu.
5	K_U05 E.1L.U1.	Potrafi przeprowadzić podstawowe ćwiczenia oddechowe wraz z podstawowymi ćwiczeniami z manewrami manualnymi na szyi. Potrafi analizować i stosować podstawy foniatryi.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03a	Ma świadomość konieczności przestrzegania zasad higieny i profilaktyki zaburzeń głosu.
7	K_K01 E.2L.K4.	Ma świadomość konieczności współpracy logopedy z foniatrą. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Anatomia i fizjologia narządu głosu. - Oddychanie statyczne i dynamiczne. - Podparcie oddechowe. - Fizjologiczny rozwój głosu. - Głos eufoniczny. - Mutacja i jej zaburzenia. - Klasyfikacja zaburzeń głosu. - Rehabilitacja głosu i mowy po leczeniu raka krtani. - Anatomia i fizjologia podniebienia. - Niewydolność podniebienno-gardłowa. - Rozszczep podniebienia - problemy foniatryczne. 		

Gramatyka opisowa języka polskiego - 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1L.W2.	Potrafi wskazać powiązanie i znaczenie relacji językoznawstwo-logopedia; zna terminologię używaną w językoznawstwie w zakresie fonetyki i fonologii. Zna językoznawcze podstawy logopedii w zakresie fonologii i fonetyki.
2	K_W03 E.1L.W1.	Zna budowę i funkcjonowanie narządów mowy. Zna anatomię i fizjologię struktur odpowiedzialnych za tworzenie mowy głosnej.
3	K_W08 E.1L.W2.	Zna cechy artykulacyjno-akustyczne samogłosek i spółgłosek języka polskiego. Zna fonetykę i fonologię współczesnego języka polskiego; zna fonetykę artykulacyjną, audytywną, akustyczną.
4	K_W14 E.1L.W2.	Zna zasady normatywnej wymowy języka polskiego. Zna językoznawcze podstawy logopedii w zakresie norm ortofonicznych.
5	K_W08 E.1L.W2.	Zna sławistyczny alfabet fonetyczny. Zna językoznawcze podstawy logopedii.
6	K_W08 E.1L.W2.	Zna system fonologiczny języka polskiego. Zna językoznawcze podstawy logopedii – system języka polskiego, w tym w szczególności system fonologiczny.
Umiejętności		
7	K_U01. E.1L.U2.	Potrafi umiejscowić fonologię i fonetykę w systemie języka polskiego i je scharakteryzować. Potrafi analizować językoznawcze podstawy logopedii.
8	K_U02. E.1L.U1.	Umie opisać procesy artykulacyjne głosek języka polskiego. Umie analizować i określać biologiczne podstawy mowy.
9	K_U11 E.1L.U2.	Umie wskazać realizacje zgodne i niezgodne z zasadami współczesnej normy wymawianiowej. Umie analizować i stosować w praktyce wiedzę z zakresu fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego.
10	K_U02. E.1L.U2.	Potrafi dokonać transkrypcji fonetycznej wypowiedzi. Umie analizować i interpretować zjawiska z zakresu fonetyki akustycznej, artykulacyjnej i audytywnej.
11	K_U03. E.1L.U2.	Potrafi interpretować fonologicznie zapis fonetyczny wyrazów. Potrafi analizować i stosować w praktyce wiedzę z zakresu fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego.
Kompetencje społeczne		
12	K_K01. E.1L.K2. E.2L.K3.	Rozumie konieczność posiadania i zastosowania wiedzy z zakresu fonetyki i fonologii w pracy praktycznej i naukowej logopedy. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
13	K_K03e	Potrafi posługiwać się staranną wymową polską, jest wrażliwy na błędy wymawianiowe.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawowe pojęcia fonetyki.
- Budowa i funkcjonowanie narządów mowy.
- Kryteria klasyfikacji i klasyfikacja spółgłosek.
- Kryteria klasyfikacji i klasyfikacja samogłosek.
- Rozbieżności między wymową a pismem.
- Tendencje wymawianiowe współczesnej polszczyzny.
- Podstawowe pojęcia fonologii.
- Opis fonologiczny języka polskiego.
- Prozodia języka polskiego.
- Alfabet fonetyczny sławistyczny i międzynarodowy.
- Budowa i funkcjonowanie narządów mowy.
- Opis artykulacji spółgłosek.
- Opis artykulacji samogłosek.
- Schematy artykulacyjne głosek języka polskiego.
- Transkrypcja fonetyczna z uwzględnieniem zjawisk fonetycznych zachodzących w mowie/rozbieżności między wymową a pismem.
- Analiza fonologiczna wyrazów i zapis fonologiczny.

Ortodoncja**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1L.W1.	Potrafi opisać przebieg rozwoju narządu żucia i zgryzu. Zna medyczne podstawy logopedii z zakresu ortodontcji.
2	K_W03 E.1L.W1.	Zna normę morfologiczno-czynnościową narządu żucia w poszczególnych etapach rozwojowych. Zna podstawy ortodontcji.
3	K_W04 E.1L.W1.	Potrafi opisać zaburzenia w rozwoju narządu żucia i zna ich etiologię. Zna medyczne podstawy logopedii z zakresu ortodontcji.
Umiejętności		
4	K_U02 E.1L.U1.	Umie zauważyć nieprawidłowość w budowie narządu żucia. Umie analizować i stosować wiedzę z zakresu podstaw ortodontcji.
5	K_U03 E.1L.U1. E.1L.U2.	Potrafi określić zależność pomiędzy wadami zgryzu a wadami wymowy. Potrafi analizować medyczne i językoznawcze podstawy logopedii - stosować wiedzę z zakresu ortodontcji i fonetyki oraz fonologii języka polskiego.
6	K_U05 E.1L.U1.	Umie zaplanować i zaproponować działania na rzecz profilaktyki ortodontycznej. Umie analizować i stosować podstawy ortodontcji.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01	Rozumie konieczność posiadania i zastosowania wiedzy z zakresu ortodontcji w pracy praktycznej i naukowej logopedy.
8	K_K03d	Ma świadomość konieczności współpracy logopedy z ortodontą i

E.2L.K4.	stomatologiem. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
----------	---

TREŚCI PROGRAMOWE

- Rys historyczny i możliwości współczesnej ortodoncji. Rozwój narządu żucia i zgryzu. Rozwój funkcji narządu żucia.
- Metody badania i rozpoznawania ortodontycznego.
- Diagnostyka wad zgryzu i nieprawidłowości zębowych.
- Etiologia wad narządu żucia; spójność między wadami zgryzu i wymowy.
- Epidemiologia wad zgryzu i nieprawidłowości zębowych.
- Profilaktyka ortodontyczna.
- Metody leczenia ortodontycznego.
- Wady wrodzone z uwzględnieniem rozszczepów wargi i podniebienia.

Gramatyka opisowa języka polskiego - 2

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1L.W2.	Zna elementarną terminologię używaną w językoznawstwie w zakresie fleksji, słowotwórstwa, składni, semantyki i gramatyki tekstu; ma świadomość jej przydatności w logopedii. Zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu słowotwórstwa języka polskiego, składni i fleksji języka polskiego.
2	K_W14 E.1L.W2.	Ma podstawową wiedzę teoretyczną w zakresie fleksji, słowotwórstwa, składni, semantyki i gramatyki tekstu; rozumie jej zastosowanie w logopedii. Zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu słowotwórstwa języka polskiego, składni i fleksji języka polskiego.
3	K_W08 E.1L.W2.	Posiada wiedzę na temat budowy morfologicznej wyrazów i struktur składniowych we współczesnej polszczyźnie. Zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu słowotwórstwa języka polskiego, składni i fleksji języka polskiego.
Umiejętności		
4	K_U08 E.1L.U2.	Potrafi charakteryzować formy gramatyczne wyrazów i pokazać ich budowę morfologiczną. Potrafi prezentować podstawowe zagadnienia z zakresu słowotwórstwa języka polskiego, składni i fleksji języka polskiego.
5	K_U02 E.1L.U2.	Umie przeprowadzić analizę słowotwórczą derywatów. Potrafi prezentować podstawowe zagadnienia z zakresu słowotwórstwa języka polskiego.
6	K_U02 E.1L.U2.	Potrafi dokonać analizy składniowej wypowiedzeń. Potrafi prezentować podstawowe zagadnienia z zakresu składni i fleksji języka polskiego.
7	K_U03 E.1L.U2.	Posiada zdolność oceny semantycznych relacji między wyrazami w zdaniu i między zdaniami w tekście. Potrafi prezentować podstawowe zagadnienia z zakresu składni i fleksji języka polskiego.
Kompetencje społeczne		

8	K_K01	Ma świadomość specjalistycznej wiedzy o języku polskim.
9	K_K03e E.1L.K1.	Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w nawiązaniu do samooceny własnej kompetencji i umiejętności w tym zakresie. Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawowe pojęcia morfologii.
- Charakterystyka części mowy.
- Kategorie morfologiczne polszczyzny.
- Zakres i zasady opisu fleksyjnego.
- Flexja czasownika.
- Flexja imiennych części mowy.
- Wprowadzenie do słowotwórstwa.
- Motywacja słowotwórcza.
- Rodzaje derywacji słowotwórczej.
- Tekst i kryteria tekstowości.
- Podstawowe pojęcia składni.
- Charakterystyka części zdania.
- Zdania złożone.
- Schematy zdaniowe i modalność zdaniowa.
- Znaczenie słownikowe a znaczenie kontekstowe.
- Struktura semantyczna zdania.
- Semantyka a koherencja.
- Rozpoznawanie części mowy.
- Charakterystyka gramatyczna form wyrazowych.
- Budowa morfologiczna form czasownika.
- Klasyfikacja i odmiana imiennych części mowy.
- Analiza słowotwórcza derywatów.
- Rozpoznawanie części zdania i związków wyrazów w zdaniu - analiza składniowa zdań pojedynczych.
- Analiza składniowa zdań złożonych współrzędnie.
- Analiza składniowa zdań złożonych podrzędnie.
- Analiza składniowa zdań wielokrotnie złożonych podrzędnie.

Rozwój komunikacji językowej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego.
2	K_W03 E.1L.W3.	Ma wiedzę na temat rozwoju komunikacji (w tym mowy) człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym. Zna i rozumie psychologiczne uwarunkowania rozwoju języka i myślenia dziecka. Zna psycholingwistykę rozwojową.

3	K_W03 E.1L.W3.	Zna periodyzację procesu przyswajania mowy przez dziecko. Zna rozwój i kształtowanie mowy dziecka.
4	K_W08 E.1L.W3.	Potrafi przedstawić rozwój mowy dziecka odwołując się do poszczególnych podsystemów polszczyzny, uwzględniając przy tym wiek dziecka. Zna rozwój mowy dziecka.
Umiejętności		
5	K_U01 E.1L.U3.	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zachowań komunikacyjnych u dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań językowych. Potrafi analizować i oceniać rozwój i kształtowanie mowy dziecka. Potrafi charakteryzować i oceniać psychologiczne uwarunkowania rozwoju języka i myślenia dziecka.
6	K_U02 E.1L.U3. E.1L.U2.	Ma elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów z badań dotyczących językowego porozumiewania się; potrafi formułować wnioski, opracowywać i prezentować wyniki. Potrafi analizować i interpretować rozwój mowy dziecka w oparciu o psycholingwistykę rozwojową i analizę językoznawczą.
7	K_U04	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu rozwoju komunikacji dziecka i wykorzystać ją do analizowania i interpretowania problemów dotyczących zaburzeń rozwoju mowy.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01 E.1L.K2.	Rozumie przydatność wiedzy z zakresu rozwoju mowy w pracy praktycznej i naukowej logopedy, potrafi kreatywnie korzystać ze zdobytej wiedzy i umiejętności. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
9	K_K02c E.2L.K1. E.1L.K2.	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi dostosowywać formę przekazu i jego treść do odbiorcy małego i dorosłego (w tym, m.in. specjalistów, pacjentów i ich rodzin). Jest gotów do okazywania empatii dzieciom/uczniom, szczególnie potrzebującym wsparcia i pomocy. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
10	K_K03c E.1L.K1.	Ma przekonanie o znaczeniu zachowywania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy badawczej studenta i przyszłego pedagoga. Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Periodyzacja procesu przyswajania języka przez dziecko. - Pierwszy rok życia dziecka - rozwój prelingwalny. - Przystawianie systemu fonetyczno-fonologicznego. - Kształtowanie się postaci fonologicznej wyrazu. - Poznawcze przesłanki rozwoju gramatyki. - Rozwój fleksji. - Rozwój składni. - Neologizmy w mowie dzieci. - Przystawianie znaczeń wyrazów - Rozwój słownictwa 		

- Rozwój umiejętności dialogowych i narracyjnych
- Cechy charakterystyczne wypowiedzi dzieci we wczesnym okresie nabywania języka (na podstawie analizy materiałów zapisanych)
- Cechy charakterystyczne wypowiedzi dzieci 4, i 5- letnich (na podstawie analizy materiałów opublikowanych)
- Kształtowanie się świadomości fonologicznej
- Umiejętności językowe dziecka rozpoczynające naukę w szkole

Audiologia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1L.W3.	Rozumie potrzebę współpracy logopedy z audiologiem, laryngologiem i protetykiem słuchu. Rozumie potrzebę działań profilaktyczno-wspomagających z zakresu powstawania i usprawniania dzieci z wadą słuchu. Zna podstawy audiofonologii pedagogicznej. Zna metodę fonogestowej wizualizacji mowy (<i>Cued Speech</i>); podstawy języka migowego. Rozumie rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii logopedycznej osób z wadą słuchu.
2	K_W03 E.1L.W1.	Zna anatomię, fizjologię i patologię narządu słuchu oraz trudności wynikające z zaburzeń w jego obrębie. Zna medyczne podstawy logopedii; biologiczne podstawy mowy, podstawy audiologii oraz zaburzenia genetyczne powodujące niedosłuch.
3	K_W04 E.2L.W1.	Zna subiektywne i obiektywne metody badań audiologicznych oraz klasyfikacje wad słuchu. Rozumie umiejętność właściwego interpretowania wyników badań audiologicznych w kontekście metody wychowania słuchowego i językowego oraz rewalidacji indywidualnej.
4	K_W06	Zna klasyfikacje wad słuchu, a co za tym idzie, jest świadomy potrzeby wykorzystania dostępnych urządzeń wspomagających słyszenie w procesie terapii logopedycznej osób z wadą słuchu.
Umiejętności		
5	K_U01 E.2L.U1. E.1L.U1.	Umie interpretować wybrane wyniki badań słuchu, a także wskazywać kierunek interwencji audiologicznej, np. dobór protezy słuchu, zmiana bieżących parametrów. Umie analizować i stosować podstawy audiologii; Umie analizować wyniki badań audiologicznych będących medycznymi podstawami logopedii; wskazać kierunek postępowania surdologopedycznego, np. wychowania słuchowego i językowego oraz rewalidacji indywidualnej w oparciu o wyniki badań audiologicznych
6	K_U05 E.2L.U1. E.1L.U3.	Potrafi przewidzieć wpływ wady słuchu na rozwój dziecka. Potrafi przeprowadzać wstępną diagnozę audiologiczną (orientacyjne badanie słuchu) i konstruować program postępowania diagnostycznego w kierunku potwierdzenia wady słuchu. Potrafi wykorzystywać podstawy audiofonologii pedagogicznej.

Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.1L.K2.	Ma świadomość konieczności współpracy logopedy z audiologiem w przypadku pacjentów z wadą słuchu. Rozumie potrzebę okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
8	K_K02 E.1L.K2.	Rozumie konieczność używania protez wspomagających słyszenie i w razie potrzeby wie gdzie skierować pacjenta. Rozumie wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Anatomia narządu słuchu (elementy budowy ślimaka, części ślimakowej nerwu przedsionkowo-ślimakowego, elementy drogi słuchowej w pniu mózgu, śródmózgowi u, ośrodki podkorowe i korowe). - Elementy fizjologii procesu słyszenia z uwzględnieniem tych aspektów, które będą przydatne logopedzie. - Subiektywne i obiektywne techniki badań : audiometria tonalna, audiometria impedancyjna, OAE, badania elektrofizjologiczne. - Przyczyny niedosłuchu. - Problematyka niedosłuchów odbiorczych, przewodzeniowych oraz mieszanych ze szczególnym uwzględnieniem elementów przydatnych logopedzie. - Centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego (CAPD) i ich wpływ na rozwój mowy dziecka. 		

Neurologia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1L.W1.	Rozumie i potrafi scharakteryzować kolejne etapy rozwoju dziecka w kontekście dojrzewania układu nerwowego. Zna i rozumie medyczne podstawy logopedii.
2	K_W08 E.1L.W1. E.1L.W3.	Potrafi scharakteryzować zespoły objawów oraz przebieg prezentowanych w czasie zajęć chorób układu nerwowego u dzieci. Zna i rozumie anatomie i fizjologię układu nerwowego oraz biologiczne podstawy mowy i myślenia. Zna podstawy neuropsychologii.
Umiejętności		
3	K_U04 E.1L.U1	Posługuje się skalami oceniającymi rozwój psychomotoryczny. Potrafi analizować medyczne podstawy logopedii; analizować i określać biologiczne podstawy mowy i myślenia, wyjaśniać anatomie i fizjologię układu nerwowego.
4	K_U03 E.1L.U3. E.1L.U3.	Rozpoznaje zaburzenia rozwoju psychomotorycznego w pierwszych latach życia. Potrafi analizować i oceniać rozwój i kształtowanie mowy dziecka. Potrafi określać rolę integracji sensorycznej w rozwoju mowy i przyswajaniu języka.
5	K_U03 E.1L.U1	Stosuje prawidłowo terminy określające najczęstsze zespoły objawów neurologicznych.

	E.1L.U3.	Potrafi wyjaśniać anatomię i fizjologię układu nerwowego niezbędną do określania najczęstszych zespołów neurologicznych. Potrafi wykorzystywać podstawy neuropsychologii; analizować i oceniać rozwój i kształtowanie mowy dziecka.
6	K_U03 E.2L.U1	Zbiera samodzielnie wywiad dotyczący zaburzeń mowy i innych objawów im towarzyszących. Potrafi analizować i stosować diagnostykę logopedyczną w przypadku chorób układu nerwowego.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03a E.2L.K1. E.1L.K2.	Jest wrażliwy na potrzeby osób z chorobami i zespołami chorobowymi OUN, okazuje empatię w kontakcie z podopiecznymi. Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawy anatomii i fizjologii oraz przyczyny i objawy uszkodzenia OUN. - Metody badań diagnostycznych w neurologii. - Rozwój psychoruchowy dziecka i jego zaburzenia. - Najczęstsze choroby i zespoły chorobowe OUN: <ul style="list-style-type: none"> • mózgowe porażenie dziecięce, • niepełnosprawność intelektualna – problemy medyczne i społeczne, • wady rozwojowe mózgu i rdzenia, • padaczki, • urazy czaszkowo-mózgowe i ich następstwa, • choroby naczyniowe mózgu. 		

Diagnozowanie logopedyczne zaburzeń wymowy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.2L.W1.	Potrafi zdefiniować terminy: diagnozowanie logopedyczne, diagnoza logopedyczna oraz podać ich cechy. Zna zasady diagnozy logopedycznej.
2	K_W03 E.2L.W1. E.1L.K1.	Potrafi nazywać zakłócenia w artykulacji i realizacji wyrazów. Zna zagadnienia rodzajów zaburzeń wymowy (dyslalii). Zna językoznawcze podstawy logopedii; fonetykę i fonologię współczesnego języka polskiego.
3	K_W04 E.1L.W3	Zna narzędzia badania logopedycznego w przypadkach dyslalii. Zna rolę warsztatu pracy logopedy.
4	K_W08 E.2L.W1.	Potrafi omówić wyniki poszczególnych prób badania logopedycznego oraz podać ich możliwe interpretacje. Zna metodykę postępowania logopedycznego.
Umiejętności		
5	K_U03	Potrafi przeprowadzić badanie logopedyczne w przypadkach

	E.2L.U1.	zaburzeń artykulacyjnych oraz opóźnionego rozwoju mowy na etapie wyrównywania się. Potrafi określać zaburzenia wymowy (dyslalie) i opóźniony rozwój mowy w diagnozie.
6	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi zarejestrować stan struktur językowych w mowie dziecka i odpowiednio je sklasyfikować jako: w normie rozwojowej, w opóźnionym albo zaburzonym rozwoju mowy. Potrafi przeprowadzać diagnozę, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
7	K_U03 E.2L.U1.	Poddaje trafnej analizie objawy, przyczyny i patomechanizmy zakłóceń w realizacji fonemów i struktury wyrazów u prezentowanych pacjentów. Potrafi przeprowadzać diagnozę, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
8	K_U05 E.2L.U1.	Potrafi dokonać rozpoznania logopedycznego w przypadkach dyslalii (postawić diagnozę logopedyczną i ją uzasadnić). Potrafi przeprowadzać diagnozę, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
9	K_U04 E.2L.U1.	Potrafi określić cel usprawniania danej osoby, rokowania i opracować dla niej program terapii logopedycznej. Potrafi konstruować programy terapii logopedycznej, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
Kompetencje społeczne		
10	K_K03b E.1L.K2.	Ma poczucie odpowiedzialności za sformułowane wnioski z postępowania diagnostycznego oraz sporządzoną opinię logopedyczną o podopiecznym. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
11	K_K03e E.2L.K3. E.1L.K1.	Jest świadomy konieczności doskonalenia umiejętności zawodowych dotyczących diagnozy i terapii osób z zaburzeniami wymowy. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
12	K_K03c E.1L.K1.	Przestrzega zasad etyki zawodowej (uwzględniając tajemnicę zawodową). Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
13	K_K01 E.2L.K4.	Potrafi zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnienia terminologiczne dot. diagnozowania logopedycznego (różnicowanie objawów, przyczyn i patomechanizmów) - Badanie logopedyczne ukierunkowane na zaburzenia artykulacyjne i zaburzenia struktury wyrazów (w przypadkach dyslalii i opóźnionego rozwoju mowy na etapie wyrównywania się – zróżnicowanie procedury badania, przebieg i omówienie konkretnych przypadków (przykłady nagrań DVD) - Dokumentacja przebiegu badania logopedycznego (karty badania logopedycznego, protokoły przebiegu badania logopedycznego, opinie logopedyczne). - Programy terapii logopedycznej w przypadkach dyslalii i opóźnionego rozwoju mowy. - Praktyczne zastosowanie wiedzy dotyczącej diagnozowania logopedycznego - prezentacje (dokonywane przez studentów) studiów przypadków (na podstawie relacji z przeprowadzonego samodzielnie badania i nagrań na DVD) ze szczegółowym omówieniem: 		

diagnozy wraz z uzasadnieniem, rokowań dotyczących dalszego rozwoju mowy u podopiecznych oraz planu usprawniania logopedycznego.

Metodologia badań logopedycznych

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1L.W3.	Potrafi wymienić i omówić metody, narzędzia i techniki stosowane w badaniach logopedycznych.1 Zna psychologiczno-pedagogiczne podstawy logopedii. Zna zasady organizacji pomocy logopedycznej. Zna metody pedagogiczne w terapii logopedycznej.
2	K_W03 E.2L.W1.	Zna zasady stosowania tych narzędzi. Zna zasady diagnostyki logopedycznej.
Umiejętności		
3	K_U04 E.2L.U1. E.1L.U3	Ma umiejętność dokonania wyboru trafnego narzędzia badawczego w określonych przypadkach. Umie analizować psychologiczno-pedagogiczne podstawy logopedii. Umie analizować i stosować metody pedagogiczne.
4	K_U03 E.2L.U1.	Umie zastosować dane narzędzie badawcze. Potrafi analizować i stosować diagnostykę logopedyczną. Umie przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
Kompetencje społeczne		
5	K_K01 E.1L.K2.	Ma świadomość konieczności stosowania wielu narzędzi i technik badania logopedycznego w diagnozowaniu logopedycznym. Wykorzystanie zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
6	K_K03c E.2L.K3	Ma świadomość konieczności przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

TRZĘCI PROGRAMOWE

- Organizacja pracy - warsztat, organizacja, ochrona danych, ubezpieczenie, bezpieczeństwo, higiena.
- Testy, skale, kwestionariusze, karty wywiadu - budowa, cele konstruowania. Podstawowe wymogi stawiane testom.
- Badania logopedyczne:
 - przesiewowe oraz całościowe: testy, karty logopedyczne,
 - cząstkowe: badania słuchu fonematycznego, badanie kinestezji artykulacyjnej, pamięci słuchowo werbalnej,
 - specjalistyczne logopedyczne - krótkie omówienie istniejących testów do poszczególnych zaburzeń.
- Metody, techniki i narzędzia stosowane w badaniach logopedycznych,
- Zasady stosowania określonych testów. Zasady wyboru określonych narzędzi badawczych.

Podstawy neuropsychologii

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1L.W3.	Potrafi podać znaczenie pojęć z zakresu neuropsychologicznych mechanizmów zachowania – bodziec, analizator, systemy sieci neuron. Zna podstawy neuropsychologii.
2	K_W03 E.1L.W3.	Potrafi określić zasady działania mózgowych mechanizmów pamięci, percepcji, emocji. Zna podstawy neuropsychologii.
3	K_W08 E.1L.W3.	Umie wyjaśnić znaczenie plastyczności neuronalnej i jej rolę w uczeniu się i usprawnianiu osób z dysfunkcjami mózgu. Zna podstawy neuropsychologii
Umiejętności		
4	K_U02 E.1L.U3.	Potrafi wyszukać i ocenić informacje na temat mózgowej regulacji funkcji psychicznych. Potrafi wykorzystywać podstawy neuropsychologii.
Kompetencje społeczne		
5	K_K01 E.1L.K2.	Docenia przydatność wiedzy neuropsychologicznej w pracy logopedy. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawowe informacje o budowie i funkcjach układu nerwowego.
- Mózg a percepcja.
- Mózgowe mechanizmy kontroli emocji.
- Wpływ stresu na funkcjonowanie mózgu i organizmu.
- Mózg i pamięć: pamięć krótkotrwała i pamięć trwała; wpływ emocji na zapamiętywanie
- Mózgowe mechanizmy mowy.

Zaburzenia komunikacji w ASD

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 E.2L.W1.	Charakteryzuje cechy diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu (ASD) i różnicuje je z innymi tzw. całościowymi zaburzeniami rozwojowymi oraz z zaburzeniami spowodowanymi niedokształceniem mowy o różnej etiologii. Zna i rozumie zasady diagnozy osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
2	K_W03 E.2L.W1.	Potrafi opisać wczesne symptomy zaburzeń autystycznych (w tym objawy dotyczące komunikacji z otoczeniem i mowy). Zna i rozumie zasady diagnozy osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

3	K_W02 E.2L.W1.	Potrafi wyjaśnić prawdopodobne przyczyny zaburzeń ASD w oparciu o najnowsze wyniki badań naukowych. Zna i rozumie zasady diagnozy osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4	K_W08 E.2L.W1.	Potrafi scharakteryzować podstawowe zasady kompleksowej terapii osób z ASD. Zna i rozumie zasady terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
5	K_W08 E.2L.W1.	Umie wyjaśnić dobór metod terapeutycznych stosownie do potrzeb dziecka. Zna i rozumie metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
Umiejętności		
6	K_U02 E.2L.U1.	Potrafi interpretować objawy zaburzeń mowy i komunikacji obserwowane u osób z ASD. Potrafi planować i realizować diagnozę logopedyczną osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
7	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi formułować diagnozę logopedyczną dziecka z ASD. Potrafi planować i realizować diagnozę logopedyczną osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
8	K_U04 E.2L.U1.	Umie stworzyć program terapii logopedycznej dla dziecka z ASD. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03e E.2L.K3. E.1L.K1.	Rozumie konieczność stałego poszerzania wiedzy na temat diagnozy i terapii osób z ASD. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
10	K_K03a	Jest wrażliwy na specyficzne potrzeby osób z ASD.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie autyzmu, a także ASD (zaburzenia ze spektrum autyzmu). - Klasyfikacje autyzmu - kryteria diagnostyczne. - Przyczyny ASD. - Psychologiczne teorie autyzmu. - Czas wystąpienia ASD, pierwsze objawy. - Reakcje na środowisko fizyczne, rozwój poznawczy, rozwój ruchowy, inne zachowania osób z autyzmem. - Mowa osób z ASD (zaburzenia rozwoju mowy, podstawowe deficyty językowe w komunikowaniu się osób z autyzmem). - Przegląd narzędzi do badań przesiewowych zaburzeń komunikacyjnych i społecznych oraz do diagnozy zaburzeń ze spektrum autyzmu. - Metody terapii osób z ASD. - Proces stymulowania rozwoju komunikacji osób z ASD. - Diagnoza różnicowa zaburzeń komunikacji w autyzmie z innymi formami zaburzonego rozwoju mowy. - Konstruowanie planu zajęć logopedycznych dla dzieci ze ASD. 		

Profilaktyka logopedyczna

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1L.W1.	Zna czynniki ryzyka w okresie pre-, peri- i postnatalnym i ich negatywny wpływ na całościowy rozwój jednostki. Zna medyczne podstawy logopedii; biologiczne podstawy mowy i myślenia; anatomię i fizjologię układu nerwowego.
2	K_W05 E.1L.W1. E.1L.W3.	Charakteryzuje czynniki warunkujące prawidłowy rozwój mowy oraz konsekwencje zaburzeń w jego przebiegu. Zna podstawy neonatologii i fizjoterapii w logopedii. Zna rozwój i kształtowanie mowy dziecka.
3	K_W06 E.1L.W1. E.2L.W1.	Zna normę i patologię w zakresie odruchów i czynności fizjologicznych w obrębie aparatu artykulacyjnego, a także karmienia. Zna medyczne podstawy logopedii; biologiczne podstawy mowy. Zna zasady diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych.
4	K_W09 E.1L.W3.	Zna zasady i metody logopedycznych oddziaływań profilaktycznych w ramach różnych resortów (zdrowia/edukacji). Zna działania z zakresu profilaktyki logopedycznej oraz zasady organizacji pomocy logopedycznej szczególnie w grupach przedszkolnych (zajęcia ortofoniczne).
Umiejętności		
5	K_U02 E.1L.U3.	Umie poddać analizie przebieg podstawowych funkcji orofacjalnych (oddychanie, połykanie, odgryzanie, żucie) oceniając ich poziom. Umie analizować psychologiczno-pedagogiczne podstawy logopedii i działań profilaktyczno-wspomagających. Umie analizować i oceniać rozwój i kształtowanie mowy dziecka oraz stosować profilaktykę logopedyczną.
6	K_U05 E.1L.U3.	Umie przygotować i przeprowadzić zajęcia ortofoniczne w grupie dzieci w zróżnicowanym wieku (3-7 lat) stosując elementy logorytmiki
Kompetencje społeczne		
7	K_K02 E.2L.K4.	Ma świadomość potrzeby współpracy interdyscyplinarnej. Ma świadomość konieczności współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

TRZĘCI PROGRAMOWE

- Czynniki warunkujące prawidłowy rozwój mowy.
- Kształtowanie się mowy dziecka – normy rozwojowe.
- Okres prenatalny: rozwój dziecka w okresie życia płodowego (pod kątem rozwoju mowy).
- Czynniki okołoporodowe – dzieci z grup ryzyka.
- Okres pourodzeniowy.
- Okres niemowlęstwa i wczesnego dzieciństwa: integracja odruchów; karmienie naturalne i sztuczne oraz jego skutki; podawanie pokarmów stałych; prawidłowe czynności fizjologiczne w obrębie aparatu artykulacyjnego – odgryzanie, żucie, połykanie; oddychanie prawidłowe i nieprawidłowe oraz jego skutki; parafunkcje i ich zapobieganie, higiena jamy ustnej; zapewnienie w miarę potrzeby opieki specjalistycznej.
- Profilaktyka zaburzeń słuchu.
- Prezentacje przygotowywane przez studenta.
- Metodyka zajęć ortofonicznych.

- Hospitowanie i prowadzenie zajęć ortofonicznych.
- Treści programowe i zasady prowadzenia pogadanki dla rodziców z zakresu profilaktyki logopedycznej.
- Prowadzenie pogadanki dla rodziców.
- Omówienie zajęć ortofonicznych i pogadanki.

Wczesna interwencja logopedyczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1L.W1. E.2L.W1.	Charakteryzuje główne problemy w sferze zagrożeń dla rozwoju mowy. Zna i rozumie: medyczne podstawy logopedii, biologiczne podstawy mowy i myślenia, zaburzenia genetyczne oraz niepełnosprawności sprzężone. Zna i rozumie zasady diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych oraz postępowania rehabilitacyjnego w zaburzeniach połykania, a także zagadnienia wczesnej interwencji logopedycznej.
2	K_W08 E.1L.W1.	Potrafi opisać i wyjaśnić patomechanizm zaburzeń rozwojowych w przypadku noworodków i niemowląt. Zna i rozumie podstawy neonatologii i fizjoterapii w logopedii.
3	K_W06 E.1L.W3.	Rozumie znaczenie zasad terapii noworodków i niemowląt. Zna i rozumie: rozwój i kształtowanie mowy dziecka, rolę integracji sensorycznej w rozwoju mowy i przyswajaniu języka.
Umiejętności		
4	K_U01 E.1L.U1.	Poddaje trafnej analizie objawy wczesnych zagrożeń dla rozwoju mowy. Potrafi analizować medyczne podstawy logopedii; analizować i określać biologiczne podstawy mowy i myślenia.
5	K_U04 E.1L.U1.	Potrafi przygotować plan postępowania profilaktycznego w przypadku zagrożenia nieprawidłowego rozwoju mowy. Potrafi analizować i stosować podstawy neonatologii i fizjoterapii w logopedii.
6	K_U04 K_U05 E.1L.U3. E.2L.U1.	Potrafi przygotować plan postępowania terapeutycznego w przypadku wczesnych symptomów zaburzenia rozwoju mowy. Potrafi analizować i oceniać rozwój oraz kształtowanie mowy dziecka. Potrafi określać rolę integracji sensorycznej w rozwoju mowy i przyswajaniu języka. Potrafi analizować i stosować diagnostykę logopedyczną czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych; planować i realizować postępowanie rehabilitacyjne w zaburzeniach połykania; planować i realizować wczesną interwencję logopedyczną.
7	K_U10 K_K02a	Umie elastycznie stosować formy interakcji z rodzicami pacjentów.
Kompetencje społeczne		

8	K_K03a E.1L.K1. E.2L.K1.	Jest wrażliwy na indywidualne potrzeby pacjentów z grupy ryzyka zaburzeń oraz ich rodzin, potrafi okazywać empatię dzieciom potrzebującym pomocy. Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym. Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
---	--------------------------------	--

TREŚCI PROGRAMOWE

- Cele i pojęcia wczesnej interwencji.
- Czynniki warunkujące prawidłowy rozwój dziecka od poczęcia (czynniki endo- i egzogenne; istota wywiadu, rozwój odruchowych reakcji oralnych (PNR) w okresie prenatalnym).
- Warunki okołoporodowe (poród: norma i patologia, metody diagnostyczne noworodka).
- Diagnoza PNR : norma i patologia, momenty strategiczne - propozycja własna.
- Znaczenie mechanizmów kompensacyjnych w odruchowych reakcjach oralnych.
- Inne metody diagnostyczne, adekwatne do oceny rozwoju dziecka (ocena funkcji pokarmowych, zasady badania mowy wczesnodziecięcej i dg wieku rozumienia mowy wg Monachijskiej Funkcjonalnej Diagnostyki Rozwojowej wg. T. Hellbruge i Lajosi).
- Warunki prawidłowego rozwoju mowy od urodzenia do końca 1 r.ż. (dojrzewanie odruchów istotnych dla rozwoju mowy, formy aktywności prewerbalnej, rozwój fonacji pozytywnej, karmienie naturalne i zasady karmienia terapeutycznego, kalendarz funkcji pokarmowych).
- Wczesna stymulacja sfery oralnej u noworodków i niemowląt w przypadku zaburzeń oralnych- propozycja własna (materiały filmowe, formułowanie pisemnej diagnozy oraz programów terapii).

Komunikacja osób z niepełnosprawnością sprzężoną (AAC)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1L.W1	Rozumie i potrafi scharakteryzować znaczenie pojęć i zakres zagadnień związanych z diagnozą i terapią logopedyczną osób ze złożoną niepełnosprawnością. Zna i rozumie niepełnosprawności sprzężone.
2	K_W08 E.2L.W1.	Potrafi scharakteryzować poznane metody diagnozy możliwości komunikacyjnych osób ze złożoną niepełnosprawnością. Zna i rozumie zasady diagnozy i terapii logopedycznej, w tym osób z niepełnosprawnością intelektualną; zna zagadnienia tyflologopedii.
3	K_W08 E.1L.W3.	Potrafi omówić podstawowe założenia programów terapeutycznych służących kompleksowej terapii osób ze sprzężoną niepełnosprawnością (np. terapii polisensorycznej, terapii metodą Knillów). Zna i rozumie metody pedagogiczne w terapii logopedycznej.
4	K_W09 E.1L.W3.	Zna założenia wspomagających i alternatywnych metod komunikacji Zna i rozumie metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); metodę fonogestowej wizualizacji mowy (<i>Cued Speech</i>); podstawy języka migowego, rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii logopedycznej.
		Umiejętności

5	K_U02 E.1L.U1.	Poddaje trafnej analizie zachowania komunikacyjne osób ze sprzężoną niepełnosprawnością. Potrafi analizować niepełnosprawności sprzężone.
6	K_U03 E.1L.U3.	Potrafi diagnozować i budować kompetencje partnera komunikacji osoby uczącej się AAC oraz dobierać i nauczać odpowiednich strategii komunikacji. Potrafi analizować i stosować metody pedagogiczne, metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC) oraz podstawy języka migowego w terapii logopedycznej.
7	K_U04 E.1L.U3.	Potrafi planować sytuację nauczania osób niemówiących, posługiwania się pierwszymi i kolejnymi znakami manualnymi oraz graficznymi. Potrafi stosować metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC).
8	K_U04 E.1L.U3.	Potrafi rozszerzać wypowiedzi użytkowników AAC. Potrafi stosować metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC) oraz podstawy języka migowego w terapii logopedycznej.
9	K_U04 E.2L.U1.	Potrafi dobierać i konstruować proste pomoce do komunikacji (tablice wyboru, uczestnictwa, kontekstowe), także w wersji nakładek/tablic na komunikatory. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego. Potrafi analizować i stosować tyflogopedię
Kompetencje społeczne		
10	K_K03a E.2L.K1.	Jest wrażliwy na potrzeby osób ze złożoną niepełnosprawnością. Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Znaczenie pojęć „niepełnosprawność sprzężona”, „wieloraka”, „złożona”, sposoby pracy w zespołach terapeutyczno-diagnostycznych.
- Wpływ złożonych dysfunkcji na możliwości komunikacyjne.
- Specyficzne potrzeby osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi w nawiązywaniu kontaktu z otoczeniem.
- Diagnoza możliwości i ograniczeń komunikacyjnych (teoretyczne omówienie zagadnień).
- Praca z osobami ze złożonymi dysfunkcjami sensorycznymi (głuchoniewidomymi).
- Programy diagnostyczne i terapeutyczne dla dzieci ze sprzężoną niepełnosprawnością oparte na obserwacji i analizie zachowań dziecka oraz wspieraniu poczucia bezpieczeństwa (terapia polisensoryczna, metoda Knillów, elementy programu INSITE).
- Budowanie środowiska językowego dla osoby uczącej się AAC (przygotowanie partnerów komunikacyjnych, strukturyzacja, wspomaganie przekazu, wspomaganie znakami stymulacja języka).
- Budowanie kompetencji partnera komunikacji osoby uczącej się AAC.
- Obieranie i nauczanie strategii komunikacji.
- Zabawy interakcyjne na poziomie przedjęzykowym (wyzwalanie intencji komunikacyjnej, rozszerzanie zachowań komunikacyjnych).
- Planowanie sytuacji nauczania osób niemówiących posługiwania się pierwszymi i kolejnymi znakami manualnymi oraz graficznymi.
- Rozszerzanie wypowiedzi użytkowników AAC i ich komunikacyjnych funkcji.
- Dobieranie i konstruowanie prostych pomocy do komunikacji (tablice wyboru, uczestnictwa, kontekstowe), także w wersji nakładek/tablic na komunikatory.
- Wpłatanie nauki AAC w rutynę domową lub/i placówki edukacyjnej.
- Studia przypadków: diagnoza umiejętności komunikacji dziecka niemówiącego i słabo

mówiącego oraz planowanie pracy z nim (opcjonalnie: na materiale filmowym dostarczonym przez uczestników.

Psychogenne zaburzenia mowy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1L.W3. E.1L.W1.	Potrafi wymienić zaburzenia mowy o podłożu psychogennym. Zna psychologiczne podstawy logopedii. Zna podstawy psychopatologii i psychiatrii.
2	K_W05 E.2L.W1.	Zna poglądy różnych autorów na temat mutyzmu. Zna zagadnienie mutyzmu wybiórczego.
3	K_W03 E.1L.W1.	Zna obraz kliniczny schizofrenii i potrafi scharakteryzować schizofazję. Zna podstawy psychiatrii.
4	K_W03 E.1L.W1.	Zna definicje afonii i dysfonii psychogennej. Zna zaburzenia głosu.
5	K_W08	Zna metody terapii w przypadku psychogennych zaburzeń mowy.
Umiejętności		
6	K_U03 E.1L.U3. E.2L.U1. E.2L.U1.	Potrafi dokonać diagnozy różnicowej i odróżnić psychogenne zaburzenia mowy od zaburzeń mowy o innej etiologii. Potrafi przeprowadzać diagnozę, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego. Potrafi diagnozować i analizować mutyzm wybiórczy. Potrafi analizować i stosować podstawy psychopatologii i psychiatrii.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03a E.2L.K1.	Zna zasady etyki zawodowej w postępowaniu z pacjentami z psychogennymi zaburzeniami mowy. Jest gotów do okazywania empatii pacjentom potrzebującym wsparcia i pomocy.
8	K_K02d E.2L.K4.	Ma świadomość konieczności współpracy logopedy z psychoterapeutą lub lekarzem psychiatrą w przypadku niektórych psychogennych zaburzeń mowy. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Psychogenne zaburzenia mowy w klasyfikacji ICD-10. - Mutyzm jako psychogenne zablokowanie funkcji językowych. - Zaburzenia mowy w chorobach psychiatrycznych. - Schizofrenia i schizofazja – zapoznanie z obrazem klinicznym choroby i charakterystyka mowy osób na nią cierpiących. - Afonia i dysfonia psychogenne. - Logofobia. 		

Rozszerzona diagnoza logopedyczna

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1L.W1. E.1L.W2. E.1L.W3.	Zna i rozumie wpływ złożonych patomechanizmów na rozwój komunikacji (w tym komunikacji językowej). Zna medyczne podstawy logopedii. Zna językoznawcze podstawy logopedii. Zna psychologiczno-pedagogiczne podstawy logopedii.
2	K_W04 E.2L.W1.	Zna metody, narzędzia i techniki badania umożliwiające rozpoznanie złożonych zaburzeń w porozumiewaniu się. Zna zasady diagnostyki logopedycznej.
3	K_W08 E.2L.W1.	Potrafi omówić wyniki poszczególnych prób rozszerzonego badania logopedycznego oraz podać ich możliwe interpretacje. Zna zasady diagnostyki logopedycznej.
Umiejętności		
4	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi przeprowadzić rozszerzone badanie logopedyczne w przypadkach złożonych zaburzeń w komunikacji (wrodzonych i nabytych). Potrafi planować i przeprowadzać diagnozę, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
5	K_U03 E.2L.U1.	Umie wyjaśnić wpływ złożonych patomechanizmów na rozwój dziecka (funkcjonowanie osoby) ze szczególnym uwzględnieniem stanu komunikacji oraz uszeregować je według siły ich oddziaływania. Potrafi planować i przeprowadzać diagnozę, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
6	K_U05 E.2L.U1.	Potrafi sformułować diagnozę logopedyczną uwzględniającą złożoność patomechanizmów zaburzeń w porozumiewaniu się, określić cel usprawniania danej osoby, rokowania i opracować dla niej program terapii logopedycznej. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
7	K_U04 E.2L.U1.	Potrafi sporządzić protokół z przeprowadzonego badania logopedycznego osoby ze złożonymi trudnościami w porozumiewaniu się oraz opinię logopedyczną. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego
Kompetencje społeczne		
8	K_K03b E.1L.K2.	Ma poczucie odpowiedzialności za sformułowane wnioski z postępowania diagnostycznego u podopiecznego z zaburzeniami mowy o złożonym patomechanizmie oraz sporządzoną opinię o podopiecznym. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
9	K_K03e E.2L.K3. E.1L.K1	Jest świadomy konieczności doskonalenia umiejętności zawodowych dotyczących diagnozy i terapii osób z zaburzeniami komunikacji językowej o złożonym patomechanizmie. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej. Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

10	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej (uwzględniając tajemnicę zawodową).
11	K_K01 E.2L.K4.	Rozumie potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Różnice w metodologii diagnozowania logopedycznego osób, u których zaburzenia w komunikacji językowej zostały wywołane złożonymi patomechanizmami. - Uszczegółowienie procedury całościowego badania logopedycznego w przypadkach złożonych zaburzeń w porozumiewaniu się (konieczność uzupełniania dodatkowymi badaniami pedagogiczno-logopedycznymi). - Zestawienie form zaburzeń mowy w świetle praktyki logopedycznej – niesklasyfikowane zaburzenia mowy o złożonym patomechanizmie. - Protokoły z rozszerzonego badania logopedycznego - schemat i zasady opracowania protokołu wraz z opinią logopedyczną. - Schematy programów usprawniania logopedycznego wraz z ich celami w przypadkach złożonych zaburzeń w porozumiewaniu się. - Praktyczne zastosowanie wiedzy dotyczącej rozszerzonej diagnozy logopedycznej - prezentacje (dokonywane przez studentów) studiów przypadków (na podstawie relacji z przeprowadzonego samodzielnie badania i nagrań na DVD) ze szczegółowym omówieniem: diagnozy wraz z uzasadnieniem, rokowań dotyczących dalszego rozwoju mowy u podopiecznych oraz planu usprawniania logopedycznego. 		

Podstawy logopedii artystycznej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W12 E.1L.W3.	Zna zagadnienia dotyczące ustawiania, rozwijania i doskonalenia głosu. Zna i rozumie podstawy logopedii artystycznej.
2	K_W05 E.1L.W3.	Zna zasady dotyczące higieny głosu. Zna rolę warsztatu pracy logopedy dotyczącą higieny głosu.
3	K_W12 E.1L.W3.	Zna ćwiczenia kształtujące prawidłową dykcję i emisję głosu. Zna i rozumie podstawy logopedii artystycznej kształtujące prawidłową dykcję i emisję głosu.
4	K_W04 E.2L.W1.	Zna metody rehabilitacji głosu. Zna i rozumie podstawy rehabilitacji głosu.
Umiejętności		
5	K_U13 E.2L.U1. E.1L.U1. E.1L.U3.	Umie stworzyć program postępowania logopedycznego w zakresie dykcji, emisji i higieny głosu. Potrafi analizować zaburzenia głosu i logopedię artystyczną.
6	K_U10 E.2L.U1.	Potrafi pracować w zespole oraz prowadzić zajęcia z grupą w danym obszarze logopedii. Potrafi planować i realizować pracę logopedyczną w zespole z

		grupą.
		Kompetencje społeczne
7	K_K03e E.2L.K3.	Ma świadomość konieczności samokształcenia w zakresie dykcji, emisji i higieny głosu. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Omówienie problematyki ustawienia, rozwijania i doskonalenia głosu. - Ćwiczenia oddechu całościowego. - Wydłużanie fazy wydechowej. - Ćwiczenia równomierności fazy wydechowej. - Prezentacja technik rehabilitacji głosu. - Prezentacja ćwiczeń fonacyjnych. - Prezentacja ćwiczeń artykulacyjnych. - Prezentacja ćwiczeń dykcyjnych. - Nauka prawidłowego ustawienia i emisji głosu. - .Omówienie higieny głosu - Omówienie metod rehabilitacji głosu. 		

MODUŁ: DYDAKTYCZNO - METODYCZNY

Dyslalia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.2L.W1	Zna definicje terminu „dyslalia” podawane przez różnych autorów reprezentujących różne dyscypliny. Zna zagadnienia rodzajów zaburzeń wymowy (dyslalii).
2	K_W03 E.2L.W1	Potrafi podać różne objawowe klasyfikacje zaburzeń artykulacyjnych oraz szczególnie klasyfikacje etiologiczne. Zna zagadnienia rodzajów zaburzeń wymowy (dyslalii).
3	K_W03 E.2L.W1	Zna różne metody wywoływania głosek w przypadkach ich zaburzonej artykulacji. Zna metodykę postępowania logopedycznego.
4	K_W03 E.2L.W1 E.2L.W1	Potrafi scharakteryzować zaburzenia mowy u dzieci z rozszczepem oraz podać sposoby terapii. Zna zagadnienia rodzajów zaburzeń wymowy (dyslalii). Zna zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
Umiejętności		
5	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi zauważyć i nazwać zaburzenia artykulacyjne według klasyfikacji objawowych. Potrafi określać zaburzenia wymowy (dyslalie).
6	K_U04	Potrafi dobrać odpowiednie metody korekcji zaburzeń artykulacyjnych.
7	K_U04 E.2L.U1.	Umie zaprojektować konspekt zajęć jednostkowych w różnych przypadkach dyslalii. Potrafi konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
8	K_U05 E.2L.U1.	Potrafi przeprowadzić zajęcia logopedyczne z dzieckiem z dyslalią. Potrafi planować i realizować terapię.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03b E.1L.K2.	Potrafi wyjaśnić rodzicom dzieci przyczyny zaburzeń artykulacyjnych. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie do terminologii dyslalii (zróżnicowane stanowiska badaczy zaburzeń artykulacyjnych). - Różne klasyfikacje zaburzeń artykulacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem etiologii dyslalii i jej patomechanizmów. - Różne klasyfikacje objawowe zaburzeń artykulacyjnych. - Mowa dzieci z rozszczepem wargi i/lub podniebienia oraz metody terapii w tych przypadkach. - Metodyka ogólna pracy logopedycznej w przypadkach dyslalii: <ul style="list-style-type: none"> ▪ klasyfikacje metod wywoływania głosek, ▪ różne rodzaje ćwiczeń prowadzonych z dziećmi z dyslalią, ▪ zasady pracy logopedycznej, 		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ etapy pracy logopedycznej w przypadkach dyslalii, ▪ zajęcia logopedyczne jako jednostka metodyczna. <ul style="list-style-type: none"> - Metodyka szczegółowa wywoływania poszczególnych głosek i ich utrwalania: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ćwiczenia wstępne (ćw. funkcji w obrębie narządu zucia, sprawności aparatu artykulacyjnego (bierne – masaż i czynne), oddechowe, fonacyjne, słuchowe), ▪ metody wywoływania głosek i ich utrwalania (na określonym materiale językowym). - Terapia logopedyczna w przypadku dyslalii (zajęcia praktyczne): hospitowanie zajęć logopedycznych, zapoznanie się z dokumentacją pracy logopedycznej, omawianie hospitowanych zajęć. - Samodzielne prowadzenie przez studenta zajęć z dziećmi z dyslalią.
--

Logopedyczne badania przesiewowe		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 E.2L.W1.	Ma wiedzę na temat sposobów prowadzenia logopedycznych badań przesiewowych. Zna i rozumie zasady diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych; zna i rozumie zagadnienia rodzajów zaburzeń wymowy (dyslalii), zna i rozumie metodykę postępowania logopedycznego.
2	K_W04 E.2L.W1.	Potrafi wymienić narzędzia służące do przeprowadzania logopedycznych badań przesiewowych. Zna i rozumie metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
Umiejętności		
3	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi przeprowadzić logopedyczne badanie przesiewowe w grupach zróżnicowanych ze względu na wiek i wyselekcjonować dzieci z trudnościami w zakresie umiejętności językowego porozumiewania się. Potrafi analizować i stosować diagnostykę logopedyczną czynności prymarnych; potrafi określać zaburzenia wymowy (dyslalię); potrafi przeprowadzać badanie przesiewowe.
4	K_U02 E.2L.U1.	Potrafi określić objawy prawidłowego i nieprawidłowego stanu mowy w różnych zakresach oraz dokonać ich oceny w ramach badań przesiewowych. Potrafi analizować i stosować diagnostykę logopedyczną czynności prymarnych; potrafi określać zaburzenia wymowy (dyslalię); potrafi przeprowadzać badanie przesiewowe zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
5	K_U10 E.2L.U1.	Umie wskazać konieczność wykonania dodatkowych konsultacji specjalistycznych lub ewentualnie konsultacji logopedycznych w wyznaczonym czasie. Potrafi przeprowadzać badanie przesiewowe zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03b E.2L.K4.	Potrafi wyjaśnić rodzicom konieczność wykonania dodatkowych konsultacji specjalistycznych oraz podjęcia terapii logopedycznej. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Różnice pomiędzy całościowym badaniem logopedycznym (specjalistycznymi badaniami logopedycznymi) a badaniami przesiewowymi.
- Prezentacja wybranych narzędzi do przeprowadzania logopedycznych badań przesiewowych, zasady praktycznego zastosowania tych narzędzi – przygotowanie do hospitacji i prowadzenia badań przesiewowych w przedszkolach.
- Hospitowanie badań przesiewowych, omawianie hospitowanych zajęć.
- Zasady współpracy logopedy z innymi specjalistami (kierowanie na konsultacje dodatkowe).
- Zasady kontaktów z rodzicami.
- Samodzielne prowadzenie logopedycznych badań przesiewowych, sporządzanie dokumentacji badania przesiewowego.

Opóźniony rozwój mowy**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1L.W3. E.2L.W1.	Zna różne stanowiska badaczy dotyczące problemu opóźnionego rozwoju mowy. Zna i rozumie rozwój i kształtowanie mowy dziecka. Zna i rozumie zagadnienia opóźnionego rozwoju mowy w diagnostyce i terapii.
2	K_W03 E.2L.W1.	Potrafi szczegółowo scharakteryzować opóźniony rozwój mowy w odróżnieniu od zaburzonego rozwoju mowy. Zna i rozumie zagadnienia opóźnionego rozwoju mowy w diagnostyce i terapii.
3	K_W03 E.2L.W1.	Zna różnice pomiędzy prostym opóźnieniem rozwoju mowy a opóźnieniem rozwoju mowy. Zna i rozumie zagadnienia opóźnionego rozwoju mowy w diagnostyce i terapii.
4	K_W05 E.1L.W3.	Zna wpływ dwujęzyczności na rozwój mowy dziecka. Zna i rozumie zagadnienie dwujęzyczności i jej rodzaje oraz konsekwencje dwujęzyczności dla rozwoju dziecka.
Umiejętności		
5	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi zróżnicować opóźnienie rozwoju mowy i proste opóźnienie rozwoju mowy. Potrafi określać opóźniony rozwój mowy w diagnostyce i terapii.
6	K_U04 E.2L.U1.	Umie zaprojektować program terapii logopedycznej w przypadkach opóźnienia rozwoju mowy. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
7	K_U05 E.2L.U1.	Potrafi przygotować i przeprowadzić zajęcia logopedyczne (jednostkę metodyczną) dla konkretnego dziecka z opóźnieniem rozwoju mowy. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
8	K_U03 E.1L.U3.	Potrafi określać rodzaje dwujęzyczności i konsekwencje dwujęzyczności dla rozwoju dziecka. Potrafi definiować dwujęzyczność i jej rodzaje; określać konsekwencje

		dwujęzyczności dla rozwoju dziecka.
9	K_U10	Potrafi wyjaśnić rodzicom cel terapii logopedycznej w przypadkach opóźnienia rozwoju mowy oraz podać wskazówki do terapii.
		Kompetencje społeczne
10	K_K02b E.2L.K4.	Rozumie potrzebę współpracy z pedagogami w zakresie wspomagania rozwoju mowy u dzieci. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Różne poglądy i terminologia dotycząca opóźnionego rozwoju mowy (krytyczne omówienie tych stanowisk). - Charakterystyka opóźnionego rozwoju mowy w odróżnieniu od zaburzonego rozwoju mowy. - Formy opóźnionego rozwoju mowy (proste opóźnienie rozwoju mowy i opóźnienie rozwoju mowy). - Terapia logopedyczna dzieci z opóźnionym rozwojem mowy – zasady ogólne. - Analiza poszczególnych przypadków z prostym opóźnieniem rozwoju mowy (prezentacja nagrań DVD dzieci). - Analiza poszczególnych przypadków z opóźnieniem rozwoju mowy (prezentacja nagrań DVD dzieci). - Omówienie metodyki pracy z dzieckiem z ORM - opracowywanie planów terapii logopedycznej. - Dwujęzyczność i jej rodzaje, wspomaganie rozwoju mowy dziecka dwujęzycznego, metodyka pracy z dzieckiem dwujęzycznym z ORM. - Omówienie zajęć z dzieckiem z ORM jako jednostki metodycznej – opracowywanie scenariuszy zajęć. - Obserwacja zajęć z dziećmi z opóźnionym rozwojem mowy prowadzonych przez logopedę w gabinecie logopedycznym w przedszkolu. - Prowadzenie przez studentów (w parach) zajęć logopedycznych z dzieckiem z opóźnionym rozwojem mowy. 		

Logorytmika		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1L.W3.	Zna definicję pojęcia logorytmika. Zna i rozumie podstawy logorytmiki.
2	K_W06 E.1L.W3.	Rozumie znaczenie logorytmiki w procesie kształtowania i korygowania mowy dziecka. Zna i rozumie działania profilaktyczno-wspomagające w procesie kształtowania i korygowania mowy.
3	K_W08 E.2L.W1	Potrafi scharakteryzować elementy wspólne dla muzyki i mowy. Zna i rozumie metody wychowania słuchowego i językowego.
4	K_W06 E.1L.W3.	Uznaje zasadność włączenia logorytmiki do działań profilaktycznych i terapeutycznych w logopedii. Zna i rozumie działania profilaktyczno-wspomagające w logopedii.
Umiejętności		

5	K_U04 E.1L.U3.	Umie stworzyć program i przeprowadzić zajęcia logorytmiczne. W zakresie umiejętności absolwent potrafi stosować logorytmikę.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02b E.2L.K4. E.2L.K2.	Potrafi pracować w zespole oraz prowadzić zajęcia z grupą w danym obszarze logopedii. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy. Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawowe wiadomości z teorii muzyki.
- Definicje i zadania logorytmiki.
- Założenia metodyczne.
- Fizjologia ruchu.
- Ocena sprawności ruchowej dzieci.
- Zajęcia muzyczno-ruchowe, czyli praktyczne ćwiczenia logorytmiczne:
 - ćwiczenia oddechowe,
 - ćwiczenia głosowe – fonacyjne, emisyjne, intonacyjne,
 - ćwiczenia usprawniające małą i dużą motorykę,
 - śpiew,
 - odtwarzanie i tworzenie muzyki,
 - gra na instrumentach perkusyjnych,
 - ćwiczenia słowno-ruchowe i słowno-rytmiczne: różnicowanie tempa, dynamiki, wysokości dźwięku, rytmu, metrum, kształtowanie szybkiej reakcji na sygnał.

Surdologopedia

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.2L.W1.	Zna terminologię stosowaną w surdologopedii oraz klasyfikację uszkodzeń narządu słuchu oraz miejsce surdologopedii w podsystemie. Zna podstawowe zagadnienia z zakresu surdologopedii.
2	K_W03 E.1L.W1.	Zna normatywny i zaburzony rozwój funkcji słuchowych oraz jego wpływ na rozwój mowy. Rozumie specjalne potrzeby terapii i edukacji osób z wadą słuchu. Zna podstawy audiologii.
3	K_W04 E.2L.W1.	Zapoznał się z narzędziami diagnostycznymi stosowanymi w surdologopedii oraz zna przebieg procesu diagnostycznego. Zna zasady diagnostyki logopedycznej wymagającej wiedzy z zakresu audiologii.
4	K_W05 E.2L.W1.	Rozumie potrzebę indywidualizacji procesu terapeutycznego przy wykorzystaniu najnowszych metod oraz rozwiązań technicznych wspierających pacjentów z wadą słuchu. Zna metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
5	K_W06	Zna metody pracy z osobami niesłyszącymi oraz ich uwarunkowania i

	E.2L.W1.	skuteczność. Zna metody wychowania słuchowego i językowego oraz rewalidacji indywidualnej.
6	K_W07	Zna rodzaje i możliwościami kształcenia integracyjnego oraz specjalnego uczniów z wadą słuchu.
7	K_W08 E.2L.W1.	Zna metodykę pracy logopedycznej z pacjentami niesłyszącymi. Zna zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
8	K_W09	Zna podstawy prawne regulujące kształcenie dzieci i młodzieży niesłyszącej.
		Umiejętności
9	K_U01 E.2L.U1.	Umie określić stan komunikacji i formułować diagnozę surdologopedyczną oraz dobierać odpowiednie formy terapii surdologopedycznej. Potrafi przeprowadzać diagnozę surdologopedyczną.
10	K_U04 E.2L.U1.	Potrafi zaplanować, a następnie dokonać ewaluacji procesu usprawniania dziecka z wadą słuchu. Potrafi konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
11	K_U05	Potrafi zaplanować ogniwa terapii logopedycznej dziecka z wadą słuchu.
		Kompetencje społeczne
12	K_K02b E.2L.K4.	Jest gotów do współpracy ze specjalistami pracującymi z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu w różnego typu placówkach-oświatowych, medycznych, itp. Widzi potrzebę współpracy z nauczycielami i specjalistami.
13	K_K03 E.2L.K1.	Jest wrażliwy na potrzeby rodzin dzieci z wadą słuchu; okazuje empatię dzieciom potrzebującym pomocy, jest gotów do krytycznej analizy postępowania terapeutycznego i zmiany. Jest gotowy do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie do terminologii surdologopedycznej, zadania surdologopedii. Kryteria wyróżniające osoby niedosłyszące i niesłyszące. - Czynniki warunkujące rozwój komunikacji językowej. - Różne stany mowy dzieci niesłyszących. - Charakterystyka zaburzeń mowy u dzieci (u osób) z zaburzonym słuchem. - Terapia surdologopedyczna dzieci – podstawowe zasady. - Metody komunikacji osób z wadą słuchu. - Wychowanie słuchowe a trening słuchowy. - Metodyka ogólna terapii surdologopedycznej. - Hospitowanie zajęć surdologopedycznych z omówieniem jednostki metodycznej. 		

Oligofrenologopedia

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.2L.W1.	Rozumie pojęcie i istotę niepełnosprawności intelektualnej. Zna i rozumie zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną.
2	K_W03 E.2L.W1.	Zna pojęcie inteligencji i jej rodzaje. Zna i rozumie zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną.
3	K_W09 E.2L.W1.	Ma wiedzę na temat zależności pomiędzy funkcjonowaniem mózgu i umysłu a myśleniem i językiem. Zna i rozumie zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną.
4	K_W02 E.2L.W1.	Zna różne stanowiska dotyczące przyczyn niepełnosprawności intelektualnej. Zna i rozumie zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Umiejętności		
5	K_U02 E.2L.U1.	Potrafi opisać funkcjonowanie osób o różnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej i występujące u nich zaburzenia mowy. Potrafi planować i realizować diagnozę i terapię osób z niepełnosprawnością intelektualną.
6	K_U05 E.2L.U1.	Posiada zdolność odpowiedniego doboru metod terapii logopedycznej do określonych przypadków oligofazji. Potrafi planować i realizować diagnozę i terapię osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz planować i realizować metodykę rewalidacji indywidualnej.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.1L.K2.	Ma świadomość specjalistycznej wiedzy i umiejętności z zakresu oligofrenologopedii. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
8	K_K03e E.2L.K3.	Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w nawiązaniu do samooceny własnej kompetencji i umiejętności w tym zakresie. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawowe pojęcia z zakresu niepełnosprawności intelektualnej. - Pojęcie inteligencji i jej rodzaje. - Funkcjonowanie mózgu i umysłu a myślenie i język. - Zaburzenia procesów poznawczych u osób z niepełnosprawnością intelektualną. - Oligofazja jako zaburzenie komunikacji językowej. - Możliwości komunikacyjne osób z niepełnosprawnością intelektualną. - Diagnozowanie zaburzeń mowy u osób niepełnosprawnych intelektualnie. - Zasady i metody terapii logopedycznej w przypadku oligofazji. - Studia przypadków osób z różnym poziomem niepełnosprawności intelektualnej, analiza zachowań i możliwości komunikacyjnych oraz postępowania terapeutycznego na podstawie hospitacji zajęć logopedycznych i projekcji filmów podejmujących problematykę niepełnosprawności intelektualnej. 		

Neurologopedia - afazja

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.2L.W1.	Zna definicję afazji i podstawową terminologię afazjologiczną. Zna i rozumie zagadnienia afazji. Zna zagadnienia gerontologopedii.
2	K_W03 E.2L.W1.	Zna najważniejsze klasyfikacje afazji i rozumie ich teoretyczne uwarunkowania. Zna i rozumie zagadnienia afazji.
3	K_W03 E.2L.W1.	Zna językowe objawy typów afazji (w obrębie poszczególnych klasyfikacji). Zna i rozumie zagadnienia afazji.
4	K_W04 E.2L.W1.	Zna zasady prowadzenia diagnozy logopedycznej osoby z afazją. Zna i rozumie metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
5	K_W06 E.2L.W1.	Zna metodykę terapii logopedycznej osób z afazją. Zna i rozumie metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
Umiejętności		
6	K_U02 E.2L.U1.	Potrafi obserwować i interpretować zachowania językowe i komunikacyjne osoby z afazją. Potrafi diagnozować afazję i prowadzić jej terapię. Potrafi stosować gerontologopedię.
7	K_U03 E.2L.U1.	Ma podstawowe umiejętności postępowania diagnostycznego w przypadku afazji. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
8	K_U05 E.2L.U1.	Ma podstawowe umiejętności w zakresie terapii logopedycznej osób z afazją. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
Kompetencje społeczne		
9	K_K01 E.2L.K3.	Ma świadomość konieczności pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności diagnostycznych i terapeutycznych na specjalistycznych studiach z zakresu neurologopedii. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
10	K_K03a E.2L.K1.	Ma świadomość odpowiedzialności w kontaktach z osobami z afazją i ich rodzinami, potrafi okazywać empatię dzieciom potrzebującym pomocy. Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
TREŚCI PROGRAMOWE		

- Wprowadzenie do zagadnień afazjologii.
- Przyczyny afazji.
- Różnice między afazją a innymi zaburzeniami mowy pochodzenia centralnego.
- Wybrane klasyfikacje afazji.
- Opis i interpretacja afatycznych zakłóceń językowych w poszczególnych systemach języka.
- Czynniki kształtujące obraz zaburzeń językowych u osób z afazją.
- Zakres i przebieg logopedycznej diagnozy osoby z afazją.
- Podstawy teoretyczne terapii logopedycznej osób z afazją.
- Prezentacja narzędzi do badania pacjenta z afazją.
- Podstawowe metody i rodzaje ćwiczeń w różnych typach afazji.
- Afatyczne zaburzenia pisma i sposoby jego usprawniania.
- Prezentacja nagrań DVD z pacjentami z afazją.
- Omawianie wypowiedzi afatycznych zarejestrowanych w prezentowanych nagraniach.
- Hospitowanie zajęć logopedycznych z pacjentami z afazją prowadzonych przez wykładowcę.
- Przygotowanie konspektu zajęć logopedycznych dla prezentowanych pacjentów.

Neurologopedia - dyzartria		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.2L.W1.	Umie wymienić podstawowe pojęcia związane z diagnozą zaburzeń dyzartrycznych (definicje i klasyfikacje dyzartrii, typy dyzartrii, objawy poszczególnych typów dyzartrii, diagnoza różnicowa zaburzeń dyzartrycznych). Zna i rozumie zagadnienia dyzartrii.
2	K_W03 E.2L.W1.	Umie wyjaśnić patomechanizm zaburzeń dyzartrycznych. Zna i rozumie zagadnienia dyzartrii.
3	K_W06 E.2L.W1.	Potrafi opisać zasady diagnozy i terapii osób z dyzartrią o różnej etiologii. Zna i rozumie zasady diagnozy i terapii logopedycznej, w tym osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz osób z dyzartrią.
Umiejętności		
4	K_U02 E.2L.U1.	Trafnie rozpoznaje objawy, mechanizmy i rodzaje dyzartrii. Potrafi planować i realizować pracę logopedyczną z pacjentem z dyzartrią.
5	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi uzasadnić wybór poznanych metod diagnozy dyzartrii. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
6	K_U05 E.2L.U1.	Potrafi zaplanować terapię logopedyczną w przypadku różnych typów dyzartrii. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.2L.K3. E.1L.K1.	Ma świadomość konieczności pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności diagnostycznych i terapeutycznych na specjalistycznych studiach z zakresu neurologopedii. Jest gotów do samodzielnego

		pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
8	K_K03a E.2L.K1.	Jest wrażliwy na indywidualne potrzeby pacjenta z dyzartrią. Okazuje empatię dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia.
9	K_K03d E.1L.K2.	Rozumie konieczność doboru metod terapii logopedycznej do indywidualnych potrzeb i ograniczeń pacjenta z dyzartrycznymi zaburzeniami mowy. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Definicje pojęcia dyzartria. - Klasyfikacja i symptomatologia dyzartrycznych zaburzeń mowy. - Przyczyny dyzartrycznych zaburzeń mowy. - Diagnostyka różnicowa dyzartrii z innymi zaburzeniami mowy: afazją, niedokształceniem mowy pochodzenia korowego, jękaniem, dyslalią. - Nerwy czaszkowe - rodzaje, rola oraz objawy uszkodzeń. - Mózgowe porażenie dziecięce – informacje ogólne o objawach i etiologii porażenia z uwzględnieniem danych dotyczących symptomatologii zaburzeń mowy i języka. - Zasady diagnozy logopedycznej pacjenta z dyzartrią. - Zasady terapii pacjentów z dyzartrią. - Interpretacja trudności oddechowych, fonacyjnych, artykulacyjnych i prozodycznych zaobserwowanych u pacjentów z dyzartrią. - Stosowanie narzędzi diagnostycznych do oceny pacjentów z dyzartrią. - Badanie nerwów czaszkowych. - Przebieg badania diagnostycznego, interpretacja wyników badania, formułowanie diagnozy opisowej. - Techniki terapeutyczne wykorzystywane w terapii osób z dyzartrią. - Próby tworzenia programów terapii logopedycznej dla zdiagnozowanych pacjentów. 		

Patofonetyka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1L.W2.	Zna różne definicje terminu 'patofonetyka' i potrafi wyjaśnić korelacje między fonologią, fonetyką i patofonetyką. Zna językoznawcze podstawy logopedii - fonetykę i fonologię współczesnego języka polskiego.
2	K_W14 E.1L.W2.	Zna normy wymowy języka polskiego i na tym tle potrafi określić wymówienia nienormalne. Zna językoznawcze podstawy logopedii – zna zasady wymowy wyrazów i artykulacji głosek oraz odstępstwa od nich
3	K_W08 E.1L.W2.	Zna formy nienormalnej wymowy (substytucja, elizja, deformacja, zdeformowany substytut) i różną terminologię je określającą. Zna teoretyczne podstawy wiedzy o języku.
4	K_W03 E.1L.W1.	Potrafi podać różne etiologie nienormalnych realizacji. Potrafi stosować wiedzę z medycznych i biologicznych podstaw logopedii do oceny zaburzeń realizacji fonemów.

5	K_W06 E.1L.W3.	Potrafi wyjaśnić, kiedy określone realizacje fonemów są zaburzeniem, a kiedy normą rozwojową. Zna przebieg rozwoju mowy dziecka szczególnie w zakresie kompetencji fonologiczno-fonetycznej.
6	K_W10 E.1L.W2.	Zna sposoby badań i zasady zapisu nienormatywnej artykulacji przy użyciu międzynarodowego i sławistycznego alfabetu fonetycznego. Zna językoznawcze podstawy logopedii – fonetykę, fonologię i patofonetyka.
Umiejętności		
7	K_U02 E.2L.U1.	Potrafi przeprowadzić badanie wymowy i rozpoznać fonem realizowany nienormatywnie, wykorzystując wiedzę z zakresu m.in. logopedii, fonetyki, fonologii, anatomii, fizjologii. Potrafi analizować i stosować diagnostykę logopedyczną zaburzeń wymowy.
7	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi podać i opisać cechy głoski realizowanej wadliwie oraz dokonać jej transkrypcji a także zaproponować określone działania terapeutyczne. Potrafi określać zaburzenia wymowy.
8	K_U07 E.1L.U2.	Posiada umiejętność oceniania i transkrypcji fonetycznej wymowy zaburzonej (w tym dłuższych wypowiedzi). Potrafi analizować i stosować fonetykę i fonologię współczesnego języka polskiego.
9	K_U04 E.1L.U2.	Potrafi dokonać interpretacji transkrypcji fonetycznej wymowy zaburzonej zapisanej przez innych specjalistów. Potrafi analizować i interpretować fonetykę audytywną i wizualną.
10	K_U08	Potrafi wyjaśnić pacjentowi (w uzasadnionych przypadkach), także obcokrajowcowi mechanizm nieprawidłowej realizacji fonemu języka polskiego.
Kompetencje społeczne		
11	K_K01 E.1L.K2.	Potrafi kreatywnie korzystać ze zdobytej wiedzy w pracy z dzieckiem potrzebującym pomocy. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
12	K_K02d E.2L.K4.	Ma świadomość konieczności współpracy logopedy z innymi specjalistami, m.in. lekarzami, językoznawcami, psychologami. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Fonologia, fonetyka, patofonetyka. Przedmiot i cel badań patofonetyki oraz stosowane metody badań. - Nienormatywne głoski a ich etiologia. - Opis deformacji w kontekście systemu fonologicznego języka polskiego. - Sposoby transkrypcji fonetycznej nienormatywnych głosek – przegląd prac. - Opis i zapis zdeformowanych realizacji fonemów języka polskiego w alfabetach międzynarodowym i sławistycznym. - Analiza i transkrypcja wymowy zdeformowanej. - Warsztaty z analizy i transkrypcji fonetycznej wymowy zaburzonej oraz z interpretacji zapisu dokonanej przez innych. 		

Balbutologopedia

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.2L.W1.	Potrafi przedstawić teorie dotyczące etiologii jąkania. Zna zagadnienia dotyczące zaburzeń płynności mówienia.
2	K_W03 E.2L.W1.	Zna klasyfikacje jąkania. Zna zaburzenia płynności mówienia.
3	K_W04 E.2L.W1.	Potrafi opisać różnice między rozwojową nie płynnością mówienia a jąkaniem wczesnodziecięcym. Zna zasady diagnostyki logopedycznej w zakresie zaburzeń płynności mówienia – jąkania i gielkotu.
4	K_W08 E.2L.W1.	Zna metody terapii jąkania wczesnodziecięcego, jąkania i gielkotu. Zna zasady terapii logopedycznej zaburzeń płynności mówienia – jąkania i gielkotu.
Umiejętności		
5	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi przeprowadzić badanie logopedyczne i postawić diagnozę w przypadkach zaburzeń płynności mówienia. Potrafi stosować diagnostykę w przypadku zaburzeń płynności mówienia – jąkania i gielkotu.
6	K_U04 E.2L.U1.	Umie zaprojektować program terapii logopedycznej oraz konspekt zajęć jednostkowych. Umie przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
7	K_U05 E.2L.U1.	Potrafi przeprowadzić zajęcia logopedyczne z pacjentem/-ami jąkającym się. Umie planować i realizować diagnozę i terapię osób z zaburzeniami płynności mówienia.
Kompetencje społeczne		
8	K_K02b E.2L.K4.	Ma świadomość konieczności współpracy logopedy z innymi specjalistami (przede wszystkim psychologiem) w pracy terapeutycznej z osobami jąkającymi się. Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
9	K_K03c E.2L.K1.	Zna zasady etyki zawodowej w postępowaniu z pacjentami z zaburzeniami płynności mowy. Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Rodzaje nie płynności mówienia.
- Etiologia jąkania. Klasyfikacje jąkania.
- Jąkanie wczesnodziecięce i jąkanie nabyte. Patomechanizm powstawania jąkania wczesnodziecięcego.
- Gielkot.
- Różnicowanie fizjologicznej nie płynności mówienia, jąkania i gielkotu.
- Zasady diagnozy pacjentów z nie płynnością mówienia.

- Zasady terapii pacjentów z niepełnością mówienia (metody psychologiczne i logopedyczne)
- Próba diagnozy pacjenta z niepełnością mówienia.
- Opracowanie planu terapii pacjenta z niepełnością mówienia.
- Próba zastosowania poznanych technik terapeutycznych.

Neurologopedia – NMPK		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1L.W1.	Zna różnorodną terminologię stosowaną w odniesieniu do zaburzeń mowy pochodzenia korowego. Zna medyczne podstawy logopedii; biologiczne podstawy mowy i myślenia; anatomię i fizjologię układu nerwowego; podstawy neurologii w logopedii.
2	K_W04 E.1L.U1.	Rozróżnia poszczególne typy NMPK, wskazuje ich objawy oraz umie wyjaśnić patomechanizm różnych typów NMPK. Potrafi analizować medyczne podstawy logopedii; analizować i określać biologiczne podstawy mowy i myślenia; wyjaśniać anatomię i fizjologię układu nerwowego, analizować i stosować podstawy neurologii w logopedii.
3	K_W03	Umie wyjaśnić różnice między NMPK a innymi trudnościami w słownym porozumiewaniu się.
4	K_W08 E.2L.W1.	Potrafi opisać zasady diagnozy i terapii dzieci z NMPK. Zna i rozumie zasady diagnostyki logopedycznej niedoksztalcenia mowy pochodzenia korowego; zasady diagnozy i terapii logopedycznej niedoksztalcenia mowy pochodzenia korowego.
5	K_W10 E.2L.W1.	Umie wyjaśnić dobór metod diagnostycznych i terapeutycznych stosownie do potrzeb pacjenta. Zna i rozumie metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej.
Umiejętności		
6	K_U02 E.2L.U1.	Poddaje trafnej analizie objawy zaburzeń w mowie i w piśmie dzieci z NMPK. Potrafi określać niedoksztalcenie mowy pochodzenia korowego
7	K_U04 E.2L.U1.	Umie zaprojektować program terapii dla dziecka z NMPK. Potrafi przeprowadzać diagnozę i konstruować programy terapii logopedycznej, z metodyką postępowania logopedycznego.
8	K_U05 E.2L.U1.	Umie prowadzić zajęcia logopedyczne z dzieckiem z NMPK. Potrafi planować i realizować metodykę rewalidacji indywidualnej.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03	Jest wrażliwy na indywidualne potrzeby edukacyjne pacjenta z NMPK.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnienie terminologii (alalia; afazja-dziecięca, wrodzona, pierwotna; dysfazja; opóźniony rozwój mowy; niedoksztalcenie mowy o typie afazji, niedoksztalcenie mowy pochodzenia korowego, SLI). - Etiologia i patomechanizm zaburzenia. 		

- Zestawienie charakterystycznych objawów poszczególnych typów NMPK.
- Zaburzenia językowe i niejęzykowe w NMPK.
- Diagnoza dzieci z NMPK - przegląd narzędzi diagnostycznych.
- Diagnoza na podstawie objawów..
- Metody wykorzystywane w terapii logopedycznej dzieci z NMPK
- Projektowanie programu terapii.
- Prowadzenie zajęć z dziećmi z NMPK.

Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z zespołami genetycznymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1L.W1.	Zna definicję, podział i etiologię zaburzeń rozwojowych. Zna i rozumie medyczne podstawy logopedii.
2	K_W08 E.1L.W1.	Zna zasady diagnostyki dymorficznej zaburzeń rozwojowych w zespołach genetycznych. Zna i rozumie zasady diagnostyki dymorficznej w zaburzeniach genetycznych.
3	K_W08 E.1L.W1.	Zna etiologię, charakterystykę i rozwój dzieci z wybranymi zespołami genetycznymi. Zna i rozumie zaburzenia genetyczne.
Umiejętności		
4	K_U03 E.1L.U1.	Potrafi sformułować diagnozę funkcjonalną dzieci z zespołami genetycznymi. Potrafi analizować zaburzenia genetyczne.
5	K_U04 E.1L.U1.	Umie stworzyć plan wczesnej opieki logopedycznej dziecka z omówionym zespołem genetycznym. Potrafi analizować medyczne podstawy logopedii - planować i realizować wczesną interwencję logopedyczną.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03a E.2L.K1	Jest wrażliwy na indywidualne potrzeby pacjenta z zespołami genetycznymi. Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawowa wiedza potrzebna do zrozumienia chorób genetycznych. - Wspomaganie rozwoju dzieci z wybranymi zespołami genetycznymi. - Wczesna opieka logopedyczna dzieci w przypadku wybranych zespołów genetycznych. - Rola rodzica w terapii dziecka. - Hospitacja zajęć w placówce klinicznej. 		

Dysleksja rozwojowa

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1L.W3.	Zna elementarną terminologię związaną z dysleksją. Zna i rozumie zagadnienia czynności czytania i jej składników w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym, czytania i pisania w komunikacji językowej; ryzyko dysleksji i zasady diagnozy i terapii dysleksji.
2	K_W14 E.1L.W2.	Posiada wiedzę na temat różnic między językiem mówionym a pisanym. Zna i rozumie teoretyczne podstawy wiedzy o języku.
3	K_W08 E.1L.W3.	Ma świadomość zjawisk zachodzących w procesach czytania i pisania. Zna i rozumie zagadnienia czynności czytania i jej składników w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym, czytania i pisania w komunikacji językowej.
4	K_W08 E.1L.W3.	Zna metody nauki czytania i pisania. Zna i rozumie zagadnienia czynności czytania i jej składników w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym, czytania i pisania w komunikacji językowej.
5	K_W05 E.1L.W3.	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne teorie dotyczące dysleksji. Rozumie ich różnorodne uwarunkowania. Zna i rozumie ryzyko dysleksji i zasady diagnozy i terapii dysleksji.
Umiejętności		
6	K_U02 E.1L.U3.	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu dysleksji i powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizowania i interpretowania problemów dotyczących nauki czytania i pisania. Potrafi analizować czynność czytania i jej składniki w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym; określać ryzyko dysleksji oraz dysleksję a także prezentować rolę czytania i pisania w komunikacji językowej.
7	K_U04 E.1L.U3.	Umie ocenić przydatność typowych metod, procedur i praktyk stosowanych w pracy z uczniem z dysleksją. Potrafi określać ryzyko dysleksji oraz dysleksję, w tym przeprowadzać jej diagnozę i terapię.
8	K_U05 E.1L.U3.	Umie zaprojektować pomoce dydaktyczne dostosowane do problemów ucznia z trudnościami w czytaniu i pisaniu i poprowadzić odpowiednie zajęcia. Potrafi określać ryzyko dysleksji oraz dysleksję, w tym przeprowadzać jej diagnozę i terapię.
Kompetencje społeczne		
9	K_K01 K_K03e E.2L.K3. E.1L.K1.	Rozumie potrzebę uzupełniania specjalistycznej wiedzy i rozwijania umiejętności z zakresu pomocy dzieciom z zaburzeniami dyslektycznymi. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej oraz do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Podstawowe pojęcia z zakresu dysleksji rozwojowej.
- Kod analityczny, kod syntetyczny i transformacje w procesach czytania i pisania.
- Język mówiony a język pisany.
- Fizyczne, fizjologiczne i psychologiczne aspekty procesu czytania.
- Gotowość do nauki czytania.
- Rola słownika umysłowego w procesie czytania ze zrozumieniem.
- Metody nauki czytania i pisania.

- Etiologia zaburzeń dyslektycznych.
- Trudności w czytaniu – symptomatologia i metody terapii.
- Trudności w pisaniu – podstawy diagnozy i terapii.
- Elementy oceny ryzyka dysleksji.
- Ocena umiejętności czytania i pisania.
- Diagnozowanie trudności w czytaniu i pisaniu.
- Ćwiczenia usprawniające proces nauki czytania i pisania w przypadku zaburzeń dyslektycznych.
- Analiza Skali Ryzyka Dysleksji.
- Analiza konspektów zajęć z uczniami mającymi trudności w nauce czytania i pisania.
- Analiza pomocy dydaktycznych dla uczniów z dysleksją.
- Projektowanie i wykonanie pomocy dydaktycznych.

Usprawnianie po laryngektomii

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.2L.W1.	Potrafi rozróżnić i wyjaśnić pojęcia: laryngektomia całkowita, laryngektomia częściowa, chordektomia. Zna zagadnienia onkologopedii.
2	K_W03 E.2L.W1.	Umie wymienić przyczyny i objawy raka krtani. Zna zagadnienia onkologopedii i gerontologopedii.
3	K_W03 E.2L.W1.	Potrafi opisać skutki laryngektomii całkowitej. Zna zagadnienia onkologopedii.
4	K_W03 E.2L.W1.	Zapoznał się ze sposobami porozumiewania się po laryngektomii całkowitej. Zna zagadnienia onkologopedii.
5	K_W04 E.2L.W1. E.2L.W1.	Zna logopedyczne narzędzia diagnostyczne do badania osób po laryngektomii całkowitej. Zna zagadnienia onkologopedii. Zna zasady diagnostyki logopedycznej.
6	K_W08 E.2L.W1.	Zna zasady i metody usprawniania po laryngektomii całkowitej. Zna zagadnienia onkologopedii, z podstawami rehabilitacji głosu po laryngektomii.
Umiejętności		
7	K_U02 E.2L.U1.	Posiada umiejętność oceny sposobu komunikacji osoby po laryngektomii całkowitej. Potrafi stosować onkologopedię z podstawami rehabilitacji głosu po laryngektomii.
8	K_U03 E.2L.U1.	Potrafi przeprowadzić diagnozowanie logopedyczne osoby po laryngektomii całkowitej. Potrafi przeprowadzać diagnozę, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.
9	K_U05 E.2L.U1.	Umie stworzyć odpowiedni program terapii logopedycznej dla osoby po laryngektomii całkowitej. Potrafi przeprowadzać konstruować programy terapii logopedycznej, zgodnie z metodyką postępowania logopedycznego.

Kompetencje społeczne		
10	K_K03a E.2L.K1.	Jest wrażliwy na kwestię niepełnosprawności oraz szczególnej sytuacji życiowej osób po laryngektomii, okazuje empatię w kontaktach z osobami potrzebującymi wsparcia. Jest gotów do okazywania empatii pacjentom potrzebującym wsparcia i pomocy.
11	K_K02d E.2L.K4.	Ma potrzebę współpracy z innymi specjalistami (lekarzami, psychologami, fizjoterapeutami). Jest gotów do współpracy ze specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wyjaśnienie pojęć: laryngektomia całkowita, laryngektomia częściowa, chordektomia.
- Przyczyny laryngektomii, objawy raka krtani, diagnostyka i metody leczenia.
- Skutki laryngektomii.
- Porozumiewanie się po laryngektomii całkowitej.
- Diagnostowanie logopedyczne osób po laryngektomii całkowitej – zapoznanie się z narzędziami i metodyką postępowania.
- Zapoznanie się z zasadami i metodami usprawniania logopedycznego osób po laryngektomii całkowitej
- Usprawnianie po laryngektomii: rehabilitacja głosu i mowy zastępczej, psychoterapia, fizjoterapia.
- Ćwiczenia praktyczne z zakresu rehabilitacji głosu i mowy.
- Oglądanie i analizowanie nagrań różnych sposobów komunikacji po laryngektomii całkowitej.

Dysfagia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1L.W1.	Posiada wiedzę o budowie i fizjologii narządu żucia, gardła i krtani niezbędną w ocenie i terapii dysfagii. Zna i rozumie podstawy foniatryi
2	K_W01 E.1L.W1.	Zna podstawową terminologię z zakresu dysfagii. Zna i rozumie medyczne podstawy logopedii
3	K_W03	Posiada wiedzę na temat przyczyn zaburzeń połykania.
4	K_W06 E.2L.W1.	Posiada podstawową wiedzę na temat metod diagnozowania oraz rehabilitacji dysfagii. Zna i rozumie zasady diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych oraz postępowania rehabilitacyjnego w zaburzeniach połykania.
Umiejętności		
5	K_U03 E.2L.U1.	Poddaje trafnej analizie objawy zaburzeń przyjmowania pokarmów i płynów. Potrafi analizować i stosować diagnostykę logopedyczną czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych.
6	K_U05 E.2L.U1.	Potrafi trafnie dobrać techniki usprawniające przyjmowanie pokarmów i płynów, uwzględniając możliwości i potrzeby pacjenta.

		Potrafi planować i realizować postępowanie rehabilitacyjne w zaburzeniach połykania.
		Kompetencje społeczne
7	K_K03a E.2L.K1.	Jest wrażliwy na potrzeby osób z dysfagią. Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
8	K_K01 E.2L.K3. E.1L.K1	Jest świadomy konieczności doskonalenia umiejętności zawodowych dotyczących terapii osób z dysfagią. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej. Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Fizjologia połykania.
- Definicja i rodzaje dysfagii.
- Przyczyny dysfagii.
- Zaburzenia połykania o podłożu neurogennym.
- Przedstawienie alternatywnych metod karmienia.
- Konsekwencje dysfagii.
- Postępowanie diagnostyczne w dysfagii.
- Anatomia i fizjologia głowy i szyi w badaniach endoskopowych gardła i krtani oraz w badaniach radiologicznych. Różnice w obrazowaniu.
- Wstęp do badań instrumentalnych. Badanie endoskopowe połykania (FEES).
- Wstęp do badań instrumentalnych. Badanie wideofluoroskopowe połykania (VFSS).
- Studium przypadku pacjenta z dysfagią ustno-gardłową. Procedura postępowania.
- Metody rehabilitacji pacjentów z zaburzeniami połykania.

Projekt badawczy specjalnościowy

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego.
2	K_W10	Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań.
		Umiejętności
3	K_U07	Potrafi komunikować się przy pomocy różnych kanałów komunikacyjnych z członkami zespołu badawczego w celu opracowania i realizacji projektu badawczego.
4	K_U08	Uczestniczy w debatach poświęconych realizacji badań naukowych, prezentuje swoje opinie, dokonuje ich twórczej modyfikacji pod wpływem merytorycznych argumentów.
5	K_U08	Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.
		Kompetencje społeczne
6	K_K02c	Jest gotów do świadomego podejmowania zobowiązań i

		odpowiedzialności za realizację zadań związanych z zespołowym projektem badawczym.
7	K_K02b	Jest gotowy do komunikowania się z członkami zespołu badawczego w celu wspólnego projektowania i realizowania badań naukowych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zespół badawczy - podział zadań związanych z grupowym projektem badawczym. - Odpowiedzialność za realizację badań zespołowych. - Etyka pracy zespołowej podczas realizacji projektu badawczego. - Obszary badań w zakresie studiowanej specjalności. - Analiza literatury przedmiotu związanej z tematyką projektu badawczego – dyskusja grupowa. - Możliwości zastosowania metodologii jakościowej i ilościowej w badaniach z zakresu specjalności; możliwości i ograniczenia różnych perspektyw badawczych, łączenie perspektyw jakościowej i ilościowej w badaniach specjalnościowych. - Opracowanie i realizacja projektu badawczego: przygotowanie koncepcji metodologicznej badań, opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badań, opracowanie i prezentacja wyników badań - podział zadań i współodpowiedzialność za realizację projektu badawczego. 		

PRAKTYKI

Praktyka wprowadzająca: zaburzenia wymowy (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3L.W1. E.3L.W2. E.3L.W3.	Zna założenia organizacyjne placówki, w której realizuje praktykę oraz założenia programowe i zakres treści realizowanych w ramach zajęć logopedycznych. Zna i rozumie zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają. Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny. Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.
2	K_W0	Zna terminologię z zakresu logopedii, szczególnie dyslalii.
3	K_W09	Zna założenia procesu usprawniania logopedycznego, metody i formy przeprowadzenia diagnozy logopedycznej oraz metodykę pracy logopedycznej z dziećmi z dyslalii.
Umiejętności		

4	K_U02 E.3L.U3.	Potrafi dokonać analizy obserwowanych zajęć logopedycznych i przeprowadzić rozmowę z logopedą na temat dzieci z dyslalią. Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji zajęć terapeutycznych.
5	K_U05 E.3L.U4.	Potrafi samodzielnie przygotować i przeprowadzić zajęcia logopedyczne z dzieckiem z dyslalią. Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03c	Zachowuje się w sposób profesjonalny i przestrzega zasad etyki zawodowej.
7	K_K03b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczno-terapeutyczne.
8	E.3L.K1.	Skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami wynikającymi z działań diagnostyczno - terapeutycznych oraz sposobami ich realizacji.
- Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu diagnostyczno - terapeutycznego wspierającego rozwój ucznia, m.in. logopedy, pedagoga, psychologa, innych specjalistów.
- Poznanie warsztatu pracy nauczyciela-logopedy.
- Dokonanie obserwacji niezbędnych do wyjaśnienia poruszanych na zajęciach zagadnień teoretycznych z zakresu tematyki zajęć metodycznych.
- Poznanie organizacyjnych, dydaktycznych i wychowawczych czynności nauczyciela-logopedy, w szczególności: zapoznanie z przebiegiem postępowania logopedycznego - diagnozy i terapii dzieci z dyslalią, zapoznanie z dokumentacją logopedyczną, zapoznanie z wyposażeniem gabinetu logopedycznego.
- Nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć logopedycznych z dziećmi z dyslalią, prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć- ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk.
- Nabycie umiejętności samodzielnego opracowania scenariuszy zajęć oraz prowadzenie zajęć z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka/ucznia, ujęcie ich w scenariuszach realizacji zajęć zamieszczonych w dzienniku praktyk.
- Nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela-logopedy i dzieci podczas wspólnego omawiania praktyki z logopedą prowadzącym studenta podczas praktyk indywidualnych w danej placówce.
- Nabycie umiejętności analizowania własnej pracy, jej efektów oraz pracy uczniów.
- Praktyczna weryfikacja wiedzy zdobytej podczas studiów oraz pozyskanie nowych wiadomości i umiejętności pedagogicznych i logopedycznych.

**Praktyka specjalistyczna:
diagnoza i terapia zaburzeń wymowy (20 godz.)**

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Potrafi wyjaśnić patomechanizmy zaburzonej artykulacji oraz zauważyć i właściwie scharakteryzować objawy dyslalii.
2	K_W09	Potrafi scharakteryzować różne rodzaje ćwiczeń logopedycznych stosowanych w przypadku dzieci z dyslalią oraz podać przykładowe formy ćwiczeń.
3	E.3L.W1. E.3L.W2.	Potrafi opisać zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki oświatowej oraz środowisko, w jakim one działają; organizację, statut i plan pracy przedszkola lub szkoły oraz program wychowawczo-profilaktyczny. Zna zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają. Zna organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny.
Umiejętności		
4	K_U05 E.3L.U4.	Potrafi realizować czynnie zaplanowany przez siebie program terapii logopedycznej u wybranego dziecka z dyslalią (zaburzeniami wymowy). Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
5	K_U05 E.3L.U4.	Potrafi weryfikować program terapii w trakcie prowadzonego z wybranym podopiecznym usprawniania logopedycznego. Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych..
6	K_U05	Ma umiejętność weryfikowania diagnozy wraz z podaniem uzasadnienia, po zakończeniu wyznaczonego cyklu usprawniania logopedycznego.
7	K_U08 E.3L.U1. E.3L.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy specjalistów, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia terapeutyczne a także sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych, terapeutycznych przez terapeutów. Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i terapeutyczne. Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań

		opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych i terapeutycznych przez nauczycieli lub terapeutów.
8	K_U08 E.3L.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji zajęć terapeutycznych.
9	K_U08 E.3L.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych. Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
		Kompetencje społeczne
10	K_K02b	Potrafi współdziałać z opiekunami podopiecznego oraz z innymi specjalistami włączonymi w proces usprawniania logopedycznego dziecka z dyslalia.
11	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej w trakcie prowadzenia terapii logopedycznej dziecka z zaburzeniami wymowy.
12	K_K02b E.3L.K1.	Skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy. Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza istniejącej dokumentacji logopedycznej i innej specjalistycznej podopiecznego z zaburzeniami wymowy. - Zaplanowanie indywidualnego programu terapii logopedycznej dziecka z dyslalią. - Zaplanowanie poszczególnych zajęć logopedycznych, opracowanie ich scenariuszy oraz przygotowanie pomocy dydaktycznych do tych zajęć. - Przeprowadzenie zajęć logopedycznych zgodnie z opracowanym programem terapii. - Weryfikacja diagnozy logopedycznej dokonywana w trakcie realizacji programu terapii logopedycznej dziecka z dyslalią (sformułowanie diagnozy wynikającej z terapii). - Dokumentacja przebiegu praktyk - scenariusze realizacji zajęć logopedycznych, opinia logopedyczna praktykanta o podopiecznym (diagnoza weryfikująca wstępne rozpoznanie logopedyczne). 		

**Praktyka specjalistyczna:
diagnoza i terapia zaburzeń mowy (45 godz.)**

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3L.W1. E.3L.W2.	Potrafi scharakteryzować ogólne zasady działania placówki specjalistycznej, w której odbywa praktykę (jej strukturę organizacyjną, statut, plan i program pracy oraz zadania logopedy w tej strukturze). Zna i rozumie zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają. Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny.
2	K_W04	Zna metody i formy przeprowadzenia diagnozy logopedycznej oraz metodykę pracy logopedycznej z dziećmi i dorosłymi z różnymi zaburzeniami mowy.
3	K_W08	Potrafi podać zasady współpracy logopedy z innymi specjalistami w placówce oraz z rodzinami dzieci/dorosłych z zaburzeniami mowy.
4	K_W15 E.3L.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole i poza nimi.
Umiejętności		
5	K_U03	Potrafi interpretować wyniki badań specjalistycznych (medycznych, pedagogicznych, psychologicznych) dzieci/dorosłych z zaburzeniami mowy.
6	K_U03 E.3L.U5.	Potrafi sporządzić anonimową charakterystykę umiejętności komunikacyjnych i językowych (w tym oceny stanu mowy) osób korzystających z pomocy logopedy (podczas zajęć hospitacyjnych). Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
7	K_U04 E.3L.U4.	Prawidłowo przygotowuje i przeprowadza zajęcia logopedyczne z dziećmi/dorosłymi z zaburzeniami mowy (pod kierunkiem logopedy przyjmującego praktykantów). Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
8	K_U04	Poprawnie prowadzi dokumentację logopedyczną (potrafi przygotować konspekty planowanych zajęć i prawidłowo udokumentować zrealizowane zajęcia logopedyczne).

Kompetencje społeczne		
8	K_K03c	Zachowuje się w sposób profesjonalny i przestrzega zasad etyki zawodowej.
9	K_K03a	Jest wrażliwy na indywidualne potrzeby przyjmowanych pacjentów.
10	K_K02d	Potrafi pracować w zespole; współdziałać z logopedą prowadzącym praktyki i innymi specjalistami w placówce w zakresie stawiania diagnozy oraz planowania i weryfikowania terapii logopedycznej.
11	K_K02b E.3L.K1.	Skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami wynikającymi z działań diagnostyczno terapeutycznych oraz sposobami ich realizacji.
- Dokonanie ogólnej analizy pracy zespołu zatrudnionego w placówce.
- Poznanie specyfiki (form i zasad) pracy logopedy w placówce - poznanie metod i narzędzi dokonywania diagnozy i prowadzenia terapii logopedycznej pacjentów z różnymi zaburzeniami mowy, poznanie zasad współpracy z innymi specjalistami w placówce oraz rodziną dzieci/dorosłych korzystających z pomocy logopedy.
- Dokonanie analizy dokumentów (w tym dokumentacji z badań wielospecjalistycznych; medycznych, pedagogicznych, psychologicznych) pacjentów korzystających z pomocy logopedy.
- Hospitacje zajęć logopedycznych prowadzonych przez logopedę w placówce.
- Samodzielne prowadzenie zajęć logopedycznych z pacjentami z dwoma różnymi zaburzeniami mowy.
- Prowadzenie dokumentacji hospitowanych i prowadzonych przez siebie zajęć logopedycznych.

Praktyka dyplomowa: diagnoza różnicowa zaburzeń mowy (35 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Umie wyjaśnić złożone patomechanizmy (podać formy złożonych zaburzeń mowy) trudności w językowym porozumiewaniu zarówno u dzieci jak i u osób dorosłych.
2	K_W06 E.3L.W2.	Potrafi scharakteryzować różne formy terapii logopedycznej (zna różne przykłady ćwiczeń) w przypadkach złożonych zaburzeń w

		komunikacji językowej. Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny
		Umiejętności
3	K_U05 E.3L.U4.	Potrafi realizować czynnie program terapii logopedycznej u wybranego podopiecznego ze złożonymi zaburzeniami w komunikacji językowej. Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
4	K_U04 E.3L.U5.	Ma umiejętność weryfikowania diagnozy wraz z podaniem dowodów po zakończeniu wyznaczonego cyklu usprawniania logopedycznego z pacjentem ze złożonymi zaburzeniami w komunikacji językowej oraz trafnie wskazuje konieczność podjęcia dodatkowych działań (diagnostycznych i terapeutycznych). Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
5	K_U04 E.3L.U3. E.3L.U5.	Potrafi weryfikować program terapii w trakcie prowadzonego z wybranym podopiecznym (ze złożonymi zaburzeniami w komunikacji językowej) usprawniania logopedycznego. Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji zajęć terapeutycznych; Potrafi analizować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
		Kompetencje społeczne
6	K_K02b	Potrafi współdziałać z opiekunami podopiecznego (dziecka lub osoby dorosłej) oraz z innymi specjalistami włączonymi w proces usprawniania pacjenta.
7	K_K03b	Ma poczucie pełnej odpowiedzialności za wydawane o pacjencie opinie logopedyczne.
8	K_K02b E.3L.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza dokumentacji logopedycznej i innej specjalistycznej podopiecznego ze złożonymi zaburzeniami mowy, zaplanowanie zajęć logopedycznych i przygotowanie do nich pomocy terapeutycznych. - Prowadzenie zajęć logopedycznych zgodnie z opracowaną koncepcją. - Dokumentowanie prowadzonych przez siebie zajęć – ujęcie ich w scenariuszach realizacji zajęć logopedycznych. - Sporządzanie opinii logopedycznej dotyczącej podopiecznego ze złożonymi zaburzeniami w komunikacji językowej. - Nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania terapii logopedycznej u wybranego podopiecznego ze złożonymi zaburzeniami w komunikacji językowej. 		

- Doskonalenie warsztatu zawodowego nauczyciela - logopedy.
- Wdrażanie do wykonywania czynności logopedy (zarówno w oświacie jak i w służbie zdrowia): diagnostycznych i terapeutycznych.
- Dokonanie obserwacji niezbędnych do wyjaśnienia poruszanych na zajęciach zagadnień teoretycznych z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej.
- Rozwijanie umiejętności analizy pracy logopedy i jego podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyki, rozwijanie umiejętności analizowania własnej pracy, jej efektów.
- Praktyczna weryfikacja wiedzy zdobytej podczas studiów oraz doskonalenie umiejętności logopedycznych.
- Rozwijanie umiejętności samodzielnego opracowania scenariuszy zajęć oraz prowadzenie zajęć z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości podopiecznego logopedy.

3.9.3. PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA

MODUŁ MERYTORYCZNY

Pedagogika resocjalizacyjna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1R.W1.	Zna miejsce pedagogiki resocjalizacyjnej w systemie nauk o wychowaniu, przedmiotowe powiązanie jej z naukami humanistycznymi i społecznymi, a także terminologię i podstawowe definicje stosowane w pedagogice resocjalizacyjnej (nieprzystosowanie społeczne, resocjalizacja readaptacja, reintegracja).
2	K_W03 E.1R.W3.	Potrafi opisać proces zaburzonego rozwoju człowieka (w aspekcie psychologicznym i społecznym), prowadzący do nieprzystosowania społecznego a także wynikające z niego specjalne potrzeby osób resocjalizowanych.
3	K_W08 E.1R.W1. E.2R.W1.	Zna teoretyczne i metodyczne podstawy procesu wychowania resocjalizacyjnego oraz postępowania z jednostkami nieprzystosowanymi społecznie.
Umiejętności		
4	K_U01	Potrafi sprawnie posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej takimi jak: nieprzystosowanie społeczne, resocjalizacja readaptacja, reintegracja, analizować i stosować pojęcia i definicje w dyskursie pedagogicznym.
5	K_U01 E.1R.U1.	Potrafi przeanalizować rys historyczny rozwoju pedagogiki resocjalizacyjnej, opisywać polskie szkoły pedagogiki resocjalizacyjnej, w tym wymieniać twórców szkół oraz ich dzieła.
6	K_U04 E.1R.W1.	Analizować teoretyczne podstawy procesu resocjalizacji i opisać jego przebieg w praktyce.
Kompetencje społeczne		
7	K_K02c	Jest gotów do świadomego podejmowania wyzwań związanych z realizacją zadań zawodowych pedagoga resocjalizacyjnego.
8	K_K01 E.1R. K2.	Jest gotów do kreatywnego wykorzystania wiedzy naukowej oraz własnych umiejętności w celu prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania problemów związanych z wykonywaniem zawodu pedagoga resocjalizacyjnego.
9	K_K03f E.1R.K1.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością resocjalizacyjną, w tym podtrzymywania etosu zawodu pedagoga resocjalizacyjnego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Rys historyczny pedagogiki resocjalizacyjnej, polskie szkoły pedagogiki resocjalizacyjnej: twórcy i ich dzieła. - Resocjalizacja – readaptacja - reintegracja - definicje, pojęcia, zakresy. - Działalność resocjalizująca aktualnie i potencjalnie. - Rzeczywistość wychowawcza a problemy resocjalizacyjne. - Norma i patologia w zachowaniu ludzkim. 		

- Nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży – koncepcje, teorie i pojęcia.
- Etapy rozwoju i typologia nieprzystosowania społecznego.
- Charakterystyka głównych objawów nieprzystosowania społecznego.
- Zadania wychowania resocjalizującego.
- Podstawy diagnostyki w resocjalizacji.
- Analiza przebiegu procesu resocjalizacji.
- Zasady obowiązujące w procesie resocjalizacji
- Opieka nad osobami nieprzystosowanymi w Polsce.
- Resocjalizacja w środowisku otwartym.
- Resocjalizacja nieletnich w placówkach zamkniętych (zakład poprawczy i schronisko dla nieletnich).
- Czynniki warunkujące efektywność resocjalizacji.
- Instytucjonalna resocjalizacja osób dorosłych.

Psychologia osób społecznie nieprzystosowanych

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1R.W3.	Zna w stopniu pogłębionym psychologiczne koncepcje nieprzystosowania społecznego.
2	K_W03 E.1R.W3.	Rozumie uwarunkowania procesu nieprzystosowania społecznego i wynikające z niego specjalne potrzeby osób nieprzystosowanych społecznie.
3	K_W06 E.1R.W3.	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje socjalizacji, wychowania, terapii i resocjalizacji osób nieprzystosowanych społecznie oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych działań resocjalizacyjnych.
Umiejętności		
4	K_U02 E.1R.U3.	Potrafi identyfikować przypadki nieprzystosowania społecznego oraz jego uwarunkowania.
5	K_U02 E.1R.U3.	Potrafi analizować zachowania, procesy i zjawiska w grupie osób nieprzystosowanych społecznie oraz związane z nimi złożone i nietypowe problemy wychowawcze, terapeutyczne i resocjalizacyjne.
6	K_U03 E.1R.U2. E.1R.U3.	Potrafi dokonywać oceny złożonych sytuacji wychowawczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych w grupie osób nieprzystosowanych społecznie.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.1R. K2.	Jest gotów do kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów w pracy z osobami nieprzystosowanymi społecznie oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku pojawiających się trudności wychowawczych.
8	K_K03a E.2R.K1.	Jest gotów do empatycznego reagowania na problemy osób nieprzystosowanych społecznie.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Nieprzystosowanie społeczne – porządkowanie pojęć i terminologii.
- Symptomy i typologia nieprzystosowania społecznego.

- Uwarunkowania nieprzystosowania społecznego.
- Nieprzystosowanie społeczne jako proces (zaburzenia emocjonalne – zaburzenia zachowania - nieprzystosowanie społeczne – zaburzenia osobowości).
- Psychologiczne koncepcje człowieka w kontekście nieprzystosowania społecznego.
- Biopsychospołeczne koncepcje nieprzystosowania społecznego.
- Procesy emocjonalno-motywacyjne i poznawcze u osób nieprzystosowanych społecznie.
- Potrzeby, zasoby i możliwości rozwojowe osób nieprzystosowanych społecznie.
- Psychospołeczne problemy osób nieprzystosowanych społecznie.
- Główne zasady oraz uwarunkowania skuteczności pracy wychowawczej, resocjalizacyjnej i terapeutycznej z osobami nieprzystosowanymi społecznie.

Kryminologia

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1R.W5. E.1R.W2.	Rozumie pojęcie kryminologii i wiktymologii oraz diagnozy kryminologicznej.
2	E.1R.W5.	Zna wybrane teorie kryminologiczne.
Umiejętności		
3	K_U02 E.1R.U2. E.1R.U5.	Potrafi opisać i dokonać analizy metod badań kryminologicznych oraz metod badania przestępczości nieujawnionej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Pojęcie i przedmiot kryminologii.
- Podstawy wiktymologii.
- Diagnoza kryminologiczna.
- Metody badania nieujawnionej przestępczości.
- Charakterystyka współczesnej przestępczości.
- Wybrane teorie kryminologiczne:
 - teorie zróżnicowania kulturowego,
 - teorie uczenia się zachowań przestępczych,
 - techniki neutralizacji Sykesa i Matzy,
 - teorie kontroli społecznej,
 - teoria naznaczania społecznego,
 - wiek a przestępczość,
 - perspektywa „karier przestępczych”,
 - przestępczość zorganizowana,
 - przestępczość powrotna,
 - przestępczość gospodarcza,
 - zapobieganie przestępczości.

Patologie społeczne

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 K_W06 E.1R.W3.	Zna koncepcje i teoria wyjaśniające etiologię, mechanizmy rozwoju i skutki wybranych patologii, oraz możliwości modyfikacji zachowań nieakceptowanych społecznie w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej.
2	K_W03 E.1R.W3.	Zna przejawy wybranych patologii społecznych oraz współczesne tendencje rozwoju patologii społecznych.
Umiejętności		
3	K_U02 E.1R.U3.	Potrafi interpretować koncepcje i teorie dewiacji społecznych w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, rozumie konieczność integracji wiedzy o patologiach z wielu dyscyplin, potrafi osadzić zjawiska patologii społecznych w szerszym kontekście kulturowym.
4	K_U02 E.1R.U3.	Potrafi dokonać analizy indywidualnych i społecznych przyczyn i zaprezentować mechanizmy uruchamiające rozwój procesu nieprzystosowania społecznego i rozwoju zjawisk społecznie destruktywnych a także skutki ich rozwoju.
5	K_U02 E.1R.U3.	Potrafi określać współczesne tendencje rozwoju patologii społecznych.
6	K_U02	Potrafi krytycznie ocenić zachowania społecznie szkodliwe, unikając schematyzmu myślenia, oraz postrzegania opartego na uprzedzeniach.
Kompetencje społeczne		
7	K_02b	Odpowiedzialnie argumentuje swoje oceny społecznych zjawisk w oparciu o wiedzę, bez posługiwania się stereotypami.
8	K_03e E.1R. K2.	Aktywnie wykorzystuje zdobytą wiedzę przeciwstawiając się działaniom opartym na uprzedzeniach społecznych.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Patologie, a problemy społeczne, wątpliwości terminologiczne, norma i patologia - dynamika zmian w zakresie postrzegania zjawisk napuszających normy społeczne.
- Koncepcje wyjaśniające.
- Relatywizm i rygoryzm, analiza czynników wysokiego ryzyka zachowań społecznie nieakceptowanych.
- Charakterystyka wybranych zjawisk patologicznych, uwarunkowania, skutki.
- Agresja i przemoc – zachowanie agresywne młodzieży.
- Stalking.
- Cyberprzemoc.
- Autoagresja – zachowania suicydalne.
- Uprzedzenia społeczne, różnice pomiędzy stereotypami i uprzedzeniami, cechy uprzedzeń , przejawy wybranych uprzedzeń społecznych.
- Geneza uprzedzeń, koncepcje społeczno-kulturowe, psychologiczne, poznawcze.
- Skutki uprzedzeń, teorie kozła ofiarnego.
- Możliwości modyfikacji lub redukcji zachowań opartych na uprzedzeniach społecznych.
- Wybrane problemy patologii seksualnych – prostytutka.
- Wykluczenie społeczne – wybrane problemy, bezdomność, dzieci ulicy, prekariat.

Przestępczość i postępowanie w sprawach nieletnich

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 K_W05 K_W06 E.1R.W5.	Ma uporządkowaną, rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu źródeł i teoretycznych podstaw zachowań przestępczych nieletnich i postępowania z nieletnimi.
2	K_W11 E.1R.W5. E.2R.W1.	Ma pogłębiona i poszerzona wiedzę o prawnych i społecznych uwarunkowaniach funkcjonowania instytucji związanych z procesem postępowania wobec nieletnich.
Umiejętności		
3	K_U03 E.1R.U2. E.1R.U5.	Potrafi dokonać diagnozy formalnego etapu postępowania z nieletnim.
4	K_U01 K_U02 E.1R.U5.	Posiada umiejętność wykorzystania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu postępowania z nieletnimi w celu analizy złożonych problemów pedagogiczno-formalnoprawnych.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03a E.2R.K1.	Jest wrażliwy i reaguje empatycznie na potrzeby i problemy drugiego człowieka w szczególności wynikające z niewłaściwego funkcjonowania społecznego dziecka objętego procesem resocjalizacji.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Etiologia przestępczość nieletnich.
- Struktura przestępczości nieletnich - przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwa skierowane przeciwko mieniu.
- Specyfika przestępczość dzieci w wieku do 13 roku życia.
- Wpływ niektórych zjawisk społecznych na demoralizację i przestępczość nieletnich - przestępczość nieletnich z uzależnieniami (od alkoholu, narkotyków) oraz z prostytucją.
- Rozmiary, struktura i dynamika przestępczości nieletnich na świecie i w Polsce.
- Mapa przestępczości nieletnich w Polsce.
- Skutki społeczne przestępczości nieletnich.
- Społeczny odbiór przestępczości nieletnich.
- Odpowiedzialność nieletnich w świetle obowiązującego prawa.
- Środki stosowane wobec nieletnich.
- Podstawy prawne stosowania środków wychowawczych i poprawczych.
- Postępowanie wykonawcze w sprawach nieletnich.
- Przepisy regulujące sytuację nieletniego przed organami wymiaru sprawiedliwości.
- Nieletni w zetknięciu z funkcjonariuszami policji, nieletni a sąd rodzinny z jego organami pomocniczymi.
- Instytucja mediacji w postępowaniu sądowym, mediator - zadania i kompetencje.
- Zasady funkcjonowania i organizacja schronisk dla nieletnich, zakładów poprawczych, policyjnej izby dziecka, kuratorskich ośrodków pracy z młodzieżą.
- Zakres działalności opiniodawczych zespołów specjalistów sądowych.
- Zapobieganie przestępczości nieletnich - Profilaktyczny aspekt ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Zadania sądu rodzinnego i organów pomocniczych sądu, policji i organizacji społecznych.

Modele i koncepcje resocjalizacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1R.W1. E.2R.W1. E.2R.W2.	Zna współczesne koncepcje, systemy i modele resocjalizacji stosowane w pracy z jednostkami nieprzystosowanymi społecznie (od działań izolacyjnych do działań w środowisku otwartym) oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań resocjalizacyjnych.
2	K_W06 K_W05 E.1R.W1. E.2R.W2.	Zna koncepcję twórczej resocjalizacji jako przykłady oddziaływań destygmatyzujących. Charakteryzuje metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym i zamkniętym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę.
Umiejętności		
3	K_U01	Potrafi zaprezentować historyczny rozwój modeli i koncepcji oddziaływań resocjalizacyjnych.
4	K_U02 E.1R.U1.	Dokonuje analizy współczesnych koncepcji i teorii resocjalizacyjnych.
	K_U02 E.1R.U1. E.2R.U2.	Dokonuje analizy koncepcji twórczej resocjalizacji jako przykładu oddziaływań destygmatyzujących oraz metody twórczej resocjalizacji stosowanych w środowisku otwartym i zamkniętym: teatru resocjalizacyjnego, resocjalizacji przez sport, muzykoterapii, plastykoterapii i dramy.
5	K_U11 .	Potrafi prezentować własne pomysły i wskazywać obszary wchodzące w zakres szeroko pojętej resocjalizacji, wymagające modyfikacji oraz wdrażania innowacyjnych metod pracy z jednostkami nieprzystosowanymi społecznie.
6	K_U11 E.1R.U1.	Potrafi analizować skuteczność różnorodnych systemów i modeli resocjalizacyjnych, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania innowacyjnych metod i rozwiązań.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.1R.K1. E.1R. K2.	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów w zakresie resocjalizacji osób nieprzystosowanych społecznie.
8	K_K02b E.1R. K2.	Jest gotów do podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących szeroko pojęte oddziaływania resocjalizacyjne.
9	K_K03e E.1R.K1.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej pedagoga resocjalizacyjnego, w tym dostrzegania potrzeby samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Systemy resocjalizacji na przestrzeni dziejów. System progresywny i regresywny. - Systemy wychowania resocjalizującego wg Cz. Czapówa. - Współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne - od izolacji do działań w środowisku 		

otwartym.

- Koncepcja twórczej resocjalizacji jako przykład oddziaływań destygmatyzujących.
- Konstruowanie heurystycznego modelu systemu oddziaływań wychowawczych.
- Systemy i modele resocjalizacyjne według K. Pospiszyla (1990) - próba klasyfikacji.
- Współczesne systemy resocjalizacyjne.
- Koncepcje resocjalizacji: behawioralne, interakcyjne, wielodyscyplinowe, poznawcze.
- Teoria „rozwoju dojrzałości interpersonalnej” Sullivana i Granta.
- „Teatr życia codziennego” Goffmana.
- Koncepcja resilience (oporu- elastyczności).
- Koncepcja „twórczej resocjalizacji” M. Konopczyńskiego.
- Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa. Idea sprawiedliwości naprawczej. Probacja - poddanie sprawcy próbie.
- System Dozoru Elektronicznego w Polsce i na świecie.
- Systemy postępowania z nieletnimi oparte na organach pozasądowych o charakterze administracyjnym i sądach zwykłych na przykładzie państw skandynawskich.
- Systemy postępowania z nieletnimi oparte wyłącznie na sądownictwie dla nieletnich.
- Systemy postępowania z nieletnimi oparte na sądach dla nieletnich i organach pozasądowych. Francuski model resocjalizacji nieletnich. Systemy resocjalizacji nieletnich w Wielkiej Brytanii. Systemy resocjalizacji nieletnich w Kanadzie.
- Specjalistyczne programy korekcyjno-resocjalizacyjne.
- Rodzina zastępcza jako forma systemu resocjalizacyjnego.
- Obozy dyscyplinujące w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej jako propozycja alternatywnego karania.
- System resocjalizacji na Ukrainie i w Rosji.

Prawo rodzinne i opiekuńcze

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11 E.1R.W5.	Rozumie znaczenie regulacji prawa rodzinnego, opiekuńczego i dotyczącego rodziny dla kształtowania stosunków społecznych i budowy systemu ochrony dziecka i rodziny.
2	K_W11 E.1R.W5.	Rozumie znaczenie i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia i instytucje prawa, ze szczególnym uwzględnieniem pojęć i instytucji prawa rodzinnego, opiekuńczego i dotyczącego rodzin.
Umiejętności		
3	K_U04 E.1R.U5.	Posiada umiejętność: systematyzowania wiedzy szczegółowej; porównywania różnych instytucji prawa rodzinnego i opiekuńczego, artykułowania ich cech szczególnych oraz wskazywania ich znaczenia dla wsparcia rodziny: dziecka oraz rodziców w procesie wychowania oraz działaniach z zakresu pomocy społecznej i profilaktyki niedostosowania społecznego.
4	K_U04 E.1R.U5.	Posiada umiejętność: wyinterpretowania z przepisu prawnego normy prawnej; prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu prawoznawstwa, prawa rodzinnego i opiekuńczego wykorzystywanymi w prowadzeniu pracy

		pedagogicznej i oddziaływań wychowawczych.
		Kompetencje społeczne
5	K_K02d	Obiektywnie ocenia wkład pracy własnej i innych w pracę zespołową podczas zajęć oraz potrafi pracować w grupie przy projektowaniu rozwiązań problemów i kazusów.
6	K_K03a	Posiada wrażliwość na potrzeby i problemy drugiego człowieka w szczególności wynikające z niewłaściwego funkcjonowania rodziny objętej oparciem społecznym i wychowującego się w niej dziecka.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawowe pojęcia z zakresu prawoznawstwa oraz prawa rodzinnego i opiekuńczego (m.in. pojęcie prawa, prawa rodzinnego i prawa opiekuńczego, pojęcie źródeł prawa - ze szczególnym uwzględnieniem źródeł prawa rodzinnego, normy prawnej, i sankcji, zagadnienie zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych, pojęcie rodziny, pokrewieństwa, powinowactwa, dziecka oraz małżeństwa).
- Opieka i kuratela, przesłanki ustanowienia opiekuna i kuratora, jego uprawnienia i kompetencje, nadzór nad wykonywaniem opieki i kurateli.
- Ubezłasnowolnienie, jego rodzaje oraz procedury.
- Prawne regulacje dotyczące instytucji małżeństwa: m.in. zasadami prawa małżeńskiego, przesłanki zawarcia małżeństwa, przeszkody małżeńskie, praw i obowiązki małżonków.
- Sposób ustania związku małżeńskiego (unieważnienie małżeństwa, rozwód), stosunki majątkowe małżeńskie, separacja.
- Prawne podstawy ustalenia pochodzenia dziecka: ustalenie macierzyństwa oraz sposoby ustalenia ojcostwa (domniemanie ojcostwa dziecka pochodzącego z małżeństwa, uznanie dziecka, sądowe ustalenie ojcostwa); problematyka zaprzeczenia ojcostwa oraz ustalenia bezskuteczności uznania dziecka.
- Władza rodzicielska oraz podstawy ingerencji w jej wykonywanie (ograniczenie, zawieszenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej), piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, oraz normy regulujące kontakty rodzica z dzieckiem.
- Przynależność (adopcja): pojęcie, rodzaje oraz procedura przysposobienia, kwalifikacja rodziców adopcyjnych.
- Obowiązek alimentacyjny (pojęcie, podmioty zobowiązane, zakres i przedmiot obowiązku);
- Świadczenia rodzinne.
- Przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu, rodzinie i opiece.

Profilaktyka społeczna

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1R.W3.	Posiada wiedzę na temat teoretycznych podstaw planowania oddziaływań profilaktycznych.
2	K_W08 E.1R.W5.	Rozróżnia poziomy i strategie oddziaływań profilaktycznych.
3	K_W09 E.1R.W3. E.1R.W5. E.2R. W2.	Zna organizacyjne uwarunkowania działań z zakresu profilaktyki społecznej.

4	K_W08 E.1R.W3. E.1R.W5. E.2R.W2.	Rozumie zasady konstrukcji programów profilaktycznych zapobiegających rozwojowi patologii społecznych.
Umiejętności		
5	K_U04 E.1R.U3. E.1R.U1.	Określa uwarunkowania projektowania i realizacji oddziaływań profilaktycznych.
6	K_U05 E.1R.U1. E.1R.U3. E.2R.U2.	Dobiera skuteczne strategie oddziaływań profilaktycznych do celu zajęć profilaktycznych.
7	K_U05 E.2R.U1. E.2R.U2.	Przeprowadza proste zajęcia profilaktyczne zapobiegające rozwojowi określonych zachowań ryzykownych.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01 E.1R.K2.	Kreatywnie korzysta z wiedzy naukowej w doborze skutecznych strategii profilaktycznych.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Pojęcie profilaktyki społecznej.
- Poziomy oddziaływań profilaktycznych – profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca.
- Strategie oddziaływań profilaktycznych.
- Współczesne tendencje w profilaktyce społecznej – koncepcja resilience i profilaktyka pozytywna jako podstawa teoretyczna budowy szkolnych programów profilaktycznych.
- Narodowy program zdrowia – krajowy program przeciwdziałania narkomanii, krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy.
- System rekomendacji programów profilaktycznych.
- Ewaluacja programów profilaktycznych.
- Zasady projektowania zajęć profilaktycznych.
- Realizacja zajęć profilaktycznych.

Projekt badawczy specjalnościowy

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego.
2	K_W10	Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań.
Umiejętności		
3	K_U07	Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.
4	K_U10	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi członkami zespołu, kierować pracą zespołu, podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować pracę innych członków grupy.

5	K_U08	Potrafi komunikować się przy pomocy różnych kanałów komunikacyjnych z członkami zespołu badawczego w celu opracowania i realizacji projektu badawczego.
6	K_U08	Uczestniczy w debatach poświęconych realizacji badań naukowych, prezentuje swoje opinie, dokonuje ich twórczej modyfikacji pod wpływem merytorycznych argumentów.
Kompetencje społeczne		
7	K_K02g	Jest gotów do świadomego podejmowania działań nad rozwijaniem dorobku naukowo-badawczego pedagogiki resocjalizacyjnej oraz poszerzania go o nowe obszary i procedury badawcze.
8	K_K02b	Jest gotowy do komunikowania się z członkami zespołu badawczego w celu wspólnego projektowania i realizowania badań naukowych.
9	K_K03c	Jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności badawczej i kierowania się szacunkiem dla osób biorących udział w badaniach naukowych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zespół badawczy - podział zadań związanych z grupowym projektem badawczym. - Odpowiedzialność za realizację badań zespołowych. - Etyka pracy zespołowej podczas realizacji projektu badawczego. - Obszary badań w zakresie studiowanej specjalności. - Analiza literatury przedmiotu związanej z tematyką projektu badawczego. - Możliwości zastosowania metodologii jakościowej i ilościowej w badaniach z zakresu specjalności; możliwości i ograniczenia różnych perspektyw badawczych, łączenie perspektyw jakościowej i ilościowej w badaniach specjalnościowych. - Opracowanie i realizacja projektu badawczego: przygotowanie koncepcji metodologicznej badań, opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badań, opracowanie i prezentacja wyników badań - podział zadań i współodpowiedzialność za realizację projektu badawczego. 		

Suicydologia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1R.W2. E.1R.W3. E.1R.W5.	Rozumie istotę i dynamikę kształtowania się norm społecznych oraz konsekwencje naruszenia norm. Rozumie różnice pomiędzy nonkonformizmem a działaniem destruktywnym.
2	K_W03 E.1R.W5.	Zna wybrane przejawy zachowań suicydalnych oraz koncepcje wyjaśniające ich źródła.
3	K_W06 E.1R.W5.	Zna możliwości modyfikacji zachowań nieakceptowanych społecznie.
Umiejętności		
4	K_U02 E.1R.U5.	Dokonyje pogłębionej analizy zjawisk stanowiących społeczny problem i potrafi osadzić je w szerszym kontekście kulturowym.
5	K_U02 E.1R.U5.	Analizuje indywidualne i społeczne mechanizmy, uruchamiające procesy społecznie destruktywne.
Kompetencje społeczne		
6	K_K01	Potrafi krytycznie ocenić zachowania społecznie szkodliwe, unikając

		schematyzmu myślenia, oraz postrzegania opartego na uprzedzeniach.
7	K_K02b	Odpowiedzialnie argumentuje swoje oceny społecznych zjawisk w oparciu o wiedzę bez posługiwania się stereotypami.
8	K_K03c	Aktywnie wykorzystuje zdobytą wiedzę przeciwstawiając się działaniom opartym na uprzedzeniach społecznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie samobójstwa i terminów pokrewnych. - Charakterystyka zjawiska samobójstwa w świetle danych statystycznych w Polsce i na świecie. - Inne źródła wiedzy o samobójstwach. - Uwarunkowania samobójstw: perspektywa społeczna, psychologiczna i kliniczna. - Czynniki ryzyka i czynniki ochronne w przypadku samobójstwa. - Grupy podwyższonego ryzyka samobójczego według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). - Osoba w kryzysie samobójczym a wiek. - Ocena ryzyka samobójstwa - metody diagnozy- syndrom presuicydalny. - Samobójstwa i próby samobójcze młodzieży. - Samobójstwa więźniów i tymczasowo aresztowanych w zakładach karnych. - Samobójstwa w wojsku i w policji. - Formy pomocy osobom o skłonnościach samobójczych. - Profilaktyka zachowań samobójczych. 		

Instytucje penitencjarne w systemie resocjalizacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.1R.W5.	Potrafi opisać specyfikę oddziaływań resocjalizacyjnych w placówkach penitencjarnych.
Umiejętności		
2	K_U04 E.1R.U5.	Potrafi scharakteryzować główne założenia i cele oddziaływań resocjalizacyjnych w placówkach penitencjarnych, dokonać krytycznej oceny instytucji penitencjarnej jako placówki realizującej proces resocjalizacji w środowisku zamkniętym (izolacyjnym), wybranych metod oddziaływań resocjalizacyjnych stosowanych w placówkach penitencjarnych oraz źródeł dysfunkcji placówek penitencjarnych.
Kompetencje społeczne		
3	K_K03d E.1R.K1.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej i dostrzega potrzeby samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Rodzaje instytucji penitencjarnych. - Cel i przeznaczenie instytucji penitencjarnych. - Personel i podwładni instytucji penitencjarnych. - Patologie w instytucjach penitencjarnych. - Subkultura w instytucjach penitencjarnych – dawniej i dziś. - Subkultura w instytucjach penitencjarnych – „szefowie i podwładni”. 		

- Subkultura w instytucjach penitencjarnych – cechy sprzyjające i utrudniające proces resocjalizacji.
- Subkultura w instytucjach penitencjarnych – reakcja na depryzację potrzeb.
- Otwarcie instytucji penitencjarnej na zewnątrz a resocjalizacja.
- Socjalizacja do instytucji penitencjarnej a późniejsza readaptacja społeczna.
- „Modelowy skazany” – czyli pułapki instytucji penitencjarnej.
- Ewolucja instytucji penitencjarnych.
- Resocjalizacja w instytucjach penitencjarnych a resocjalizacja otwarta.
- Sens i bezsens resocjalizacji w instytucjach penitencjarnych.
- Podstawy prawne funkcjonowania systemów resocjalizacji (perspektywa krajowa i międzynarodowa).

Readaptacja społeczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1R.W5. E.2R.W1.	Zna uwarunkowania procesu readaptacji społecznej.
2	K_W04 E.1R.W2. E.1R.W5. E.2R.W1.	Zna metody diagnozowania potrzeb resocjalizacyjnych osób przebywających w placówkach resocjalizacyjnych.
3	K_W07 E.1R.W5. E.2R.W1.	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat systemu wsparcia osób opuszczających placówki resocjalizacyjne.
4	K_W08 E.1R.W5. E.2R.W1.	Zna metodyczne podstawy readaptacji i reintegracji osób przygotowujących się do opuszczenia placówek resocjalizacyjnych.
Umiejętności		
5	K_U04 E.1R.U5.	Potrafi scharakteryzować środowiska oraz analizować i stosować metody wspomagające proces readaptacji i reintegracji społecznej i na tej podstawie skonstruować program przygotowania do funkcjonowania w środowisku społecznym.
6	K_U04 E.1R.U1.	Potrafi wskazać czynniki utrudniające i ułatwiające proces readaptacji społecznej osób opuszczających placówki resocjalizacyjne.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03b E.1R.K1.	Ma świadomość odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy.
8	K_K03e E.1R.K1. E.2R.K3.	Dostrzega potrzebę pogłębiania swojej wiedzy pedagogicznej i samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Readaptacja społeczna ujęcie teoretyczne, zakres działania. - Pomoc postpenitencjarna udzielana skazanym opuszczającym jednostki penitencjarne. - Wybrane środki oddziaływania penitencjarnego niezbędne w społecznej readaptacji skazanych. 		

<ul style="list-style-type: none"> - Organizacje pozarządowe i środowisko lokalne w systemie wsparcia osadzonych opuszczających jednostki penitencjarne. - Praca readaptacyjna z konkretnymi grupami osób osadzonych: <ul style="list-style-type: none"> • młodociani, • recydywiści penitencjarni, • osadzeni niebezpieczni, • skazani z niepełnosprawnością oraz z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi, • osadzeni seniorzy, • kobiety, • skazani na kary długoterminowe, • zabójcy i zabójczynie. - Instytucja warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary. - Metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej.
--

Psychologia penitencjarna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1R.W3.	Posiada wiedzę na temat sytuacji psychologicznej osób przebywających w izolacji penitencjarnej i rozumie wynikające z niej potrzeby i zadania w procesie resocjalizacji.
2	K_W06 E.1R.W3.	W pogłębionym stopniu rozumie koncepcje oddziaływań wobec osób pozbawionych wolności oraz różnorodne uwarunkowania ich skuteczności.
3	K_W11 E.1R.W3.	Zna w pogłębionym stopniu prawne i etyczne podstawy oddziaływań resocjalizacyjnych.
Umiejętności		
4	K_U02 E.1R.U3.	Potrafi interpretować i identyfikować zjawiska zachodzące w izolacji penitencjarnej i ukazać ich wpływ na proces resocjalizacji.
5	K_U02 E.1R.U3.	Potrafi opisać potrzeby resocjalizacyjne osób pozbawionych wolności.
6	K_U04 E.1R.U3.	Potrafi dokonywać pogłębionej analizy trudności związanych z prowadzeniem oddziaływań resocjalizacyjnych w izolacji penitencjarnej.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.1R.K2.	Jest gotów do krytycznego spojrzenia na proces resocjalizacji w izolacji penitencjarnej.
8	K_K02d	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w procesie resocjalizacji.
9	K_K03e E.1R.K1. E.2R.K3.	Dostrzega potrzebę pogłębiania swojej wiedzy pedagogicznej i samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Przedmiot badań i problemy badawcze psychologii penitencjarnej. - Kara kryminalna i kara pozbawienia wolności. Prawno-psychologiczne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności. 		

<ul style="list-style-type: none"> - Rola i zadania psychologa w kontekście wykonywania kary pozbawienia wolności (diagnoza, interwencja, resocjalizacja, terapia). - Zróżnicowanie społeczności więziennej: charakterystyka wybranych grup sprawców oraz typów zaburzeń - Więzienie jako sytuacja trudna w życiu człowieka. Formy zachowań adaptacyjnych i dezadaptacyjnych. - Zjawisko agresji i autoagresji (zachowania suicydalne) w izolacji więziennej. - Zjawisko podkultury przestępczej (pojęcie, geneza, formy, negatywne przejawy) oraz jego wpływ na proces resocjalizacji.
--

Prawne podstawy resocjalizacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11 E.1R.W5.	Zna podstawy prawne funkcjonowania systemu oddziaływań resocjalizacyjnych w perspektywie krajowej i międzynarodowej.
2	K_W11 E.1R.W5.	Rozumie znaczenie i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia prawa karnego w kontekście oddziaływań resocjalizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem pojęć i instytucji prawa karnego wykonawczego.
Umiejętności		
3	K_U04 E.1R.U5.	Potrafi dokonać analizy prawno-społecznych uwarunkowań procesu resocjalizacji.
4	K_U04 E.1R.U5.	Posiada umiejętność systematyzowania wiedzy szczegółowej; porównywania różnych instytucji prawa karnego i penitencjarnego, artykułowania ich cech szczególnych oraz wskazywania ich znaczenia dla resocjalizacji osób pozbawionych wolności.
5	K_U04 E.1R.U5.	Posiada umiejętność prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu prawoznawstwa, prawa karnego i karnego wykonawczego wykorzystywanymi w pracy pedagogicznej i oddziaływaniach resocjalizacyjnych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02d	Obiektywnie ocenia wkład pracy własnej i innych w pracy zespołowej podczas zajęć oraz potrafi pracować w grupie przy projektowaniu rozwiązań problemów i kasusów.
7	K_K03a	Jest wrażliwy na potrzeby i problemy drugiego człowieka - w szczególności wynikające z niewłaściwego funkcjonowania człowieka pozbawionego wolności.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Teorie kary (teorie absolutne, teorie utylitarne, teorie mieszane). - Podstawowe pojęcia z zakresu prawoznawstwa oraz prawa karnego i karnego wykonawczego. - Historyczne systemy penitencjarne - domy poprawy, system celkowy, system progresywny, system regresywny, system reformatoryjny amerykańskich, system rodzinny. - Organy postępowania wykonawczego - Sąd I instancji, Sąd penitencjarny, Prezes sądu lub upoważniony sędzia, Sędzia penitencjarny, Dyrektor Generalny Służby Więziennej, Dyrektor okręgowy Służby Więziennej, Dyrektor zakładu karnego i aresztu śledczego, Komisja 		

<p>penitencjarna, Sądowy kurator zawodowy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wykonywanie kary pozbawienia wolności - podstawowe zasady prawa karnego wykonawczego (zasada poszanowania godności ludzkiej skazanego, zasada podmiotowego traktowania skazanego, zasada praworządności, zasada sprawiedliwości, zasada współdziałania ze społeczeństwem, zasada indywidualizacji, zasada resocjalizacji, zasada podporządkowania sądowi procesu wykonywania orzeczeń), cele wykonywania kary pozbawienia wolności, rodzaje i typy zakładów karnych, systemy wykonania kary pozbawienia wolności, wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, monitoring, klasyfikacja skazanych i badania osobo poznawcze. - Środki oddziaływania penitencjarnego – praca, nauczanie, zajęcia kulturalno-oświatowe i sportowe, nagradzanie skazanych, ulgi, odpowiedzialność dyscyplinarna skazanych. - Prawa i obowiązki skazanych odbywających karę pozbawienia wolności - prawa skazanych (prawa gwarantujące warunki bytowe, prawo do łączności ze światem zewnętrznym, prawo do praktyk religijnych i posług religijnych, obowiązki skazanych: <ul style="list-style-type: none"> • odroczenie i przerwa wykonania kary pozbawienia wolności, • pomoc skazanym po zwolnieniu z zakładów karnych, • resocjalizacja skazanych kobiet, • postępowanie z osobami uzależnionymi od alkoholu, • postępowanie z osobami uzależnionymi od narkotyków, • ocena rezultatów resocjalizacji. - Wybrane czynniki utrudniające proces resocjalizacji - totalność instytucji penitencjarnej, podkultura więzienna jako czynnik utrudniający resocjalizację, przeludnienie więzień. - Mediacja, mediacja a koncepcja sprawiedliwości naprawczej, definicja mediacji, cele procesu mediacyjnego, zasady mediacji, mediator, mediacja w sprawach karnych.
--

Prawa nieletnich		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11 E.1R.W5.	Rozumie znaczenie regulacji prawa dotyczącego praw człowieka, praw dziecka, praw nieletnich dla kształtowania stosunków społecznych i budowy systemu ochrony dziecka.
2	K_W11 E.1R.W5.	Potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia i opisać instytucje prawa, ze szczególnym uwzględnieniem pojęć i instytucji prawa dotyczącego praw człowieka, praw dziecka i praw nieletniego.
Umiejętności		
3	K_U04 E.1R.U5.	Posiada umiejętność systematyzowania wiedzy szczegółowej; porównywania różnych instytucji ochrony praw jednostki, identyfikowania ich cech szczególnych oraz wskazywania ich znaczenia dla wsparcia dziecka oraz rodziców m.in. w procesie wychowania oraz w działaniach z zakresu resocjalizacji i profilaktyki niedostosowania społecznego.
4	K_U04 E.1R.U5.	Posiada umiejętność prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu praw dziecka wykorzystywanymi do projektowania i realizowania oddziaływań wychowawczych i resocjalizacyjnych.
Kompetencje społeczne		

5	K_K02d	Obiektywnie ocenia wkład pracy własnej i innych osób w pracy zespołowej podczas zajęć oraz potrafi pracować w grupie w trakcie projektowania rozwiązań problemów i przypadków.
6	K_K03a E.2R.K1.	Jest wrażliwy na problemy i potrzeby drugiego człowieka w szczególności wynikające z niewłaściwego funkcjonowania społecznego dziecka objętego procesem resocjalizacji.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Historia krzywdzenia dzieci.
- Prawa człowieka - prawa dziecka - prawa nieletnich – analiza porównawcza.
- Prawa i wolności człowieka, definicja i podział praw człowieka, podstawowe pojęcia: godność, równość, wolność, granice władzy.
- Prawa człowieka - międzynarodowe gwarancje praw i wolności człowieka: rys historyczny.
- Podstawowe międzynarodowe dokumenty dotyczące praw człowieka.
- Międzynarodowe i krajowe instytucje ochrony praw człowieka.
- Międzynarodowe standardy praw dziecka.
- Prawa dziecka w rodzinie - prawo do tożsamości, adopcja i rodziny zastępcze, prawo do wyrażania własnej woli i podejmowania decyzji, prawo do życia bez przemocy, prawo do uzyskania informacji, prawo do odpowiedniego standardu życia.
- Prawo do uznania i zachowania tożsamości narodowej, prawo do swobody myśli oraz przekonań światopoglądowych i religijnych, prawa dziecka – pacjenta, prawa dzieci niepełnosprawnych.
- Prawa dziecka w szkole - prawa ucznia określone w Konwencji o prawach dziecka, prawa ucznia w polskim systemie prawnym prawo do edukacji, prawo do wyrażania swojej opinii, prawo do swobody wypowiedzi i informacji, zakaz naruszania godności ucznia przez przyjęte w szkole reguły dyscypliny, prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu, prawo do życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczym, prawo do wpływania na życie szkoły poprzez działalność samorządową, prawo do uznania i zachowania tożsamości narodowej, prawo do swobody myśli oraz przekonań światopoglądowych i religijnych.
- Wzorcowe Reguły Minimalne dotyczące wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich.
- Prawa dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.
- Prawa nieletnich objętych resocjalizacją otwartą.
- Prawa nieletnich w zakładach poprawczych.
- Prawa nieletnich a readaptacja społeczna.
- Stan przestrzegania praw nieletnich w Polsce.

Interwencja kryzysowa

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Rozumie pojęcie kryzysu psychologicznego i jego wpływ na funkcjonowanie społeczne człowieka.
2	K_W08 E.1R.W5. E.2R. W2.	Zna podstawowe metody i formy wspierających działań interwencyjnych.
3	K_W07 E.1R.W1.	Zna dostępne w Polsce instytucjonalne formy wsparcia młodzieży i osób dorosłych w kryzysie psychologicznym.

	E.1R.W5. E.2R. W2.	
		Umiejętności
4	K_U02 E.1R.U3.	Identyfikuje objawy świadczące o rozwoju kryzysu psychologicznego.
5	K_U05 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi zaplanować działania wspierające dla osób znajdujących się w stanie kryzysu emocjonalnego.
6	K_U02 E.2R.U1.	Potrafi określać przyczyny i skutki stresu i wypalenia zawodowego osób zajmujących się wsparciem człowieka w trudnych sytuacjach życiowych i pedagogów resocjalizacyjnych.
		Kompetencje społeczne
7	K_K03a E.2R.K1.	Jest wrażliwy i reaguje empatycznie na potrzeby osób borykających się z konsekwencjami kryzysów psychologicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie kryzysu psychologicznego. - Zespół stresu pourazowego. - Wybrane typy kryzysów psychologicznych – kryzys sytuacyjny, rozwojowy i chroniczny. - Poradnictwo terapia i interwencja kryzysowa – różnorodne formy wsparcia w sytuacjach trudnych – podobieństwa i różnice. - Typy interwencji – interwencja dyrektywna, niedyrektywna i kooperatywna. - Interwencje w sytuacji kryzysów specyficznych: w sytuacji przemocy w rodzinie, gwałtu, próby samobójczej, śmierci bliskiej osoby, choroby nieuleczalnej. - Ośrodek interwencji kryzysowej w systemie oddziaływań wspierających dziecko i rodzinę. - Umiejętności komunikacyjne w interwencji kryzysowej. - Stres i wypalenie zawodowe osób zajmujących się wspieraniem dziecka i rodziny oraz pedagogów resocjalizacyjnych. 		

Wiktymologia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1R.W5.	Zna podstawowe pojęcia wiktymologiczne, koncepcje, oraz związki wiktymologii w innych dyscyplinach nauk.
2	K_W04 E.1R.W2. E.1R.W5.	Zna wybrane metody diagnozowania typów ofiar.
3	K_W02 E.1R.W5.	Zna koncepcje wyjaśniające relacje pomiędzy ofiarą i sprawcą oraz czynniki wysokiego ryzyka stania się ofiarą.
		Umiejętności
4	K_U02 E.1R.U5.	Potrafi identyfikować i interpretować czynniki wiktymizacji, rozumie ich znaczenie w powstawaniu problemów adaptacyjnych oraz konieczność integracji wiedzy psychologicznej i pedagogicznej do wyjaśnienia mechanizmów odpowiedzialnych za proces wiktymizacji.
5	K_U02	Dokonyje pogłębionej analizy zjawisk stanowiących społeczny

	E.1R.U5.	problem i potrafi osadzić je w szerszym kontekście kulturowym.
6	K_U2 E.1R.U5.	Rozumie indywidualne i społeczne mechanizmy, uruchamiające procesy społecznie destruktywne.
		Kompetencje społeczne
7	K_K01 E.1R. K2.	Potrafi krytycznie ocenić zachowania społecznie szkodliwe, unikając schematyzmu myślenia, oraz postrzegania opartego na uprzedzeniach.
8	K_02b	Odpowiedzialnie argumentuje swoje oceny społecznych zjawisk w oparciu o rzetelną wiedzę o szkodliwości doświadczeń krzywdzących.
9	K_K01	Aktywnie wykorzystuje zdobytą wiedzę przeciwstawiając się działaniom opartym na stereotypach i szkodliwej tradycji.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wiktymologia, wiktymność, wiktymizacja, podatność wiktymologiczna - charakterystyka pojęć. - Zarys rozwoju wiktymologii jako nauki. - Typologie ofiar. - Charakterystyka wybranych typów ofiar. - Koncepcje i teorie wyjaśniające społeczno-kulturowe uwarunkowanie podatności wiktymologicznej osób. - Indywidualne wyznaczniki podatności wiktymologicznej. - Inhibitory ryzyka wiktymizacji jednostki. 		

Instytucjonalne formy wsparcia dziecka i rodziny		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1R.W5.	Zna źródła i teoretyczne podstawy oddziaływań resocjalizacyjnych oraz pomocy i pracy instytucji wspierających rodzinę i dziecko.
2	K_W07 K_W11 E.1R.W5. E.2R. W2.	Ma wiedzę o prawnych i społecznych uwarunkowaniach funkcjonowania instytucjonalnych i prorodzinnych formach wsparcia dziecka i rodziny.
3	K_W07 E.2R.W2.	Potrafi scharakteryzować instytucje zajmujące się oddziaływaniami profilaktyczno-resocjalizacyjnymi w środowisku otwartym oraz wykorzystywane w nich metody i formy pracy opiekuńczej, wychowawczej i resocjalizacyjnej.
4	K_W07 E.1R.W5.	Potrafi scharakteryzować organizacje pozarządowe wspierające proces opieki, wychowania i resocjalizacji w środowisku otwartym.
Umiejętności		
5	K_U04 E.1R.U5. E.2R.U2.	Posiada umiejętność wykorzystania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu pracy resocjalizacyjnej w środowisku otwartym oraz wsparcia socjalno-wychowawczego dziecka i rodziny w celu analizy złożonych problemów pedagogicznych.
6	K_U03 E.1R.U2. E.1R.U5.	Potrafi dokonać diagnozy funkcjonowania rodziny i dziecka w kontekście prawidłowo realizowanych przez nich funkcji społecznych.

	E.2R.U2.	
7	K_U05 E.2R.U2.	Potrafi analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w lokalnym środowisku otwartym i placówkach wsparcia dziennego.
		Kompetencje społeczne
8	K_K02g	Rozpoznaje specyfikę środowiska lokalnego i podejmuje działania na rzecz doskonalenia tego środowiska w celu zaspokajania potrzeb wychowanków.
9	K_K03a E.2R.K1.	Jest wrażliwy i reaguje empatycznie na potrzeby i problemy drugiego człowieka - w szczególności wynikające z niewłaściwego funkcjonowania instytucji wspomagających rodzinę i dziecko.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Analiza systemu prawnej i faktycznej opieki i pomocy rodzinie w Polsce a potrzeby współczesności.
- Instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym.
- Pedagog szkolny, rola, zadania, metody pracy, problemy wychowawcze we współczesnej szkole, pedagog resocjalizacyjny w środowisku szkolnym.
- Instytucje powołane do ochrony rodziny - sąd rodzinny, prokuratura, Rzecznik Praw Dziecka.
- Ustawa o pomocy społecznej i ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i jej rola w budowaniu system opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodzicielskiej.
- Instytucje pomocy społecznej a zasada pomocniczości państwa.
- Organizacyjne podstawy i zadania funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej i powiatowego centrum pomocy rodzinie.
- Współpraca sądownictwa rodzinnego z organami pomocy społecznej.
- Prawne podstawy funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych i proro rodzinnych form opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodzicielskiej.
- Typy placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- Problemy związane ze sprawowaniem opieki nad dziećmi przebywającymi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – nowe rozwiązania w zakresie systemu opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodzicielskiej.
- Pomoc rodzinie – świadczenia z pomocy społecznej, zasiłki rodzinne, fundusz alimentacyjny, 500 plus, Karta Dużej Rodziny.
- Profilaktyczny wymiar pracy z rodziną.
- Działalność stowarzyszeń i fundacji w zakresie wspierania rodziny i pracy resocjalizacyjnej.

MODUŁ DYDAKTYCZNO-METODYCZNY

Diagnoza osób społecznie nieprzystosowanych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 E.1R.W2.	Rozumie pojęcie diagnozy psychopedagogicznej w resocjalizacji, zna rozbudowane metody diagnozowania psychopedagogicznego wykorzystywane w resocjalizacji, opisuje wybrane modele diagnostyczne, w tym modele diagnozowania źródeł nieprzystosowania społecznego, rozróżnia sposoby diagnozowania deficytów i potencjałów osoby nieprzystosowanej społecznie
2	K_W10	Zna i rozumie założenia metodologiczne projektowanych i prowadzonych badań w pedagogice resocjalizacyjnej.
3	K_W11	Zna zasady i normy etyczne związane z pracą diagnostyczną.
Umiejętności		
4	K_U03 E.1R.U2.	Potrafi prezentować i analizować wybrane modele diagnostyczne stosowane w resocjalizacji.
5	K_U03 E.1R.U2.	Potrafi analizować złożone zjawiska, problemy społeczne i sytuacje wychowawcze, stosować diagnozę psychopedagogiczną w oddziaływaniach resocjalizacyjnych, analizować deficyty i potencjał wychowanka; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; stosować diagnozę osób zagrożonych nieprzystosowaniem społecznym.
6	K_U03 E.1R.U2.	Potrafi zaplanować proces diagnostyczny, postawić pytania badawcze, dobrać odpowiednie metody i techniki, przygotować narzędzia badawcze, opracować wyniki oraz na ich podstawie zaplanować dalsze oddziaływanie.
7	K_U10 E.1R.U2.	Potrafi współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu resocjalizacyjnego.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01 E.1R. K2.	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów.
9	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Metodologia procesu diagnostycznego. - Uwarunkowania procesu diagnostycznego. - Praktyczne i interpersonalne kompetencje w diagnozowaniu. - Zakres i obszary diagnozy resocjalizacyjnej. - Diagnoza warunków oddziaływań resocjalizacyjnych i weryfikacja ich skuteczności. - Etyczna postawa pedagoga w praktyce diagnostycznej. - Podstawowe metody, techniki i narzędzia diagnostyczne wykorzystywane w procesie resocjalizacji. 		

- Wybrane narzędzia do diagnozy: nieprzystosowania społecznego, sytuacji rodzinnej, sytuacji szkolnej dziecka, indywidualnych cech jednostki (empatia, asertywność, skłonność do agresji itp.), narzędzia wykorzystywane w praktyce penitencjarnej.
- Modele diagnostyczne; diagnoza źródeł nieprzystosowania społecznego; diagnoza osób zagrożonych nieprzystosowaniem i nieprzystosowanych społecznie.

Metodyka oddziaływań resocjalizacyjnych w instytucjach zamkniętych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 K_W09 E.1R.W1. E.1R.W5. E.2R.W1.	Zna i rozumie teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych oraz założenia, metody i form pracy resocjalizacyjnej w instytucjach zamkniętych, psychotechniki, socjotechniki, antropotechniki i kulturotechniki stosowane w oddziaływaniach resocjalizacyjnych.
2	K_W06 K_W05 E.1R.W1. E.1R.W5. E.2R.W1.	Zna pojęcie twórczej resocjalizacji i możliwości jej realizowania w instytucjach zamkniętych, charakteryzuje metody twórczej resocjalizacji w placówkach, między innymi teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię oraz dramę.
3	K_W07 E.1R.W1. E.1R.W5. E.2R.W1. E.2R.W2.	Posiada wiedzę na temat zadań wychowawcy w zamkniętych placówkach resocjalizacyjnych tj. specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych a także w aresztach śledczych i zakładach karnych. Zna zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym.
4	K_W06 E.1R.W5. E.2R.W1.	Rozumie ograniczenia i możliwości procesu resocjalizacji przebiegającego w zamkniętych placówkach resocjalizacyjnych.
Umiejętności		
5	K_U04 E.1R.U5.	Potrafi scharakteryzować instytucje zajmujące się oddziaływaniami profilaktyczno-resocjalizacyjnymi w środowisku zamkniętym.
6	K_U04 E.2R.U1.	Potrafi dokonać analizy teoretycznych podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych.
7	K_U04 K_U05 E.2R.U1.	Potrafi stosować metodyczne podstawy oddziaływań resocjalizacyjnych uwzględniając specyfikę pracy wychowawczej w poszczególnych typach i rodzajach placówek resocjalizacyjnych tj: specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych a także w aresztach śledczych i zakładach karnych.
8	E.2R.U2.	Potrafi planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym.
9	K_U03 E.1R.U2. E.1R.U1.	Potrafi przeprowadzić diagnozę potrzeb osób nieprzystosowanych społecznie przebywających w instytucjach zamkniętych, określić cele oddziaływań resocjalizacyjnych.

10	K_U05 E.1R.U1. E.2R.U1.	Potrafi odpowiednio dobrać metody pracy resocjalizacyjnej (socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki) oraz formy i środki do wyznaczonych celów oddziaływań resocjalizacyjnych w placówkach zamkniętych.
11	K_U05 E.1R.U1.	Potrafi wykorzystać metody twórczej resocjalizacji w tym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę) do planowania i realizowania oddziaływań resocjalizacyjnych w placówkach.
Kompetencje społeczne		
12	K_K01 E.1R.K2.	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.
13	K_K02b E.1R.K1.	Jest gotów do podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem a także do współpracy z wychowawcami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania resocjalizacyjne.
14	K_K03d	Wykazuje się cechami refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Charakterystyka oraz rodzaje metod oddziaływania resocjalizacyjnego stosowanych wobec jednostek nieprzystosowanych społecznie.
- Dostosowanie metod oddziaływania resocjalizacyjnego do cech psychicznych podopiecznych.
- Teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych.
- Instytucje oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku zamkniętym.
- Zakład karny jako instytucja resocjalizacyjna.
- Negatywne determinanty izolacji (przeludnienie, podkultura, personel więzienny, długoterminowość kar.
- Efektywność działań resocjalizacyjnych.
- Analiza potrzeb resocjalizacyjnych osadzonych.
- Cele i zadania metodyki oddziaływań resocjalizacyjnych.
- Metody twórczej resocjalizacji w placówkach zamkniętych: metoda teatru resocjalizacyjnego, metoda resocjalizacji przez sport.
- Socjotechnika, psychotechnika, antropotechnika, kulturotechnika – założenia, metody i formy realizacji.
- Metody oddziaływań penitencjarnych.
- Oddziaływanie przez pracę jako metoda resocjalizacji.
- Pedagog resocjalizacyjny. Cechy wychowawcy osób nieprzystosowanych społecznie. Kompetencje wychowawcze. Autorytet wychowawcy.
- Motywowanie podopiecznych. Kształtowanie motywacji. Zasady motywowania jednostek nieprzystosowanych społecznie.
- Zasady funkcjonowania oraz metody pracy w placówkach opiekuńczo -wychowawczych, instytucjach wychowania resocjalizującego.
- Rozpoznanie nieprzystosowania społecznego wychowanków - budowanie diagnozy resocjalizacyjnej - konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych i indywidualnych planów resocjalizacji.
- Metodyka pracy wychowawcy w placówkach socjalizacyjnych, specjalnych ośrodkach

szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych. Podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych.

Terapia w procesie resocjalizacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 K_W06 E.1R.W1. E.2R.W1.	Zna w stopniu pogłębionym psychologiczne koncepcje oraz nurty psychoterapii mające swoje zastosowanie w procesie resocjalizacji.
2	K_W03 E.1R.W1. E.2R.W1.	Posiada wiedzę na temat populacji osób, do których adresowane są oddziaływania terapeutyczne i psychokorekcyjne.
3	K_W11 E.1R.W5.	Zna w pogłębionym stopniu prawne i etyczne podstawy oddziaływań terapeutycznych w systemie resocjalizacji.
4	E.2R.W2.	Rozumie pojęcie superwizji w pracy resocjalizacyjnej.
Umiejętności		
5	K_U01 E.1R.U1.	Potrafi przedstawić zastosowanie wybranych podejść terapeutycznych w procesie resocjalizacji.
6	K_U02 E.1R.U1.	Potrafi opisać potrzeby resocjalizacyjne i terapeutyczne osób nieprzystosowanych społecznie.
7	K_U03 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi dokonywać pogłębionej analizy trudności związanych z prowadzeniem oddziaływań terapeutycznych w procesie resocjalizacji, stosować superwizję w resocjalizacji.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01 E.2R.K4.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy a także do pracy zespołowej w obszarze oddziaływań terapeutycznych.
9	K_K02d	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli pedagoga resocjalizacyjnego i terapeuty.
10	K_K03e E.1R.K1. E.2R.K3.	Dostrzega potrzebę pogłębiania swojej wiedzy pedagogicznej i samodoskonalenia się.
11	K_K03d	Wykazuje się cechami refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnienie podstawowych pojęć: psychoterapia, terapia, resocjalizacja. - Główne nurty psychoterapii i ich zastosowanie w procesie resocjalizacji. - Wybrane metody pracy terapeutycznej. - Podstawy prawne oddziaływań terapeutycznych i psychokorekcyjnych w procesie resocjalizacji. - Formy organizacji oddziaływań terapeutycznych (system terapeutyczny - oddziały 		

terapeutyczne – indywidualne programy terapii) w procesie resocjalizacji.

- Adresaci oddziaływań terapeutycznych i psychokorekcyjnych w procesie resocjalizacji.
- Wybrane przykłady programów terapeutycznych i psychokorekcyjnych.
- Superwizja w resocjalizacji.

Metodyka pracy kuratora sądowego

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.1R.W5. E.2R. W2.	Posiada wiedzę na temat najważniejszych elementów funkcjonowania systemu kurateli sądowej w Polsce.
2	K_W08 E.1R.W5. E.2R. W2.	Rozróżnia i opisuje podstawowe metody pracy, którymi posługują się kuratorzy sądowi.
3	K_W09 E.1R.W5. E.2R. W2.	Zna modele współpracy kuratorów z przedstawicielami innych instytucji wspierających.
Umiejętności		
4	K_U03 E.1R.U2.	Dokonuje pogłębionej diagnozy i ocenia złożone sytuacje życiowe osób pozostających pod nadzorem lub dozorem kuratora sądowego.
5	K_U05 E.1R.U5. E.2R.U2.	Potrafi dostosować metody pracy i przygotować program oddziaływań, zgodnie z potrzebami podopiecznych.
6	K_U11 E.1R.U5.	Analizuje własne działania wobec podopiecznych i samodzielnie planuje i realizuje program własnego rozwoju osobowego i zawodowego .
Kompetencje społeczne		
7	K_K03c	Podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej.
8	K_K03d E.1R.K1.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
9	K_K02g	Rozpoznaje specyfikę środowiska lokalnego i podejmuje współpracę na rzecz dobra wychowanków i ich środowiska.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Miejsce kurateli w polskim systemie prawnym. Rys historyczny kurateli sądowej.
- Ustawa o kuratorach sądowych: organizacja służby kuratorskiej; rola i zadania kuratora sądowego (kuratorzy rodzinni oraz kuratorzy dla dorosłych); kwalifikacje, uprawnienia i obowiązki kuratorów zawodowych i społecznych; aktualna sytuacja kuratorów w Polsce – dane statystyczne.
- Kodeks etyki kuratora sądowego.
- Diagnoza i wywiady środowiskowe - podstawowe zadania kuratorów sądowych. Cele, rodzaje oraz przepisy regulujące przeprowadzanie wywiadów. Pierwszy kontakt z podopiecznym – symulacja.
- Metody pracy kuratorów sądowych.
- Współpraca ze środowiskiem, etapy i zasady pracy w nadzorze prowadzonym metodą

<p>casework.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kurator dla dorosłych jako instytucja systemu karnego. Rodzaje dozorów, cel i podstawy prawne. - Nadzory w sprawach opiekuńczych – podstawowe zadania i dylematy moralne kuratorów rodzinnych. Tworzenie programów oddziaływań opiekuńczo – wychowawczych. Sądowe kontakty rodziców z dzieckiem. - Postępowanie z nieletnimi - metoda kontraktu, cele i zadania nadzoru. Konstruowanie programów oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych. Placówki wspierające działania kuratorów (m.in. Metody pracy w Kuratorskich Ośrodkach pracy z młodzieżą). - Nadzór nad osobami zobowiązanymi do leczenia odwykowego – zadania kuratorów. Procedura umieszczenia zobowiązanego w placówce stacjonarnej. Omówienie najczęstszych problemów z jakimi stykają się kuratorzy prowadzący tego typu sprawy. - Współpraca kuratora sądowego z instytucjami i organizacjami społecznymi (policja, ośrodki pomocy społecznej, szkoły, placówki opiekuńczo-wychowawcze, instytucje resocjalizujące i socjoterapeutyczne, OZSS).

Socjoterapia w resocjalizacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 K_W08 E.1R.W1. E.2R. W2.	Charakteryzuje proces socjoterapii, jego funkcje, cele i podstawowe metody pracy.
Umiejętności		
2	K_U05 K_U06 E.1R.U1.	Potrafi dostosować metody pracy oraz przygotować scenariusz zajęć, zgodnie z potrzebami uczestników oddziaływań socjoterapeutycznych.
3	K_U05 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi przeprowadzić zajęcia socjoterapeutyczne zgodnie z przygotowanym wcześniej scenariuszem.
4	K_U11 E.1R.U1.	Analizuje działania podjęte wobec podopiecznych i samodzielnie planuje i realizuje program własnego rozwoju osobowego i zawodowego.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03c	Podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej.
6	K_K03d E.1R.K1.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
7	K_U05 E.2R.K2.	Potrafi profesjonalnie rozwiązywać konflikty w klasie lub grupie wychowanków.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno – pedagogicznej. - Podstawy prawne zajęć socjoterapeutycznych w placówkach wychowawczych. - Cele terapeutyczne, rozwojowe i edukacyjne socjoterapii. - Specyfika procesu grupowego. 		

- Role w grupie społecznej.
- Struktura i istota zajęć socjoterapeutycznych.
- Grupa socjoterapeutyczna i jej właściwości.
- Metody i techniki pracy z grupą (m.in. drama, praca z przytulanką, gry edukacyjne, bajki).
- Opór i sposoby radzenia sobie z nim.
- Prezentacja i konstruowanie przykładowych scenariuszy zajęć socjoterapeutycznych, a następnie udział w zajęciach.

Metody pracy z osobami uzależnionymi

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1R.W1.	Rozumie teoretyczne koncepcje powstawania uzależnień.
2	K_W04 E.1R.W2. E.1R.W1.	Zna wzory zażywania substancji chemicznych oraz kryteria diagnostyczne uzależnienia.
3	K_W05 E.1R.W1. E.2R. W2.	Zna współczesne koncepcje i metody pracy terapeutycznej z osobami z problemem uzależnień.
4	K_W07 E.1R.W1. E.2R. W2.	Zna strukturę i specyfikę funkcjonowania instytucji zajmujących się wspieraniem i leczeniem osób z problemem uzależnień.
Umiejętności		
5	K_U02 E.1R.U1.	Potrafi opisać koncepcje powstawania uzależnień i ich wpływ na stosowane metody pracy w terapii uzależnień.
6	K_U02 E.1R.U1.	Potrafi opisać mechanizmy uzależnienia oraz wynikające z nich trudności osób uzależnionych.
7	K_U04 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi opisać metody pracy terapeutycznej i interwencyjnej wobec osób uzależnionych.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01 E.2R.K4.	Jest gotów do zasięgnięcia opinii ekspertów w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy oraz do pracy zespołowej w obszarze oddziaływań terapeutycznych.
9	K_K02d E.1R. K2.	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w pracy z osobami uzależnionymi.
10	K_K03d E.1R.K1. E.2R.K3.	Dostrzega znaczenie profesjonalizmu w pracy z osobami uzależnionymi oraz potrzebę pogłębiania swojej wiedzy pedagogicznej i samodoskonalenia się.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Różnicowanie wzorów zażywania substancji psychoaktywnych.
- Objawy diagnostyczne uzależnienia.
- Teorie i koncepcje uzależnień oraz zaburzeń nawyków i popędów (neurobiologiczne, psychologiczne, społeczne).
- Medyczne aspekty i konsekwencje używania i uzależnienia od alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz nawyków i popędów.
- Teorie i koncepcje psychoterapii uzależnień i zaburzeń nawyków i popędów.

- Różnicowanie programów pracy terapeutycznej z pacjentami w zależności od celów: program ukierunkowane na utrzymanie abstynencji i jego ograniczenia, program ograniczania picia/używania/zachowań kompulsywnych i jego ograniczenia, program redukcji szkód.
- Wybrane metody pracy z osobami uzależnionymi.
- Interwencja kryzysowa wobec osoby z problemem alkoholowym.
- Funkcjonowanie rodziny z problemem uzależnień lub zaburzeń nawyków i popędów.
- Wybrane metody psychoterapii zaburzeń osób bliskich osobom uzależnionym.
- Ruchy samopomocowe (na przykładzie AA) i społeczność terapeutyczna.
- Organizacja i aspekty prawne leczenia uzależnień w Polsce.

Pedagogika ulicy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1R.W1.	Rozumie pojęcia: pedagogika ulicy, dzieci ulicy.
2	K_W03 E.1R.W1. E.1R.W5. E.2R. W2.	Opisuje uwarunkowania zjawiska dzieci ulicy w Polsce i innych krajach oraz konsekwencje funkcjonowania dzieci na ulicy.
3	K_W08 E.1R.W1. E.1R.W5. E.2R. W2.	Rozumie specyfikę pracy pedagogicznej z dziećmi ulicy, zna metody pracy opiekuńczej, wychowawczej i resocjalizacyjnej streetworkerów, charakteryzuje cele, zasady i metody oddziaływań stosowanych w pracy z dziećmi ulicy.
4	K_W11	Zna możliwości pozyskiwania środków finansowych przez streeworkerów.
Umiejętności		
5	K_U04 K_U05 E.1R.U1. E.1R.U5. E.2R.U2.	Planuje, realizuje i dokonuje ewaluacji oddziaływań wychowawczych stosowanych w pracy z dziećmi ulicy, potrafi prognozować przebieg i skutki planowanych działań.
6	K_U06 E.1R.U1. E.1R.U5. E.2R.U2.	Potrafi prowadzić zajęcia w zróżnicowanej grupie wychowanków, indywidualizuje zadania, dostosowuje metody, formy pracy do potrzeb dzieci ulicy.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.1R.K2.	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.
8	K_K03d K_K03e	Dostrzega potrzebę pogłębiania swojej wiedzy pedagogicznej i samodoskonalenia się.

	E.1R.K1. E.2R.K3.	
9	K_K02g	Rozpoznaje specyfikę środowiska lokalnego i podejmuje współpracę na rzecz dobra wychowanków i ich środowiska.
10	K_K02f	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogika ulicy- specyfika pracy: z dziećmi i młodzieżą na ulicy, osobami bezdomnymi oraz innymi grupami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. - Dzieci (na) ulicy, istota problemu, wyjaśnienie pojęć i ich geneza. - Skala zjawiska dzieci (na) ulicy na świecie, jego różnorodność i uwarunkowania. - Sytuacja dziecka i rodziny w Polsce w kontekście zmian demograficznych i patologii społecznych. - Uwarunkowania zjawiska dziecka na ulicy w Polsce. - Interakcyjne i systemowe ujęcie środowiska. - Specyfika pedagogiki ulicy, przedmiot, cel i metody oddziaływań. - Rola pedagoga ulicy. - Możliwości pozyskiwania środków finansowych przez streetworkerów. - Kierunki pracy pedagogów ulicy. - Etapy pracy pedagogów ulicy. - Warsztat pracy pedagoga ulicy. - Prezentacja wybranych projektów z zakresu pedagogiki ulicy. 		

Programy oddziaływań resocjalizacyjnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05 E.1R.W1. E.2R.W1.	Zna współczesne koncepcje pracy resocjalizacyjnej z osobami nieprzystosowanymi społecznie.
2	K_W08 E.1R.W1. E.2R.W1.	Zna założenia projektowania i prowadzenia programów resocjalizacyjnych.
Umiejętności		
3	K_U02 E.1R.U1.	Potrafi identyfikować złożone zjawiska i problemy społeczne.
4	K_U03 E.1R.U2. E.1R.U1.	Potrafi prawidłowo przeprowadzić diagnozę potrzeb resocjalizacyjnych.
5	K_U04 K_U05 E.1R.U1. E.2R.U1.	Potrafi przygotować kompleksowy program resocjalizacyjny.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02d	Wykazuje się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli pedagoga resocjalizacyjnego.
7	K_K03b	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.

8	K_K03d	Wykazuje się cechami refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Rodzaje programów resocjalizacyjnych i ich główne założenia: <ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałania agresji i przemocy, • przeciwdziałania uzależnieniom oraz nadużywania alkoholu lub używaniu narkotyków, • przeciwdziałania prokryminalnym postawom, • aktywizacji zawodowej i promocji zatrudnienia, • kształtowania umiejętności społecznych i poznawczych, • integracji rodzin, • zapobiegania negatywnym skutkom izolacji. - Działalność kulturalno-oświatowa. - Podstawy teoretyczne prowadzenia programów resocjalizacyjnych i readaptacyjnych. - Dobór uczestników. - Metodyka prowadzenia programów resocjalizacyjnych. - Ewaluacja długo- i krótkoterminowa. - Konstruowanie programów. - Prezentacja i analiza programów. 		

Metodyka kształcenia w procesie resocjalizacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1R.W4.	Zna poszerzoną i usystematyzowaną terminologię zakresu ortodydaktyki resocjalizacyjnej.
2	K_W06 E.1R.W4.	Zna i rozumie: rolę edukacji w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowiska inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego w środowisku szkolnym, funkcje wychowawcze szkoły; problemy wychowawcze w szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy wychowawczej w instytucjach, placówkach o charakterze resocjalizacyjnym.
3	K_W07 E.1R.W4.	Ma pogłębiona i poszerzona wiedzę o prawnych i społecznych uwarunkowaniach funkcjonowania instytucji związanych z procesem nauczania osób niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
Umiejętności		
4	K_U04 E.1R.U4.	Potrafi dokonać analizy roli edukacji w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, roli szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowiska inkluzji społecznej młodzieży nieprzystosowanej społecznie, analizuje rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego w środowisku szkolnym, dokonuje analizy funkcje wychowawcze szkoły oraz problemów wychowawczych w szkole i środowisku szkolnym,

		określać specyfikę procesu nauczania i pracy wychowawczej w instytucjach i placówkach o charakterze resocjalizacyjnym.
5	K_U03 E.1R.U2. E.1R.U4.	Potrafi przeprowadzić diagnozę opóźnienia szkolnego w kontekście prawidłowo realizowanych przez ucznia funkcji społecznych i formalnego postępowania z uczniem z objawami nieprzystosowania społecznego.
6	K_U05 E.2R.U2.	Potrafi analizować i stosować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03a E.2R.K1.	Jest wrażliwy i reaguje z empatią na potrzeby i problemy drugiego człowieka - w szczególności wynikające z niewłaściwego funkcjonowania społecznego dziecka objętego procesem resocjalizacji.
8	K_K02b K_K03h E.2R.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej.
9	K_K03e E.2R.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
	K_K03h	Aktywnie działa na rzecz poprawy jakości pracy szkoły w placówkach resocjalizacyjnych.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Specyfika procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach/placówkach/ośrodkach o wymiarze resocjalizacyjno-wychowawczym (m.in. w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, zakładzie poprawczym, zakładzie karnym).
- Specyfika celów nauczania w kształceniu niedostosowanych społecznie (cele kształcenia a cele resocjalizacyjne, specyfika stanowienia celów kształcenia w szkole i zakładzie resocjalizacyjnym, konkretyzacja celów kształcenia, taksonomia celów kształcenia).
- Dobór treści kształcenia w nauczaniu niedostosowanych społecznie (dobór treści kształcenia w szkole i w zakładzie resocjalizacyjnym, analiza programów nauczania realizowanych w szkole i zakładzie poprawczym oraz podręczników szkolnych, dylematy dotyczące doboru treści kształcenia).
- Specyfika procesu kształcenia w szkołach dla niedostosowanych społecznie.
- Zasady nauczania w ortodydaktyce resocjalizacyjnej.
- Dobór właściwych metod nauczania a skuteczność pracy dydaktycznej w szkole w zakładzie poprawczym.
- Lekcja jako główna forma organizacji kształcenia a inne propozycje organizacji kształcenia (próby przezwycięzania systemu klasowo-lekcyjnego, możliwości modyfikowania tego systemu w nauczaniu resocjalizacyjnym).
- Znaczenie kontroli i oceny osiągnięć ucznia w podnoszeniu efektywności działania pedagogicznego i resocjalizacyjnego, związek między kontrolą a oceną, główne zasady poprawności stosowania kontroli i oceny, specyficzne funkcje kontroli i oceny osiągnięć uczniów w nauczaniu resocjalizującym).
- Niepowodzenia uczniów w uczeniu się a rola nauczyciela w ich powstawaniu ograniczaniu i przezwycięzaniu.
- Możliwości i ograniczenia indywidualizacji na lekcji (intelektualne i pozaintelektualne różnice indywidualne, konieczność uwzględniania właściwości uczniów jako wynik rozumienia psychologicznego kryterium poprawności lekcji, wskazane i wadliwe różnicowanie uczniów w procesie kształcenia, ocena możliwości i ograniczeń indywidualizacji w nauczaniu resocjalizującym).

- Szkoła w zakładzie poprawczym i zakładzie karnym – zadania, organizacja, specyfika pracy.
- Dydaktyka ogólna a ortodydaktyka resocjalizacyjna.

Metody pracy z rodzinami z problemami przystosowawczymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 E.1R.W2. E.2R. W2.	Zna metody diagnozowania sytuacji rodzinnych.
2	K_W06 E.1R.W1. E.2R. W2.	Zna i rozumie koncepcje socjalizacji, wychowania, terapii i resocjalizacji odnoszące się do pracy z rodziną.
Umiejętności		
3	K_U03 E.1R.U2. E.1R.U1.	Potrafi dokonać pogłębionej diagnozy sytuacji rodzinnej.
4	K_U05 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi projektować i prowadzić oddziaływania wobec rodziny z problemami przystosowawczymi.
5	K_U08 E.1R.U1.	Potrafi komunikować się i współpracować z innymi specjalistami na rzecz pracy z rodziną z problemami.
Kompetencje społeczne		
6	K_K01 E.1R.K1.	Jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności, zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
7	K_K02b	Jest gotów do komunikowania się i pracy z osobami z różnych środowisk, z różnymi problemami, pochodzącymi z różnych kultur i posiadającymi odmienne poglądy i system wartości.
8	K_K03d E.1R.K1.	Jest gotów do refleksyjnej oceny własnego podejścia do pracy, swojej etyki pracy oraz profesjonalizmu.
9	K_K02g	Rozpoznaje specyfikę środowiska lokalnego i podejmuje współpracę na rzecz dobra wychowanków i ich środowiska.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z rodziną w kontekście przemian społecznych. - Pierwszy kontakt z rodziną, diagnoza sytuacji w rodzinie, wybrane metody diagnozy. - Budowanie planu pracy z rodziną. - Podstawowe metody pracy z rodziną: dialog motywujący, Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach, Wideotrening Komunikacji, podejście feministyczne, Konferencja Grupy Rodzinnej, genogram, ekogram, kulturogram, interwencja kryzysowa, metoda indywidualnego przypadku, socjoterapia, Arteterapia. - Znaczenie umiejętności interpersonalnych w pracy z rodziną z problemami. - Praca z rodziną w multikulturowym kontekście. 		

Metody pracy ze sprawcami przemocy

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1R.W1.	Posiada wiedzę na temat uwarunkowań przemocy w grupie osób ją stosujących i rozumie wynikające z nich potrzeby i zadania w pracy korekcyjnej.
2	K_W06 E.1R.W1.	W pogłębionym stopniu rozumie koncepcje oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.
3	K_W08 E.1R.W1. E.2R.W1. E.2R.W2.	Zna w pogłębionym stopniu merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.
Umiejętności		
4	K_U02 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi opisać uwarunkowania przemocy i dostrzega ich związek ze stosowanymi metodami pracy.
5	K_U02 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi opisać mechanizmy przemocy i rozumie ich znaczenie w procesie zmiany osób stosujących przemoc.
6	K_U04 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi dokonać krytycznej analizy programów resocjalizacyjnych adresowanych do sprawców przemocy.
7	K_U03 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi dokonywać pogłębionej analizy trudności związanych z prowadzeniem oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01 E.1R. K2. E.2R.K4.	Jest gotów do współpracy w obszarze przeciwdziałania przemocy oraz do zasięgania opinii specjalistów w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
9	K_K02d E.1R. K2.	Jest przygotowany do aktywnego i wytrwałego angażowania się w przeciwdziałanie przemocy.
10	K_K03e E.1R.K1. E.2R.K3.	Dostrzega potrzebę pogłębiania swojej wiedzy pedagogicznej i samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Przemoc – definicja oraz diagnoza. - Uwarunkowania przemocy w grupie osób stosujących przemoc. - Heterogeniczność populacji osób stosujących przemoc – typologia „sprawców”. - Zalecenia do tworzenia programów dla osób stosujących przemoc. - Modele oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. - Rozwiązania prawno-organizacyjne (zespoły interdyscyplinarne, grupy robocze). - Wybrane programy korekcyjno-edukacyjne. - Program Duluth. - Trening Zastępowania Agresji. - Programy oparte o terapię krótkoterminową skoncentrowaną na rozwiązaniu oraz Dialog Motywujący. - Wybrane metody pracy korekcyjno-edukacyjnej. 		

Poradnictwo wychowawcze

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1R.W5. E.2R.W2.	Zna i rozumie merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia poradnictwa wychowawczego. Potrafi opisać podstawowe zasady, metody, formy i środki wykorzystywane podczas realizacji warsztatów wychowawczych.
2	K_W06 E.1R.W1.	Potrafi identyfikować dylematy socjalizacyjne.
Umiejętności		
3	K_U04 E.1R.U5. E.2R.U2.	Rozumie i uzasadnia potrzebę stosowania poradnictwa wychowawczego w pracy z dziećmi i młodzieżą społecznie nieprzystosowaną i zagrożoną nieprzystosowaniem społecznym.
4	K_U05 E.2R.U2.	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić warsztaty dotyczące wybranych problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą, zastosować podczas zajęć odpowiednie zasady, metody, formy i dobrać środki dydaktyczne.
5	K_U02 E.1R.U1.	Potrafi rozstrzygać dylematy socjalizacyjne.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02b E.2R.K4.	Jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działalność wychowawczą a także do współpracy z nauczycielami i pedagogami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
7	K_K03d E.1R.K1.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w poradnictwie wychowawczym.
8	K_K02b E.2R.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.
9	K_K02e	Jest gotów do inspirowania i organizowania działalności innych ludzi na rzecz wychowanków zagrożonych nieprzystosowaniem społecznym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne.
- Zasady pedagogiczne, cele i wartości w wychowaniu.
- Zasady tworzenia warsztatów.
- Specyfika pracy z osobą dorosłą vs z dzieckiem. Metodyka pracy z grupą.
- Motywowanie rodziców do współpracy, czyli o konieczności doskonalenia swoich umiejętności wychowawczych.
- Warsztaty dotyczące wybranych problemów wychowawczych takich jak.: patologie życia w klasie (luzosostwo, donosicielstwo, obmawianie, wyśmiewanie, ściąganie, podpowiadanie, wagary), tolerancja, *savoir vivre* w życiu codziennym, patriotyzm, umiejętność mówienia dziecku „nie”, kara/ konsekwencja, nagroda/ pochwała, rola rodziny w wychowaniu, emocje i uczucia, rola mediów w wychowaniu, profilaktyka zachowań ryzykownych itp.
- Proces socjalizacji w teorii i praktyce; dylematy socjalizacyjne.

Metody pracy z ofiarami przemocy w rodzinie

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1R.W1.	Wyjaśnia mechanizmy prowadzące do przemocy interpersonalnej w rodzinie.
2	K_W07 K_W11 E.1R.W1. E.2R. W2.	Zna strukturę systemu wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie w Polsce oraz prawne i organizacyjne uwarunkowania jego funkcjonowania.
3	K_W09 E.2R. W2.	Ma elementarną wiedzę o metodyce profesjonalnego wsparcia emocjonalnego osób doświadczających przemocy.
Umiejętności		
4	K_U03 E.1R.U1.	Potrafi rozpoznać objawy przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej wobec dzieci i dorosłych w rodzinie.
5	K_U04 E.1R.U1. E.2R.U2.	Potrafi opracować plan pomocy osobie doświadczającej przemocy w rodzinie.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02b E.1R.K1. E.2R.K4.	Jest gotów do współpracy z przedstawicielami instytucji wspierających w celu doskonalenia warsztatu swojej pracy.
7	K_K03b E.1R. K2. E.2R.K1.	Podjeżdżuje odpowiedzialność za motywowanie osób doświadczających przemocy do poszukiwania wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego. Empatycznie reaguje na potrzeby podopiecznych.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Kulturowe uwarunkowania przemocy w rodzinie.
- Źródła i skutki przemocy w rodzinie.
- Psychologiczny portret ofiary i sprawcy przemocy w rodzinie.
- Pokoleniowa transmisja wzorców przemocy w rodzinie.
- Cykl przemocy w rodzinie.
- Diagnoza sytuacji osoby doświadczającej przemocy w rodzinie.
- Prawo w służbie ofiar przemocy w rodzinie, Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Proces planowania pomocy ofierze przemocy w rodzinie.
- Zadania służb wspierających (policji, prokuratury, oświaty, służby zdrowia, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych) w systemie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- Procedura Niebieskie Karty, okoliczności wszczynania, przebieg, zakończenie, zadania zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych w procesie pomocy.
- Organizacje pozarządowe w systemie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- Placówki udzielające schronienia ofiarom przemocy w rodzinie.
- Pierwszy kontakt z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie.
- Bariery ograniczające dostęp do placówek wspierających dla ofiar przemocy w rodzinie.

PRAKTYKI

Praktyka asystencka, opiekuńczo-wychowawcza (40 godz.) <i>(w domach dziecka, pogotowiach opiekuńczych, świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych, ogniskach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i innych)</i>		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3R.W2. E.3R.W1.	Zna cele, zadania, podstawy prawne i strukturę organizacyjną a także statut, plan pracy oraz program wychowawczo-profilaktyczny placówek opiekuńczo-wychowawczych lub placówek wsparcia dziennego.
2	K_W09	Ma wiedzę o roli pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, oraz prowadzonej przez nich dokumentacji.
3	K_W03	W pogłębionym stopniu zna specyfikę funkcjonowania dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych oraz wsparcia dziennego.
4	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych organizowanych dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego.
5	K_W15 E.3R.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych
Umiejętności		
6	K_U02	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
7	K_U04	Potrafi ocenić przydatność typowych metod i procedur do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności wychowawczej, edukacyjnej, diagnostycznej i terapeutycznej prowadzonej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
8	K_U05 E.3R.U3	Potrafi prowadzić proste zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne w oparciu o wcześniej przygotowany konspekt.
9	K_U08 E.3R.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli lub terapeutów, ich interakcji z uczniami lub wychowankami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze.
10	K_K03d E.3R.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli, wychowawców lub innych specjalistów.
11	K_K01 K_K02b E.3R.U4.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
Kompetencje społeczne		
12	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.

13	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje działania diagnostyczne, opiekuńczo-wychowawcze, socjoterapeutyczne i pedagogiczno-terapeutyczne.
14	K_K02b E.3R.K1.	Skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z kadrą placówek, w których realizowane są praktyki w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, w której realizowana jest praktyka (tj. w domach dziecka, pogotowiacz opiekuńczych, świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych, ogniskach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii), szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami oraz sposobami ich realizacji.
- Poznanie metod i narzędzi wykorzystywanych w praktyce pedagogicznej, charakterystycznych dla danej placówki danej grupy zawodowej.
- Dokonanie analizy dokumentów dotyczących określonego dziecka/wychowanka, ze szczególnym uwzględnieniem czynników ryzyka ze względu na zagrożenie nieprzystosowaniem społecznym.
- Umiejętne rozpoznawanie i klasyfikacji symptomów nieprzystosowania społecznego u dziecka, ich rodzaju, stopnia i zakresu, a także uwarunkowań (rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych).
- Poznanie form oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych i innych działań terapeutycznych w zależności od rozpoznanych potrzeb dzieci i młodzieży, organizowanych w ramach zajęć odbywających się w placówce.
- Obserwacja zajęć prowadzonych przez wychowawcę w placówce.
- Prowadzenie prostych zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w oparciu o wcześniej przygotowany konspekt.
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych i prowadzonych zajęć.

Praktyka pedagogiczna w placówkach resocjalizacyjnych (40 godz.)

(w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, policyjnych izbach dziecka, wydziałach ds. nieletnich i patologii w komendach policji, zespołach kuratorskiej służby sądowej i innych)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.3R.W1 E.3R.W2.	W pogłębionym stopniu zna cele i zadania oraz rozumie merytoryczne i metodyczne podstawy funkcjonowania młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zespołów kuratorskiej służby sądowej i innych.
2	K_W09	Zna założenia profilaktyczne, resocjalizacyjne i diagnostyczne oddziaływań prowadzonych przez kuratorów sądowych, policjantów oraz wychowawców w placówkach resocjalizacyjnych.
3	K_W08	Ma poszerzoną wiedzę o dokumentacji formalnej prowadzonej przez kuratorów sądowych, policjantów oraz wychowawców w placówkach resocjalizacyjnych.
4	K_W15 E.3R.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.
Umiejętności		

5	K_U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych, diagnostycznych i terapeutycznych wynikających ze specyfiki funkcjonowania osób nieprzystosowanych społecznie.
6	K_U05 E.3R.U3.	Potrafi opracować indywidualny program oddziaływań terapeutycznych lub resocjalizacyjnych wraz z zaleceniami dla konkretnego wychowanka.
7	K_U05 E.3R.U3.	Potrafi zaprojektować zajęcia profilaktyczne, resocjalizacyjne.
8	K_U08 E.3R.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy kadry placówek i instytucji resocjalizacyjnych, ich interakcji z wychowankami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają oddziaływania opiekuńcze, wychowawcze lub resocjalizacyjne.
9	K_K01 K_K02b E.3R.U4.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.
10	K_U04	Potrafi ocenić przydatność praktyk do nabywania kompetencji zawodowych niezbędnych na stanowisku wychowawcy, kuratora sądowego, funkcjonariusza policji i innych.
Kompetencje społeczne		
11	K_02c	Świadomie podejmuje zobowiązania społeczne związane z zawodem pedagoga resocjalizacyjnego.
12	K_K3a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby dzieci, młodzieży i dorosłych zagrożone nieprzystosowaniem społecznym lub nieprzystosowanych społecznie.
13	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje oddziaływania profilaktyczne, wychowawcze i resocjalizacyjne.
14	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
15	K_K03f	Jest przekonany o trafności wyboru zawodu pedagoga resocjalizacyjnego i jest gotowy do podtrzymywania etosu zawodowego.
16	K_K02b E.3R.K1.	Skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z kadrą placówek, w których realizowane są praktyki w celu poszerzania swojej wiedzy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą działań realizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, policyjnych izbach dziecka, wydziałach ds. nieletnich i patologii w komendach policji, zespołach kuratorskiej służby sądowej i innych. - Poznanie metod i narzędzi wykorzystywanych w praktyce pedagogicznej, charakterystycznych dla danej placówki oraz danej grupy zawodowej. - Analiza dokumentacji formalnej prowadzonej w placówkach i instytucjach wychowania resocjalizującego. - Umiejętne rozpoznawanie i klasyfikacji symptomów nieprzystosowania społecznego, ich rodzaju, stopnia i zakresu, a także uwarunkowań (rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych). - Obserwacja zajęć prowadzonych przez wychowawcę w placówce, oddziaływań kuratora czy zadań wynikających ze specyfiki pracy funkcjonariusza policji. - Projektowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych, profilaktycznych i resocjalizacyjnych dla wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych. 		

- Analiza akt sądowych, w tym zapoznanie z zadaniami kuratorów sądowych, m.in. specyfiką przeprowadzania wywiadów środowiskowych.
- Opracowanie indywidualnego programu oddziaływań terapeutycznych lub resocjalizacyjnych wraz z zaleceniami dla konkretnego wychowanka.
- Prowadzenie dokumentacji praktyki.

Praktyka dyplomowa (40 godz.)

(w schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych, aresztach śledczych, zakładach karnych i innych)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.3R.W1 E.3R.W2.	W pogłębionym stopniu zna cele i zadania oraz rozumie merytoryczne i metodyczne podstawy pracy wychowawczej w zakładach poprawczych oraz zakładach karnych.
2	K_W09	Zna założenia profilaktyczne, resocjalizacyjne i diagnostyczno-terapeutyczne działań prowadzonych w zakładach poprawczych i instytucjach penitencjarnych.
3	K_W08	Ma poszerzoną wiedzę o dokumentacji formalnej prowadzonej przez wychowawców w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, zakładach karnych.
4	K_W15 E.3R.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa osobom przebywającym w placówkach resocjalizacyjnych dla młodzieży i dorosłych.
Umiejętności		
5	K_U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i profilaktyki społecznej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych, diagnostycznych i terapeutycznych pojawiających się w instytucjach poprawczy i penitencjarnych.
6	K_U04	Potrafi ocenić przydatność praktyk do nabywania kompetencji zawodowych pedagoga resocjalizacyjnego.
7	K_U05 E.3R.U3	Na podstawie wyników diagnozy potrafi opracować pedagogiczną część opinii sporządzanych w schronisku dla nieletnich.
8	K_U05 E.3R.U3	Potrafi zaprojektować zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne, a także resocjalizacyjne dla młodzieży i osób dorosłych.
9	K_U05 E.3R.U3	Potrafi samodzielnie prowadzić zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne, a także resocjalizacyjne dla młodzieży i osób dorosłych.
10	K_K01 K_K02b E.3R.U4.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
Kompetencje społeczne		
11	K_02c	Świadomie podejmuje zobowiązania społeczne związane z zawodem pedagoga resocjalizacyjnego.
12	K_K3a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby dzieci i młodzieży oraz dorosłych zagrożonych nieprzystosowaniem społecznym lub nieprzystosowanych społecznie.

13	K_K03b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje oddziaływania specyficzne dla danej grupy wychowanków.
14	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
15	K_K03f	Jest przekonany o trafności wyboru zawodu pedagoga resocjalizacyjnego i jest gotowy do podtrzymywania etosu zawodowego.
16	K_K02b E.3R.K1.	Skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z kadrą placówek, w których realizowane są praktyki w celu poszerzenia swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą działań realizowanych w schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych, aresztach śledczych, zakładach karnych i innych.
- Poznanie metod i narzędzi wykorzystywanych w praktyce pedagogicznej, charakterystycznych dla danej instytucji oraz danej grupy zawodowej.
- Analiza dokumentacji formalnej prowadzonej w instytucjach penitencjarnych oraz zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.
- Umiejętne rozpoznawanie i klasyfikacji symptomów nieprzystosowania społecznego, ich rodzaju, stopnia i zakresu, a także uwarunkowań (rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych).
- Zapoznanie z zadaniami wynikającymi ze specyfiki pracy danej grupy zawodowej – wychowawcy w zakładzie karnym oraz wychowawcy w zakładzie poprawczym.
- Obserwacja oddziaływań prowadzonych przez wychowawcę w zakładach karnych oraz zakładach poprawczych.
- Projektowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych, profilaktycznych i resocjalizacyjnych dla wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.
- Prowadzenie dokumentacji praktyki.

3.9.4. SURDOPEDAGOGIKA

MODUŁ: PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE W RAMACH SPECJALNOŚCI

Podstawy audiologii pedagogicznej i nowoczesne sposoby protezowania		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1S.W1.	Rozumie związek surdopedagogiki z naukami medycznymi (laryngologią, otolaryngologią i foniatrią) i technicznymi w zakresie opracowania teorii i praktyki.
2	K_W03 E.1S.W1.	Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę na temat budowy i fizjologii narządu słuchu; przyczyn rodzajów i stopni uszkodzenia słuchu.
3	K_W04 E.1S.W6.	Zna wskaźniki subiektywnych i obiektywnych metod badań słuchu; ma wiedzę na temat różnic między testami diagnostycznymi a przesiewowymi badań słuchu.
4	K_W03 K_W04 K_W06 K_W08 E.1S.W6.	Ma wiedzę na temat nowoczesnych sposobów protezowania osób z wadą słuchu, na temat budowy i zastosowanie aparatów słuchowych, a także zna zasady prawidłowego aparatowania; ma wiedzę na temat budowy i zastosowanie implantów ślimakowych oraz implantów pniowych, a także zna zasady kwalifikowania pacjentów do wszczepu implantu ślimakowego i implantu pniowego, ma wiedzę na temat środków technicznych wspomagających słyszenie – zna ich budowę, rodzaje i przeznaczenie.
5	K_W11	W pogłębionym stopniu zna ekonomiczne, prawne i etyczne podstawy oddziaływań w zakresie finansowania technicznych środków wspomagających słyszenie.
Umiejętności		
6	K_U02 E.1S.U3. E.1S.U1.	Potrafi analizować i charakteryzować uszkodzenie narządu słuchu uwzględniając przyczynę czas wystąpienia uszkodzenia, typ, stopień
7	K_U03 E.1S.U5.	Potrafi dokonać pogłębionej diagnozy audiologicznej uszkodzenia narządu słuchu - sporządzić wykres krzywych słyszenia (audiogram); określać i analizować procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych oraz analizować przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju.
8	K_U04 K_W07	Umie zinterpretować dane z audiogramu i na tej podstawie scharakteryzować uszkodzenie narządu słuchu.
9	K_U04 K_U05	Potrafi wykonać proste behawioralne badanie przesiewowe w celu ustalenia ewentualnej wady słuchu.
10	K_U06	Potrafi prawidłowo dobrać odpowiednią protezę słuchową do potrzeb osoby z wadą słuchu.
11	K_U08	Komunikować się ze specjalistami i osobami uczestniczącymi w procesie diagnozy i rehabilitacji dziecka z wadą słuchu.
Kompetencje społeczne		
12	K_K01 E.1S.K1.	Dokonuje krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnego w zakresie diagnozowania, dopasowania odpowiedniego środka technicznego oraz planowania terapii słuchowej dziecka z wadą słuchu.

13	K_K03b K_K03c K_K03d	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka z wadą słuchu.
14	K_K03b K_K03d K_K03e E.1S.K1.	Rozumie potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie metod diagnozy i terapii dziecka z wadą słuchu.
15	K_K02c K_K02e E.1S.K2.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby dziecka z wadą słuchu i jego rodziny jest chętny do niesienia pomocy w zakresie wczesnej opieki audiologicznej i pedagogicznej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Audiologia i jej subdyscypliny.
- Anatomia, fizjologia i higiena narządu słuchu.
- Charakterystyka uszkodzeń narządu słuchu ze względu na miejsce, czas i stopień uszkodzenia narządu słuchu.
- Przyczyny uszkodzenia narządu słuchu.
- Grupa wysokiego ryzyka dla wady słuchu.
- Diagnoza wady słuchu - badania przesiewowe, badania orientacyjne i behawioralne.
- Obiektywne badania słuchu.
- Subiektywne badania słuchu.
- Badanie szeptem i mową.
- Badanie audiometryczne – konstruowanie i analiza wykresu krzywych słyszenia.
 - Nowoczesne możliwości protezowania osób z wadą słuchu.
 - Budowa, rodzaje i zasady dopasowywania aparatów słuchowych, systemów implantów ślimakowych i implantów pniowych.
 - Indywidualna i stacjonarna aparatura wspomagające słyszenie osób z wadą słuchu.

Nauka o języku		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W14 E.1S.W3.	Ma opanowane podstawowe wiadomości z zakresu elementów lingwistyki edukacyjnej i psycholingwistyki rozwojowej oraz cech języka, funkcji języka i wypowiedzi, nauki o języku: metodologie, pojęcia;.
2	K_W14	Zna strukturę systemu językowego: podsystem fonologiczny, morfologiczny, składniowy.
3	K_W14 E.1S.W3.	Zna strukturę aktu komunikacji oraz typy aktów mowy.
4	K_W14	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat zróżnicowania współczesnej polszczyzny.
Umiejętności		
5	K_U01 E.1S.U11.	Umie przeprowadzić analizę morfologiczną oraz analiza słowotwórczą form językowych; opisuje elementy lingwistyki edukacyjnej i psycholingwistyki rozwojowej.

6	K_U01	Umie przeprowadzić analizę składniową: zdanie pojedyncze i złożone. Części zdania. Schematy zdaniowe i ich typy.
7	K_U01	Umie przeprowadzić analizę struktury semantycznej słownictwa.
8	K_U01 E.1S.U11.	Doskonali umiejętność posługiwania się językiem polski.
Kompetencje społeczne		
9	K_K2a	Szanuje kulturę języka polskiego.
10	K_K03b E.1S.K1.	Prezentuje właściwą postawę wobec języka ojczystego. Przyjmuje odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Definicja języka. Język naturalny. Język a mówienie. Język jako system znaków konwencjonalnych. Cechy języka.
- Funkcje języka i wypowiedzi. Typy funkcji wypowiedzi.
- Struktura aktu komunikacji. Pragmatyka. Typy aktów mowy.
- Struktura systemu językowego: podsystem fonologiczny, morfologiczny, składniowy.
- Słowotwórstwo. Typy procesu słowotwórczego derywacja i jej rodzaje. Kategorie słowotwórcze rzeczowników, czasowników, przymiotników i przysłówków.
- Składnia. Zdanie. Rodzaje zdań: zdanie pojedyncze i złożone. Części zdania. Schematy zdaniowe i ich typy.
- Definicja morfemu. Typy morfemów i ich klasyfikacje. Rola fleksji i słowotwórstwa w systemie językowym.
- Podział leksemów na klasy funkcjonalne (tzw. części mowy).
- Analiza morfologiczna a analiza słowotwórcza.
- Analiza składniowa.
- Struktura semantyczna słownictwa. Relacje semantyczne między leksemami.

Fonetyka i ortofonia

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W14 E.1S.W3.	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę w zakresie fonetyki języka polskiego: umie przeprowadzić różne klasyfikację głosek języka polskiego.
2	K_W14 E.1S.W3.	Potrafi wyjaśnić kiedy określone formy są zaburzeniem a kiedy normą rozwojową; zna profilaktykę zaburzeń rozwoju językowego.
3	K_W14	Zna sposoby i zasady zapisu artykulacji wadliwej przy użyciu międzynarodowego alfabetu fonetycznego.
4	K_W12	Zna formy wadliwej wymowy (substytucja, elizja, deformacja).
Umiejętności		
5	K_U13	Potrafi zróżnicować głoski języka polskiego i dobrać pary opozycyjne.
6	K_U13	Potrafi dokonać transkrypcji fonetycznej tekstów.
7	K_U13	Potrafi rozpoznać cechy głoski realizowanej wadliwie i ją zapisać;

	E.1S.U10	Opisuje zasady i metody programowania języka.
8	K_U13	Potrafi wykorzystać emisję głosu do interpretacji tekstów dla dzieci, umie recytować wierszyki.
Kompetencje społeczne		
9	K_K2a E.1S.K1	Szanuje kulturę języka polskiego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawowe wiadomości z zakresu fonetyki i fonologii, działy fonetyki i fonologii i ich przedmiot, definicje głoski i fonemu. - Klasyfikacje głosek polskich z uwzględnieniem różnych kryteriów. - Charakterystyka samogłosek polskich i spółgłosek. - Zasady zapisu fonetycznego. - Koartykulacja i upodobnienia fonetyczne. Dwufunkcyjność litery „i”. - Różnice w pisowni i wymowie. Fonetyka międzywyrazowa. - Zasady wymowy polskiej. Geminaty. Wygłos. - Cechy prozodyczne języka i ich związek z wymową. - Ćwiczenia praktyczne w zapisie fonetycznym. - Ćwiczenia ortofoniczne. 		

Podstawy logopedii		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1S.W1	Zna budowę i funkcjonowanie aparatu artykulacyjnego; zna elementy laryngologii.
2	K_W03	Umie opisać procesy artykulacyjne głosek, potrafi interpretować fonologicznie zapis fonetyczny wyrazów, umie zapisać fonetycznie wypowiedź prawidłową i zakłóconą.
3	K_W03 K_W14	Zna rolę poszczególnych narządów artykulacyjnych w wytwarzaniu poszczególnych głosek. Podstawowe zasady wymowy polskiej. Zna podstawowe cechy prozodyczne języka.
4	K_W04 E.1S.W5. E.1S.W6.	Wie, na czym polega diagnoza logopedyczna i zna zasady jej przeprowadzania. Zna najczęściej występujące zaburzenia mowy. Zna podstawowe cele, zasady i metody terapii logopedycznej. Zna podstawowe rodzaje ćwiczeń logopedycznych. Zna i rozumie wartość diagnozy na użytek działań rehabilitacyjnych i edukacyjnych.
Umiejętności		
5	K_U03 E.1S.U3.	Umie scharakteryzować najczęściej występujące zaburzenia mowy.
6	K_U05	Umie zaplanować i przeprowadzić podstawowe ćwiczenia logopedyczne.
7	K_U03	Potrafi odróżnić wymowę prawidłową od niepoprawnej.
Kompetencje społeczne		
8	K_K02 E.1S.K1.	Potrafi wykorzystać osiągnięte kompetencje językowe w kontaktach społecznych.

9	K_K02	Prezentuje właściwą postawę wobec swojego języka ojczystego.
10	K_K03	Prezentuje właściwą postawę wobec osoby z zaburzoną mową.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Budowa anatomiczna aparatu artykulacyjnego i zasady funkcjonowania. - Potrafi różnicować wypowiedź prawidłowa i nieprawidłową. - Podstawowe cechy prozodyczne języka. - Cele i zasady, schemat prowadzenia diagnozy logopedycznej. - Narzędzia diagnostyczne w logopedii. Badania mowy przesiewowe i całościowe. - Metodyka terapii logopedycznej. Schemat jednostki terapeutycznej. - Metody terapii zaburzonej głósłki. - Warsztat pracy logopedy. 		

Psychologiczne podstawy rozwoju dziecka z wadą słuchu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 K_W02 E.1S.W2.	Zna miejsce surdopsychologii w systemie nauk oraz usystematyzowaną terminologię stosowaną w ich zakresie; wymienia etapy oraz wskazuje na specyfikę rozwoju psychospołecznego dzieci z wadą słuchu (niesłyszących i słabosłyszących oraz ze sprzężoną niepełnosprawnością słuchową) elementy surdopsychologii; miejsce surdopsychologii w psychologii klinicznej; problematykę badań naukowych w zakresie surdopsychologii i ich zastosowania w diagnozie, rehabilitacji i profilaktyce; psychologiczne aspekty rozwoju i społecznego funkcjonowania osób niesłyszących, słabosłyszących oraz ze sprzężoną niepełnosprawnością słuchową w późniejszym okresie życia; diagnostykę surdopsychologiczną; rolę surdopsychologii we wspomaganie rehabilitacji, edukacji, socjalizacji i aktywizacji życiowej tych osób.
2	K_W03 E.1S.W2.	Proces prawidłowego i zaburzonego rozwoju osoby z wadą słuchu (w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym).
3	K_W03 E.1S.W2.	Zasadnicze czynniki określające rolę rodziny oraz środowiska społecznego w rozwoju i funkcjonowaniu dziecka z wadą słuchu.
4	K_W04 E.1S.W2.	Ma podstawową wiedzę na temat podstawowych metod diagnozy psychologicznej dziecka z wadą słuchu.
Umiejętności		
5	K_U03 E.1S.U2. E.1S.U5. E.1S.U3.	Posługuje się terminologią z obszaru surdopsychologii; Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę dla określenia i zdiagnozowania wpływu wady słuchu na specyfikę rozwoju dziecka.
6	K_U03 E.1S.U2.	Wykorzystuje wyniki badań psychologicznych w procesie rehabilitacji i socjalizacji dzieci z wadą słuchu.
7	K_U04 K_U08 E.1S.U2. E.1S.U3. E.1S.U9.	Przygotowuje psychologiczne podstawy programu wspierającego rozwój dziecka z wadą słuchu z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej i środowiskowej. Komunikować się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych.

Kompetencje społeczne		
8	K_K03b K_K03c K_K03d E.2S.K4.	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki, a także ujawnia gotowość współpracy z innymi specjalistami we wspomaganiu rozwoju i rehabilitacji dziecka z wadą słuchu.
9	K_K03a E.1S.K2.	Wykazuje się wrażliwością na indywidualne potrzeby dziecka z wadą słuchu oraz jego rodziny.
10	K_K03a	Prezentuje właściwej postawy wobec osób z wadą słuchu oraz alternatywnych sposobów komunikowania się z nimi.
11	K_K03a E.1S.K2.	Ujawnia dbałość i aktywną postawę w zaangażowanie środowiska rodzinnego w proces wspomagania rozwoju i rehabilitacji dziecka.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Surdopsychologia jako subdyscyplina psychologii klinicznej. - Specyfika rozwoju poznawczego, emocjonalnego oraz społecznego dzieci słabosłyszących i niesłyszących oraz ze sprzężoną niepełnosprawnością słuchową. - Metody badań psychologicznych dzieci z uszkodzonym narządem słuchu (diagnostyka surdopsychologiczna). - Procesy poznawcze a deprywacyjny wpływ głuchoty. - Kształtowanie się osobowości dziecka z uszkodzonym słuchem. - Rozwój społeczny dzieci z uszkodzonym słuchem. - Rozwój emocjonalny dzieci z uszkodzonym słuchem. - Funkcjonowanie dziecka z uszkodzonym słuchem w rodzinie (słyszących i niesłyszących rodziców). - Prezentacja wybranych metod psychologicznych; omówienie i analiza wyników badań, praktyczne zastosowania. - Surdopsychologia we wspomaganiu, rehabilitacji, edukacji, socjalizacji osób z wadą słuchu. 		

Projekt badawczy specjalnościowy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego.
2	K_W10	Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań.
Umiejętności		
3	K_U07	Potrafi komunikować się przy pomocy różnych kanałów komunikacyjnych z członkami zespołu badawczego w celu opracowania i realizacji projektu badawczego.
4	K_U08	Uczestniczy w debatach poświęconych realizacji badań naukowych, prezentuje swoje opinie, dokonuje ich twórczej modyfikacji pod wpływem merytorycznych argumentów.
5	K_U08	Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.
Kompetencje społeczne		

6	K_K02c	Jest gotów do świadomego podejmowania zobowiązań i odpowiedzialności za realizację zadań związanych z zespołowym projektem badawczym.
7	K_K02b	Jest gotowy do komunikowania się z członkami zespołu badawczego w celu wspólnego projektowania i realizowania badań naukowych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zespół badawczy - podział zadań związanych z grupowym projektem badawczym. - Odpowiedzialność za realizację badań zespołowych. - Etyka pracy zespołowej podczas realizacji projektu badawczego. - Obszary badań w zakresie studiowanej specjalności. - Analiza literatury przedmiotu związanej z tematyką projektu badawczego – dyskusja grupowa. - Możliwości zastosowania metodologii jakościowej i ilościowej w badaniach z zakresu specjalności; możliwości i ograniczenia różnych perspektyw badawczych, łączenie perspektyw jakościowej i ilościowej w badaniach specjalnościowych. - Opracowanie i realizacja projektu badawczego: przygotowanie koncepcji metodologicznej badań, opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badań, opracowanie i prezentacja wyników badań - podział zadań i współodpowiedzialność za realizację projektu badawczego. 		

Współpraca z rodzicami i formy wsparcia rodziny		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1S.W11.	Zna rozszerzone koncepcje systemowego modelu funkcjonowania rodziny oraz modele rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością; Opisuje zagadnienia dotyczące rodziny w percepcji rodzeństwa dzieci z słuchem.
2	K_W03 E.1S.W11.	W pogłębionym stopniu proces prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania rodziny i na tym tle identyfikuje problemy rodziców posiadających dziecko z zaburzonym słuchem (akceptacja niepełnosprawności, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne); zna sytuację rodzin osób dorosłych z niepełnosprawnością słuchową z dzieckiem pełnosprawnym i z dzieckiem z niepełnosprawnością słuchową zna problemy dorosłych słyszących dzieci niesłyszących rodziców – CODA.
3	K_W03 K_W05 E.1S.W11.	Zna czynniki warunkujące sytuację psychospołeczną rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym; identyfikuje problemy dotyczące macierzyństwa kobiet posiadających dziecko z zaburzonym słuchem; opisuje zagadnienia dotyczące rodziny w percepcji rodzeństwa dzieci z słuchem.
4	K_W06 K_W09 K_W11 E.1S.W11.	Wymienia i opisuje zasady prowadzenia interwencji kryzysowej, poradnictwa, grup wsparcia dla rodzin dzieci z wadą słuchu oraz działań o charakterze psychoedukacyjnym; posiada podstawową wiedzę dotyczącą instytucjonalnych form pomocy rodzinie.
5	K_W04 K_W10 E.1S.W11.	Zna narzędzia badawcze dot. postaw rodzicielskich oraz relacji wewnątrz rodziny.

		Umiejętności
6		
7	K_U01 K_U04 E.1S.U12. E.1S.U3.	Identyfikuje i interpretuje problemy rodziny z dzieckiem oraz osobą dorosłą z wadą słuchu; wymienia problemy tożsamości społecznej osób głuchych.
8	K_U02 K_U04 K_U08 E.1S.U12.	Właściwie dobiera i stosuje odpowiednie formy wspierania rodziny z dziecka z wadą słuchu, a także rodziny osób niesłyszących ze słyszącym dzieckiem – CODA; potrafi analizować sytuacje życia rodzin dzieci z wadą słuchu w powiązaniu z teoretycznym podejściem i uwarunkowaniami socjalno-bytowymi z uwzględnieniem potrzeb dziecka niepełnosprawnego i pełnosprawnego w rodzinie.
9	K_U03 E.1S.U12. E.1S.U5.	Dokonuje pogłębionej diagnozy i oceny złożonych sytuacji rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych rodziny z dzieckiem z wadą słuchu i jego rodziny.
10	K_U04 K_U08 E.1S.U12.	Właściwie planuje, realizuje i dokonuje ewaluację procesu wychowania w rodzinie, dobiera i stosuje odpowiednie formy wspierania rodziny dziecka z wadą słuchu.
11	K_U03 K_U05 E.1S.U12. E.1S.U5.	Projektuje plan pracy terapeutycznej z wykorzystaniem poznanych metod wspierania rodziny i prowadzi zajęcia edukacyjne i terapeutyczne w rodzinie dziecka z wadą słuchu.
		Kompetencje społeczne
12	K_K01 K_K03b K_K03c K_K03d E.1S.K1.	Krytycznie ocenia własną wiedzę i umiejętności oraz wiedzę i umiejętności innych specjalistów w zakresie wsparcia rodziny dziecka z wadą słuchu; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i dostrzega wartość podejmowanych działań z zakresu wspierania rodziny z dziecka z wadą słuchu.
13	K_K02 K_K02b K_K02c K_K02e E.1S.K1. E.2S.K2.	Podjeżdżuje odpowiedzialność i wypełniania zobowiązania społeczne, w zakresie komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne, i w rodzinach z dzieckiem z wadą słuchu; świadomie podejmuje zobowiązania społeczne związane z realizacją zadań zawodowych pedagoga specjalnego pracującego z rodziną dziecka z wadą słuchu; inspirowania i organizowania działalności innych ludzi na rzecz środowiska społecznego osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
14	K_K03 K_K03a	Ma świadomość wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.
15	K_K03a	Potrafi dyskutować na temat zagrożeń oraz problemów rodziny w sposób wspierający i nie budzący poczucia zagrożenia.
16	K_K03c	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zadania rodziny oraz czynniki warunkujące jej funkcjonowanie. - Problemy rodziców dzieci z wadą słuchu w okresie diagnozy, rehabilitacji. - Strategie radzenia sobie ze stresem u rodziców dzieci a sposób komunikacji językowej w rodzinie. 		

- Interwencja kryzysowa w rodzinie dziecka z wadą słuchu.
- Budowa procesu komunikacji z rodziną dziecka z wadą słuchu.
- Problemy dzieci słyszących (CODA) niesłyszących rodziców.
- Instytucje działające na rzecz rodzin dzieci z wadą słuchu.
- Sytuacja psychospołeczną rodzin z dzieckiem z wadą słuchu i niesłyszących rodzin ze słyszącym dzieckiem.

Historyczne i współczesne zagadnienia surdopedagogiki

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat interdyscyplinarnego charakteru surdopedagogiki i jej związku z innymi naukami; potrafi określić miejsce surdopedagogiki w naukach pedagogicznych.
2	K_W01	Zna definicje i klasyfikacje osób z wadą słuchu oraz terminologię surdopedagogiczną.
3	K_W03 E.1S.W4.	Ma wiedzę o werbalnych i pozawerbalnych metodach komunikowania się osób z wadą słuchu i wykorzystywania ich w praktyce surdopedagogicznej.
4	K_W03 E.1S.W10.	Potrafi analizować główne założenia i skuteczność stosowania różnych metod komunikacji z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu w szkole specjalnej, integracyjnej; Zna metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej oraz oczekiwaną efektywność proponowanych działań.
5	K_W03 E.1S.W4.	Ma wiedzę o specyfice rozwoju dzieci i młodzieży z wadą słuchu, o funkcjonowaniu dorosłych w kontekście potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz prorozwojowego i psychopedagogicznego wsparcia.
6	K_W03 E.1S.W4.	Ma wiedzę o specjalnych potrzebach osób z wadą słuchu w zakresie edukacji, rehabilitacji oraz terapii; o zagadnienia kompensacji zmysłów, komunikacji werbalnej, pozawerbalnej, sprawności intelektualnej, specyfiki uczenia się, rozwoju kompetencji życiowych i kontaktów społecznych; wychowania, wspomaganie rozwoju, edukacji, terapii, rehabilitacji i socjalizacji.
7	K_W06 E.1S.W4.	Ma wiedzę o systemie opieki, kształcenia i wychowania osób z wadą słuchu w Polsce i w innych państwach.
8	K_W08	Zna założenia metody ośrodków pracy.
9	K_W08 E.1S.W12.	Rozumie pojęcie pedeutologii surdopedagogicznej; opisuje zadania, zakres działalności, kompetencje, predyspozycje surdopedagoga; relacje z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi, specjalistami, społeczeństwem, zna zasady etyczne związane z pracą w zawodzie, opisuje efektywność działalności

		zawodowej, utrudnienia w pracy.
		Umiejętności
10	K_U02 E.1S.U3.	Potrafi wykorzystywać aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu surdopedagogiki przy analizowaniu problemów kształcenia i potrzeb edukacyjnych dzieci z wadą słuchu.
11	K_U02 E.1S.U3.	Potrafi analizować, interpretować i prezentować poglądy czołowych surdopedagogów na temat sposobów rehabilitacji, kształcenia i wychowania osób z wadą słuchu; analizować wspomaganie rozwoju, edukacji, terapii, rehabilitacji i socjalizacji.
12	K_U11 E.1S.U13.	Potrafi analizować pedeutologię surdopedagogiczną; dokonać analizy pracy surdopedagoga; budować relacje z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi, specjalistami, społeczeństwem; stosować zasady etyczne; dokonywać oceny efektywności działalności zawodowej; definiować utrudnienia w pracy surdopedagogów.
13	K_U02 E.1S.U3	Potrafi analizować modele opieki, kształcenia i wychowania dzieci z wadą słuchu w ujęciu historycznym; wymienić problemy emancypacji i tożsamości społeczno-kulturowej osób głuchych.
14	K_U05	Potrafi zaplanować zajęcia z wykorzystaniem metody ośrodków pracy z uczniami z wadą słuchu.
		Kompetencje społeczne
15	K_K02 E.1S.K2.	Korzysta z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów związanych z planowaniem zajęć z wykorzystaniem metody ośrodków pracy z uczniami z wadą słuchu.
16	K_K03a E.1S.K1.	Przyjmuje właściwą postawę wobec osób z wadą słuchu oraz alternatywnych sposobów komunikowania się z nimi.
17	K_K03b	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu surdopedagoga.
18	K_K03c	Dostrzega etyczny wymiar surdopedagogiki jako dziedziny praktycznej.
19	K_K03d E.1S.K1.	Szanuje zasady postępowania surdopedagogicznego i rozumie ich znaczenie.
20	K_K03e E.2S.K3.	Widzi i rozumie potrzebę stałego poszerzania swojej wiedzy i rozwijania swoich umiejętności.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zarys historii surdopedagogiki w Polsce i na świecie. - Miejsce surdopedagogiki w naukach humanistycznych, interdyscyplinarny charakter surdopedagogiki. - Pedagogiczne i społeczne klasyfikacje osób z wadą słuchu, terminologia obowiązująca w surdopedagogice. - Społeczne funkcjonowanie osób słabosłyszących i niesłyszących/Głuchych. - System opieki, kształcenia i poradnictwa dla osób z wadą słuchu: instytucje oświatowe, medyczne, organizacje społeczne. - Cele kształcenia i wychowania obowiązujące w surdopedagogice. - Zasady surdopedagogiki. 		

- Metody rehabilitacji słuchu i mowy stosowane w surdopedagogice.
- Alternatywne metody komunikacji językowej osób głuchych : (PJM, SJM).
- Tożsamość kulturowa osób Głuchych.
- Czołowi surdopedagodzy i ich poglądy na temat sposobów rehabilitacji, kształcenia i wychowania osób z wadą słuchu.
- Kompetencje zawodowe i osobowościowe surdopedagoga.

MODUŁ: DYDAKTYCZNO-METODYCZNY

System językowo-migowy – (SJM)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W14 E.2S.W3.	Ma podstawową, wiedzę na temat języka i jego funkcji.
2	K_W14 E.1S.W9. E.2S.W5.	Ma podstawową wiedzę na temat systemu językowo-migowego (SJM).
3	K_W14 E.1S.W10. E.2S.W5.	Zna terminologię z zakresu przedmiotu: daktylografia, ideografia, klasyczny język migowy, język migany, język narodowy.
4	K_W14 E.1S.W10. E.2S.W5.	Zna różnicę między SJM a PJM.
Umiejętności		
5	K_U08 E.1S.U11. E.2S.U3. E.2S.U6	Potrafi komunikować się w SJM na poziomie podstawowym.
6	K_U08 E.1S.U11. E.2S.U3. E.2S.U6	Umie posługiwać się alfabetem palcowym oraz liczebnikami.
7	K_U08 E.1S.U11. E.2S.U3. E.2S.U6	Umie posługiwać się słownictwem języka migowego w zakresie podstawowym w następujących zakresach tematycznych: przedstawianie się, rodzina, dom, szkoła, kalendarz, określanie miejsca, państwa, miasta, pogoda, podróż, zdrowie, urzędy administracji publicznej, święta, cechy charakteru, wygląd, artykuły żywnościowe, zakupy.
8	K_U07 E.1S.U11. E.2S.U3.	Potrafi przygotować konspekt zajęć dla dzieci z wadą słuchu z wykorzystaniem SJM oraz poprowadzić zajęcia na jego podstawie.
Kompetencje społeczne		
9	K_K01	Ma świadomość potrzeby podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie

	E.1S.K1. E.2S.K3.	skutecznego porozumiewania się z osobami z wadą słuchu.
10	K_K02a	Prezentuje właściwą postawę wobec języka migowego oraz użytkowników języka migowego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - System językowo-migowy a Polski Język Migowy. - Rozwijanie słownictwa tematycznego (znaki: szkoła, rodzina, w mieście, u lekarza). - Utrwalanie zasad poprawności wykonywanych znaków. - Rozwijanie słownictwa związanego z życiem codziennym, szkołą, rodziną. - Tłumaczenie prostych zdań z języka polskiego na SJM. - Rozwijanie słownictwa tematycznego, (m.in. wakacje, święta, części ciała, części garderoby). 		

Metodyka wychowania przedszkolnego dziecka z wadą słuchu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 K_W07 E.2S.W1.	Podstawę programową wychowania przedszkolnego z uwzględnieniem adaptacji treści nauczania i wychowania do specjalnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych dzieci niesłyszących oraz słabosłyszących ; realizowane programy nauczania w placówkach przedszkolnych specjalnych dla dzieci z wadą słuchu oraz integracyjnych.
2	K_W04 E.2S.W1.	Ma szeroką uporządkowaną wiedzę na temat celu wychowania przedszkolnego, zadań profilaktyczno-wychowawczych oraz rewalidacyjnych przedszkola, metod i form pracy stosowanych na poziomie edukacji przedszkolnej dzieci z uszkodzonym narządem słuchu oraz potrzebę organizowania przestrzeni przedszkolnej i optymalnego stanowiska pracy.
3	K_W06 E.2S.W1. E.2S.W3.	Ma szeroką wiedzę na temat metod rozwijania kompetencji językowej i komunikacyjnej dzieci z wadą słuchu, prowadzenia dialogu w języku fonicznym oraz w języku migowym.
4	K_W08 K_W09 K_W14 E.2S.W1.	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę w zakresie metodycznego toku postępowania, organizacji zabawy, nauki i wypoczynku i rehabilitacji dzieci niesłyszących i słabosłyszących biorąc pod uwagę specyfikę rozwoju oraz specjalne potrzeby edukacyjne dzieci z uwzględnieniem sposobu komunikowania się: werbalnie w języku migowym a także warunków dwujęzycznego wychowania.
5	K_W02 E.2S.W1.	Zna, rozumie i potrafi wyjaśnić znaczenie dobrej współpracy surdopedagoga z innymi specjalistami oraz rodzicami dziecka z wadą słuchu w procesie rehabilitacji kształcenia, wychowania.
Umiejętności		
6	K_U02 K_U03 E.2S.U1.	Potrafi analizować zajęcia dydaktyczno- wychowawcze oraz rewalidacyjne z dziećmi z wadą słuchu określając ich tematykę, założone i zrealizowane cele w tym cele rewalidacyjne, zastosowane metody, formy, oraz etapy zajęć, dobór zabaw i ćwiczeń, poprawność

		toku metodycznego, uwzględnianie specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci słabosłyszących i niesłyszących oraz specyfiki komunikowania się werbalnego oraz w PJM.
7	K_U04 K_U05 E.1S.U9. E.2S.U1.	Potrafi zaprojektować plan oraz opracować scenariusz zajęć dydaktyczno - wychowawczych dla dzieci z wadą słuchu w wieku przedszkolnym biorąc pod uwagę wskazania metodyczne zalecane w rewalidacji kształceniu i wychowaniu dzieci z uszkodzonym narządem słuchu, dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, rodzaje zabaw i ćwiczeń; oraz uwzględniając specyfikę komunikowania się dwujęzycznego w toku wychowania przedszkolnego dzieci niesłyszących.
8	K_U04 K_U05 E.2S.U1.	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce dydaktyczne z uwzględnieniem celu zabaw, zajęć dydaktyczno – wychowawczych oraz specyfiki potrzeb w zakresie rewalidacji i edukacji dzieci niesłyszących i słabosłyszących.
9	K_U06 K_U07 E.1S.U9. E.2S.U1.	Potrafi samodzielnie prowadzić zajęcia przedszkolne biorąc pod uwagę specjalne potrzeby edukacyjne i rehabilitacyjne dzieci z uszkodzonym narządem słuchu dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, oraz uwzględniając specyfikę komunikowania się w języku fonicznym (werbalnym) oraz migowym (PJM).
10	K_U11 E.1S.U11. E.2S.U1.	Poddać refleksji własne oraz obserwowanymi działaniami edukacyjno-wychowawczymi , rewalidacyjnymi; wyraża gotowość do korygowania błędów metodycznych i zdobywania nowych wiadomości doskonalenia własnych umiejętności surdopedagogicznych.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03 K_K03a K_K03b E.1S.K1.	Ponoszenia odpowiedzialność za własną działalność dydaktyczno-wychowawczą i rewalidacyjną, poprawnie i kreatywnie prowadzi zajęcia z uczniami niesłyszącymi, potrafi modyfikować przebieg prowadzonych zajęć adekwatnie do zaistniałej sytuacji.
12	K_K03c E.1S.K1.	Przestrzega zasad moralnych i etycznych pracy surdopedagoga; prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu surdopedagoga.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawa programowa wychowania przedszkolnego i Program Wychowania Przedszkolnego dzieci z uszkodzonym narządem słuchu. - Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci z wadą słuchu na poziomie wychowania przedszkolnego. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. - Diagnoza funkcjonalna dziecka z wadą słuchu w przedszkolu. - Konstruowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno Terapeutycznego dla dziecka z wadą słuchu w wieku przedszkolnym. - Realizacja celów rewalidacyjnym w przedszkolu specjalnym, integracyjnym, ogólnodostępnym. - Obszary aktywności dziecka z wadą słuchu w przedszkolu. - Cele i zadania zabaw realizowanych z dziećmi z wadą słuchu w przedszkolu z punktu widzenia ich potrzeb rozwojowych i rewalidacyjnych. - Metody pracy z dzieckiem z wadą słuchu w przedszkolu specjalnym i integracyjnym (słuchowo - werbalne, dwujęzyczne z wykorzystaniem PJM). - Globalne czytanie w wychowaniu dzieci z wadą słuchu. - Kształtowania orientacji przestrzennej u dzieci z wadą słuchu w wieku przedszkolnym - Przygotowanie dziecka z wadą słuchu do nauki czytania i pisania. 		

Diagnoza funkcjonalna dziecka z wadą słuchu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1S.W6.	Zna wybrane metody i narzędzia diagnostyczne wykorzystywane w diagnozie funkcjonalnej dzieci z wadą słuchu.
2	K_W03 E.1S.W6.	Zna zasady konstruowania arkuszy obserwacyjnych.
3	K_W03 E.1S.W6.	Zna sposoby oceny postępów rewalidacji dziecka z wadą słuchu.
4	K_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę dotyczącą metod wspomaganego rozwoju dziecka z wadą słuchu.
Umiejętności		
5	K_U04 E.1S.U6.	Potrafi planować procedurę diagnozowania funkcjonalnego w oparciu o poznane narzędzia.
6	K_U04 E.1S.U6.	Potrafi opracować kwestionariusz wywiadu i arkusze obserwacji.
7	K_U03 E.1S.U5.	Potrafi interpretować dane diagnostyczne i ocenić postępy w rewalidacji dziecka z wadą słuchu.
8	K_U04 E.1S.U6. E.1S.U7.	Potrafi skonstruować w oparciu o wyniki diagnozy Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla dziecka z wadą słuchu.
Kompetencje społeczne		
9	K_K02 E.1S.K1.	Ma świadomość konieczności zachowania zasad etyki w procesie diagnozy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Teoretyczne podstawy diagnozy funkcjonalnej.
- Metody i narzędzia wykorzystywane w procesie diagnozy funkcjonalnej dziecka z wadą słuchu.
- Rola zespołu specjalistów i innych osób wspierających w procesie rozpoznawania poziomu funkcjonowania dziecka z wadą słuchu.
- Projektowanie zadań diagnostycznych do oceny poziomu funkcjonowania ucznia w wybranej sferze.
- Sposoby oceny postępów w rehabilitacji dziecka z wadą słuchu.
- Zasady interpretacji wyników rozpoznania i formułowanie wniosków do edukacji i rehabilitacji/terapii.
- Konstruowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla dziecka z wadą słuchu.

Surdologopedia

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04	Ma podstawową wiedzę na temat diagnozy surdologicznej oraz

	E.1S.W6.	stosowanych narzędzi diagnostycznych.
2	K_W03	Zna rozwój mowy dziecka z wadą słuchu.
3	K_W03 E.1S.W7. E.2S.W2.	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o metodach terapii w surdologopedii oraz sposobach oceny postępów w rewalidacji dziecka z wadą słuchu.
4	K_W03	Zna czynniki warunkujące rozwój mowy dziecka z wadą słuchu.
Umiejętności		
5	K_U03 E.1S.U5. E.2S.U2.	Zna metody diagnozy posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie diagnozy surdologicznej.
6	K_U05 E.1S.U5. E.2S.U2.	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć surdologicznych z dzieckiem z wadą słuchu.
7	K_U04 E.2S.U1.	Posiada umiejętność przygotowania oraz przeprowadzenia analizy prezentacji metod wykorzystywanych we wspomaganiu rozwoju rehabilitacji oraz reedukacji dziecka z wadą słuchu z przykładowymi ćwiczeniami do zajęć.
8	K_U05	Potrafi przygotować w oparciu o diagnozę wstępną plan oraz opracować scenariusz zajęć surdologicznych dla dziecka z wadą słuchu i przeprowadzić takie zajęcia.
Kompetencje społeczne		
9	K_K01 E.1S.K1	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu surdopedagoga prowadzącego indywidualną terapię dziecka z wadą słuchu.
10	K_K02d E.1S.K1	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem z wadą słuchu.
11	K_K02b E.1S.K2	Potrafi kształtować właściwe relacje pomiędzy surdopedagogiem – rodzicem- dzieckiem z wadą słuchu.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Rozwój mowy dziecka z wadą słuchu.
- Metody i narzędzia diagnostyczne w surdologopedii.
- Czynniki warunkujące rozwój mowy dziecka z wadą słuchu.
- Etapy wychowania słuchowego.
- Wychowanie słuchowe a trening słuchowy.
- Rodzaje ćwiczeń wstępnych przygotowujących do mówienia.
- Przygotowanie i prezentacja pomocy dydaktycznych do ćwiczeń wstępnych.
- Metody terapii logopedycznej dzieci z wadą słuchu.
- Terapia mowy bezdźwięcznej.
- Przeprowadzenie zajęć surdologicznych przez studentów z dziećmi z wadą słuchu.

Stymulacja operacyjnego rozumowania dziecka z wadą słuchu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna psychologiczne i społeczne koncepcje rozwoju dziecka

	E.1S.W2.	stanowiące teoretyczne podstawy rehabilitacji, edukacji, terapii oraz posiada wiedzę teoretyczną dotyczącą dojrzałości do uczenia się matematyki dzieci z wadą słuchu.
2	K_W03 E.1S.W2.	Zna i rozumie specyficznych trudności w uczeniu się matematyki dzieci niesłyszących i słabo słyszących: rozpoznaje objawy, wskazuje zakresy, wyjaśnia przyczyny.
3	K_W04 E.1S.W5.	Ma pogłębioną wiedzę na temat diagnozy dziecięcego liczenia, operacyjne rozumowanie na poziomie konkretnym dzieci z wadą słuchu, stosowanych narzędzi badawczych.
4	K_W07 K_W08 E.1S.W6.	Ma uporządkowaną pogłębioną wiedzę dotyczącą metodyki postępowania terapeutycznego i wspomagania rozwoju dzieci niesłyszących i słabosłyszących doświadczających nadmiernych trudności w uczeniu się matematyki.
Umiejętności		
5	K_U03 E.1S.U5.	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu diagnozowania, interpretowania i prognozowania w ramach różnych kontekstów działalności edukacyjnej - zdiagnozować dojrzałość dziecka do uczenia się matematyki; analizować i interpretować wyniki diagnozy.
6	K_U04 K_U05 K_U06 K_U11 E.2S.U1.	Potrafi konstruować scenariusze zajęć wspomagających aktywność matematyczną dziecka z wadą słuchu na poziomie rozumowania przedoperacyjnego oraz operacyjnego na poziomie konkretnym.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03 K_K03a K_K03b E.1S.K1.	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu surdopedagoga prowadzącego indywidualną terapię dziecka z wadą słuchu.
8	K_K03b	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem z wadą słuchu.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Teorie i ogólne zasady rozwoju poznawczego dziecka – ukazanie na tym tle specyfiki rozwoju psychofizycznego dzieci z wadą słuchu; - Problem dojrzałość dziecka z uszkodzonym narządem słuchu do uczenia się matematyki; - Dziecięce liczenie – podstawą uczenia się matematyki (intuicje matematyczne na poziomie rozumowania przedoperacyjnego – liczenie, porównywanie liczebności zbiorów, wyznaczanie wyniku dodawania i odejmowania); - Rozwój operacyjnego rozumowania i jego znaczenie w uczeniu się matematyki przez dzieci niesłyszące i słabo słyszące Przystwojenie pojęcia liczby naturalnej (stałość liczby, tworzenie konsekwentnych serii); - Zdolność do posługiwania się reprezentacjami ikonicznymi i symbolicznymi przez dzieci niesłyszące i słabosłyszące; - Diagnoza specyficznych trudnościami w uczeniu się matematyki dzieci z wadą słuchu – wersja werbalna, wersja w systemie językowo-migowym; - Konstruowanie programów indywidualnych – stymulowanie aktywności matematycznej dziecka z wadą słuchu na poziomie rozumowania przedoperacyjnego oraz operacyjnego na poziomie konkretnym. 		

Polski język migowy - 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.2S.W3. E.2S.W5.	Ma podstawową wiedzę o strukturze PJM.
2	K_W01 E.1S.W10. E.2S.W5.	Zna różnicę między PJM a SJM.
3	K_W02 E.1S.W10.	Ma elementarną wiedzę na temat językowych, społecznych i kulturowych aspektów komunikacji głuchych.
4	K_W02 E.2S.W3.	Ma elementarną wiedzę na temat Kultury Głuchych.
5	K_W08 E.1S.W10. E.2S.W3. E.2S.W5.	Posiada wiedzę na temat metod nauczania dzieci z wadą słuchu wykorzystujących język migowy, w tym metod dwujęzycznych.
Umiejętności		
6	K_U09 E.2S.U3. E.2S.U6	Umie posługiwać się alfabetem palcowym oraz liczebnikami, w tym liczebnikami inkorporowanymi.
7	K_U09 E.1S.U10. E.2S.U3.	Umie rozpocząć rozmowę z głuchym użytkownikiem języka migowego, przedstawić się oraz wyrazić prośbę, podziękowanie oraz przeprosiny.
8	K_U09 E.1S.U10. E.2S.U3. E.2S.U6	Umie posługiwać się słownictwem języka migowego w zakresie podstawowym w następujących zakresach tematycznych: przedstawianie się, rodzina, dom, szkoła, kalendarz, określanie miejsca, państwa, miasta, pogoda, podróż, zdrowie, urzędy administracji publicznej, święta, cechy charakteru, wygląd, artykuły żywnościowe, zakupy, kultura Głuchych.
9	K_U09 E.1S.U10. E.2S.U3. E.2S.U6	Umie tworzyć proste zdania twierdzące, przeczące i pytające z użyciem odpowiedniej ekspresji twarzy i ciała.
10	K_U06 E.1S.U10. E.2S.U3.	Potrafi przygotować konspekt zajęć dla dzieci z wadą słuchu z wykorzystaniem języka migowego oraz poprowadzić zajęcia.
11	K_U03 E.1S.U9. E.2S.U3.	Umie przetłumaczyć proste teksty migowe na język polski oraz proste teksty polskie na język migowy.
Kompetencje społeczne		
12	K_K03a E.2S.K1.	Prezentuje właściwą postawę wobec języka migowego oraz użytkowników języka migowego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Rozwijanie umiejętności użycia regulatorów niezbędnych do komunikacji wizualnej (np. nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu wzrokowego, zwracanie na siebie uwagi, naprzemiennosc ról).

- Zasady prowadzenia dialogu (np. zadawanie pytań, udzielanie odpowiedzi, potwierdzenie/zaprzeczenie informacji itp.).
- Rozszerzanie słownictwa związanego ze szkołą, życiem codziennym, komunikacją miejską, poruszaniem się w różnych miejscach, osobowością człowieka, jego wyglądem, charakterem.
- Rozwijanie słownictwa tematycznego (m.in. na wakacjach, święta, przyroda, w mieście, na wsi itp.).
- Tłumaczenie tekstów migowych na język polski oraz tekstów polskich na język migowy.
- Językowe, kulturowe i społeczne aspekty komunikacji głuchych.
- Rozwijanie umiejętności tłumaczenia znaków kulturowych.

Metodyka wychowania dziecka z wadą słuchu w internacie		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.2S.W6.	Zna koncepcję wychowania i nauczania-uczenia się osób z wadą słuchu oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.
2	K_W08 E.2S.W6.	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć w internacie dla dzieci z wadą słuchu; metody organizowania aktywności w placówce i poza nią.
3	K_W12 E.2S.W4.	Zna zasady dotyczące efektywnego posługiwania się głosem przez nauczyciela i kształtowania emisji głosu ucznia.
4	K_W14 E.2S.W4.	Zna normy związane z kulturą języka polskiego.
Umiejętności		
5	K_U05 E.2S.U4.	Umie projektować i przeprowadzać zajęcia edukacyjne i wychowawcze w internacie dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
6	K_U06 E.2S.U4.	Prowadzi zajęcia w internacie w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb wychowanków, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą wychowanków.
7	K_U08 E.2S.U4.	Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03 E.1S.K1.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną i terapeutyczną, w tym:
9	K_K03a E.2S.K1.	Posiada wrażliwości na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, prezentowania właściwej postawy wobec osób z niepełnosprawnością oraz alternatywnych sposobów komunikowania się z nimi.
10	K_K03e E.1S.K1. E.2S.K3.	Dostrzegania potrzeby samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
- Specjalne potrzeby emocjonalno-społeczne, edukacyjne i rewalidacyjne dzieci i młodzieży z wadą słuchu.		

- Zadania i funkcje internatu jako placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z wadą słuchu.
- Organizacja, metody i formy pracy dydaktyczno-wychowawczej w internacie oraz rodzaje prowadzonych zajęć.
- Podnoszenie kompetencji komunikacyjnych słabosłyszących i niesłyszących wychowanków w naturalnych sytuacjach wychowawczych (werbalnych i niewerbalnych).
- Student poznaje organizacje młodzieżowe działające na terenie internatu (samorząd, harcerstwo, kółka zainteresowań).
- Zasady i formy wsparcia współpracy wychowawcy internatu z nauczycielami szkoły i rodzicami dziecka z wadą słuchu.
- Sposoby integrowania szkolnych treści nauczania i tematyki zajęć dydaktycznych w internacie.
- Formy integracji niesłyszących ze środowiskiem ludzi słyszących w ramach zajęć w internacie.

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z wadą słuchu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1S.W4. E.2S.W2.	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie prawidłowości i zaburzeń rozwoju dziecka z wadą słuchu oraz wynikających z nich specjalnych potrzeb w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju;
2	K_W04 E.1S.W7.	Zna teoretyczne podstawy Programu Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków w Polsce;
3	K_W06 E.1S.W7. E.2S.W2.	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie metod wspomagania rozwoju psychoruchowego dziecka z wadą słuchu (Metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, Metoda Kinezylogii Edukacyjnej P. Dennisona, Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz);
4	K_W07 E.1S.W7. E.2S.W2.	Zna teoretyczne podstawy konstruowania indywidualnych programów usprawniania słuchu i mowy małego dziecka z wadą słuchu;
5	K_W08 E.1S.W7. E.2S.W2.	Zna merytoryczne i metodyczne zasady prowadzenia zajęć z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (dzieci z wadą słuchu);
Umiejętności		
6	K_U03 E.1S.U7. E.2S.U2.	Potrafi opracować indywidualny program usprawniania słuchu i mowy małego dziecka z wadą słuchu w oparciu o diagnozę pedagogiczną;
7	K_U05 E.1S.U7.	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić zajęcia wspomagające rozwój psychoruchowy dziecka oraz zajęcia usprawniające rozwój słuchu i mowy na podstawie zdobytej wiedzy teoretycznej, z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych właściwych dla danych zajęć;
8	K_U08 E.1S.U7. E.2S.U2.	Potrafi współpracować z rodzicami dziecka z wadą słuchu, rozumie ich potrzeby w zakresie wspomaganie rozwoju dziecka z wadą słuchu;
9	K_U08 E.1S.U7.	Potrafi komunikować się ze specjalistami zespołu interdyscyplinarnego pracującego z dzieckiem z wadą słuchu, z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych.
Kompetencje społeczne		
10	K_K01	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za przeprowadzone zajęcia rehabilitacyjne i terapeutyczne, dokonania niezbędnych modyfikacji i

		wprowadzenia elementów innowacyjnych w oparciu o aktualną wiedzę metodyczną;
11	K_K03 E.1S.K1.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną i terapeutyczną.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - System wczesnej diagnozy i wczesnego wspomaganie rozwoju małego dziecka w Polsce i innych krajach. - Program Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków w Polsce. - Metody wspomaganie rozwoju psychoruchowego małego dziecka z wadą słuchu (Metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, Metoda Kinezylogii Edukacyjnej P. Dennisona, Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz). - Metody wspomaganie słuchu i mowy. Wychowanie słuchowe. - Indywidualny program usprawniania słuchu i mowy małego dziecka z wadą słuchu. - Udział rodziców w terapii małego dziecka z wadą słuchu. 		

Polski język migowy - 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1S.W10. E.2S.W5.	Ma podstawową wiedzę o strukturze PJM.
2	K_W01 E.1S.W10. E.2S.W5.	Zna różnicę między PJM a SJM.
3	K_W02 E.1S.W10. E.2S.W3. E.2S.W5.	Ma elementarną wiedzę na temat językowych, społecznych i kulturowych aspektów komunikacji głuchych.
4	K_W02 E.2S.W3.	Ma elementarną wiedzę na temat Kultury Głuchych.
5	K_W08 E.1S.W10. E.2S.W5.	Posiada wiedzę na temat metod nauczania dzieci z wadą słuchu wykorzystujących język migowy, w tym metod dwujęzycznych.
Umiejętności		
6	K_U09 E.1S.U11. E.2S.U6.	Umie posługiwać się alfabetem palcowym oraz liczebnikami, w tym liczebnikami inkorporowanymi.
7	K_U09 E.1S.U11. E.2S.U6.	Umie rozpocząć rozmowę z głuchym użytkownikiem języka migowego, przedstawić się oraz wyrazić prośbę, podziękowanie oraz przeprosiny.
8	K_U09 E.1S.U11. E.2S.U6.	Umie posługiwać się słownictwem języka migowego w zakresie podstawowym w następujących zakresach tematycznych: przedstawianie się, rodzina, dom, szkoła, kalendarz, określanie miejsca, państwa, miasta, pogoda, podróż, zdrowie, urzędy administracji publicznej, święta, cechy charakteru, wygląd, artykuły żywnościowe, zakupy, kultura Głuchych.

9	K_U09 E.1S.U11. E.2S.U6.	Umie tworzyć proste zdania twierdzące, przeczące i pytające z użyciem odpowiedniej ekspresji twarzy i ciała.
10	K_U06 E.1S.U11.	Potrafi przygotować konspekt zajęć dla dzieci z wadą słuchu z wykorzystaniem języka migowego oraz poprowadzić zajęcia.
11	K_U03 E.1S.U11.	Umie przetłumaczyć proste teksty migowe na język polski oraz proste teksty polskie na język migowy.
Kompetencje społeczne		
12	K_K03a E.1S.K1.	Prezentuje właściwą postawę wobec języka migowego oraz użytkowników języka migowego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Rozwijanie umiejętności użycia regulatorów niezbędnych do komunikacji wizualnej (np. nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu wzrokowego, zwracanie na siebie uwagi, naprzemiennosc ról).
- Zasady prowadzenia dialogu (np. zadawanie pytań, udzielanie odpowiedzi, potwierdzenie/zaprzeczenie informacji itp.).
- Rozszerzanie słownictwa związanego ze szkołą, życiem codziennym, komunikacją miejską, poruszaniem się w różnych miejscach, osobowością człowieka, jego wyglądem, charakterem.
- Rozwijanie słownictwa tematycznego (m.in. na wakacjach, święta, przyroda, w mieście, na wsi itp.).
- Tłumaczenie tekstów migowych na język polski oraz tekstów polskich na język migowy.
- Językowe, kulturowe i społeczne aspekty komunikacji głuchych.
- Rozwijanie umiejętności tłumaczenia znaków kulturowych.

Metodyka edukacji wczesnoszkolnej uczniów słabosłyszących

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 K_W07 E.2S.W1.	Zna i rozumie podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie edukacji wczesnoszkolnej uczniów słabosłyszących oraz realizowane programy nauczania w placówkach specjalnych i integracyjnych, z uwzględnieniem adaptacji treści programowych do specjalnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych uczniów słabosłyszących.
2	K_W04 E.1S.W6. E.2S.W1	Ma szeroką, uporządkowaną wiedzę na temat celów, metod i form pracy stosowanych w kształceniu i wychowaniu dzieci słabosłyszących klas I-III szkoły podstawowej.
3	K_W06 E.1S.W6.	Ma szeroką wiedzę na temat metod rozwijania kompetencji językowej i komunikacyjnej uczniów słabosłyszących na etapie edukacji wczesnoszkolnej
4	K_W08 K_W09 K_W14 E.1S.W6. E.2S.W1. E.2S.W3	Ma szeroką, uporządkowaną wiedzę w zakresie metodycznego toku postępowania podczas opracowywania wybranych zagadnień treści kształcenia, określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie edukacji wczesnoszkolnej uczniów słabosłyszących biorąc pod uwagę specyfikę rozwoju oraz specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z uwzględnieniem sposobu komunikowania się: werbalnie oraz wykorzystywania w procesie porozumiewania się metod wspomagających (Fonogesty,

		daktylografia).
5	K_W02 E.2S.W1	Zna, rozumie i potrafi wyjaśnić znaczenie dobrej współpracy surdopedagoga z innymi specjalistami oraz rodzicami dziecka z wadą słuchu w procesie rehabilitacji kształcenia, wychowania.
		Umiejętności
6	K_U02 K_U03 E.2S.U1.	Potrafi analizować zajęcia dydaktyczne z uczniami słabosłyszącymi, prowadzone przez surdopedagoga oraz studentów określając ich tematykę, założone i zrealizowane cele, zastosowane metody, formy, środki dydaktyczne oraz etapy zajęć, dobór ćwiczeń, zadań, poprawność toku metodycznego uwzględnianie specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz specyfiki komunikowania się werbalnego.
7	K_U04 E.2S.U1.	Potrafi formułować cele dydaktyczne, wychowawcze, rewalidacyjne w odniesieniu do konkretnej jednostki dydaktycznej w klasach I-III.
8	K_U04 K_U05 E.1S.U9. E.2S.U1.	Potrafi zaprojektować plan oraz opracować konspekt zajęć dydaktyczno - wychowawczych dla uczniów słabosłyszących, realizowanych na poziomie edukacji wczesnoszkolnej biorąc pod uwagę wskazania metodyczne zalecane w rewalidacji kształceniu i wychowaniu dzieci słabosłyszących, dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, rodzaje ćwiczeń i zadań; oraz uwzględniając specyfikę komunikowania się werbalnego z uczniami.
9	K_U04 K_U05 E.2S.U1.	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce dydaktyczne z uwzględnieniem celu zajęć dydaktyczno - wychowawczych oraz specyfiki potrzeb w zakresie rewalidacji i edukacji dzieci słabosłyszących.
10	K_U06 K_U07 E.1S.U9. E.2S.U1.	Potrafi samodzielnie prowadzić zajęcia w klasach I-III z dziećmi słabosłyszącymi, biorąc pod uwagę specjalne potrzeby edukacyjne i rehabilitacyjne uczniów słabosłyszących dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne oraz uwzględniając specyfikę komunikowania się w języku fonicznym (werbalnym) z uczniami.
11	K_U011 E.2S.U1.	Poddaje refleksji własne oraz obserwowane działania edukacyjno-wychowawcze; wyraża gotowość do korygowania błędów metodycznych i zdobywania nowych wiadomości doskonalenia własnych umiejętności surdopedagogicznych.
		Kompetencje społeczne
12	K_K03 K_K03a K_K03b E.1S.K1. E.1S.K2.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za własną działalność dydaktyczno-wychowawczą, poprawnie i kreatywnie prowadzi zajęcia z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu, potrafi modyfikować przebieg prowadzonych zajęć adekwatnie do zaistniałej sytuacji.
13	K_K03c E.1S.K1.	Przestrzega zasad moralnych i etycznych w pracy pedagoga; prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu surdopedagoga.
	K_K02b E.2S.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie uczniów.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawa programowa kształcenia ogólnego – dostosowanie treści programowych do możliwości ucznia słabosłyszącego. - Dostosowanie metod dydaktycznych, form pracy i środków dydaktycznych do specyficznych potrzeb ucznia z wadą słuchu. 		

- Cele rewalidacyjne realizowane w klasach I-III dla uczniów słabosłyszących.
- Strategie realizacji programu nauczania zintegrowanego w edukacji wczesnoszkolnej z uwzględnieniem specyfiki postępowania metodycznego związanej z metodami rozwijania mowy dźwiękowej, kompetencji językowej i komunikacyjnej ucznia słabosłyszącego: metoda ustno- słuchowa; fonogesty – jako metoda wspomagająca proces prawidłowej artykulacji i odczytywania mowy z ust.
- Wykorzystanie alternatywnych metod porozumiewania się w pracy z uczniem z słabosłyszacym.
- Konstruowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych dla ucznia słabosłyszącego.
- Tok metodycznego postępowania podczas opracowywania następujących zagadnień związanych ze specyfiką potrzeb rozwojowych ucznia słabosłyszącego: Metody nauki czytania; Nauka czytania i pisanie w klasie I; Założenia metodyczne wprowadzenie nowej litery; Doskonalenie nauki czytania w klasie II i III; Ćwiczenia gramatyczne; Ćwiczenia słownikowo – frazeologiczne; Ćwiczenia stylistyczne (wypowiedzi ustne i pisemne); Czytanie ze zrozumieniem - metodyczne kroki opracowywania tekstu czytanki; Kształtowanie pojęcia liczby.
- Umiejętności praktyczne w programie matematyki klasy I - III w szkole dla dzieci słabosłyszących.

Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej z uczniem z wadą słuchu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1S.W4.	Zna koncepcję nauczania-uczenia się i rehabilitacji osób z wadą słuchu oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.
2	K_W08 E.1S.W6.	Merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (dzieci z wadą słuchu).
3	K_W12	Zasady dotyczące efektywnego posługiwania się głosem przez nauczyciela.
Umiejętności		
4	K_U03 E.1S.U5. E.1S.U6.	Umie dokonywać pogłębionej diagnozy i oceniania złożonych sytuacji rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych.
5	K_U05 E.1S.U7.	Projektować i przeprowadzać zajęcia rehabilitacyjne, edukacyjne i terapeutyczne, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
6	K_U06 E.1S.U7.	Prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb uczniów z wadą słuchu, zwiększać ich umiejętności poznawcze.
7	K_U10	Pracować w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu rehabilitacji i edukacji.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03 E.1S.K1.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną i terapeutyczną.
9	K_K03a	Odnacza się wrażliwością na problemy z obszaru pedagogiki

	E.1S.K1.	specjalnej, prezentowania właściwej postawy wobec osób z niepełnosprawnością oraz alternatywnych sposobów komunikowania się z nimi.
10	K_K03e E.1S.K1. E.2S.K3.	Rozumie potrzebę samodoskonalenia się.
11	E.2S.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie uczniów.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Aspekt historyczny i współczesny metod korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci z wadą słuchu. - Wiedza na temat różnorodnych metod w terapii osób z uszkodzonym narządem słuchu. - Metodyka zajęć usprawniających, kompensacyjnych, korekcyjnych i wyrównawczych. - Rola treningu słuchowego w procesie rehabilitacji słuchu i mowy dzieci niesłyszących i słabosłyszących. - Odczytywanie mowy z ust, wykorzystanie fonogestów. - Metody wspomagające edukację przedszkolną i szkolną dziecka z wadą słuchu (np. psychostymulacja, Ruch Rozwijający W. Sh., Metoda dobrego Startu, Kineziologia Edukacyjna). - Reedukacja trudności w czytaniu i pisaniu dzieci z wadą słuchu (między innymi Metoda 18 struktur, Metoda Krakowska). 		

Polski język migowy - 3		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1S.W10. E.2S.W5.	Ma podstawową wiedzę o strukturze PJM.
2	K_W01 E.1S.W10. E.2S.W5.	Zna różnicę między PJM a SJM.
	K_W02 E.1S.W10. E.2S.W5.	Ma elementarną wiedzę na temat językowych, społecznych i kulturowych aspektów komunikacji głuchych.
3	K_W02 E.2S.W3.	Ma elementarną wiedzę na temat Kultury Głuchych.
4	K_W08 E.1S.W9. E.2S.W3.	Posiada wiedzę na temat metod nauczania dzieci z wadą słuchu wykorzystujących język migowy, w tym metod dwujęzycznych.
		Umiejętności
5	K_U09 E.1S.U9. E.2S.U6.	Umie posługiwać się alfabetem palcowym oraz liczebnikami, w tym liczebnikami inkorporowanymi.
6	K_U09	Umie rozpocząć rozmowę z głuchym użytkownikiem języka migowego,

	E.1S.U9. E.2S.U6.	przedstawić się oraz wyrazić prośbę, podziękowanie oraz przeprosiny.
7	K_U09 E.1S.U9. E.2S.U6.	Umie posługiwać się słownictwem języka migowego w zakresie podstawowym w następujących zakresach tematycznych: przedstawianie się, rodzina, dom, szkoła, kalendarz, określanie miejsca, państwa, miasta, pogoda, podróż, zdrowie, urzędy administracji publicznej, święta, cechy charakteru, wygląd, artykuły żywnościowe, zakupy, kultura Głuchych.
8	K_U09 E.1S.U9. E.2S.U6.	Umie tworzyć proste zdania twierdzące, przeczące i pytające z użyciem odpowiedniej ekspresji twarzy i ciała.
9	K_U06 E.1S.U9. E.2S.U6.	Potrafi przygotować konspekt zajęć dla dzieci z wadą słuchu z wykorzystaniem języka migowego oraz poprowadzić zajęcia.
10	K_U03 E.1S.U9. E.2S.U6.	Umie przetłumaczyć proste teksty migowe na język polski oraz proste teksty polskie na język migowy.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03a E.1S.K1.	Prezentuje właściwą postawę wobec języka migowego oraz użytkowników języka migowego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Używanie regulatorów niezbędnych do komunikacji wizualnej (np. nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu wzrokowego, zwracanie na siebie uwagi, naprzemienność ról). - Zasady prowadzenia dialogu (np. zadawanie pytań, udzielanie odpowiedzi, potwierdzenie/zaprzeczenie informacji itp.). - Rozszerzanie słownictwa związanego ze szkołą, życiem codziennym, komunikacją miejską, poruszaniem się w różnych miejscach, osobowością człowieka, jego wyglądem, charakterem - Rozwijanie słownictwa tematycznego (m.in. na wakacjach, święta, przyroda, w mieście, na wsi itp.). - Tłumaczenie tekstów migowych na język polski oraz tekstów polskich na język migowy. - Językowe, kulturowe i społeczne aspekty komunikacji głuchych. - Rozwijanie umiejętności tłumaczenia znaków kulturowych. 		

Metodyka edukacji wczesnoszkolnej uczniów niesłyszących		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 K_W07 E.2S.W1.	Zna i rozumie podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie edukacji wczesnoszkolnej uczniów niesłyszących oraz realizowane programy nauczania w placówkach specjalnych oraz integracyjnych z uwzględnieniem adaptacji treści nauczania do specjalnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych uczniów niesłyszących.
2	K_W04 E.2S.W2	Ma szeroką uporządkowaną wiedzę na temat celów, metod i form pracy stosowanych w kształceniu i wychowaniu uczniów niesłyszących klas I-III szkoły podstawowej.
3	K_W06 E.1S.W6.	Ma szeroką wiedzę na temat metod rozwijania kompetencji językowej i komunikacyjnej uczniów niesłyszących na poziomie edukacji wczesnoszkolnej w klasach I-III.

4	K_W08 K_W09 K_W14 E.1S.W6. E.2S.W1	Ma szeroką, uporządkowaną wiedzę w zakresie metodycznego toku postępowania podczas opracowywania wybranych zagadnień treści kształcenia, określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie edukacji wczesnoszkolnej uczniów i niesłyszących biorąc pod uwagę specyfikę rozwoju oraz specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z uwzględnieniem sposobu komunikowania się: werbalnie w języku migowym, a także warunków dwujęzycznego nauczania oraz wykorzystywania w procesie porozumiewania się metod wspomagających (fonogesty).
5	K_W02 E.2S.W1.	Zna, rozumie i potrafi wyjaśnić znaczenie dobrej współpracy surdopedagoga z innymi specjalistami oraz rodzicami dziecka z wadą słuchu w procesie rehabilitacji kształcenia, wychowania.
		Umiejętności
6	K_U02 K_U03 E.2S.U1	Potrafi analizować zajęcia dydaktyczne z uczniami niesłyszącymi prowadzone przez surdopedagoga oraz studentów określając ich tematykę, założone i zrealizowane cele, zastosowane metody, formy, środki dydaktyczne oraz etapy zajęć, dobór ćwiczeń, zadań, poprawność toku metodycznego uwzględnianie specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów niesłyszących oraz specyfiki komunikowania się werbalnego oraz w PJM.
7	K_U04 E.2S.U1	Potrafi formułować cele dydaktyczne, wychowawcze, rewalidacyjne w odniesieniu do konkretnej jednostki dydaktycznej (zajęcia zintegrowane w klasach I-III).
8	K_U04 K_U05 E.1S.U9.	Potrafi zaprojektować plan oraz opracować konspekt zajęć dydaktyczno - wychowawczych dla uczniów niesłyszących klas I-III biorąc pod uwagę wskazania metodyczne zalecane w rewalidacji kształceniu i wychowaniu dzieci niesłyszących, dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, rodzaje ćwiczeń i zadań; oraz uwzględniając specyfikę komunikowania się dwujęzycznego w toku nauki szkolnej w szkole specjalnej.
9	K_U04 K_U05	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce dydaktyczne z uwzględnieniem celu zajęć dydaktyczno - wych. oraz specyfiki potrzeb w zakresie rewalidacji i edukacji dzieci niesłyszących.
10	K_U06 K_U07 E.1S.U9.	Potrafi samodzielnie prowadzić zajęcia zintegrowane w klasach I-III z uczniami niesłyszącymi biorąc pod uwagę specjalne potrzeby edukacyjne i rehabilitacyjne uczniów niesłyszących dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, oraz uwzględniając specyfikę komunikowania się w języku fonicznym (werbalnym) oraz migowym (PJM).
11	K_U11	Potrafi poddać refleksji własne oraz obserwowanymi działaniami edukacyjno-wychowawczymi, rewalidacyjnymi; wyraża gotowość do korygowania błędów metodycznych i zdobywania nowych wiadomości doskonalenia własnych umiejętności surdopedagogicznych.
		Kompetencje społeczne
12	K_K03 K_K03a K_K03b E.1S.K1. E.1S.K2.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za własną działalność dydaktyczno-wychowawczą i rewalidacyjną, poprawnie i kreatywnie prowadzi zajęcia z uczniami niesłyszącymi, potrafi modyfikować przebieg prowadzonych zajęć adekwatnie do zaistniałej sytuacji.
13	K_K03c E.1S.K1.	Przestrzega zasad moralnych i etycznych pracy surdopedagoga; prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z

		wykonywaniem zawodu surdopedagoga.
14	E.2S.K2.	Potrafi profesjonalnie rozwiązywać konfliktów w klasie lub grupie uczniów.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawa programowa kształcenia ogólnego w szkole podstawowej, adaptacja treści (klasy I-III). - Strategie realizacji programu nauczania zintegrowanego w edukacji wczesnoszkolnej z uwzględnieniem specyfiki postępowania metodycznego związanej z metodami rozwijania kompetencji językowej i komunikacyjnej ucznia niesłyszącego: metoda ustno słuchowa; wykorzystanie fonogestów – jako metody wspomagającej proces odczytywania mowy z ust; metoda bimodalna jednojęzykowa. - Konstruowanie Indywidualnego Programu Eukacyjno-Terapeutycznego (IPET) dla ucznia z wadą słuchu w kl. I-III. - Cele rewalidacyjne realizowane w klasach I-III z uczniami niesłyszącymi. - Tok metodycznego postępowania podczas opracowywania następujących zagadnień: Nauka czytania i pisanie w klasie I (Specyfika wprowadzenie nowej litery); Doskonalenie nauki czytania w klasie II i III; Ćwiczenia gramatyczne; Ćwiczenia słownikowo – frazeologiczne; Ćwiczenia stylistyczne (wypowiedzi ustne i pisemne); Czytanie ze zrozumieniem - metodyczne kroki opracowywania czytanki. - Model edukacji dwujęzycznej uczniów niesłyszących w szkole specjalnej. 		

Metodyka pracy z osobami zaopatrzonymi w implant ślimakowy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.2S.W2	Zna koncepcje nauczania-uczenia się i rehabilitacji osób z wadą słuchu oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.
2	K_W08 E.1S.W6.	Merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (osobami zaopatrzonymi w implanty ślimakowe).
3	K_W12 E.1S.W12.	Zasady dotyczące efektywnego posługiwania się głosem przez nauczyciela.
Umiejętności		
4	K_U03 E.2S.U2.	Dokonuje pogłębionej diagnozy i oceniania złożonych sytuacji rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych.
5	K_U05 E.2S.U7	Projektuje i przeprowadza zajęcia rehabilitacyjne i terapeutyczne, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
6	K_U10 E.2S.U7	Pracuje w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu rehabilitacji i terapii; kierować pracą zespołu, podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
7	K_U13	Efektywnie korzysta z głosu.
Kompetencje społeczne		

8	K_K03 E.1S.K1.	Rozumie potrzebę odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną i terapeutyczną.
9	K_K03e E.1S.K1. E.2S.K3.	Dostrzega potrzebę samodoskonalenia się.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Budowa i działanie systemu implantu ślimakowego.
- Kwalifikacja do zabiegu wszczepienia implantu ślimakowego.
- Program wielospecjalistycznej opieki (medyczno-terapeutycznej) przed- i pooperacyjnej.
- Etapy rehabilitacji słuchowej osób zaopatrzonych w implanty ślimakowe.
- Ocena postępów rehabilitacji osoby zaopatrzonej w implant ślimakowy (dobór narzędzi diagnostycznych).
- Konstruowanie ćwiczeń słuchowych na materiale słownym – ćwiczenia „żywym” głosem.

Metodyka rehabilitacji dziecka ze sprzężoną niepełnosprawnością

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.2S.W1.	Zna uwarunkowania środowiskowe wpływające na funkcjonowanie dziecka z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością.
2	K_W01 E.2S.W1.	Zna zasady dydaktyki spec., które należy uwzględniać w pracy z uczniem z niepełnosprawnością sprzężoną.
3	K_W08 E.1S.W6. E.2S.W1.	Zna metody, formy i środki wykorzystywane w pracy z uczniami z niepełnosprawnością sprzężoną.
4	K_W08 E.1S.W6. E.2S.W1.	Zna kryteria doboru metod pracy z uczniami z niepełnosprawnością sprzężoną.
Umiejętności		
5	K_W05 E.1S.U4.	Umie programować i planować pracę edukacyjno-terapeutyczną.
6	K_U03 E.1S.U4.	Umie dostosować metody, formy i środki pracy z uczniami z niepełnosprawnością sprzężoną adekwatnie do ich możliwości psychofizycznych.
7	K_U03 E.1S.U4.	W oparciu o diagnozę wielokierunkową student umie sformułować cele pracy edukacyjno-terapeutycznej do możliwości i potrzeb dziecka z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością.
8	K_U11 E.1S.U4.	Umie dokonać oceny obserwowanych zajęć pod względem merytorycznym, metodycznym i rewalidacyjnym.
9	K_U11 E.1S.U4.	Umie dokonać krytycznej refleksji na temat zajęć obserwowanych podczas hospitacji zajęć realizowanych z uczniami z niepełnosprawnością sprzężoną.
Kompetencje społeczne		
10	K_K03a E.2S.K1.	Potrafi być otwarty i wrażliwy na potrzeby dziecka z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością.
11	K_K02c E.1S.K2.	Potrafi nawiązywać kontakt z osobą niepełnosprawną.

12	K_K02b E.2S.K4.	Potrafi nawiązywać kontakt z instytucjami oferującymi pomoc rehabilitacyjną.
13	K_K03a E.2S.K1.	Potrafi komunikować się z empatią w kontaktach z diagnostyczno – terapeutycznych.
14	K_K03g E.1S.K2.	Potrafi wykonać pomoce do zajęć z dziećmi z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zespoły wad współwystępujące z niedosłuchem. - Metody pracy, rehabilitacji dziecka z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością. - Alternatywne metody porozumiewania się z dzieckiem z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością. - Tworzenie programów edukacyjno-terapeutycznych dla dziecka z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością. - Dopasowanie specjalistycznych środków dydaktycznych, indywidualnie dopasowanych do pracy dzieckiem z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością. - Rozwijanie i kształtowanie postawy empatycznej w relacjach student - dziecko z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością. - Znajomość procedur finansowania wsparcia socjalnego w pozyskaniu rozwiązań technologicznych dla dziecka z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością. - Zasady dydaktyki specjalnej przy pracy z dzieckiem z wadą słuchu ze sprzężoną niepełnosprawnością. 		

Metody rehabilitacji osób dorosłych z wadą słuchu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1S.W9.	Ma pogłębioną wiedzę na temat problemów tożsamości dorosłych osób z wadą słuchu oraz ich potrzeb w zakresie społecznego funkcjonowania, możliwości edukacji, zatrudnienia i rehabilitacji;
2	K_W04 E.1S.W9. E.1S.W6.	Zna metody pracy i rehabilitacji osób dorosłych oraz formy przysługującego im wsparcia w zakresie wyposażenia w techniczne środki korekcyjne;
3	K_W04 E.1S.W9.	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie rodzaju wsparcia społecznego świadczonego dorosłym osobom z wadą słuchu oraz podmiotów oferujących wsparcie społeczne;
4	K_W06 E.1S.W9.	Zna współczesne koncepcje socjalizacji, rehabilitacji i terapii osób dorosłych z wadą słuchu oraz uwarunkowania skuteczności podejmowanych działań;
5	K_W14	Zna normy związane z kulturą języka polskiego.
Umiejętności		
6	K_U02 E.1S.U9. E.1S.U6.	Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych dotyczących szczegółowych zagadnień w zakresie metod wspierania i rehabilitacji dorosłych osób z wadą słuchu, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, w oparciu o literaturę przedmiotu oraz inne źródła;
7	K_U05 E.1S.U9. E.1S.U6.	Potrafi zaprojektować plan działań rehabilitacyjnych dostosowany do potrzeb i możliwości osób z wadą słuchu;

8	K_U08 E.1S.U9.	Potrafi komunikować się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03 E.1S.K1.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną i terapeutyczną;
10	K_K03a E.2S.K1.	Ma ukształtowaną postawę wrażliwości na problemy z obszaru surdopedagogiki, prezentowania właściwej postawy wobec osób z wadą słuchu oraz alternatywnych sposobów komunikowania się z nimi, wykazuje się empatią w kontaktach z podopiecznymi;
11	K_K03a E.1S.K2.	Dostrzega potrzebę uniwersalnego projektowania przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnością, w tym szczególnie dla osób z wadą słuchu;
12	K_K03e E.1S.K1.	Dostrzega potrzebę własnego rozwoju zawodowego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Potrzeby edukacyjne, społeczno- emocjonalne i rehabilitacyjne dorosłych osób z wadą słuchu. - Problemy tożsamości społeczno- kulturowej osób słabosłyszących, niesłyszących i Głuchych. - Aktywizacja społeczno- zawodowa osób z wadą słuchu. - Wspieranie zatrudnienia osób z wadą słuchu. - Organizacja edukacji i rehabilitacji dorosłych osób z wadą słuchu w Polsce i innych krajach. - Rola środowiska rodzinnego, instytucji, organizacji społecznych w aktywizacji osób z wadą słuchu. - Dostępność środków korekcyjnych dla osób dorosłych z wadą słuchu. - Dostępność przestrzeni publicznej dla osób z wadą słuchu. 		

Centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego u dzieci – diagnoza i terapia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 K_W05 E.1S.W5. E.1S.W6. E.1S.W8.	Posiada wiedzę na temat przyczyn i objawów zaburzeń przetwarzania słuchowego APD, konsekwencji zaburzeń APD w edukacji dzieci słyszących, procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w zakresie APD, metod rehabilitacji słuchu, w tym w APD.
2		Umiejętności
3	K_U02 K_U03 K_U11 E.1S.U5.	Umie przeprowadzić diagnostykę pedagogiczną w zakresie APD, - dobrać metody terapeutyczne do potrzeb wychowanków, zróżnicować podtypy kliniczne APD, samodzielnie projektować i realizować zajęcia terapeutyczne dla dzieci z APD– trening słuchowy.
		Kompetencje społeczne
4	K_K01 E.2S.K4.	Potrafi współpracować w interdyscyplinarnym zespole specjalistów (audiolog, logopeda, protetyk), wykazuje się aktywnością w realizacji trudu rehabilitacji.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Definicje APD.
- Objawy APD.
- Etiologia zaburzeń przetwarzania słuchowego.
- Diagnostyka pedagogiczna APD.
- Diagnostyka audiologiczna APD.
- Podtypy kliniczne APD.
- Postępowanie terapeutyczne w APD.
- Metody terapii słuchowej (Neuroflow, Johansen, Warnkego, Tomatis).
- Trening słuchowy.

PRAKTYKI

Praktyka asystencka w placówkach dla dzieci z wadą słuchu (40 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 E.3S.W1	Zna strukturę organizacyjną, zasady funkcjonowania oraz ogólne plany pracy dydaktyczno-wychowawczej, opiekuńczej, rehabilitacyjnej placówki specjalnej dla dzieci i młodzieży z wadą słuchu lub/i placówki integracyjnej (przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły średniej, internatu);
2	K_W09 E.1S.W12	Zna obszary pracy i zadania pedagoga szkolnego, psychologa, lekarza szkolnego, surdologopedę, fizykoterapeuty i innych osób wspierających rozwój ucznia z uszkodzonym narządem słuchu w placówce specjalnej lub/i integracyjnej;
3	K_W07 E.3S.W1.	Zna zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowisko, w jakim one działają;
4	K_W07 E.3S.W2.	Zna organizację, statut i plan pracy szkoły lub placówki oświatowej oraz program wychowawczo-profilaktyczny.
Umiejętności		
5	K_U01 E.3S.U1.	Potrafi współpracować i pomagać nauczycielowi - wychowawcy w trakcie wypełniania zadań opiekuńczo - wychowawczych: <ul style="list-style-type: none">- w czasie zajęć porannych i wieczornych w internacie (grupy przedszkolne);- w czasie udzielania pomocy dzieciom w trakcie posiłków (grupy przedszkolne, dzieci z wadą słuchu ze sprzężonymi uszkodzeniami);- w zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom w czasie wycieczek oraz zajęć rekreacyjnych, organizacji imprez rozrywkowych i turystycznych, a także udzielania skutecznej pomocy w czasie odrabiania lekcji przez wychowanków internatu itp.

6	K_U03 E.3S.U5.	Potrafi zorganizować sytuacje umożliwiające nabywanie przez dzieci i młodzież z wadą słuchu doświadczeń w rozwiązywaniu konfliktów na zasadzie kompromisu i akceptacji potrzeb innych.
7	K_U03	Potrafi porozumiewać się z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu - werbalnie oraz jeśli zachodzi taka potrzeba wykorzystując wspomagające i alternatywne metody komunikacji (system językowo-migowy na poziomie podstawowym).
8	K_U03 E.3S.U1.	Przejawia zainteresowanie problematyką zajęć, aktywnie oraz w sposób odpowiedzialny włącza się w działalność rewalidacyjną prowadzoną na terenie specjalnej lub integracyjnej placówki dla dzieci i młodzieży z wadą słuchu. Wyciąga wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze
Kompetencje społeczne		
9	K_K01 E.3S.K1	Wykazuje właściwą postawę wobec dzieci i młodzieży z wadą słuchu: szacunku, akceptacji oraz gotowości udzielenia wsparcia.
10	K_K03	Identyfikuje się z rolą i zadaniami surdopedagoga, radzi sobie w rzeczywistości edukacyjnej w różnych sytuacjach

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki edukacyjnej, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz sposobami ich realizacji.
- Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, nauczyciela - wychowawcy, innych specjalistów wspierających rozwój dziecka z uszkodzonym narządem słuchu.
- Poznanie form działań wspierających dziecko organizowanych na terenie placówki.
- Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej ucznia oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych programów terapeutycznych.
- Hospitowanie zajęć - sporządzanie protokołów i pisemnych uwag na temat zajęć:
 - poznanie dokumentacji dziecka, organizacji nauczania oraz przebiegu uczenia się dziecka;
 - poznanie procesu nauczania oraz specyfiki przebiegu zajęć edukacyjnych;
 - ocena zakresu treści, metod, form, środków dydaktycznych oraz stosunku nauczycieli do wychowanków.
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.

Praktyka asystencka w poradniach rehabilitacyjnych dla dzieci z wadą słuchu (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna założenia organizacyjne placówki, w której realizuje praktykę,

	E.3S.W1	zna zadania i założenia pracy poszczególnych specjalistów.
2	K_W03 E.3S.W2	Zna założenia programowe, podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz zakres treści realizowanych w ramach zajęć dydaktyczno-wychowawczych; zna program wychowawczo-profilaktyczny placówki.
3	K_W05	Charakteryzuje koncepcje diagnozy i terapii dzieci z wadą słuchu ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów.
		Umiejętności
4	K_U01	Potrafi określić cele zajęć dydaktycznych, dokonać zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz zajęć rewalidacyjnych.
5	K_U02 E.3S.U2	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu surdopedagogiki i terapii pedagogicznej w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych i terapeutycznych; wyciąga wnioski z obserwacji sposobu działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych.
6	K_U03	Potrafi ocenić przydatność typowych metod i procedur do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności edukacyjnej, diagnostycznej i terapeutycznej prowadzonej w przedszkolach i poradniach rehabilitacyjnych dla dzieci z wadą słuchu.
7	E.3S.U5.	Analizować przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
		Kompetencje społeczne
7	K_K01 E.3S.K1	Identyfikuje się z rolą i zadaniami surdopedagoga, radzi sobie w rzeczywistości edukacyjno-rewalidacyjnej.
8	K_K04 E.3S.K1	Przejawia pozytywny stosunek do dzieci, stara się nawiązać kontakt z uczniem, współpracuje z surdopedagogiem prowadzącym praktykę.
9	E.3S.K1. E.3S.K1	Skutecznie współpracuje z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki rehabilitacyjnej, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno- wychowawczej oraz sposobami ich realizacji. - Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów wspierających rozwój dziecka z uszkodzonym narządem słuchu. - Poznanie form działań wspierających dziecko organizowanych na terenie placówki. - Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej ucznia oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych programów terapeutycznych. - Hospitowanie zajęć- sporządzanie protokołów i pisemnych uwag na temat zajęć: <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznanie dokumentacji dziecka, organizacji nauczania oraz przebiegu uczenia się dziecka, ▪ poznanie procesu nauczania oraz specyfiki przebiegu zajęć rewalidacyjnych, ▪ ocena zakresu treści, metod, form, środków dydaktycznych. 		

- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w specjalnych przedszkolach dla dzieci z wadą słuchu (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.3S.W1	Zna organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania dzieci z wadą słuchu, realizowanymi w ramach wybranych placówek edukacyjnych.
2	K_W03	Zna specyfikę pracy z dzieckiem z wadą słuchu w specjalnym przedszkolu w tym formy i rodzaje zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz zajęć o charakterze rewalidacyjnym, podstawowe cele, metody i formy pracy oraz sposoby porozumiewania się.
3	K_W09	Zna zasady pracy zespołu wspierającego rozwój ucznia, m.in. surdopedagoga, pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów oraz zna formy działań wspierających dziecko z wadą słuchu.
4	K_W09 E.3S.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa wychowankom przedszkola.
Umiejętności		
5	K_U02 E.3S.U1 E.3S.U2 E.3S.U3	Potrafi dokonać analizy obserwowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, określając ich tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, etapy lekcji, rodzaje zabaw/ ćwiczeń/ zajęć oraz sposób uwzględniania specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz specyfiki komunikowania się werbalnego oraz w SJM/PJM.
6	K_U04 E.3S.U4.	Potrafi zaprojektować plan przebiegu zajęć dydaktyczno - wychowawczych (konspekt) dla dzieci z wadą słuchu realizowanych na poziomie edukacji przedszkolnej z uwzględnieniem metodycznych wskazówek do pracy z dziećmi z wadą słuchu, dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, rodzaje zabaw.
7	K_U05 E.3S.U4.	Potrafi samodzielnie przeprowadzić zajęcia z dziećmi z wadą słuchu w wybranej placówce edukacyjnej na poziomie edukacji przedszkolnej, zgodnie z opracowaną koncepcją oraz dokonywać na bieżąco potrzebnych modyfikacji, dostosowując proces nauczania do potrzeb i możliwości dzieci z wadą słuchu.
8	E.3S.U5.	Analizować przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
Kompetencje społeczne		
9	K_K01	Dokonuje systematycznej analizy poziomu własnej wiedzy i

		umiejętności, własnych oraz obserwowanych działań edukacyjno-wychowawczych; wyraża gotowość do korygowania błędów metodycznych i zdobywania nowych praktycznych umiejętności pedagogicznych poprzez aktywną współpracę z nauczycielami bądź innymi specjalistami w ramach realizacji zadań praktyki i pełne zaangażowanie w ich wypełnianie.
10	K_K03 E.3S.K1	Identyfikuje się z rolą i zadaniami surdopedagoga, radzi sobie w rzeczywistości edukacyjnej - w różnych sytuacjach, starając się przejąć odpowiedzialność za wszystkie aspekty nauczania oraz aktywnie uczestniczy w życiu grupy przedszkolnej i placówki.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki przedszkolnej, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno- wychowawczej oraz sposobami ich realizacji.
- Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów wspierających rozwój dziecka z uszkodzonym narządem słuchu.
- Poznanie form działań wspierających dziecko organizowanych na terenie placówki.
- Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej ucznia oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych programów terapeutycznych.
- Hospitowanie zajęć- sporządzanie protokołów i pisemnych uwag na temat zajęć:
 - poznanie dokumentacji dziecka, organizacji nauczania oraz przebiegu uczenia się dziecka,
 - poznanie procesu nauczania oraz specyfiki przebiegu zajęć edukacyjnych,
 - ocena zakresu treści, metod, form, środków dydaktycznych oraz stosunku nauczycieli do wychowanków.
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.
- Samodzielne przeprowadzenie zajęć zgodnie z rodzajem zajęć określonych w programach kształcenia dla danej specjalności

Praktyka pedagogiczna w specjalnych szkołach podstawowych dla uczniów słabosłyszących – etap edukacji wczesnoszkolnej (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania dzieci słabosłyszących, realizowanymi w ramach wybranych placówek edukacyjnych.
2	K_W03	Zna specyfikę pracy z uczniem z wadą słuchu w klasach 1-3 szkoły podstawowej, w tym formy i rodzaje zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz zajęć o charakterze rewalidacyjnym, podstawowe cele, metody, formy pracy oraz sposoby porozumiewania się.
3	K_W09	Zna zasady pracy zespołu wspierającego rozwój ucznia, m.in. surdopedagoga, pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy,

		nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów oraz zna formy działań wspierających ucznia z wadą słuchu, organizowanych w ramach zajęć lekcyjnych na poziomie klas 1-3 szkoły podstawowej.
4	K_W07 E.3S.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole lub placówce oświatowej i poza nimi.
		Umiejętności
5	K_U02	Potrafi dokonać analizy obserwowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, określając ich tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, etapy lekcji, rodzaje zabaw/ ćwiczeń/ zajęć oraz sposób uwzględniania specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz specyfiki komunikowania się werbalnego oraz w SJM/PJM.
6	K_U04	Potrafi zaprojektować plan przebiegu zajęć dydaktyczno - wychowawczych (konspekt) dla dzieci słabosłyszących realizowanych na poziomie edukacji wczesnoszkolnej uwzględnieniem metodycznych wskazówek do pracy z dziećmi słabosłyszącymi, dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, rodzaje zabaw.
7	K_U05 E.3S.U4.	Potrafi samodzielnie przeprowadzić zajęcia z dziećmi słabosłyszącymi w wybranej placówce edukacyjnej na poziomie edukacji wczesnoszkolnej, zgodnie z opracowaną koncepcją oraz dokonywać na bieżąco potrzebnych modyfikacji, dostosowując proces nauczania do potrzeb i możliwości uczniów słabosłyszących.
		Kompetencje społeczne
8	K_K01	Dokonyje systematycznej analizy poziomu własnej wiedzy i umiejętności, własnych oraz obserwowanych działań edukacyjno-wychowawczych; wyraża gotowość do korygowania błędów metodycznych i zdobywania nowych praktycznych umiejętności pedagogicznych poprzez aktywną współpracę z nauczycielami bądź innymi specjalistami w ramach realizacji zadań praktyki i pełne zaangażowanie w ich wypełnianie.
9	K_K03	Identyfikuje się z rolą i zadaniami surdopedagoga, radzi sobie w rzeczywistości edukacyjnej - w różnych sytuacjach, starając się przejąć odpowiedzialność za wszystkie aspekty nauczania oraz aktywnie uczestniczy w życiu klasy i placówki.
10	E.3S.K1.	Skutecznie współpracuje z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki szkolnej, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno- wychowawczej oraz sposobami ich realizacji. - Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów wspierających rozwój dziecka z uszkodzonym narządem słuchu. - Poznanie form działań wspierających dziecko organizowanych na terenie placówki. - Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej ucznia oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych programów terapeutycznych. - Hospitowanie zajęć - sporządzanie protokołów i pisemnych uwag na temat zajęć: <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznanie dokumentacji dziecka, organizacji nauczania oraz przebiegu uczenia się dziecka; 		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznanie procesu nauczania oraz specyfiki przebiegu zajęć edukacyjnych; ▪ ocena zakresu treści, metod, form, środków dydaktycznych oraz stosunku nauczycieli do wychowanków. <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych. - Samodzielne przeprowadzenie zajęć zgodnie z rodzajem zajęć określonych w programach kształcenia dla danej specjalności.

Praktyka pedagogiczna w specjalnych szkołach podstawowych i internacie dla uczniów niesłyszących - etap edukacji wczesnoszkolnej (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.3S.W1	Zna organizację i założenia programowe kształcenia i wychowania dzieci niesłyszących, realizowanymi w ramach wybranych placówek edukacyjnych.
2	K_W03	Zna specyfikę pracy z uczniem z wadą słuchu w klasach 1-3 szkoły podstawowej, w tym formy i rodzaje zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz zajęć o charakterze rewalidacyjnym, podstawowe cele, metody, formy pracy oraz sposoby porozumiewania się.
3	K_W09	Zna zasady pracy zespołu wspierającego rozwój ucznia, m.in. surdopedagoga, pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów oraz zna formy działań wspierających ucznia z wadą słuchu, organizowanych w ramach zajęć lekcyjnych na poziomie klas 1-3 szkoły podstawowej i w internacie.
Umiejętności		
4	K_U02 E.3S.U2.	Potrafi dokonać analizy obserwowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli, określać tematykę zajęć, ich cele, metody, formy, środki dydaktyczne, etapy lekcji, rodzaje zabaw/ ćwiczeń/ zajęć oraz sposób uwzględniania specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz specyfiki komunikowania się werbalnego oraz w SJM/PJM.
5	K_U05 E.3S.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
6	K_U04	Potrafi zaprojektować plan przebiegu zajęć dydaktyczno - wychowawczych (konspekt) dla dzieci niesłyszących realizowanych na poziomie edukacji wczesnoszkolnej z uwzględnieniem metodycznych wskazówek do pracy z dziećmi niesłyszącymi, dobierając i stosując właściwą tematykę, cele, metody, formy, środki dydaktyczne, rodzaje zabaw.
7	K_U05 E.3S.U4.	Potrafi samodzielnie przeprowadzić zajęcia z dziećmi niesłyszącymi w wybranej placówce edukacyjnej na poziomie edukacji wczesnoszkolnej, zgodnie z opracowaną koncepcją oraz dokonywać na

		bieżąco potrzebnych modyfikacji, dostosowując proces nauczania do potrzeb i możliwości uczniów słabosłyszących.
		Kompetencje społeczne
8	K_K01	Dokonyje systematycznej analizy poziomu własnej wiedzy i umiejętności, własnych oraz obserwowanych działań edukacyjno-wychowawczych; wyraża gotowość do korygowania błędów metodycznych i zdobywania nowych praktycznych umiejętności pedagogicznych poprzez aktywną współpracę z nauczycielami bądź innymi specjalistami w ramach realizacji zadań praktyki i pełne zaangażowanie w ich wypełnianie.
9	K_K03	Identyfikuje się z rolą i zadaniami surdopedagoga, radzi sobie w rzeczywistości edukacyjnej - w różnych sytuacjach, starając się przejąć odpowiedzialność za wszystkie aspekty nauczania oraz aktywnie uczestniczy w życiu klasy i placówki.
10	E.3S.K1.	Skutecznie współpracuje z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki szkolnej, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno- wychowawczej oraz sposobami ich realizacji.
- Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, nauczyciela-wychowawcy, innych specjalistów wspierających rozwój dziecka z uszkodzonym narządem słuchu.
- Poznanie form działań wspierających dziecko organizowanych na terenie placówki.
- Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej ucznia oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych programów terapeutycznych.
- Hospitowanie zajęć - sporządzanie protokołów i pisemnych uwag na temat zajęć:
 - poznanie dokumentacji dziecka, organizacji nauczania oraz przebiegu uczenia się dziecka,
 - poznanie procesu nauczania oraz specyfiki przebiegu zajęć edukacyjnych,
 - ocena zakresu treści, metod, form, środków dydaktycznych oraz stosunku nauczycieli do wychowanków.
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.
- Samodzielne przeprowadzenie zajęć zgodnie z rodzajem zajęć określonych w programach kształcenia dla danej specjalności.

3.9.5. EDUKACJA I TERAPIA OSÓB ZE SPEKTRUM AUTYZMU

MODUŁ: PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE W RAMACH SPECJALNOŚCI

Podstawy edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna w pogłębionym stopniu przejawy zaburzonego rozwoju osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, odnoszące się do kryteriów diagnostycznych oraz intra i interindywidualnych różnic pomiędzy osobami z ASD.
2	K_W06 E.1A.W2.	Zna różne podejścia do edukacji i terapii dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym modele edukacyjno-terapeutyczne.
3	K_W08	Zna merytoryczne podstawy edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
4	K_U01 E.1A.U1.	Potrafi opisać kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu, uwarunkowania i epidemiologię.
5	K_U01 E.1A.U2.	Potrafi opisać modele edukacyjno-terapeutyczne.
6	K_U03	Potrafi dokonać pogłębionej diagnozy oraz oceny złożonej sytuacji edukacyjnej oraz terapeutycznej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.1A.K2.	Dokonuje krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności oraz korzysta z niej w procesie rozwiązywania złożonych procesów rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Autyzm – rys historyczny, ustalenie terminologiczne, kryteria diagnostyczne. Kontrowersje wokół terminologii i klasyfikacji. - Przegląd koncepcji dotyczących przyczyn autyzmu: koncepcje psychoanalityczne, koncepcje etologiczne, koncepcje biologiczne, zaburzenia neurologiczne, neurochemiczne, neuroanatomiczne i genetyczne obserwowane w autyzmie. Zaburzenia ze spektrum autyzmu a szczepienia ochronne. Etiologia wieloczynnikowa. - Badania epidemiologiczne w Polsce i wybranych krajach. - Typologia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Intraindywidualne i interindywidualne zróżnicowanie osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Uczeń z autyzmem w placówce oświatowej – wybór formy organizacyjnej kształcenia, statystyki, sposoby organizacji otoczenia w procesie terapii i edukacji. - Różne podejścia do edukacji i terapii dzieci (uczniów) z ASD – modele edukacyjno-terapeutyczne. Podejście behawioralne i rozwojowe w edukacji i terapii osób z autyzmem. 		

Psychologiczne podstawy edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1A.W2.	Zna psychologiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i działaniach profilaktyczno-wspomagających.
2	K_W02 E.1A.W2.	Zna podstawy neuropsychologii oraz zagadnienie zaburzeń ze spektrum autyzmu w kontekście innych zaburzeń neurorozwojowych, w tym afazji, mózgowego porażenia dziecięcego i ADHD.
3	K_W03 E.1A.W2.	Zna w pogłębionym stopniu charakterystykę psychologiczną osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych; zna specyfikę funkcjonowania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w obszarze społecznym, poznawczym, emocjonalnym, komunikacji w różnych okresach życia.
4	K_W03 E.1A.W2.	Zna zagadnienie mowy, języka i komunikacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5	K_W03 E.1A.W2.	Zna metody i narzędzia diagnostyczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego „złotego standardu diagnostycznego” ADI-R (Autism Diagnostic Interview-Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Observation Schedule).
6	K_W04 E.1A.W1.	Zna rozbudowane metody i zasady diagnozy różnicowej zaburzeń ze spektrum autyzmu i innych zaburzeń rozwoju; zagadnienie autystycznego spektrum zaburzeń w kontekście uszkodzenia słuchu, zaburzenia rozwoju intelektualnego oraz innych zaburzeń i niepełnosprawności.
Umiejętności		
7	K_U02 E.1A.U2.	Potrafi analizować psychologiczno-pedagogiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i działaniach profilaktyczno-wspomagających.
8	K_U02 E.1A.U2.	Potrafi analizować podstawy neuropsychologii; określać zaburzenia ze spektrum autyzmu i inne zaburzenia neurorozwojowe, w tym afazję, mózgowy porażenie dziecięce i ADHD.
9	K_U02 E.1A.U2.	Potrafi dokonywać charakterystyki psychologicznej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych.
10	K_U02 E.1A.U2.	Potrafi analizować specyfikę funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego w zaburzeniach ze spektrum autyzmu oraz mowę, język i komunikację osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
11	K_U03 E.1A.U2.	Potrafi stosować metody i narzędzia diagnostyczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego „złotego standardu diagnostycznego” ADI-R (Autism Diagnostic Interview-Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Observation Schedule).
12	K_U03 E.1A.U1.	Potrafi określać diagnozę różnicową – autystyczne spektrum zaburzeń w kontekście uszkodzenia słuchu, zaburzenia rozwoju intelektualnego oraz innych zaburzeń i niepełnosprawności.
Kompetencje społeczne		
13	K_K01	Dokonyuje krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności oraz

E.1A.K2.	korzysta z niej w procesie rozwiązywania złożonych procesów rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznawanie wczesnych symptomów autyzmu. Międzynarodowy „złoty standard diagnostyczny” ADI-R (Autism Diagnostic Interview – Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Observation Schedule). - Przegląd wybranych narzędzi diagnostycznych: Diagnostyczna lista kontrolna (E-2) B. Rimlanda, Kwestionariusz autyzmu z okresie ponimowlęcym (CHAT) S. Barona-Cohana, J. Allen, C. Gillberga, Skala CARS Schoplera. - Charakterystyka psychologiczna osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych. Specyfika funkcjonowanie poznawczego, emocjonalnego i społecznego, mowa, język i komunikacja osób z ASD w różnych okresach rozwojowych. - Podstawy neuropsychologii. ASD i inne zaburzenia neurorozwojowe – afazja, mózgowie porażenie dziecięce, ADHD. Autyzm a niepełnosprawność intelektualna. - Psychologiczne koncepcje autyzmu: teoria umysłu, funkcji wykonawczych i centralnej koherencji. 	

Medyczne podstawy edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1A.W1.	Zna medyczne podstawy zaburzeń ze spektrum autyzmu, a w tym anatomię i fizjologię układu nerwowego w kontekście deficytów i nieprawidłowości rozwojowych w spektrum autyzmu.
2	K_W02 E.1A.W1.	Zna choroby wieku dziecięcego i wybrane problemy medyczne dotyczące dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym diety, suplementację, farmakoterapię oraz narzędzia do monitorowania stanu zdrowia dzieci.
3	K_W02 E.1A.W1.	Zna zagadnienia zaburzeń genetycznych i niepełnosprawności sprzężonych.
4	K_W02 E.1A.W1.	Zna podstawy psychiatrii i psychopatologii, neurologii.
5	K_W02 E.1A.W1.	Zna miejsce zaburzeń autystycznych w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF).
6	K_W03	Zna w pogłębionym stopniu specyfikę funkcjonowania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w aspekcie medycznym.
Umiejętności		
7	K_U02 E.1A.U1.	Potrafi analizować medyczne podstawy zaburzeń ze spektrum autyzmu, a w tym anatomię i fizjologię układu nerwowego w kontekście deficytów i nieprawidłowości rozwojowych w zaburzeniach ze spektrum autyzmu.
8	K_U02 E.1A.U1.	Potrafi określać choroby wieku dziecięcego i wybrane problemy medyczne dotyczące dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym zagadnienia diety, suplementacji i farmakoterapii.
9	K_U02	Potrafi stosować narzędzia do monitorowania stanu zdrowia

	E.1A.U1.	dzieci.
10	K_U02 E.1A.U1.	Potrafi analizować zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności sprzężone.
11	K_U02 E.1A.U1.	Potrafi analizować podstawy psychiatrii, psychopatologii i neurologii.
12	K_U02 E.1A.U1.	Potrafi określać i analizować zaburzenia autystyczne w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF).
Kompetencje społeczne		
13	K_K01 E.1A.K2.	Dokonyuje krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności oraz korzysta z niej w procesie rozwiązywania złożonych procesów rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Anatomia i fizjologia układu nerwowego w kontekście deficytów i nieprawidłowości rozwojowych w spektrum autyzmu. Podstawy psychiatrii i psychopatologii. Podstawy neurologii. - Zaburzenia ze spektrum autyzmu a zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności sprzężone (np. np. stwardnienie guzowate, fenyloketonuria, wrodzony zespół różyczkowy, Zespół kruchego X, infekcje wirusowe, zespół de Lange'a, zespół Williamsa, zespół Noonana, afazja padaczkowa (zespół Landau-Kleffnera), nieprawidłowości przemiany puryny, nieprawidłowości wchłaniania jelitowego – glutenu, i in.). - Narzędzia do monitorowania stanu zdrowia dzieci. Wybrane badania laboratoryjne, radiograficzne lub inne badania diagnostyczne służące ocenie dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Choroby wieku dziecięcego i wybrane problemy medyczne dotyczące dzieci ze spektrum autyzmu: diety, suplementacja, farmakoterapia. - Zaburzenia ze spektrum autyzmu w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF). 		

Prawne podstawy edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna w pogłębionym stopniu strukturę i funkcję systemu kształcenia uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w odniesieniu do prawa oświatowego.
2	K_W11	Zna w pogłębionym stopniu prawne podstawy oddziaływań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych.
Umiejętności		
3	K_U02	Potrafi analizować procesy i zjawiska oraz złożone i nietypowe problemy rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu prawnych podstaw edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; właściwie dobierać źródła wiedzy, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji.

Kompetencje społeczne		
4	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
5	K_K03c	Podejmuje refleksje na tematy etyczne.
6	E.1A.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Orzecznictwo. - Ubezważnienie. - Ulgi i udogodnienia. - Standardy prawne organizacji edukacji i wsparcia społecznego osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Prawo do edukacji dzieci z niepełnosprawnościami w Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami z 13 grudnia 2006 r., Konstytucji z 2 kwietnia 1997 r. oraz w ustawie o systemie oświaty z 7 września 1991 r. - Orzekanie o specjalnych potrzebach edukacyjnych. - Realizacja prawa do edukacji dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązki organów prowadzących szkoły; • obowiązki szkoły; • indywidualizacja procesu kształcenia; • organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. - Współpraca z rodziną dziecka z autyzmem w świetle prawa oświatowego. 		

Metody terapii niedyrektywnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1A.W2.	Zna różne podejścia do edukacji i terapii dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym modele edukacyjno-terapeutyczne.
2	K_W06	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje terapii niedyrektywnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań terapeutycznych.
3	K_W08 E.1A.W2.	Zna metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu, w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice), w tym ESDM (The Early Start Denver Model).
4	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia działań terapeutycznych z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
5	K_U05 E.1A.U2.	Potrafi prezentować różne podejścia do edukacji i terapii dzieci i uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
6	K_U05 E.1A.U2.	Potrafi analizować metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice), w tym ESDM (The Early Start Denver Model).
7	K_U05	Potrafi projektować oraz prowadzić zajęcia terapeutyczne dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć oraz generować niestandardowe rozwiązania

		konkretnych problemów terapeutycznych.
8	K_U11	Analizować własne działania terapeutyczne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych.
		Kompetencje społeczne
9	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
10	K_K03d E.1A.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie w zagadnienia terapii niedyrektywnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu: założenia, cele, zasady prowadzenia terapii. Metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w terapii osób z ASD, a praktyka oparta na dowodach (<i>evidence base practice</i>). - Prezentacja modeli niedyrektywnych: <ul style="list-style-type: none"> • Growth through Play, • Son rise-Metoda Opcji, • Model DIR/Floortime, • Metoda RDI – Metoda Rozwoju Relacji, • Terapia Handle, • Attention Autism, • podejście i model pracy H. Olechnowicz, • Metoda 3i. - Planowanie pracy z dzieckiem; wgląd w prowadzenie terapii; dokumentacja procesu terapeutycznego. - Przygotowanie do współpracy oraz współdziałanie środowiska rodzinnego, przedszkola/szkoły dziecka oraz innych podmiotów zaangażowanych w proces terapii dziecka/ucznia w modelu terapii niedyrektywnej. 		

Metody terapii dyrektywnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1A.W2.	Zna różne podejścia do edukacji i terapii dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym modele edukacyjno-terapeutyczne.
2	K_W06	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje terapii dyrektywnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań terapeutycznych.
3	K_W08 E.1A.W2.	Zna metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu, w kontekście praktyki opartej na dowodach (<i>evidence base practice</i>).
4	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia działań terapeutycznych z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
5	K_U05 E.1A.U2.	Potrafi prezentować różne podejścia do edukacji i terapii dzieci i uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
6	K_U05	Potrafi analizować metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w

	E.1A.U2.	terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice).
7	K_U05	Potrafi projektować oraz prowadzić zajęcia terapeutyczne dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć oraz generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów terapeutycznych.
8	K_U11	Analizować własne działania terapeutyczne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
10	K_K03d E.1A.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie w zagadnienia terapii dyrektywnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu, a praktyka oparta na dowodach (<i>evidence base practice</i>). - Program TEACCH - (ang. <i>Treatment and education of autistic and related communication handicapped children</i>) – kompleksowy program terapii i edukacji dzieci z autyzmem oraz dzieci z zaburzeniami w komunikacji. - Terapia wymuszonego kontaktu Holding; Metoda Stymulowanych Seryjnych Powtórzeń (SSP). - Stosowana Analiza Zachowania: założenia terapeutyczne; wyjaśnienie terminologii; cele terapii behawioralnej; techniki uczenia nowych zachowań (metoda wyodrębnionych prób, uczenie sytuacyjne, łańcuchy zachowań); dokumentacja procesu terapeutycznego. SAZ w uczeniu nowych umiejętności poznawczych, społeczno-emocjonalnych oraz zachowań komunikacyjnych. - Programowanie pracy z dzieckiem; przygotowanie do terapii, organizacja środowiska terapeutycznego; struktura otoczenia. - Trudności terapeutyczne w zakresie uczenia nowych zachowań; generalizacja umiejętności. - Plany aktywności dla dzieci z autyzmem. Uczenie samodzielności. - Włączenie środowiska rodzinnego i terapeutycznego/edukacyjnego w planowanie i przebieg terapii. 		

Metody wspomagające terapię i edukację osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1A.W2.	Zna różne podejścia do edukacji i terapii dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym modele edukacyjno-terapeutyczne.
2	K_W06	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje terapii wspomagającej edukację i terapię osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań

		terapeutycznych.
3	K_W08 E.1A.W2.	Zna metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu, w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice).
4	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia działań terapeutycznych z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5	K_W08 E.1A.W2.	Zna rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
		Umiejętności
6	K_U04 E.1A.U2.	Potrafi określać rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
7	K_U05	Potrafi projektować oraz prowadzić zajęcia terapeutyczne dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć oraz generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów terapeutycznych.
8	K_U11	Potrafi analizować własne działania terapeutyczne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych.
		Kompetencje społeczne
9	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną i resocjalizacyjną, w tym:
10	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki,
11	K_K03d E.1A.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Metody wspomagające terapię osób z ASD:
 - Trening uwagi słuchowej Johansena,
 - Trening słuchowy Tomatisa,
 - Programy Aktywności Knill,
 - Metoda Dobrego Startu,
 - Metoda Domana,
 - Modelowanie z użyciem nagrań wideo w nauczaniu dzieci z zaburzeniami w spektrum autyzmu,
 - Metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne,
 - Metoda Kepharta,
 - Metoda symultaniczno-sekwencyjna,
 - Metoda Frostig,
 - Metoda malowania dziesięcioma palcami,
 - Metody oparte na kontakcie ze zwierzętami,
 - Metody oparte na kontakcie ze sztuką.
- Programowanie pracy z dzieckiem – scenariusze zajęć z wykorzystaniem wspomagających metod terapii i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
- Komputer, media i nowe technologie w terapii osób z ASD.

Psychospołeczna sytuacja dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich rodzin

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05	Zna współczesne podejścia do problemów dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich rodzin (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia).
2	K_W06 E.1A.W2.	Zna zagadnienie wsparcia osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.
3	K_W06 E.1A.W2.	Zna problematykę zatrudnienia dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
4	K_U01	Potrafi identyfikować i interpretować złożone zjawiska i problemy dorosłości osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu ukazując ich powiązania z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych oraz humanistycznych i medycznych.
5	K_U02	Potrafi analizować złożone i nietypowe problemy rehabilitacji dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej w powiązaniu z naukami społecznymi, humanistycznymi i medycznymi; właściwie dobierać źródła wiedzy, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji.
6	K_U02 E.1A.U2.	Potrafi określać i realizować wsparcie osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu oraz określać problemy zatrudnienia tych osób.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01 E.1A.K2.	Dokonyuje krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnie korzysta z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Trudna dorosłość osób z ASD – analiza kontekstu psychologicznego, medycznego, społecznego.
- Kwestia ubezwłasnowolnienia a autonomia dorosłych osób z ASD.
- Edukacja seksualna osób z ASD.
- Formy wsparcia osób z ASD w dorosłym życiu i ich środowiska rodzinnego.
- Problemy zatrudnienia dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
- Psychospołeczna sytuacja rodzin z dorosłą osobą z ASD: wyzwania rodzicielskie związane z okresem dojrzewania i dorosłości osoby z ASD; profesjonalna pomoc i wsparcie rodziny.

Diagnoza funkcjonalna osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 E.1A.W2.	Zna zasady diagnozy psychopedagogicznej uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym profile funkcjonalne.
2	K_W04 E.1A.W2.	Zna rozbudowane metody diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
	K_W04 E.2A.W1	Zna i rozumie wielospecjalistyczną ocenę poziomu ich funkcjonowania.
Umiejętności		
3	K_U03	Potrafi dokonywać pogłębionej diagnozy i oceniania złożonych sytuacji rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4	K_U03 E.1A.U2.	Potrafi realizować diagnozę psychopedagogiczną uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym profile funkcjonalne.
5	K_U03 E.1A.U2.	Potrafi planować, realizować i interpretować wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania.
6	K_U10	Potrafi pracować w zespole diagnozującym pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami w trakcie diagnozy; kierować pracą zespołu, podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować realizację złożonych zespołowych działań diagnostycznych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
7	K_K03d E.1A.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
TREŚCI PROGRAMOWE		

- Prezentacja narzędzia diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu stosowane w wybranych obszarach funkcjonowania: komunikacja i kontakty międzyludzkie, procesy myślowe i przyswajanie informacji, zachowanie i rozwój społeczny, rozwój zmysłów i/lub rozwój fizyczny (m.in. arkusze obserwacji; VB-MAPP – Ocena osiągnięcia kamieni milowych rozwoju i planowanie terapii; Profil Psychoedukacyjny PEP–R; Profil Psychoedukacyjny dla młodzieży i dorosłych (AAPEP); KORP - Karta Oceny Rozwoju Psychoruchowego Dziecka; LUM – Lista Umiejętności Ucznia; Kwestionariusz do Oceny Funkcjonalnej Zachowań Niepożądanych. J. Kozłowski; wybrane formularze i listy kontrolne (badania przesiewowe dla nauczycieli) pod kątem zaburzeń sensorycznych u dziecka – J. Koomar, C. Kranovitz i in.).
- Wybór narzędzi diagnostycznych z uwzględnieniem poziomu rozwoju intelektualnego uczniów oraz współwystępujących zaburzeń rozwojowych. Przygotowanie do wywiadu z rodzicami, nauczycielami i specjalistami pracującymi z uczniem, opracowanie wskazań do analizy dokumentów.
- Diagnoza funkcjonalna uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu: analiza informacji uzyskanych w wywiadach z rodzicami, terapeutami, nauczycielami; analiza dokumentacji dziecka/ucznia oraz diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w poszczególnych obszarach funkcjonowania warunkujących ich specjalne potrzeby edukacyjne: komunikacja i kontakty międzyludzkie, procesy myślowe i przyswajanie informacji, zachowanie i rozwój społeczny, rozwój zmysłów i/lub rozwój fizyczny – studium indywidualnego przypadku.
- Diagnoza psychopedagogiczna uczniów z ASD – profile funkcjonalne. Określenie mocnych i słabych stron funkcjonowania ucznia - interpretacja wyników diagnozy służąca określeniu specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów. Wyznaczenie kierunków pracy edukacyjno – terapeutycznej – przygotowanie teczeki diagnostycznej.

Komunikacja alternatywna i wspomagająca osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1A.W2.	Zna metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej wykorzystywane przez osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
2	K_W08	Zna metodyczne podstawy wprowadzania komunikacji alternatywnej i wspomagającej.
Umiejętności		
3	K_U03	Potrafi dokonywać pogłębionej diagnozy kompetencji komunikacyjnych oraz potrzeb osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w zakresie komunikacji alternatywnej i wspomagającej. Potrafi dobrać odpowiednią metodę do użytkownika AAC.
4	K_U04 E.1A.U2.	Potrafi stosować metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), a w tym potrafi planować, realizować i dokonywać ewaluacji procesu nauczania uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu komunikacji alternatywnej i wspomagającej, prognozować przebieg i skutki planowanych działań, wykorzystując aktualną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną oraz różnorodne metody, techniki

		i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.
5	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia edukacyjne i terapeutyczne z wykorzystaniem metod komunikacji alternatywnej i wspomagającej, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
Kompetencje społeczne		
6	K_K01 E.1A.K2.	Dokonyuje krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności oraz korzysta z niej w procesie rozwiązywania złożonych procesów rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Elementy komunikacji niewerbalnej w procesie porozumiewania się. - AAC – definicja, terminologia, klasyfikacja: metody wspomagane i niewspomagane komunikacji AAC a zaburzenia ze spektrum autyzmu. - Metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej: system symboli jednoznacznych, Piktogramy, PCS, Makaton, system PECS. - Pomoce komunikacyjne. Tworzenie przykładowych pomocy komunikacyjnych. - Dobór właściwej metody AAC stosowanie do indywidualnych potrzeb osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Łączenie różnych metod AAC. - Metoda ułatwionej komunikacji w porozumiewaniu się osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Wykorzystanie sprzętu technicznego do komunikowania i tworzenia pomocy niezbędnych w procesie porozumiewania się. - Wytyczne do pracy z rodziną i z otoczeniem osoby niemówiącej. - Wykorzystanie metod komunikacji alternatywnej w praktyce. 		

Stymulacja zmysłów i integracja sensoryczno-motoryczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna w pogłębionym stopniu przejawy zaburzeń sensorycznych u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz wynikające z nich specjalne potrzeby uczestników złożonego procesu edukacji, rehabilitacji, terapii.
2	K_W08 E.1A.W2.	Zna znaczenie środowiska fizycznego, stymulacji i integracji sensorycznej w autyzmie.
3	K_W08	Zna metody stymulacji zmysłowej oraz integracji sensoryczno-motorycznej wykorzystywane w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
3	K_U03	Potrafi rozpoznawać zaburzenia sensoryczne oraz ich wpływ na codzienne funkcjonowanie osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4	K_U05 E.1A.U2.	Potrafi określać środowisko fizyczne, stymulację i integrację sensoryczną w autyzmie.

5	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia edukacyjne i terapeutyczne z wykorzystaniem metod, form i środków pracy wspierających integrację sensoryczno-motoryczną, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
Kompetencje społeczne		
6	K_K01 E.1A.K2.	Dokonuje krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności oraz korzysta z niej w procesie rozwiązywania złożonych procesów rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterystyka zaburzeń sensorycznych u osób z ASD (zaburzenia modulacji sensorycznej, zaburzenia różnicowania sensorycznego, zaburzenia motoryczne na bazie sensorycznej. Przejawy zaburzeń sensorycznych u dzieci, młodzieży i dorosłych osób z ASD. - Przyczyny zaburzeń integracji sensorycznej. - Diagnoza procesów integracji sensorycznej. - Wpływ zaburzeń sensorycznych na codzienne funkcjonowanie dziecka/ ucznia z ASD w przedszkolu/szkole, uczenie nowych umiejętności, zachowanie, emocje, rozwój społeczny, poznawczy i motoryczny. - Środowisko fizyczne, stymulacja i integracja sensoryczna w ASD. Planowanie pracy z dzieckiem/ucznikiem z ASD posiadającym diagnozę zaburzeń integracji sensorycznej. Dostosowanie warunków edukacji w kontekście dysfunkcji sensorycznych, aranżacja środowiska uczenia się. 		

Wybrane metody i techniki terapii zachowań trudnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna w pogłębionym stopniu rodzaje oraz przyczyny zachowań trudnych u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz wynikające z nich specjalne potrzeby uczestników złożonego procesu edukacji, rehabilitacji, terapii.
2	K_W08 E.1A.W2.	Zna zasady korekcji zachowań i rozwiązywania problemów wychowawczych u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, a w tym metody i techniki wykorzystywane w pracy nad zachowaniami trudnymi u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
3	K_U03	Potrafi dokonać oceny funkcjonalnej zachowań trudnych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4	K_U05 E.1A.U2.	Potrafi stosować korekcję zachowania i rozwiązywania problemów wychowawczych u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną, w tym:
6	K_K03b	Przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.

7	K_K03d E.1A.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Korekcja zachowania i rozwiązywanie problemów wychowawczych u dzieci (uczniów) z ASD. - Wprowadzenie w problematykę zachowań trudnych: kryteria oceny trudnego zachowania, rodzaje zachowań trudnych, funkcje zachowań trudnych, przyczyny zachowań trudnych. - Założenia modelu A-B-C w pracy nad trudnymi zachowaniami osób z ASD. - Funkcjonalna i behawioralna ocena zachowań trudnych na potrzeby planowania działań terapeutycznych. Kwestionariusz Oceny Funkcjonalnej Zachowań Trudnych J. Kozłowskiego. - Radzenie sobie z zachowaniami trudnymi: metody i techniki pracy z trudnymi zachowaniami. - Kryteria oceny i ewaluacji efektywności pracy nad trudnymi zachowaniami. Dokumentowanie przebiegu terapii. - Włączenie środowiska szkolnego/przedszkolnego i rodzinnego w przebieg terapii. - Planowanie interwencji terapeutycznej – studium przypadku. 		

Projekt badawczy specjalnościowy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego.
2	K_W10	Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań.
Umiejętności		
3	K_U07	Potrafi komunikować się przy pomocy różnych kanałów komunikacyjnych z członkami zespołu badawczego w celu opracowania i realizacji projektu badawczego.
4	K_U08	Uczestniczy w debatach poświęconych realizacji badań naukowych, prezentuje swoje opinie, dokonuje ich twórczej modyfikacji pod wpływem merytorycznych argumentów.
5	K_U08	Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02c	Jest gotów do świadomego podejmowania zobowiązań i odpowiedzialności za realizację zadań związanych z zespołowym projektem badawczym.
7	K_K02b	Jest gotowy do komunikowania się z członkami zespołu badawczego w celu wspólnego projektowania i realizowania badań naukowych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zespół badawczy - podział zadań związanych z grupowym projektem badawczym. - Odpowiedzialność za realizację badań zespołowych. - Etyka pracy zespołowej podczas realizacji projektu badawczego. - Obszary badań w zakresie studiowanej specjalności. - Analiza literatury przedmiotu związanej z tematyką projektu badawczego – dyskusja grupowa. - Możliwości zastosowania metodologii jakościowej i ilościowej w badaniach z zakresu 		

specjalności; możliwości i ograniczenia różnych perspektyw badawczych, łączenie perspektyw jakościowej i ilościowej w badaniach specjalnościowych.

- Opracowanie i realizacja projektu badawczego: przygotowanie koncepcji metodologicznej badań, opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badań, opracowanie i prezentacja wyników badań - podział zadań i współodpowiedzialność za realizację projektu badawczego.

Trening Umiejętności Społecznych w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna w pogłębionym stopniu przejawy zaburzeń w rozwoju społecznym i emocjonalnym osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz wynikające z nich specjalne potrzeby uczestników złożonego procesu edukacji, rehabilitacji, terapii.
2	K_W08 E.2A.W1	Zna i rozumie metodykę treningów umiejętności społecznych.
Umiejętności		
3	K_U03	Potrafi dokonać diagnozy potrzeb osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w zakresie umiejętności społecznych.
4	K_U05 E.2A.U1.	Potrafi planować i realizować metodykę treningów umiejętności społecznych, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną, w tym:
6	K_K03b	Przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
7	K_K03d	Wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wprowadzenie w zagadnienia Treningu Umiejętności Społecznych – rys historyczny, główne założenia, adresaci TUS, cele zajęć TUS, struktura i plan zajęć TUS; tematy TUS; lista umiejętności wg Goldsteina.
- Modelowanie, odgrywanie ról, informacja zwrotna, transfer- jako stałe elementy zajęć.
- Organizacja zajęć i grupy: dobór członków grupy; liczebność, kontrakt; formy zajęć – stacjonarne i zajęcia w terenie; czas trwania i częstotliwość; trenerzy TUS.
- Uczenie nowych umiejętności – instrukcje zachowań i znaczenie wizualizacji.
- Zalety Treningu Umiejętności Społecznych.
- Scenariusze zajęć TUS dla dzieci/młodzieży/dorosłych osób z ASD.

Konstruowanie programów terapeutycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04	Zna rozbudowane metody diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
2	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie zasady planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym na różnych etapach kształcenia.
Umiejętności		
3	K_U03	Potrafi dokonywać pogłębionej diagnozy i oceniania złożonych sytuacji rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4	K_U05 E.2A.U1.	Potrafi planować pracę dydaktyczno-wychowawczą i terapeutyczną z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5	K_U10	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu rehabilitacji, edukacji, terapii; kierować pracą zespołu, podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną, w tym:
7	K_K03b	Przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
8	K_K03d	Wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Analiza wyników wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia – studium indywidualnego przypadku.
- Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w oparciu o WOPFU.
- Konstruowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego; Programu Terapeutycznego.
- Ewaluacja Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego.
- Modyfikacja Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego.

Współpraca z rodziną uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05	Zna współczesne podejścia do problemów rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością.
2	K_W08 E.1A.W2.	Zna zagadnienia pracy z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcia terapeutycznego i pomocy psychospołecznej rodziny.
Umiejętności		
3	K_U01	Potrafi identyfikować i interpretować złożone zjawiska i problemy sytuacji psychospołecznej rodzin z dzieckiem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu ukazując ich powiązania z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych oraz humanistycznych i medycznych.
4	K_U03	Potrafi dokonywać pogłębionej diagnozy środowiska rodzinnego dziecka/ucznia.
5	K_U05 E.1A.U2.	Potrafi planować i realizować pracę z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodziny.
Kompetencje społeczne		
6	K_K01 E.1A.K2.	Dokonyuje krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnie korzysta z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Sytuacja psychospołeczna rodziny z dzieckiem z ASD.
- Problematyka zespołu wyplenia sił u rodziców dzieci z ASD - analiza badań empirycznych, przyczyny i symptomatologia, wpływ na funkcjonowanie dziecka i współpracę ze środowiskiem szkolnym i terapeutycznym.
- Diagnoza środowiska rodzinnego dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
- Postawy rodzicielskie pozytywne i negatywne oraz ich konsekwencje dla rozwoju dziecka oraz zakresu współpracy ze szkołą, nauczycielami i specjalistami. Specyfika postaw rodzicielskich rodziców dzieci z ASD. Cele, zasady, metody i formy pracy z rodzicami reprezentującymi różne postawy.
- Uwarunkowania współpracy z rodzicami dziecka/ ucznia z ASD z perspektywy rodzicami, nauczyciela, terapeuty. Zasoby rodzinne w procesie wspierania rozwoju dziecka z autyzmem.
- Rodzic o postawie nadmiernie ochraniającej, unikającej, nadmiernie wymagającej, odtrącającej. Realizacja celu poznawczego, motorycznego, emocjonalnego we współpracy z rodzicami. Kontrakt z rodzicami ucznia.
- Praca z rodzicami dziecka z ASD, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczna rodziny. Formy wsparcia rodziny z dzieckiem z ASD. Formy współpracy z rodziną: indywidualne (rozmowy indywidualne o osiągnięciach, możliwościach i trudnościach dziecka, pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, spotkania z udziałem eksperta, spotkania trójstronne, spotkania w domu ucznia) i grupowe (spotkania inauguracyjne współpracę, spotkania okresowe – wywiadówki, okolicznościowe, konferencje dla rodziców, warsztaty, szkolenia, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych).

- Metoda C. Sutton w pracy z rodzicami dzieci/uczniów z ASD.
- Opracowywanie planu współpracy z rodzicami dziecka z ASD.

Warsztat pracy pedagoga specjalnego pracującego z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
2	K_U11	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych; samodzielnie planować i realizować program własnego rozwoju osobowego i zawodowego a także inspirować uczestników procesów pedagogicznych do planowania i realizowania własnego rozwoju i uczenia się przez całe życie.
3		Kompetencje społeczne
4	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną, w tym:
5	K_K03b	Przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki
6	K_K03d E.1A.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

- Zajęcia prowadzone są w formie warsztatowej, w trakcie której student tworzy swój indywidualny warsztat pracy.
- Zadania pedagoga specjalnego w placówce edukacyjnej lub terapeutycznej.
- Dokumentacja pracy pedagoga specjalnego.
- Warsztat diagnostyczny (przygotowanie teczeki narzędzie diagnozy dziecka/ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu).
- Warsztat metodyczno – terapeutyczny (dostosowanie warunków edukacji do specjalnych potrzeb edukacyjnych ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu).
- Warsztat poradniczy (przygotowanie poradnika dla rodziców dziecka/ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu).
- Zespół wypalenia sił oraz profilaktyka zespołu.

MODUŁ: DYDAKTYCZNO - METODYCZNY

Metodyka wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1A.W2.	Zna w pogłębionym stopniu wczesne symptomy autyzmu, a w tym proces zaburzonego rozwoju małego dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym) oraz wynikające z niego specjalne potrzeby uczestników złożonego procesu edukacji, rehabilitacji, terapii.
2	K_W06 E.2A.W1.	Zna i rozumie metodykę wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, a w tym koncepcje wczesnego wspomaganie rozwoju małego dziecka z ASD oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.
3	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie zasady planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej i terapeutycznej z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
5	K_U04 E.1A.U2.	Potrafi rozpoznawać wczesne symptomy autyzmu.
6	K_U04	Potrafi planować, realizować i dokonywać ewaluacji procesu wczesnego wspomaganie rozwoju małego dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu., prognozować przebieg i skutki planowanych działań, wykorzystując aktualną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną oraz różnorodne metody, techniki i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.
7	K_U05 E.2A.U1.	Potrafi analizować metodykę wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, a w tym projektować i przeprowadzać zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju małego dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu., dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
8	K_U10	Potrafi pracować w zespole wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami; kierować pracą zespołu, podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03b	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
10	K_K03d	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
11	K_K03e E.2A.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębienia wiedzy pedagogicznej, dostrzega potrzeby samodoskonalenia się.
12	K_K03a E.2A.K1.	Jest gotów do okazywania empatii dzieciom potrzebującym wsparcia i pomocy.
TREŚCI PROGRAMOWE		

- Cele, istota i znaczenie wczesnej interwencji dla przebiegu procesu terapeutycznego oraz poziomu funkcjonowania dziecka z ASD.
- Standardy wczesnego wspomaganie rozwoju w ujęciu systemowym.
- Praca w zespole terapeutycznym wczesnego wspomaganie rozwoju małego dziecka.
- Strategie terapeutyczne we wczesnym wspomaganie rozwoju małego dziecka.
- Wczesna interwencja terapeutyczna: metoda wczesnego startu dla dziecka z autyzmem (Early Start Denver Model ESDM).
- Wczesne symptomy zaburzeń autystycznych w rozwoju poznawczym, mowy i społecznym dziecka (0-6 r.ż).
- Wpływ zaburzenia i poziomu funkcjonowania dziecka na kompetencje komunikacyjne oraz poznawcze i społeczne.
- Deficyty komunikacyjne w mowie dziecka z autyzmem: deficyty ilościowe (ograniczenia, opóźnienia, brak mowy), deficyty jakościowe (echolalia, użycie zaimków, neologizmy, metafory, język stereotypowy, deficyty w artykułowaniu) i deficyty w pragmatycznym użyciu języka.
- Rozumienie mowy, odniesienie percepcji mowy do teorii umysłu i centralnej koherencji.
- Sposoby kształtowania umiejętności przedjęzykowych dziecka (wspólne pole uwagi, naprzemiennosc).
- Problemy z nabywaniem systemu językowego przez wysoko funkcjonujące dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (Zespołem Aspergera).
- Sposoby rozwijania umiejętności kluczowych (naśladowanie, uwaga, motywacja, współdziałanie, wskazywanie itd.).
- Funkcja i wykorzystanie zabawy w terapii małego dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmem.
- Tworzenie programu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z diagnozą autyzmu.

Metodyka kształcenia i wychowania dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w przedszkolu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1A.W2.	Zna w pogłębionym stopniu proces zaburzonego rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym) w wieku przedszkolnym oraz wynikające z niego specjalne potrzeby uczestników złożonego procesu edukacji, rehabilitacji, terapii.
2	K_W06	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje edukacji przedszkolnej dzieci z ASD oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań
3	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie zasady planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej i terapeutycznej z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
4	K_U04	Potrafi planować, realizować i dokonywać ewaluacji procesu edukacji przedszkolnej dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, prognozować przebieg i skutki planowanych działań, wykorzystując aktualną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną oraz różnorodne metody, techniki i narzędzia w tym zaawansowane techniki

		informacyjno-komunikacyjne .
5	K_U05 E.2A.U1.	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia edukacji przedszkolnej dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu., dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
		Kompetencje społeczne
6	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną, w tym:
7	K_K03b	Przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki,
8	K_K03d	Wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej,
9	K_K03e E.2A.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej, dostrzega potrzeby samodoskonalenia się.
10	K_K03a E.2A.K1.	Jest gotów do okazywania empatii dzieciom potrzebującym wsparcia i pomocy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Dziecko z ASD w przedszkolu specjalnym, integracyjnym lub ogólnodostępnym. Integracja ze środowiskiem rówieńczym. Trudności dziecka z ASD na etapie edukacji przedszkolnej i wynikające z nich specjalne potrzeby w zakresie opieki, wychowania, terapii i edukacji.
- Organizacja i dostosowanie środowiska przedszkolnego do specjalnych potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Organizacja zajęć przedszkolnych. Zasady pracy w przedszkolu.
- Etapy kształtowania umiejętności komunikacyjnych, społecznych i poznawczych dziecka z ASD w wieku przedszkolnym.
- Wybrane metody i formy pracy w przedszkolu - wspieranie rozwoju dziecka z ASD w obszarze: komunikacja i kontakty międzyludzkie, procesy myślowe i przyswajanie informacji, zachowanie i rozwój społeczny, rozwój zmysłów i/lub rozwój fizyczny, samodzielność i samoobsługa.
- Metody oparte na rozwoju zabawy; włączanie do codziennych aktywności, prostych płaśów, rymowanek; wdrażanie do korzystania z planów aktywności, historyjek społecznych.
- Formy i metody nauczania w kształtowaniu gotowości dziecka do czytania i pisanie.
- Gotowość dziecka z ASD do podjęcia nauki w szkole.
- Planowanie pracy z dzieckiem z ASD w przedszkolu – scenariusze zajęć.

Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1A.W2.	Zna w pogłębionym stopniu proces zaburzonego rozwoju uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym) oraz wynikające z niego specjalne potrzeby uczestników złożonego procesu edukacji, rehabilitacji, terapii.
2	K_W06	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje wychowania i kształcenia uczniów z ASD oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.

3	K_W06 E.2A.W1.	Zna i rozumie proces dostosowania wymagań edukacyjnych do specjalnych potrzeb uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie zasady planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie współorganizowanie zajęć dydaktycznych przez nauczyciela wspierającego ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i innymi zaburzeniami neurorozwojowymi.
6	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie metodykę zajęć aktywizujących w grupie szkolnej.
7	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie znaczenie rozwijania zamiłowań i zainteresowań uczniów z ASD.
Umiejętności		
7	K_U04	Potrafi planować, realizować i dokonywać ewaluacji procesu wychowania i kształcenia uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu., prognozować przebieg i skutki planowanych działań, wykorzystując aktualną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną oraz różnorodne metody, techniki i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.
8	K_U04 E.2A.U1.	Potrafi planować pracę dydaktyczno-wychowawczą i terapeutyczną z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu na różnych etapach kształcenia w placówkach integracyjnych i ogólnodostępnych.
9	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia dydaktyczne dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu na różnych etapach kształcenia, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
10	K_U05 E.2A.U1.	Potrafi dostosowywać wymagania edukacyjne do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
11	K_U05 E.2A.U1.	Potrafi współorganizować zajęcia dydaktyczne przez nauczyciela wspierającego ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i innymi zaburzeniami neurorozwojowymi.
12	K_U05	Potrafi planować i realizować metodykę zajęć aktywizujących w grupie szkolnej.
13	E.2A.U1.	Potrafi rozwijać zamiłowania i zainteresowania uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Kompetencje społeczne		
14	K_K03b	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
15	K_K03d	Wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
16	K_K02d E.2A.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie rówieśniczej.
17	K_K02b E.2A.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawa programowa kształcenia ogólnego w szkole podstawowej, adaptacja treści i realizacja w stosunku do uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Projektowanie przestrzeni klasy szkolnej dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Dostosowanie zajęć pod względem organizacyjnym, metodycznym i terapeutycznym dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Dostosowanie treści i form sprawdzianów dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. - Dostosowanie wymagań edukacyjnych do specjalnych potrzeb uczniów z ASD. 		

- Metodyka zajęć aktywizujących w grupie szkolnej. Rozwijanie zamiłowań i zainteresowań, a doradztwo zawodowe i wspieranie rozwoju zawodowego ucznia (osób) z ASD.
- Współorganizowanie zajęć dydaktycznych (co-teaching) przez nauczyciela wspierającego ucznia z ASD i innymi zaburzeniami neurorozwojowymi.

Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – 2 (uczeń z autyzmem i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1A.W2.	Zna w pogłębionym stopniu proces zaburzonego rozwoju uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym) oraz wynikające z niego specjalne potrzeby uczestników złożonego procesu edukacji, rehabilitacji, terapii.
2	K_W06	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje wychowania i kształcenia uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.
3	K_W06 E.2A.W1.	Zna i rozumie proces dostosowania wymagań edukacyjnych do specjalnych potrzeb uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie zasady planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym na różnych etapach kształcenia.
5	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie metodykę zajęć aktywizujących w grupie szkolnej.
6	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie znaczenie rozwijania zamiłowań i zainteresowań uczniów z ASD.
Umiejętności		
7	K_U04	Potrafi planować, realizować i dokonywać ewaluacji procesu wychowania i kształcenia uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, prognozować przebieg i skutki planowanych działań, wykorzystując aktualną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną oraz różnorodne metody, techniki i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.
8	K_U04 E.2A.U1.	Potrafi planować pracę dydaktyczno-wychowawczą i terapeutyczną z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
9	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia dydaktyczne dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub

		znacznym na różnych etapach kształcenia, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
10	K_U05 E.2A.U1.	Potrafi dostosowywać wymagania edukacyjne do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
11	K_U05	Potrafi planować i realizować metodykę zajęć aktywizujących w grupie szkolnej.
12	E.2A.U1.	Potrafi rozwijać zamiłowania i zainteresowania uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Kompetencje społeczne		
13	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną, w tym:
14	K_K03d	Wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
15	K_K02d E.2A.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie rówieśniczej.
16	K_K02b E.2A.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawa programowa kształcenia ogólnego w szkole podstawowej i szkole przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. - Charakterystyka funkcjonowania uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. Zasady pracy z uczniem w kontekście dysfunkcji komunikacyjnych, społecznych, poznawczych, sensorycznych. Strukturalizacja otoczenia. - Dostosowanie warunków edukacji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną. - Specyfika planowania pracy wychowawczo-dydaktycznej na każdym etapie edukacyjnym. Cele i zadania edukacji. - Metody i formy pracy usprawniające zaburzone funkcje społeczno - emocjonalne, poznawcze, motoryczne, komunikację, stymulacja sensoryczna. Trening czystości, rozwijanie umiejętności samoobsługowych. - Tworzenie pomocy dydaktycznych. - Planowanie pracy dydaktyczno – wychowawczej w szkole podstawowej – scenariusze zajęć edukacyjnych. - Sytuacja edukacyjna ucznia w szkole przysposabiającej do pracy. - Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole przysposabiającej do pracy - scenariusze zajęć edukacyjnych. - Metodyka zajęć aktywizujących w grupie szkolnej. Rozwijanie zamiłowań i zainteresowań, a doradztwo zawodowe i wspieranie rozwoju zawodowego ucznia (osób) z ASD i współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. 		

Metodyka zajęć rewalidacyjnych z uczniem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje rewalidacji uczniów z ASD oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.
2	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie rolę zajęć specjalistycznych i wszechstronną interdyscyplinarną rehabilitację oraz metodykę zajęć rehabilitacji indywidualnej ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
3	K_U04	Potrafi planować, realizować i dokonywać ewaluacji programu rewalidacji uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, prognozować przebieg i skutki planowanych działań, wykorzystując aktualną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną oraz różnorodne metody, techniki i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.
4	K_U04 E.2A.U1.	Potrafi określać rolę zajęć specjalistycznych i wszechstronnej interdyscyplinarnej rehabilitacji oraz metodyki zajęć rehabilitacji indywidualnej ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia rewalidacyjne dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu na różnych etapach kształcenia, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03b	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
7	K_K03d	Wykazuje cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
8	K_K03e E.2A.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej, dostrzega potrzeby samodoskonalenia się.
9	K_K03a E.2A.K1.	Jest gotów do okazywania empatii dzieciom potrzebującym wsparcia i pomocy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawy prawne, zadania i zasady organizacji zajęć rewalidacyjnych w placówkach integracyjnych i ogólnodostępnych.
- Metody i formy usprawniania funkcji poznawczych (m.in. pamięć, uwaga, spostrzeganie, myślenie) uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
- Metody i formy usprawniania funkcji percepcyjno - motorycznych.
- Metody usprawniające funkcjonowanie społeczno-emocjonalne.
- Metody i formy usprawniania mowy i komunikacji.
- Zaburzenia funkcji percepcyjno-motorycznych a trudności w nabywaniu umiejętności czytania, pisania i uczenia się matematyki. Metody i techniki wspierające rozwój umiejętności szkolnych.
- Zasady wyznaczania kierunków działań diagnostyczno-terapeutycznych.
- Zasady programowania jednostki metodycznej – konstruowanie scenariuszy zajęć.
- Program zajęć rewalidacyjnych – projektowanie w oparciu o diagnozę i opis indywidualnego przypadku ucznia z ASD.

Metodyka zajęć rewalidacyjnych z uczniem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu -2 (uczeń ze współwystępującą niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje rewalidacji uczniów z ASD oraz różnorodne uwarunkowania skuteczności podejmowanych oddziaływań.
2	K_W08 E.2A.W1.	Zna i rozumie rolę zajęć specjalistycznych i wszechstronną interdyscyplinarną rehabilitację oraz metodykę zajęć rehabilitacji indywidualnej ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
3	K_U04	Potrafi planować, realizować i dokonywać ewaluacji programu rewalidacji uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, prognozować przebieg i skutki planowanych działań, wykorzystując aktualną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną oraz różnorodne metody, techniki i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.
4	K_U04 E.2A.U1.	Potrafi określać rolę zajęć specjalistycznych i wszechstronnej interdyscyplinarnej rehabilitacji oraz metodyki zajęć rehabilitacji indywidualnej ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5	K_U05	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia rewalidacyjne dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu na różnych etapach kształcenia, dokonywać ewaluacji realizowanych zajęć, generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną, w tym:
7	K_K03b	Przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
8	K_K03e E.2A.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej, dostrzega potrzeby samodoskonalenia się.
9	K_K03a E.2A.K1.	Jest gotów do okazywania empatii dzieciom potrzebującym wsparcia i pomocy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawy prawne, zadania i zasady organizacji zajęć rewalidacyjnych w placówkach specjalnych. - Metody i formy usprawniania funkcji poznawczych (m.in. pamięć, uwaga, spostrzeganie, myślenie) uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. - Metody i formy usprawniania funkcji percepcyjno - motorycznych. - Metody usprawniające funkcjonowanie społeczno-emocjonalne. - Metody i formy usprawniania mowy i komunikacji. - Zasady wyznaczania kierunków działań diagnostyczno-terapeutycznych. - Zasady programowania jednostki metodycznej – konstruowanie scenariuszy zajęć. - Program zajęć rewalidacyjnych – projektowanie w oparciu o diagnozę i opis indywidualnego przypadku ucznia z ASD i niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. 		

Metodyka wspierania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.2A.W1.	Zna i rozumie koncepcje rehabilitacji społecznej i doradztwa zawodowego oraz wspierania rozwoju zawodowego osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
2	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu na różnych etapach kształcenia.
Umiejętności		
3	K_U04	Potrafi planować, realizować i dokonywać ewaluacji programu terapii i rehabilitacji dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, prognozować przebieg i skutki planowanych działań, wykorzystując aktualną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną oraz różnorodne metody, techniki i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.
4	K_U05 E.2A.U1.	Potrafi planować i realizować doradztwo zawodowe oraz wspierać rozwój zawodowy osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03b	Przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
6	K_K03d	Wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
7	K_K03e E.2A.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej, dostrzega potrzeby samodoskonalenia się.
8	K_K03a E.2A.K1.	Jest gotów do okazywania empatii dzieciom potrzebującym wsparcia i pomocy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Formy i metody rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
- Wspieranie osób w kontaktach z rodziną i środowiskiem lokalnym.
- Praktyczne działania na rzecz wsparcia psychologiczno-socjalnego osób dorosłych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich rodzin. Przykłady dobrych praktyk: Fundacja MADA; Farma życia; Kawiarnia „Życie jest fajne”; Pracowania Rzeczy Różnych Fundacji Synapsis; model Wspierania Pozytywnych Zachowań w przełamywaniu barier w integracji społecznej i zawodowej osób z ASD.
- Organizacyjno-środowiskowe formy podejmowania działań kompleksowych wspierających osoby dorosłe z ASD (np. PEFRON, WTZ, Zakłady Pracy Chronionej, Środowiskowe Domy Samopomocy, Turnusy rehabilitacyjne, asystent osoby z autyzmem itp.).
- Programy pracy rehabilitacyjnej i terapeutycznej z dorosłymi osobami z ASD.
- Wsparcie psychopedagogiczne rodzin sprawujących opiekę nad osobami dorosłymi z ASD.

PRAKTYKI

Praktyka asystencko-pedagogiczna w przedszkolu ogólnodostępnym lub integracyjnym (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna w pogłębionym stopniu strukturę i funkcję systemu kształcenia specjalnego w kontekście kształcenia powszechnego.
2	K_W07 E.3A.W1	Zna zadania charakterystyczne dla przedszkola oraz środowisko, w jakim one działają.
3	K_W07 E.3A.W2	Zna organizację, statut i plan pracy przedszkola oraz program wychowawczo-profilaktyczny.
4	K_W07 E.3A.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i poza nimi.
5	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
6	K_W09	Zna metodyczne i organizacyjne założenia dotyczące kształcenia uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w systemie integracyjnym i włączającym, w tym modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami, modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania oraz zasady uniwersalnego prowadzenia zajęć.
Umiejętności		
7	K_U05 E.3A.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
8	K_U06	Potrafi prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb wychowanków, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą wychowanków.
9	K_U08 E.3A.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
10	K_U08 E.3A.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
11	K_U08 E.3A.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.
12	K_U08	Komunikować się ze specjalistami w placówce, w której student realizuje praktyki.
13	K_U11 E.3A.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
Kompetencje społeczne		
14	K_K01	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz

		innych specjalistów, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów
15	K_K02B E.3A.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

Celem praktyki jest:

- zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela-/pedagoga specjalnego pracującego w przedszkolu integracyjnym lub ogólnodostępnym, do którego uczęszczają dzieci z ASD,
- poznanie zasad organizacyjnych placówki,
- obserwacja dzieci podczas różnych aktywności,
- obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych,
- poznanie różnych form i metod pracy.

Ponadto celem praktyki jest konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym oraz kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. Istotnym celem jest weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Celem praktyki jest także nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla dzieci z zaburzeniami ASD w przedszkolu integracyjnym lub ogólnodostępnym.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w przedszkolu specjalnym (40 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna w pogłębionym stopniu strukturę i funkcję systemu kształcenia specjalnego w kontekście kształcenia powszechnego.
2	K_W07 E.3A.W1	Zna zadania charakterystyczne dla przedszkola oraz środowisko, w jakim one działają.
3	K_W07 E.3A.W2	Zna organizację, statut i plan pracy przedszkola oraz program wychowawczo-profilaktyczny.
4	K_W07 E.3A.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i poza nimi.
5	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
Umiejętności		
6	K_U05 E.3A.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
7	K_U08 E.3A.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
8	K_U08 E.3A.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
9	K_U08 E.3A.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.

10	K_U08	Komunikować się ze specjalistami w placówce, w której student realizuje praktyki.
11	K_U11 E.3A.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
Kompetencje społeczne		
12	K_K01	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.
13	K_K02B E.3A.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

Celem praktyki jest:

- zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela-/pedagoga specjalnego pracującego w przedszkolu specjalnym, do którego uczęszczają dzieci z ASD,
- poznanie zasad organizacyjnych placówki,
- obserwacja dzieci podczas różnych aktywności,
- obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych,
- poznanie różnych form i metod pracy.

Ponadto celem praktyki jest konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym oraz kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. Istotnym celem jest weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Celem praktyki jest także nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla dzieci z zaburzeniami ASD w przedszkolu specjalnym.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w placówkach ogólnodostępnych lub integracyjnych: szkoła podstawowa/szkoła ponadpodstawowa (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna w pogłębionym stopniu strukturę i funkcję systemu kształcenia specjalnego w kontekście kształcenia powszechnego.
2	K_W07 E.3A.W1	Zna zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowisko, w jakim one działają.
3	K_W07 E.3A.W2	Zna organizację, statut i plan pracy szkoły lub placówki oświatowej oraz program wychowawczo-profilaktyczny.
4	K_W07 E.3A.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole lub placówce oświatowej i poza nimi.
5	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
6	K_W09	Zna metodyczne i organizacyjne założenia dotyczące kształcenia uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w systemie integracyjnym i włączającym, w tym modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami, modele

		indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania oraz zasady uniwersalnego prowadzenia zajęć.
		Umiejętności
7	K_U05 E.3A.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
8	K_U06	Potrafi prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb wychowanków, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą wychowanków
9	K_U08 E.3A.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
10	K_U08 E.3A.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
11	K_U08 E.3A.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.
12	K_U08	Komunikować się ze specjalistami w placówce, w której student realizuje praktyki.
13	K_U11 E.3A.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
		Kompetencje społeczne
14	K_K01	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.
15	K_K02B E.3A.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Celem praktyki jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela-/pedagoga specjalnego pracującego w szkole integracyjnej lub ogólnodostępnej, do której uczęszczają uczniowie z ASD, • poznanie zasad organizacyjnych placówki, • obserwacja dzieci podczas różnych aktywności, • obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, • poznanie różnych form i metod pracy. <p>Ponadto celem praktyki jest konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym oraz kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. Istotnym celem jest weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Celem praktyki jest także nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla dzieci z zaburzeniami ASD w szkole integracyjnej lub ogólnodostępnej.</p>		

Praktyka asystencko-pedagogiczna w placówkach specjalnych: szkoła podstawowa/szkoła ponadpodstawowa (40 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna w pogłębionym stopniu strukturę i funkcję systemu kształcenia specjalnego w kontekście kształcenia powszechnego.
2	K_W07 E.3A.W1	Zna zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowisko, w jakim one działają.
3	K_W07 E.3A.W2	Zna organizację, statut i plan pracy szkoły lub placówki oświatowej oraz program wychowawczo-profilaktyczny.
4	K_W07 E.3A.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole lub placówce oświatowej i poza nimi.
5	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
6	K_W09	Zna metodyczne i organizacyjne założenia dotyczące kształcenia uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w systemie integracyjnym i włączającym, w tym modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami, modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania oraz zasady uniwersalnego prowadzenia zajęć.
Umiejętności		
7	K_U05 E.3A.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
8	K_U08 E.3A.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
9	K_U08 E.3A.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
10	K_U08 E.3A.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.
11	K_U08	Komunikować się ze specjalistami w placówce, w której student realizuje praktyki.
11	K_U11 E.3A.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
Kompetencje społeczne		
13	K_K01	Jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i umiejętności własnych oraz innych specjalistów, kreatywnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.
14	K_K02B E.3A.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

Celem praktyki jest:

- zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela-/pedagoga specjalnego pracującego w szkole specjalnej, do której uczęszczają dzieci z ASD,
- poznanie zasad organizacyjnych placówki,
- obserwacja dzieci podczas różnych aktywności,
- obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych,
- poznanie różnych form i metod pracy.

Ponadto celem praktyki jest konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym oraz kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. Istotnym celem jest weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Celem praktyki jest także nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla dzieci z zaburzeniami ASD w szkole specjalnej.

3.9.6. TERAPIA PEDAGOGICZNA

MODUŁ: PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE W RAMACH SPECJALNOŚCI

Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1K.W1.	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu podstaw pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej), w tym: pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań.
2	K_W01 E.1K.W1.	Zna zasady korekcji i kompensacji jako oddziaływań terapeutycznych wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania oraz liczenia.
3	K_W01 E.1K.W1.	Rozumie pojęcie: zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się.
4	K_W03 E.1K.W1.	Zna obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Ma wiedzę o uczestnikach procesu terapeutycznego.
5	E.1K.W2	Zna etiopatogenezę specyficznych trudności w uczeniu się.
6	E.1K.W3.	Zna psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych.
7	K_W06	Rozumie implikacje praktyczne teorii dla doboru metody diagnozy, interpretacji wyników i terapii.
Umiejętności		
8	K_U02	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną (wybrane koncepcje) w diagnozie i interpretacji specyficznych trudności uczniów oraz projektowaniu terapii.
9	K_U02 E.1K.U1.	Potrafi analizować podstawy pedagogiki korekcyjnej, w tym: analizować i definiować pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej; interpretować korekcję i kompensację jako oddziaływań terapeutycznych wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
10	K_U02 E.1K.U1.	Potrafi różnicować zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się.
11	K_U02 E.1K.U3.	Potrafi analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych.
Kompetencje społeczne		
12	K_K03e	Określa potrzeby w zakresie rozwoju osobistego i zawodowego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
- Pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań terapii pedagogicznej.		

- Specyfika procesu terapeutyczno-wychowawczego.
- Zwykle a specyficzne trudności w uczeniu się czytania, pisania i liczenia (ICD10, DSM V).
- Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz wybranych systemach innych państw.
- Rodzaje oddziaływań terapeutycznych wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania i liczenia: korekcja, kompensacja, usprawnianie, dynamizowanie (budowanie i wzmacnianie motywacji), terapia podtrzymująca.
- Podstawowe założenia koncepcyjne w pracy nauczyciela – terapeuty pedagogicznego.
- Teoria procesu wychowawczego A. Guryckiej; komponenty procesu terapeutyczno-wychowawczego oraz kategorie wpływów terapeutycznych.
- Wybrane teorie dysleksji i ich implikacje praktyczne dla diagnozy, interpretacji wyników oraz terapii.
- Wybrane teorie specyficznych trudności w matematyce i ich implikacje praktyczne dla diagnozy, interpretacji wyników oraz terapii.

Prawne podstawy organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W11 E1K.W4.	Ma wiedzę na temat prawnych uregulowań udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2	K_W11 E.1K.W1.	Ma wiedzę na temat miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw.
3	K_W06	Zna zasady konstruowania planu działań wspierających dla ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
4	K_W08	Zna zasady analizy dokumentacji dziecka.
5	K_W08	Wie, na czym polega ocena efektywności udzielanej pomocy.
		Umiejętności
6	K_U02	Potrafi zaplanować analizę dokumentacji dziecka.
7	K_U01 E.1K.U1	potrafi charakteryzować miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw.
8	K_U02 E.1K.U4.	Potrafi analizować prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
		Kompetencje społeczne
9	K_K02b	Ma świadomość potrzeby współpracy w Zespole w celu udzielenia efektywnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
10	K_K03c	Ma świadomość przestrzegania zasad etyki zawodowej podczas organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Prawne aspekty postępowania wspierającego wobec ucznia z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się na terenie przedszkola, szkoły i poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się obejmujących trudności w czytaniu, pisaniu i liczeniu.
- Prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Analiza opinii i innych dokumentów ucznia z uwzględnieniem mocnych stron i trudności rozwojowych.
- Zasady konstruowania planu działań wspierających dla ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania, matematyki.
- Ocena efektywności udzielanego wsparcia i pomocy.

Logopedyczne aspekty trudności szkolnych

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna terminologię dotyczącą mechanizmów mowy i jej zaburzeń jako przedmiotu interdyscyplinarnej nauki - logopedii.
2	K_W02	Zna i rozumie mechanizm nadawania i percepcji wypowiedzi zgodnie z neurocybernetycznym modelem mowy.
3	K_W03 E.1K.W3.	Zna i rozumie zależności pomiędzy zaburzeniami w zakresie rozwoju kompetencji komunikacyjnej, językowej i kulturowej a funkcjonowaniem edukacyjnym ucznia.
		Umiejętności
4	K_U02	Potrafi analizować i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu zaburzeń mowy w celu analizowania i interpretowania występujących u ucznia trudności szkolnych.
	K_U02 E.1K.U3	Potrafi określać logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się.
5	K_U04	Potrafi zaplanować i realizować rozwiązania terapeutyczne mające na celu minimalizację trudności szkolnych ucznia z zaburzeniami komunikacji językowej.
6	K_U10	Potrafi współpracować z innymi specjalistami (logopeda) w planowaniu procesu terapeutycznego dziecka/ucznia z zaburzeniami mowy.
		Kompetencje społeczne
7	K_K03d	Wykazuje się refleksyjnością i odpowiedzialnością w planowaniu działań terapeutycznych ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania dziecka/ucznia.
8	K_K03e	Prezentuje aktywną i odpowiedzialną postawę w zakresie

	zdobycia wiedzy i umiejętności.
TREŚCI PROGRAMOWE	
<ul style="list-style-type: none"> - Mowa - wyjaśnienia terminologiczne. - Kompetencje i sprawności językowe w aspekcie rozwoju mowy u dziecka. - Wpływ poziomu rozwoju kompetencji językowej, komunikacyjnej i kulturowej na funkcjonowanie edukacyjne ucznia. - Anatomiczne i fizjologiczne podstawy kształtowania się mowy. - Podstawy fonetyki - klasyfikacja głosek polskich, opozycje fonetyczne. - Wybrane klasyfikacje zaburzeń mowy. - Zaburzenia komunikacji językowej a trudności szkolne, funkcje słuchowe - mowa - trudności szkolne. - Charakterystyka błędów w czytaniu i pisaniu - kierunki oddziaływań terapeutycznych w pokonywaniu trudności ucznia z zaburzeniami komunikacji językowej. - Trudności szkolne u dzieci z uszkodzonym słuchem oraz afazją dziecięcą. 	

Neuropsychologiczne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1K.W2 .	Zna różnorodne uwarunkowania (w tym medyczne) i patomechanizmy specyficznych trudności w uczeniu się.
2	K_W03 E.1K.W2.	Zna funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się.
3	K_W02 E.1K.W3.	Zna podstawowe założenia koncepcji neuropsychologicznych regulujących zachowanie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
4	K_W06 E.1K.W3.	zna psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych, emocjonalno-motywacyjnych, ruchowych i ich wpływ na trudności w uczeniu się uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Umiejętności		
5	K_U02 E.1K.U3.	Potrafi analizować podstawowe założenia koncepcji neuropsychologicznych regulujących zachowania uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
6	K_U02 E.1K.U2.	Potrafi opisać uwarunkowania i określać etiopatogenezę specyficznych trudności w uczeniu się.
7	K_U02 E.1K.U2.	Potrafi analizować medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej oraz funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01	Jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności na temat związku między działaniem OUN, uwarunkowań

		i patomechanizmów, procesów poznawczych, emocjonalno-motywacyjnych, ruchowych, odruchów niemowlęcych i zmysłów u uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Funkcjonowanie OUN a specyficzne trudności w uczeniu się (m.in. sieci neuronalne, asymetria półkulowa, bloki funkcjonalne; rola płatów mózgowych w regulacji zachowań; podstawowe koncepcje neuropsychologiczne). - Uwarunkowania procesów poznawczych, sfery emocjonalno-motywacyjnej, ruchowej a praca mózgu i zdobywanie wiedzy przez uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. - Mózgowe mechanizmy procesów czytania, pisania i liczenia a funkcjonowanie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; neuropsychologiczne i neurobiologiczne podłoże specyficznych trudności w uczeniu się (uwarunkowania specyficznych trudności w uczeniu się). - Podstawowe odruchy niemowlęce i ich znaczenie dla procesu uczenia się; przyczyna niepowodzeń szkolnych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. - Rozwój poszczególnych zmysłów (budowa, funkcje, współdziałanie) i ich wpływ na funkcjonowanie oraz uczenie się ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 		

Funkcjonowanie psychospołeczne ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania i liczenia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05 E.1K.W1.	Zna obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z uwzględnieniem funkcjonowania psychospołecznego.
2	K_W06 E.1K.W1.	Zna postawy nauczycieli wobec ucznia z dysleksją rozwojową.
3	K_W06 E.1K.W1.	Zna i rozumie na czym polega mechanizm błędnego koła oraz mechanizm spirali w przypadku uczniów z dysleksją rozwojową.
Umiejętności		
4	K_U01	Potrafi dokonać interpretacji zachowania dziecka, odwołując się do mechanizmów błędnego koła.
5	K_U03	Potrafi opisać na czym polega złożoność sytuacji edukacyjnej ucznia z dysleksją uwzględniając funkcjonowanie psychospołeczne.
6	K_U02	Potrafi analizować związek między funkcjonowaniem edukacyjnym a społecznym ucznia z dysleksją.
7	K_U02 E.1K.U1.	Potrafi prezentować obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się z uwzględnieniem jego funkcjonowania psychospołecznego.
8	K_U02 E.1K.U1.	Potrafi określać postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Kompetencje społeczne		

9	K_K02e	Jest gotów do inspirowania działań na rzecz uczniów z dysleksją rozwojową zarówno w klasie, jak i w szkole.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Patomechanizm dysleksji rozwojowej w sytuacji braku pomocy – mechanizm błędnego koła. - Wybrane aspekty funkcjonowania psychospołecznego ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: kompetencje społeczne, poczucie kontroli, poczucie koherencji, samoocena, jakość życia. - Style radzenia sobie ze stresem uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. - Postawy nauczycieli wobec uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Postawy nauczycieli a funkcjonowanie ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. - Poczucie wsparcia społecznego w percepcji ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. - Znaczenie funkcjonowania edukacyjnego dla funkcjonowania społecznego. - Funkcjonowanie psychospołeczne ucznia z dysleksją – stereotypy i fakty. 		

Diagnoza dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania i emocji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Posiada wiedzę dotyczącą diagnozy i terminologii zaburzeń zachowania i emocji u dzieci i młodzieży.
2	K_W02	Wymienia i wyjaśnia podstawowe założenia koncepcji dotyczących zaburzeń zachowania i emocji.
3	K_W04	Opisuje i nazywa zasady projektowania, prowadzenia i wyznaczania kierunku działań diagnostycznych w odniesieniu do dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania i emocji.
Umiejętności		
4	K_U02	Stosuje umiejętności dokonywania obserwacji, diagnozy i oceny zaburzonych funkcji u dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania i emocji.
5	K_U03	Określa oraz łączy wiedzę teoretyczną z zakresu zaburzeń zachowania w celu analizowania i interpretowania występujących u dzieci i młodzieży trudności.
6	K_U07	Klasyfikuje i porównuje metody, techniki i narzędzia badawcze przeznaczone do diagnozy dziecka i młodzieży z zaburzeniami zachowania i emocji, wskazuje kierunki postępowania terapeutycznego.
Kompetencje społeczne		
7	K_K02d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania z zakresu diagnozy dzieci i młodzieży o zaburzonym rozwoju.
TREŚCI PROGRAMOWE		

- Pojęcie zaburzeń w zachowaniu i emocji, kryteria diagnostyczne wg ICD-10 oraz DSM-V.
- Wybrane koncepcje psychologiczne i pedagogiczne wyjaśniające zaburzenia zachowania i emocji; profil psychopedagogiczny dziecka i adolescenta.
- Typologie zaburzeń w zachowaniu i emocji, portret psychologiczny dziecka i adolescenta z zaburzeniami zachowania i emocji.
- Podstawowe narzędzia diagnostyczne: narzędzia standaryzowane, projektowane: kwestionariusz wywiadu, arkusz obserwacji dziecka, adolescenta o zaburzonym rozwoju behawioralnym.

Działania profilaktyczne w terapii pedagogicznej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna i rozumie potrzeby dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się wchodzące w zakres oddziaływań profilaktycznych.
2	K_W06 E.2K.W3.	Zna idee, cele i założenia działań profilaktycznych podejmowanych wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
3	K_W06 E.2K.W3.	Zna sposoby oddziaływań profilaktycznych zapobiegających trudnościom w uczeniu się.
4	K_W02	Posiada wiedzę o procesie kształtowania się dojrzałości szkolnej.
Umiejętności		
5	KU_01	Posiada umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych i interpretowania ich z punktu widzenia profilaktyki specyficznych trudności w uczeniu się.
6	K_U02	Analizuje procesy i zjawiska związane z kształtowaniem się dojrzałości szkolnej w kontekście podejmowania działań profilaktycznych.
7	K_U08	Projektuje działania kształtujące dyskurs społeczny i podnoszące świadomość społeczną na temat specyficznych trudności w uczeniu się.
8	K_U02 E.1K.U4	Potrafi analizować postępowanie wspierające wobec ucznia z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się na terenie przedszkola, szkoły i poradni psychologiczno-pedagogicznej.
9	K_U06 E.2K.U3.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia obejmujące działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się w placówce edukacyjnej.
Kompetencje społeczne		
9	K_K02d	Podejmuje trud i wykazuje się wytrwałością w realizacji zespołowych zadań wynikających z tworzenia projektu w ramach szerzenia świadomości o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
10	K_K02e	Inspiruje i organizuje działania profilaktyczne oraz działania podnoszące świadomość społeczną na temat specyficznych trudności

	w uczeniu się.
TREŚCI PROGRAMOWE	
<ul style="list-style-type: none"> - Idea i poziomy działań profilaktycznych dotyczących specyficznych trudności w uczeniu się. - Cele oraz założenia modelowego systemu profilaktyki i pomocy uczniom z dysleksją. - Tworzenie zasad „dobrych praktyk” w profilaktyce dysleksji w pracy terapeuty, nauczyciela, rodzica. - Proces kształtowania się dojrzałości szkolnej. - Stymulacja rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym do podjęcia nauki czytania, pisania i liczenia (cel, zakres, metody, formy, zadania). - Ćwiczenia profilaktyczno-terapeutyczne dla dziecka 5–6-letniego wspomagające osiągnięcie gotowości szkolnej. - Działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się na terenie przedszkola: masażyki, ćwiczenia relaksacyjne, ćwiczenia oczu przed czytaniem, program stymulacji zmysłowej. - Projektowanie działań podnoszące społeczną świadomość specyficznych trudności w uczeniu się. - Samodzielne tworzenie projektu „Dnia świadomości dysleksji” w wybranej placówce edukacyjnej. 	

Metody pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.2K.W2	Zna metody stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
Umiejętności		
2	K_U03	Potrafi rzetelnie ocenić trafność zastosowania poszczególnych metod w terapii wybranego dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
3	K_U04	Potrafi przygotować oraz przeprowadzić ćwiczenia i zajęcia według wybranej metody z uwzględnieniem możliwości i potrzeb dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
4	K_U05	Potrafi przygotować plan terapii dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz dokonać jego ewaluacji.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03b	Jest przekonany o wartości realizowanych działań, wykazuje się dojrzałością i rozwagą w ich planowaniu i realizowaniu.
6	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy oraz rozumie potrzebę ustawicznego dokształcania się.
TREŚCI PROGRAMOWE		

<ul style="list-style-type: none"> - Przegląd technik i metod pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się: <ul style="list-style-type: none"> • pląsy, masażyki i wierszyki, • Edukacja przez ruch Doroty Dziamskiej, • Metoda Hany Tymichovej, • Program rozwijający percepcję wzrokową Marianne Frostig i Horne, • Metoda Ireny Majchrzak, • Metoda Dobrego Startu (od wierszyka do literki, od piosenki do literki, od piosenki do rysowania itd.). - Projektowanie ćwiczeń/zajęć w odniesieniu do studium przypadku dziecka oraz grupy dzieci z kręgu ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się z wykorzystaniem jednej z poznanych metod pracy. - Przygotowanie planu pracy dla dziecka oraz grupy dzieci z kręgu ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
--

Projekt badawczy specjalnościowy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Zna założenia metodologiczne projektowania i prowadzenia badań w pedagogice specjalnej ze szczególnym uwzględnieniem metod badań stosowanych w naukach społecznych.
2	K_W10	Zna zasady i normy etyczne związane z realizacją badań w pedagogice specjalnej.
Umiejętności		
3	K_U07	Konstruuje proste projekty badawcze, w tym rozróżnia orientacje w metodologii badań, formułuje problemy i hipotezy badawcze, dobiera adekwatne metody i techniki badawcze, narzędzia do badań, prezentuje i interpretuje wyniki badań, współpracuje z członkami zespołów badawczych na różnych etapach projektowania i realizacji badań.
Kompetencje społeczne		
4	K_K03g	Świadomie podejmuje działania nad rozwijaniem dorobku naukowo-badawczego pedagogiki specjalnej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Obszary badań w zakresie studiowanej specjalności. Wybór problematyki do realizacji w zespołach badawczych. - Style odwołania do źródeł, sporządzania bibliografii i notatek. - Analiza materiałów źródłowych z podziałem na zespoły badawcze. - Opracowanie projektu badawczego w zespołach: perspektywa jakościowa i ilościowa oraz triangulacja w badaniach, przedmiot badań, cele, problemy oraz hipotezy, zmienne i 		

wskaźniki, metody, techniki i narzędzia, kryteria doboru grupy badawczej, terenu badań, etapy postępowanie badawczego.

- Zaplanowanie i przeprowadzenie zespołowych badań w terenie.
- Kodowanie wyników, porządkowanie (tabele, wykresy etc.), analiza statystyczna, opis i interpretacja wyników.
- Formułowanie wniosków z badań i postulatów pedagogicznych.

Metody pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.2K.W2	Zna metody pracy z uczniami ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu oraz etapy postępowania zgodne z daną metodą.
2	K_W08	Zna i rozumie założenia teoretyczne oraz terminologię dotyczącą wybranych metod, programów i zestawów ćwiczeń wykorzystywanych w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu.
3	K_W06	Zna i rozumie uwarunkowania efektywności działań korekcyjno-kompensacyjnych realizowanych z wykorzystaniem poznanych metod pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu.
Umiejętności		
	K_U05 E.2K.U2.	Potrafi analizować i stosować wybrane metody terapii w nauce czytania, pisania.
4	K_U05	Posiada umiejętności przeprowadzania zajęć z zastosowaniem wybranych metod, programów i zestawów ćwiczeń do pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu.
5	K_U04	Potrafi konstruować plan terapii ucznia ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, uwzględniający specyfikę poznanych metod, programów, zestawów ćwiczeń.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania z zakresu terapii pedagogicznej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Teoretyczne i metodyczne omówienie wybranych metod, programów i zestawów ćwiczeń wykorzystywanych w pracy z uczniami ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu m.in.
 - Metoda barwno-dźwiękowa H. Meterowej,
 - Metoda 18 struktur wyrazowych,
 - Metody terapii trudności w czytaniu i pisaniu B. Zakrzewskiej,
 - Metoda Rocławskiego,
 - Metoda 101 kroków w nauce czytania i pisania,

<ul style="list-style-type: none"> • Seria logopedyczna „Kocham czytać” J. Cieszyńskiej, • Program „Ortografitti”, • Program „7 walizek. Inteligencje wielorakie w nauczaniu ortografii”, • ćwiczenia w opracowaniu Z. Pietrzak-Stępowskiej i Z. Gąsowskiej, • Zeszyty ćwiczeń w opracowaniu Z. Saduś. <p>- Ćwiczenia praktyczne w zakresie wykorzystania poznanych metod, programów i zestawów ćwiczeń w pracy korekcyjno-kompensacyjnej.</p>

Praca z dzieckiem z zaburzeniami zachowania i emocji - 1		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06	Zna i rozumie problematykę funkcjonowania edukacyjnego, społecznego dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
2	K_W09	Zna modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami dzieci i uczniów z zaburzeniami zachowania i emocji.
3	K_W10	Zna i rozumie potrzebę stosowania zasad i norm etycznych związanych z realizacją terapii dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji .
Umiejętności		
4	K_U03	Potrafi przygotować profil trudności i potrzeb dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
5	K_U04	Potrafi zaprojektować, wdrożyć plan terapii dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji w jednym i/lub dwóch środowiskach.
6	K_U05	Potrafi dostrzec problemy w prowadzeniu założonego planu terapii oraz wdraża niezbędne modyfikacje w prowadzeniu optymalnej terapii dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
7	K_U08	Potrafi projektować oraz monitorować proces terapii ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01	Jest gotów do innowacyjnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgania opinii innych specjalistów.
9	K_K03b	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
10	K_K03e	Jest świadomy potrzeby samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Obraz funkcjonowania dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji w środowisku edukacyjnym, rówieśniczym oraz domowym. - Systemowa pomoc niesiona dziecku/ uczniowi z zaburzeniami zachowania i emocji. 		

<ul style="list-style-type: none"> - Multimodalny model współpracy na rzecz optymalnego funkcjonowania dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji. - Analiza, interpretacja potrzeb oraz trudności dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji: przygotowanie planu terapii w dwóch środowiskach życia dziecka i ucznia; konsultacja planu z innymi podmiotami uczestniczącymi w realizacji planu terapii. - Wdrożenie planu terapii, podjęcie działań w momencie dostrzeżenia symptomów trudności w realizacji planu terapii, gotowość do wzięcia udziału w superwizji lub innych formach doskonalenia warsztatu pracy pedagoga specjalnego. - Prowadzenie dokumentacji dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji objętego planem terapii na użytek dwóch środowisk terapii oraz studenta.
--

Praca z dzieckiem z zaburzeniami zachowania i emocji - 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06	Zna i rozumie problematykę funkcjonowania edukacyjnego, społecznego dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
2	K_W09	Zna modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami dzieci i uczniów z zaburzeniami zachowania i emocji.
3	K_W10	Zna i rozumie potrzeby stosowania zasad i norm etycznych związanych z realizacją terapii dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
Umiejętności		
4	K_U05	Potrafi dostrzec problemy w prowadzeniu założonego planu terapii oraz wdraża niezbędne modyfikacje w prowadzeniu optymalnej terapii dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
5	K_U08	Potrafi projektować oraz monitorować proces terapii ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego.
6	K_U11	Potrafi dokonać podsumowania efektywności terapii dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji oraz ewaluacji podjętych działań.
Kompetencje społeczne		
7	K_K01	Jest gotów do innowacyjnego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięgnięcia opinii innych specjalistów
8	K_K03b	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
9	K_K03e	Jest świadomy potrzeby samodoskonalenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Obraz funkcjonowania dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji w środowisku edukacyjnym, rówieśniczym oraz domowym. - Systemowa pomoc niesiona dziecku/ uczniowi z zaburzeniami zachowania i emocji. 		

- Multimodalny model współpracy na rzecz optymalnego funkcjonowania dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
- Prowadzenie terapii, podjęcie działań w momencie dostrzeżenia symptomów trudności w realizacji planu terapii, gotowość do wzięcia udziału w superwizji lub innych formach doskonalenia warsztatu pracy pedagoga specjalnego.
- Prowadzenie dokumentacji dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji objętego planem terapii na użytek dwóch środowisk terapii oraz dla potrzeb samorozwoju studenta.
- Dokonanie podsumowania terapii dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji oraz ewaluacji warunków, przebiegu terapii monitorowanej przez studenta.

Rozwijanie umiejętności poznawczych i techniki efektywnego uczenia się

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna i rozumie teorie wyjaśniające elementarne i złożone procesy poznawcze człowieka oraz mechanizmy uczenia się.
2	K_W02	Ma wiedzę o psychologicznych uwarunkowaniach procesów poznawczych: uwagi, percepcji, pamięci, myślenia.
Umiejętności		
	E.1K.U3.	Potrafi określać psychologiczne uwarunkowania przebiegu procesów poznawczych u uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
3	K_U05	Stosuje techniki poprawiające szybkość czytania, koncentrację uwagi, zapamiętywanie i rozwiązywanie problemów.
4	K_U05	Stosuje metody sprawnego notowania, organizowania i streszczania materiału oraz wykorzystywania notatek dla wydobywania wiedzy.
5	K_U05	Korzysta z technik rozwijających twórcze myślenie i inteligencję poznawczą.
6	K_U05	Projektuje programy i ćwiczenia usprawniające funkcjonowanie poznawcze i mechanizmy uczenia się ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
7	K_U02	Potrafi przeciwdziałać przeciążeniu informacyjnemu.
Kompetencje społeczne		
8	K_K01	Prezentuje aktywną postawę w zakresie zdobywania nowej wiedzy i umiejętności.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Elementarne i złożone procesy poznawcze człowieka oraz mechanizmy uczenia się - wybrane teorie.
- Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych.
- Charakterystyka myślenia twórczego. Heurystyki rozwiązywania problemów. Wybrane teorie kreatywności.
- Trening koncentracji uwagi.
- Trening pamięci.
- Trening spostrzegania.

- Trening szybkiego czytania.
- Trening notowania, organizowania i streszczania materiału.
- Trening twórczego myślenia.
- Trening relaksacyjny.
- Projektowanie ćwiczeń i programów usprawniających funkcjonowanie poznawcze i proces uczenia się dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Metody wspomagające pracę z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna i rozumie założenia teoretyczne metod wspomagających pracę z uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
2	K_W08	Rozumie zasady prowadzenia zajęć terapeutycznych z wykorzystaniem wybranych metod wspomagających pracę z uczeniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Umiejętności		
3	K_U05	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia terapeutyczne dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, zgodnie z zasadami danej metody terapeutycznej.
4	K_U02	Potrafi łączyć i integrować wiedzę z zakresu specyficznych trudności w uczeniu się i zastosować odpowiednią metodę terapeutyczną.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03d	Wykazuje się refleksyjnością i odpowiedzialnością w planowaniu działań terapeutycznych wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
6	K_K03a E.2K.K1.	Rozumie potrzebę okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym pomocy i wsparcia.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Założenia teoretyczne i praktyczne zastosowanie metody percepcyjno-motorycznej N. Kepharta w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Założenia teoretyczne i praktyczne zastosowanie Metody Move to Learn w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Założenia teoretyczne i praktyczne zastosowanie pedagogiki zabawy w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Założenia teoretyczne i praktyczne zastosowanie Metody Weroniki Sherborne w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Założenia teoretyczne i praktyczne zastosowanie ortoptyki w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Założenia teoretyczne i praktyczne zastosowanie integracji sensorycznej w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Założenia teoretyczne i praktyczne zastosowanie integracji bilateralnej w pracy z uczniem ze

specyficznymi trudnościami w uczeniu się. - Założenia teoretyczne i praktyczne terapii ręki.

Współpraca z rodziną dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W09	Zna czynniki determinujące i zakłócające współpracę rodziców, nauczycieli i specjalistów.
2	K_W09	Zna i rozumie założenia partnerstwa edukacyjnego oraz założenia systemowego modelu funkcjonowania rodziny.
3	K_W05	Wie, z jakimi problemami zmagają się rodzice dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
4	E.2K.W2	Zna metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami.
5	K_W09 E.2K.W2	Zna zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem lub uczniem z grupy ryzyka oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w przedszkolu lub szkole.
6	K_W06	Ma wiedzę o zasadach nawiązywania i podtrzymywania współpracy z rodzicami dzieci z grupy ryzyka i uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
7	K_W09	Zna formy współpracy o charakterze psychoedukacyjnym i spierającym dla rodziców dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
8	K_W06	Zna zasady działania instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych form pomocy dla rodziców dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
		Umiejętności
9	K_U02	Rozpoznaje problemy rodziny dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
10	K_U02 E.2K.U2.	Potrafi analizować metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami.
11	K_U05 E.2K.U3.	Potrafi projektować proces wsparcia dziecka/ucznia rodziców, opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem/ucniem z grupy ryzyka oraz specyficznymi trudnościami w uczeniu się w przedszkolu i w szkole.
		Kompetencje społeczne
12	K_K03a	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i dostrzega wartość podejmowanych działań z zakresu wspierania rodziny z dzieckiem z trudnościami w uczeniu się.
TREŚCI PROGRAMOWE		
- Problemy rodziny dzieci z grupy ryzyka i uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.		

- Systemowy model funkcjonowania rodziny.
- Idea i uwarunkowania partnerstwa edukacyjnego.
- Metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami: Przekazywanie informacji o wyniku diagnozy dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz współpraca rodziców i nauczycieli w wyznaczaniu kierunków działań wspierających. Czynniki determinujące i podtrzymujące współpracę rodziców, specjalistów i nauczycieli dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Rozmowa, wywiad jako źródło pomocy; warsztaty i konsultacje; psychoedukacja
- Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy pomocy rodzinie dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; grupy wsparcia.

Warsztat terapeuty pedagogicznego

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05	Zna współczesne podejścia do problemów ucznia ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi.
2	K_W06	W zna i rozumie funkcje, zadania oraz rolę terapeuty pedagogicznego.
3	K_W09	Zna metody i formy wsparcia nauczyciela ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Umiejętności		
4	K_U04	Potrafi korzystać z różnorodnych metod w procesie wsparcia nauczycieli ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
5	K_U08 E.2K.U2	Umie komunikować się ze specjalistami w zespole terapeutycznym.
6	K_U11	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne oraz dbać o rozwój warsztatu terapeuty pedagogicznego.
	E.2K.U2.	Potrafi projektować proces wsparcia nauczycieli pracujących z dzieckiem i uczniem z grupy ryzyka oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w przedszkolu i szkole.
Kompetencje społeczne		
7	K_K02c	Ma świadomość podejmowanych zobowiązań społecznych związanych z realizacją zadań zawodowych terapeuty pedagogicznego.
8	K_K02b	Wykazuje gotowość do współpracy w zespole terapeutycznym z nauczycielami i innymi specjalistami.
9	K_K03e E.2K.K3.	Dostrzega potrzebę samodzielnego doskonalenia własnych kompetencji psychopedagogicznych oraz pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
10	K_K03d	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego profesjonalizmu w pracy zawodowej terapeuty pedagogicznego.
	K_K03d E.2K.K4.	Rozumie potrzebę współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Funkcje, zadania, rola i wyzwania terapeuty pedagogicznego jako diagnosty, specjalisty terapii, mentora oraz mediatora.
- Warsztat umiejętności interpersonalnych profesjonalnego terapeuty pedagogicznego (twórcza postawa, pasja, postawa otwartości, dostrzeganie sukcesów, radzenie sobie z kryzysami).
- Kompetencje psychopedagogiczne specjalisty terapii pedagogicznej.
- Postawy nauczycieli wobec ucznia we specyficznych trudnościach w uczeniu się.
- Wielowymiarowość pracy w zespole terapeutycznym.
- Metodyczne aspekty współpracy terapeuty z nauczycielami i innymi specjalistami.
- Metody i formy wsparcia nauczyciela ucznia ze specyficznych trudnościach w uczeniu się.
- Podejścia wykorzystujące nowe technologie.
- Organizacja pracy i przestrzeni w gabinecie terapeuty pedagogicznego.

Metody pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06	Zna założenia teoretyczne prowadzenia zajęć z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki.
2	K_W08	Zna współcześnie stosowane metody postępowania z uczniem z trudnościami w uczeniu się matematyki.
3	K_W08	Ma wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań w procesie terapeutycznym.
		Umiejętności
4	K_U03	Potrafi dokonać obserwacji w trakcie wykonywania zadań matematycznych w celu wskazania przyczyny trudności ucznia.
5	K_U05 E.2K.U2	Potrafi analizować i stosować wybrane metod terapii ucznia z trudnościami w uczeniu się matematyki.
	K_U05	Potrafi dobrać metodę i pomoce dydaktyczne do prowadzonej działalności terapeutycznej podejmowanej w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki.
6	K_U05	Potrafi ocenić przydatność wybranych metod i „dobrych praktyk” do realizacji działań terapeutycznych podejmowanych w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki.
7	K_U05	Potrafi opracować scenariusz do kształtowania i rozwijania określonej umiejętności matematycznej.
		Kompetencje społeczne
8	K_K03b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje działania pedagogiczne.
9	K_K03d	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Poznanie wybranych metod wykorzystywanych w pracy terapeutycznej z uczniem z trudnościami w uczeniu się matematyki.
- Omówienie postępowania terapeutycznego w pierwszym etapie terapii - do czasu osiągnięcia dojrzałości szkolnej.
- Zapoznanie praktyczne z technikami, ćwiczeniami i pomocami dydaktycznymi:
 - metody konstruowania gier ściganeek, opowiadań, z rozbudowanym wątkiem matematycznym i ich wykorzystanie na zajęciach,
 - orientacja przestrzenna, rytmy, liczenie,
 - ustalanie równoliczności zbiorów, klasyfikacja,
 - dodawanie i odejmowanie w zakresie 10,
 - operacyjne rozumowanie w zakresie stałości ilości nieciągłych, układanie konsekwentnych serii,
 - operacyjne rozumowanie w zakresie stałości długości, masy, objętości płynów; waga i ciężar,
 - geometria.
- Charakterystyka postępowania terapeutycznego na drugim etapie terapii – rekonstrukcja systemu wiadomości i umiejętności matematycznych szkolnych w zakresie nauczania początkowego i w klasach IV - VI.
- Zapoznanie praktyczne z technikami, ćwiczeniami i pomocami dydaktycznymi (dodawanie i odejmowanie w zakresie 100; mnożenie i dzielenie; układanie i rozwiązywanie zadań tekstowych; dziesiętny system pozycyjny, kolejność wykonywania działań; algorytmy działań pisemnych, rozumienie pojęcia ułamka).
- Zasady konstruowania scenariusza zajęć terapii pedagogicznej w zakresie matematyki dla dziecka ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki.

Diagnoza umiejętności społecznych dzieci i młodzieży

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna i rozumie objawy nieprawidłowego rozwoju społecznego dzieci.
2	K_W03	Rozumie proces zaburzonego rozwoju społecznego ucznia.
3	K_W04	Zna narzędzia wykorzystywane w diagnostyce sfery emocjonalno-społecznej.
Umiejętności		
4	K_U03	Potrafi dokonać oceny rozwoju społecznego dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
5	K_U05	Posiada umiejętność tworzenia opisu funkcjonowania dziecka w zakresie umiejętności społecznych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K01	Jest gotowy do krytycznej oceny własnych kompetencji w zakresie planowania i realizowania diagnozy umiejętności społecznych dzieci i młodzieży.
7	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za prowadzone działania diagnostyczne i ich skutki.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Określanie możliwości umysłowych dzieci i młodzieży stanowiących bazę dla wychowania społecznego.
- Niepokojące zachowania dzieci i młodzieży będące wskazaniem do rozpoczęcia procesu diagnostycznego umiejętności społecznych.
- Aspekty rozwoju społeczno-emocjonalnego będące przedmiotem diagnozy umiejętności społecznych.
- Sposoby oceny rozwoju społecznego dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.
- Narzędzia diagnostyczne sfery społeczno-emocjonalnej uczniów.
- Tworzenie opisu funkcjonowania dziecka skoncentrowanego na rozwoju i umiejętnościach społeczno-emocjonalnych.

Metody pracy z dzieckiem i z uczniem z zaburzeniami zachowania i emocji

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna i rozumie zasady pracy z dzieckiem i uczniem z zaburzeniami zachowania i emocji.
2	K_W09	Zna założenia wdrażania, prowadzenia, ewaluacji procesu diagnostyczno-terapeutycznego dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
3	K_W09	Zna rodzaje terapii oraz charakteryzuje metody pracy kierowane do dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
		Umiejętności
4	K_U02	Potrafi dokonać analizy zaburzonego rozwoju behawioralnego, emocjonalnego; dokonywać ich oceny, krytycznego wnioskowania, syntezy.
5	K_U03	Potrafi dobrać rodzaj terapii w odniesieniu do dziecka i ucznia lub grupy dzieci o podobnych cechach profilu zaburzenia zachowania i emocji.
6	K_U04	Potrafi zaplanować przebieg terapii, dobierając odpowiednie metody, techniki pracy z dzieckiem i uczniem o zaburzonym rozwoju behawioralnym i emocjonalnym.
7	K_U10	Potrafi w grupie zadaniowej zaprojektować plan terapii dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji oraz podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
		Kompetencje społeczne
8	K_K02b	Jest gotowy do współpracy i aktywnego uczestnictwa w grupie realizującej zadania terapeutyczne.
9	K_K03a	Prezentuje postawę otwartą na trudności i potrzeby dzieci i młodzieży o zaburzonym rozwoju behawioralnym i emocjonalnym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zasady pracy z dzieckiem i uczniem z zaburzeniami zachowania i emocji.
- Organizacja procesu diagnostyczno – terapeutycznego w dwóch środowiskach życia dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.
- Rodzaje, założenia, dobór rodzaju terapii do profilu zaburzenia zachowania i emocji dziecka i ucznia o zaburzonym rozwoju behawioralnym i emocjonalnym.
- Projektowanie terapii: przygotowanie repertuaru metod i technik uwzględniających indywidualne potrzeby rozwojowe dziecka i ucznia oraz trudności wynikające z zaburzeń zachowania i emocji; obraz funkcjonowania środowiska rodzinnego i przedszkolnego/szkolnego a profil cech dziecka i ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji.

Warsztat ortograficzny

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna zasady pracy z uczniem, który ma trudności z prawidłowym zapisem ortograficznym.
2	K_W03 E.1K.W1	Zna obraz kliniczny dysortografii.
Umiejętności		
3	K_U05	Potrafi przygotować scenariusz zajęć do pracy z uczniem, który ma trudności ortograficzne.
4	K_U02	Na podstawie analizy wytworów pracy ucznia potrafi ocenić, w których obszarach uczeń wymaga pomocy.
Kompetencje społeczne		
5	K_K03b	Przyjmuje odpowiedzialność za planowane działania.
6	K_k03d	Planując działania, przestrzega zasady etyki zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Analiza symptomów charakterystycznych dla dysortografii.
- Zasady pracy z uczniem, który ma trudności z poprawnym zapisem ortograficznym.
- Wybrane metody pracy z trudnościami ortograficznymi.

Metody pracy z grupą - TUS

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych	Wiedza
-----	-------------------------------------	--------

	(symbol efektu)	
1	K_W05	Zna i rozumie specjalne potrzeby terapeutyczne dzieci i młodzieży w pracy z grupą podczas treningów umiejętności społecznych.
2	K_W06	Wskazuje koncepcje, strategie, aktywności i programy terapeutycznej pracy z grupą w ramach zajęć TUS.
3	K_W08	Zna metodyczne podstawy prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności społecznych.
		Umiejętności
4	K_U04	Potrafi korzystać z różnorodnych metod podczas pracy grupowej w ramach zajęć TUS.
5	K_U05	Potrafi samodzielnie stworzyć scenariusz warsztatów społecznych.
6	K_U08	Umie komunikować się ze specjalistami w zespole terapeutycznym.
7	K_U11	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne podczas pracy z grupą.
		Kompetencje społeczne
8	K_K01	Jest gotowy do krytycznej oceny własnych kompetencji w zakresie planowania i realizowania treningów umiejętności z grupą.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Strategie wykorzystywane podczas pracy z grupą (tworzenie poleceń, komunikacja, system motywacyjny).
- Pomoce dydaktyczne wykorzystywane podczas treningów.
- Zabawa grupowa jako interwencja psychopedagogiczna – rodzaje i sposoby wykorzystania.
- Aktywności stosowane podczas zajęć grupowych (scenki dramatyczne i sytuacyjne, rozmowy, gry dydaktyczne, prace zespołowe, inscenizacje, filmy modelowe).
- Autorskie programy wykorzystywanych podczas treningów umiejętności społecznych np. *Kolorowy świat emocji* B. Bartczak, *Przyjaciele Zippiego*, *Integracja-empatia-komunikacja*, *Kształtowanie umiejętności prospołecznych małego dziecka. Profilaktyka agresji i zaburzeń zachowania w przedszkolu i przygotowaniu do szkoły* E. McGinnis i A.P. Goldenstein, *Dla wszystkich starczy miejsca pod wielkim dachem nieba* i inne.
- Metody wspomagające trening umiejętności społecznych (sposoby adaptacji do zajęć) np. biblioterapia, dogoterapia, socjoterapia, relaksacja).
- Samodzielne tworzenie scenariuszy warsztatów umiejętności społecznych.

Warsztaty umiejętności społecznych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna pojęcia dotyczące umiejętności społecznych.
2	K_W03	Zna i rozumie społeczne konsekwencje specyficznych trudności w uczeniu się.
3	K_W08	Zna sposoby przeciwdziałania negatywnym skutkom dysleksji.
		Umiejętności

4	K_U03	Potrafi dokonać oceny potrzeb, postaw i zachowań społecznych uczniów z diagnozą specyficznych trudności w uczeniu się.
5	K_U04	Potrafi wykorzystać różnorodne metody terapeutyczne w kształtowaniu umiejętności społecznych.
6	K_U05	Posiada umiejętność projektowania scenariusza zajęć terapeutycznych kształtujących umiejętności społeczne ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Kompetencje społeczne		
7	K_K02b	Jest gotowy do współpracy i aktywnego uczestniczenia w grupie realizującej zadania terapeutyczne.
8	K_K03a	Prezentuje postawę otwartą na trudności i potrzeby dzieci i młodzieży.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcia: inteligencja społeczna, inteligencja emocjonalna, kompetencje społeczne, autoprezentacja, modelowanie zachowania i odniesienie ich do osób ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. - Społeczne konsekwencje specyficznych trudności w uczeniu się. - Zjawisko występowania Syndromu Nieadekwatnych Osiągnięć i jego niepożądane skutki. - Postawy i zachowania społeczne uczniów z diagnozą specyficznych trudności w uczeniu się. - Sposoby przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom specyficznych trudności w uczeniu się takim jak: wycofanie społeczne, frustracja, obniżona samoocena, alienacja rówieśnicza i inne. - Zadania, cele i formy warsztatów umiejętności społecznych jako treningu prowadzonego dla dzieci/uczniów ze specyficznymi trudnościami społecznymi. - Metody terapeutyczne wykorzystywane podczas warsztatów umiejętności społecznych. - Rozpoznawanie potrzeb uczniów i projektowanie scenariuszy zajęć terapeutycznych o określonym celu dla grup warsztatowych oraz podczas zajęć indywidualnych. 		

Terapia trudności wychowawczych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Ma wiedzę dotyczącą procesu komunikacji interpersonalnej.
2	K_W06	Zna wybrane koncepcje i metody dotyczące procesu wychowawczego na poziomie rozszerzonym.
3	K_W04	Zna zasady i sposób obserwacji trudnego zachowania.
Umiejętności		
4	K_U02	Potrafi analizować i interpretować problemy wychowawcze w trakcie procesu edukacji i terapii.
5	K_U04	Potrafi projektować rozwiązanie trudnej sytuacji wychowawczej, popierając je rozbudowaną argumentacją i odwołując się do wybranego poglądu autora.
6	K_U03	Potrafi zaobserwować wybrane zachowanie trudne i zastosować

		odpowiedni algorytm.
		Kompetencje społeczne
7	K_K01	Potrafi dokonać oceny własnego sposobu komunikowania się w sytuacji trudnej.
8	K_K03c	Ma świadomość stosowania zasady etyki podczas rozwiązywania trudnych sytuacji w relacji Dorosły-Dziecko; Dorosły-Dorosły.
9	K_K03b	Ma świadomość konieczności zachowania się w sposób profesjonalny, zwracając szczególną uwagę na własną komunikację, w trakcie realizacji działań edukacyjnych i terapeutycznych.
	K_K01 E.2K.K2.	W sposób profesjonalny, zachowując się zgodnie z zasadami kultury, potrafi rozwiązywać konflikty rówieśnicze.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zasady sporządzania kontraktu.
- Komunikacja i pułapki porozumiewania się. Blokady komunikacji.
- Uczucia/Emocje – jak radzić sobie z emocjami ucznia/rodzica.
- Rodzaje granic i ich znaczenie w wychowywaniu. Wyznaczanie granic i wprowadzanie zasad postępowania.
- Analiza „klasowego tańca nieskutecznej komunikacji”. Metody powstrzymania „wejścia na parkiet”.
- Rozwiązywanie problemów wychowawczych podczas zajęć z uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (Dorosły-Dziecko).
- Komunikat „Ja”. Aktywne słuchanie.
- Zachęcanie do współpracy i samodzielności.
- „Wpisywanie” dziecka w role i sposoby uwalniania od narzuconej mu roli.
- Skuteczne wydawanie poleceń.
- Rozumienie pojęć: konsekwencja, kara, przywileje. Stosowanie nagród i kar. Konsekwencje - skuteczność i rodzaje.
- Metoda żetonowa.
- Prowadzenie obserwacji zachowania trudnego.
- Analiza trudnych zachowań, scenariusze nieprawidłowych zachowań, algorytmy postępowania (strategie wyciszania, wygaszania i wzmacniania zachowań).

Problemy młodzieży i osób dorosłych z dysleksją

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06	Zna i rozumie specyfikę funkcjonowania młodzieży i osób dorosłych w trzech sferach: życiu społecznym, zawodowym i prywatnym.
2	K_W06	Zna postawy wobec młodzieży i osób dorosłych ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
3	K_W06	Rozumie znaczenie działań wspierających młodzież i osoby dorosłe z dysleksją.
4	K_W10	Zna narzędzia stosowane w procesie diagnostycznym wobec młodzieży i osoby dorosłej celem określenia problemów z życiu

		społecznym, zawodowym i prywatnym.
		Umiejętności
5	K_U02	Potrafi opisać, na czym polega złożoność problemów w życiu społecznym, zawodowym i prywatnym młodzieży i osób dorosłych z dysleksją.
6	K_U04	Potrafi zaplanować postępowanie diagnostyczne wobec młodzieży i osób dorosłych z dysleksją.
7	K_U04	Potrafi opisać działania wspierające wobec młodzieży i dorosłych osób z dysleksją.
		Kompetencje społeczne
8	K_K03d	Wykazuje się refleksyjnością i odpowiedzialnością w planowaniu działań wspierających wobec dziecka/ucznia.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Specyfika funkcjonowania młodzieży i osób dorosłych z dysleksją w życiu społecznym, zawodowym i prywatnym oraz ich jakość życia. - Postawy wobec młodzieży i dorosłych osób ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. - Omówienie wybranych narzędzi stosowanych w procesie diagnostycznym u młodzieży i dorosłych osób z dysleksją w celu określenia trudności w życiu społecznym, zawodowym i prywatnym. - Działania wspierające osoby ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w okresie adolescencji i dorosłości. - Młodzież i osoby dorosłe z dysleksją – ujęcie retrospektywne. 		

MODUŁ: PRZYGOTOWANIE DIAGNOSTYCZNO-METODYCZNE

Obserwacja w pracy terapeuty pedagogicznego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04	Zna i rozumie znaczenie obserwacji jako podstawowej i najczęściej stosowanej metody w procesie diagnozowania dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności i ucznia ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu.
2	K_W05	Zna i rozumie rolę obserwatora i jego cechy oraz cechy, rodzaje i etapy obserwacji.
3	K_W10	Zna różne techniki obserwacyjne oraz rozumie pojęcie przedmiotu obserwacji i znaczenie gruntownej wiedzy o przedmiocie obserwacji dla interpretacji wyników diagnozy i planowania terapii.
4	K_W10	Rozumie znaczenie kategorii, kryteriów i wskaźników w schedule obserwacji.

		Umiejętności
5	K_U2	Potrafi sformułować przedmiot obserwacji, podmiot, dokonać doboru właściwej wiedzy o przedmiocie obserwacji, określić cele, problemy obserwacji.
6	K_U3	Potrafi określić znaczenie obserwacji w diagnozie, analizuje każdy etap obserwacji .
7	K_U4	Potrafi zaplanować obserwację dla wybranego podmiotu według poznanego schematu.
8	K_U7	Projektuje i przeprowadza wybrany rodzaj obserwacji dla indywidualnego podmiotu i przedmiotu obserwacji, formułując cele, problemy, kategorie, kryteria i wskaźniki.
		Kompetencje społeczne
9	K_K01	Wykazuje gotowość do krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności.
10	K_K03c	Jest gotowy do pełnienia roli etycznego i obiektywnego obserwatora.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza obserwacji jako metody poznawania ucznia, a w szczególności ucznia z grupy ryzyka specyficznych trudności i ucznia ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu; rodzaje, cechy, funkcje obserwacji. - Poznanie charakterystycznych cech obserwatora. - Analiza poszczególnych aspektów obserwacji: temat, podmiot, przedmiot, cele, problemy, kategorie, kryteria, wskaźniki. - Analiza pytań, jakie stawia sobie obserwator przed i w trakcie obserwacji ucznia. - Charakterystyka arkuszy obserwacji; celowość, planowość, selektywność, dokładność, braki i błędy w obserwacji. Konstruowanie indywidualnego projektu obserwacji wg poznanego schematu do obranego podmiotu, przedmiotu obserwacji. - Monitorowanie i weryfikacja indywidualnych projektów obserwacji. - Zasady interpretacji przeprowadzonej obserwacji. 		

Przygotowanie ucznia do nauki czytania i pisania		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna i rozumie pojęcie czytania jako procesu komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłócenia, zna funkcje oceny umiejętności czytania i pisania, rodzaje tekstów do czytania i pisania, usprawnianie umiejętności czytania i pisania.
2	K_W04	Opisuje i wyjaśnia intelektualny proces opanowania umiejętności czytania i pisania.
3	K_W04	Zna i rozumie przebiegu procesu czytania, rozumie różnorodne

		uwarunkowania tych procesów w strukturze poznawczej, psychomotorycznej, sensorycznej, semantycznej, krytyczno-twórcze, grafomotorycznej, motywacyjnej, słownikowo-pojęciowej.
4	K_W08	Zna strategie i etapy kształtowania umiejętności czytania i pisania oraz alternatywne metody nabywania tych umiejętności.
		Umiejętności
5	K_U2	Potrafi zastosować wiedzę teoretyczną z zakresu czytania i pisania w projektach metodycznych i korekcyjnych.
6	K_U4	Potrafi określić i rozróżnić prawidłowe czytanie i pisanie od błędnego.
7	K_U11	Potrafi przygotować projekt ćwiczeń kształtujących oraz diagnozujących gotowość do nauki czytania i pisania .
8	K_U11	Potrafi przygotować projekt ćwiczeń kształtujących oraz diagnozujących umiejętność czytania i pisania w trzech jego wymiarach: technicznym, semantycznym, krytyczno-twórczym.
		Kompetencje społeczne
9	K_K01	Wykazuje gotowość do dyskusji o złożoności procesu czytania i pisania i potrafi łączyć wiedzę w indywidualnych projektach.
10	K_K03d	Prezentuje postawę gotowości do zauważania indywidualnych możliwości dziecka w zakresie czytania i pisania oraz poszukuje optymalnych rozwiązań w zakresie alternatywnych i efektywnych metod nauki czytania i pisania.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wieloaspektowość procesu czytania i pisania, psychofizjologiczne i lingwistyczne podstawy czytania i pisania.
- Definicje czytania i pisania, czynniki warunkujące efektywność procesu czytania i pisania.
- Gotowość do nauki czytania i pisania: aspekty psychomotoryczny, słownikowo- pojęciowy, emocjonalno-motywacyjny.
- Stadium wstępne i stadium kluczowe w nauce czytania i pisania.
- Umiejętność czytania i jej aspekty: techniczny, semantyczny, krytyczno-twórczy.
- Pomiar gotowości do nauki czytania i pisania, analiza narzędzi pomiaru, Konstruowanie narzędzi do pomiaru gotowości do nauki czytania i pisania.
- Pomiar poziomu umiejętności czytania, według takich kryteriów jak: technika czytania, tempo, biegłość, płynność, pomiar czytania ze zrozumieniem oraz krytyczno-twórczego czytania.
- Powstawanie litery w złożonym procesie neurofizjologicznym i metodycznym.
- Algorytm wprowadzania liter zgodnie z metodą czytania: analityczno-syntetyczno-fonetyczno- wyrazowo-głoskowo-sylabową.
- Etapy umiejętności pisania.
- Ćwiczenia doskonalące umiejętność czytania i pisania.
- Błędy w czytaniu i pisaniu.

Diagnoza dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	W pogłębionym stopniu zna proces rozwoju dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
2	K_W04 E.2K.W1.	Zna na poziomie poszerzonym specyfikę diagnozy pedagogicznej dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i rozumie jej implikacje praktyczne dla nauki i terapii.
	K_W04 E.2K.W2	Zna wybrane narzędzia diagnostyczne do diagnozy pedagogicznej przeprowadzanej w przedszkolu wobec dziecka z grupy ryzyka.
	K_W11 E.2K.W1	Zna zasady prowadzenia dokumentacji diagnostycznej dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
		Umiejętności
3	K_U04	Rozpoznaje potrzeby oraz możliwości dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i na tej podstawie umie przeprowadzić diagnozę.
4	K_U05 E.2K.U2.	Potrafi wykorzystywać wybrane narzędzia diagnostyczne do diagnozy pedagogicznej przeprowadzanej w przedszkolu.
5	K_U04 E.2K.U1.	Potrafi tworzyć dokumentację diagnostyczną dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się .
		Kompetencje społeczne
6	K_K01	Jest gotowy do krytycznej oceny własnych kompetencji w zakresie planowania i realizowania diagnozy oraz terapii dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Pojęcie „dziecko z grupy ryzyka specyficznych trudności”, symptomy, skala zjawiska.
- Konstruowanie arkusza wywiadu z rodzicem dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
- Obserwacja w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się – arkusz obserwacji.
- Przegląd wybranych narzędzi diagnostycznych:
 - Skala Ryzyka Dysleksji,
 - Skala Ryzyka Dyskalkulii,
 - KORP - Karty Oceny Rozwoju Psychoruchowego,
 - Zeszyt informacji na temat rozwoju dziecka 3-6 lat według A. Niesłuchowskiej,
 - Dynamiczna ocena rozwoju poznawczego dzieci w wieku od 2 do 6 lat Ewy M. Kuleszy.

Edukacja matematyczna metodą M. Montessori

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06	Zna podstawy teoretyczne pedagogiki Montessori.
2	K_W06	Posiada wiedzę na temat rozwijania kompetencji matematycznych w systemie M. Montessori.
4	K_W08	Zna założenia metodyki pracy z wykorzystaniem pomocy Montessori.
Umiejętności		
5	K_U04	Umie zastosować wybrane materiały montessoriańskie w terapii dziecka z trudnościami w uczeniu się matematyki.
6	K_U05	Potrafi zaprojektować działania terapeutyczne wobec ucznia z trudnościami w uczeniu się matematyki opierając się o założenia i zasady pedagogiki Montessori.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań terapeutycznych.
8	K_K03d	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Założenia pedagogiki M. Montessori: analiza podstawowych pojęć.
- Przygotowane otoczenie - aspekt osobowy, materialny, strukturalno-dynamiczny.
- Metodyka pracy z materiałami matematycznymi wykorzystywanymi w edukacji dzieci w systemie M. Montessori.
- Praktyczne wykorzystanie pomocy matematycznych Montessori w pracy terapeuty.

Diagnoza ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania i pisania (szkoła i poradnia)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.2K.W1.	Zna specjalistyczną terminologię dotyczącą przebiegu pedagogicznego postępowania diagnostycznego wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania wykorzystywaną w szkole.
2	K_W01 E1K.W4	Zna specjalistyczną terminologię (w tym prawną) dotyczącą przebiegu pedagogicznego procesu diagnostycznego uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu wykorzystywaną w praktyce poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3	K_W10	Zna metody, techniki i wybrane narzędzia diagnostyczne stosowane

	E.2K.W2	w pedagogicznym postępowaniu diagnostycznym trudności w uczeniu się czytania i pisania w szkole oraz rozumie zasadność ich wyboru.
4	K_W10 E.2K.W2	Zna metody, techniki i wybrane narzędzia diagnostyczne stosowane w procesie diagnostycznym specyficznych trudności w uczeniu się w praktyce poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rozumie zasadność ich wyboru.
	K_W11 E.2K.W1	Zna zasady prowadzenia dokumentacji diagnostycznej ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
		Umiejętności
	K_U01 E.1K.U1	Potrafi różnicować zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się oraz prezentować obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
5	K_U01 E.2K.U1.	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu specyficznych trudności w czytaniu, pisaniu w celu analizy złożonych problemów diagnostycznych oraz wytycza kierunki diagnozy.
6	K_U02	Łączy zdiagnozowane u ucznia dysfunkcje z trudnościami w uczeniu się oraz wyjaśnia występujące zależności.
7	K_U04	Potrafi zaplanować pedagogiczne postępowanie diagnostyczne w szkole wobec ucznia z trudnościami w czytaniu, pisaniu
8	K_U03 E.2K.U2	Potrafi przeprowadzić diagnozę ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykorzystując wybrane narzędzia.
9	K_U03	Opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski do działań terapeutycznych.
	K_U01	Potrafi analizować i interpretować prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się.
	K_U04 E.2K.U1.	tworzyć dokumentację diagnostyczną ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
		Kompetencje społeczne
10	K_K03d E.1K.K1	Wykazuje się refleksyjnością i odpowiedzialnością w planowaniu działań diagnostycznych wobec dziecka/ucznia.
11	K_K03g	Wykazuje gotowość świadomego podejmowania działań nad wzbogacaniem swojego warsztatu diagnostycznego o nowe procedury badawcze.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Kryteria diagnostyczne specyficznych trudności w uczeniu się według ICD-10 oraz DSM-V.
- Wyznaczanie kierunków działań diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się.
- Etapy diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się czytania i pisania.
- Wywiad jako element diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się.
- Diagnoza dysleksji rozwojowej – metod, technik i narzędzi badawczych (wywiad z rodzicami/opiekunami dziecka pod kątem występowania symptomów specyficznych trudności w uczeniu się, obserwacja dziecka podczas przeprowadzania diagnozy, analiza wytworów dziecka pod kątem występowania błędów charakterystycznych dla zaburzeń funkcji percepcyjno-motorycznych, wykorzystywane w diagnozie specyficznych trudności w uczeniu się oraz ich przyczyn próby zawarte w standaryzowanych i niestandaryzowanych narzędziach do diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się).
- Omówienie wybranych narzędzi stosowanych w pedagogicznym postępowaniu

diagnostycznym trudności w czytaniu i pisaniu prowadzonym na terenie szkoły.

- Omówienie stosowanych w praktyce poradni narzędzi do diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się.
- Przebieg działań post-diagnostycznych.

Diagnoza ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki (szkoła i poradnia)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.2K.W1	Zna specjalistyczną terminologię dotyczącą przebiegu pedagogicznego postępowania diagnostycznego wobec uczniów ze specyficznymi trudnościami w liczeniu w praktyce szkolnej.
2	K_W06 E1K.W4	Zna specjalistyczną (w tym prawną) terminologię dotyczącą przebiegu pedagogicznego procesu diagnostycznego wobec uczniów ze specyficznymi trudnościami w liczeniu w praktyce poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3	K_W04	Zna metody i narzędzia diagnostyczne stosowane w pedagogicznym postępowaniu diagnostycznym trudności w uczeniu się matematyki w szkole oraz rozumie zasadność ich wyboru.
4	K_W04 E.2K.W2	Zna metody i wybrane narzędzia diagnostyczne stosowane w procesie diagnostycznym specyficznych trudności w uczeniu się w praktyce poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rozumie zasadność ich wyboru.
	K_W11 E.2K.W1	Zna zasady prowadzenia dokumentacji diagnostycznej ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki.
		Umiejętności
	K_U01 E.1K.U1	potrafi różnicować zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się oraz prezentować obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
5	K_U01 E.2K.U1.	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu specyficznych zaburzeń arytmetycznych w celu analizy złożonych problemów diagnostycznych oraz wytycza kierunki diagnozy.
6	K_U02	Łączy zdiagnozowane u ucznia dysfunkcje z trudnościami w uczeniu się oraz wyjaśnia występujące zależności.
7	K_U04	Potrafi zaplanować pedagogiczne postępowanie diagnostyczne w szkole wobec ucznia z trudnościami w uczeniu się matematyki.
8	K_U03 E.2K.U2	Potrafi przeprowadzić diagnozę ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki wykorzystując wybrane narzędzia.
9	K_U03	Opracowuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski do działań terapeutycznych.
	K_U01 E.1K.U4.	Potrafi analizować i interpretować prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się.
	K_U04	tworzyć dokumentację diagnostyczną ucznia ze specyficznymi

	E.2K.U1.	trudnościami w uczeniu się.
		Kompetencje społeczne
10	K_K03d E.1K.K1	Wykazuje się refleksyjnością i odpowiedzialnością w planowaniu działań diagnostycznych wobec dziecka/ucznia.
11	K_K03g	Wykazuje gotowość świadomego podejmowania działań nad wzbogacaniem swojego warsztatu diagnostycznego o nowe procedury badawcze.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Kryteria diagnostyczne specyficznych trudności w uczeniu się matematyki według ICD-10 oraz DSM-V. - Diagnoza dziecięcego liczenia, operacyjnego rozumowania, klasyfikacja, orientacja przestrzenna. - Założenia metodologiczne diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się matematyki (szkoła/poradnia). - Wywiad jako element diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się matematyki. - Omówienie wybranych narzędzi stosowanych w pedagogicznym postępowaniu diagnostycznym trudności w uczeniu się matematyki prowadzonym na terenie szkoły. - Diagnoza specyficznych zaburzeń umiejętności arytmetycznych (SZUA) za pomocą wystandaryzowanych i niewystandaryzowanych narzędzi diagnostycznych na terenie poradni psychologiczno-pedagogicznej. - Przebieg działań post-diagnostycznych. 		

Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych (szkoła i poradnia)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Zna pojęcia dotyczące działań korekcyjno-kompensacyjnych jako jednego z teoretyczno-praktycznych aspektów zainteresowań pedagogiki specjalnej.
2	K_W03	Posiada wiedzę o konsekwencjach dysfunkcji w sferze percepcyjno-motorycznej, poznawczej i emocjonalno-społecznej dziecka/ucznia oraz rozumie wynikające z nich specjalne potrzeby edukacyjne i terapeutyczne.
3	K_W06 E.1K.W3.	Zna i rozumie psychologiczno-pedagogiczne uwarunkowania skuteczności działań terapeutycznych podejmowanych w ramach zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
4	K_W09 E.2K.W2.	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy programowania działań terapeutycznych w ramach zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
Umiejętności		
5	K_U02	Potrafi łączyć objawy zaburzeń w czytaniu i pisaniu z deficytami funkcji percepcyjno-motorycznych oraz zaburzeniami ich integracji oraz potrafi łączyć objawy specyficznych trudności w uczeniu się matematyki z określoną teorią i postępowaniem terapeutycznym.

6	K_U04	Potrafi wyznaczać kierunki oddziaływań terapeutycznych na podstawie dokonanej analizy wyników diagnozy.
7	K_U05	Potrafi opracować program zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dziecka/ucznia z trudnościami w uczeniu się (w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz dokonać jego ewaluacji.
8	K_U05	Potrafi zaprogramować jednostkę metodyczną oraz konstruować scenariusze zajęć i na ich podstawie, przeprowadzać zajęcia.
Kompetencje społeczne		
9	K_K02b	Wykazuje gotowość do aktywnego uczestnictwa w realizacji indywidualnych i zespołowych działań specjalistów.
10	K_K03b	Wykazuje gotowość do podjęcia odpowiedzialności za działania związane z prowadzeniem zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
11	K_K03d	Wykazuje się refleksyjnością i odpowiedzialnością w planowaniu działań terapeutycznych ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania dziecka/ucznia.
	E.1K.K2.	wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w świetle prawa. - Definicje i terminy związane z prowadzeniem zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. - Cele oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych, zadania terapeuty pedagogicznego. - Czynniki warunkujące efektywność terapii. - Analiza poszczególnych aspektów postępowania terapeutycznego i ich znaczenie dla efektów terapii. - Etapy pracy korekcyjno-kompensacyjnej oraz zasady terapii. - Rozpoznawanie objawów zaburzeń funkcji percepcyjno-motorycznych na podstawie analizy wyników diagnozy oraz wytworów dziecka. - Zasady opracowywania programów zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu na podstawie wyników diagnozy. - Zasady opracowywania indywidualnych i grupowych scenariuszy zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu zgodnych z założeniami programu terapii. - Programowanie jednostki metodycznej - konstruowania scenariuszy zajęć. 		

Konstruowanie programów i planów korekcyjno-kompensacyjnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1K.W3.	Zna i rozumie psychologiczno-pedagogiczne uwarunkowania skuteczności podejmowanych działań terapeutycznych w ramach zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
2	K_W09	Zna budowę planów i programów korekcyjno-kompensacyjnych.
3	K_W08 E.2K.W3.	Zna sposoby konstruowania i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych.

		Umiejętności
4	K_U05 E.2K.U3	Potrafi konstruować indywidualne i grupowe plany i programy korekcyjno-kompensacyjne.
5	K_U05 E.2K.U3	Potrafi ewaluować indywidualne i grupowe plany i programy korekcyjno-kompensacyjne.
		Kompetencje społeczne
6	K_K02b	Wykazuje gotowość do aktywnego uczestnictwa w realizacji indywidualnych i zespołowych działań specjalistów.
7	K_K03b	Wykazuje gotowość do podjęcia odpowiedzialności za działania związane z prowadzeniem zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Plany i programy korekcyjno-kompensacyjnych w świetle prawa. - Definicje i terminy związane z konstrukcją i ewaluacją planów i programów korekcyjno-kompensacyjnych. - Zasady budowania planów i programów korekcyjno-kompensacyjnych. - Konstruowanie planów i programów korekcyjno-kompensacyjnych jako jedno z zadań terapeuty pedagogicznego. - Ewaluacja indywidualnych i grupowych planów i programów korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu. 		

PRAKTYKI

Praktyka asystencko-pedagogiczna w przedszkolu (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3K.W1.	Zna strukturę organizacyjną, cele, zadania oraz podstawę prawną funkcjonowania przedszkola.
2	E.3K.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i poza nim.
3	K_W09	Ma wiedzę o modelu współpracy nauczycieli i specjalistów i prowadzonej przez nich dokumentacji.
4	K_W06	W pogłębionym stopniu zna wykorzystywane w praktyce koncepcje diagnozy i terapii dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności.
5	K_W03 E.3K.W2	W pogłębionym stopniu zna specyfikę funkcjonowania dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności oraz rozumie wynikającą z tego potrzebę wsparcia w placówkach edukacyjnych.
6	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy zajęć terapeutycznych organizowanych dla dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w przedszkolu.
		Umiejętności
7	K_U02	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu terapii

		pedagogicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności.
8	K_U04	Potrafi ocenić przydatność typowych metod i procedur do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności wychowawczej, edukacyjnej, diagnostycznej i terapeutycznej prowadzonej w przedszkolach.
9	K_U05	W charakterze asystenta potrafi prowadzić zajęcia terapeutyczne z zakresu terapii pedagogicznej.
Kompetencje społeczne		
10	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
11	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje działania diagnostyczne, pedagogiczno-terapeutyczne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania przedszkola, szczególnie z jego strukturą organizacyjną, zadaniami wynikającymi z działań diagnostyczno-terapeutycznych oraz sposobami ich realizacji. – Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka/ucznia, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów i prowadzonej przez nich dokumentacji. – Poznanie metod i narzędzi diagnozy dzieci wykorzystywanych w praktyce pedagogicznej. – Zapoznanie z rodzajami dokumentów wydawanych dzieciom przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. – Obserwacja diagnozy dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się prowadzonej na terenie przedszkola. W trakcie obserwacji student powinien poznać organizację, przebieg działań diagnostycznych oraz sposób ich dokumentowania. – Dokonanie analizy dokumentów dotyczących określonego dziecka/ucznia. Szczególnie koncentrowanie się na anamnezie osobniczej i rodzinnej oraz diagnozie, a następnie sporządzenie anonimowego opisu funkcjonowania dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności. – Dokonywanie klasyfikacji symptomów zaburzeń określonego dziecka/ucznia, ich rodzaju, stopnia i zakresu; ustalanie źródła i złożoności problemu. – Poznanie form działań terapeutycznych w zależności od rozpoznanych potrzeb dzieci, organizowanych w ramach zajęć specjalistycznych z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. – Obserwacja zajęć terapeutycznych (w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych) dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności. Poznanie organizacji pracy terapeutycznej oraz przebiegu procesu terapii. – Asystowanie terapeutce pedagogicznemu w przygotowaniu i prowadzeniu zajęć z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. – Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych zajęć i zajęć „asystowanych” - ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk. 		

Praktyka asystencko-pedagogiczna w szkole (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3K.W1.	Zna strukturę organizacyjną, cele, zadania, podstawy prawne funkcjonowania szkoły.
2	K_W07 E.3K.W2.	Zna organizację, statut i plan pracy przedszkola oraz program wychowawczo-profilaktyczny.
3	K_W07 E.3K.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.
4	K_W09	Ma wiedzę o modelu współpracy członków zespołu diagnostyczno-terapeutycznego i prowadzonej przez nich dokumentacji.
5	K_W06	Zna wykorzystywane w praktyce koncepcje diagnozy i terapii dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami szkolnymi.
6	K_W03	Zna specyfikę funkcjonowania dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami szkolnymi oraz rozumie wynikającą z tego potrzebę wsparcia w placówkach edukacyjnych.
7	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy zajęć terapeutycznych organizowanych dla dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w szkole.
		Umiejętności
8	K_U02	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu terapii pedagogicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami szkolnymi.
9	K_U02 E.3K.U1.	potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi lub uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia.
10	K_U04	Potrafi ocenić przydatność typowych metod i procedur do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności wychowawczej, edukacyjnej, diagnostycznej i terapeutycznej prowadzonej w szkołach.
11	K_U05	W charakterze asystenta potrafi prowadzić zajęcia terapeutyczne z zakresu terapii pedagogicznej.
12	K_U02 E.3K.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji podejmowanych działań (w tym opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych) przez nauczycieli-specjalistów terapii pedagogicznej.
		Kompetencje społeczne
13	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
14	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania szkoły, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami wynikającymi z działań diagnostyczno-terapeutycznych oraz sposobami ich realizacji.
- Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu diagnostyczno-terapeutycznego wspierającego rozwój ucznia, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów i prowadzonej przez nich dokumentacji.
- Poznanie metod i narzędzi pedagogicznej diagnozy dzieci i młodzieży wykorzystywanych w praktyce pedagogicznej.
- Zapoznanie z rodzajami dokumentów wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Obserwacja diagnozy dziecka z grupy ryzyka/ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się prowadzonej na terenie szkoły. W trakcie obserwacji student powinien poznać organizację, przebieg działań diagnostycznych oraz sposób ich dokumentowania.
- Dokonanie analizy dokumentów dotyczących określonego dziecka/ucznia. Szczególnie koncentrowanie się na anamnezie osobniczej i rodzinnej oraz diagnozie, a następnie sporządzenie anonimowego opisu funkcjonowania dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności/ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Dokonywanie klasyfikacji symptomów zaburzeń określonego dziecka/ucznia, ich rodzaju, stopnia i zakresu; ustalanie źródła i złożoności problemu.
- Interpretacja wpływu na osiągnięcia szkolne (powodzenia i niepowodzenia) specyfiki funkcjonowania dziecka/ucznia związanej z jego dysfunkcjami lub szczególnymi uzdolnieniami.
- Poznanie form działań terapeutycznych w zależności od rozpoznanych potrzeb dzieci i młodzieży, organizowanych w ramach zajęć specjalistycznych z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Pod kontrolą opiekuna praktyk przeprowadzenie częściowej diagnozy (w tym wywiadu z rodzicami) dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności /ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, interpretowanie wyników, projektowanie działań terapeutycznych.
- Obserwacja zajęć terapeutycznych (w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych) dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności/ ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Poznanie organizacji pracy terapeutycznej oraz przebiegu procesu terapii.
- Asystowanie terapeutce pedagogicznemu w przygotowaniu i prowadzeniu zajęć z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych i „asystowanych” zajęć - ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk.

**Praktyka asystencko-pedagogiczna
w poradni psychologiczno-pedagogicznej (20 godz.)**

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3K.W1.	Zna strukturę organizacyjną, cele, zadania i podstawy prawne funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznej.
2	K_W07 E.3K.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom na terenie poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3	K_W09	Ma wiedzę o modelu współpracy członków zespołu diagnostyczno-terapeutycznego i prowadzonej przez nich dokumentacji.
4	K_W06	W pogłębionym stopniu zna wykorzystywane w praktyce koncepcje diagnozy i terapii dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami szkolnymi.
5	K_W03	W pogłębionym stopniu zna specyfikę funkcjonowania dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami szkolnymi oraz rozumie wynikającą z tego potrzebę wsparcia w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.
6	K_W08	Zna merytoryczne i metodyczne podstawy zajęć terapeutycznych organizowanych dla dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w poradni psychologiczno-pedagogicznej.
		Umiejętności
7	K_U02	Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu terapii pedagogicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami szkolnymi.
8	K_U04	Potrafi ocenić przydatność typowych metod i procedur do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności wychowawczej, edukacyjnej, diagnostycznej i terapeutycznej prowadzonej w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.
9	K_U05 E.3K.U4.	W charakterze asystenta potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia terapeutyczne z zakresu terapii pedagogicznej pod nadzorem opiekuna praktyk.
		Kompetencje społeczne
10	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
11	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i wykonuje działania diagnostyczne, pedagogiczno-terapeutyczne.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznej, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, zadaniami wynikającymi z działań diagnostyczno-terapeutycznych oraz sposobami ich realizacji.
- Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu diagnostyczno-terapeutycznego wspierającego rozwój ucznia, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów

i prowadzonej przez nich dokumentacji.

- Poznanie metod i narzędzi pedagogicznej diagnozy dzieci i młodzieży wykorzystywanych w praktyce pedagogicznej.
- Zapoznanie z rodzajami dokumentów wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Obserwacja diagnozy dziecka z grupy ryzyka/ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się prowadzonej w poradni psychologiczno-pedagogicznej. W trakcie obserwacji student powinien poznać organizację, przebieg działań diagnostycznych oraz sposób ich dokumentowania.
- Dokonanie analizy dokumentów dotyczących określonego dziecka/ucznia. Szczególnie koncentrowanie się na anamnezie osobniczej i rodzinnej oraz diagnozie, a następnie sporządzenie anonimowego opisu funkcjonowania dziecka z grupy ryzyka specyficznymi trudnościami/ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Dokonywanie klasyfikacji symptomów zaburzeń określonego dziecka/ucznia, ich rodzaju, stopnia i zakresu; ustalanie źródła i złożoności problemu.
- Interpretacja wpływu na osiągnięcia szkolne (powodzenia i niepowodzenia) specyfiki funkcjonowania dziecka/ucznia związanej z jego dysfunkcjami lub szczególnymi uzdolnieniami.
- Poznanie form działań terapeutycznych w zależności od rozpoznanych potrzeb dzieci i młodzieży, organizowanych w ramach zajęć specjalistycznych z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Pod kontrolą opiekuna praktyk przeprowadzenie częściowej diagnozy (w tym wywiadu z rodzicami) dziecka z grupy ryzyka specyficznymi trudnościami /ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, interpretowanie wyników, projektowanie działań terapeutycznych.
- Obserwacja zajęć terapeutycznych (w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych) dziecka z grupy ryzyka specyficznymi trudnościami/ ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Poznanie organizacji pracy terapeutycznej oraz przebiegu procesu terapii.
- Asystowanie terapeutce pedagogicznemu w przygotowaniu i prowadzeniu zajęć z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej praktyki, w tym obserwowanych i „asystowanych” zajęć - ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych zamieszczonych w dzienniku praktyk.

Praktyka pedagogiczna, dyplomowa w przedszkolu (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	W pogłębionym stopniu zna i rozumie merytoryczne i metodyczne podstawy zajęć terapeutycznych organizowanych dla dzieci z grupy ryzyka specyficznymi trudnościami, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w przedszkolu.
2	K_W09	Zna założenia profilaktyczne i diagnostyczno-terapeutyczne działań prowadzonych w placówce edukacyjnej i psychologiczno-pedagogicznej.
3	K_W08	Ma poszerzoną wiedzę o dokumentacji formalnej prowadzonej przez

		nauczyciela terapii pedagogicznej, w tym nauczyciela zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
4	K_W08	W pogłębionym stopniu zna i rozumie działania nauczyciela specjalisty terapii pedagogicznej o charakterze profilaktycznym, diagnostycznym, konsultacyjnym i terapeutycznym.
		Umiejętności
5	K_U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych, diagnostycznych i terapeutycznych dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności .
6	K_U02 E.3K.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia z uczniami.
7	K_U04	Potrafi ocenić przydatność praktyk do nabywania kompetencji zawodowych nauczyciela terapii pedagogicznej, w tym kompetencji w zakresie prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
8	K_U05	Na podstawie wyników diagnozy potrafi opracować pedagogiczną część opinii /orzeczenia wraz z zaleceniami oraz opracować plan/program terapii dla określonego dziecka lub grupy dzieci ze specyficznymi trudnościami szkolnymi.
9	K_U05	Potrafi zaprojektować zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.
10	K_U05 E.3K.U4.	Potrafi samodzielnie prowadzić zajęcia terapeutyczne z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.
		Kompetencje społeczne
11	K_02c	Świadomie podejmuje zobowiązania społeczne związane z zawodem terapeuty pedagogicznego.
12	K_K3a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby dzieci i młodzieży ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
13	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczno-terapeutyczne.
14	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej
15	K-K03f	Jest przekonany o trafności wyboru zawodu nauczyciela terapii pedagogicznej i jest gotowy do podtrzymywania etosu zawodowego
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą działań profilaktycznych i diagnostycznych i terapeutycznych prowadzonych w placówkach edukacyjnych (przedszkole). - Analiza dokumentacji formalnej prowadzonej przez nauczyciela terapii pedagogicznej w placówkach edukacyjnych, w tym dokumentacji zespołów korekcyjno-kompensacyjnych. - Uczestniczenie (w charakterze obserwatora) w pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka/ucznia w przedszkolu. - Przeprowadzenie rozszerzonej diagnozy, w tym analizy dostępnych dokumentów osobistych wybranego dziecka. - Interpretowanie wyników diagnozy wybranego dziecka/ucznia i na ich podstawie: <ul style="list-style-type: none"> a) opracowanie pedagogicznej części opinii, b) opracowanie planu/programu terapii dla określonego dziecka lub grupy dzieci, c) zaprojektowanie zajęć specjalistycznych korekcyjno-kompensacyjnych. 		

- Samodzielne prowadzenie zajęć terapeutycznych z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Prowadzenie dokumentacji praktyki.

Praktyka pedagogiczna, dyplomowa w szkole (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	W pogłębionym stopniu zna i rozumie merytoryczne i metodyczne podstawy zajęć terapeutycznych organizowanych dla dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w szkole.
2	K_W09	Zna założenia profilaktyczne i diagnostyczno-terapeutyczne działań prowadzonych w placówce edukacyjnej.
3	K_W08	Ma poszerzoną wiedzę o dokumentacji formalnej prowadzonej przez nauczyciela specjalisty terapii pedagogicznej.
4	K_W08	W pogłębionym stopniu zna i rozumie działania nauczyciela specjalisty terapii pedagogicznej o charakterze profilaktycznym, diagnostycznym, konsultacyjnym i terapeutycznym.
Umiejętności		
5	K_U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych, diagnostycznych i terapeutycznych dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu.
6	K_U04	Potrafi ocenić przydatność praktyk do nabywania kompetencji zawodowych nauczyciela terapii pedagogicznej, w tym kompetencji w zakresie prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
7	K_U05	Na podstawie wyników diagnozy potrafi opracować pedagogiczną część opinii wraz z zaleceniami oraz opracować plan/program terapii dla określonego dziecka lub grupy dzieci i młodzieży z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami szkolnymi.
8	K_U05	Potrafi zaprojektować zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.
9	K_U05 E.3K.U4.	Potrafi samodzielnie zaplanować i poprowadzić zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.
Kompetencje społeczne		
10	K_02c	Świadomie podejmuje zobowiązania społeczne związane z zawodem terapeuty pedagogicznego.
11	K_K3a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby dzieci i młodzieży ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
12	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczno-terapeutyczne.

13	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
14	K-K03f	Jest przekonany o trafności wyboru zawodu nauczyciela terapii pedagogicznej i jest gotowy do podtrzymywania etosu zawodowego.
15	K_K01 E.3K.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz innymi nauczycielami - specjalistami terapii pedagogicznej, w celu poszerzania swojej wiedzy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą działań profilaktycznych i diagnostycznych i terapeutycznych prowadzonych w szkole.
- Analiza dokumentacji formalnej prowadzonej przez nauczyciela terapii pedagogicznej w placówkach edukacyjnych (szkoła), w tym dokumentacji zespołów korekcyjno-kompensacyjnych.
- Uczestniczenie (w charakterze obserwatora) w pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka/ucznia w szkole.
- Przeprowadzenie rozszerzonej diagnozy, w tym analizy dostępnych dokumentów osobistych wybranego dziecka/ucznia.
- Interpretowanie wyników diagnozy wybranego dziecka/ucznia i na ich podstawie:
 - a) opracowanie pedagogicznej części opinii wraz z zaleceniami,
 - b) opracowanie planu/programu terapii dla określonego dziecka lub grupy dzieci i młodzieży,
 - c) zaprojektowanie zajęć specjalistycznych korekcyjno-kompensacyjnych.
- Samodzielne prowadzenie zajęć terapeutycznych z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Prowadzenie dokumentacji praktyki.

Praktyka pedagogiczna, dyplomowa w poradni psychologiczno-pedagogicznej (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	W pogłębionym stopniu zna i rozumie merytoryczne i metodyczne podstawy zajęć terapeutycznych organizowanych dla dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w poradni psychologiczno-pedagogicznej.
2	K_W09	Zna założenia profilaktyczne i diagnostyczno-terapeutyczne działań prowadzonych w placówce edukacyjnej i psychologiczno-pedagogicznej.
3	K_W08	Ma poszerzoną wiedzę o dokumentacji formalnej prowadzonej przez nauczyciela specjalistę terapii pedagogicznej.
4	K_W08	W pogłębionym stopniu zna i rozumie działania nauczyciela specjalisty terapii pedagogicznej o charakterze profilaktycznym, diagnostycznym, konsultacyjnym i terapeutycznym.
		Umiejętności
5	K_U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki

		specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych, edukacyjnych, diagnostycznych i terapeutycznych dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu.
6	K_U04	Potrafi ocenić przydatność praktyk do nabywania kompetencji zawodowych nauczyciela terapii pedagogicznej, w tym kompetencji w zakresie prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
7	K_U05	Na podstawie wyników diagnozy potrafi opracować pedagogiczną część opinii wraz z zaleceniami oraz opracować plan/program terapii dla określonego dziecka lub grupy dzieci i młodzieży z grupy ryzyka specyficznych trudności i uczniów ze specyficznymi trudnościami szkolnymi.
8	K_U05	Potrafi zaprojektować zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.
9	K_U05 E.3K.U4.	Potrafi samodzielnie zaplanować i prowadzić zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.
10	K_U02 E.3K.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.
Kompetencje społeczne		
11	K_02c	Świadomie podejmuje zobowiązania społeczne związane z zawodem terapeuty pedagogicznego.
12	K_K3a	Prezentuje postawę otwartą na potrzeby dzieci i młodzieży ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
13	K_K03d	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczno-terapeutyczne.
14	K_K03c	Przestrzega zasad etyki zawodowej.
15	K-K03f	Jest przekonany o trafności wyboru zawodu nauczyciela terapii pedagogicznej i jest gotowy do podtrzymywania etosu zawodowego.
16	K_K01 E.3K.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz innymi nauczycielami oraz specjalistami w celu poszerzania swojej wiedzy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą działań profilaktycznych i diagnostycznych i terapeutycznych prowadzonych w poradni psychologiczno-pedagogicznej. - Analiza dokumentacji formalnej prowadzonej przez nauczyciela terapii pedagogicznej w poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym dokumentacji zespołów korekcyjno-kompensacyjnych. - Uczestniczenie (w charakterze obserwatora) w pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka/ucznia w poradni psychologiczno-pedagogicznej. - Przeprowadzenie rozszerzonej diagnozy, w tym analizy dostępnych dokumentów osobistych wybranego dziecka/ucznia. - Interpretowanie wyników diagnozy wybranego dziecka/ucznia i na ich podstawie: <ul style="list-style-type: none"> a) opracowanie pedagogicznej części opinii wraz z zaleceniami, b) opracowanie planu/programu terapii dla określonego dziecka lub grupy dzieci i młodzieży, c) zaprojektowanie zajęć specjalistycznych korekcyjno-kompensacyjnych. 		

- Samodzielne prowadzenie zajęć terapeutycznych z zakresu terapii pedagogicznej, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Prowadzenie dokumentacji praktyki.

3.9.8. TYFLOPEDGOGIKA

MODUŁ: PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE W RAMACH SPECJALNOŚCI

Tyflopedagogika		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.1T.W3.	Zna w pogłębionym stopniu koncepcje, cele, zadania tyflopedagogiki oraz aktualne problemy tyflopedagogiki, w tym najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty w edukacji i rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących w różnym wieku.
2	K_W06 E.1T.W3.	Zna systemy kształcenia osób z niepełnosprawnością wzroku w Polsce i innych państwach
3	K_W01 E.1T.W3.	Zna i rozumie terminologię z zakresu tyflopedagogiki zorientowaną na zastosowania praktyczne w działalności rehabilitacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej.
4	K_W07 E.1T.W3.	Zna w pogłębionym stopniu historię kształcenia osób niewidomych oraz współczesny system kształcenia osób z niepełnosprawnością wzroku.
5	K_W03 E.1T.W3.	Zna i rozumie zagadnienia kompensacji zmysłów we współczesnym podejściu do edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzroku.
6	K_W03 E.1T.W3.	Zna i rozumie potrzeby i możliwości osób niewidomych, słabowidzących oraz ociemniałych w kontekście edukacji, terapii, rehabilitacji i socjalizacji
7	K_W03 E.1T.W3.	Zna i rozumie zagadnienia dostępu do wiedzy i informacji, wychowania, specyfiki uczenia się, rozwoju kompetencji życiowych i kontaktów społecznych osób z niepełnosprawnością wzroku
8	K_W09 E.1T.W11.	Rozumie pedeutologię tyflopedagogiczną, zagadnienia związane z pracą tyflopedagoga – zadania, zakres działalności, wymagane kompetencje, predyspozycje, rolę tyflopedagoga w relacjach z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi, ich rodziną, specjalistami i społeczeństwem, zasady etyczne, utrudnienia w pracy.
Umiejętności		
9	K_U01 E.1T.U3.	Potrafi określać aktualne problemy tyflopedagogiki i identyfikować oraz interpretować problemy osób z niepełnosprawnością wzroku ukazując ich powiązania z różnymi obszarami pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych oraz humanistycznych i medycznych.
10	K_U02 E.1T.U3.	Potrafi analizować dane statystyczne dotyczące populacji osób niewidomych i słabowidzących w Polsce i na świecie, dokonywać ich oceny i interpretacji.
11	K_U02 E.1T.U3.	Potrafi w podstawowym zakresie analizować problemy i możliwości rozwoju zawodowego i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością wzroku, dobierając i analizując właściwie źródła wiedzy.
12	K_U02	Potrafi scharakteryzować systemy kształcenia osób z

	E.1T.U3.	niepełnosprawnością wzroku w Polsce i innych państwach.
13	K_U01 E.1T.U11.	Wyjaśnia rolę tyflop pedagoga w relacjach z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi, ich rodziną, specjalistami i społeczeństwem; określa zasady etyczne w pracy tyflop pedagogów i analizuje utrudnienia w ich pracy.
Kompetencje społeczne		
14	K_K03d E.1T.K2.	Wykazuje gotowość do podejmowania profesjonalnych działań w pracy z osobami niewidomymi i słabowidzącymi w różnym wieku.
15	K_K03a E.1T.K1.	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób niewidomych i słabowidzących.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Tyflop pedagogika w systemie nauk - jej miejsce i powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi.
- Przedmiot i cele, terminologia, tezy oraz koncepcje tyflop pedagogiki.
- Dane statystyczne dotyczące populacji osób niewidomych i słabowidzących w Polsce i na świecie.
- Potrzeby i możliwości osób niewidomych, słabowidzących oraz ociemniałych a edukacja, terapia, rehabilitacja i socjalizacja, rozwój kompetencji życiowych, kontakty społeczne.
- Znaczenie kompensacji we współczesnej edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzroku w obszarach m.in.: komunikacji, pozyskiwania informacji i dostępu do wiedzy oraz specyfiki uczenia się, orientacji i przemieszczania w przestrzeni).
- Historia kształcenia osób niewidomych a współczesne systemy opieki, kształcenia i wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego osób z niepełnosprawnością wzroku w Polsce i na świecie.
- Możliwości rozwoju zawodowego i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością wzroku, doradztwo społeczno-zawodowe, preorientacja społeczno-zawodowa.
- Tyflop pedagog – zadania, zakres działalności, w tym m. in.: współpraca ze środowiskiem, praca opiekuńczo-wychowawcza (formy, zasady, metody, organizacja aktywności w placówce i poza nią).
- Profesjonalizm tyflop pedagoga, wymagane kompetencje, predyspozycje a specyfika pracy z osobami z niepełnosprawnością wzroku w różnym wieku (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy).

Tyflopsychologia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1T.W2.	Zna przedmiot i zadania tyflopsychologii oraz jej miejsce w systemie nauk.
2	K_W03 E.1T.W2.	Rozumie specyficzny charakter procesu rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wzroku oraz główne czynniki ryzyka jego zaburzeń.
3	K_W02 E.1T.W2. E.1T.W10.	Zna i rozumie wybrane psychologiczne koncepcje procesu adaptacji do nabycia niepełnosprawności wzroku w biegu życia.

4	K_W04 E.1T.W2. E.1T.W5.	Zna i rozumie podstawowe założenia diagnostyki tyflopsychologicznej.
Umiejętności		
5	K_U02 E.1T.U2.	Omawia wpływ wrodzonej niepełnosprawności wzroku (niewidzenia, słabowzroczności) na realizację zadań rozwojowych w wybranych fazach życia.
6	K_U01 E.1T.U2.	Potrafi zinterpretować wyniki badań naukowych dotyczących stereotypów i uprzedzeń wobec osób niewidomych i słabowidzących w odniesieniu do poznanych teorii psychologicznych.
7	K_U01 E.1T.U2.	Trafnie różnicuje fakty na temat psychospołecznego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością wzroku i mity obecne w wiedzy potocznej.
8	K_U02 E.1T.U10.	Analizuje sytuację rodziny z dzieckiem oraz osobą dorosłą z niepełnosprawnością wzrokową, określa problemy akceptacji niepełnosprawności, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne, ocenia wpływ zaburzeń wzroku na funkcjonowanie rodziny, analizuje relacje wewnątrzrodzinne, stosuje metody wspierania rodziny, przedstawia sytuację rodziny osób dorosłych z niepełnosprawnością wzrokową.
Kompetencje społeczne		
9	K_K01 E.1T.K2.	Wykazuje gotowość do korzystania z wiedzy tyflopsychologicznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii tyflopsychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.
10	K_K03a E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru tyflopsychologii i prezentuje postawę pozbawioną stereotypów i uprzedzeń wobec osób niewidomych i słabowidzących.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Tyflopsychologia jako subdyscyplina psychologii klinicznej, dziedzina badań naukowych i zastosowań w diagnozie, rehabilitacji i profilaktyce. Modele współpracy tyflopsychologów ze specjalistami i organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością wzroku.
- Psychologiczne aspekty rozwoju osób z wrodzoną niepełnosprawnością wzroku: wpływ niewidzenia i słabowzroczności na realizację zadań rozwojowych przypadających na wiek szkolny i adolescencję, uwarunkowania zaburzeń rozwojowych, blindnessy - etiologia, profilaktyka, terapia; zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wzroku; seksualność dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wzroku; specyfika rozwoju procesów poznawczych u dzieci i adolescentów niewidomych.
- Psychologiczne aspekty rozwoju osób z niepełnosprawnością wzroku nabytą w biegu życia: wpływ całkowitej lub częściowej utraty wzroku na realizację zadań rozwojowych przypadających na kolejne fazy życia (wiek szkolny, adolescencja, dorosłość), jakość życia osób tracących wzrok, proces przystosowania do utraty wzroku według wybranych koncepcji psychologicznych oraz jego uwarunkowania, determinanty procesu radzenia sobie z nabyciem niepełnosprawności wzroku jako zdarzeniem krytycznym, negatywne i pozytywne następstwa utraty wzroku, specyfika stopniowej utraty wzroku. Wsparcie psychologiczne dla osób tracących wzrok.
- Wpływ niepełnosprawności wzroku członka rodziny na relacje wewnątrzrodzinne, sytuację psychologiczną i społeczno-ekonomiczną rodziny, wsparcie psychologiczne i pedagogiczne rodziny.
- Psychospołeczne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością wzroku: stereotypy, mity i

uprzedzenia wobec osób niewidomych i słabowidzących w świetle badań oraz ich społeczne konsekwencje, sposoby zastosowania wiedzy tyflopsychologicznej w rehabilitacji, edukacji, socjalizacji, aktywizacji życiowej osób z niepełnosprawnością wzroku.

- Diagnostyka tyflopsychologiczna: standardy prowadzenia diagnostycznych badań tyflopsychologicznych, problemy i ograniczenia w pomiarze wybranych właściwości, wykorzystanie wyników diagnozy tyflopsychologicznej w pracy nauczyciela uczniów niewidomych i słabowidzących.

Podstawy okulistyki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1T.W1.	Zna i rozumie medyczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzrokową; anatomię i fizjologię narządu wzroku, wady wzroku oraz elementy okulistyki i optometrii.
2	K_W03 E.1T.W1.	Potrafi wymienić i scharakteryzować wady refrakcji i sposoby korekcji oraz wybrane schorzenia układu wzrokowego i schorzenia ogólnoustrojowe, które mogą mieć konsekwencje oczne.
3	K_W01 E.1T.W1. E.1T.W5.	Zna podstawowe parametry diagnozy okulistycznej słabowidzącego oraz wybrane metody i narzędzia diagnozy i terapii stosowane w okulistyce.
4	E.1T.W5.	Rozumie jak wykorzystać diagnozę medyczną na użytek działań rehabilitacyjnych i edukacyjnych.
Umiejętności		
5	K_U01 E.1T.U1.	Potrafi analizować medyczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzrokową; opisywać anatomię i fizjologię narządu wzroku i wady wzroku oraz analizować elementy okulistyki i optometrii.
6	K_U01 E.1T.U1.	Potrafi zinterpretować zapis podstawowych parametrów klinicznej oceny widzenia.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03a E.1T.K2.	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób niewidomych i słabowidzących.
8	E.1T.K2.	Absolwent jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Anatomia układu wzrokowego i fizjologia widzenia. - Elementy optometrii: oko jako układ optyczny, refrakcja i wady refrakcji (wady wzroku). - Charakterystyka wybranych schorzeń układu wzrokowego. - Wybrane metody diagnozy i leczenia chorób układu wzrokowego u dzieci. - Diagnoza i terapia okulistyczna dorosłego pacjenta słabowidzącego. - Konsekwencje oczne częściej spotykanych schorzeń ogólnoustrojowych. 		

Następstwa funkcjonalne schorzeń układu wzrokowego

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1T.W1.	Zna i rozumie medyczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzrokową. Potrafi wymienić najczęstsze przyczyny prowadzące do niepełnosprawności wzroku.
2	K_W03 E.1T.W1.	Potrafi scharakteryzować następstwa funkcjonalne schorzeń i uszkodzeń układu wzrokowego.
3	K_W01 E.1T.W1.	Zna podstawową terminologię z zakresu okulistyki i funkcjonowania wzrokowego osób słabowidzących.
Umiejętności		
4	K_U01 E.1T.U1.	Mając dane schorzenie lub uszkodzenie układu wzrokowego potrafi analizować i scharakteryzować proces chorobowy (elementy okulistyki) i jego wpływ na widzenie.
5	K_U02 E.1T.U1.	Potrafi przygotować i przeprowadzić krótki wykład na temat określonych schorzeń układu wzrokowego i ich następstw.
6	K_U02 E.1T.U1.	Potrafi przedstawić swoje doświadczenia i odczucia na podstawie zadań wykonywanych w symulatorach słabowzroczności.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03a E.1T.K1.	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób słabowidzących.

TRZĘSCI PROGRAMOWE

- Najczęściej spotykane przyczyny słabowzroczności – charakterystyka wybranych schorzeń i uszkodzeń układu wzrokowego.
- Następstwa funkcjonalne schorzeń i uszkodzeń układu wzrokowego.
- Charakterystyka ograniczeń w zakresie ostrości wzroku i pola widzenia jako najczęściej występujących konsekwencji schorzeń i uszkodzeń układu wzrokowego.
- Specyfika trudności w funkcjonowaniu wzrokowym w odniesieniu do etapów rozwoju.
- Analiza i interpretacja dokumentacji okulistycznej.
- Mózgowe uszkodzenie widzenia – etiologia, specyfika, konsekwencje funkcjonalne dla rozwoju dziecka.

Metodyka nauczania i wychowania przedszkolnego dzieci z niepełnosprawnością wzroku

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1T.W7. E.1T.W6.	Zna i rozumie specyfikę rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
2	K_W08	Zna zasady, metody i formy organizacji procesu dydaktycznego w

	E.1T.W7. E.1T.W6.	grupie przedszkolnej w odniesieniu do uczniów z niepełnosprawnością wzroku.
3	K_W03 E.1T.W7. E.1T.W6.	Zna i rozumie kluczowe obszary istotne w przygotowaniu dziecka niewidomego i słabowidzącego do pełnienia roli ucznia.
		Umiejętności
4	K_U05 E.1T.U7. E.1T.U6. E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i przeprowadzić zajęcia z zakresu edukacji przedszkolnej dla dzieci niewidomych i słabowidzących.
5	K_U04 E.1T.U7. E.1T.U6. E.1T.U6.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zabawę dostosowaną do potrzeb i możliwości dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
6	K_U05 E.1T.U7. E.1T.U6. E.1T.U6.	Potrafi zaplanować ćwiczenia wspierające dziecko z niepełnosprawnością wzroku w przygotowaniu do pełnienia roli ucznia.
		Kompetencje społeczne
7	K_K02d E.1T.K2.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
8	K_K03d E.1T.K1.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z dzieckiem z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wybrane aspekty rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym, rola rodziny we wspomaganiu rozwoju dziecka.
- Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, system wczesnego wspomagania rozwoju w Polsce i w innych krajach (kierunki i obszary wsparcia, oczekiwania, efekty, uwarunkowania i ewaluacja).
- Analiza podstawy programowej wychowania przedszkolnego pod kątem trudności w realizacji wybranych treści, wynikających ze specjalnych potrzeb edukacyjno-rozwojowych dzieci niewidomych i słabowidzących.
- Adaptacja dzieci z niepełnosprawnością wzroku w przedszkolu.
- Organizacja i specyfika procesu nauczania-uczenia się dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym. Cele dydaktyczne, wychowawcze, rehabilitacyjne. Zasady, metody, formy i środki dydaktyczne. Planowanie, realizacja i ewaluacja zajęć dydaktycznych.
- Rola zabawy w rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
- Przygotowanie dziecka w wieku przedszkolnym do pełnienia roli ucznia – kluczowe obszary wsparcia.
- Gotowość szkolna dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
- Ocena skuteczności stosowanych metod wychowania, nauczania specjalnego i rehabilitacji.

Podstawy nauczania orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością wzroku

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.2T.W3.	Zna i rozumie zasady orientacji przestrzennej i przemieszczania w przestrzeni; specyfikę potrzeb w zależności od stopnia niepełnosprawności wzrokowej; rolę sprawności ruchowej, mechanizmów kompensacji, punktów orientacyjnych, mechanizmów wewnątrzsterownych i autorehabilitacji; techniki przemieszczania się w przestrzeni; zasady kształtowania umiejętności orientacji i przemieszczania w przestrzeni, a także środki techniczne i rolę przewodnika.
2	K_W01 E.1T.W6.	Zna i rozumie terminologię z zakresu orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością wzroku.
3	K_W03 E.1T.W6.	Zna i rozumie znaczenie poszczególnych zmysłów w nabywaniu umiejętności z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się.
4	K_W02 E.1T.W6.	Zna etapy rozwoju nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się osób z niepełnosprawnością wzroku w Polsce i na świecie.
Umiejętności		
5	K_U03 E.2T.U3.	Potrafi analizować orientację przestrzenną i przemieszczanie w przestrzeni, sprawność ruchową, mechanizmy kompensacji, punkty orientacyjne, mechanizmy wewnątrzsterowne i autorehabilitacji.
6	K_U03 E.2T.U3.	Potrafi opisać sposoby przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku w kontekście ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych.
7	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i nauczyć osobę z niepełnosprawnością wzroku technik poruszania się z przewodnikiem.
8	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i nauczyć osobę z niepełnosprawnością wzroku podstawowych sposobów orientowania się w przestrzeni. Stosuje wybrane metody i programy wspomaganie w zakresie rozwoju orientacji przestrzennej.
Kompetencje społeczne		
9	K_K02d E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby osób z niepełnosprawnością wzroku w zakresie samodzielnego przemieszczania się.
10	K_K02b E.1T.K2.	Wykazuje gotowość do podejmowania prawidłowej komunikacji z osobami z niewidomymi i słabowidzącymi podczas realizowania działań edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych. Wykorzystuje zdobytą wiedzę do analizy zdarzeń pedagogicznych.

TRZĘCI PROGRAMOWE

- Orientacja przestrzenna i samodzielne przemieszczanie się – definicje, podstawowe pojęcia.
- Rola i wykorzystywanie zmysłów w orientacji przestrzennej i samodzielnym przemieszczaniu się.
- Mechanizmy kompensacji, wewnątrzsterowne i autorehabilitacji.
- Historia nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku w Polsce i na świecie.
- Sposoby i techniki przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku.

- Techniki poruszania się z przewodnikiem.
- Podstawowe umiejętności z zakresu orientowania się w przestrzeni.
- Podstawowe informacje dotyczące białych lasek wykorzystywanych przez osoby z niepełnosprawnością wzroku.

Metodyka nauczania pisma Braille’a		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.2T.W4	Zna stosowaną w Polsce notację brajlowską.
2	K_W02 .	Zna model czytania dotykowego i rozumie podobieństwa i różnice w czytaniu wzrokowym i dotykowym.
3	K_W08 E.1T.W6.	Zna różne metody i zasady wprowadzania liter brajlowskich stosowane w Polsce i na świecie oraz współczesne tendencje w metodyce nauczania czytania dotykowego.
4	K_W06 E.1T.W6.	Zna i rozumie zasady przygotowania grafiki dotykowej dla osób niewidomych.
Umiejętności		
5	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi czytać teksty brajlowskie i poprawnie pisać na tabliczce i maszynie brajlowskiej stosując reguły obowiązujące w Polsce notacji brajlowskiej.
6	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi analizować różne podejścia w nauczaniu niewidomych dzieci brajla i wykorzystując wiedzę o współczesnych tendencjach w nauczaniu i przygotowaniu do czytania dotykowego dobrać odpowiednią metodę i pomoce dydaktyczne.
7	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi analizować i wykorzystywać metodykę nauczania alfabetu Braille’a, aby kształtować i rozwijać umiejętność pisania na maszynie brajlowskiej oraz nauczyć dziecko niewidome czytać alfabetem Braille’a.
8	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaprojektować i wykonać grafikę dotykową dla niewidomego dziecka.
Kompetencje społeczne		
9	K_K02d E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby osób z niepełnosprawnością wzroku w zakresie komunikacji i dostępu do informacji z wykorzystaniem alfabetów dotykowych.
10	K_K02b E.1T.K2.	Wykazuje gotowość do podejmowania komunikacji z osobami z niewidomymi za pomocą pisma Braille’a.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Historia pisma dotykowego dla osób niewidomych i ewolucji narzędzi do jego zapisu. - Odmiany pisma Braille’a na świecie – podobieństwa i różnice. - Nauka czytania pisma Braille’a (zapis integralny). - Nauka pisania na maszynie brajlowskiej oraz za pomocą tabliczki i dłutka. - Znaczenie rozwoju percepcji dotykowej dla nauki czytania dotykowego dzieci i dorosłych. 		

- Model czytania dotykowego.
- Podobieństwa i różnice w czytaniu wzrokowym i dotykowym.
- Metody i zasady wprowadzania liter brajlowskich stosowane w Polsce i na świecie – holistyczne i tradycyjne podejście.
- Najnowsze tendencje w metodyce nauczania czytania dotykowego.
- Zasady przygotowania grafiki dotykowej dla niewidomego dziecka.
- Wykonanie matrycy do grafiki dotykowej wykonywanej metodą termo próżniową.

Funkcjonalna ocena widzenia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1T.W8.	Zna specyfikę rozwoju funkcji wzrokowych i potrafi opisać poszczególne etapy rozwoju widzenia.
2	K_W03 E.1T.W8.	Zna specyfikę zaburzeń w rozwoju widzenia i rozumie jak one mogą wpływać na rozwój osób słabowidzących.
3	K_W04 E.1T.W5. E.1T.W8.	Zna cele i warunki przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u osób słabowidzących w różnym wieku.
4	K_W04 E.1T.W5.	Zna wybrane narzędzia do funkcjonalnej oceny widzenia u osób w różnym wieku.
Umiejętności		
5	K_U03 E.1T.U5. E.1T.U8.	Potrafi ocenić poziom rozwoju widzenia oraz rozpoznać zaburzenia funkcji wzrokowych u dzieci i osób dorosłych.
6	K_U01 E.1T.U5. E.1T.U8.	Potrafi wnioskować w jaki sposób zaburzenia funkcji wzrokowych mogą wpływać na rozwój poznawczy, społeczny i motoryczny dziecka i osoby dorosłej słabowidzącej.
7	K_U03 E.1T.U5.	Potrafi wyjaśnić czym różnią się cele i procedury funkcjonalnej oceny widzenia od oceny klinicznej.
8	K_U03 E.1T.U5. E.1T.U8.	Potrafi przeprowadzić funkcjonalną ocenę widzenia osoby słabowidzącej dobierając odpowiednie narzędzia. Potrafi przeprowadzać diagnozę na użytek działań rehabilitacyjnych i edukacyjnych.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03a E.1T.K1.	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób słabowidzących.
10	K_K03d E.1T.K2.	Jest gotów do odpowiedzialnego i refleksyjnego przeprowadzania czynności składających się na funkcjonalną ocenę widzenia i jest świadomy jej znaczenia dla funkcjonowania osoby słabowidzącej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Warunki i specyfika rozwoju widzenia. - Zaburzenia w rozwoju widzenia i ich wpływ na rozwój motoryczny, poznawczy i społeczny dzieci słabowidzących. - Cele, warunki i zasady przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci w wieku niemowlęcym, poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym. - Wybrane narzędzia do funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci w różnym wieku. 		

<ul style="list-style-type: none"> - Metodyka i procedury postępowania podczas przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci. - Cele, warunki i zasady przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u osób dorosłych. - Procedury postępowania podczas przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dorosłych. - Zasady przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia do potrzeb orientowania się w przestrzeni i samodzielnego przemieszczania się dzieci i dorosłych osób słabowidzących. - Specyfika funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci z mózgowym uszkodzeniem widzenia. - Specyfika funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci i osób dorosłych z niepełnosprawnością sprzężoną.
--

Projekt badawczy specjalnościowy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego.
2	K_W10	Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań.
Umiejętności		
3	K_U07	Potrafi komunikować się przy pomocy różnych kanałów komunikacyjnych z członkami zespołu badawczego w celu opracowania i realizacji projektu badawczego.
4	K_U08	Uczestniczy w debatach poświęconych realizacji badań naukowych, prezentuje swoje opinie, dokonuje ich twórczej modyfikacji pod wpływem merytorycznych argumentów.
5	K_U08	Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02c	Jest gotów do świadomego podejmowania zobowiązań i odpowiedzialności za realizację zadań związanych z zespołowym projektem badawczym.
7	K_K02b	Jest gotowy do komunikowania się z członkami zespołu badawczego w celu wspólnego projektowania i realizowania badań naukowych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zespół badawczy - podział zadań związanych z grupowym projektem badawczym. - Odpowiedzialność za realizację badań zespołowych. - Etyka pracy zespołowej podczas realizacji projektu badawczego. - Obszary badań w zakresie studiowanej specjalności. - Analiza literatury przedmiotu związanej z tematyką projektu badawczego – dyskusja grupowa. - Możliwości zastosowania metodologii jakościowej i ilościowej w badaniach z zakresu specjalności; możliwości i ograniczenia różnych perspektyw badawczych, łączenie perspektyw jakościowej i ilościowej w badaniach specjalnościowych. - Opracowanie i realizacja projektu badawczego: przygotowanie koncepcji metodologicznej badań, opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badań, opracowanie i prezentacja wyników badań - podział zadań i współodpowiedzialność za realizację projektu badawczego. 		

Metodyka pracy indywidualnej z uczniem niewidomym i słabowidzącym

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna i rozumie cele, zadania, zasady rewalidacji indywidualnej w pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością wzroku.
2	K_W08 E.1T.W6.	Zna przykładowe, zaawansowane metody, narzędzia, środki dydaktyczne wykorzystywane w pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością wzroku w wybranych, obszarach jego funkcjonowania.
3	K_W09 E.1T.W6.	Zna rozwiązania dotyczące wyrównywania szans edukacyjnych uczniów niewidomych i słabowidzących ze szczególnym uwzględnieniem procedur organizowania i przeprowadzania egzaminów ogólnopolskich.
Umiejętności		
4	K_U03 E.1T.U5.	Potrafi przygotować, przeprowadzić i opisać pogłębioną diagnozę funkcjonalną dziecka niewidomego i słabowidzącego.
5	K_U04 E.1T.U5.	W oparciu o diagnozę funkcjonalną potrafi opracować program rewalidacji indywidualnej dla ucznia z niepełnosprawnością wzroku.
6	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić wykorzystując zajęcia z rewalidacji indywidualnej z uczniem z niepełnosprawnością wzroku.
7	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi dokonać analizy IPETów uczniów niewidomych i słabowidzących i zmodyfikować je do potrzeb konkretnego dziecka.
8	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi zaprojektować i wykonać pomoc dydaktyczną dla ucznia niewidomego i słabowidzącego ułatwiającą realizację celu rewalidacyjnego.
9	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi stosować metody wspomaganie oraz terapii dzieci, młodzieży i osób dorosłych z niepełnosprawnością wzroku; analizować i oceniać metody terapii w aspekcie historycznym i współczesnym.
Kompetencje społeczne		
10	K_K03b E.1T.K2.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli tyflop pedagoga związanej z prowadzeniem zajęć z rewalidacji indywidualnej i przyjęcia odpowiedzialności za opracowane programy, decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
11	K_K03d	Jest gotów do wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy z uczniem niewidomym i słabowidzącym.
12	K_K02d E.2T.K1.	Jest gotów do okazywania empatii uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
13	K_K02b E.2T.K4	Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy z zakresu indywidualnego wsparcia ucznia z niepełnosprawnością wzroku.

TRZĘSCI PROGRAMOWE

- Cele, zadania, zasady rewalidacji indywidualnej w pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością wzroku.
- Przygotowanie do pogłębionej diagnozy funkcjonalnej ucznia z niepełnosprawnością wzroku, w tym: procedury badań diagnostycznych, przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki trudności, pedagogiczne metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego.

- Pogłębiona diagnoza ucznia niewidomego w obszarach: funkcji poznawczych, orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się, kompetencji komunikacyjnych, w tym umiejętności czytania i pisania pismem Braille’a z wykorzystaniem różnych narzędzi i zaawansowanej notacji brajlowskiej, czytania grafiki dotykowej, czynności życia codziennego adekwatnych do wieku dziecka.
- Pogłębiona diagnoza funkcjonalna ucznia słabowidzącego w zakresie funkcji poznawczych, umiejętności korzystania z widzenia, orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się, kompetencji komunikacyjnych, w tym umiejętności czytania i pisania z wykorzystaniem pomocy optycznych, nieoptycznych i elektronicznych, czynności życia codziennego adekwatnych do wieku dziecka.
- Sporządzanie pogłębionej diagnozy funkcjonalnej ucznia niewidomego i słabowidzącego.
- Program rewalidacji indywidualnej dla ucznia z niepełnosprawnością wzroku – analiza przykładowych programów.
- Opracowanie programu rewalidacji indywidualnej dla ucznia niewidomego i słabowidzącego w oparciu o pogłębioną diagnozę jego funkcjonowania w domu i szkole.
- Przykładowe, zaawansowane metody, narzędzia, środki dydaktyczne wykorzystywane w pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością wzroku w wybranych, obszarach jego funkcjonowania.
- Zaprojektowanie i przeprowadzenie zajęć rewalidacji indywidualnej z uczniem niewidomym i słabo widzącym.
- Zaprojektowanie i wykonanie pomocy dydaktycznej ułatwiającej realizację celu rewalidacyjnego w pracy z uczniem niewidomym i słabo widzącym.
- Analiza i modyfikacja IPETów uczniów niewidomych i słabowidzących pod kątem potrzeb wynikających z niepełnosprawności wzroku.
- Rozwiązania dotyczące wyrównywania szans edukacyjnych uczniów niewidomych i słabowidzących ze szczególnym uwzględnieniem procedur organizowania i przeprowadzania egzaminów ogólnopolskich.

Metody usprawniania widzenia - 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.2T.W2.	Zna zasady rehabilitacji widzenia - wybrane metody i programy rehabilitacji.
2	K_W02 E.2T.W2.	Zna model funkcjonowania wzrokowego słabowidzących i założenia rehabilitacji wzroku.
3	K_W02 E.1T.W6.	Zna teoretyczne założenia stymulowania wzroku oraz rodzaje i formy oddziaływań usprawniających widzenie u dzieci w różnym wieku.
Umiejętności		
4	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi przygotować indywidualny program usprawniania widzenia dla dziecka słabowidzącego w oparciu o wyniki funkcjonalnej oceny widzenia i inne informacje na temat funkcjonowania dziecka.
5	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi stosować metody wspomaganie oraz terapii dzieci, młodzieży i osób dorosłych z niepełnosprawnością wzrokową; analizować i oceniać metody terapii w aspekcie historycznym i współczesnym, a także stosować wybrane metody i programy wspomaganie i oceniać wsparcie techniczne w zakresie rehabilitacji wzroku.
6	K_U05	Potrafi dokonać wyboru pomocy dydaktycznych do celów

	E.1T.U6.	usprawniania widzenia, zależnie od możliwości wzrokowych, wykonawczych i poznawczych dziecka słabowidzącego.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób słabowidzących.
8	K_K03d E.1T.K2.	Wykazuje zrozumienie dla znaczenia pomocy rehabilitacyjnych w budowaniu samodzielności osób słabowidzących. Wykorzystuje zdobytą wiedzę do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Założenia rehabilitacji wzroku słabowidzących. - Założenia stymulowania i usprawniania widzenia u małych dzieci. - Tworzenie indywidualnych programów usprawniania widzenia dla dzieci. - Specyfika usprawniania widzenia u dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną. - Specyfika usprawniania widzenia u dzieci z mózgowym uszkodzeniem widzenia. - Pomoce dydaktyczne wykorzystywane do stymulowania i usprawniania widzenia u dzieci w różnym wieku. 		

Metody usprawniania widzenia - 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W06 E.2T.W2.	Zna metodykę rehabilitacji wzroku i możliwości oceny uzyskanych wyników.
2	K_W06 E.1T.W6.	Zna metody wspomaganie oraz terapii dzieci, młodzieży i osób dorosłych z niepełnosprawnością wzrokową; metody terapii w aspekcie historycznym i współczesnym; zna wybrane metody i programy wspomaganie w zakresie rehabilitacji wzroku oraz metody wsparcia technicznego.
3	K_W06 E.1T.W6.	Zna zasady stosowania pomocy ułatwiających widzenie - nieoptycznych, optycznych, elektronicznych i innych pomocy rehabilitacyjnych.
4	K_W06 E.1T.W6. E.1T.W8.	Zna specyfikę i zasady rehabilitacji wzroku u dorosłych osób słabowidzących.
Umiejętności		
5	K_U04 E.1T.U8.	Potrafi planować rehabilitację i edukację osób dorosłych z niepełnosprawnością wzrokową, analizować specyfikę ich funkcjonowania, potrzeby edukacyjne i rozwojowe oraz planować aktywizację indywidualną i społeczno-zawodową, w tym określać rolę środowiska rodzinnego, instytucji, organizacji społecznych w aktywizacji i wspomaganie.
6	K_U03 E.1T.U6. E.1T.U8	Potrafi dokonać oceny i adaptacji otoczenia fizycznego pod kątem potrzeb osoby słabowidzącej.
7	K_U02 E.1T.U6. E.1T.U8	Potrafi wymienić najczęściej występujące problemy w posługiwaniu się pomocami ułatwiającymi widzenie i zaproponować sposoby ich rozwiązania.

8	K_U02 E.1T.U6. E.1T.U8	Potrafi zidentyfikować źródła zaopatrzenia osób słabowidzących w pomoce optyczne, nieoptyczne, elektroniczne, materiały pomocnicze i inny sprzęt rehabilitacyjny.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób słabowidzących.
10	K_K03d E.1T.K1.	Wykazuje zrozumienie dla znaczenia pomocy rehabilitacyjnych w budowaniu samodzielności osób słabowidzących.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Metody oceny i adaptacji fizycznego środowiska pod kątem potrzeb i możliwości wzrokowych osób słabowidzących. - Zasady rozwijania sprawności wzrokowych bez użycia pomocy optycznych. - Zasady korzystania z pomocy optycznych do dali, do bliży oraz pomocy zwiększających pole widzenia. - Zasady korzystania z pomocy elektronicznych w rehabilitacji wzroku. - Specyfika rehabilitacji wzroku u dorosłych osób słabowidzących. - Tworzenie indywidualnych programów rehabilitacji wzroku dla osób dorosłych. - Współpraca z rodziną osoby słabowidzącej i innymi specjalistami w zakresie tworzenia indywidualnych programów usprawniania widzenia / rehabilitacji wzroku oraz ich realizacji. - Metody rozwijania sprawności wzrokowych osób słabowidzących pod kątem orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się, czynności życia codziennego, pracy zawodowej i zatrudnienia. - Świadczenia rehabilitacyjne na rzecz osób słabowidzących. - Ocena skuteczności oddziaływań edukacyjnych/rehabilitacyjnych. 		

Metody oceny widzenia dla potrzeb orientacji przestrzennej i przemieszczania się osób słabowidzących		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Potrafi wymienić i opisać sytuacje i warunki, które sprawiają osobom słabowidzącym trudności podczas orientowania się w przestrzeni i poruszania się.
2	K_W04	Umie scharakteryzować parametry funkcjonowania wzrokowego poddawane ocenie dla potrzeb orientacji i poruszania się osób słabowidzących.
3	K_W03 E.1T.W6.	Potrafi wymienić pomoce optyczne i nieoptyczne wspomagające orientację wzrokową i bezpieczne poruszanie się osób słabowidzących oraz opisać sytuacje w jakich mogą być one wykorzystane.
Umiejętności		
4	K_U03 E.1T.U6.	Umie przeprowadzić funkcjonalną ocenę widzenia dla potrzeb orientowania się w przestrzeni i samodzielnego przemieszczania się osób słabowidzących w różnym wieku.
5	K_U03 E.1T.U6.	Potrafi wnioskować o możliwościach i trudnościach wykorzystywania widzenia podczas przemieszczania się osób słabowidzących na podstawie obserwacji.

6	K_U03 E.1T.U6.	Potrafi sporządzić lub zaadaptować arkusz oceny widzenia w zakresie orientacji przestrzennej i przemieszczania się dla potrzeb osób słabowidzących w różnym wieku.
Kompetencje społeczne		
7	E.1T.K2.	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do analizy zdarzeń pedagogicznych związanych z umiejętnością orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się osób słabowidzących.
8	K_K03a E.1T.K1.	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób słabowidzących.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Warunki i sytuacje, które sprawiają osobom słabowidzących trudności podczas przemieszczania się oraz ich wpływ na korzystanie z widzenia przez osobę słabowidzącą. - Funkcjonalna ocena ostrości wzroku, pola widzenia i innych parametrów funkcjonowania wzrokowego w rozmaitych warunkach otoczenia dla potrzeb orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się. - Funkcjonalna ocena widzenia oraz strategie wykorzystywane dla usprawniania widzenia podczas orientowania się i przemieszczania się osób słabowidzących w pomieszczeniach. - Funkcjonalna ocena widzenia oraz strategie wykorzystywane dla usprawniania widzenia podczas orientowania się w terenie i przemieszczania się osób słabowidzących w przestrzeni otwartej (dzielnica mieszkaniowa; dzielnica handlowa; korzystanie ze środków komunikacji miejskiej – autobus, tramwaj, metro, dworce i przejścia podziemne i inne). - Tworzenie narzędzi służących do funkcjonalnej oceny widzenia w różnych warunkach otoczenia fizycznego. 		

Technologie wspomagające w edukacji i rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna klasyfikację i charakterystyki technologii wspomagających dla osób niewidomych i słabowidzących.
2	K_W08	Zna nowe technologie wspierające proces nauczania dzieci niewidomych i słabowidzących, przydatne w pracy nauczyciela.
3	K_W04 E.1T.W5.	Zna teoretyczne podstawy diagnozy potrzeb i doboru technologii wspomagających dla osób niewidomych i słabowidzących w różnym wieku.
Umiejętności		
4	K_U03 E.1T.U5.	Potrafi rozpoznawać potrzeby technologiczne osób z niepełnosprawnością wzroku w różnym wieku.
5	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi wyznaczyć kierunki wsparcia technologicznego dla osób niewidomych i słabowidzących w różnym wieku.
6	K_U05 E.2T.U4.	Potrafi rozwijać umiejętność korzystania ze specjalistycznego sprzętu i oprogramowania.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03b E.1T.K1.	Wykazuje gotowość przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjnego z

		wykorzystaniem technologii wspomagających w edukacji włączającej.
8	K_K02d E.2T.K1.	Jest gotów do okazywania empatii uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
9	E.2T.K4.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy zakresu edukacyjnych technologii wspomagających.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Technologie wspomagające w edukacji i rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących – klasyfikacje i charakterystyka.
- Proces efektywnego doboru technologii wspomagających edukację i rehabilitację osób z niepełnosprawnością wzroku.
- Ocena potrzeb technologicznych osób z niepełnosprawnością wzroku w różnym wieku.
- Działania postdiagnostyczne – wyznaczanie kierunków wsparcia technologicznego.
- Nowe technologie wspierające proces nauczania dzieci niewidomych i słabowidzących przydatne w pracy nauczyciela.

Adaptacja przestrzeni publicznej i materiałów do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W05 E.1T.W6. E.1T.W8.	Zna zasady dostępności przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnością wzroku w kontekście podnoszenia jakości życia i autonomii.
2	K_W02 E.1T.W6. E.1T.W8.	Zna zasady do adaptacji otoczenia pod kątem potrzeb osób niewidomych i słabowidzących.
3	K_W03 E.1T.W6. E.1T.W8.	Zna i rozumie zasady adaptacji materiałów dydaktycznych do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących.
4	K_W03	Zna podstawowe zasady audiodeskrypcji.
Umiejętności		
5	K_U03 E.1T.U6. E.1T.U8.	Potrafi dokonać oceny otoczenia/miejsca pracy pod kątem potrzeb dorosłych osób niewidomych i przygotować rekomendacje do adaptacji.
	K_U03 E.1T.U6. E.1T.U8.	Potrafi organizować przestrzeń przedszkolną i szkolną oraz optymalne stanowiska pracy dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
6	K_U05 E.1T.U6. E.1T.U8.	Potrafi zaprojektować i wykonać adaptację w stosunku do dziecka lub ucznia niewidomego, słabowidzącego na różnym poziomie edukacji i w różnym wieku.
7	K_U05 E.1T.U6. E.1T.U8.	Potrafi zaprojektować grafiki dla uczniów, studentów niewidomych z uwzględnieniem ich potrzeb na różnym poziomie edukacji.
	K_U05 E.2T.U4	Potrafi stosować obrazki, schematy, wykresy, plany wypukłe, zapis symboli matematycznych, muzycznych i chemicznych.
8	K_U05	Potrafi przygotować audiodeskrypcję do fragmentu filmu.

	E.1T.U6.	
		Kompetencje społeczne
9	K_K03a E.1T.K1.	Jest wrażliwy na problemy osób z niepełnosprawnością wzroku z dostępnością przestrzeni publicznej.
10	K_K03d E.1T.K2.	Wyraża gotowość do refleksyjnego przeprowadzania adaptacji otoczenia i materiałów dydaktycznych dla osób niewidomych i słabowidzących.
11	K_K03d E.2T.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.
12	K_K02b E.2T.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Przestrzeń publiczna – definicja i znaczenia pojęcia, zasady.
- Dostępność przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnością wzroku – bariery oraz przykłady dobrych praktyk stosowanych w Polsce i na świecie oraz ich wpływ na jakość życia osób niewidomych i słabowidzących.
- Dostępność internetu i środków masowego przekazu dla osób z niepełnosprawnością wzroku.
- Aktywność społeczna osób z niepełnosprawnością wzroku i uczestnictwo w kulturze.
- Zasady adaptacji otoczenia/miejsca pracy pod kątem potrzeb dorosłych osób z niepełnosprawnością wzroku.
- Ocena otoczenia pod kątem potrzeb dorosłych osób niewidomych, przygotowanie rekomendacji do adaptacji
- Zasady brajlowskiej adaptacji materiałów dydaktycznych dla uczniów klas starszych i dorosłych osób niewidomych.
- Analiza rozwiązań adaptacyjnych w brajlu; samodzielne wykonanie adaptacji: formatowanie tekstów, konstruowanie krzyżówek, diagramów, wzorów półstrukturalnych i strukturalnych, planów, schematów itp.
- Zasady adaptacji materiałów dydaktycznych dla uczniów klas starszych i dorosłych osób słabowidzących.
- Analiza rozwiązań adaptacyjnych dla osób słabowidzących; wykonanie adaptacji stron z podręcznika.
- Audiodeskrypcja – zasady opisu ilustracji, obrazów, rzeźb, filmów.
- Przygotowanie audiodeskrypcji fragmentu filmu.

Polskie Ortograficzne Skrótów Brajlowskie I stopnia

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1T.W6.	Zna różne rodzaje kodów brajlowskich w tym Polskie Ortograficzne Skrótów Brajlowskie – I stopnia.
2	K_W08 E.1T.W6.	Zna programy i metody nauczania osób ociemniałych oraz najnowsze tendencje w metodyce nauczania skrótów brajlowskich.
3	K_W06 E.1T.W6.	Zna i rozumie zasady redagowania materiałów zapisanych skrótami brajlowskimi.

		Umiejętności
4	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi czytać zaawansowane teksty brajlowskie i poprawnie pisać na tabliczce i maszynie brajlowskiej, stosując Polskie Ortograficzne Skrótów Brajlowskie.
5	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i nauczyć osobę ociemniałą czytać i pisać Polskimi Ortograficznymi Skrótami Brajlowskimi I stopnia.
		Kompetencje społeczne
6	K_K02d E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby osób ociemniałych w zakresie komunikacji i dostępu do informacji z wykorzystaniem skrótów brajlowskich.
7	K_K02b E.1T.K2.	Wykazuje gotowość do podejmowania komunikacji z osobami niewidomymi za pomocą pisma Braille'a.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Skrótów brajlowskie stosowane w wybranych krajach świata. - Nauka zapisu zaawansowanej notacji brajlowskiej: Polskie Ortograficzne Skrótów Brajlowskie. - Metodyka nauczania skrótów brajlowskich, najnowsze tendencje, programy do samodzielnej nauki Polskich Ortograficznych Skrótów Brajlowskich I stopnia. 		

Metodyka czynności życia codziennego osób z niepełnosprawnością wzroku		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1T.W6.	Zna koncepcję i zasady analizy czynności w odniesieniu do metodyki nauczania czynności życia codziennego osób z dysfunkcją wzroku.
2	K_W04 E.1T.W6.	Wykazuje się znajomością zasad dostosowywania sprzętu i materiałów do określonych potrzeb rehabilitacyjnych osób z niepełnosprawnością wzroku.
		Umiejętności
3	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi wymienić alternatywne techniki wykonywania czynności życia codziennego.
4	K_U02 E.1T.U6.	Potrafi przeprowadzić analizę określonej czynności życia codziennego pod kątem nauczania jej osoby z niepełnosprawnością wzroku.
5	K_U02 E.1T.U6.	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić symulowane zajęcia polegające na nauczaniu osoby niewidomej wybranej czynności życia codziennego.
		Kompetencje społeczne
6	K_K03a E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby osób niewidomych i słabowidzących w zakresie samodzielności i samoobsługi.
7	K_K03a E.1T.K2.	Wykazuje wrażliwość na kwestie bezpieczeństwa i samodzielności w sytuacjach wykonywania i nauczania czynności życia codziennego w warunkach symulowanych.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Ocena potrzeb osób niewidomych i słabowidzących w różnym wieku w zakresie czynności życia codziennego.
- Metoda analizowania czynności.
- Metody wsparcia osób niewidomych i słabowidzących w samoobsłudze i samodzielności, alternatywne techniki i pomoce wykorzystywane podczas wykonywania czynności życia codziennego.
- Samoobsługa i wybrane czynności życia codziennego np. nalewanie zimnych/gorących płynów, nawleknięcie igły, przyszywanie guzika, identyfikowanie/przechowywanie pieniędzy, płacenie, przygotowanie prostych posiłków, itp.

Metodyka pracy z osobami niewidomymi i słabowidzącymi z niepełnosprawnością sprzężoną**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1T.W4. E.1T.W6.	Zna przyczyny i rozumie konsekwencje fizyczno-zdrowotne, orientacyjno-poznawcze i psychospołeczne wybranych niepełnosprawności sprzężonych z niewidzeniem lub słabowzrocznością.
2	K_W03 E.1T.W4.	Zna definicje, klasyfikacje niepełnosprawności sprzężonych z niewidzeniem lub słabowzrocznością.
3	K_W04	Zna czynniki różnicujące potrzeby osób głuchoniewidomych.
4	K_W08 E.1T.W6. E.1T.W9	Zna systemy wspomagające komunikację osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną, alternatywne metody komunikacji, uniwersalne i specjalne metody komunikacji osób głuchoniewidomych; zna alfabet Braille'a, alfabet Lorma.
5	K_W08 E.1T.W6. E.1T.W9	Zna zasady diagnozy potrzeb i możliwości komunikacyjnych w zakresie wspomagającej i alternatywnej komunikacji osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną.
6	K_W08 E.1T.W9	Zna metodykę wprowadzania metody lub metod komunikacji wspomagającej i alternatywnej oraz pomoce techniczne w tym zakresie.
7	K_W08 E.1T.W4. E.1T.W5. E.1T.W7. E.1T.W6.	Zna obszary i działania obejmujące wczesną interwencję, wczesne wspomaganie rozwoju dzieci niewidomych i słabowidzących, w tym z niepełnosprawnością sprzężoną, wybrane metody diagnozy i programy stymulacji.
8	K_W03 E.1T.W4.	Zna i rozumie problemy osób niewidomych i słabowidzących z chorobą przewlekłą lub genetycznie uwarunkowanym zespołem zaburzeń związanych z dysfunkcją wzroku.
9	K_W08 E.1T.W4. E.1T.W6.	Zna wybrane programy, metody i narzędzia przydatne w pracy z osobami niewidomymi i słabowidzącymi z niepełnosprawnością sprzężoną.
		Umiejętności
10	K_U04 E.1T.U4. E.1T.U5.	Potrafi analizować aktualne problemy edukacji i rehabilitacji osób ze sprzężoną niepełnosprawnością związaną z niewidzeniem lub słabowzrocznością. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu rehabilitacji

		osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną do trafnego wskazania kierunku pracy edukacyjno-rehabilitacyjnej z tymi osobami.
11	K_U04 E.1T.U4.	Potrafi wskazać formy wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną.
12	K_U02 E.1T.U4.	Potrafi omówić specyfikę rozwoju małych dzieci niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną.
13	K_U02 E.1T.U4. E.1T.U6.	Potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą trudności w komunikacji dorosłego z małym dzieckiem niewidomym i słabowidzącym z dodatkową niepełnosprawnością do odczytywania sygnałów i stymulowania rozwoju umiejętności komunikacyjnych dziecka.
14	K_U04 E.1T.U4	Potrafi analizować potrzeby i trudności z dostępem do wiedzy i informacji.
15	K_U04 E.1T.U4	Potrafi analizować i interpretować rozwój kompetencji życiowych; określać rolę wychowania, edukacji, terapii i rehabilitacji.
16	K_U04 E.1T.U4	Potrafi scharakteryzować systemy kształcenia osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną w Polsce i innych państwach.
		Kompetencje społeczne
17	K_K03a E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na problemy osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną.
18	K_K03a E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na trudności komunikacyjne osób głuchoniewidomych, szanuje alternatywne sposoby ich komunikacji.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Niepełnosprawności sprzężone z niewidzeniem lub słabowzrocznością – definicje, klasyfikacje. - Przyczyny i konsekwencje fizyczno-zdrowotne, orientacyjno-poznawcze i psychospołeczne wybranych niepełnosprawności sprzężonych z niewidzeniem lub słabowzrocznością. - Metody i formy wspierania w edukacji i rehabilitacji osób z dysfunkcją wzroku z dodatkową niepełnosprawnością: niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem, MPD i dysfunkcjami narządu ruchu. - Czynniki różnicujące potrzeby osób głuchoniewidomych. - Diagnoza potrzeb i wsparcie osób głuchoniewidomych, w tym potrzeb komunikacyjnych. - Rozwój kompetencji życiowych a rola wychowania, edukacji, terapii i rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną. - Specyfika rozwoju małych dzieci niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną. - Wczesna interwencja, wspieranie rozwoju dzieci niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną, wybrane metody diagnozy i programy stymulacji. - Wsparcie instytucjonalne i pozainstytucjonalne osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną; rola warsztatów terapii zajęciowej. - Charakterystyka wybranych genetycznie uwarunkowanych zespołów zaburzeń związanych z niepełnosprawnością wzroku. - Problemy osób z niepełnosprawnością wzroku z chorobą przewlekłą, m.in. cukrzycą, epilepsją. - Wsparcie dzieci niewidomych i słabowidzących z cukrzycą lub epilepsją i ich rodzin. - Systemy wspomagające komunikację osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną, alternatywne metody komunikacji, uniwersalne i specjalne metody komunikacji osób głuchoniewidomych, w tym m.in. alfabet Lorma. - Znaczenie stymulacji od podstaw dzieci głęboko wielorako niepełnosprawnych, metody stymulacji polisensorycznej w pracy z dziećmi niewidomymi i słabowidzącymi z niepełnosprawnością sprzężoną. 		

- Programy, metody i narzędzia przydatne w pracy z osobami niewidomymi i słabowidzącymi z niepełnosprawnością sprzężoną.
- Metodyka czynności życia codziennego osób niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością sprzężoną – wybrane umiejętności.

MODUŁ: DYDAKTYCZNO - METODYCZNY

Metodyka edukacji przedszkolnej dzieci z niepełnosprawnością wzroku		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1T.W6.	Zna wybrane programy edukacyjno-rehabilitacyjne wykorzystywane w pracy z dziećmi niewidomymi i słabowidzącymi w wieku przedszkolnym.
2	K_W08 E.1T.W6.	Zna istotne obszary wsparcia rehabilitacyjnego w odniesieniu do dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
Umiejętności		
3	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i przeprowadzić zajęcia z zakresu czynności samoobsługowych i czynności dnia codziennego dla dzieci niewidomych i słabo widzących w wieku przedszkolnym.
4	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi zmodyfikować i przeprowadzić zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod aktywizujących uwzględniając potrzeby i możliwości dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
Kompetencje społeczne		
5	K_K02d E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wybrane obszary wspierania rozwoju dziecka niewidomego i słabo widzącego w przedszkolu – wsparcie rehabilitacyjne. - Wybrane programy edukacyjno-rehabilitacyjne wykorzystywane w pracy z dziećmi niewidomymi i słabowidzącymi w wieku przedszkolnym. Metody terapii w aspekcie historycznym i współcześnie. - Metody aktywizujące w edukacji przedszkolnej – modyfikacja do potrzeb i możliwości dzieci z niepełnosprawnością wzroku. - Samodzielność w rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym. Zasady, metody, techniki nauczania dzieci niewidomych i słabowidzących wybranych czynności samoobsługowych i czynności życia codziennego. - Zasady wspierania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym. 		

Metodyka nauczania zaawansowanej notacji brajlowskiej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1T.W6. E.1T.W9.	Zna różne rodzaje kodów brajlowskich (w tym zaawansowaną notację brajlowską: podstawowe skróty brajlowskie, notację matematyczną, fizyczną, chemiczną; zna zapis symboli matematycznych, muzycznych i chemicznych.
2	K_W08 E.1T.W6. E.1T.W8. E.1T.W9.	Zna programy i metody nauczania osób ociemniałych oraz najnowsze tendencje w metodyce nauczania czytania dotykowego osób dorosłych.
3	K_W06 E.1T.W6. E.1T.W9.	Zna i rozumie zasady redagowania materiałów w brajlu dla osób ociemniałych.
Umiejętności		
4	K_U04 E.1T.U6. E.1T.U9.	Potrafi czytać zaawansowane teksty brajlowskie i poprawnie pisać na tabliczce i maszynie brajlowskiej, stosując reguły obowiązującej w Polsce brajlowskiej notacji matematycznej, fizycznej, chemicznej oraz muzycznej.
5	K_U04 E.1T.U6. E.1T.U8. E.1T.U9.	Potrafi analizować różne podejścia w nauczaniu brajla osób ociemniałych, wykorzystując wiedzę o współczesnych tendencjach w nauczaniu i przygotowaniu do czytania dotykowego dobrać odpowiednią metodę i pomoce dydaktyczne.
6	K_U05 E.1T.U6. E.1T.U9.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i nauczyć osobę ociemniałą czytać i pisać alfabetem Braille'a.
7	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaprojektować i wykonać karty pracy dla osoby ociemniałej.
Kompetencje społeczne		
8	K_K02d E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby osób ociemniałych w zakresie komunikacji i dostępu do informacji z wykorzystaniem alfabetów dotykowych.
9	K_K02b E.1T.K2.	Wykazuje gotowość do podejmowania komunikacji z osobami z niewidomymi za pomocą pisma Braille'a.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Różnorodność kodów brajlowskich: pismo integralne, Polskie Ortograficzne Skróty Brajlowskie I i II stopnia, notacja matematyczna, fizyczna, chemiczna, podstawy notacji muzycznej.
- Nauka zapisu zaawansowanej notacji brajlowskiej: działań matematycznych, wzorów fizycznych i reakcji chemicznych, podstawowej notacji muzycznej, zgodnie ze stosowaną w Polsce brajlowską notacją matematyczną, fizyczną, chemiczną i muzyczną.
- Doskonalenie umiejętności czytania i pisanie pismem Braille'a (zapis integralny i podstawy skrótów brajlowskich).
- Metodyka nauczania brajla osób ociemniałych, najnowsze tendencje w metodyce nauczania czytania dotykowego osób dorosłych, programy do samodzielnej nauki brajla dla osób ociemniałych.

Metodyka nauczania w edukacji wczesnoszkolnej uczniów słabowidzących

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1T.W6.	Zna zasady, metody i formy organizacji procesu dydaktycznego w klasach 1-3 dla uczniów słabowidzących.
2	K_W08 E.1T.W6.	Zna zasady doboru i adaptacji pomocy dydaktycznych i środków tyfłotechnicznych dla uczniów słabowidzących stosowanych w trakcie realizacji określonych treści programowych.
3	K_W08 E.1T.W6.	Zna i rozumie zasady poprawnego komunikowania się nauczyciela z uczniami słabowidzącymi.
Umiejętności		
4	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i przeprowadzić zajęcia z zakresu edukacji wczesnoszkolnej dla uczniów słabowidzących, w tym m.in. przygotować scenariusz zajęć wraz z zaadaptowanymi pomocami dydaktycznymi.
5	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi zinterpretować wyniki badań naukowych dotyczących trudności uczniów słabowidzących w nabywaniu podstawowych umiejętności szkolnych oraz prawidłowo zaplanować oddziaływania wspomagające rozwój tych umiejętności.
6	K_U04 K_U05 E.1T.U6.	Potrafi dokonać adaptacji przestrzeni szkolnej i przygotować stanowisko pracy dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia słabowidzącego.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03a E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na problemy doświadczane przez uczniów słabowidzących oraz prezentuje wobec uczniów właściwą postawę.
8	K_K03d E.1T.K2.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć dydaktycznych z uczniami słabowidzącymi.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Organizacja i specyfika procesu nauczania-uczenia się uczniów słabowidzących w młodszym wieku szkolnym: zasady nauczania w tyfłodydaktyce, cele dydaktyczne, wychowawcze i rehabilitacyjne, zasady doboru optymalnych metod, form i środków nauczania, planowanie zajęć zintegrowanych – wzory sporządzania konspektów i scenariuszy zajęć lekcyjnych i dziennych.
- Analiza podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkole podstawowej pod kątem trudności w realizacji wybranych treści (klasy I-III) wynikających ze specjalnych potrzeb edukacyjno-rozwojowych uczniów słabowidzących oraz planowanie strategii tyfłodydaktycznych w zakresie edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczo-społecznej, zdrowotno-ruchowej.
- Specyfika procesu rozwoju umiejętności czytania, pisania i liczenia przez uczniów słabowidzących oraz sposoby wspomaganie nabywania tych sprawności.
- Komunikacja językowa w nauczaniu uczniów słabowidzących: zasady formułowania przez tyfłopedagoga komunikatów objaśniających, opisów ustnych i pisemnych, poleceń, najczęstsze błędy popełniane w komunikacji z osobą słabowidzącą, styl komunikacji i refleksyjność tyfłopedagoga a realizacja celów rehabilitacyjnych.
- Organizowanie przestrzeni szkolnej oraz aranżacja optymalnego stanowiska pracy dla uczniów

słabowidzących kształcących się w systemie segregacyjnym i inkluzyjnym: adaptacja przestrzeni fizycznej do potrzeb percepcyjnych osób słabowidzących, dydaktyczne i psychologiczne konsekwencje wybranych modeli rozmieszczenia i aranżacji stanowisk pracy w klasie szkolnej.

Metodyka nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku – umiejętności podstawowe

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1T.W6.	Zna rodzaje i funkcje białych lasek wykorzystywanych przez osoby z niepełnosprawnością wzroku do przemieszczania się.
2	K_W01 E.1T.W6.	Zna rodzaje technik wykorzystywanych podczas przemieszczania się z białą laską.
3	K_W01 E.1T.W6.	Zna i rozumie pojęcia: punkty i wskazówki orientacyjne, technika dotykowa, chwyt pierwotny, standardowy, ołówkowy.
4	K_W08 E.1T.W6.	Zna i rozumie etapy rozwijania umiejętności samodzielnego przemieszczania się z białą laską.
5	K_W08 E.1T.W6.	Zna zasady, sposoby, techniki przemieszczania się z białą laską wykorzystywane w terenie otwartym w dzielnicy mieszkaniowej.
Umiejętności		
6	K_U05 E.2T.U3.	Potrafi stosować techniki przemieszczania się w przestrzeni, kształtować i rozwijać umiejętności orientacji i przemieszczania się w przestrzeni, stosować środki techniczne oraz pełnić rolę przewodnika.
7	K_U03 E.1T.U6.	Potrafi opisać trudności w stosowaniu techniki dotykowej przez osoby niewidome i słabowidzące wskazując przyczyny i sposoby ich korygowania.
9	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i nauczyć osobę z niepełnosprawnością wzroku technik przemieszczania się z białą laską wykorzystywanych w otoczeniu kontrolowanym, w przestrzeni zamkniętej.
10	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i nauczyć osobę niewidomą i słabowidzącą technik przemieszczania się z białą laską wykorzystywanych w terenie otwartym z niewielką ilością przeszkód – dzielnica mieszkaniowa.
11	K_U06 E.1T.U6.	Potrafi przeprowadzić zajęcia z zakresu orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się w terenie otwartym – dzielnica handlowa odpowiednio dostosowując metody i treści nauczania do możliwości osób z niepełnosprawnością wzroku.
Kompetencje społeczne		
12	K_K03d	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się z osobami z niepełnosprawnością wzroku.
13	K_K02d E.1T.K2.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby osób z niepełnosprawnością wzroku wynikające z trudności doświadczanych przez nie podczas

	samodzielnego przemieszczania się.
TREŚCI PROGRAMOWE	
<ul style="list-style-type: none"> - Przeszczepianie się osób z niepełnosprawnością wzroku z wykorzystaniem białej laski, rodzaje chwytów trzymania białej laski i sposoby ich wykorzystania, rodzaje technik wykorzystywanych podczas przemieszczania się z białą laską. - Metody nauczania i oceny poprawności stosowania techniki dotykowej. - Trudności w stosowaniu techniki dotykowej – przyczyny i sposoby ich korygowania. - Etapy rozwijania umiejętności samodzielnego przemieszczania się z białą laską. - Zasady opisu przestrzeni zamkniętej. Punkty i wskazówki orientacyjne. Rodzaje punktów i wskazówek orientacyjnych w odniesieniu do osób niewidomych i słabowidzących. - Zasady, sposoby, techniki przemieszczania się z białą laską wykorzystywane w otoczeniu kontrolowanym, w przestrzeni zamkniętej. - Zasady, sposoby, techniki przemieszczania się z białą laską wykorzystywane w terenie otwartym z niewielką ilością przeszkód – dzielnica mieszkaniowa. 	

Metodyka nauczania w edukacji wczesnoszkolnej uczniów niewidomych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1T.W6.	Zna zasady, metody i formy organizacji procesu dydaktycznego w klasach 1-3 dla uczniów niewidomych.
2	K_W08 E.1T.W6.	Zna i rozumie elementy specjalne w strategiach realizacji wybranych treści polonistycznych, matematycznych, przyrodniczych i ruchowych w edukacji wczesnoszkolnej uczniów niewidomych.
3	K_W08 E.1T.W6.	Zna rodzaje, funkcje i możliwości zastosowania pomocy tyflopedagogicznych w pracy dydaktycznej z uczniem niewidomym w młodszym wieku szkolnym.
4	K_W08 E.1T.W6.	Zna i rozumie specyficzne potrzeby komunikacyjne uczniów niewidomych i wie, jak organizować proces kształcenia w celu ich zaspokojenia.
Umiejętności		
5	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i przeprowadzić zajęcia zintegrowane dla uczniów niewidomych, w tym m.in. przygotować scenariusz zajęć wraz z zaadaptowanymi pomocami dydaktycznymi.
6	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi generować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów w pracy dydaktycznej z uczniem niewidomym w młodszym wieku szkolnym.
7	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi zaadaptować stanowisko pracy i przestrzeń klasy do potrzeb ucznia niewidomego.
Kompetencje społeczne		
8	K_K02b	Potrafi efektywnie współpracować z rodzicami uczniów z niepełnosprawnością wzroku oraz nauczycielami i innymi specjalistami.
9	K_K03a E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość wobec edukacyjnej i psychospołecznej sytuacji ucznia niewidomego.
10	K_K03d	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć dydaktycznych z uczniami niewidomymi.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Organizacja i specyfika procesu nauczania-uczenia się uczniów niewidomych w młodszym wieku szkolnym: poglądowość w nauczaniu, cele dydaktyczne, wychowawcze i rehabilitacyjne, zasady doboru optymalnych metod, form i środków nauczania, planowanie, realizacja i ewaluacja zajęć zintegrowanych.
- Analiza podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkole podstawowej pod kątem trudności w realizacji wybranych treści (klasy I-III) wynikających ze specjalnych potrzeb edukacyjno-rozwojowych uczniów niewidomych oraz planowanie strategii tyfłodydaktycznych w zakresie edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczo-społecznej, zdrowotno-ruchowej.
- Specyfika procesu rozwoju umiejętności czytania, pisania i liczenia przez uczniów niewidomych oraz sposoby wspomaganie nabywania tych sprawności.
- Kategorie i funkcje pomocy tyfłodydaktycznych, adaptacja, dobór i sposoby wykorzystywania środków dydaktycznych w realizacji określonych treści programowych w edukacji wczesnoszkolnej uczniów niewidomych.
- Komunikacja językowa w nauczaniu uczniów niewidomych: bariery komunikacyjne i podstawowe strategie ich przewycięzania, zasady formułowania przez tyfłopedagoga komunikatów objaśniających, opisów ustnych i pisemnych, poleceń, styl komunikacji i refleksyjność tyfłopedagoga a realizacja celów rehabilitacyjnych, kompetencje pragmatyczne w komunikacji a niewidzenie.
- Organizowanie przestrzeni szkolnej oraz aranżacja optymalnego stanowiska pracy dla uczniów niewidomych kształcących się w systemie segregacyjnym i inkluzyjnym.
- Współpraca nauczyciela uczniów z niepełnosprawnością wzroku z rodziną, innymi nauczycielami i specjalistami: zasady i efektywność wsparcia tyfłopedagogicznego dla rodziców uczniów, najczęstsze trudności tyfłopedagogów we współpracy z rodzicami, strategie rozwiązywania sytuacji konfliktowych, modele współpracy ze specjalistami.

Metodyka nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku – umiejętności kluczowe

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1T.W6.	Zna i rozumie techniki wykorzystywane podczas przemieszczania się z białą laską w dzielnicy handlowej.
2	K_W01 E.1T.W6.	Zna etapy zapoznawania osób niewidomych i słabowidzących z systemem kontroli ruchu ulicznego i przejściami dla pieszych.
3	K_W01 E.1T.W6.	Zna techniki wykorzystywane podczas przemieszczania się z białą laską w środkach transportu zbiorowego.
4	K_W08 E.1T.W6.	Zna i rozumie wpływ różnych czynników atmosferycznych na samodzielnego przemieszczania się z białą laską.
5	K_W08 E.1T.W6.	Zna zasady, sposoby, techniki tworzenia map i planów dla osób z niepełnosprawnością wzroku.
Umiejętności		
6	K_U06. E.2T.U3.	Potrafi rozwijać umiejętności orientacji i przemieszczania się w przestrzeni dzielnicy mieszkaniowej i handlowej, w centrum miasta oraz podczas przemieszczania się na skrzyżowaniach.
7	K_U03 E.1T.U6.	Potrafi opisać trudności osób z niepełnosprawnością wzroku podczas przekraczania ulic, przy których ruch jest regulowany sygnalizacją

		dzielnicy mieszkaniowej świetlną i ulic bez regulacji ruchu oraz korzystania ze środków transportu zbiorowego.
8	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i nauczyć osobę z niepełnosprawnością wzroku technik przemieszczania się z białą laską wykorzystywanych podczas korzystania ze środków transportu zbiorowego.
9	K_U06 E.1T.U6.	Potrafi przeprowadzić zajęcia z zakresu orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się w terenie otwartym – centrum miasta odpowiednio dostosowując metody i treści nauczania do możliwości osób z niepełnosprawnością wzroku.
10	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi opracować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów w pracy dydaktycznej z osobą z niepełnosprawnością wzroku w zakresie orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się.
11	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi zinterpretować wyniki badań naukowych dotyczących trudności osób z niepełnosprawnością wzroku w nabywaniu umiejętności orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się oraz prawidłowo zaplanować oddziaływania wspomagające rozwój tych umiejętności.
		Kompetencje społeczne
12	K_K02d	Wykazuje wrażliwość na potrzeby osób z niepełnosprawnością wzroku wynikające z trudności doświadczanych przez nie podczas samodzielnego przemieszczania się.
13	K_K03d E.1T.K2.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się z osobami z niepełnosprawnością wzroku.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zasady opisu przestrzeni otwartej. Charakterystyczne punkty i wskazówki orientacyjne wykorzystywane przez osoby z niepełnosprawnością wzroku podczas przemieszczania się z białą laską w terenie otwartym. Modyfikacje techniki dotykowej.
- Metody nauczania i oceny umiejętności poruszania się z białą laską w dzielnicy handlowej.
- Punkty usługowe, rodzaje punktów usługowych, zasady i sposoby zapoznawania ucznia z niepełnosprawnością wzroku z różnymi typami punktów usługowych.
- System kontroli ruchu ulicznego, typy skrzyżowań, rodzaje przejść dla pieszych.
- Metody nauczania i oceny umiejętności przekraczania ulic, przy których ruch jest regulowany sygnalizacją świetlną i ulic bez regulacji ruchu.
- Charakterystyka środków transportu zbiorowego oraz organizacji systemu komunikacji miejskiej.
- Etapy zapoznawania osób niewidomych i słabowidzących ze środkami transportu zbiorowego.
- Metody nauczania i oceny umiejętności korzystania ze środków komunikacji miejskiej przy użyciu białej laski, zasady poruszania się z białą laską na różnego rodzaju przystankach i peronach, procedura wsiadania i wysiadania ze środków transportu z białą laską.
- Sposoby utrzymania orientacji podczas korzystania z wybranego środka transportu zbiorowego przez osoby niewidome i słabowidzące.
- Trudności podczas korzystania przez osoby z niepełnosprawnością wzroku ze środków transportu zbiorowego.
- Nowoczesne systemy transportowe w komunikacji miejskiej jako narzędzia zwiększające efektywność przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku.
- Zasady, sposoby, techniki przemieszczania się z białą laską wykorzystywane w terenie otwartym - centrum miasta.

- Strategie pozyskiwania informacji przez osoby niewidome i słabowidzące podczas samodzielnego poruszania się z białą laską.
- Wpływ różnych warunków atmosferycznych na orientację i samodzielne przemieszczanie się, sposoby radzenia sobie w trudnych warunkach atmosferycznych (deszcz, śnieg).
- Wybrane zagadnienia związane z tworzeniem i sposobami wykorzystywania map i planów na zajęciach orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się.
- Plan, mapa terenu jako pomoc dla osób z niepełnosprawnością wzroku podczas poruszania się w terenie nieznanym.

Metodyka nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku – umiejętności zaawansowane

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
	K_W01 E.1T.W6.	Zna i rozumie wybrane metody i programy wspomaganie; metody wsparcia technicznego.
1	K_W01 E.1T.W6.	Zna zasady i techniki wykorzystywane podczas przemieszczania się z białą laską w terenie złożonym.
2	K_W01 E.1T.W6.	Zna i rozumie zasady wykorzystywania echolokacji w nauczaniu orientacji przestrzennej.
3	K_W01 E.1T.W6.	Zna i rozumie potrzebę korzystania przez osoby z niepełnosprawnością wzroku z pomocy psa przewodnika podczas przemieszczania się.
4	K_W08 E.1T.W6.	Zna i rozumie potrzebę korzystania przez osoby z niepełnosprawnością wzroku z pomocy elektronicznych i systemów nawigacyjnych podczas przemieszczania się.
5	K_W08 E.1T.W5.	Zna narzędzia diagnostyczne wykorzystywane do oceny umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej oraz programy do nauki orientacji przestrzennej dedykowane dla osób niewidomych i słabo widzących.
		Umiejętności
6	K_U03 E.1T.U5.	Potrafi opisać trudności osób z niepełnosprawnością wzroku podczas poruszania się w terenie złożonym.
7	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i nauczyć osobę z niepełnosprawnością wzroku technik przemieszczania się z białą laską wykorzystywanych podczas poruszania się w terenie złożonym (przejścia podziemne, schody ruchome, drzwi obrotowe).
8	K_U06 E.1T.U6.	Potrafi przeprowadzić zajęcia z zakresu orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się w terenie złożonym odpowiednio dostosowując metody i treści nauczania do możliwości osób z niepełnosprawnością wzroku.
9	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi przygotować zindywidualizowane pomoce dydaktyczne do zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się.
10	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi dokonać oceny umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej i w oparciu o jej wyniki zaplanować indywidualny program rehabilitacyjnych w zakresie orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się.
		Kompetencje społeczne
11	K_K02d	Wykazuje wrażliwość na potrzeby osób z niepełnosprawnością wzroku

		wynikające z trudności doświadczanych przez nie podczas samodzielnego przemieszczania się w złożonym terenie.
12	K_K03d	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się z osobami z niepełnosprawnością wzroku.
13	K_K02b E.2T.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zaawansowane techniki przemieszczania się z białą laską wykorzystywane w terenie złożonym (technika korzystania ze schodów ruchomych, drzwi obrotowych). - Sposoby utrzymywania orientacji i przemieszczania się z białą laską w przejściach podziemnych. - Zasady, sposoby i techniki orientowania się i przemieszczania się w terenie złożonym (nietypowe skrzyżowania, ronda, centra handlowe). - Echolokacja w nauczaniu orientacji przestrzennej i samodzielnym przemieszczaniu się osób z niepełnosprawnością wzroku. Rodzaje i typy echolokacji. Strategie ich wykorzystania. - Pies przewodnik. System szkolenia psów przewodników w Polsce. - Pomoce elektroniczne i systemy nawigacyjne wykorzystywane w orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością wzroku. - Specyfika nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością sprzężoną, osób starszych. - Psychologiczne aspekty nauczania orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością wzroku. - Ocena umiejętności w zakresie orientacji przestrzennej – narzędzia diagnostyczne, arkusze oceny. - Programy do nauki orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się. - Konstruowanie indywidualnych programów rehabilitacyjnych w zakresie orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się. - Zasady opracowania konspektu zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się. - Przygotowywanie zindywidualizowanych pomocy dydaktycznych do zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się. - Zadania i rola nauczyciela orientacji przestrzennej. - Współpraca nauczyciela orientacji przestrzennej z rodziną osoby z niepełnosprawnością wzroku. - Czynniki wpływające na nauczanie orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się osób niewidomych i słabowidzących. 		

Metodyka nauczania orientacji przestrzennej małych dzieci z niepełnosprawnością wzroku		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02 E.1T.W6.	Zna i rozumie trudności w rozwoju motorycznym małych dzieci z niepełnosprawnością wzroku oraz sposoby ich wspomagania.

2	K_W01 E.1T.W6.	Zna i rozumie specyfikę kształtowania się poszczególnych umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej w odniesieniu do dziecka niewidomego i słabowidzącego.
Umiejętności		
3	K_U05 E.1T.U6.	Potrafi w sposób metodycznie poprawny zaplanować i przeprowadzić zajęcia z zakresu orientacji przestrzennej dla dzieci niewidomych i słabo widzących w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym.
4	K_U04 E.1T.U6.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić ćwiczenia rozwijające schemat ciała, wyobraźnię przestrzenną oraz pojęcia przestrzenne dostosowane do potrzeb i możliwości małego dziecka z niepełnosprawnością wzroku.
Kompetencje społeczne		
5	K_K02d E.1T.K1.	Wykazuje wrażliwość na potrzeby dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Specyfika trudności w rozwoju motorycznym małych dzieci z niepełnosprawnością wzroku. - Sposoby wspomagania rozwoju motorycznego dzieci niewidomych i słabowidzących. - Specyfika rozwoju i kształtowania się orientacji przestrzennej u dzieci z niepełnosprawnością wzroku. - Zasady, metody i formy rozwijania schematu ciała, pojęć przestrzennych oraz wyobraźni przestrzennej u małych dzieci z niepełnosprawnością wzroku. - Zagadnienia związane z bezpiecznym poruszaniem się dzieci niewidomych i słabowidzących w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym, w otoczeniu kontrolowanym: wprowadzanie i nauczanie technik poruszania się z przewodnikiem, wprowadzanie i nauczanie technik przedlaskowych, wprowadzanie i nauczanie technik poruszania się z długą laską. - Analiza studiów przypadków dzieci z niepełnosprawnością wzroku pod kątem planowania zajęć z orientacji przestrzennej w środowisku rodzinnym oraz przedszkolnym. 		

Funkcjonalna ocena i metody usprawniania widzenia u osób z niepełnosprawnością sprzężoną

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1T.W4.	Zna specyfikę rozwoju funkcji okoruchowych, koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz percepcji wzrokowej u osób z niepełnosprawnością sprzężoną.
2	K_W04 E.1T.W4.	Zna cele, specyfikę oraz metodykę i narzędzia przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u osób z niepełnosprawnością sprzężoną w różnym wieku.
3	K_W04 E.1T.W4.	Zna cele, specyfikę oraz metody i narzędzia usprawniania widzenia u osób z niepełnosprawnością sprzężoną w różnym wieku.
4	K_W03 E.1T.W4	Zna aktualne problemy edukacji i rehabilitacji osób ze sprzężoną niepełnosprawnością wzrokową oraz ich specyfikę; potrzeby rozwojowe i edukacyjne tych osób.
Umiejętności		
5	K_U03	Potrafi ocenić poziom rozwoju widzenia oraz rozpoznać zaburzenia

	E.1T.U4.	funkcji wzrokowych u dzieci i osób dorosłych z niepełnosprawnością sprzężoną.
6	K_U01 E.1T.U4.	Potrafi wnioskować w jaki sposób niepełnosprawność ruchowa i intelektualna wpływa na zaburzenia w zakresie funkcji wzrokowych.
7	K_U03 E.1T.U4.	Potrafi przeprowadzić funkcjonalną ocenę widzenia osoby z niepełnosprawnością sprzężoną.
8	K_U05 E.1T.U4.	Potrafi przygotować program oraz przeprowadzić zajęcia z zakresu usprawniania widzenia z osobami z niepełnosprawnością sprzężoną.
9	K_U05 E.1T.U4.	Potrafi dokonać ewaluacji skuteczności realizowanych zajęć z zakresu usprawniania widzenia z osobami z niepełnosprawnością sprzężoną.
		Kompetencje społeczne
10	K_K03a E.1T.K1.	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności, prezentuje właściwą postawę wobec osób z niepełnosprawnością sprzężoną.
11	K_K03d E.1T.K1.	Jest gotów do odpowiedzialnego i refleksyjnego przeprowadzania czynności składających się na funkcjonalną ocenę i usprawnianie widzenia i jest świadomy jej znaczenia dla funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością sprzężoną.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Przyczyny zaburzeń w zakresie funkcjonowania wzrokowego u osób z niepełnosprawnością sprzężoną. - Trudności w zakresie rozwoju funkcji okoruchowych, koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz percepcji wzrokowej u dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną. - Mózgowe uszkodzenie widzenia u dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną (etiologia, specyfika trudności w zakresie funkcjonowania wzrokowego). - Specyfika funkcjonalnej oceny i usprawniania widzenia u dzieci z mózgowym uszkodzeniem widzenia. - Specyfika funkcjonalnej oceny i usprawniania widzenia u dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym. - Cele, specyfika oraz metodyka przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u małych dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną. - Cele, specyfika oraz metodyka przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną w wieku szkolnym. - Cele, specyfika oraz metodyka przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u osób dorosłych z niepełnosprawnością sprzężoną. - Wybrane narzędzia do funkcjonalnej oceny widzenia u osób z niepełnosprawnością sprzężoną. - Metody usprawniania widzenia u dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną. - Metody usprawniania widzenia u dorosłych osób z niepełnosprawnością sprzężoną. - Dobór odpowiednich metod usprawniania widzenia do potrzeb osób z różnymi zaburzeniami. - Analizy przypadków dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną poddawanych usprawnianiu widzenia w aspekcie zmian funkcjonalnych. - Ocena skuteczności oddziaływań w zakresie rehabilitacji wzroku osób z niepełnosprawnością sprzężoną. 		

PRAKTYKI

Praktyka asystencko-pedagogiczna w przedszkolach dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3T.W1	Zna założenia organizacyjne przedszkola dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
2	K_W08 E.3T.W2	Zna założenia programowe, podstawę programową oraz zakres treści realizowanych w ramach edukacji przedszkolnej z dziećmi z niepełnosprawnością wzroku.
	K_W07 E.3T.W3	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu, uczniom w szkole i placówce systemu oświaty i poza nimi
Umiejętności		
3	K_U03 E.3T.U1 E.3T.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
	K_U03	Potrafi dokonać poprawnego opisu obserwacji zajęć dydaktycznych z zakresu edukacji przedszkolnej dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
4	K_U03	Potrafi dokonać oceny potrzeb i możliwości dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
5	K_U05 E.3T.U4	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia dydaktyczne z zakresu edukacji przedszkolnej dzieci z niepełnosprawnością wzroku na podstawie samodzielnie przygotowanego scenariusza.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02b E.1T.K2.	Poprawnie komunikuje się i współpracuje z personelem przedszkola (nauczycielami, dyrekcją, terapeutami, itp.).
7	K_K03d E.1T.K1. E.1T.K2.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z dziećmi z niepełnosprawnością wzroku.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Funkcjonowanie przedszkola dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku. Struktura organizacyjna przedszkola. Ogólne plany pracy dydaktyczno-wychowawczej przedszkola oraz sposoby ich realizacji. - Formy działań wspierających dziecko z niepełnosprawnością wzroku organizowanych w ramach zajęć w przedszkolu. - Sposoby dokumentowania zajęć z zakresu edukacji przedszkolnej. - Obserwacja zajęć dydaktycznych z zakresu edukacji przedszkolnej – 10h. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych. - Prowadzenie zajęć dydaktycznych z zakresu edukacji przedszkolnej – 8h. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w scenariuszach zajęć. 		

Praktyka asystencko-pedagogiczna w zakresie edukacji i rehabilitacji dzieci niewidomych i słabowidzących (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna założenia organizacyjne placówki edukacyjnej, edukacyjno-rehabilitacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
2	K_W08	Zna założenia programowe, podstawę programową oraz zakres treści realizowanych w ramach edukacji wczesnoszkolnej dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
3	K_W08	Zna założenia i metody rewalidacji indywidualnej oraz pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi niewidomymi i słabowidzącymi.
Umiejętności		
4	K_U03	Potrafi dokonać poprawnego opisu obserwacji zajęć dydaktycznych i rewalidacyjnych z zakresu edukacji wczesnoszkolnej i zajęć rewalidacji indywidualnej dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
5	K_U03	Potrafi na poziomie elementarnym dokonać oceny potrzeb i możliwości dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
6	K_U05	Potrafi z pomocą opiekuna praktyk w sposób metodycznie poprawny zaplanować i przeprowadzić zajęcia zintegrowane dla uczniów niewidomych i słabowidzących według samodzielnie przygotowanego scenariusza.
7	K_U05	Potrafi z pomocą opiekuna praktyk w sposób metodycznie poprawny zaplanować i przeprowadzić zajęcia rewalidacji indywidualnej dla uczniów niewidomych i słabowidzących według samodzielnie przygotowanego scenariusza.
Kompetencje społeczne		
8	K_K02b	Poprawnie komunikuje się i współpracuje z personelem przedszkola (nauczycielami, dyrekcją, terapeutami, itp.).
9	K_K03d E.1T.K1.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z dziećmi z niepełnosprawnością wzroku.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Całokształt funkcjonowania placówki edukacyjnej, edukacyjno-rehabilitacyjnej dla uczniów niewidomych i słabowidzących, szczególnie z jego strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno-wychowawczej i rehabilitacyjnej oraz sposobami ich realizacji.
- Formy działań wspierających ucznia z niepełnosprawnością wzroku organizowane w ramach zajęć lekcyjno-wychowawczych oraz pozalekcyjnych.
- Hospitowanie zajęć rewalidacji indywidualnej i innych zajęć rehabilitacyjnych dla uczniów z niewidomych i słabowidzących.
- Poznanie zespołu klasowego, hospitowanie zajęć z zakresu edukacji wczesnoszkolnej (klasy 1-3).
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.

-	Poznanie zespołu klasowego, hospitowanie zajęć z zakresu edukacji wczesnoszkolnej (klasy 1-3).
-	Przeprowadzenie z pomocą nauczyciela zajęć z rewalidacji indywidualnej z uczniem niewidomym i słabowidzącym.
-	Przeprowadzenie z pomocą opiekuna praktyk zajęć zintegrowanych dla uczniów niewidomych i słabowidzących według samodzielnie przygotowanego scenariusza.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w placówkach szkolno-wychowawczych dla dzieci niewidomych i słabowidzących (40 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07	Zna założenia organizacyjne placówki szkolno-wychowawczej dla uczniów niewidomych i słabowidzących.
2	K_W08	Zna zasady, metody i formy nauczania zintegrowanego uczniów niewidomych i słabowidzących.
3	K_W08	Zna zasady, metody prowadzenie zajęć rewalidacji indywidualnej z dzieckiem z niepełnosprawnością wzroku.
Umiejętności		
4	K_U03	Potrafi dokonać poprawnego opisu obserwacji zajęć dydaktycznych i rewalidacyjnych z dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
5	K_U03	Potrafi poprawnie określić cele zajęć dydaktycznych i rewalidacyjnych, metody i środki dydaktyczne, itp.
6	K_U03	Potrafi dokonać oceny potrzeb i możliwości dzieci z niepełnosprawnością wzroku pod kątem pracy na lekcji i rewalidacji indywidualnej.
7	K_U05	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia zintegrowane dla uczniów niewidomych i słabowidzących według samodzielnie przygotowanego scenariusza i samodzielnie przygotowanych pomocy dydaktycznych.
8	K_U05	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia rewalidacji indywidualnej dla ucznia niewidomego i słabowidzącego według samodzielnie przygotowanego scenariusza i samodzielnie przygotowanych pomocy dydaktycznych.
Kompetencje społeczne		
9	K_K02b	Poprawnie komunikuje się i współpracuje z personelem placówki (nauczycielami, dyrekcją, terapeutami, itp.).
10	K_K03d E.1T.K1.	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z dziećmi z niepełnosprawnością wzroku.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Funkcjonowanie placówki szkolno-wychowawczej dla uczniów niewidomych i słabowidzących, (struktura organizacyjna, plany pracy dydaktyczno-wychowawczej i rehabilitacyjnej). - Formy działań wspierających ucznia z niepełnosprawnością wzroku organizowanych w ramach zajęć lekcyjnych, rewalidacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych (pozaekcyjnych). - Hospitowanie zajęć rewalidacji indywidualnej i innych zajęć rehabilitacyjnych h dla uczniów 		

<p>z niewidomych i słabowidzących.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych –ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych. - Poznanie zespołu klasowego, hospitowanie zajęć z zakresu edukacji wczesnoszkolnej (klasy 1-3). - Przeprowadzenie zajęć dydaktycznych w klasach 1-3 szkoły z uczniami niewidomymi i słabowidzącymi. - Przeprowadzenie zajęć z rewalidacji indywidualnej z uczniem niewidomym i słabowidzącym.
--

Praktyka asystencko-pedagogiczna w zakresie nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3T.W2.	Zna założenia organizacyjne placówki, w której realizuje praktykę z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się.
2	K_W08 E.3T.W1.	Zna założenia programowe oraz zakres treści realizowanych w ramach zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego bezpiecznego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku.
Umiejętności		
3	K_U03 E.3T.U1.	Potrafi dokonać poprawnego opisu obserwacji indywidualnych zajęć dydaktycznych z zakresu orientacji przestrzennej i przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku. Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia z zakresu orientacji przestrzennej.
4	K_U03	Potrafi dokonać oceny potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością wzroku w zakresie orientacji przestrzennej i przemieszczania się.
5	K_U05 E.3T.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić indywidualne zajęcia dydaktyczne z orientacji przestrzennej i przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku na podstawie samodzielnego przygotowanego scenariusza.
Kompetencje społeczne		
6	K_K03a	Wykazuje wrażliwość na potrzeby i możliwości małych dzieci, uczniów oraz dorosłych osób niewidomych i słabowidzących w zakresie samodzielnego przemieszczania się.
7	K_K03d E.3T.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy. Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z osobami z niepełnosprawnością wzroku.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja i specyfika pracy nauczyciela orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się. - Formy współpracy nauczycieli orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się z 		

<p>innymi specjalistami (okulistą, rehabilitantem wzroku, psychologiem, wychowawcą internatu itp.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sposoby dokumentowania zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się. - Obserwacja zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych. - Prowadzenie zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się z uczniami lub dorosłymi osobami niewidomymi i słabowidzącymi. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w scenariuszach zajęć.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w zakresie rehabilitacji wzroku osób słabowidzących (20 godz.)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3T.W2.	Zna założenia organizacyjne placówki, w której realizuje praktykę z rehabilitacji wzroku.
2	K_W08 E.3T.W1.	Zna założenia programowe oraz zakres treści realizowanych w ramach zajęć z rehabilitacji wzroku osób słabowidzących.
3	K_W08	Zna narzędzia i metody wykorzystywane do funkcjonalnej oceny widzenia i usprawniania widzenia/rehabilitacji wzroku osób słabowidzących.
Umiejętności		
4	K_U03	Potrafi dokonać poprawnego opisu obserwacji indywidualnych zajęć dydaktycznych z zakresu rehabilitacji wzroku słabowidzących.
5	K_U03	Potrafi przeprowadzić funkcjonalną ocenę widzenia osoby słabowidzącej.
6	K_U05 E.3T.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić indywidualne zajęcia dydaktyczne z zakresu usprawniania widzenia/rehabilitacji wzroku dostosowane do możliwości i potrzeb osoby słabowidzącej.
Kompetencje społeczne		
7	K_K03d	Potrafi zachować się w sposób profesjonalny i przestrzega zasad etyki zawodowej.
8	K_K03d E.3T.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy. Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka w planowaniu, realizacji i ewaluacji prowadzonych zajęć z osobami słabowidzącymi.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja i specyfika pracy rehabilitanta wzroku osób słabowidzących. - Formy współpracy rehabilitanta wzroku słabowidzących z innymi specjalistami (okulistą, psychologiem, wychowawcą internatu, nauczycielem orientacji przestrzennej, itp.). - Obserwacja zajęć z usprawniania widzenia/rehabilitacji wzroku – 10h. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – 		

ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.

- Prowadzenie zajęć z usprawniania widzenia/rehabilitacji wzroku z uczniami/dorosłymi osobami słabowidzącymi – 10h. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych – ujęcie ich w scenariuszach zajęć.

3.9.7. WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA

MODUŁ: PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE W RAMACH SPECJALNOŚCI

Pediatryczna opieka nad małym dzieckiem		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1WW.W1.	Zna i rozumie medyczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej.
2	K_W01	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę dotyczącą opieki pediatrycznej nad dzieckiem zdrowym i chorym.
3	K_W01 E.1WW.W1.	Zna i rozumie zagadnienie poradnictwa laktacyjnego.
4	K_W03 E.1WW.W1.	Zna i rozumie biologiczne podstawy rozwoju. Posiada wiedzę na temat mechanizmów powstawania zaburzeń rozwojowych z uwzględnieniem wiedzy z zakresu neonatologii dziecięcej.
5	K_W03 E.1WW.W1.	Zna choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci, a w tym ma podstawową, uporządkowaną wiedzę na temat przyczyn, rodzajów i stopni uszkodzenia CUN z uwzględnieniem klasyfikacji zaburzeń i chorób ICD-10.
6	K_W04 E.1WW.W1.	Zna i rozumie zagadnienie diagnozy pediatrycznej małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju.
Umiejętności		
7	K_U01 E.1WW.U1.	Potrafi analizować medyczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej.
8	K_U01	Potrafi dokonać charakterystyki zadań pediatry w profilaktyce pierwotnej i wtórnej.
9	K_U02 E.1WW.U1.	Potrafi analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju; analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw neonatologii.
10	K_U02	Potrafi określić sygnały ostrzegawcze w przebiegu rozwoju małego dziecka.
11	K_U03 E.1WW.U1.	Potrafi określać choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci.
12	K_U03	Potrafi scharakteryzować przebieg badania pediatrycznego.
13	K_U03 E.1WW.U1.	Potrafi interpretować diagnozę pediatryczną małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju.
14	K_U04 E.1WW.U1.	Potrafi realizować poradnictwo laktacyjne.
Kompetencje społeczne		
	E.1WW.K1. K_K03e	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę

15		dokształcania się i rozwoju osobistego.
16	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
17	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Wczesniactwo- charakterystyka, zagrożenia, zadania opieki neonatologicznej.
- Zaburzenia w okresie noworodkowych w tym poradnictwo laktacyjne.
- Pediatria opieka nad małym dzieckiem w tym opieka neonatologiczna.
- Profilaktyka pediatryczna - bilanse zdrowia, szczepienia ochronna, psychohigiena- charakterystyka.
- Sygnały ostrzegawcze w rozwoju pediatrycznym dziecka.
- Opieka pediatryczna nad dzieckiem chorym - cele, przebieg, wskazania do konsultacji, diagnoza i procedury postępowania, choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci.
- Standardy opieki nad kobietą w ciąży, noworodkiem i opieki pediatrycznej.

Neuropsychologia kliniczna małego dziecka

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1WW.W2.	Zna i rozumie podstawy neuropsychologii.
2	K_W03 E.1WW.W1.	Zna i rozumie biologiczne podstawy rozwoju, anatomię i fizjologię układu nerwowego. Posiada wiedzę na temat mechanizmów powstawania zaburzeń neurorozwojowych u małego dziecka z uwzględnieniem wiedzy z zakresu anatomii i fizjologii mózgu.
3	K_W03 E.1WW.W2.	Zna rodzaje niepełnosprawności u dzieci i zaburzeń neurorozwojowych, w tym dziecięce zaburzenia rozwojowe w typie afazji, mózgowo porażenie dziecięce, autystyczne spektrum zaburzeń i ADHD.
4	K_W03	Posiada wiedzę na temat organizacji funkcji psychicznych w mózgu człowieka oraz metod badawczych wykorzystywanych w neuronaukach (np. EEG, PET, fMRI).
5	K_W04 E.1WW.W3.	Zna i rozumie metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju.
Umiejętności		
6	K_U01 E.1WW.U1.	Potrafi analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju. Potrafi analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego; skojarzyć miejsce uszkodzenia CUN z zaburzeniami rozwojowymi oraz określić wpływa ich na funkcjonowania psychospołeczne dziecka oraz warunkujące rozpoznanie kliniczne.
7	K_U01 E.1WW.U2.	Potrafi analizować podstawy neuropsychologii.

8	K_U03 E.1WW.U1.	Potrafi określać i analizować zaburzenia neurorozwojowe, w tym dziecięce zaburzenia rozwojowe w typie afazji, mózgowe porażenie dziecięce, autystyczne spektrum zaburzeń i ADHD.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03e E.1WW.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doskonalenia się i rozwoju osobistego.
10	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
11	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Struktura i funkcje półkul mózgowych, płatów mózgowych i konsekwencje ich uszkodzenia., plastyczność neurorozwojowa w rozwoju małego dziecka.
- Neuropsychologiczne następstwa dysfunkcji mózgu: np. agnozja, apraksja, amnezja, afazja.
- Problematyka asymetrii funkcjonalnej półkul mózgowych.
- Metody badawcze w neuronaukach (np. EEG, PET, fMRI) i w neuropsychologii (testy „na organikę”, baterie testów), zastosowanie technik obrazowania w neuropsychologii.
- Mózgowe podłoże procesów językowych. Patogeneza i neuropsychologiczna diagnostyka afazji. Definicja afazji. Osiowe objawy afazji. Klasyfikacja afazji. Zmienność objawów i stopień nasilenie afazji. Proces diagnozy i terapii.
- Mózgowe podłoże dysleksji; kierunki diagnozy i terapii.
- Neurobiologiczne podłoże zaburzeń neurorozwojowych: ADHD, autyzm, niepełnosprawność intelektualna.

Genetyczne zespoły zaburzeń rozwojowych małego dziecka

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1WW.W1	Zna podstawy genetyki.
2	K_W01	Zna założenia, zakres i znaczenia poradnictwa genetycznego w procesie wczesnej interwencji terapeutycznej i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
3	K_W03 E.1WW.W1	Zna i rozumie biologiczne podstawy rozwoju małego dziecka.
4	K_W03 E.1WW.W1	Zna i rozumie zagadnienia zaburzeń genetycznych i niepełnosprawności, w tym sprzężonych oraz mechanizmy ich powstawania.
5	K_W04	Zna kryteria diagnostyczne i uwarunkowania zespołów klinicznych o podłożu genetycznym u małych dzieci.
Umiejętności		

6	K_U02 E.1WW.U1.	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw genetyki.
7	K_U03	Potrafi określić rodzaje badań genetycznych.
8	K_U03 E.1WW.U1.	Potrafi określać zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności, w tym sprzężone. Potrafi scharakteryzować zespoły kliniczne w oparciu o kody ICD i określić wytyczne do postępowania we wczesnej interwencji.
Kompetencje społeczne		
9	K_K03e E.1WW.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
10	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
11	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Poradnictwo genetyczne – cele, zakres, formy. - Typy i rodzaje badań klinicznych w genetyce, znaczenie badań genetycznych w procesie wczesnej interwencji i planowania pracy terapeutycznej. - Charakterystyka wybranych zespołów klinicznych we wczesnej interwencji terapeutycznej - Zadania lekarza genetyka w zespole interdyscyplinarnym. 		

Neurologiczne zaburzenia rozwojowe małego dziecka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1WW.W1	Zna podstawy neurologii.
2	K_W01	Student ma podstawową, uporządkowaną wiedzę dotyczącą opieki neurologicznej nad dzieckiem zdrowym i chorym.
3	K_W03 E.1WW.W1	Zna biologiczne podstawy rozwoju, anatomię i fizjologię układu. Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę na temat przyczyn, rodzajów i stopni uszkodzenia CUN z uwzględnieniem klasyfikacji zaburzeń i chorób ICD-10.
4	K_W03	Posiada wiedzę na temat mechanizmów powstawania zaburzeń rozwojowych z uwzględnieniem wiedzy z zakresu neurologii dziecięcej.
5	K_W04	Zna kryteria diagnostyczne i warunkowania zespołów klinicznych o podłożu neurologicznym u małych dzieci.
Umiejętności		
6	K_U01	Potrafi dokonać charakterystyki zadań neurologa w profilaktyce pierwotnej i wtórnej.

7	K_U02 E.1WW.U1.	Potrafi analizować podstawy neurologii.
8	K_U03 E.1WW.U1.	Potrafi analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju, określić sygnały ostrzegawcze w przebiegu rozwoju małego dziecka.
9	K_U03 E.1WW.U1.	Potrafi analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, scharakteryzować zespoły kliniczne neurologiczne występujące w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym.
10	K_U03	Potrafi scharakteryzować przebieg badania neurologicznego.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03e E.1WW.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doskonalenia się i rozwoju osobistego.
12	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
13	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Poradnictwo neurologiczne– cele, zakres, formy.
- Typy i rodzaje badań klinicznych w neurologii dziecięcej, znaczenie badań dodatkowych w procesie wczesnej interwencji i planowania pracy terapeutycznej.
- Charakterystyka wybranych zespołów klinicznych we wczesnej interwencji terapeutycznej (w tym m.in. zespoły napadowe, zaburzenia ruchu i postawy, tiki, zaburzenia neurorozwojowe, niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia mowy, zaburzenia zachowania).
- Zadania lekarza neurologa w zespole interdyscyplinarnym.

Psychiatria dziecięca		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę dotyczącą opieki psychiatrycznej nad dzieckiem zdrowym i chorym.
2	K_W03	Student ma podstawową, uporządkowaną wiedzę na temat przyczyn, rodzajów z uwzględnieniem klasyfikacji zaburzeń i chorób psychicznych ICD-10 i ICD 11.
3	K_W03	Posiada wiedzę na temat mechanizmów powstawania zaburzeń rozwojowych z uwzględnieniem zaburzeń więzi i relacji małego dziecka w odniesieniu do klasyfikacji DC-O3R.
4	K_W04 E.1WW.W2.	Zna problematykę zaburzeń emocji i zachowania u dzieci, psychohigieny, profilaktyki i wczesnego rozpoznawania zaburzeń rozwoju.
5	K_W03 E.1WW.W2.	Zna rodzaje niepełnosprawności u dzieci i zaburzeń neurorozwojowych, w tym autystyczne spektrum zaburzeń i ADHD.
Umiejętności		

6	K_U01	Potrafi dokonać charakterystyki zadań opieki psychiatrycznej w profilaktyce pierwotnej i wtórnej.
7	K_U03	Potrafi określić sygnały ostrzegawcze w przebiegu rozwoju małego dziecka.
8	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać i analizować zaburzenia emocji i zachowania u dzieci; stosować psychohigienę, profilaktykę i wczesne rozpoznawanie zaburzeń rozwoju.
9	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać i analizować zaburzenia neurorozwojowe, w tym autystyczne spektrum zaburzeń i ADHD.
10	K_U03	Potrafi scharakteryzować przebieg badania psychiatrycznego.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03e E.1WW.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
12	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
13	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Poradnictwo psychiatryczne – cele, zakres, formy.
- Pojęcie normy. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych.
- Typy i rodzaje badań klinicznych w psychiatrii dziecięcej, znaczenie badań dodatkowych w procesie wczesnej interwencji i planowania pracy terapeutycznej.
- Charakterystyka wybranych zespołów klinicznych we wczesnej interwencji terapeutycznej (w tym m.in. zaburzenia emocji i zachowania we wczesnym dzieciństwie, zaburzenia psychotyczne, stereotypie i natręctwa, psychiczne zaburzenia tolerancji pokarmowej, zaburzenia ze spektrum autyzmu, zaburzenia zachowania a ADHD, ADD, ODD).
- Poradnictwo psychiatryczne we wsparciu rodziny dziecka z niepełnosprawnością.
- Zadania lekarza psychiatrii dziecięcego w zespole interdyscyplinarnym.

Fizjoterapia pediatryczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1WW.W1	Zna i rozumie podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem.
2	K_W01	Posiada wiedzę na temat mechanizmów powstawania zaburzeń rozwojowych z uwzględnieniem wiedzy z zakresu fizjoterapii pediatrycznej.
3	K_W03 E.1WW.W1	Zna i rozumie biologiczne podstawy rozwoju małego dziecka. Posiada wiedzę na temat mechanizmów prawidłowego rozwoju psychomotorycznego małego dziecka.

4	K_W03	Zna stadia rozwoju motorycznego.
Umiejętności		
5	K_U01	Potrafi określić i scharakteryzować kluczowe obszary i umiejętności ruchowe dla osiągnięcia poszczególnych etapów rozwojowych dziecka.
6	K_U02 E.1WW.U1.	Potrafi wykorzystywać podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem.
7	K_U03 E.1WW.U1.	Potrafi analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju. Potrafi skojarzyć miejsce uszkodzenia CUN z zaburzeniami funkcji percepcyjno-motorycznych.
8	K_U03	Potrafi określić sygnały ostrzegawcze w przebiegu rozwoju motorycznym małego dziecka.
9	K_U03	Potrafi scharakteryzować zaburzenia funkcji ruchowych.
Kompetencje społeczne		
10	K_K03e E.1WW.K1.	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
11	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
12	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Ocena rozwoju motorycznego dziecka: kierunki prawidłowego rozwoju psychoruchowego noworodka i niemowlęcia, charakterystyka osiągnięć rozwojowych dziecka w pierwszym roku życia, ocena małego dziecka pod kątem funkcjonalnym w zakresie rozwoju małej motoryki (funkcji dłoni i chwytu), zabawy i umiejętności samoobsługi, rozwoju. - Wskaźniki nieprawidłowego rozwoju psychoruchowego noworodka i niemowlęcia: charakterystyka nieprawidłowych wzorców ruchowych i odruchów neurologicznych. - Charakterystyka osiągnięć rozwojowych dziecka w wieku żłobkowym i przedszkolnym, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć funkcjonalnych w zakresie rozwoju ruchowego, zabawy, czynności samoobsługi oraz planowania motorycznego i logicznego (ocena dziecka w młodszym wieku przedszkolnym 3-4 lata, ocena dziecka w starszym wieku przedszkolnym 5-6 lat). - Wczesna diagnostyka małego dziecka w aspekcie metod neurorozwojowych. - Diagnostyka kliniczna z zakresu fizjoterapii w wybranych zaburzeniach rozwojowych u dzieci o charakterze globalnym i parcjalnym. - Wady ortopedyczne narządu ruchu - charakterystyka najczęściej występujących wad wrodzonych i rozwojowych narządu ruchu. - Zadania fizjoterapeuty w zespole interdyscyplinarnym. 		

Moduł: Psychologiczno-pedagogiczne podstawy wczesnego rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej

Modele i standardy wczesnego wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01	Definiuje podstawowe pojęcia wczesna interwencja, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, interwencja kryzysowa.
2	K_W06 E.1WW.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki i wychowania małego dziecka w Polsce.
3	K_W06 E.1WW.W2.	Zna i rozumie zasady organizacji, modele i standardy wczesnego wspomaganie oraz wczesnej interwencji terapeutycznej.
4	K_W07	Student zna założenia modelu kompleksowej, wielospecjalistycznej, transdyscyplinarnej wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.
Umiejętności		
5	K_U01 E.1WW.U2.	Potrafi określać organizację, modele i standardy wczesnego wspomaganie oraz wczesnej interwencji terapeutycznej. Opisuje modele wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie, formułuje założenia wczesnej interwencji w systemie opieki zdrowotnej oraz wczesnego wspomaganie w systemie edukacji.
6	K_U02 E.1WW.U2.	Potrafi analizować organizację opieki i wychowania małego dziecka w Polsce.
7	K_U02	Rozumie oraz potrafi wyjaśnić znaczenie interdyscyplinarnego, kompleksowego podejścia w procesie wspomaganie rozwoju małego dziecka oraz umie wskazać zależności między obszarami działań.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doszkalania się i rozwoju osobistego.
9	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych. Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
10	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wczesna interwencja a wczesne wspomaganie rozwoju - jako kompleksowa, skoordynowana pomoc dziecku i rodzinie - pojęcia, założenia, zadania i funkcje. - Organizacja, modele i standardy wczesnego wspomaganie oraz wczesnej interwencji terapeutycznej. - Organizacja opieki i wychowania małego dziecka w Polsce. - Koncepcje wczesnej interwencji i wspomaganie rozwoju dziecka w ujęciu biopsychospołecznym. 		

Psychologiczno-pedagogiczne uwarunkowania rozwoju małego dziecka w procesie uczenia się

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu psychologii, pedagogiki uczenia się małego dziecka.
2	K_W02 E.1WW.W2.	Zna psychologię rozwoju, w tym prenatalną; psychologię kliniczną i psychopatologię małego dziecka.
3	K_W02 E.1WW.W2.	Zna i rozumie psychologiczno-pedagogiczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej.
4	K_W02	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę z zakresu psychologicznych i społecznych teorii rozwoju dziecka oraz rozumie ich uwarunkowania w procesie wczesnej interwencji wspomaganie rozwoju.
5	K_W02 E.1WW.W2.	Zna i rozumie czynniki rozwoju i środowisko wychowawcze małego dziecka.
6	K_W02	Zna oraz charakteryzuje mechanizmy uczenia się oraz uwarunkowania rozwoju małego dziecka.
7	K_W03 E.1WW.W2.	Zna i rozumie zagadnienie niepełnosprawności i zagrożenie niepełnosprawnością.
8	K_W03 E.1WW.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych.
9	K_W08 E.1WW.W2.	Opisuje modele wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie, formułuje założenia wczesnej interwencji w systemie opieki zdrowotnej oraz wczesnego wspomaganie w systemie edukacji.
Umiejętności		
10	K_U01	Potrafi określić czynniki warunkujące rozwój dziecka na podstawie znajomości koncepcji rozwoju człowieka.
11	K_U02	Rozumie oraz potrafi wyjaśnić znaczenie interdyscyplinarnego podejścia w procesie wspomaganie rozwoju małego dziecka oraz umie wskazać zależności między obszarami działań.
12	K_U02 E.1WW.U2.	Potrafi analizować psychologiczno-pedagogiczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej.
13	K_U02 E.1WW.U2.	Potrafi analizować psychologię rozwoju, w tym prenatalną; Potrafi analizować psychologię kliniczną i psychopatologię małego dziecka.
14	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać etiopatogenezę zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych.
15	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać czynniki rozwoju i środowisko wychowawcze małego dziecka, niepełnosprawność i zagrożenie niepełnosprawnością, rodzaje niepełnosprawności u dzieci.
16	K_U02	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji aktywności małego dziecka, potrafi określić i scharakteryzować, fazy rozwoju, uzasadnić ich znaczenie w nabywaniu kompetencji kluczowych.
Kompetencje społeczne		
17	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
18	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doskonalenia się i rozwoju osobistego.

		Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wczesna interwencja a wczesne wspomaganie rozwoju - jako kompleksowa, skoordynowana pomoc dziecku i rodzinie- pojęcia, założenia, zadania i funkcje. - Rozwój prawidłowy a rozwój zakłócony- czynniki warunkujące rozwój dziecka oraz programy wczesnej stymulacji (czynniki rozwoju i środowisko wychowawcze małego dziecka). - Zaburzenia rozwojowe- opóźnienie rozwoju- niepełnosprawność: etiologia, typy, rodzaje. - Niepełnosprawność kliniczna- niepełnosprawność funkcjonalna małego dziecka. - Wieloprofilowość oddziaływań stymulacyjnych w procesie wspomagania rozwój. Analiza sfer rozwoju: rozwój percepcyjno-motoryczny, poznawczy, komunikacja i emocjonalno-społeczny małego dziecka. Wzajemne uwarunkowania zaburzeń- profilaktyka pierwotna i wtórna. - Proces uczenia małego dziecka wieku 0-6 lat – mechanizmy uczenia w aspekcie teorii J. Piageta, L. Wygotskiego, M. Montessori. Modele wspomagania rozwoju w procesie uczenia. - Analiza faz rozwojowych dziecka oraz dobór strategii wspomagania w uczeniu. - Teorie rozwojowe procesu uczenia małego dziecka w praktyce: budowania strategii zajęć wspomagających rozwój dziecka w warunkach domowych. 		

Psycholingwistyka rozwojowa - kształtowanie mowy i języka dzieci		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1WW.W2.	Zna i rozumie psycholingwistykę rozwojową.
2	K_W01	Zna elementarną terminologię używaną w psycholingwistyce, rozumie jej zastosowanie w procesie wspomagania rozwoju dziecka w zakresie komunikacji funkcjonalnej werbalnej i niewerbalnej.
3	K_W02 E.1WW.W2.	Zna i rozumie zagadnienie kształtowania mowy i języka dziecka. Ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju mowy dziecka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym.
4	K_W02	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego.
5	K_W08	Ma wiedzę dotyczącą klasyfikacji zaburzeń mowy.
Umiejętności		
6	K_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zachowań językowych i komunikacyjnych.
7	K_U02 E.1WW.U2.	Potrafi stosować psycholingwistykę rozwojową, kształtować rozwój mowy i języka dziecka.
8	K_U07	Ma elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów z badań dotyczących językowego porozumiewania się; potrafi formułować wnioski, opracowywać i zaprezentować wyniki oraz proponować kierunki dalszych badań.
9	K_U02	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji aktywności małego dziecka, potrafi określić i scharakteryzować, fazy rozwoju mowy dziecka, zachowań komunikacyjnych, uzasadnić ich znaczenie w nabywaniu kompetencji kluczowych.
10	K_U07	Potrafi dokonać charakterystyki zaburzeń rozwoju mowy

		i komunikacji.
11	K_U08	Potrafi komunikować się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych.
Kompetencje społeczne		
12	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
12	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
12	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
15	K_K02a	Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym: szanowania kultury języka polskiego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Psycholingwistyka ogólna i rozwojowa - prezentacja dyscypliny (cel i przedmiot badań, krótki zarys historii badań).
- Wybrane teorie przyswajania języka przez dziecko.
- Periodyzacja procesu przyswajania języka przez dziecko.
- Rozwój mowy i zachowań komunikacyjnych małego dziecka: okres prelingwalny, przyswajanie systemu fonetyczno- fonologicznego, rozwój fleksji i składni, słownictwa, umiejętności w zakresie proktokonwersacji.
- Cechy charakterystyczne wypowiedzi dzieci we wczesnym okresie nabywania języka (na podstawie analizy materiałów zapisanych).
- Umiejętności językowe dziecka rozpoczynającego naukę w szkole.
- Klasyfikacja zaburzeń mowy, kryteria diagnostyczne.

Rozwój kompetencji kluczowych w zakresie czytania i pisania

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1WW.W2.	Zna i rozumie zagadnienie wczesnej nauki czytania w normie i patologii.
2	K_W04 E.1WW.W2.	Zna i rozumie zagadnienie ryzyka dysleksji, w tym jej diagnozy i terapii.
3	K_W08	Ma podstawową wiedzę z poszczególnych zakresów treści wychowania i edukacji dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
4	K_W08	Ma szczegółową wiedzę dotyczącą prawidłowości rozwoju mowy, a także zaburzeń rozwoju mowy u dzieci oraz ma świadomość związku pomiędzy rozwojem mowy a gotowością do nauki czytania i pisania, w tym konieczności korygowania zaburzeń rozwoju mowy u dzieci w wieku przedszkolnym.
5	K_W08	Ma elementarną wiedzę o strategiach i etapach kształtowania

		umiejętności czytania i pisania oraz alternatywnych metodach nabywania tych umiejętności, zna właściwości czytającego podmiotu, własności czytanego tekstu, metody początkowej nauki czytania, eksperymentalne metody nauki.
		Umiejętności
5	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać role wczesnej nauki czytania w normie i patologii, ryzyko dysleksji, jej diagnozę i terapię.
6	K_U03	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu procesu czytania i pisania oraz powiązać ją z założeniami metodycznymi.
7	K_U02	Opisuje i wyjaśnia teorie dotyczące procesu intelektualnego jakim jest opanowanie umiejętności czytania i pisania, psycholingwistycznych podstaw czytania, przebiegu procesu czytania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów w strukturze poznawczej, psychomotorycznej, sensorycznej, semantycznej, krytyczno-twórczej, grafomotorycznej, motywacyjnej, słownikowo –pojęciowy.
8	K_U04	Opracowuje praktyczny projekt zastosowania poznawczych metod nauki czytania i pisania.
		Kompetencje społeczne
9	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
10	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka. Prezentuje postawę gotowości do zauważania indywidualnych możliwości czytania i pisania oraz poszukuje optymalnych rozwiązań w zakresie alternatywnych i efektywnych metod nauki czytania i pisania.
11	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
12	K_K02a	Jest gotów do podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym: szanowania kultury języka polskiego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Wieloaspektowość procesu czytania i pisania, Psychofizjologiczne i lingwistyczne podstawy czytania i pisania. - Definicje czytania i pisania, czynniki warunkujące efektywność procesu czytania i pisania, Gotowość do nauki czytania i pisania, jej aspekty, elementy, aspekt psychomotoryczny. - Aspekt semantyczny, aspekt krytyczno-twórczy. - Pomiar gotowości do nauki czytania i pisania, analiza narzędzi pomiaru, Konstruowanie narzędzi do pomiaru gotowości do nauki czytania i pisania. - Elementarna nauka czytania i pisania - Między czytaniem analitycznym fonologicznym a globalnym wyrazowym. - Analiza narzędzi do pomiaru poziomu elementarnej nauki czytania, czytania ze zrozumieniem, krytyczno-twórczego czytania. - Poznawanie liter jako złożony proces neurofizjologiczny, Holistyczny model edukacji czytelniczej, Aspekt techniczny czytania. - Aspekt semantyczny. aspekt krytyczno-twórczy, Ćwiczenia w pisaniu, Błędy w czytaniu i pisaniu. 		

MODUŁ: PODSTAWY REHABILITACJI

Metody neurofizjologiczne oraz techniki pielęgnacji w rehabilitacji dziecięcej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
	K_W01	Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie w pracy z małym dzieckiem.
1	K_W03	Zna normy rozwoju sprawności psychofizycznych.- poznanie zasad, technik i sposobów rehabilitacji małego dziecka zgodnie z neurofizjologicznymi metodami stymulacji.
2	K_W03 E.1WW.W2.	Zna i rozumie zasady opieki i pielęgnacji wychowującej małego dziecka.
3	K_W03	Zna cele i założenia właściwej pielęgnacji wrażliwej małego dziecka.
4	K_W08 E.1WW.W3.	Zna i rozumie podstawy rehabilitacji oraz zasady rehabilitacji dziecka z zaburzeniami funkcji ruchowych.
5	K_W08	Ma elementarną wiedzę dotyczącą metod i technik fizjoterapii dziecięcej w rehabilitacji ruchowej oraz w zastosowaniu w codziennym procesie wspomagania rozwoju dziecka w domu i placówce.
6	K_W08 E.1WW.W3.	Zna i rozumie programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganiu rozwoju i wczesnej interwencji.
		Umiejętności
7	K_U02 E.1WW.U3.	Potrafi analizować podstawy rehabilitacji, rehabilitację dziecka z zaburzeniami funkcji ruchowych.
8	K_U03	Potrafi scharakteryzować metody i techniki neurorozwojowe.
9	K_U05 E.1WW.U3.	Potrafi realizować programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganiu rozwoju i wczesnej interwencji.
10	K_U05 E.1WW.U2.	Potrafi planować opiekę i pielęgnację wychowującą małego dziecka. Potrafi prawidłowo zastosować pozycje ułożenia oraz wykonać czynności pielęgnacyjne z uwzględnieniem miejsca i rodzajów zaburzeń napięcia mięśniowego oraz dysfunkcji ruchowych u noworodka, dziecka w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym.
11	K_U10	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu rehabilitacji, edukacji, terapii.
		Kompetencje społeczne
12	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
13	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
14	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
15	K_K03b	Odpowiedzialnie pełni rolę zawodową związaną z działalnością

		rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną i resocjalizacyjną, w tym: przyjmuje odpowiedzialności za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
16	K_K03c	Podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej i etyki badań naukowych.
17	K_K03d	Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Systematyka metod w fizjoterapii. - Neurorozwojowe metody terapii zaburzeń rozwojowych u dzieci – założenia teoretyczne, podstawowe zasady terapii, techniki terapeutyczne i sposoby wspomagania dziecka oraz wspomaganie czynności funkcjonalnych koniecznych dla osiągnięcia względnej samodzielności dziecka. - Treningi pielęgnacji małego dziecka. 		

Niewerbalne metody komunikacji w rehabilitacji małego dziecka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna główne założenia komunikacji alternatywnej i wspomagającej w procesie rozwoju komunikacji małego dziecka.
2	K_W03	Zna etapy rozwoju komunikacji werbalnej i niewerbalnej u małego dziecka.
4	K_W04	Zna prawidłowy przebiegu procesu diagnostycznego ukierunkowanego na dobór strategii komunikacyjnych.
5	K_W04	Zna narzędzia diagnostyczne do badania kompetencji umysłowych i społecznych.
6	K_W08 E.1WW.W2.	Zna metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), podstawy języka migowego, narzędzia i strategie komunikacyjne wspierające rozwój mowy i zachowań komunikacyjnych.
7	K_W08 E.1WW.W2.	Zna rolę komputera, mediów i nowych technologii we wspomaganiu rozwoju komunikacji małego dziecka. Zna zasady opracowania i doboru środków, pomocy i narzędzi komunikacyjnych.
Umiejętności		
8	K_U03	Potrafi dokonać oceny umiejętności komunikacyjnych dziecka w aspekcie zachowań niewerbalnych.
9	K_U03	Potrafi omówić założenia komunikacji wspomagającej i alternatywnej z rodzicami.
10	K_U05	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć stymulujących rozwój komunikacji z dzieckiem w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym.
11	K_U05	Potrafi opracować zestaw pomocy komunikacyjnych, uwzględniając poziom funkcjonowania dziecka.
12	K_U05 E.1WW.U2.	Potrafi planować i stosować metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), podstawy języka migowego. Potrafi dobrać odpowiednią strategię wdrażania odpowiednich metod komunikacji z uwzględnieniem specyfiki rozwoju dziecka.

13	K_U05 E.1WW.U2.	Potrafi określać rolę komputera, mediów i nowych technologii we wspomaganie rozwoju dziecka.
Kompetencje społeczne		
14	K_K01 E.1WW.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
15	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
16	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC) - Komunikacja na poziomie przedsymbolicznym- sygnały sensoryczne a wyzwalanie aktywności. - Komunikacja na poziomie symboli konkretnych – system kalendarzowy (metodyka wprowadzania pojęć). - Komunikacja na poziomie symboli abstrakcyjnych. - Ocena predyspozycji dziecka do zastosowania wspomagających i alternatywnych metod komunikacji. - Zasady doboru metod alternatywnych i wspomagających komunikacji. - Porozumiewanie się z użyciem AAC- zasady pracy z dzieckiem. - Rodzaje, dobór oraz wykorzystanie środków technicznych do komunikacji z dzieckiem niepełnosprawnym. 		

Wczesna interwencja logopedyczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1WW.W3.	Zna i rozumie podstawy rehabilitacji i terapii logopedycznej dziecka z zaburzeniami mowy. Zna założenia medyczne i psychopedagogiczne wczesnej interwencji logopedycznej.
2	K_W03 E.1WW.W3.	Zna rolę komunikacji prewerbalnej i niewerbalnej we wczesnym wspomaganie rozwoju.
3	K_W03 E.1WW.W1.	Zna zagadnienie poradnictwa laktacyjnego.
4	K_W04	Zna mechanizm powstawania zaburzeń mowy i komunikacji z uwzględnieniem czynności fizjologicznych.
5	K_W04	Zna zespoły kliniczne –zaburzenia mowy i czynności fizjologicznych.
Umiejętności		
6	K_U03 E1WW.U3.	Potrafi analizować rehabilitację i terapię logopedyczną dziecka z zaburzeniami mowy. Potrafi określić cele, zadania wczesnej interwencji logopedycznej.
7	K_U03 E1WW.U3	Potrafi analizować rolę komunikacji prewerbalnej i niewerbalnej we wczesnym wspomaganie rozwoju.

8	K_U05	Potrafi wykonać masaż logopedyczny oraz dobrać i przeprowadzić trening karmienia.
9	K_U05	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć stymulujących rozwój czynności fizjologicznych – ssanie, połykanie, gryzienie, oddech z dzieckiem z w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym.
10	K_U05	Potrafi opracować zintegrowany program terapeutyczny z wieloprofilową oceną funkcjonalną, uwzględniający rozpoznanie kliniczne oraz przeprowadzić go w warunkach domowych dziecka.
11	K_W08 E.1WW.U1	Potrafi realizować poradnictwo laktacyjne.
Kompetencje społeczne		
12	K_K03e E.1WW.K1.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doskonalenia się i rozwoju osobistego.
13	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
14	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Analiza strategiczna we wczesnej interwencji logopedycznej.
- Czynniki wspierające, opóźniające i zaburzające możliwości oraz umiejętności prelingwalne noworodka, niemowlaka i małego dziecka.
- Poradnictwo laktacyjne.
- Wpływ zaburzeń karmienia i dysfagii na rozwój dziecka.
- Opieka i pielęgnacja noworodka i niemowlaka jako czynności wspierające możliwości rozwoju mowy oraz zabezpieczające przed rozwijaniem zaburzeń karmienia.
- Ssanie jako aktywność wyuczona.
- Dobór metod i akcesoriów wspierających rozwój strefy orofacjalnej podczas karmienia.
- Współpraca z innymi specjalistami w ramach prowadzonej terapii i postępowania profilaktycznego.
- Współpraca z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju intencji komunikacji u dziecka.
- Etyczny wymiar wczesnej interwencji logopedycznej.

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka ze spektrum autyzmu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.1WW.W2.	Zna rodzaje niepełnosprawności u dzieci i zaburzeń neurorozwojowych, w tym autystyczne spektrum zaburzeń.
2	K_W03	Zna kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu oraz ich biopsychospołeczne uwarunkowania.
3	K_W04	Zna mechanizmy zaburzeń przetwarzania sensorycznego oraz

		integracji percepcyjno-motorycznej u dziecka z ASD.
4	K_W08 E.1WW.W3.	Zna i rozumie podstawy rehabilitacji dziecka z wczesnymi symptomami autystycznego spektrum zaburzeń.
5	K_W08 E.1WW.W2.	Zna podstawowe koncepcje strategii terapeutycznych w pracy z dzieckiem z ASD. Zna wybrane metody pedagogiczne we wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka ze spektrum autyzmu.
6	K_W04	Zna prawidłowy przebiegu procesu diagnostycznego ze szczególnym uwzględnieniem roli wieloprofilowej, kompleksowej diagnozy pozytywnej.
		Umiejętności
7	K_U02 E.1WW.U3.	Potrafi analizować rehabilitację dziecka z wczesnymi symptomami autystycznego spektrum zaburzeń.
8	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać i analizować zaburzenia neurorozwojowe, w tym, autystyczne spektrum zaburzeń. Potrafi dokonać charakterystyki obszarów kluczowych oraz analizy zachowań dziecka ze spektrum autyzmu.
9	K_U05	Potrafi dokonać charakterystyki umiejętności kluczowych w obszarze wspomaganie rozwoju dziecka z ASD.
10	K_U05 E.1WW.U3.	Potrafi analizować rehabilitację dziecka z wczesnymi symptomami autystycznego spektrum zaburzeń.
11	K_U05 E.1WW.U2.	Potrafi planować i stosować metody pedagogiczne we wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Potrafi stosować ćwiczenia i zabawy stosownie do przyjętej strategii postępowania w edukacji i terapii dzieci ze spektrum autyzmu.
		Kompetencje społeczne
11	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
12	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
13	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Specyfika funkcjonowania dziecka ze spektrum zaburzeń autystycznych. - Całościowe zaburzenia rozwojowe – kryteria diagnozy wg DSM IV- ICD-10 (1992) oraz DSM-IV-TR- ICD 11. - Przegląd koncepcji neurobiologicznych i psychospołecznych dotyczących przyczyn autyzmu. - Wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania dzieci ze spektrum zaburzeń autystycznych. - Przegląd wybranych metod diagnostycznych. - Przegląd niedyrektywnych i dyrektywnych metod terapeutycznych wykorzystywanych w terapii autyzmu. - Praca terapeutyczna nad umiejętnościami kluczowymi w domu i placówce. 		

Audiologia pedagogiczna i techniczne środki korekcyjne

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1WW.W1.	Zna i rozumie podstawy audiologii.
2	K_W03	Ma podstawową wiedzę na temat budowy i fizjologii narządu słuchu.
3	K_W03	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę na temat przyczyn, rodzajów i stopnia uszkodzenia słuchu.
4	K_W08	Ma podstawową wiedzę na temat budowy i zastosowania implantów ślimakowych, a także na temat zasad kwalifikowania pacjentów do wszczęcia implantu ślimakowego.
5	K_W08	Ma podstawową wiedzę na temat środków technicznych wspomagające słyszenie.
Umiejętności		
6	K_U01 E.1WW.U1.	Potrafi analizować podstawy audiologii.
7	K_U01	Potrafi scharakteryzować uszkodzenie narządu słuchu uwzględniając przyczynę, czas wystąpienia wady, typ i stopień wady.
8	K_U03	Potrafi dokonać diagnozy audiologicznej uszkodzenia narządu słuchu.
9	K_U03	Umie zinterpretować dane z audiogramu i na tej podstawie scharakteryzować uszkodzenie narządu słuchu.
Kompetencje społeczne		
10	K_K03e E.1WW.K1.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
11	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
12	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Anatomia narządu słuchu.
- Charakterystyka uszkodzenia słuchu ze względu na stopień, miejsce, czas uszkodzenia.
- Przyczyny uszkodzenia słuchu.
- Charakterystyka obiektywnych badań słuchu.
- Charakterystyka subiektywnych badań słuchu.
- Badanie szeptem i mową - opracowanie testu, analiza wyników badania.
- Badanie audiometryczne - konstruowanie wykresu krzywych słyszenia.
- Badania słuchu w kamerze ciszy.
- Analiza i interpretacja danych z audiogramu.
- Aparatura wspomagająca słyszenie.
- Systemy implantów ślimakowych.

Psychopedagogiczne podstawy rozwoju dziecka z wadą słuchu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna koncepcję oraz program wychowania słuchowego, a także metody wspomagające rozwój mowy dziecka z uszkodzonym narządem słuchu.
2	K_W03	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju mowy małego dziecka z wadą słuchu i czynników go warunkujących.
Umiejętności		
3	K_U03	Umie wykorzystując właściwe kryteria określić poziom funkcjonowania psychoruchowego małego dziecka z wadą słuchu.
Kompetencje społeczne		
4	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
5	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
6	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań. Podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Specyfika rozwoju poznawczego, emocjonalnego oraz społecznego dzieci słabosłyszących i niesłyszących.
- Metody badań psychologicznych dzieci z uszkodzonym narządem słuchu.
- Procesy poznawcze a deprywacyjny wpływ głuchoty.
- Kształtowanie się osobowości dziecka z uszkodzonym słuchem.
- Rozwój społeczny dzieci z uszkodzonym słuchem.
- Rozwój emocjonalny dzieci z uszkodzonym słuchem.
- Funkcjonowanie dziecka z uszkodzonym słuchem w rodzinie.
- Nauczanie i wychowanie dzieci z uszkodzonym słuchem.
- Formy kształcenia dzieci i młodzieży z uszkodzonym słuchem.
- Prezentacja wybranych metod psychologicznych; omówienie i analiza wyników badań, praktyczne zastosowania.

Diagnoza funkcjonalna dziecka z wadą słuchu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W04 E.1WW.W3.	Zna i rozumie metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju, a w tym na podstawowe wskaźniki subiektywnych i obiektywnych metod badań słuchu.
2	K_W04	Ma podstawową wiedzę na temat różnic między testami

		diagnostycznych a przesiewowymi badań słuchu.
3	K_W04 E.1WW.W3.	Zna i rozumie metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju, a w tym ma podstawową wiedzę na temat diagnozy surdologopedycznej oraz stosowanych narzędzi badawczych.
4	K_W03	Zna podstawowe koncepcje dotyczące wczesnej wielospecjalistycznej diagnozy i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z wadą słuchu.
		Umiejętności
5	K_U03 E1WW.U3	Potrafi stosować metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju, a w tym potrafi dokonać diagnozy audiologicznej uszkodzenia narządu słuchu.
6	K_U03	Umie zinterpretować dane z audiogramu i na tej podstawie scharakteryzować uszkodzenie narządu słuchu.
7	K_U05	Potrafi wykonać proste behawioralne badanie przesiewowe w celu ustalenia ewentualnej wady słuchu.
		Kompetencje społeczne
8	K_K03e E.1WW.K1.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
9	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
10	K_K02b	Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań zawodowych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Etiologia powstawania zaburzeń mowy spowodowanych uszkodzeniem słuchu. - Symptomatologia zaburzeń funkcjonowania słuchowo-językowego dziecka z uszkodzonym słuchem. - Logopedyczna (funkcjonalna) klasyfikacja uszkodzeń słuchu. - Rozwój mowy i funkcji słuchowych dzieci słyszących i niesłyszących - analiza porównawcza. - Diagnoza funkcjonalna dziecka z uszkodzonym słuchem. - Narzędzia do diagnozy funkcjonalnej dziecka z uszkodzonym słuchem. - Sposoby oceny postępów w rewalidacji małego dziecka. - Sposoby wspomaganie wszechstronnego rozwoju małego dziecka z uszkodzonym słuchem. - Konstruowanie programu edukacyjno-terapeutycznego dla dziecka z uszkodzonym słuchem. - Problemy rodziców dziecka z wadą słuchu. 		

Metodyka zajęć stymulacyjno-kompensacyjnych z dzieckiem z wadą słuchu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1WW.W3.	Zna i rozumie programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji. Zna metody wspomaganie wykorzystywane we wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka z wadą słuchu.
2	K_W04	Ma podstawową wiedzę na temat różnic między testami diagnostycznych a przesiewowymi badań słuchu.
3	K_W04 E.1WW.W3.	Zna metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju. Ma podstawową wiedzę na temat diagnozy surdologopedycznej oraz

		stosowanych narzędzi badawczych.
4	K_W08	Zna podstawowe koncepcje dotyczące wczesnej wielospecjalistycznej diagnozy i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z wadą słuchu.
		Umiejętności
5	K_U04 E1WW.U3	Potrafi stosować metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju.
6	K_U05	Posiada umiejętność przygotowania oraz przeprowadzania analizy prezentacji metod wykorzystywanych we wspomaganie rozwoju i rehabilitacji dziecka z wadą słuchu z przykładowymi ćwiczeniami do zajęć.
7	K_U05 E1WW.U3.	Potrafi realizować programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji. Potrafi przygotować w oparciu o diagnozę wstępną plan oraz opracować scenariusz zajęć rehabilitacyjnych dla dziecka z uszkodzeniem słuchu i przeprowadzić takie zajęcia.
8	K_U05	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć rehabilitacyjnych z dzieckiem z wadą słuchu.
9	K_U05	Potrafi zaproponować i przeprowadzić zajęcia edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
		Kompetencje społeczne
10	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
11	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
12	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka z wadą słuchu.
13	K_K03a	Wykazuje wrażliwość na potrzeby dziecka z wadą słuchu i jego rodziny, jest chętny do niesienia pomocy dziecku z wadą słuchu i jego rodzinie w zakresie wczesnej opieki pedagogicznej.
14	K_K03d	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia dzieckiem z wadą słuchu.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Rodzaje technicznych środków wspomagających słyszenie. - Metody pracy z dzieckiem z wadą słuchu. Organizacja pracy rewalidacyjnej. Cele, metody, formy, środki dydaktyczne. - Zajęcia wstępne- cele, funkcje i przykłady. - Metody wspomaganie rozwoju dziecka z wadą słuchu. - Wychowanie słuchowe dziecka z wadą słuchu. - Diagnoza surdologiczna. - Konstruowanie indywidualnych programów terapeutycznych dla dziecka z wadą słuchu. 		

Rehabilitacja małego dziecka z wadą słuchu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
-----	---	--------

1	K_W08 E.1WW.W3.	Zna i rozumie zasady rehabilitacji i wychowania słuchowego dziecka z uszkodzonym słuchem. Zna założenia rehabilitacji dzieci z wadą słuchu.
2	K_W08	Ma podstawową wiedzę dotyczącą rehabilitacji dzieci z implantem ślimakowym.
Umiejętności		
3	K_U05 E1WW.U3.	Potrafi analizować rehabilitację i wychowanie słuchowe dziecka z uszkodzonym słuchem.
4	K_U05	Posiada umiejętność przygotowania oraz przeprowadzania analizy prezentacji metod wykorzystywanych we wspomaganiu rozwoju i rehabilitacji dziecka z wadą słuchu z przykładowymi ćwiczeniami do zajęć.
5	K_U05	Potrafi przygotować w oparciu o diagnozę wstępną plan oraz opracować scenariusz zajęć rehabilitacyjnych dla dziecka z uszkodzeniem słuchu i przeprowadzić takie zajęcia.
6	K_U05	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć rehabilitacyjnych z dzieckiem z wadą słuchu.
7	K_U05	Potrafi zaproponować i przeprowadzić zajęcia edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03e E.1WW.K1.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
9	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
10	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka z wadą słuchu.
11	K_K03a	Wykazuje wrażliwość na potrzeby dziecka z wadą słuchu i jego rodziny, jest chętny do niesienia pomocy dziecku z wadą słuchu i jego rodzinie w zakresie wczesnej opieki pedagogicznej.
12	K_K03d	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia dzieckiem z wadą słuchu.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Metody rehabilitacji dziecka z wadą słuchu-strategie postępowania. - Rehabilitacja dziecka z implantem ślimakowym. - Planowanie pracy z dzieckiem z wadą słuchu. 		

Anatomia, fizjologia i patologia układu wzrokowego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W01 E.1WW.W1.	Zna i rozumie podstawy okulistyki.
2	K_W01	Potrafi wymienić i scharakteryzować wady refrakcji oraz wybrane schorzenia układu wzrokowego występujące u dzieci.
3	K_W03	Zna podstawowe parametry diagnozy okulistycznej oraz wybrane metody i narzędzia diagnostyczne stosowane w okulistyce dziecięcej.

		Umiejętności
4	K_U01 E.1WW.U1.	Potrafi analizować podstawy okulistyki.
5	K_U01	Potrafi wymienić i scharakteryzować wady refrakcji oraz wybrane schorzenia układu wzrokowego występujące u dzieci.
6	K_U03	Potrafi scharakteryzować specyfikę i następstwa funkcjonalne wybranych schorzeń układu wzrokowego występujących u małych dzieci.
		Kompetencje społeczne
7	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
8	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
9	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
10	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób niewidomych i słabowidzących.
11	K_K03b	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia dzieckiem słabowidzącym.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Anatomia układu wzrokowego i fizjologia widzenia. - Elementy optometrii: oko jako układ optyczny; refrakcja i wady refrakcji (wady wzroku). - Charakterystyka schorzeń układu wzrokowego występujących u dzieci (m.in. retinopatia wcześniaków, zaćma wrodzona, niedorozwój nerwu wzrokowego, zanik nerwu wzrokowego i inne). - Wybrane metody diagnozy i leczenia chorób układu wzrokowego u małych dzieci. 		

Funkcjonalna ocena wzroku i usprawnianie widzenia dzieci słabowidzących		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna specyfikę rozwoju funkcji wzrokowych i potrafi opisać poszczególne etapy rozwoju widzenia.
2	K_W03	Zna specyfikę zaburzeń w rozwoju widzenia i rozumie, jak one mogą wpływać na rozwój dzieci słabowidzących.
3	K_W04 E.1WW.W3.	Zna metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju dziecka, a w tym cele i warunki przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci słabowidzących.
4	K_W04 E.1WW.W3.	Zna wybrane narzędzia do funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci słabowidzących.
5	K_W02	Zna teoretyczne założenia stymulowania wzroku oraz rodzaje i formy oddziaływań usprawniających widzenie u dzieci.
		Umiejętności
6	K_U03	Potrafi stosować metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości

	E1WW.U3	w rozwoju dziecka. Potrafi ocenić poziom rozwoju widzenia oraz rozpoznać zaburzenia funkcji wzrokowych u dzieci.
7	K_U01	Potrafi wnioskować w jaki sposób zaburzenia funkcji wzrokowych mogą wpływać na rozwój poznawczy, społeczny i motoryczny dziecka słabowidzącego.
8	K_U03 E1WW.U3	Potrafi opisać sposób oceny poszczególnych funkcji wzrokowych u małych dzieci i przeprowadzić funkcjonalną ocenę widzenia małego dziecka.
9	K_U04	Potrafi przygotować indywidualny program usprawniania widzenia dla dziecka słabowidzącego w oparciu o wyniki funkcjonalnej oceny widzenia i inne informacje na temat funkcjonowania dziecka.
Kompetencje społeczne		
10	K_K01 E.1WW.K1.	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
11	K_K01 E.1WW.K2.	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
12	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
13	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób niewidomych i słabowidzących.
14	K_K03b	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia dzieckiem słabowidzącym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Warunki i specyfika rozwoju widzenia.
- Zaburzenia w rozwoju widzenia i ich wpływ na rozwój poznawczy, społeczny i motoryczny dzieci słabowidzących.
- Cele, warunki i zasady przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci w wieku niemowlęcym, poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym.
- Wybrane narzędzia do funkcjonalnej oceny widzenia u małych dzieci.
- Metodyka i procedury postępowania podczas przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci.
- Założenia stymulowania i usprawniania widzenia u małych dzieci.
- Specyfika usprawniania widzenia u dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną.
- Specyfika usprawniania widzenia u dzieci z mózgowym uszkodzeniem widzenia, tworzenie indywidualnych programów usprawniania widzenia dla dzieci.
- Pomoce dydaktyczne wykorzystywane do stymulowania i usprawniania widzenia u dzieci.

Wczesna interwencja dziecka niewidomego i słabowidzącego

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna i rozumie specyfikę przebiegu rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku 0-3 lata.
2	K_W04	Zna i rozumie zasady przeprowadzania funkcjonalnej diagnozy psychopedagogicznej rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku

		w wieku 0-3 lata.
3	K_W08 E.1WW.W3.	Zna i rozumie podstawy rehabilitacji i rozwijania umiejętności widzenia dziecka z uszkodzonym wzrokiem.
4	K_W08 E.1WW.W3.	Zna programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji. Zna i rozumie zasady konstruowania indywidualnych programów wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku 0-3 lata.
		Umiejętności
5	K_U02	Potrafi scharakteryzować problemy rozwojowe dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku 0-3 lat oraz wyjaśnić patomechanizmy powstawania zakłóceń rozwojowych.
6	K_U03	Potrafi na poziomie podstawowym przeprowadzić funkcjonalną diagnozę psychopedagogiczną dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku 0-3 lat.
7	K_U05	Potrafi scharakteryzować techniki wspomagające komunikację osoby dorosłej z dzieckiem z niepełnosprawnością wzroku będącym na przedślownym etapie rozwoju.
8	K_U05 E1WW.U3.	Potrafi analizować rehabilitację i rozwijanie umiejętności widzenia dziecka z uszkodzonym wzrokiem.
9	K_U05	Potrafi w trakcie pracy zespołowej skonstruować indywidualny program wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku 0-3 lat.
10	K_U05 E1WW.U3	Potrafi realizować programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji.
		Kompetencje społeczne
11	K_K03e E.1WW.K1.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
12	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
13	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
14	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób niewidomych i słabowidzących.
15	K_K03b	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia dzieckiem słabowidzącym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Cele i zadania wczesnej interwencji – zasady i formy pomocy dla dzieci niewidomych i słabowidzących w wieku 0-3 lat oraz ich rodzin. Znaczenie wczesnej interwencji dla rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzroku i funkcjonowania jego rodziny.
- Specyfika przebiegu rozwoju dzieci niewidomych i słabowidzących w wieku 0-3 lat, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju poznawczego. Mechanizmy powstawania problemów rozwojowych. Sposoby i zakres realizacji zadań rozwojowych wieku niemowlęcego i poniemowlęcego w sytuacji uszkodzenia wzroku – przegląd badań.
- Przegląd wybranych narzędzi diagnostycznych przeznaczonych do oceny rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku 0-3 lat. Właściwości i rola diagnozy ukierunkowanej na proces wczesnej interwencji. Modelowa procedura przekazywania rodzicom wyników diagnozy.
- Zasady konstruowania Indywidualnych Programów Wspomaganie Rozwoju dla dzieci niewidomych i słabowidzących w wieku 0-3 lat w oparciu o wyniki diagnozy funkcjonalnej.

Strategie, metody i techniki przydatne w pracy terapeutycznej. Realizacja i ewaluacja IPWR
Specyfika komunikacji dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku niemowlęcym – czynniki ryzyka, główne zasady interakcji. Wykorzystanie metody VIT w rozwijaniu kompetencji rodziców.

- Zasady współpracy zespołu wczesnej interwencji z rodziną dziecka z niepełnosprawnością wzroku. Najczęstsze trudności terapeutów w kontakcie z rodzinami i propozycje sposobów ich rozwiązywania.

Metodyka oceny i wspomagania rozwoju dzieci niewidomych i słabowidzących w wieku przedszkolnym

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03	Zna i rozumie specyfikę przebiegu rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym oraz główne czynniki ryzyka jego zaburzeń.
2	K_W04	Zna i rozumie zasady przeprowadzania funkcjonalnej diagnozy psychopedagogicznej rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
3	K_W08	Zna zasady, metody i formy organizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla dzieci niewidomych i słabowidzących w wieku przedszkolnym.
Umiejętności		
4	K_U02	Potrafi scharakteryzować specyfikę rozwoju poznawczego, językowego, motorycznego, emocjonalno-społecznego dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
5	K_U03	Potrafi wymieniwać i opisać cele, zasady, metody i formy organizacji procesu dydaktycznego w grupach przedszkolnych dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
6	K_U03	Potrafi dokonywać poprawnego doboru i adaptacji pomocy dydaktycznych dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
7	K_U03	Potrafi zaprojektować i wykonać pomoc dydaktyczną przeznaczoną dla dziecka z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym.
Kompetencje społeczne		
8	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
9	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
10	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
11	K_K03a	Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec osób niewidomych i słabowidzących.
12	K_K03b	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia dzieckiem słabowidzącym.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Specyfika przebiegu rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju czynności poznawczych. Sposoby realizacji zadań rozwojowych wieku przedszkolnego przez dzieci niewidome i słabowidzące w świetle badań.
- Podstawowe strategie zapobiegania deficytom rozwojowym u dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku 3-6 lat. Blindyzmy – etiologia, profilaktyka i terapia.
- Funkcjonalna ocena psychopedagogiczna rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku w wieku przedszkolnym – cele, zasady, etapy, wykorzystywane narzędzia, wykorzystanie wyników funkcjonalnej diagnozy w projektowaniu indywidualnych zajęć rewalidacyjnych oraz planowaniu i realizacji zbiorowych zajęć dydaktycznych.
- Specyfika organizacji zajęć dydaktycznych w grupach przedszkolnych dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku: cele rehabilitacyjne, zasada pogłębłości i indywidualizacji, metody realizacji wybranych treści z podstawy programowej, dobór, przygotowanie i adaptacja środków dydaktycznych.

MODUŁ: DYDKTYCZNO-METODYCZNY

Diagnoza funkcjonalna sprawności percepcyjno-motorycznych i poznawczych dziecka małego oraz w wieku przedszkolnym

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.2WW.W1.	Zna i rozumie diagnozę funkcjonalną we wczesnym wspomaganie rozwoju; wielospecjalistyczną ocenę rozwoju dziecka i sfery jego najbliższego rozwoju. Zna podstawowe koncepcje dotyczące wczesnej wielospecjalistycznej diagnozy i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka małego w wieku 0-7 lat.
2	K_W03	Zna prawidłowy przebiegu procesu diagnostycznego ze szczególnym uwzględnieniem roli wieloprofilowej, kompleksowej diagnozy pozytywnej.
3	K_W04	Zna narzędzia diagnostyczne do badania kompetencji percepcyjno-motorycznych, umysłowych.
4	K_W03	Zna zasady konstruowania narzędzi do oceny funkcjonalnej (arkusze obserwacji, zadania diagnostyczne).
5	K_W08	Posiada wiedzę z zakresu wybranych metody i technik oceny małego dziecka.
		Umiejętności
6	K_U02	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zachowań małego dziecka, potrafi określić fazy rozwoju.
7	K_U03	Potrafi scharakteryzować wybrane narzędzia diagnostyczne uwzględniając wiek rozwojowy, zespół zaburzeń klinicznych, zakres i stopień niepełnosprawności.
8	K_U03 E.2WW.U1.	Potrafi planować, przeprowadzać i analizować diagnozę funkcjonalną we wczesnym wspomaganie rozwoju; planować, realizować i interpretować wielospecjalistyczną ocenę rozwoju dziecka i sfery

		jego najbliższego rozwoju.
9	K_U03 E.2WW.U1.	Umie zinterpretować dane z orzeczeń i opinii, i na ich podstawie dobrać odpowiednie techniki, narzędzia, próby badawcze w celu opracowania kompleksowej oceny funkcjonowania dziecka z wraz z wytycznymi do planu usprawniania.
10	K_U07	Potrafi opracować arkusz danych diagnostycznych do obserwacji i badania małego dziecka.
11	K_U03	Potrafi samodzielnie dokonać obserwacji rozwoju dziecka oraz dokonać oceny funkcjonalnej.
12	K_U08	Potrafi komunikować się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczyć w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentować własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonywać oceny innych stanowisk.
Kompetencje społeczne		
12	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
13	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
14	K_K02b E.2WW.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy. Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
15	K_K03a E.2WW.K1.	Jest gotów do okazywania empatii dzieciom potrzebującym wsparcia i pomocy; Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec dziecka i jego rodziny.
16	K_K03d	Jest gotów do odpowiedzialnego i refleksyjnego przeprowadzania czynności składających się na funkcjonalną ocenę funkcjonalną małego dziecka i jest świadomy jej znaczenia dla procesu terapeutycznego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Teoretyczne podstawy diagnozy funkcjonalnej. Pojęcie, cele i cechy diagnozy funkcjonalnej. Zasady konstruowania narzędzi diagnostycznych do oceny funkcjonalnej -arkusze obserwacji, zadania diagnostyczne. - Wybrane metody oceny małego dziecka. - Konstruowanie arkusza do wieloprofilowej oceny, opracowanie serii zadań diagnostycznych. - Skrining rozwojowy małego dziecka. 		

Diagnoza funkcjonalna rozwoju emocjonalnego, społecznego i komunikacji dziecka małego oraz w wieku przedszkolnym

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W03 E.2WW.W1.	Zna i rozumie diagnozę funkcjonalną we wczesnym wspomaganie rozwoju; wielospecjalistyczną ocenę rozwoju dziecka i sfery jego

		najbliższego rozwoju.
2	K_W03	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę z zakresu psychologicznych i społecznych teorii rozwoju społecznego dziecka oraz rozumie ich uwarunkowania w procesie wspomagania rozwoju.
3	K_W03	Zna fazy rozwojowe małego dziecka w zakresie rozwoju komunikacji i rozwoju społecznego.
4	K_W04	Zna narzędzia diagnostyczne do badania kompetencji umysłowych i społecznych.
5	K_W03	Zna zasady konstruowania narzędzi do oceny funkcjonalnej (arkusze obserwacji, zadania diagnostyczne).
6	K_W08	Posiada wiedzę z zakresu wybranych metody i technik oceny rozwoju społecznego i emocjonalnego małego dziecka.
		Umiejętności
7	K_U03 E.2WW.U1.	Potrafi planować, przeprowadzać i analizować diagnozę funkcjonalną we wczesnym wspomaganiu rozwoju; planować, realizować i interpretować wielospecjalistyczną ocenę rozwoju dziecka i sfery jego najbliższego rozwoju.
8	K_U03	Potrafi określić czynniki warunkujące rozwój społeczno-emocjonalny dziecka na podstawie znajomości koncepcji rozwoju człowieka.
9	K_U02	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zachowań małego dziecka, potrafi określić fazy rozwoju.
10	K_U03	Potrafi scharakteryzować wybrane narzędzia diagnostyczne uwzględniając wiek rozwojowy, zespół zaburzeń klinicznych, zakres i stopień niepełnosprawności.
11	K_U03	Umie zinterpretować dane z orzeczeń i opinii, i na ich podstawie dobrać odpowiednie techniki, narzędzia, próby badawcze w celu opracowania kompleksowej oceny funkcjonowania dziecka z wraz z wytycznymi do planu usprawniania.
12	K_U07	Potrafi opracować arkusz danych diagnostycznych do obserwacji i badania małego dziecka.
13	K_U03	Potrafi samodzielnie dokonać obserwacji rozwoju dziecka oraz dokonać oceny funkcjonalnej.
14	K_U08	Komunikować się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczyć w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentować własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonywać oceny innych stanowisk.
		Kompetencje społeczne
15	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
16	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
17	K_K02b E.2WW.K4.	Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy. Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
18	K_K03a E.2WW.K1.	Jest gotów do okazywania empatii dzieciom potrzebującym wsparcia i pomocy, jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec dziecka i jego rodziny.
19	K_K03d	Jest gotów do odpowiedzialnego i refleksyjnego przeprowadzania czynności składających się na funkcjonalną ocenę funkcjonalną małego

		dziecka i jest świadomy jej znaczenia dla procesu terapeutycznego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Zasady konstruowania narzędzi diagnostycznych do oceny funkcjonalnej w zakresie komunikacji, przystosowania społecznego (arkusze obserwacji, zadania diagnostyczne). - Sygnały ostrzegawcze w rozwoju społeczno-emocjonalnym i komunikacyjnym. - Wybrane metody oceny kompetencji społeczno-emocjonalnych i komunikacyjnych. - Konstruowanie arkusza do wieloprofilowej oceny, opracowanie serii zadań diagnostycznych. 		

Metodyka wspomaganie rozwoju emocjonalno-społecznego dziecka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1WW.W2.	Zna psychopedagogiczne metody wspomaganie rozwoju emocjonalno-społecznego, wykorzystywane w procesie terapeutycznym dziecka z opóźnieniem rozwoju psychoruchowego.
2	K_W08 E.1WW.W2.	Zna i rozumie rolę socjalizacji i uspołeczniania dziecka.
3	K_W08 E.2WW.W1	Zna metodykę treningu interakcji między małym dzieckiem i rodzicami lub opiekunami.
4	K_W08 E.2WW.W1.	Zna i rozumie metodykę wieloprofilowego usprawniania i organizacji współpracy w zespole interdyscyplinarnym.
5	K_W08 E.2WW.W1.	Zna i rozumie rolę warsztatu pracy specjalisty z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju.
Umiejętności		
6	K_U03	Potrafi scharakteryzować okresy rozwojowe dziecka oraz wskazać kluczowe obszary wspomaganie rozwoju emocjonalnego i społecznego.
7	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać rolę socjalizacji i uspołeczniania dziecka.
8	K_U02	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć stymulujących rozwój z dzieckiem z w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym.
9	K_U6	Potrafi opracować i przeprowadzić zadania terapeutyczne do realizacji w domu, uwzględniając codzienne czynności pielęgnacyjne rodziców.
10	K_U05 E.1WW.U2.	Potrafi planować i stosować metody pedagogiczne we wczesnym wspomaganie rozwoju. Potrafi organizować sytuacje dydaktyczne prowokujące do samoaktywności i twórczego poszukiwania rozwiązań edukacyjnych oraz wspierające rodziców jak i dzieci w samodzielności w zdobywaniu wiedzy.
11	K_U05 E.2WW.U1.	Potrafi planować i realizować metodykę treningu interakcji między małym dzieckiem i jego rodzicami lub opiekunami.
12	K_W08 E.2WW.U1.	Potrafi planować metodykę wieloprofilowego usprawniania i organizacji współpracy w zespole interdyscyplinarnym.
13	K_W08 E.2WW.U1.	Potrafi określać rolę warsztatu pracy specjalisty z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju.
Kompetencje społeczne		
14	K_K03e	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej. Ma

	E.2WW.K3.	świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
15	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
16	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z teamu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
17	K_K01 E.2WW.K2.	Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w grupie rówieśniczej.
18	K_K03d	Jest gotów do odpowiedzialnego i refleksyjnego przeprowadzania czynności składających się na funkcjonalną ocenę funkcjonalną małego dziecka i jest świadomy jej znaczenia dla procesu terapeutycznego.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Rozwój społeczny i emocjonalny – usystematyzowanie wiedzy, przypomnienie wiadomości.
- Podstawy rozwoju emocjonalnego i społecznego dziecka.
- Znaczenie wczesnych interakcji dla dalszego rozwoju emocjonalno- społecznego dziecka.
- Diagnozowanie dziecięcych umiejętności społecznych, a planowanie działań terapeutycznych.
- Metody nauczania umiejętności społecznych (modelowanie, odgrywanie ról, udzielanie informacji zwrotnych, transfer).
- Jak pomóc dziecku poradzić sobie z emocjami? Etapy pracy nad wyrażaniem emocji.
- Planowanie działań wspierających rozwój emocjonalny i społeczny dziecka.
- Metody wspierające rodzinę w działaniach wspierających rozwój społeczno- emocjonalny dziecka.

Metodyka wspomagania rozwoju percepcyjno-motorycznego i poznawczego małego dziecka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna podstawowe koncepcje rehabilitacji, edukacji, terapii małego dziecka akcentujące znaczenie zaburzeń percepcyjno-motorycznych w rozwoju małego dziecka.
2	K_W08 E.1WW.W2.	Zna psychopedagogiczne metody wspomaganie rozwoju percepcyjno-motorycznego wykorzystywane w procesie terapeutycznym dziecka z opóźnieniem rozwoju psychoruchowego.
3	K_W08 E.2WW.W1	Zna metodykę edukacji banalnej, stymulacji i integracji sensorycznej.
4	K_W08 E.1WW.W2.	Zna rolę wspomaganie rozwoju intelektualnego małego dziecka.
5	K_W08 E.2WW.W1.	Zna i rozumie metodykę wczesnej edukacji.
6	K_W08 E.2WW.W1.	Zna i rozumie metodykę wieloprofilowego usprawniania i organizacji współpracy w zespole interdyscyplinarnym.
7	K_W08 E.2WW.W1.	Zna i rozumie rolę warsztatu pracy specjalisty z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju.
Umiejętności		

8	K_U03	Potrafi scharakteryzować okresy rozwojowe dziecka oraz wskazać kluczowe obszary wspomagania rozwoju percepcyjno-motorycznego I poznawczego.
9	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać rolę wspomagania rozwoju intelektualnego.
10	K_U02	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć stymulujących rozwój z dzieckiem z w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym oraz w wieku przedszkolnym.
11	K_U05 E.2WW.U1.	Potrafi planować i realizować metodykę wczesnej edukacji.
12	K_U05	Potrafi opracować i przeprowadzić zadania terapeutyczne do realizacji w domu, uwzględniając codzienne czynności rodziców.
13	K_U05 E.2WW.U1.	Potrafi planować metodykę edukacji bazalnej, stymulacji i integracji sensorycznej.
14	K_U05 E.1WW.U2.	Potrafi planować i stosować metody pedagogiczne we wczesnym wspomaganiu rozwoju. Potrafi organizować sytuacje dydaktyczne prowokujące do samooaktywności i twórczego poszukiwania rozwiązań edukacyjnych oraz wspierające rodziców jak i dzieci w samodzielności w zdobywaniu wiedzy.
15	K_W08 E.2WW.U1.	Potrafi planować metodykę wieloprofilowego usprawniania i organizacji współpracy w zespole interdyscyplinarnym.
16	K_W08 E.2WW.U1.	Potrafi określać rolę warsztatu pracy specjalisty z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju.
Kompetencje społeczne		
17	K_K03e E.2WW.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
18	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
19	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
20	K_K03d	Jest gotów do odpowiedzialnego i refleksyjnego przeprowadzania czynności składających się na funkcjonalną ocenę funkcjonalną małego dziecka i jest świadomy jej znaczenia dla procesu terapeutycznego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ul style="list-style-type: none"> - Integracja percepcyjno-motoryczna - poziomy i etapy w procesie uczenia. - Metody wspomagania rozwoju percepcyjno- motorycznego dziecka - cele i założenia. - Metoda M.Ch Knillów i Weronik Sherborne- wspomaganie rozwoju ruchowego. - Integracja odruchów niemowlęcych wg S. Goddard. - Treningi ułożeniowe dziecka oraz treningi pielęgnacji i karmienia w rozwoju dziecka. - Zabawy izometryczne a aktywizacja aparatu mowy. - Terapia manualna - aktywizacja dłoni dziecka w badaniu otoczenia. - Poranny krąg J. Kielinia i stymulacja bazalna w pracy z małym dzieckiem. - Trening percepcyjno-motoryczny Kepharta w procesie uczenia. 		

Zabawa - programy wspomaganie rozwoju dziecka małego i w wieku przedszkolnym

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.1WW.W2.	Zna i rozumie rolę zabawy i metody aktywizujące w pracy z małym dzieckiem; rolę socjalizacji i uspołeczniania dziecka.
2	K_W08	Opisuje podstawowe koncepcje i teorie zabawy.
3	K_W08	Zna etapy rozwojowe zabawy małego dziecka.
Umiejętności		
4	K_U02	Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć stymulujących rozwój z dzieckiem z w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym oraz w wieku przedszkolnym.
5	K_U03	Potrafi scharakteryzować okresy rozwojowe dziecka oraz wskazać kluczowe obszary w zakresie zabawy.
6	K_U03 E.1WW.U2.	Potrafi określać rolę socjalizacji i uspołeczniania dziecka.
7	K_U05 E.1WW.U2.	Potrafi wykorzystywać zabawę i metody aktywizujące w pracy z małym dzieckiem.
8	K_U05	Potrafi opracować i przeprowadzić zadania terapeutyczne do realizacji w domu, uwzględniając codzienne czynności rodziców.
9	K_U06	Potrafi organizować sytuacje dydaktyczne prowokujące do samooaktywności i twórczego poszukiwania rozwiązań edukacyjnych oraz wspierające rodziców jak i dzieci w samodzielności w zdobywaniu wiedzy- opracować poradniki.
Kompetencje społeczne		
10	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokończania się i rozwoju osobistego.
11	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
12	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
13	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Dziecięca zabawa jako intensywny proces uczenia się małego dziecka.
- Zabawa jako poznanie kluczowych umiejętności rozwojowych małego dziecka.
- Zabawy jako budowanie relacji z dzieckiem.
- Domowe laboratorium- domowy plac zabaw małego dziecka.
- Jak bawić się z małym dzieckiem- konstruowanie scenariuszy zabaw i poradników dla rodziców.

Metodyka zajęć muzyczno-ruchowych i logorytmiki

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Zna podstawowe założenia wybranych koncepcji wychowania muzycznego w obszarze działań muzyczno-ruchowych.
2	K_W08	Zna metody pedagogiczne wykorzystywane w pracy z małym dzieckiem , a w tym podstawowe pojęcia związane z muzykoterapią.
3	K_W08 E.1WW.W2.	Ma podstawową wiedzę ogólnomuzyczną i potrafi ukierunkować ją na realizację zadań muzyczno-ruchowych będących elementem określonych rodzajów terapii.
Umiejętności		
4	K_U05	Potrafi zaproponować i przeprowadzić zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia muzyczno-ruchowego.
5	K_U02	Umie poprawnie pod względem ruchowym wykonywać ćwiczenia muzyczno-ruchowe z zakresu umuzykalniania z elementami muzykoterapii.
6	K_U03	Potrafi samodzielnie stworzyć ćwiczenia muzyczno-ruchowe odnoszące się do wybranego/wskazanego problemu.
7	K_U06	Umie zastosować w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności: podczas ćwiczeń realizowanych wspólnie przez grupę podczas zajęć, podczas wskazanych przez prowadzącego ćwiczeń (fragmentów ćwiczeń) do samodzielnej realizacji w czasie zajęć.
8	K_U06	Wykazuje się kreatywnością i samodzielnością w zakresie tworzenia ćwiczeń z zakresu zajęć muzyczno-ruchowych dla dzieci (ukierunkowanych na umuzykalnianie ogólne i terapię).
Kompetencje społeczne		
9	K_K03e	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
10	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
11	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
12	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Podstawowe założenia wybranych koncepcji wychowania muzycznego (Carl Orff, Emil Jaques-Dalcroze, Zoltan Kodaly) oraz metody aktywnego słuchania muzyki (metoda Batii Strauss).
- Podstawowe pojęcia związane z muzykoterapią; wykorzystanie elementów muzykoterapii w edukacji.
- Rozwój dyspozycji muzyczno-ruchowych dziecka.
- Taniec dla dzieci, śpiew dziecięcy, gra na instrumentach, słuchanie muzyki - w zakresie możliwości dzieci w różnym wieku.
- Rola zajęć muzyczno-ruchowych w rozwoju ogólnym, terapii i profilaktyce.
- Sylwetka osoby prowadzącej zajęcia muzyczno-ruchowe, wspomagające rozwój; cele i formy prowadzenia zajęć.

<ul style="list-style-type: none"> - Kryteria doboru utworów muzycznych stosowanych podczas zajęć; przykładowy repertuar. - Podstawowe wiadomości o muzyce - ukierunkowanie na ich wykorzystanie w realizacji założonych zadań muzyczno-ruchowych. - Zadania muzyczno-ruchowe przyczyniające się do rozwoju indywidualnego: rozwijające umiejętność słuchania, rozwijające koncentrację i podzielność uwagi, ćwiczenia samokontroli. - Zadania inhibicyjno-incytacyjne wyrabiające umiejętność szybkiego spostrzegania i reagowania na bodźce słuchowe, wzrokowe, dotykowe (koncentrujące, doskonalące pamięć, umiejętność dokonywania wyboru i szybkiego podejmowania decyzji, uczące kontrolowania emocji). - Ćwiczenia uczące orientacji w schemacie ciała (trening autoorientacji). - Ćwiczenia uczące organizowania ruchu w czasie i przestrzeni (trening orientacji kierunkowo-przestrzennej i przestrzenno-czasowej). - Ćwiczenia koordynacji. - Zadania przyczyniające się do rozwoju społecznego: integrujące grupę, mające na celu wzmacnianie akceptacji samego siebie, rozwijające umiejętność budowania właściwych relacji interpersonalnych, uczące komunikacji niewerbalnej. - Zadania pobudzające kreatywność. - Muzyka do ćwiczeń aktywizujących i wyciszających – relaksujących.
--

Metodyka wspierania rodziny dziecka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W02	Zna podstawowe zasady budowania relacji pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
2	K_W05	Zna specyfikę rodziny małego dziecka (jako środowiska wychowawczego), jej zadania i znaczenie; Posiada wiedzę na temat mechanizmów transmisji oddziaływań rodzicielskich.
3	K_W08 E.1WW.W2.	Zna i rozumie zagadnienie psychoedukacji oraz wsparcia psychopedagogicznego rodziców lub opiekunów dziecka z zagrożonym rozwojem.
4	K_W08 E.1WW.W2.	Zna i rozumie zasady przeprowadzania treningów umiejętności wychowawczych. Zna standardy bycia z rodziną we wczesnej interwencji.
5	K_W08	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą procesów komunikacji interpersonalnej (w rodzinie) – prawidłowości i zakłóceń.
Umiejętności		
5	K_U03	Obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania i postawy członków rodziny wobec siebie oraz dziecka z niepełnosprawnością.
6	K_U02	Potrafi zdobywać informacje na tematy związane z rodziną i zestawiać dane istotne dla przygotowania arkusza danych diagnostycznych rodziny.
7	K_U03	Potrafi analizować sytuacje życia rodzin w powiązaniu z teoretycznym podejściem i uwarunkowaniami socjalno-bytowymi z uwzględnieniem potrzeb dziecka niepełnosprawnego.
8	K_U03	Posiada umiejętności w zakresie komunikowania się niewerbalnie i werbalnie w zakresie przekazywania informacji dot. diagnozy oraz programów terapeutycznych.

9	K_U04 E.1WW.U2.	Potrafi planować psychoedukację oraz wsparcie psychopedagogiczne rodziców i opiekunów dziecka z zagrożonym rozwojem.
10	K_U04 E.1WW.U2.	Potrafi planować i realizować treningi umiejętności wychowawczych.
11	K_U04	Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów.
Kompetencje społeczne		
11	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
12	K_K03e E.2WW.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
13	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
14	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego oraz rodziną dziecka w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
15	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
16	K_K02c	Jest przekonany o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Funkcje i zadania rodziny małego dziecka zagrożonego niepełnosprawnością.
- Modele funkcjonowania rodziny małego dziecka. Systemowe ujęcie rodziny.
- Czynniki warunkujące funkcjonowanie rodziny małego dziecka.
- Rodzina z dzieckiem niepełnosprawnym - jak budować wzajemne relacje, więź emocjonalna-fazy, zakłócenia.
- Zasady pracy z rodziną dziecka zagrożonego lub z niepełnosprawnością.
- Budowa procesu komunikacji z rodziną.
- Poznanie rodziny - analiza narzędzi i technik badawczych, typy wsparcia rodziny, rodzina w procesie terapeutycznym- zasady konstruowania programu terapeutycznego.
- Wsparcie emocjonalne i społeczne rodziny w zespole terapeutycznym.

Metodyka konstruowania indywidualnych programów wspomagania rozwoju oraz planów wsparcia rodziny

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08 E.2WW.W1.	Zna i rozumie ideę projektowania kompleksowego wsparcia terapeutycznego dziecka, jego rodziny i opiekunów, programów oddziaływań wspomagających i ich ewaluacji.
2	K_W08	Zna podstawowe zasady konstruowania programów terapeutycznych małego dziecka oraz wsparcia rodziny.

		Umiejętności
3	K_U03	Umie zinterpretować dane z orzeczeń i opinii, i na ich podstawie dobrać odpowiednie techniki, narzędzia, próby badawcze w celu opracowania kompleksowej oceny funkcjonowania dziecka wraz z wytycznymi do planu usprawniania.
4	K_U02	Potrafi określić cele, zadania programu terapeutycznego z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych dziecka i rodziny.
5	K_U04	Potrafi przygotować w oparciu o ocenę funkcjonalną plan, program oraz opracować scenariusze zajęć rehabilitacyjnych dla dziecka z opóźnieniem rozwoju psychoruchowego.
6	K_U03	Potrafi opracować zintegrowany program terapeutyczny z wieloprofilową oceną funkcjonalną, uwzględniający rozpoznanie kliniczne oraz przeprowadzić go w warunkach domowych dziecka.
7	K_U03 E.2WW.U1.	Potrafi projektować kompleksowe wsparcie terapeutyczne dziecka i jego rodziny; planować realizować i ewaluować programy oddziaływań wspomagających.
8	K_U08	Potrafi omówić w sposób zrozumiały założenia programowe z rodziną dziecka.
9	K_U08	Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczy w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentuje własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonuje oceny innych stanowisk.
10	K_U10	Pracuje w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu edukacji i terapii; kieruje pracą zespołu, podejmuje w nim wiodącą rolę w tym: planuje, organizuje i monitoruje realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
11	K_U11	Analizuje własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazuje obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych; samodzielnie planuje i realizuje program własnego rozwoju osobowego i zawodowego a także inspiruje uczestników procesów pedagogicznych do planowania i realizowania własnego rozwoju i uczenia się przez całe życie.
		Kompetencje społeczne
12	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
13	K_K03e E.2WW.K3.	Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
14	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
15	K_K02b	Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego oraz rodziną dziecka w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
16	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
17	K_K02c	Ma świadomość wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Miejsce ICD i ICF w procesie wspomagania rozwoju dziecka.
- Koncepcje konstruowania programów terapeutycznych.
- Proces wspomagania rozwoju: diagnozowanie - programowanie działań terapeutycznych - multidyscyplinarne postępowanie.
- Zasady konstruowania programów.
- Proces ewaluacji.
- Studia przypadków - analiza diagnoz oraz opracowanie na ich podstawie programów terapeutycznych.

Projekt badawczy specjalnościowy**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W10	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego.
2	K_W10	Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań.
Umiejętności		
3	K_U07	Potrafi komunikować się przy pomocy różnych kanałów komunikacyjnych z członkami zespołu badawczego w celu opracowania i realizacji projektu badawczego.
4	K_U08	Uczestniczy w debatach poświęconych realizacji badań naukowych, prezentuje swoje opinie, dokonuje ich twórczej modyfikacji pod wpływem merytorycznych argumentów.
5	K_U08	Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.
Kompetencje społeczne		
6	K_K02c	Jest gotów do świadomego podejmowania zobowiązań i odpowiedzialności za realizację zadań związanych z zespołowym projektem badawczym.
7	K_K02b	Jest gotowy do komunikowania się z członkami zespołu badawczego w celu wspólnego projektowania i realizowania badań naukowych.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Zespół badawczy - podział zadań związanych z grupowym projektem badawczym.
- Odpowiedzialność za realizację badań zespołowych.
- Etyka pracy zespołowej podczas realizacji projektu badawczego.
- Obszary badań w zakresie studiowanej specjalności.
- Analiza literatury przedmiotu związanej z tematyką projektu badawczego – dyskusja grupowa.
- Możliwości zastosowania metodologii jakościowej i ilościowej w badaniach z zakresu specjalności; możliwości i ograniczenia różnych perspektyw badawczych, łączenie perspektyw jakościowej i ilościowej w badaniach specjalnościowych.
- Opracowanie i realizacja projektu badawczego: przygotowanie koncepcji metodologicznej badań, opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badań, opracowanie i prezentacja wyników badań - podział zadań i współodpowiedzialność za realizację projektu badawczego.

Praktyka asystencka w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3WW.W1.	Zna zadania charakterystyczne dla placówek wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W09 E.3WW.W2.	Zna założenie organizacyjne placówek specjalistycznych.
3	K_W15 E.3WW.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.
4	K_W08	Posiada wiedzę w zakresie teoretycznych podstaw wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
5	K_W08	Zna zadania poszczególnych członków interdyscyplinarnego zespołu specjalistów. Zna podstawowe zasady dotyczące kontaktu pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
Umiejętności		
6	K_U03	Obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania zespołu realizującego zadania wczesnej interwencji.
	K_U02 E.3WW.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli i specjalistów ich interakcji z dziećmi oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
7	K_U02 E.3WW.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych.
8	K_U02 E.3WW.U3.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych specjalistów.
9	K_U02	Potrafi przeprowadzić rozmowę z zespołem wspierającym rozwój dziecka na temat procesu wspomaganie rozwoju.
10	K_U04	Poprawnie określa cele zajęć terapeutycznych, opiekuńczych, środki dydaktyczne, itd., prawidłowo dokonuje zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-terapeutycznych.
11	K_U08	Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczy w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentować własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonywać oceny innych stanowisk.
Kompetencje społeczne		
12	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
13	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
14	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
15	K_K02b E.3WW.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

16	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
17	K_K02c	Jest przekonany o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.

TREŚCI PROGRAMOWE

Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy oraz sposobami ich realizacji- opracowanie charakterystyki placówki.
Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów- przygotowanie wypisu realizowanych zadań.
Poznanie form działań terapeutycznych organizowanych w ramach programu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka zaburzeniami rozwoju psychoruchowego.
Dokonanie analizy dokumentów dotyczących określonego dziecka. Szczególnie koncentrowanie się na anamnezie osobniczej i rodzinnej dziecka oraz sporządzenie anonimowej charakterystyki dziecka.
Student jako asystent hospituje zajęcia mające na celu realizację programu wspomagania rozwoju w łącznym wymiarze 20 godzin w zakresie:

- zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne -pedagogiczne (5 godz.),
- zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne - logopedyczne (5 godz.),
- zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne - psychologiczne (5 godz.),
- zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne -rehabilitacji ruchu (5 godz.).

Praktyka asystencka w placówkach opieki nad małym dzieckiem: żłobki, kluby malucha, domy małego dziecka (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3WW.W1.	Zna zadania charakterystyczne dla placówek opieki nad małym dzieckiem oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W09 E.3WW.W2.	Zna założenie organizacyjne placówek specjalistycznych.
3	K_W15 E.3WW.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomagania rozwoju.
4	K_W08	Posiada wiedzę w zakresie teoretycznych podstaw wczesnej interwencji i wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.
5	K_W08	Zna zadania poszczególnych członków interdyscyplinarnego zespołu specjalistów Zna podstawowe zasady dotyczące kontaktu pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
Umiejętności		
6	K_U03	Obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania zespołu realizującego zadania opiekuńczo-wychowawcze.
7	K_U02 E.3WW.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli i specjalistów ich interakcji z dziećmi oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
8	K_U02 E.3WW.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych.
9	K_U02	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych

	E.3WW.U3.	działań opiekuńczo-wychowawczych specjalistów.
10	K_U02	Potrafi przeprowadzić rozmowę z zespołem wspierającym rozwój dziecka na temat procesu wspomagania rozwoju.
11	K_U04	Poprawnie określa cele zajęć, opiekuńczych, środki dydaktyczne, itd; Prawidłowo dokonuje zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-terapeutycznych.
12	K_U08	Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych.
Kompetencje społeczne		
13	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
14	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
15	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
16	K_K02b E.3WW.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
17	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
18	K_K02c	Ma świadomość o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE

Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy oraz sposobami ich realizacji- opracowanie charakterystyki placówki.

Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów- przygotowanie wypisu realizowanych zadań.

Poznanie form zasad i metody pracy z dziećmi od 4 m.ż. do 3 r.ż. w zakresie: kształtowanie kontaktów społecznych i emocji małego dziecka, rozwijania samodzielności i nawyków małego dziecka, rozwoju zdolności poznawczych i aktywizacji mowy oraz rozwiązywania trudności wychowawcze w wieku niemowlęcym.

Poznanie form i praktycznych metod realizacji treści programowych.

Student jako asystent opiekuna- wychowawcy uczestniczy w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych w łącznym wymiarze 20 godzin w zakresie:

- a) zajęcia higieniczno-porządkowe (pielęgnacja małego dziecka),
- b) zajęcia aktywizujące mowę,
- c) zajęcia stymulujące rozwój motoryczny,
- d) zajęcia: zabawa dziecięca (różne formy zabaw: manipulacyjne, konstrukcyjne, twórcze, tematyczne).

Przedstawia sprawozdanie z 5 bloków całodziennych zajęć.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w placówkach opieki nad małym dzieckiem: żłobki, kluby malucha, domy małego dziecka (30 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
-----	---	--------

1	K_W07 E.3WW.W1.	Zna zadania charakterystyczne dla placówek opieki nad małym dzieckiem oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W09 E.3WW.W2.	Zna założenie organizacyjne placówek specjalistycznych.
3	K_W15 E.3WW.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.
4	K_W08	Posiada wiedzę w zakresie teoretycznych podstaw wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
5	K_W08	Zna zadania poszczególnych członków interdyscyplinarnego zespołu specjalistów Zna podstawowe zasady dotyczące kontaktu pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
Umiejętności		
6	K_U02 E.3WW.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli i specjalistów ich interakcji z dziećmi oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
7	K_U02 E.3WW.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych.
8	K_U02	Potrafi przeprowadzić rozmowę z zespołem wspierającym rozwój dziecka na temat procesu wspomaganie rozwoju.
9	K_U04	Poprawnie określa cele zajęć, opiekuńczych, środków dydaktyczne, itd; Prawidłowo dokonuje zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-terapeutycznych.
10	K_U03	Potrafi dokonać psychopedagogicznej charakterystyki funkcjonowania dziecka w wieku rozwojowym 0-3 lata.
11	K_U03	Potrafi przeprowadzić obserwację grupy dziecięcej z wykorzystaniem skali oceny rozwoju psychoruchowego dziecka Poprawnie określa zadania diagnostyczne Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia zgodnie z opracowaną koncepcją.
12	K_U05	Potrafi asystować w pielęgnacji małego dziecka.
13	K_U06 E.3WW.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych zgodnie z opracowaną koncepcją.
14	K_U08	Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczy w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentuje własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonuje oceny innych stanowisk.
15	K_U10	Pracuje w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu edukacji i terapii; kieruje pracą zespołu, podejmuje w nim wiodącą rolę w tym: planuje, organizuje i monitoruje realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
16	K_U11 E.3WW.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
Kompetencje społeczne		
17	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
18	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doszkalania się i rozwoju osobistego.

19	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
20	K_K02b E.3WW.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
21	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
22	K_K02c	Ma świadomość o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.

TREŚCI PROGRAMOWE

Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy oraz sposobami ich realizacji- opracowanie charakterystyki placówki.

Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów- przygotowanie wypisu realizowanych zadań.

Poznanie form zasad i metody pracy z dziećmi od 4 m.ż. do 3 r.ż. w zakresie: kształtowanie kontaktów społecznych i emocji małego dziecka, rozwijania samodzielności i nawyków małego dziecka, rozwoju zdolności poznawczych i aktywizacji mowy oraz rozwiązywania trudności wychowawcze w wieku niemowlęcym.

Poznanie form i praktycznych metod realizacji treści programowych.

Student jako asystent opiekuna- wychowawcy uczestniczy w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych w łącznym wymiarze 20 godzin w zakresie:

- a) zajęcia higieniczno-porządkowe (pielęgnacja małego dziecka),
- b) zajęcia aktywizujące mowę,
- c) zajęcia stymulujące rozwój motoryczny,
- d) zajęcia: zabawa dziecięca (różne formy zabaw: manipulacyjne, konstrukcyjne, twórcze, tematyczne).

Przedstawia sprawozdanie z 5 bloków całodziennych zajęć.

Student przeprowadza badania skriningowe rozwoju małego dziecka.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w placówkach przedszkolnych (oddziałach integracyjnych i specjalnych) realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka (30 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3WW.W1.	Zna zadania charakterystyczne dla placówek przedszkolnych oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W09 E.3WW.W2.	Zna założenie organizacyjne placówek specjalistycznych.
3	K_W15 E.3WW.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.
4	K_W08	Posiada wiedzę w zakresie teoretycznych podstaw wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
5	K_W08	Zna zadania poszczególnych członków interdyscyplinarnego zespołu specjalistów Zna podstawowe zasady dotyczące kontaktu pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
		Umiejętności

6	K_U02 E.3WW.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli i specjalistów ich interakcji z dziećmi oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
7	K_U02 E.3WW.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych.
8	K_U02	Potrafi przeprowadzić rozmowę z zespołem wspierającym rozwój dziecka na temat procesu wspomagania rozwoju.
9	K_U04	Poprawnie określa cele zajęć, środki dydaktyczne, itd. Prawidłowo dokonuje zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-terapeutycznych.
10	K_U03	Potrafi dokonać psychopedagogicznej charakterystyki funkcjonowania dziecka w wieku rozwojowym 3-6 lata.
11	K_U03	Potrafi przeprowadzić obserwację grupy dziecięcej z wykorzystaniem skali oceny rozwoju psychoruchowego dziecka. Poprawnie określa zadania diagnostyczne. Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia zgodnie z opracowaną koncepcją.
12	K_U05	Potrafi asystować w realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych i terapeutycznych dziecka.
13	K_U06 E.3WW.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych zgodnie z opracowaną koncepcją.
14	K_U08	Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczy w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentuje własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonuje oceny innych stanowisk.
15	K_U10	Pracuje w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu edukacji i terapii; kieruje pracą zespołu, podejmuje w nim wiodącą rolę w tym: planuje, organizuje i monitoruje realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
16	K_U11 E.3WW.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
Kompetencje społeczne		
17	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
18	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doskonalenia się i rozwoju osobistego.
19	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
20	K_K02b E.3WW.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzenia swojej wiedzy.
21	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
22	K_K02c	Ma świadomość o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.
TREŚCI PROGRAMOWE		
Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą		

organizacyjną, ogólnymi planami pracy oraz sposobami ich realizacji - opracowanie charakterystyki placówki.
 Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy nauczyciela w kontekście organizacji działań wspierających rozwój dziecka.
 Poznanie form i praktycznych metod realizacji treści programowych.
 Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej dziecka w wieku 3-6 r. ż. oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych planów rozwoju dziecka – w odwołaniu do uszczegółowionej wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii i socjologii.
 Opracowanie psychopedagogicznej charakterystyki wybranego dziecka na podstawie wywiadu z nauczycielem, specjalistami, obserwacji.
 Asystowanie nauczycielowi podczas zajęć, przejawiające się przede wszystkim w: pomocy nauczycielowi w przygotowaniu sprzętu, przyborów, organizacji miejsca; sprawowaniu opieki nad dziećmi podczas realizacji zajęć; aktywnym uczestniczeniu w przebiegu zajęć z grupą.
 Samodzielne przeprowadzenie zajęć na podstawie wcześniej przygotowanego, sprawdzonego (co najmniej 2 dni przed jego realizacją) i zaakceptowanego do realizacji scenariusza.
 Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji diagnostycznych-dydaktyczno-wychowawczych – terapeutycznych ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami słuchu (40 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3WW.W1.	Zna zadania charakterystyczne dla w placówek wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami słuchu oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W09 E.3WW.W2.	Zna założenie organizacyjne placówek specjalistycznych.
3	K_W15 E.3WW.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.
4	K_W08	Posiada wiedzę w zakresie teoretycznych podstaw wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
5	K_W08	Zna zadania poszczególnych członków interdyscyplinarnego zespołu specjalistów Zna podstawowe zasady dotyczące kontaktu pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
5	K_W09	Zna założenie organizacyjne placówek dla dzieci z wadą słuchu i sprzężoną niepełnosprawnością.
Umiejętności		
6	K_U02 E.3WW.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli i specjalistów ich interakcji z dziećmi oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
7	K_U02 E.3WW.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych.
8	K_U02	Potrafi przeprowadzić rozmowę z zespołem wspierającym rozwój dziecka na temat procesu wspomaganie rozwoju.
9	K_U04	Poprawnie określa cele zajęć, opiekuńczych, środki dydaktyczne, itd. Prawidłowo dokonuje zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-

		terapeutycznych
10	K_U03	Potrafi dokonać psychopedagogicznej charakterystyki funkcjonowania dziecka w wieku rozwojowym 0-6 lata.
11	K_U03	Potrafi przeprowadzić obserwację grupy dziecięcej z wykorzystaniem skali oceny rozwoju psychoruchowego dziecka Poprawnie określa zadania diagnostyczne Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia zgodnie z opracowaną koncepcją.
12	K_U05	Potrafi asystować w realizacji zadań terapeutycznych z dzieckiem z wadą słuchu.
13	K_U06 E.3WW.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych zgodnie z opracowaną koncepcją.
14	K_U08	Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczy w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentuje własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonuje oceny innych stanowisk.
15	K_U10	Pracuje w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu edukacji i terapii; kieruje pracą zespołu, podejmuje w nim wiodącą rolę w tym: planuje, organizuje i monitoruje realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
16	K_U11 E.3WW.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
		Kompetencje społeczne
17	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
18	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doskonalenia się i rozwoju osobistego.
19	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
20	K_K02b E.3WW.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzenia swojej wiedzy.
21	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
22	K_K02c	Ma świadomość o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki specjalistycznej dla dzieci z wadą słuchu, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz sposobami ich realizacji - opracowanie charakterystyki placówki.</p> <p>Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów- przygotowanie wypisu realizowanych zadań.</p> <p>Poznanie form zasad i metody pracy z dziećmi z wadą słuchu w zakresie: rehabilitacji słuchu, kształtowanie kontaktów społecznych i emocji małego dziecka, rozwijania samodzielności i nawyków małego dziecka, rozwoju zdolności poznawczych i aktywizacji mowy oraz rozwiązywania trudności wychowawcze.</p>		

Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej dziecka z wadą słuchu oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych planów rozwoju dziecka.
 Dokonanie analizy dokumentów dotyczących dziecka z wadą słuchu. Szczególnie koncentrowanie się na anamnezie osobniczej i rodzinnej dziecka oraz sporządzenie anonimowej charakterystyki.
 Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji diagnostycznych- dydaktyczno-wychowawczych – terapeutycznych ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.
 Student, jako asystent surdopedagoga i specjalisty (logopedy, psychologa,) hospituje zajęcia w ośrodku dla dzieci z zaburzeniami słuchu mające na celu poznanie form pracy specjalistów z dzieckiem z wadą słuchu w łącznym wymiarze 30 godz. w zakresie:
 a) zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne – pedagogiczne – surdopedagog,
 b) zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne – logopedyczne, psychologiczne,
 c) opracowuje charakterystykę metod pracy z dzieckiem z wadą słuchu,
 Samodzielne przeprowadzenie zajęć na podstawie wcześniej przygotowanego, sprawdzonego (co najmniej 2 dni przed jego realizacją) i zaakceptowanego do realizacji scenariusza.

Praktyka asystencko-pedagogiczna w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami wzroku (20 godz.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W07 E.3WW.W1.	Zna zadania charakterystyczne dla placówek wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz środowisko, w jakim one działają.
2	K_W09 E.3WW.W2.	Zna założenie organizacyjne placówek specjalistycznych.
3	K_W15 E.3WW.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.
4	K_W08	Posiada wiedzę w zakresie teoretycznych podstaw wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
5	K_W08	Zna zadania poszczególnych członków interdyscyplinarnego zespołu specjalistów Zna podstawowe zasady dotyczące kontaktu pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
Umiejętności		
6	K_U03	Obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania zespołu realizującego zadania dydaktyczne, opiekuńcze i terapeutyczne wobec dzieci z zaburzeniami rozwojowymi.
7	K_U02	Potrafi przeprowadzić rozmowę z zespołem wspierającym rozwój dziecka na temat procesu wspomaganie rozwoju.
8	K_U04	Poprawnie określa cele zajęć, opiekuńczych, środki dydaktyczne, itd. Prawidłowo dokonuje zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-terapeutycznych.
9	K_U03	Potrafi dokonać psychopedagogicznej charakterystyki funkcjonowania dziecka w wieku rozwojowym 0-6 lata.
10	K_U03	Potrafi przeprowadzić obserwację grupy dziecięcej z wykorzystaniem skali oceny rozwoju psychoruchowego dziecka Poprawnie określa zadania diagnostyczne Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia

		zgodnie z opracowaną koncepcją.
11	K_U05	Potrafi asystować w realizacji zadań terapeutycznych z dzieckiem z wadą słuchu
12	K_U06	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia zgodnie z opracowaną koncepcją.
13	K_U08	Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczy w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentuje własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonuje oceny innych stanowisk.
14	K_U06 E.3WW.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych zgodnie z opracowaną koncepcją.
15	K_U07	Potrafi konstruować proste projekty badawcze: w tym rozróżniać orientacje w metodologii badań, formułować problemy i hipotezy badawcze, dobierać adekwatne metody i techniki badawcze, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań, dokonywać twórczej prezentacji wyników badań w obrębie pedagogiki specjalnej; współpracować z członkami zespołów badawczych na różnych etapach projektowania i realizacji badań.
16	K_U10	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji; kierować pracą zespołu, podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
17	K_U11 E.3WW.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie tych praktyk.
		Kompetencje społeczne
18	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
19	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
20	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
21	K_K02b E.3WW.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
22	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
23	K_K02c	Ma świadomość o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.
TREŚCI PROGRAMOWE		
Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki specjalistycznej dla dzieci z zaburzeniami wzroku, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz sposobami ich realizacji - opracowanie charakterystyki placówki. Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów-		

przygotowanie wypisu realizowanych zadań.
 Poznanie form zasad i metody pracy z dziećmi z wadą słuchu w zakresie: rehabilitacji wzroku, kształtowanie kontaktów społecznych i emocji małego dziecka, rozwijania samodzielności i nawyków małego dziecka, rozwoju zdolności poznawczych i aktywizacji mowy oraz rozwiązywania trudności wychowawcze
 Poznanie metod i narzędzi dokonywania wieloprofilowej oceny funkcjonalnej dziecka z zaburzeniami wzroku oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych planów rozwoju dziecka .
 Dokonanie analizy dokumentów dotyczących dziecka z zaburzeniami wzroku. Szczególnie koncentrowanie się na anamnezie osobniczej i rodzinnej dziecka oraz sporządzenie anonimowej charakterystyki.
 Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji diagnostycznych- dydaktyczno-wychowawczych – terapeutycznych ujęcie ich w protokołach hospitacyjnych.
 Student, jako asystent tyflop pedagoga i specjalisty (logopedy, psychologa,) hospituje zajęcia w **ośrodku dla dzieci z zaburzeniami wzroku** mające na celu poznanie form pracy specjalistów z dzieckiem w łącznym wymiarze 30 godz. w zakresie:
 a) zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne – pedagogiczne,
 b) zajęcia z rehabilitacji wzroku.
 Samodzielne przeprowadzenie zajęć na podstawie wcześniej przygotowanego, sprawdzonego (co najmniej 2 dni przed jego realizacją) i zaakceptowanego do realizacji scenariusza.

Staż pedagogiczny (dyplomowy) w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	K_W08	Posiada wiedzę w zakresie teoretycznych podstaw wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
2	K_W09 E.3WW.W2.	Zna założenie organizacyjne placówek specjalistycznych.
3	K_W15 E.3WW.W3.	Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówkach wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.
4	K_W08	Zna zadania poszczególnych członków interdyscyplinarnego zespołu specjalistów Zna podstawowe zasady dotyczące kontaktu pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
Umiejętności		
5	K_U03	Obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania zespołu realizującego zadania dydaktyczne, opiekuńcze i terapeutyczne wobec dzieci z zaburzeniami rozwojowymi.
6	K_U02	Potrafi przeprowadzić rozmowę z zespołem wspierającym rozwój dziecka na temat procesu wspomaganie rozwoju.
7	K_U04	Poprawnie określa cele zajęć, opiekuńczych, środki dydaktyczne, itd. Prawidłowo dokonuje zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-terapeutycznych.
8	K_U03	Potrafi dokonać psychopedagogicznej charakterystyki funkcjonowania dziecka w wieku rozwojowym 0-6 lata.
9	K_U03	Potrafi przeprowadzić obserwację grupy dziecięcej z wykorzystaniem skali oceny rozwoju psychoruchowego dziecka Poprawnie określa zadania diagnostyczne Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia zgodnie z opracowaną koncepcją.
10	K_U05	Potrafi asystować w realizacji zadań terapeutycznych z dzieckiem

		z wadą słuchu.
11	K_U06 E.3WW.U4.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych zgodnie z opracowaną koncepcją.
12	K_U08	Potrafi komunikować się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych. Czynnie uczestniczyć w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentować własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonywać oceny innych stanowisk.
13	K_U06	Potrafi prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb wychowanków, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą wychowanków.
14	K_U07	Potrafi konstruować proste projekty badawcze: w tym rozróżniać orientacje w metodologii badań, formułować problemy i hipotezy badawcze, dobrać adekwatne metody i techniki badawcze, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań, dokonywać twórczej prezentacji wyników badań w obrębie pedagogiki specjalnej; współpracować z członkami zespołów badawczych na różnych etapach projektowania i realizacji badań.
15	K_U10	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami i uczestnikami procesu rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji; kierować pracą zespołu, podejmować w nim wiodącą rolę w tym: planować, organizować i monitorować realizację złożonych zespołowych działań pedagogicznych.
16	K_U11 E.3WW.U5.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
Kompetencje społeczne		
17	K_K03a	Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
18	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doskonalenia się i rozwoju osobistego.
19	K_K01	Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
20	K_K02b E.3WW.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzenia swojej wiedzy.
21	K_K03a	Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
22	K_K02c	Ma świadomość o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.
TREŚCI PROGRAMOWE		
Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki specjalistycznej dla dzieci z wadą słuchu, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz sposobami ich realizacji - opracowanie charakterystyki placówki. Dokonanie ogólnej analizy koncepcji pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka w placówce		

opiekuńczo-wychowawczej, m.in. pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów-
przygotowanie wypisu realizowanych zadań.
Dokonanie oceny funkcjonalnej dziecka na podstawie analizy dokumentów, obserwacji arkuszy
diagnostycznych. Szczególnie koncentrowanie się na anamnezie osobniczej i rodzinnej dziecka oraz
sporządzenie programu wspomagania rozwoju.
Student uczestniczy w zebraniach zespołu diagnostyczno-terapeutycznego.
Student jako asystent realizuje zajęcia indywidualne z dzieckiem i rodzina mające na celu realizację
programu wspomagania rozwoju w placówce i w domu dziecka.